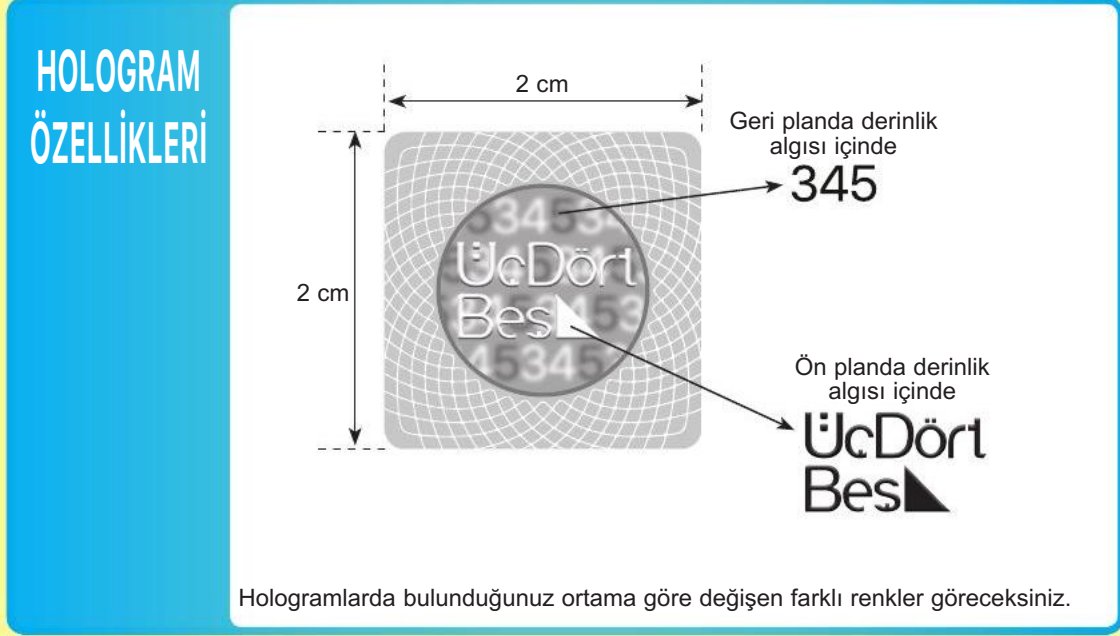

Korsan kitapla mücadele kapsamında 2022 - 2023 eğitim ve öğretim döneminde tüm kitaplarımızın kapaklarında aşağıda tarif edilen hologram yer alacaktır.

Bu kitapların hazırlanması ve size ulaştırılması için çok büyük emek ve organizasyon gerekmektedir. Bu konuda bize yardımcı olmak isterseniz aldığınız kitabın hologramını kontrol ediniz. Kitapların orijinal baskı olmadığını anladığınız durumlarda yayınevimize bilgi vermenizden çok müteşekkir olacağız.

Aşağıda gösterilen hologramın hareketli görselini www.ucdortbes.com sayfamızdan bulabilirsiniz.

Paragraf Sıfır Risk

YAZAR

Hamza KAYA

BASIM YERİ

Birleşik Matbaacılık
Pancar Organize, 14. Cad. No:3
Torbalı/İZMİR
Sertifika No: 47989

ISBN

978-605-70971-0-1

İLETİŞİM

info@ucdortbes.com
www.ucdortbes.com

DİZGİ - GRAFİK TASARIM

ÜçDörtBeş Dizgi ve Grafik

BASKI TARİHİ

Temmuz, 2022

Dijital Kitap (ÖSYM çıkmış sorular kitapçığı)

Copyright © ÜçDörtBeş Yayıncılık ve Dağıtım Ltd. Şti. Bu kitabın her türlü yayın hakkı ÜçDörtBeş Yayıncılık ve Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 "Fikir ve Sanat Eserleri Yasası" hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

VIDEOLARA ULAŞMAK İÇİN

1. ADIM

uygulama linki
QR kodu

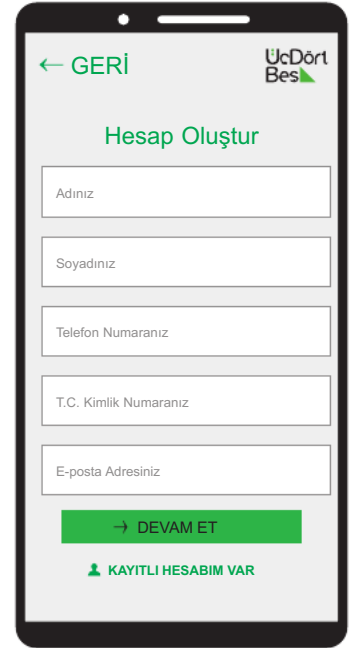
Uygulama linkine ulaşabilmek için ön kapak üzerinde veya yukarıda bulunan QR kodunu okutunuz.

2. ADIM

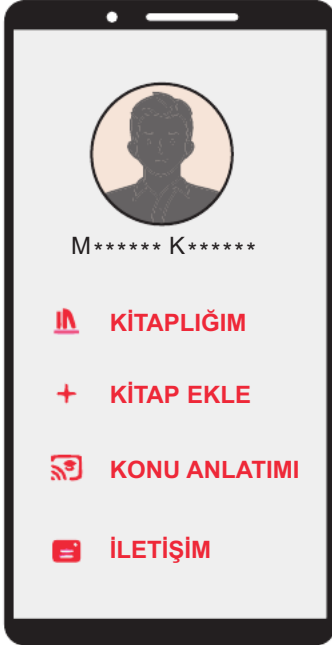
345 Dijital uygulamasını yükleyiniz.

3. ADIM

345 Dijital uygulamasında istenen bilgileri girerek hesap oluşturunuz.

4. ADIM

Menüdeki **KİTAP EKLE** linkine tıklayarak bir sonraki adıma geçiniz.

5. ADIM

etiketini kazı

Kitabın ön kapağındaki etiketi kazıyarak karşınıza çıkan QR kodunu okutup kitaplığım listesinde bu kitabı aktif ediniz.

6. ADIM

Aktif hâle gelen kitabın içine girerek konu anlatım ve çözüm videolarını izleyebilirsiniz.

SIFIR RİSK 01

PARAGRAFTA KONU-ANA DÜŞÜNCE 8

SIFIR RİSK 02

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE 66

SIFIR RİSK 03

PARAGRAFTA YAPI 106

SIFIR RİSK 04

ANLATIM TEKNİKLERİ 146

SIFIR RİSK 05

KONDİSYON 186

ODAKLANMA 197

ÖSYM ÖZEL 236

SIFIR RİSK 06

TEMATİK METİNLER 244

SIFIR RİSK 07

SIFIR RİSK 336

CEVAP ANAHTARI 368

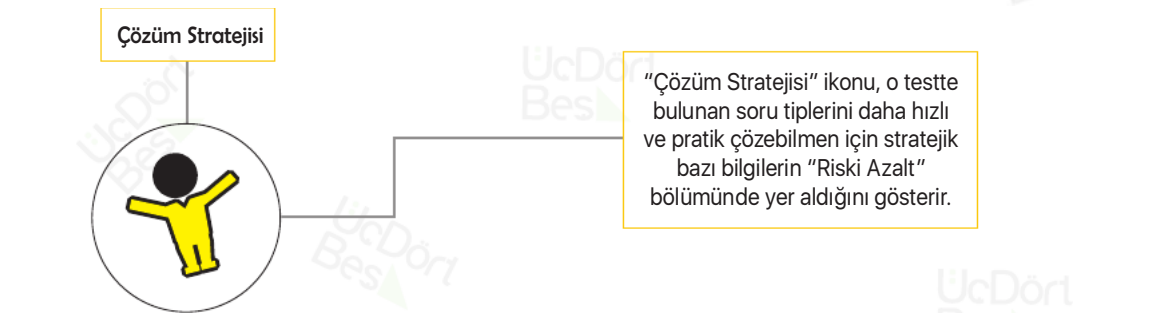
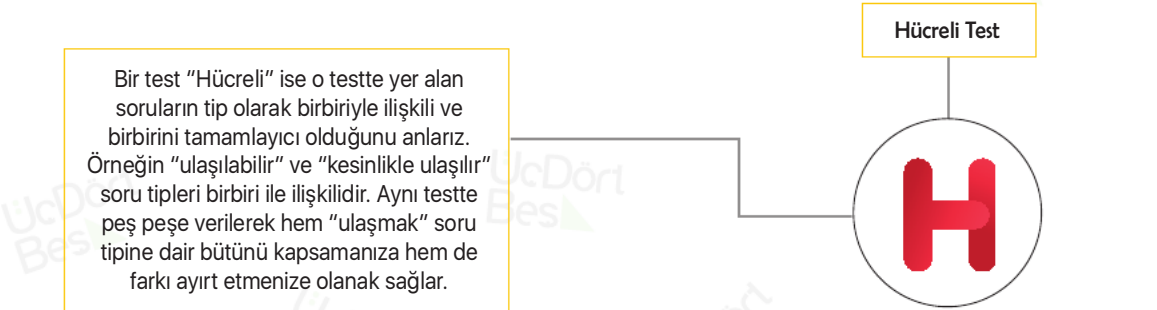
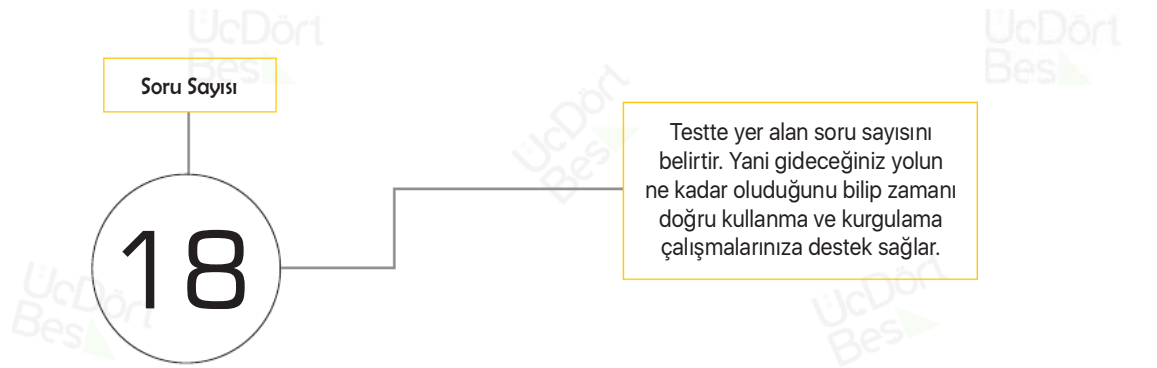
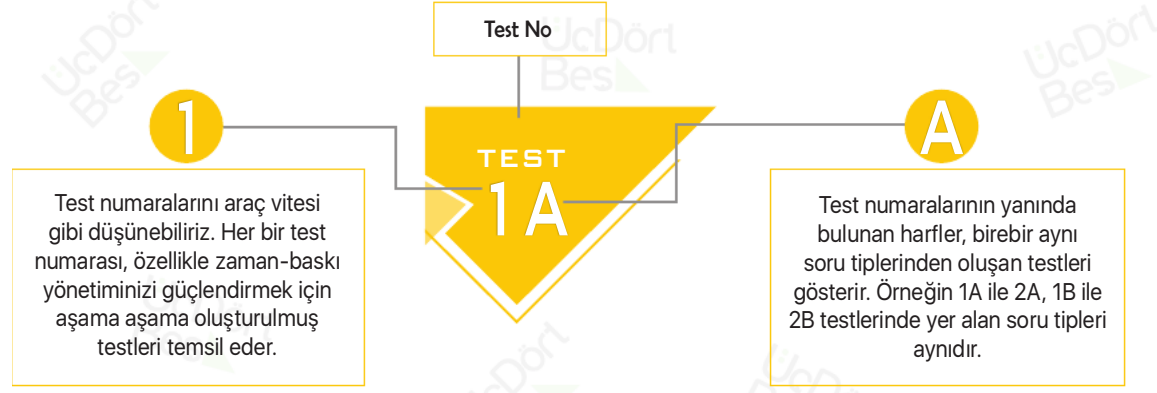
S

I

F

I

R

Sadece Çöz

Bu testlerde, kronometreler masaya alınmaz/süre tutulmaz. Sadece soruları anlayarak doğru çözmeniz beklenir. Çünkü ilk adım bunu gerektirir.

Bu testlerde kronometre çalışmalı ama nasıl? Testin süresini siz belirlemeyeceksiniz. Teste başlarken kronometre açılacak, testi bitirdiğinizde kapatılacak. Hiçbir sınır koymayacaksınız. 1. adımda yaptığınız gibi doğru çözmeye odaklanacaksınız. Tek farkla! Kaç dakika çözdüğünüzü öğrenerek 2. adım da bunu gerektirir.

Süre Tut

Sürelili Çöz

Bu adımda kronometre en aktif hâlini alacak. Size yönergede verilen süre içerisinde testi çözmeye çalışınız. Artık 2. adımda olduğu gibi, tuttuğunuz süre değil; verilen, istenilen süre içerisinde doğru çözmeniz beklenmektedir. İşte 3. adım da bunu gerektirmektedir.

Testin kurgulanma biçimini gösteren ikonların yer aldığı bölüm

Testi çözerken dikkat etmeniz gereken yönergelerin bulunduğu bölüm

O teste ait çözüm stratejilerinin yer aldığı bölüm

O teste ait bireysel ölçme-değerlendirme yapmanıza katkı sağlayacak bölüm

TEST 1A

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

18 Soru Sayısı → H Hücreli Test → Çözüm Stratejisi → Sadece Çöz

- Bu testi, süre tutmadan, sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru türlerine göre hücrelenmiştir.

Riskli Azalt

- Bu testte yer alan sorular ağırlıklı olarak konu ve ana düşünce ekseninde oluşturulmuştur. Yazının ele aldığı düşünce, olay ya da duruma "konu" adı verilir. Yazının anlatma amacına da "ana düşünce" adı verilir.
- Paragrafı anlamak istenen genelde ilk cümlelerde saklanır. Her ne kadar bu durum, sonradan metnin tamamına yayılarak sorulur, olsa da ilk cümleleri daha dikkatli okumanızı tavsiye ederiz.
- Eğer ana düşünceyi anıyorsanız metnin hem ilk hem son cümlelerini daha dikkatli okumanızı tavsiye ederiz. Unutmayın, ilk ve son cümleler, bir paragrafın girişindeki ve çıkışındaki kelimeler kadar önemlidir.

Tarih: D: V: B: N:

1. Pozitif psikoloji (ustad) Martin Seligman, mutluluğun pek çok değişkene bağlı olduğunu ortaya koydu. Ufcaık bir an bile olsa hayatınızda mutlu olduğunuz zamanlar mutlaka vardır. Hatta bu yazdıklarımı genel olarak mutsuz olduğunuzu düşünerek okuyor olmanız bile hayatınızda iyi giden bir şeyler mutlaka vardır. İşte en büyük ipucumuz bu iyi giden şeyleri bulun ve çoğaltın. Sonuç olarak yine mutluluğa ulaşacaksınız ama daha kestirme bir yoldan olacak bu sefer.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Problemlerle başışık yaşamının önemi

B) Mutlu insanların iletişim becerileri

C) Mutsuzluğun, yaşamın bir gerçeğı olduğu

D) Çevresel faktörlerle mutluluk arasındaki ilişki

E) Mutluluğa ulaşmanın kolaylığı

2. Okyanuslarda yaklaşık 142 milyon ton atık bulunmaktadır. Bu durum, kişi başına 20 kg atık anlamına gelmektedir. Bu sayıya her yıl 10 milyon ton daha eklendiğini düşünürsek tehlikenin boyutu daha iyi anlaşılacaktır. Atıkların yüzde 70'i deniz dibine çökerken yüzde 15'i kıyılara vurmaktadır. Yüzde 15'i su yüzeyinde gezmektedir. Deniz dibine göken atıklar, ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. İnsanlar, bilinçsizce denizlere bıraktıkları atıkların kaybolacağını düşünüyor. Oysa atılan yüksek miktardaki atık, güneşin ve dalgaların etkisi ile daha küçük parçalara ayrılıyor; bu ayrılan mikro parçaları balıklar yiyor ve bu balıklar da biz yiyoruz. Yani biz sadece peyni değil kendi sağlığınıza da tehdit ediyorsunuz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

A) Denizleri kirleten atıkların güneşe ve dalgalara etkisi

B) Deniz balıklarının, insan sağlığını tehdit eden özellikleri

C) Denizlerdeki atıkların insan ve doğa için oluşturduğu tehlike

D) Okyanuslardaki temizlenme döngüsünün niteliğı ve nüfusa dağılımı

E) İnsanların denizlerdeki mikro parçaların ve balıkların korunması konusundaki tavrı

R

i

S

K

Sizler gibi biz de bir hayalin peşine koyulduk. Siz, istediğiniz meslek için adım adım her şeyi en ince detayına kadar planlarken biz de sizlere bu yolculukta eşlik etmek istedik. Attığınız her adıma katkı sağlasın, kitabımızın adına yakışsın ve Üç Dört Beş Yayınlarının ana ilkesi sizi karşılansın diye “en iyisi” olsun istedik. Çok düşündük, çok çalıştık ve sonuçta da Sıfır Risk çıktı ortaya. Peki, nedir bu Sıfır Risk, birlikte bakalım mı? Buyurun...

Ana ilkemiz hiç değişmedi: ÖSYM sorularını en ince ayrıntısına kadar analiz ederek incelemek. Sizler için sadece TYT ya da yatay geçmişindeki YGS, ÖSS, ÖYS, ÜSS gibi sınavları değil; ALES, KPSS, DGS gibi yukarı dikey ve lazım olacağını düşündüğümüz kadar da aşağı dikey (LGS, TEOG gibi) sınav gruplarının tamamını inceledik. ÖSYM’nin bütün verilerinden hareketle (soru sayıları ve dağılımı, soru dili, soru tekniği, konu dağılımları, metin dilleri, metin kaynakları, metin içerikleri, metinde yer alan sözcük sayıları ve değişkenlik oranları, metinlerin sorular özelinde dönüştürülme düzeyleri, seçenek kurguları, öncül zorluk düzeyleri...) kitabımızda yer alması gereken soruları belirledik ve tek tek ilgili yerlere yerleştirdik. Yani ilk adımda “çıkış ya da çıkma ihtimali yüksek soru tipleri”nden hareketle kitabı oluşturduk.

“Paragraf”ı dört başlıkta ele alıp her birine bir bölüm ayırdık. 1. Paragrafta Konu-Ana Düşünce, 2. Yardımcı Düşünce, 3. Yapı, 4. Anlatım Teknikleri. Bu dört bölümü de şöyle kurguladık: Konuyla ilgili çıkmış kaç tane soru tipi varsa hepsini “yıl-sınav” ölçütünden koparıp “soru tipi” ölçütüne göre yan yana aldık. Eksik olduğunu düşündüğümüz her yeri biz “çıkış/çıkacak gibi” tamamladık. Yani daha önce çıkmamış olsa da “çıkma ihtimali” göz önünde bulundurularak olması gereken yere yeni sorular yerleştirdik. İşte soruları belirli bir kurgu içinde görmeyi sağlayacak bu düzene “Hücreli Test” adını verdik. Üzerinde “H” olan her test, bilin ki bu düzene oluşturuldu. Bu, soruları size tanıtmak için bir metot olsa da sizin adım adım “stres kaynakları”ndan da kurtulmanız gerekiyordu. Bizler de bu bilinçle TYT’nin en önemli fonksiyonu olan “zamanı doğru ve etkili kullanabilme becerisi”ni bu kitapta bir metotla öğrenin/pekiştirin istedik. Örneğin; 1A ismini verdiğimiz testteki soruların tipleri, sıraları ile 2A ve 3A’ da yer alan testlerin tipleri ve sıraları birebir aynı tutuldu. Yani A kategorisinde size 18 farklı soru tipi sunmuşsak bunu 1-2-3 diye kademelendirdik. Nasıl mı? Şöyle: 1. kademede “sadece çöz” dedik ve sadece doğru çözmeye odaklanmanı istedik. 2. kademede “süre tut” dedik ve testi çözebildiğin süreyi not etmeni istedik. Ve 3. kademede “sürelili çöz” dedik ve testi bizim istediğimiz süre içerisinde çözmeni istedik. Anlayacağınız “zaman baskısını” doğrulardan kopmadan adım adım hayatınıza yerleştirmek istedik. Umuyoruz ki birlikte güzel ve başarılı bir sonuç alacağız. Kademeli olarak oluşturmaya çalıştığımız bu testlerin her birinde, o testlere özgü stratejik soru çözüm yollarını da vermeye çalıştık. Siz onu “Riski Azalt” başlığında göreceksiniz. Bütün bu kademeleri tamamladığınızda “yıldızlı testler” karşılayacak sizi. Bu defa o konuya ait sorular-la tip tip değil, zorluk düzeyi bakımından muhatap olacaksınız. İşte dört bölümün hikâyesi böyle.

Geriye kaldı üç bölüm. (Demek ki kitap 7 bölümmüş ☺) Aslında bu dört bölüm için “sadece sizi” düşündük. Yaptığımız yüzlerce anket, değerlendirme, istatistik çalışmaları neticesinde de bu üç bölüm çıktı ortaya. Zaman problemini aştık. Ama hâlâ “Yoruluyorum, odaklanamıyorum, bir türlü konsantre olamıyorum!” diyenler çıkar diye, üst üste 20 paragraf sorusundan oluşan 9 “Odaklanma Testi” oluşturduk. “Ya uzun soru gördüğümde moralim bozuluyor!” ya da “Başını okusam sonunu unutuyorum!” diyenlerin de çilesi azalsın/bitsin diye uzun metrajlı soruların üst üste verildiği “Kondisyon Testleri”ni sizler için oluşturduk. Kısacası 5. bölümde “Odaklanma”ya dair riskler sıfırlansın istedik.

6. bölümde ise metinlerin içlerinde yolculuğa çıkarttık sizleri. Hani üst üste metinler “felsefe, tıp, edebiyat...” yani sadece bir başlık etrafında oluşturulduğunda sıkılanlara gelsin, dedik. Örneğin; felsefe içerikli paragraf soruları mı zorluyor sizi; iyi ya; iyice zorlanın dedik üst üste 8 sorunun da metni sadece felsefe içeriklerinden oluşturuldu. Biz, felsefe gibi birbirinden farklı 45 başlık seçtik ve her biri ile ilgili sekizer soruluk testler oluşturduk. Üst üste aynı kategoriye ait metinlerle ilgili soru çözmek artık sizi sıkmasın ve riskler sıfırlansın istedik.

7. bölüme ise kitabın ismini verdik: Sıfır Risk. Tahmin edeceğiniz üzere birçok farklı metot uygulamaya çalıştık. Biz beğendik. Neler yaptığımızı tek tek anlatmayalım ama neleri hedeflediğimizi belirtmeye çalışalım, hiç olmazsa niyetimiz bilinsin. ☺ Bir soruda metni defalarca okumak zorunda kalanlar, artık tek seferde işi halletmenin püf noktasını öğrensin istedik. Metni okurken metinde olmadığı hâlde metinde varmış gibi metne dışarıdan bilgi getirenler, getirme işlemini bitirsinler istedik. Metne odaklanıp seçenekler arasındaki ilişkiyi kaçıranlar, kaçırmassınlar istedik. Çeldiricilere takılanlar, “iki seçenek arasında takılıp kaldım” diyenler takılmasın, kalsın istedik. Ee tablo, grafik, görsel de yorumlasınlar; ALES’in mantık muhakeme sorularına da yabancı kalsınlar istedik. Anlayacağınız bu bölümde hayalinizdeki üniversitenin kampüsünde gezmeniz için ne lazım olabilirse hiçbirini atlamamak istedik. Çünkü siz de nice başarılı öğrencimiz gibi üniversiteli olun, gittiğiniz üniversitelere bizden selam götürün istedik!

Sözün özü: Biz bu kitap

hem en iyisi hem de sıfır risk olsun istedik.

Paragrafı Sevdiren Hoca

Hamza KAYA

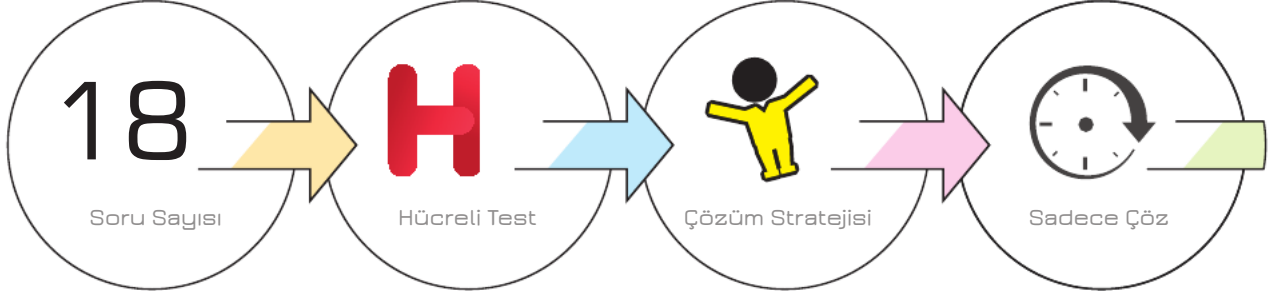
0
SIFIR
RISK

1

PARAGRAFTA
KONU
ANA DÜŞÜNCE

- Bu testi, süre tutmadan, sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Bu testte yer alan sorular ağırlıklı olarak konu ve ana düşünce ekseninde oluşturulmuştur. Yazarın ele aldığı düşünce, olay ya da duruma "konu" adı verilir. Yazarın anlatma amacına da "ana düşünce" adı verilir.
- ▶ Paragrafta anlatılmak istenen genelde ilk cümlelerde saklanır. Her ne kadar bu durum, sonradan metnin tamamına yayılarak sorulur olsa da ilk cümleleri daha dikkatli okumanızı tavsiye ederiz.
- ▶ Eğer ana düşünceyi arıyorsanız metnin hem ilk hem son cümlelerini daha özenli okumanızı tavsiye ederiz. Unutmayın, ilk ve son cümleler, bir şehrin girişindeki ve çıkışındaki kaleler kadar önemlidir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

1. Alçak hava basıncının neden olduğu "Zeynep" kasırgası, Almanya'da üzücü haberlere konu oldu. Peki, kasırgalara kadın ya da erkek ismi verme geleneği nereden geliyor dersiniz? Amerikan Hava Servisi, zamanında Pasifik'te meydana gelen tayfunları kadın isimleriyle tanımlamaya başlamış. 1954'te ise Berlin Özgür Üniversitesi Meteoroloji Enstitüsü öğrencisi Karla Wege'nin Orta Avrupa'daki hem alçak hem de yüksek basınçtan kaynaklanan tüm kasırgaları adlandırmayı önermesi üzerine o tarihten itibaren Enstitü; alçak hava basınçlarını kadın isimleriyle, yüksek hava basınçlarını da erkek isimleriyle adlandırmış. 1998'e gelince bunun ayrımcılık olduğu tartışmaları başlamış ama bu durum görüldüğü üzere günümüzde de sürüyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kasırgaların kadın isimleriyle kodlanmasının kısa öyküsü
- B) Rüzgâr tiplerine kadın ya da erkek adı verilmesinin önemi
- C) Atmosfer hareketliliklerini insan isimleriyle karşılamının sonuçları
- D) Bilim insanlarıncı yapılan kasırga adlandırmalarına tepkiler
- E) Basınçtan kaynaklanan kasırgalara insan ismi verilmesinin tarihî seyri

2. CNN Travel tarafından her yıl yapılan değerlendirmenin bu yılki ayağında yayla çorbası dünyanın en iyi yirmi çorbası arasında gösterildi. "Yayla çorbası, tıbbın ve çorbanın birbirinden ayrı düşünülmediği bir zamandan geliyor." ifadesine yer verildi. Nezle, grip gibi kış hastalıklarına karşı önlem olarak da içildiği belirtilen yayla çorbasının, bazı eski Türk hastanelerinde hastalara özellikle servis edildiği aktarıldı. Değerlendirmede ayrıca, haşlanmış pirinç veya arpa kullanılan çorbaya eklenecek bir parça kuru nanenin, yoğurdun hafif aromasını dengelemeye yardımcı olacağı ve taze pideyle servis edilmesi gerektiği gibi detaylar da yer aldı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Yayla çorbasının yapılışının, bir kurumun yaptığı yayında ayrıntılı biçimde açıklanması
- B) Bir mutfak ürününün, yabancı bir haber kuruluşunda detaylı tanıtımının yapılması
- C) Bir Türk çorbasının, gezi ile ilgili bir web sayfasında genel katılımlı beğeni derecesine girmesi
- D) Yerel bir yemek çeşidinin, bir gezi platformundaki sıralamada en iyiler arasında yer alması
- E) Yerli bir çorba çeşidinin, uluslararası ölçekli bir yarışmada tanıtımının yapılması

Süre tutmadan sadece çöz!

3. Doktor arkadaşım, her somurttuğumda bana yarı şaka yarı ciddi "Eğer kronik bir ağrı çekiyorsan tedavine yardımcı olması için bir Kemal Sunal filmi izlemelisin." önerisinde bulunuyor. Aslında kendisi, böyle bir araştırma yapmamış olmasına rağmen bu amaçla yapılan birçok araştırmanın benzer sonuçlar verdiğini ve gülmenin kan basıncını düşürme, insanı rahatlatma gibi pozitif yönlerinin olduğunu anlatıyor. Gülme sonucu bazı hormonların, beyni etkileyerek kişinin kendisini mutlu hissetmesini sağladığını söylüyor. Gülmek, dolaşımı düzenliyor; kalbi, sinir ve bağışıklık sistemini güçlendiriyormuş diye de ekliyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Gülmenin çeşitli zararlı hormonları ortaya çıkarmasından
- B) Bir bilgiye araştırma yapılmadan da ulaşılabileceğinden
- C) Gülmenin insan sağlığına yararlarından
- D) Kişinin kendini gülmeye her an hazır hissetmesi gerektiğinden
- E) Gülmeyi bilmeyen insanların başarısız olduğundan
4. Hak yemek, kanuna aykırı bir şey yapmak, kalp kırmak korkusuyla bir türlü iş göremezdi. İsterdi ki bu masada elinden çıkacak iş, sadece kanuna değil insanlık ve nezaket kurallarına da uygun yani dört başı mamur olsun. O, bütün hayatını çocuklarına iyi fikirler ve iyi bir ahlak vermeye sarf etmişti. Acaba yeni zamanların bu havası, bu görev değişikliği, bu yeni kasaba, yeni komşular onları da sarsacak; ihtiyar babaya son deminde bir yaprak dökümü mü seyrettirecekti? Bu korku daha evvel de onu birçok kere yoklamıştı. Fakat hiçbir zaman bu kadar yakın tehlike şeklinde görünmemişti. Ya Rabbi, sen çocuklarımı muhafaza et, diye ellerini gökyüzüne açıyordu, dua ediyordu.

Kahramanından böyle söz edilen bir roman, aşağıdakilerden hangisini anlatıyor olabilir?

- A) Hayatının son günlerini yaşadığını düşünen, çocuklarını ve ailesini kendisinden çalan geçmişiyile hesaplaşması bitmemiş, mutsuz bir adamı
- B) Hayatı sadece çalışmak üzerine kurulmuş ve ömrü hafta sonu tatillerini beklemekle yitip giden, işini sürekli savaştıran, hazırcı ve kaba ruhlu bir memuru
- C) Sürekli sorgulayan, söylediklerine bir anlam verilemeyen, anlaşılması güç, özgür ruhlu, rahat, hiçbir şeyden korkmayan, sıra dışı, tembel bir adamın dünyasını
- D) Yeni atandığı görev yerinde, sıkı sıkıya bağlı bulunduğu aile fertlerine zarar dokunabileceği korkusu yaşayan, ahlaklı, titiz, yaşlı bir devlet memurunu
- E) Rahat bir yaşam sürebilmek için yurt dışına gitmiş, metropollerin uçsuz bucaksız kalabalığında özünü kaybetmiş bir gurbetçiyi

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

5. Süper kahraman karakterleri oluşturmada usta olan Stan Lee, Örümcek Adam karakterini tasarladığında yayımcısı Martin Goodman'a konuyu açar. Goodman ise sekiz bacaklı bir hayvandan türetilen bu karakterin toplumu tiksindirip iğrendirebileceğine yönelik kaygılarını dile getirir. Yine de bu diziyi yayımlamayı kabul eden Goodman'ın birkaç sayı sonra haksız olduğu anlaşılır. Okurlar, Örümcek Adam'ı sever ve takip eden yıllar içinde Örümcek Adam serisi; *Fantastik Dörtlü*, *Hulk* ve *Barbar Conan* gibi çizgi romanlardan bile çok satarak şirketin en önemli maddi kaynağı ve sembol karakterlerinden biri olur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir fikir olgunlaşırken başarıya ulaşmak için uzmanların tecrübelerinden faydalanmak gerekir.
- B) Ekonomik kaygılar yerine toplumsal beğeniler için üretilen işler, daha fazla kazanç getirebilir.
- C) Kurgusal bir karakter tasarlanırken toplumun her kesiminin görüşüne başvurulmalıdır.
- D) Fikirlerin başlangıcında yaşanan ayrılıklar kurgusal karakterlerin benimsenmesinin temelidir.
- E) Özgün bir fikir karşısında toplumun tepkilerine dair taşınan ön yargılar, yanıltıcı olabilir.

2022 - TYT

6. Sanatçılık, her geçen gün yeni bir boyut kazanıyor. Bugün sanatçı olabilmek, dünden biraz daha zor. Sadece söz cambazlıkları, sözü cilalamalar ve üslup ustalıkları, biraz da psikolojik tahlille hiçbir iş görülmez artık. Bugünün sanatçısı, hızını sadece hislerinden ve hayallerinden almayacak; içinde yaşadığı toplumun nabzını duyabilmek için iktisatla, hukukla, siyasetle, sosyolojiyle, ekolojiyle hatta fizikle esaslı bir şekilde beslenmiş olacaktır. Sanata ve sanatçıya uzak gibi görünen her şey, aslında sanatın ve sanatçının kapsama alanında yer alacaktır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Günümüzde başarılı sanatçılara daha çok ilgi gösterilmelidir.
- B) Üslup ustalığı ve söz cambazlığı, sanatçı olmak için yetmektedir.
- C) Günümüz sanatçısı çok yönlü olmak zorundadır.
- D) Sözün değerini bilmeyen ve dile hâkim olmayan, sanatçı olamaz.
- E) Sosyal bilimler ve fen bilimleri, sanattan ve sanatçıdan beslenmektedir.

7. Bir YouTube ünlüsünün videolarında kişisel deneyimlerinden, geçmişinden bahsetmesi, duygularını dışa vurması gibi eylemler; izleyiciyle olan etkileşimlerini ve bağlarını artıran bir durum. İzleyicilerin çok izleyip derin bağ kurdukları videoların neredeyse tamamında, YouTube ünlülerinin yüzde 95,3 oranında duygularından söz ettikleri; bunları sözel, davranışsal ya da her iki biçimde dışa vurdukları gözlemlendi. Videoların yüzde 96,5'inde izleyicilerle doğrudan bir göz teması kurulduğu görülüyor. Yüzde 92,9 oranla konuşmalara gündelik bir sohbet başlar gibi başlanıyor, hâl hatır soruluyor. Göz teması ve günlük dil kullanımı gibi unsurlar, YouTube ünlüleriyle yüz yüze konuşuyormuş hissi veren, izleyicide bağımlılık yapan en önemli davranışlar olarak ortaya çıkıyor.

Bu parçada YouTube ünlülerinin videolarının çok izlenme nedenleriyle ilgili olarak

- I. Günlük dile ait sözler kullanmaktadırlar.
- II. İzleyiciyle göz teması kurmaktadırlar.
- III. Neler hissettiklerini açıklamaktadırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Bu eser; anılara özgü geçmişe dönüklük, yaşandıktan sonra yazılış, bir döneme ya da o dönemin kişilerine ayna tutuş özelliklerini içeriyor. Yazar, Halit Ziya Uşaklıgil'i anlatırken yer yer o dönemin yaşamına değiniyor. Halit Ziya'nın yaşadığı ev ortamını, öteki yazarlardan ayrı özellikler içeren ekonomik durumunu öğreniyoruz bu eserden. Yazar, içtenlikli bir anlatımla gerçekleştiriyor bunu.

Bu parçada sözü edilen eserle ilgili olarak

- I. anlatılan kişinin eğitim düzeyinden söz ettiği,
- II. anlatılan kişinin yaşadığı dönem hakkında bilgi verdiği,
- III. samimi bir üslupla kaleme alındığı

verilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Biz, bu dergiyi felsefenin tarihini anlatmak için çıkarmadık. Bu bilgiler her yerde var. Bu dışsal verilerin aksine herkesin içine dönmesini istedik. Daima kendimize dair bir bilgi, bağlı olduğumuz ahlaki ilkelerin farkındalığı, kendimize dair bir değerlendirme veya dışsal dayatmalara karşı içimizden gelen sese göre davranış geliştirme motivasyonu hareket ettik. Bu mekanizma herkeste var. İnsanoğlunun öteden beri devam eden düşünme tecrübeleri de temel noktamızın bu içe dönük bakışını ve öznel karakterini yansıtır.

Bu parçada sözü edilen derginin yayın anlayışının temelini aşağıdakilerden hangisi oluşturmaktadır?

- A) Sevginin kuşatıcı evreninden hareket etme
B) Görelî değişkenlerin belirsizliğinden yola çıkma
C) Vicdanın işaret ettiği noktalara göre davranış sergileme
D) Bireyin iç dünyasını dışarıya yansıtmayı sağlama
E) Estetik bakış açılarına uygun hareket etme

ÜçDört
Bes

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

10. Schopenhauer, akıl yürütmenin ancak duyuşal bir birikimin ardından gerçekleşebileceğini söyler. Nesneler dünyası ve olaylara dair saf duyuşal birikimi ifade eden enformasyon, zihinde ham ve işlenmemiş hâlde bulunmaz. Sürekli tekrar eden ham bilginin gözümüzün önünden geçişi dikkatimizi çekmesine rağmen bize yol göstermez. Karşımıza çıkan bir bilgiyi işleyip genelleşici benzerliği bulmadıkça nesne ve kavramlar hakkındaki birikimlerimizin bir yararı olmaz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel algılara dayalı enformasyon güvenilir değildir.
B) Duyuşal bilgiyi kutsallaştıran yaklaşımdan vazgeçilmelidir.
C) Düşünsel gelişim için bilginin toplanıp işlenmesi gerekir.
D) Uygulamaya yansımaya bilgi, gündelik hayatı kolaylaştırır.
E) İnsan, dış dünyaya dair ilgisini her şartta canlı tutmalıdır.

ÇIKMIŞ SORU

2021 - ALES

11. Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası finalinde altın madalya kazanan millî boksör Busenaz Sürmeneli, karşılaşmanın ardından basın mensuplarına şu açıklamalarda bulundu: “Daha önce karşılaşmadığım rakiplerle karşılaştım. Bu, çok büyük tecrübe benim için. Ancak benim bir tarzım var, bu tarzım sürdükçe o şampiyonluklar her zaman gelecek. Kendine inanan, çok çalışan, kafası mental olarak sağlam bir Buse’yi ringde kimsenin yenebileceğini düşünmüyorum.”

Busenaz Sürmeneli bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Her koşulda şampiyon olacağına inanan bir sporcunun önünde hiçbir engel duramaz.
- B) Sporun diğer alanlarında olduğu gibi boksta da başarının tek koşulu çok çalışmaktır.
- C) Başarıya inanan bir beyin, sporcuyla her zaman hayalini kurduğu en güzel sonuca ulaştırır.
- D) Boks alanında en iyi olmak için kendi doğrularına inanan bir düşünce yapısına sahip olmak yeterlidir.
- E) Sportif başarılar, başarıya götüren etmenleri dışarıda aramadan çalışmayı prensip edinmiş bir beyne gelir.

13. Henry Rabassiere, bireylerin televizyon ürünlerindeki kahramanlarla duygusal bir bağ kurmalarını eleştirerek bunun aslında toplumun değişik bir dünya özlemini, farklı bir insan arayışını yansıttığını belirtir. Bunu insanların kendi duygularıyla yüz yüze gelmekten korktukları için başkalarının kendileri adına yaptığı duygusal dışa vurumları benimsemeleri, içinde bulundukları karmaşadan sıyrılacak kadar güçlü olmamaları şeklinde açıklar.

Bu parçaya göre Henry Rabassiere’in televizyon izleyicisine yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üretilen karakterlerle duygusal yönden özdeşim kurmaları
- B) Yapay tiplere özenmeyi öne çıkaran programları takip etmeleri
- C) Bireylerin duygularını tetikleyen kahramanlara her yönüyle öykünmeleri
- D) Toplumda değişik dünya arayışlarını çoğaltan ürünlere ilgisiz kalmaları
- E) İçinde bulundukları kaostan sıyrılmak için çaba göstermemeleri

ÜçDört
Bes

12. Madem roman yazıyorsunuz, ayrıntılara inemediniz mi nasıl tanımlarsınız, nasıl belirlersiniz insanı? Yalnızca görüntü, yalnızca şekil yeter mi? Oradan oraya gidişi, olayların içine girip çıkışı, türlü karşıtlıklarla içli dışlı oluşu, yenmesi ya da yenilmesi, sevmesi ya da sevilmesi, düşmanlıklarını ya da dostluklarını sergilemesi gerçek insanı değil türlü durumların boyutsuzluklarında yitip gitmiş bir insanı sunar okura. Gerçek değildir bu, olsa olsa yapay olanıdır. Gerçek olan, onun ruh derinliklerinde yani ayrıntıda gizlidir.

Bu parçada roman yazarının yaptığı işle ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan gerçeğini görüntü ve şekillerle tanımlama
- B) İnsanın yaşadıklarıyla hissettiklerini bir arada verme
- C) Betimlemeler yoluyla insanın çevresini tanıtma
- D) İnsan ruhundaki türlü karşıtlıkları ortaya çıkarma
- E) İnsanı anlatabilmek için ayrıntılara inme

14. Küçük filmleri oldum olası sevmişimdir. Arkasında büyük yatırımlar olmayan; reklamı, tanıtımı yapılmayan, çoğu zaman salonlarda kendine yer bulamayan filmler... Şimdilerde dev film şirketlerine abone olmuş yeni film tüketicileri, “festival filmi” diyerek küçümsüyor bu filmleri. Neymiş efendim; akıymıyormuş, sıkıcıymış, durgunmuş, çok kasıymıyormuş, kafa ütölüyormuş böyle filmler. Umursamıyorum hiç böyle lafları. Asıl tehlikeli olanı, sinemanın amacının yön değiştiriyor olması. Sinema sanatı da her sanat kolu gibi kendi özünden ayrılarak başka gayelere hizmet ederse işte o zaman bir zarardan söz edilebilir. Ne yazık ki çoğu zaman ticaret endişesinin bir sanatı yapıcı olmaktan çok, yıkıcı bir vasıta hâline getirdiğini görüyoruz. İşte bu da benim içime taş gibi oturuyor.

Bu parçadaki yakınma, özellikle aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Sanatın sadece sinema ile sınırlandırılarak hizmet alanının daraltılması
- B) Sinemanın, amacının dışına çıkılarak kazanç elde etme aracı olarak görülmesi
- C) Bazı filmlerin sinema salonlarında gösterime girmesinin engellenmesi
- D) Küçük filmlerle ilgili yatırım, reklam ve tanıtım çalışmalarının yapılmaması
- E) Festival filmleri ile gerçek sanat filmlerinin aynı salonlarda gösterime girmesi

15. Okurları için her eserinde yeni bir kapı açar. Hikâyelerinde de böyledir deneme kitaplarında da. Yalın dili, süslü olmayan fakat edebiliğinden de ödün vermeyen anlatımının arasında hikâyeden hikâyeye yol alırsınız, her yeni eserle bir kez daha açılan bu kapılardan. Bir deyim, bir atasözü yahut bir terim ya da kavram alır götürür; sizi tarihin derinliklerinde yaşanmış bir kıssaya, bir anlatıya ortak eder. Bazen kahramanlarla el ele verip bir bahçeyi düzenlerken bulursunuz kendinizi. Hiç yerinizde duramazsınız onu okurken. Kitabı asla elinizden bırakmak istemezsiniz. İstedığınız tek şey vardır: Anlatıdaki devinin içinde yaşamaya devam etmek.

Bu parçada sözü edilen yazarın en çok üzerinde durulan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deyim ve atasözlerine çokça yer vermesi
- B) Süslü olmayan, anlaşılır bir dille yazması
- C) Okuyucusuna yaşama sevinci aşılaması
- D) Ayrıntıları seçmede son derece titiz davranması
- E) Okuyucusunu metnin içine çekip sürüklemesi

17. Annemlerin bahçe kapımızdaki tokmağa astıkları bir iple evde olup olmadığımızı ima edermişiz. Eğer ip salınıksa biz evdeymişiz. Eğer ip karşıdaki tokmağa bir kere dolanmışsa evin yakınlarında olduğumuzu ima edermişiz. Eğer birkaç kere dolanmışsa köyde fakat evden uzakta olduğumuzu söylemek istermişiz. Şimdi öyle mi ya? Ne bahçe kaldı ne tokmak. Ne hâl dilinden anlayan var artık çevremizde ne de nezaketten. Köye her gidişimde tokmağın üzerindeki ipe bakar, o güzel insanların güven veren bakışını görür, iç geçiririm. Bir daha böyle insanlar, böyle bir iletişim dili uğrar mı bize bilmiyorum, buna ihtimal de vermiyorum artık.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Hoşgörülü, gerçekçi bir tutum içinde olan
- B) Ümitsiz, geçmişin güzelliklerine özlem duyan
- C) Hayalci, sürekli olmayacak işler peşinde koşan
- D) İyimser, insanların dertlerine ortak olmaya çalışan
- E) Sorgulayan, kendisine değer verilmediğini düşünen

ÜçDört
Bes

16. Avrupa Voleybol Konfederasyonu (CEV) tarafından turnuvarın mevkilerinde en iyi oyuncularının belirlenmesi için açılan anket sonuçlandı. A Millî Kadın Voleybol Takımı Kaptanı Eda Erdem DüNDAR, en iyi oyuncular arasına adını yazdırdı. Filenin Sultanları'nın Kaptanı DüNDAR, 2021 Avrupa Voleybol Şampiyonası'nda "En İyi Orta Oyuncu" seçildi. 34 yaşındaki sporcu, bu unvanı tarihte dört kere üst üste kazanan ilk voleybolcu oldu.

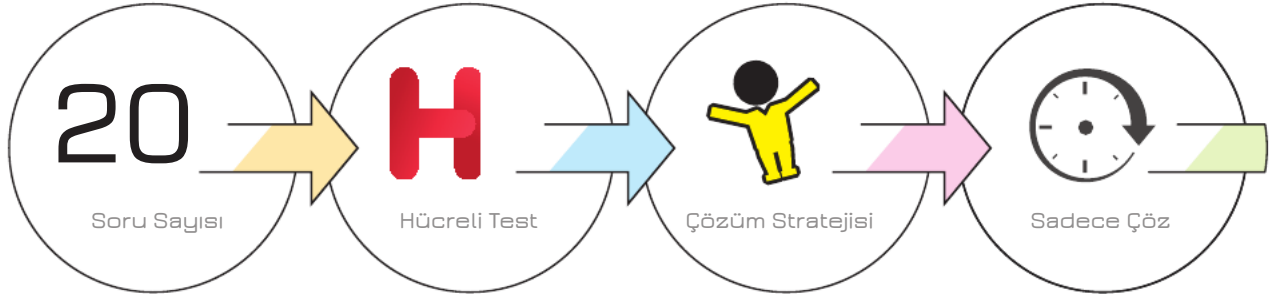
Bu parçada sözü edilen Eda Erdem DüNDAR'ın en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En iyi orta oyuncu seçilen ilk takım kaptanı olması
- B) Sözü edilen başarıya dört defa ulaşmış bulunması
- C) Tarihte dört defa en iyi orta oyuncu olan ilk sporcu olması
- D) En iyi orta oyuncu unvanını aralıksız dört kez kazanması
- E) Söz konusu unvanı dört kez aralıksız kazanan ilk kişi olması

18. Bu sabah yüzüm düşük. Evim, elbiselerim, kitaplarım, parfümlerim yerinde ama gözümü sildikçe eşyalarım dağılıyor. Bir kır tenhalığında kalıyorum. Soğuk bir yalnızlığa düşüyorum. Keşke diyorum, keşke öyle yapmasaydım, bağırıp çağırmasaydım. Lavaboya geçiyorum, serin suyu yüzüme çarptıkça kendimi yeniden toparlıyor, çok geçmiyor yine dağılıyorum. Evimle cebelleşiyorum sonra. Duvarlar genişliyor, tavan yükseliyor. Perdeler büzüşüp kenara çekiliyor. Bütün eşya somurtkan yüzünü açıyor. Her sabah başka bir otel odasında gözünü açanların yurtsuzluğunu, sevinçsizliğini, devingenliğini yaşıyorum yine.

Bu sözleri söyleyen roman kahramanının içinde bulunduğu ruhsal durumu en iyi anlatan sözcük çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinirli - kaygılı
- B) Kırgın - bezgin
- C) Pişman - mutsuz
- D) Sabırsız - kızgın
- E) Umutsuz - telaşlı

- Bu testi, süre tutmadan, sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- Bu testte yer alan sorular ağırlıklı olarak metinlerde yer alan düşüncelerin birleştirilmesi ve ifade edilen düşüncelerin desteklendiği yapı ya da örnekler üzerine kuruludur.
- Aynı verilen metinlerin ortak kısımları isteniyorsa sadece metinlerin her ikisinde de geçen düşünce alınır ama iki metnin birleştirilmesi isteniyorsa ortak kısımlar birleştirilerek her iki metinde de farklı olan düşünceler alınır.
- Metinde anlatılan düşünce tam ve doğru bir şekilde anlaşılırsa yazarın savunacağı düşünce de verilebilecek örnek de benzer ifadeler de kolaylıkla bulunabilir. Bu tip soruların tamamında atılacak ilk adım, asıl anlatılanı saptamak olmalıdır.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

1. Pietro Mascagni henüz 16 yaşındayken bestelediği ilk senfonisiyle bir sanatçının dikkatini çeker ve bu yolla Milano Konservatuvarına girer. Kısa bir süre sonra formal eğitim tabiatına pek uygun olmadığını anlar ve oradan ayrılır. *Napoli Kralı* başlıklı operetini sergilemek üzere orkestra şefi olarak gezici bir grubun başına geçer. Ancak bu uğraş da onu çok tatmin etmez. Milano'ya geri döner ve orada özel ders vererek geçimini sağlamaya başlar. Bu sırada Milano'da düzenlenen tek perdelik opera yarışması, talihini döndürür. 73 eserin katıldığı yarışmada Mascagni, *Cavalleria Rusticana* adlı eseriyle birinciliği elde eder. Bu başarı 27 yaşındaki genç ustanın yıldızını öyle bir parlatır ki İtalya'da Mascagni adını duymayan kalmaz.

Bu parçada Pietro Mascagni ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmmiştir?

- A) Sanat kariyerinde müzik alanında ünlenmiş kişilerden destek gördüğüne
- B) Konservatuvar eğitiminde yeteneğini yeterince geliştirdiğine inandığına
- C) Müzik alanındaki ününü, kazandığı bir ödül sayesinde elde ettiğine
- D) Orkestra şefliği yapmayı, gelip geçici bir istek olarak değerlendirdiğine
- E) Öğrencilerini formal eğitimden çok bire bir çalışmaya yönlendirdiğine

2. Batı'ya yöneldiğimiz Tanzimat Dönemi'nden başlayarak edebî ilişkilerimiz nedeniyle dilimize Batı dillerinden çeşitli kelimeler girmeye başlamıştır. Ülkemizde daha çok teknik alanlardaki gelişmelerin ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçlar dolayısıyla hayatımıza giren yabancı kelime ve terimler, bu kavramları karşılayacak Türkçelerinin bulunmaması yüzünden, olduğu gibi dilimize aktarılmış ve bir süre sonra da alışkanlık kazanarak yerleşmeye başlamıştır. Günümüzde de Osmanlıca'yı; Arapça ve Farsça kelimelerin yoğunluğu nedeniyle eleştirenlerin dilinde Türkçe kelimelerden çok Fransızca, İngilizce ve Almanca kelimeler var. Eskiden halk, üç kelimesinden ikisi Farsça ya da Arapça olan aydınları anlamıyordu; şimdi de üç kelimesinden ikisi Fransızca ya da İngilizce olan aydınları anlamıyor.

- I. Teknik alanlardaki gereksinimlerin yabancı kelime kullanımını doğurduğuna
- II. Yabancı kelime kullanımını eleştirenlerin de yabancı kelime kullandıklarına
- III. Halkın, Batı dillerinden kelime alınmasına karşı çıktığına

Bu parçada dilimizdeki yabancı kelime kullanımına ilişkin olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Sözü bilene kişinin yüzünü ağ ede bir söz
Sözü pişirip diyenin işini sağ ede bir söz
Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı, bal ile yağ ede bir söz
Sözlerini pişirgil, yaramazını şeşirgil
Sözün us ile düşürgil, dimegil çağ ede bir söz

Yunus Emre'ye ait bu dizelerde vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar, toplumsal sorunların çözümünde birlikte hareket etmeye önem vermelidir.
B) Hiç kimse ön yargılarla hareket etmemeli, çevresindeki insanları küçümsememelidir.
C) İnsanlar, kullandıkları güzel sözlerle kötülükleri engelleyip iyiliklere dönüştürebilirler.
D) İnsanları sevmeye ve olaylar karşısında her zaman yapıcı olmaya özen gösterilmelidir.
E) İnsanlar arasındaki yardımlaşma ve dayanışma alışkanlıkları yaygınlaştırılmalıdır.

4. Geçtiğimiz yıl sonuçları yayımlanan bir araştırmada, beynimizin ödül sisteminin bir parçası olan nükleus akumbens (NACC) adlı bölgenin aynı zamanda uykuyu tetiklediği keşfedildi. Bu yeni bilgi; ders dinlemek, yolculuk yapmak gibi uyaran miktarının düşük olduğu yani sıkıcı olablen durumlarda neden uykumuzun geldiğini açıklamamıza olanak sağlıyor. Işıklıdırmanın iyi olmadığı dersliklerde uykumuzun gelmesinin tetikleyicisi ise güneş ışığı bileşenlerinden mavi ışığın eksik olmasıdır. Beynimizde uyku-uyanıklık döngüsünü yöneten üst kiyazmatik çekirdek (SCN), gözdeki retinadan aldığı mavi ışık sinyalleriyle vücudumuzu uyanık tutar. Ortamdaki mavi ışık miktarı azaldıkça SCN, vücudu uyku periyoduna yönlendirmeye başlar.

Bu parçada uyku ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Yorgunlukla olan bağlantısına
B) Sağlıkla olan ilişkisine
C) Eğitime verdiği zararlara
D) Etki eden faktörlere
E) Gerçekleşme ve son bulma süresine

5. Arı gezer, çiçek emer
Kuşlar uçar, bir yem arar
Çırpınır rüzgârda emek
Orman renkten renge girer

Bu dizelerde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Arayış
B) Temizlik
C) Kusursuzluk
D) Çalışmak
E) Düzenli olmak

6. Yazar Bernard Shaw, bir oyununun ilk gecesine Churchill'i davet etmiş ve davetiye de bir pusula iliştiymiş: "Size iki kişilik davetiye gönderiyorum, bir dostunuzu alıp gelebilirsiniz; tabii dostunuz varsa." Churchill, hemen cevap göndermiş: "Maalesef o gece başka bir yere söz verdiğim için oyununuzu seyretmeye gelemeyeceğim. İkinci gece gelebilirim, tabii oyununuz ikinci gece de oynarsa."

Bu parçada Bernard Shaw ile Churchill'in birbirine yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İronik
B) Didaktik
C) Gerçekçi
D) İdealist
E) Hayalci

7. Zamanda Sıfır Atık Tasarımı

Zamanın akışını asla durduramayız. Nesnelerin akışını durdurmak da imkân dışı ama o akışı yavaşlatmak mümkün olabilir. Nesnelerin akışını en azından görmezden gelmek mümkündür. Nesneler, varlığını insanın ölümünden sonra da devam ettirir. Ondan geriye kalan taşınır, taşınmaz her türlü mülk kuşaktan kuşağa aktarılıp durur. Ama insanın yoldaşı öyle bir varlık var ki o varlık salt insan ömrüyle vardır. İnsan tekinin ömrü bitince o kişi için bu varlık da ömrünü bitirmiş olur. İnsanla birlikte o da o insan tekiyle birlikte hayattan çekilir. Miras bırakılmaz. O varlığın adı: zaman.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireysel olarak yaşanan zamanın, insan ömrüyle son bulduğu anlatılmaktadır.
B) Zaman kavramının sonsuza kadar devam ettiği ifade edilmektedir.
C) Kalıcılığın ancak zamana meydan okumakla gerçekleşebileceği belirtilmektedir.
D) Zamanın soyut bir kavram oluşu üzerinde durulmaktadır.
E) Ölümle birlikte zamanın tamamen tükenmediği açıklanmaktadır.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir yazar, 'iyi yazar' unvanını alma hedefinden olabildiğince uzaklaşarak salt işini dorukta yapmaya kilitlenmelidir." düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Öykülerim beni yüceltmek için bir araç değildir, kendileri var olmak içindir. Eser, yazara peri tozlu kanat takmaz; yazar, esere yaşayan özünden can verir kanımca.
- B) Onay avcısı bir yazar olmak ancak kâbuslarımda var olabilir benim. Bu bir dilenme biçimidir, bir ilgi dilencililiği... Benim efendim, estetik kaygılarımdır; dış derimin ve giysilerimin dışında birileri değil.
- C) Bir romana başladığımda okur ne der, yazdıklarım anlaşılır mı, hangi ödülü alırım gibi dışsal takıntılardan uzaklaşıyorum. Hedefimde tam anlamıyla bir roman yazmak vardır. Varsa başarıım budur.
- D) Hemingway'in ünlü olmak gibi bir düşüncesi var mıydı sizce? Alsınlar beni el üstünde tutsunlar, alkışlasınlar, ödül versinler için mi yazıyordu? Hayır? O, Hemingway olmak istiyordu, Nobel ödülü almak için değil.
- E) Elbette zirvede olacak eser yazmak için çalışıyoruz hepimiz. Şapka çıkartılacak metinler yazmadan nasıl ilgi bekleyebilirsiniz ki insanlardan? O zaman hak edilmemiş bir konumdan yararlanır duruma düşer insan.

9. Marmara Üniversitesinden araştırmacılar üç farklı deney yaptı:

- I. İlk deneyde ortaokul öğrencilerinin belirlenen süre içinde düzenli olarak uygun kitapları okuduklarında, Türkçe öğretmenleri tarafından öğrenciler teşvik ve takip edildiklerinde ve bu konuda okul tarafından çalışmalar yapıldığında, öğrencilerin okul içinde ve okul dışında kaba davranış eğilimini %80 daha az sergiledikleri görüldü.
- II. İkinci deneyde farklı gelir seviyesindeki semtlerde kapı kapı dolaşarak bir anket düzenlenmiş, bu anket esnasında günlük hayatlarını evde geçirmek zorunda kalan kadın katılımcıların yarısından fazlası anket görevlilerini ilk dakikalarda terslemiş, kendilerine sunulan kitapları okumayı reddetmiştir. Katılımcıların yalnızca %30'u nezaketli bir şekilde anket görevlilerini salonlarına davet etmişler ve getirilen kitapları gözlerinin içi gülererek incelemeye başlamıştır.
- III. Üçüncü deneyde ise Bostancı - Üsküdar hattında hizmet sunan bir otobüse ilk durakta binen yolculara yolculuk boyunca okumaları için kitaplar verilmiştir. Kitap okumayı kabul etmeyen çok az sayıda yolcu yolculuk boyunca gergin davranmış, otobüse sonradan binen yaşlı yolculara yer vermemek için sürekli dışarıya bakmıştır. Çoğunlukta olan diğer yolcular ise yolculuk boyunca hem kitap okumuşlar hem de tebessüm ederek sonradan gelen yolculara yer vermeyi teklif etmeyi ihmal etmemişlerdir.

Bu deneyler sonucunda aşağıdakilerden hangisi kanıtlanmış olabilir?

- A) Kitap okuyan insanların toplum içinde kabalağa ve saygısızlığa teşebbüs etmediği, olumlu bir ruh hâli kazandığı
- B) Seviyeye uygun olmayan kitapların okunması hâlinde insanların duygu ve düşünce gelişimlerinin yetersiz kaldığı
- C) Okullarda öğretmen ve idareci gözetiminde kitap okuyan öğrenciler ile okul dışında kitap okuyan halkın davranışlarında tutarsızlık olduğu
- D) Kitap okumanın günlük hayat içinde yer ve zamana bağlı kalınarak gerçekleştirilecek bir eylem olmadığı
- E) Kitap okumanın belli bir meslek grubuna dâhil olmak veya belli bir eğitim seviyesine sahip olmakla sınırlandırılmayacağı

10. **Gazeteci:** Şiirin dili sürekli bir devinim içinde olmak zorunda mıdır?

Şair: Her şair -eğer şairse- yeni bir dil ve yeni kalıplar getirir. Evvela kendinden önceki dili iyice bilmeli, sonra bunu nasıl yıkacağım, diye çalışmalıdır.

Gazeteci: Bu, sıra dışı bir tutum olmaz mı?

Şair: Bir şair, ancak kendisinden öncekileri yıkarak yer yapabilir.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Geçmişten geleceğe uzanan köprüler kurmak, kendini dil işçisi gören şairin öncelikli görevidir.
- B) Geçmişin yükünü taşıyarak yeni bir gelecek yaratmanın imkânsızlığını bilmek, şairin erdemidir.
- C) Yeni bir dil evreni kurma çabası içinde olan şairin ilham kaynağı, içselleştirilmiş bir bilinçtedir.
- D) Şairin kıskanç oluşu, çoğu zaman şairi kendini beğenmeye iten önemli bir etkidir.
- E) Geleceğin şiirini yazmak isteyen şair, yerellikten çıkıp evrensel bir temaya yönelmelidir.

11. Günümüzde sahaflık, dışarıdan bakıldığında bir alım satım işiymiş gibi gözüküyor. Bunda artık sözde sahafların raflarını dolduran sınav kitapları, eğitim broşürleri ve elbette içinde insana dair hiçbir şey olmayan popüler kültür kitaplarının yeri büyük. Oysa sahaflık başlı başına bir sevda işi, gönül işi. Sadece okuma yazma sevdası değil, ticaret ahlakı da gerektiriyor. Asırlarca Türklerin esnaf dayanışmasını oluşturan Ahi teşkilatının Türk esnafına kazandırdığı ahlak, sahaflarda kitap terbiyesi olarak daima can bulmuştur. Bazı hatıra kitaplarında, kendisi siftah etmiş bir sahafın komşu sahafların da siftah etmesi için gelen müşteriyi hemen onlara yönlendirme geleneğinden bahsedilir. Öte yandan bazı sahafların da müşterisinin bir kitaba yüksek ilgisi olduğunu fark ettiğinde derhal fiyatı yükselttiğinden söz edilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sahaflığın ticaret ahlakı gerektirmesinin bir sonucudur?

- A) Kendisi siftah etmiş bir sahafın, sonraki müşterisini komşu sahafa yönlendirmesi
- B) Kendisine ilginin yüksek olduğu fark edilen bir kitabın fiyatının hemen yükseltilmesi
- C) Türklerin geleneksel Ahi teşkilatına ve esnaf dayanışmasına önem vermesi
- D) Sahaflarda daha çok popüler kültür ve sınav kitaplarının satılıyor olması
- E) Sahaflığın başlı başına bir sevda ve gönül işine dönüşmüş olması

ÜçDört
Bes

12. Kitaplarla ilişkimizin tesadüflerle yürümediğini düşünürüm hep. Her şey görünür ya da görünmez bağlarla birbirine bağlıdır, birbirini iter, çeker, etkiler. Kitaplarla insanlar arasında işte böyle bağlar hep vardır. Aynı kitabı okuyan iki kişiden biri kitaptan bütün hayatına uzanacak kadar etkilenirken diğeri hiç üstünde durmayabilir okuduklarının. Sık rastlanan bir şeydir bu. Bu fotoğrafa bakarak bazı kitapların, insanlardan bazılarının hayatına dokunduğunu söyleyebiliriz. Kitaplardaki karakterler bir arkadaşınız olur. Gerçek insanlar, onların yerini asla tutamaz. Yıllar sonra bir kitaptaki karakteri ansızın özleyebilirsiniz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilenleri destekler niteliktedir?

- A) Klasik roman okuyucuları; Balzac'tan, Tolstoy'dan, Hugo'dan veya bizdeki Halit Ziya'dan daha usta kalemler olamayacağına inanmışlardır hep.
- B) Richard Bach'in, yem bulmak için uçmak yerine hızlı ve akrobatik uçmayı seçen bir martının hikâyesini anlattığı *Martı* adlı kitabında 10 bin sözcükten daha az sözcük olmasına rağmen kurgu ve kurgu dışı kitaplar arasında en çok satan olmuştur.
- C) Alman yazar Goethe'nin *Genç Werther'in Acıları* adlı ünlü romanını yazdığı günlerde öyle şeyler olmuştur ki bu romanı okuyan gençler aynı Werther gibi giyinmiş ve duygulu bir şekilde sevdiklerine aşklarını ilan etmişlerdir.
- D) Amerikalı edebiyatçı Ursula Kroeber Le Guin, "Eğer bir nesil cehaletin mutluluk olduğunu sanarak yetişirse bir sonraki nesil, cehaletini bile fark edemeyecektir çünkü bilginin ne olduğunu bilmeyecektir." diyerek kitaptan uzak günümüz insanına önemli bir uyarı yapmaktadır.
- E) Kafka'nın anlatılarında klişe imajlara, alışıldık konulara çok rastlamayız ve bu bir kapalılık doğurur; okurun zihninde bir şekilde devreye girmesi, kendince metni yorumlaması, karakterlerin hâl ve tavırlarından anlam çıkarması gerekir.

13. Sabahları gazetenin manşetlerini ilkokula giden kızım okur bana. Alışkanlık hâline getirdik bunu. İlgimizi çekerse haberi okumaya devam ederiz. Ancak dünkü gazetenin manşeti kızımın dikkatini çekti. Manşet şöyleydi: "En fazla fındığı İtalya'ya ithal ettik." Kızım kıs kıs güldü. Bense önce anlayamadım. Uzun uzun düşündüm, bir incelik yahut bir espri mi var bu ifadede, diye. Haberin içeriğine baktım, "Tabii ki ya!" dedim kendi kendime. Evet, mademki İtalya'ya fındık gönderiyoruz, bunun adı "ithal" değil "ihraç" olmalıydı. Kızım bile bu durumu anlamıştı. Çok sevindim ama manşeti atanlara ne demeli?

Bu parçada anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Gazete manşetlerinde hangi kelimelerin kullanılması gerektiğine
- B) Dilimizdeki kelimelerin anlamlarına uygun olarak kullanılması gerektiğine
- C) İlkokulda okuyan çocukların gazete okumasının önemine
- D) Haberlerin yalnızca manşetine değil içeriğine de bakılması gerektiğine
- E) Gazeteleri çocuklarla birlikte okumanın önemine

14. Eğitim alanında, kırsaldaki halk ile kentliler arasındaki bozuk dengeyi eşitlemek ve köy halkına pratik bilgi vermek amacıyla 1936'da Köy Eğitmeni Projesi uygulamasına başlanır. Askerliğini onbaşı veya çavuş olarak yapan gençler, Tarım Bakanlığının iş birliğiyle, modern tarım tekniklerini uygulayan Mahmudiye Devlet Üretme Çiftliğinde yetiştirilerek köylere gönderilir. Amaç, köye hem öğretmen hem modern üretim araçları ve tarım yöntemleri sağlamak hem de eğitimin mali yükünü hafifletmektir. Kırsal kesime yönelik bu küçük eğitim uygulaması hiç şüphesiz daha sonra kurulan Köy Enstitüleri için uygun koşullar yaratmış ve Köy Enstitülerine ülke çapında geçişi kolaylaştırmıştır. Hasan Âli Yücel, TBMM'de yaptığı konuşmasında enstitülerin özelliğini ve daha önceki kuruluşlardan farklılığını şöyle vurgular: "Biz bu müesseselere köy öğretmen okulu demedik. Çünkü evvelce bu isimde müesseseler vardı. Bunları ona bağlamak istemedik. Bunlar yepyeni şeylerdir. Biz Köy Enstitüsünü sadece içerisinde soyut eğitim yapılan bir kurum olarak almadık. İçerisinde ziraat sanatları, demircilik, marangozluk gibi uygulamalı birtakım faaliyetler de bulunduğu için okul adı ile anmadık, enstitü diye isimlendirmeyi uygun gördük."

Bu parçada söz edilen Köy Eğitmeni Projesi ve Köy Enstitüleri arasındaki fark aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) İlkini soyut eğitime, ikincisinin somut uygulamaya dayanması
- B) İlkini askerî bir yapı, ikincisinin sivil bir oluşum olması
- C) İlkini tarım ağırlıklı, ikincisinin eğitim ağırlıklı tasarlanması
- D) İlkini küçük ölçekli, ikincisinin büyük çaplı olması
- E) İlkini yalnızca kırsal için, ikincisinin hem kırsal hem kent için hedeflenmesi

15. Hayatın içindedir şairler; kendileri için değil toplum için nefes alır, toplum için nefes verirler. Toplulukların tam bir depresyona düştüğü, ruhlarından havai fişek hızıyla çıkan melankoli dairesinin tam kapanmak üzere olduğu bir anda yetişir şairler. Gelirler ve insanları hedeflerine giden bir ok hâline getirirler. Gözlerini açtırır, bakışlarını güzelleştirirler; ileriye, ufuklara çevirirler onların yönlerini; güzel şeyler düşündürürler. Düşükleri yerden kaldırıp onları hep yenilerler, hep tazelerler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairlerin bir özelliğidir?

- A) Toplulukların sorunlarını en iyi şekilde dile getirme
- B) Toplulukları geçmişinden koparıp geleceğe yöneltme
- C) Toplulukların geleceğe güvenle bakmasını sağlama
- D) Toplulukları karamsarlıktan kurtarıp onlara ümit aşılama
- E) Topluluklara eski alışkanlıklarını terk etmelerini tavsiye etme

16. Etrafa bakıp "Dünya ne hâle geldi!" diye söyleniyoruz durmadan. Kim emek veriyor ki hayatına! Kim çekmeyi göze alabiliyor insan olmanın yükünü! Bu yalan dolan yaşama hâliyle yüzleşmek zorundayız hepimiz. Kaçak güreşmeyi bırakmalıyız. Hayatın zaman zaman bizi iki yakamızdan tutup iyice bir sarsmasına mâni olmamalıyız, izin vermeliyiz. İnsanlığımızı başka türlü hatırlama ihtimalimiz yok görünüşe göre.

Bu parçada söylenenlere en yakın düşünce aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Hiçbir şey canımızı acıtmaz istiyoruz, içimize dokunmasın, özümüzü bize hatırlatmasın. Yaşadığımızı nasıl hissedeceğiz peki? Bir şeyler içimize dokunmalı, insan doğrudan insan olmakla ilgili o sancıları çekmekten kaçmamalı, kaçınmamalı.
- B) Gülümsediğinde güzelleşmeyen bir yüz hiç görmedim. Kimi zaman içindeki o sessiz sese uzmanlardan daha fazla güven. Gül gülebildiğin kadar! Dünyanın yükü azalır belki o zaman.
- C) Toplumu üst bir dille birtakım mecburiyetler dayatarak ikna edemezsiniz, onların sadece ikna olmuş gibi görünmelerini sağlarsınız. Bırakın konuşsun herkes. İnsan, konuştuğu ve düşündüğü kadar vardır.
- D) İnsan, gerçekten insansa hiçbir fazladan gayrete gerek olmadan her kalabalığın içinde görünür olmuştur bunca zaman. Neyin mücadelesidir bu? Herkesten daha haklı olmak için mi doğuyor her gün güneş?
- E) Bizi köklerimizden uzaklaştırdıkça artan bir gelişme seline kendimizi kaptırdık gidiyoruz. Çoğu zaman, geçmişten kopmak, geçmişi yok etmek demektir. Böyle olduğunda ileriye doğru gitmekten başka bir olasılık kalmaz.

17. Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan
Dönmeyen gemiler olduk açıktan
Adımızı soran, arayan var mı?

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden bu dizelere anlamca en yakındır?

- A) Öyle bir boşandin ki çöle benzer ömrüme
Bir Nuh tufanı oldu, sel değil, sağanak değil
- B) Her sabah ufuklardan mavi şarkılar gelir
Ve her sabah ürperir içimde yalnızlığım
- C) Yazdı gözlerimi yumduğumda, öğle sonrası
Dayımdı dutu silkeleyen, çarşafın dört ucunda
- D) Falanca durağa şimdi geliriz, göğe bakalım
İnecek var deriz, otobüs durur, ineriz
- E) Bir gün baksam ki gelmişsin
Bir güvercin gibi yorgun uzaklardan yâr

18. Reklamcılıkla ilgili yazılan bir kitabın nasıl olur da sanatsal kimliğe büründüğünü merak ediyor herkes. Bilmiyorlar mı ki reklamcılık; insanları, kitleleri etkilemek için sahip olduğunuz otuz saniyenin her anını doğru kullanmayı, kurabileceğiniz üç dört cümlelerin her kelimesini doğru seçmeyi gerektirir? Evet, ben reklamcılık hayatımda da hiçbir zaman "bu fırsat kaçmaz" reklamcısı olmadım, hep seçici oldum. Bu pratiği benim kadar uzun yaptığınızda ister istemez hayatınızdan ve özellikle de cümlelerinizden lüzumsuzluklar, safralar çıkıyor; geriye en etkileyici, en taze fikirlerle en keyifli, en gerekli kelimeler kısacası bir kitabı sanatsal yapacak nitelikler kalıyor.

Bu parçaya göre kitabın sanatsal nitelikler taşıması aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Reklamcılığın bir meslek değil sanat dalı olarak görülmesiyle
- B) Reklamcılıkla ilgili daha önce yazılmış metinlerin okunmasıyla
- C) Kullanılması gereken en etkili kelimelerin doğru seçilmesiyle
- D) Yazı yazmakla ilgili uzun zaman pratikler yapılmasıyla
- E) Kitapta en taze ve en gerekli fikirlere yer verilmesiyle

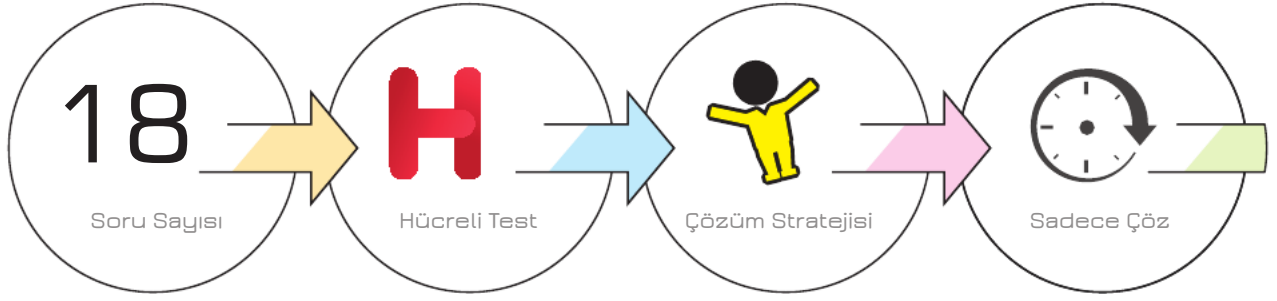
19. Gazete okuruna köşe yazısı okutmanın oldukça zor olduğunu itiraf etmem gerek. Birçok yazı, bir anda yazılıyor ve yayımlanıyor. Okur, metinler içinde Michel de Certeau'nun tanımıyla kaçak avlanmaya devam ediyor etmesine ama artık öyle bir hücum var ki nefes de aldırılmıyor ona. Birçok köşe yazarı, aynı anda aynı güncel olayı işliyor doğal olarak. Fikirler olgunlaşmıyor. Her şey taklit ediliyor ya da kopyalanıyor. Bazen kavramlar, tespitler ve cümleler bir yana, bir yazıya esin veren duygunun kopyalanmasına bile rastlıyorsunuz. Bu gibi durumları genellikle dikkatli bir okur haber veriyor da öyle öğreniyoruz.

Bu parçada gazete okuruna köşe yazısı okutmanın güçlüğü aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?

- A) Yazarların, güncel olayların dışına çıkmayı başaramamasına
- B) Yazarların benzer kavramlarla okuru yönlendirmeye çalışmasına
- C) Yazarların okurlarıyla sağlam bir diyalog süreci başlatmamasına
- D) Yazarların birbirini andıran içerik ve tarzda yazmak zorunda kalmasına
- E) Yazarların, kendilerine örnek alacakları köşe yazarlarını okumamasına

20. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Psikolojik çalışmalarda bilimsel nesnellik kendine yer bulabildi mi?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) Kültürel form derken belirli bir kültürde bir biliş oluşturan, kurumsallaşan ve sonunda bilim ya da bilim ötesi formuna ulaşan bir dili özgürleştiren bir formu kastediyorum. Psikoloji de bu formdan beslenmektedir.
- B) Ben psikolojiyi ne tür bir nesnellığe ulaşabileceği, nasıl bir bilim yapabileceği konusunda sorgulamaktansa herhangi bir kültürel form gibi sorgulamak isterim. Bilimsel algıdansa kültürel form olarak bakmak, beni daha çok tatmin ediyor.
- C) Ben psikolojiyi sorgulamamızı, psikolojinin Batı kültüründe hangi anlamda bir biliş türü olduğunu ve bu bilişin sonunda bir bilim sayılıp sayılmayacağını sorgulamamızı istiyorum. Bunu da bize zaman gösterecek.
- D) Kant'la birlikte perspektifte değişiklik oldu. Felsefe, ilk defa kendisine ilkel bir biçimde sonluluk hakkında soru sordu. Felsefi soruların içinden çıktığı yer sonluluktur. Üstelik geçmiş zamanlardan beri sonluluk üzerine düşüncenin matematikten ortaya çıkması karakteristiktir.
- E) Bence psikolojiyi karakterize eden, ona bir varoluş sebebi veren ve en önemlisi, bazı yönlerden düzenleyici nitelik taşıyan bir insan bilimi olarak kalmasını sağlayan şey Freud'un bilinçaltını keşfetmesi oldu. Yani psikolojinin kendisi, kendi içinde 19. yüzyılın sonuna doğru şaşırtıcı bir yeniden şekillenme yaşadı.

- Bu testi, süre tutmadan, sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Bu testte yer alan sorular ağırlıklı olarak eleştiri, yakınma, soruya karşılık metinlerinden oluşturulmuştur.
- ▶ Yakınılan metinlerde "hoşnut olunmayan, memnun olunmayan durum"; eleştirilen metinlerde "bir yazın ya da sanat yapıtını her yönüyle ele alıp değerlendirme" söz konusudur.
- ▶ Soruya karşılık metinlerde, metin doğrudan o sorunun tamamını karşılamak için yazılmıştır. Metnin bir kısmının soru ile ilişkili olması yeterli değildir. Sorunun doğrudan metnin bütününe cevaplar nitelikte olması gerekmektedir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

1. Fizik üzerine fizik yapılamaz ama felsefe üzerine felsefe yapılabilir hatta bu, felsefe için bir gereklilik olarak düşünülebilir. Çünkü felsefenin ne olduğu, gerekli olup olmadığı, işe yarayıp yaramadığı ya da nasıl yapılabileceği gibi sorular sorulduğunda bile esasen felsefe yapılmaya başlanmaktadır. Genel olarak varlık, bilgi ve değerler üzerine sorular soran felsefe, kendisine dair de sorular sormakta ve bunlara cevap aramaktadır.

Bu parçada aşağıdaki konulardan hangisi tartışılmaktadır?

- A) Fizik bilimi ile felsefedeki soruları farklı gösteren temel olgular
- B) Felsefi düşüncünün kendine özgü yaratıcılığı önceleme gerekçeleri
- C) Fen bilimlerinin nesnel bulguları temel almasındaki faktörler
- D) Genel olarak felsefenin pozitif bilimleri kritik etme koşulları
- E) Sorgulayıcılık yönüyle felsefenin diğer bilimlerden ayrılması

2. Güzel ülkemiz dünyanın en doğal harikalarını bağrında yaşatır. Fakat bunları görmek göz ister. Aslında gören göz değil gönüldür, düşüncedir. Doğanın güzelliklerini en iyi ressamlar ve şairler takdir eder. Bizim ressamlarımızın çoğu Batı taklitçisi olduğu için ülkemizin güzellikleri yıllardır gerçek sanatçıları beklemektedir. Fakat bunda devlet adamlarının, siyasetçilerin ve zenginlerin de kabahati vardır. Ressamları memleketimizin resimlerini yapmaya onlar teşvik etmeli ve resamlara emeklerinin karşılığını da yine onlar vermelidir.

Bu parçada ressamlar aşağıdakilerden hangisiyle eleştirilmektedir?

- A) Resim sanatıyla ilgili ileri seviyede eğitim görmeyi reddetmeleriyle
- B) Ressamlık konusunda yeteneklerinin yeterli olmamasıyla
- C) Batı'ya özenmeleri ve yerli unsurlara mesafeli durmalarıyla
- D) Resim yaparken teknik malzeme ve renk sıkıntısı çekmeleriyle
- E) Yapıtlarını yeterli bulmayarak daha çok yapıt vermek istemeleriyle

Süre tutmadan sadece çöz!

3. Haldun Taner'in 1964 tarihli *Keşanlı Ali Destanı* adlı oyunu, epik tiyatromuzun ilk ve en önemli yapıtıdır. Haldun Taner'in dilindeki esneklik ve kıvraklık, kara mizah, espri anlayışı, taşlamadaki ustalığının zirveye ulaştığı bu oyun; gecekondulular ile şehirlielerin ayrı dünyaları arasında geçer. Devlet otoritesinin zayıfladığı, ekonomik düzensizliğin olduğu, politikacıların fakir halkı aldattığı bir dönemde; bu düzeni yıkacak bir kahraman yaratır yazar. Düzmece bir efsanenin üstüne konan Keşanlı Ali, sonunda mecburi olarak bu efsaneyi gerçekleştirirken kapıldığı büyük kentin kofluğunu anlayan ve orada eğreti bir kukla olmaktansa basit ama gerçek benliğine dönmeyi yeğleyen Zilha, çok daha olgun bir oluşum geçirir.

Bu parçaya göre Haldun Taner'in sözü edilen eserinde

- I. toplumsal çatışma,
- II. sosyal gerçeklik,
- III. töreler

konularından hangileri anlatılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Editör, kitabın her şeyiyle ilgilenir. Hikâyenin devamlılığıyla, kitabın kapak tasarımıyla, ön ve arka kapakla yani her şeyiyle... Arka kapaklardaki yazıları genellikle editörler yazar mesela ama bunu pek kimse bilmez. Eğer kitap çeviriyse editörlerin çevirmenle de iletişim kurması gerekir. Yazarın da gönlünü hoş tutması gerekir ki en zoru budur. Bizim editörler olarak tüm bunların dışında bütün dünyayla da bir iş birliği içinde olmamız şarttır. Dünyada yayıncılık alanında ne oluyor ne bitiyor, bilmek isteriz. Çünkü yayımlayacağımız kitabın kültür dünyasına yeni bir soluk getirip getirmeyeceğine ya da edebiyat dünyasında kendine bir yer bulup bulamayacağına bakarız. Çoğu zaman da diken üstünde oluruz.

Bu parçada;

- I. merak,
- II. çekimserlik,
- III. tedirginlik

duygularından hangileri belirgindir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

ÜçDört
Bes

4. Valery, şiirin fikirlerle yapılamayacağını iddia eder. Onun "Şiirin içindeki fikir, elmanın içindeki gıda gibi saklı olmalıdır." sözü de oldukça ün kazanmıştır. John Ciardi'nin de bir sözü varmış, yeni öğrendim: "Şiir fikirlerden söz açmaz, onları bir aktör gibi temsil eder." diyor. Ben bu yargılardan şunu çıkarıyorum: Demek oluyor ki şair, kendinde var olan bir şiir ortamına ya da bir şair duygusallığına bazı düşünceler katmadan edemiyor, onlarsız yürütemiyor şiirini. Ayrıca önce edindiği, sonra da şiirine ulaştırdığı bu düşünceler yok mu, işte onları gizleyip belli belirsiz bir hâle getirmeyi de ustalık sayıyor.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Şiir Sanatı B) Şiirde Yoğunluk
C) Şiirin Özellikleri D) Şiirde Düşünce
E) Gizli Düşünceler

6. Filenin Sultanları, tarih yazmaya devam ediyor. Harika! Hücum yönü ağır basan ve atak yaptıkça performansı artan bir oyun karakteri var tüm takımın. Tek kelimeyle "döktürüyorlar". İyi ki varsınız kızlar! Her vurduğunuz sayı olsun!.. Canlarım benim! Kalbimiz sizinle!

Bu parçadaki en belirgin duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şaşkınlık B) Kıvanç C) Sevinç
D) Hırs E) İmrenme

7. Birçok filozof, geometriden etkilenmiştir. Eski Yunan filozofu Öklid'in çeşitli geometrik hipotezlerle ilgili ünlü kanıtları, birkaç basit aksiyomdan veya başlangıç varsayımlarından bir üçgenin iç açılarının toplamının iki dik açiya eşit olduğu gibi sonuçlara gitmişti. Filozoflar; genellikle geometrinin dikkatli mantıksal adımlar yoluyla, kararlaştırılan başlangıç noktalarından şaşırtıcı sonuçlara doğru gitme biçimine hayranlık duyar. Eğer aksiyomlar yani çıkış noktaları doğruysa sonuçlar da doğru olmak zorundadır. Bu türden geometrik akıl yürütme, hem René Descartes'a hem de Thomas Hobbes'a esin kaynağı olmuştur.

Bu parçadan geometri ve felsefe ilişkisi ile ilgili olarak

- Filozofların geometriye saygıları, akılcı basamaklarla hayret verici sonuçlara ulaşabilme yöntemlerinden ötürüdür.
- Geometrideki doğru ve dikkatli adımlarla ilerleme yöntemi, bazı felsefecilerce felsefe yöntemi olarak önerilmiştir.
- Geometrideki başlangıç doğru ise doğru sonuçlara ulaşılması yaklaşımı, birçok filozofa yön vermiştir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Yaşlılık döneminde, zihin hayatında birtakım değişimler olur. Bunların en önemlisi, her türlü patolojik süreçten bağımsız olarak zihnin etkinliğinin önemli ölçüde azalmasıdır. Bu azalma, özellikle, hafıza ve dikkat yeteneklerinde görülür. "Ribot Kanunu"nun ortaya koyduğu gibi, en uzun saklanan hatıralar, en eski hatıralardır. Bundan ötürü yaşlılıkta yeni bilgi edinme, yaşlılık öncesi devresine oranla daha güçtür. Zeki kimselerin yeni konulara el atmadan kaçınarak eski bilgilerini derinleştirme yoluna gitmelerinin sebebi budur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- Ribot Kanunu, bilinçaltı kayıtlarının ve hatıraların insan hafızasında geçici olarak bunamaya neden olduğunu söyler.
- Çocukluk ve gençlik hatıraları, ilerleyen yaşlardaki hatıralara göre bilinç alanında daha uzun süre yer tutar.
- Gençlerin yeni öğrendikleri bilgileri hafızalarında tutamamaları, gereksiz bilgilerle meşgul olmalarından kaynaklanır.
- Zeki insanlar, bilgiye daha hızlı ve kolay yollardan ulaşabilmek için hafıza tekniklerinden yararlanırlar.
- Yaşlılar, gençlik dönemlerindeki edinimlerinden ve hatıralarından yararlanma gereksinimi duymazlar.

9. İletişimde bilgi akışının iki yönlü olması beklenir. Sibernetikte bir bilgi kaynağından tek yönlü bilgi iletimine "enformasyon", karşılıklı bilgi alışverişine ise "komünikasyon" ya da "iletişim" adı verilir. Bu ayrımı dikkate aldığımızda insanlar arasındaki bütün konuşmaları iletişim kabul edemeyeceğimizi düşünebiliriz. Örneğin amirler, memurlarına sadece birtakım emirler verip onların bu emirler karşısındaki tepkileriyle ilgilenmezlerse bu tavırlarını "iletişim" değil "enformasyon" yani tek yönlü bilgi iletimi kabul etmek pek de yanlış olmasa gerek.

Bu parçaya göre iletişimle ilgili olarak

- Bilginin karşı tarafa iletilmesi ile birlikte iletişim gerçekleşmiş olur.
- Konuşan ile dinleyen arasındaki tepkisel süreç, iletişimin varlığını gösterir.
- Amir - memur ilişkilerinde iletişim problemleri yaşanması normaldir.

yargılarından hangileri kesinlikle çıkarılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Dil, kültürün en önemli göstergesidir. Tarihsel ve toplumsal gelişme süreci içinde ortaya çıkan her türlü değerle bunları kullanmada ve sonraki kuşaklara iletmede, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların tümü, kültür olarak adlandırılır. Milletler ve toplumlar arasındaki karşılıklı ilişkiler ve kültür alışverişleri de tarih boyunca çeşitli alanlarda hep dille gerçekleşmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılır?

- Bir milletin kültürü, o millete ait dilin estetikliği ölçüsünde yaygınlaşır.
- Milletlerin kültürel çeşitliliğinin artması, dil eğitimiyle doğrudan ilgilidir.
- Bir millete ait kültürel değerler, dil vasıtasıyla nesilden nesile aktarılır.
- Bir milletin kültürel değerleri, o dile ait kuralların değişmediğini gösterir.
- Başka kültürlerden etkilenmek istemeyen milletler, kendi dillerini geliştirmelidir.

Süre tutmadan sadece çöz!

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

Yıllar önce, bir gazetede "Murat Ali" başlıklı bir resimli öykü yazar ve çizdim. Öyküdeki olaylar XV. yüzyılda geçirdi. Kahramanımız kılıç kuşanmasına rağmen şiddete karşı olan, daha çok bilime saygı duyan bir gençti. Kahramanın adını, gazetenin o dönemki genel yayın yönetmeni benim adıma ters çevirerek koymuştu. Murat Ali'nin arkadaşı Gülayşe, yardımcısı Çalık, atı Küheylan, Çalık'ın eşiği Kelebek öykünün diğer kahramanlarıydı. O zaman da bugün olduğu gibi birçok kişi bana "Keloğlan çizsen ne iyi olur!", "Nasreddin Hoca çizsen ne güzel olur!" deyip dururdu. Taleplerini rahatsız edici barışçıl bir dayatmaya vardıranlar bile vardı. Arada bir onları da çiziyordum ama benim gönlüm, tarihi ve folkloru yeniden uydurmaktansa var olmayan bir kahraman meydana getirmekten yanaydı. Kaşı, gözü, karakteri ve kişiliğiyle benim kafamda üretilmiş bir kahraman...

11. Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yeni karakter ve hikâye üretmenin, düşünüldüğünden zor olmasından
- B) Geleneksel ve yöresel karakterlerin, gördüğü rağbetin azalmasından
- C) Geleneksel kahramanlar hakkında hikâyeler yazması için baskı yapılmasından
- D) Gazete yayın yönetmenlerinin sanatçıların eserlerine müdahale etmesinden
- E) Tarihî öğelerin hikâyelerde kullanılmasının sınırlayıcı etkiye sahip olmasından

2018 - ALES

- 12. Aradığımız kitapların bizim için bir hikâyesinin olması, biraz gizemlerle dolu olmalarını gerektiriyor. Yani bizim onları aramamız, onların izlerini sürmemiz, kollarına atılmamız, peşlerine düşmemiz hatta anlatılanlara kapılıp gitmemizle kitaplar bir maceraya dönüşüyor bizim için. Belki başka mecralar için tam böyle değil ama bana kalırsa edebiyat için tamamen böyle. Birilerinin okunması gerektiğini söylediği için okuduğumuz kitaplar, hayatımızın bir yerinde kendiliğinden karşımıza çıkan ve bir şekilde bizi içine çeken kitaplar kadar etkisi altına almıyor sanki bizi. Onların bırakacağı etki, tabiri yerindeyse, saman alevi gibi bir şey.**

Parçanın son cümlesindeki kitaplarla ilgili yakınma, aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olabilir?

- A) Etkilerinin kalıcı olmamasıyla
- B) Kitapçılarda zor bulunmasıyla
- C) Sürükleyicilikten uzak olmasıyla
- D) Öğreticilik özelliği taşınamasıyla
- E) Sırf birileri önerdi diye okunmasıyla

- 13. Neredeyse bütün yazı domatese benzeyen domates aramakla geçirdim desem yeri. Maalesef artık tadıyla, kokusuyla gerçekten domates olan domates bulabilmek çok kolay değil! Bu, birçok ürün için böyle. Artık tarımı pazar yönetiyor. Raf ömrünü uzatmak için meyvenin, sebzenin tadından, lezzetinden kolayca vazgeçilebiliyor. Buna nasıl cesaret edilebiliyor? Tüketiciler yani bizler, bunun olmaması için herhangi bir bilinç ve direnç ortaya koyamadığımız, tadı tuzu olmayan domatese kolayca rıza gösterdiğimiz için neredeyse sentetik domates üretimi için bir düzen kurulabiliyor. Türkiye bir tarım ülkesi ve bu değişimi adım adım hep beraber yaşadık ve sadece seyrettik. Hayır, aslında sadece seyretmedik, tüketimimizi artırarak bu bozulmaya çanak tuttuk, tutuyoruz.**

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biridir?

- A) Köylü pazarına getirilen sebzelerle meyvelerin aynı tezgâhlarda satılması
- B) Tarımda sentetik ilaç kullanılması karşısında tüketicilerin tepkisizliği
- C) Sebze ve meyvelerin son tüketim tarihinden önce bozulması
- D) Sebze ve meyvelerde lezzet artırıcı bazı ilaçların kullanılması
- E) Domates üretiminin, tüketicilerin ihtiyacını karşılamaması

- 14. Brezilyalı romancı Paulo Coelho; *Hippi* adlı otobiyografik romanında; unutulmuş, az hatırlanan bir zaman diliminin ayrıntılarını bir yolculuk öyküsüne yedirerek okurlarına sunuyor. Ancak Coelho, bu yapıtını bitirdikten sonra otobiyografik çalışmalara farklı bir rol biçmiş ve otobiyografik romanların yazar için bir tür parmak jimnastiği olarak değerlendirilmesine itiraz etmiştir.**

Paulo Coelho'nun otobiyografik romanlarla ilgili olarak karşı çıktığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okur kitlesinin farklı gösterilmesi
- B) Gezi yazılarıyla eş değer tutulması
- C) Anlatımının yavan olarak gösterilmesi
- D) Kolay bir şekilde yazıldığına düşünülmesi
- E) Bir solukta okunacak metin gözüyle bakılması

15. Gülmek, ağlamak, nefret etmek, sevmek, pişman olmak, isyan etmek neyse yazmak da odur benim için. İşte o yüzden yazarım ben. Birtakım sosyal ihtiyaçlar, kafa tutulmaz kurallar, şahsi çıkarlardan dolayı yazarım. Kısacası yaşadığımın farkına varmak için yazarım ben. Herhangi bir toplulukta, mecliste, sofrada, insan olan her yerde boşazımda düğümlediğim hıçkırık, gözümde tuttuğum yaş, dudaklarımda soldurduğum tebessüm, koparamadığım çığlık, gölgesine sığınmaya mecbur olduğum sensizliktir yazmak. İşte bu yüzden alırım kalemi elime, bu yüzden dokunurum duyguların ve düşüncelerin bam teline.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sizce yazmak bir insan için ne kadar önemlidir?
B) Nasıl bir ortamda yazmayı tercih edersiniz?
C) Yazmanızın gerekçesini açıklar mısınız?
D) Yazmak için özel bir ortam arar mısınız?
E) Yazı - insan ilişkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

17. Filozof; tüm insanlığın sorunlarını kendine dert edinmek suretiyle bilim, sanat, siyaset gibi her alanda düşünerek yeni, özgün fikirler ortaya koyabilen kişidir. Onların getirdiği bu düşünce zenginliği ve yaşama tarzı yoluyla insanlar etrafında olup bitenleri fark eder ve gerçekleri görmeye başlarlar. Filozof, var olan her şeyi ve insan yaşamını bütün boyutlarıyla kavramaya çalışırken de alçak gönüllüdür ve "Ben bilirim." iddiasında değildir. O, neyi bilip neyi bilmediğinin farkındadır. Kendi ön yargılarıyla, bilgisizlikleriyle yüzleşebilir ve kibre kapılmaz. Doğruların onu araştıran herkese açık olduğu anlayışıyla hakikate ulaşma isteğini taşır ve soruşturma azmini sürdürür. Bunların yanı sıra filozof, dediği ile yaptığı birbiri ile uyumlu olan, savunduğu düşünceleri hayatına aktarabilen bir kişidir. O, bilgece bir hayat tarzının yaşayan örneğidir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) İnsan odaklı düşünen filozofların eylemi ile söylemi nasıl olmalıdır?
B) Egosu yüksek filozoflar, toplumsal sınıflandırmada da etkin midir?
C) Özgün düşünceler ortaya koyan filozoflar, öz eleştiri yapabilir mi?
D) Bireylerin yaşamları üzerinde filozofların bir tesiri var mıdır?
E) Mütevazı filozof, toplum bireylerinin problemleriyle özdeşim kurabilir mi?

ÜçDört
Bes

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

16. Eskiden başarılı olmanın arkasına sığınarak çok kalp kırdım. Edebiyat çevrelerine yeni girdiğim yıllarda hem kendimi öne çıkartma saplantıları içerisindeydim hem de kendini beğenmiş bir insandım. Romanlarımda sayı arttıkça hırslarım da artmaya başladı. Hatta bu hırslarım gerçekleşsin diye zaman zaman çok abuk subuk işler de yaptım. Sonra sonra bunlar, yaşamla ödestikçe iyice azaldı. Şimdi ise kendimi affedemiyorum. Bu hırslarım, aileden gelen kalıtsal bir sonuç da değildi; öyleyse neden?

Bu parçanın son cümlesindeki sorunun yanıtı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Başarının getirdiği kibirden
B) Yaşının çok genç olmasından
C) İnsanların sevgisini kazanabilme telaşından
D) Toplumsal sorunlara değinmemesinden
E) Merhamet hislerini yitirmiş olmasından

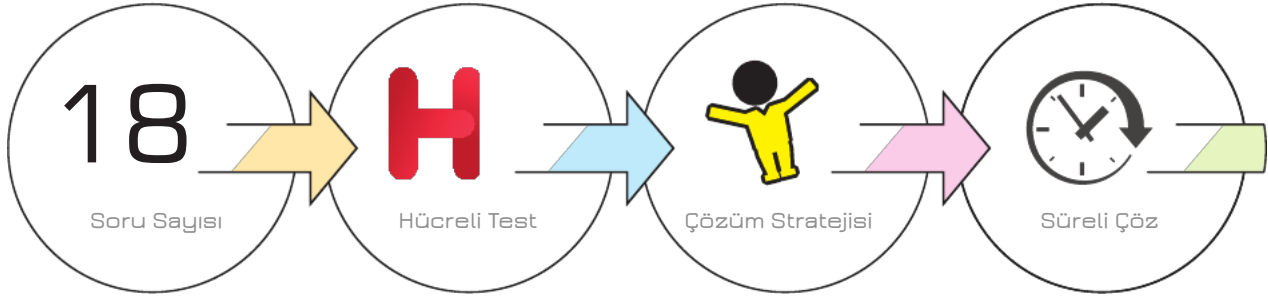
18. Ebeveynler çocuklarının dijital dünyada ve internetin sınırsız evreninde olumsuz deneyimler yaşamalarından endişe duyuyor. Çünkü dijital teknolojilerin bilinçli kullanılmamasının pek çok olumsuz sonucu olabiliyor. Hem anne ve babaların çocukları için duydukları endişeyi azaltabilmesi hem de gençlerin kendilerini dijital çağı istenmeyen etkilerinden uzak tutabilmesi için iyi birer "dijital medya okuryazarı" olmaları gerekiyor. Dijital dönüşüm sürecinde ayrıca her yaştan bireyin "dijital vatandaşlık" konusunda bilgi sahibi olması da hayli önemli.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Dijital teknolojilerin iletişim üzerinde nasıl bir etkisi vardır?
B) Dijital teknolojilerin olumsuz etkilerinden nasıl korunabiliriz?
C) Teknolojik gelişmeler örnek bir vatandaş olmaya nasıl katkı sağlar?
D) Dijital teknolojiler neden kuşaklar arasında çatışmaya yol açar?
E) Aileler çocuklarını neden dijital teknolojiden uzak tutmaya çalışıyorlar?

ÇIKMIŞ SORU

2021 - ALES

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Yazarın asıl anlatmak istediği, vurguladığı, belirtmek ya da üzerinde durmak istediği düşünce, ana düşüncedir. "Demek ki, yeter ki, anladım ki, sonuç olarak, işin aslı, o hâlde, kanaatimce, bence, işte, bana göre, kısacası, yani, ama, fakat, önemli olan..." gibi ifadeler bizi ana düşünceye götüren yardımcı öğelerdir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Zeki Müren, çamaşır deterjanı reklamında oynadı; prestijine hiç hâlel gelmedi. Yaşasaydı banka reklamında da oynamakta beis görmezdi. Bir saygısızlık varsa eğer onun üzerinden yapılan şu anlamsız "etik" havariliği! Ayrıca Çağlar Çorumlu gerçekten müthiş bir aktör. Ne yani Çağlar Çorumlu gelip size mi soracaktı? İster Zeki Müren'i oynar ister Mozart'ı ister Siddharta Guatama'yı. Çok da güzel canlandırmış hem!.. Saygısızlık bunun neresinde? Tüm Zeki Müren sevenler de alkışladı. Kethüda mısınız milletin başına? Zaten Zeki Müren taklidi başarılı olmasa yer bitirirdiniz Çağlar Çorumlu'yu.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeki Müren'in prestijinin banka reklamında canlandırılarak zedelenmesi
- B) Çağlar Çorumlu'nun banka reklamında Zeki Müren'i canlandırması
- C) Zeki Müren'i canlandırmasının Çağlar Çorumlu'ya sanatsal prestij sağlaması
- D) Çağlar Çorumlu'nun Zeki Müren taklidinin bazı çevrelerce yetersiz görülmesi
- E) Zeki Müren'in, çıkar amaçlı canlandırılmasıyla hatırasına saygısızlık yapılması

2. Ünlü iş insanı Jeff Bezos'un şirketi Blue Origin'in geliştirdiği ve Bezos dâhil dört kişiyi taşıyan New Shepard uzay aracı, ABD'nin Teksas eyaletinden uzaya fırlatıldı. Kapsül, 11 dakikanın ardından Dünya'ya döndü. Mürettebatının tamamı sivillerden oluşan ve pilotsuz yapılan uçuş, bu ikinci özelliğiyle tarihte bir ilk olma özelliği taşıyor. İngiliz iş insanı Sir Richard Branson da 11 Temmuz 2021'de şirketi Virgin Galactic'in geliştirdiği araçla uzayın başladığı nokta olan 100 kilometre yüksekliğe seyahat etmişti. İlk kez sadece sivilleri taşıyan Unity-2 uzay aracı, ABD'nin New Mexico eyaletinden altı yolcusuyla fırlatılmış; araç, Branson ve beraberindekilerle sorunsuz şekilde yeryüzüne inmişti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Jeff Bezos'un uzay sınırına ulaşma macerası
- B) Bezos ve Branson'ın seyahat tutkuları
- C) Sivil havacılığın önemli kilometre taşları
- D) Kısa uzay yolculuklarının teknik özellikleri
- E) İlk iki sivil uzay uçuşunun bazı detayları

3. Sosyal ortamlar bazılarını gerebilir. Bazı insanların bu durumla diğerlerinden daha iyi başa çıkabildiği bir gerçek olsa da herkesin zaman zaman sinirleri bozulabilir. Kendinizi daha rahat hissetmeniz hatta ortamdaki keyif alabilmeniz için bir önerim var: Etrafınızdaki insanlara gülümsemek. Bu basit hareket kendinize güveninizi destekleyecek ve sinirlerinizi sakinleştirecektir. Gülümsemek kendinizi kötü hissetmenizi engeller. Mutluyken gergin olmak zordur değil mi? Gülümsemek sizi daha ulaşılabilir de kılar hem. Anlattıklarım kulağa çok basit bir çözüm gibi gelse de oldukça işe yarar.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sakin olmanın yeni iletişim kurmaya olumlu katkısından
- B) Kendini rahat hissetmenin çevreye yaydığı olumlu etkiden
- C) Gülümseme eyleminin topluma katkı sağladığından
- D) Gülümsemenin bireyin toplumsal konumuna olumlu etkisinden
- E) Kendine güveni sağlayacak etkili yöntemlerden

4. Meursault, evet suçludur; suçluluğu bize bütün roman sanatının en iyi yazılmış ve en nedensiz cinayetlerinden birinde açık açık gösterilir. Ama Meursault'yu idama götüren yargı süreci ve jürinin önüne kanıt olarak sürülenlerin onun cinayetiyle ilgisi yoktur. Kurban, Meursault için nasıl isimsiz bir gençten başka bir şey değilse onu yargılayan mahkeme için de öyledir. Meursault'yu asıl ölüme götüren, günlük hayatın davranış biçimlerini yadsıması, toplumun olmazsa olmaz saydığı maskeleri takmaya yanaşmamasıdır. Hayatı, bedeli ne olursa olsun kendi bildiği gibi yaşamaya kararlı bir insanın kaderinin, toplumun yargısının iki dudağının arasında olduğunu görürüz.

Kahramanından böyle söz edilen bir roman aşağıdakilerden hangisini anlatıyor olabilir?

- A) Toplumun kurallarını değiştirmeye çalışan kişilerin başarısız olmasını
- B) İnsanların cinayet işlese dahi başka suçlardan hüküm giymesini
- C) Suça bulaşmış kişilerin toplumda cezasını çekse bile hiçbir zaman tam olarak onaylanmamasını
- D) Günlük hayatın gereklerini yerine getirmeyen kişilerin toplumca dışlanmasını
- E) Toplumun; yaygın ve belirli kuralların dışında yaşayan insanları acımasızca yargılamasını

5. Felsefede en önemli olgulardan biri düşündürmektir. "Düşünmek, yaşamaktır." demiş Seneca. İnsan düşündüğü sürece yaşadığının bilincindedir. Sokrates, bu durumu "Sorgulanmamış hayat, yaşamaya değmez." sözünü dile getirir. Aristoteles düşünmeyle bilmeyi birlikte ele alır. Ona göre "İnsan doğal olarak bilmek ister." Görüldüğü gibi düşünmek insanın en temel yetilerinden biridir. Belki de en önemlisidir. Düşünmek, bir anlamda insanın kendisini inşa etme sürecidir. Düşünmek, eylemek ve bilmek bir bütündür.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan için hayatı anlamada en önemli unsurlar, bilgi birikimi ve düşünme yeteneğidir.
- B) Düşünmenin doğru algılanmayışında felsefi yaklaşımlar daha çok etkili olmuştur.
- C) Seneca, yaşamın anlamını ve değerini kişisel düşünceleriyle özdeşleştiren bir anlayıştadır.
- D) Bilginin merkezinde bireyin idea yoluyla kendi özünü yeniden kavrama amacı vardır.
- E) Düşünme olgusunun tanımsal niteliği konusunda filozoflar farklı görüş taşımaktadır.

6. İngilizce konuşulan dünyada, eleştirmen James Wood'un 50 yıl öncesinin Türkiye'sindeki Atatürk'ü hatırlatan bir tarafı var. Wood'un en iyi eleştirmen olup olmadığını belirleyecek ölçütten yoksunuz ama onun değerlendirmeleri en fazla dikkate alınan eleştirmen olduğuna kuşku yok. Önemli bir kitap yayımlandığında en çok onun ne yazacağı merak ediliyor. Barack Obama'nın başkan seçildiği gece yaptığı teşekkür konuşmasından sonra bile gözler Wood'a çevrilmiş, o da New Yorker'da, konuşmanın söz dizimini ve dilini analiz eden bir yazı yayımlamıştı.

Bu parçadan hareketle James Wood'la ilgili aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) James Wood, dünyanın en tutarlı yorum yapan eleştirmenleri arasında gösterilmektedir.
- B) James Wood, Nurullah Ataç kalitesinde eleştiriler yazmıştır.
- C) James Wood, Barack Obama'nın konuşmalarını hazırlamaktadır.
- D) James Wood'un kaleme aldığı kitaplar eleştiri türünün en ünlü yapıtları arasında gösterilir.
- E) James Wood, yorumları en çok merak edilen eleştirmenlerden biridir.

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

7. Sinema oyunculuğu ile tiyatro oyunculuğu arasında izleyici açısından ayrımlar vardır. Tiyatro oyuncusu, izleyiciler tarafından işitilebildiğinden ve görülebildiğinden emin olmalıdır. Tiyatrodaki izleyiciler, oyuncuyu farklı açılardan görmektedir. Dolayısıyla bir oyuncu, tüm izleyicilere ulaşmak için özel bir biçim geliştirmek zorundadır. Bu açıdan, bir oyuncunun gözlerini iyice açması gerekiyorsa o bunu en uzak yerde oturan kişinin de görebileceği şekilde yapar. Gösterinin yapıldığı salon büyüdükçe yeni düzenlemelerin yapılmasından dolayı oyuncunun biçimi zedelenebilir. Sinema oyuncusu için böyle bir teknik sorun söz konusu değildir. Bundan dolayı sinemada bir rolün tam olarak bir bütün meydana getirecek biçimde canlandırılmasında en büyük sorumluluk yönetmenindir. Çünkü yönetmen, filmi bütün olarak bilen kişidir. Oyuncunun bir rolü canlandırırken ne duyması, ne yapması gerektiğine yönetmen karar verir.

Bu parçadan sinema ve tiyatro oyunculuğu ile ilgili olarak

- I. Oyuncu - izleyici ilişkisi açısından farklar vardır.
- II. Her iki oyunculukta da yönetmen önemlidir.
- III. Seyirciye ulaşmak için bütün oyuncuların özel biçim geliştirmesi gerekir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Manzara resminin Uzak Doğu ve Doğu toplumlarının sanatında çok eskiden beri önemli bir yeri olmuştur. Bu toplumların doğaya olan tutkuları yüzyıllar öncesinden sanatlarına yansımıştır. 16. yüzyıldan itibaren manzara, topografik görünümüyle Türk minyatürlerinde yer almaya başlamıştır. 18. yüzyıldan itibaren manzaraya karşı olan tutku ve heves, cilt kapaklarına kadar yansımıştır. Cilt kapaklarında, ahşap ve duvar üzerindeki süslemelerin yerini manzara resimleri almıştır. Devam eden bu tutku, 19. yüzyılda yağlı boya tuval resimlerine dönüşmüştür. İlk denemelerinin asker ressamlarımızca gerçekleştirildiği manzara temasının, Batılılaşma Dönemi Türk Resim Sanatı içerisinde ayrı bir yeri olmuştur. Manzarayla başlayan bu süreç, daha sonraki dönemlerde de akademik bir gelişim içinde devam etmiştir.

Bu parçadan hareketle "manzara resminin tarihî seyri" ile ilgili olarak

- I. Yüzyıllara göre nasıl bir gelişme gösterdiği,
- II. Türk resim sanatındaki yeri,
- III. Uygulanabildiği alanlarının sınırsızlığı

verilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Bilim ve sanat tarihi olmaksızın Mısır piramitleri, Ayasofya gibi muhteşem yapıların neden ve nasıl yapıldığı anlaşılamaz. Keppler, dünya yörüngesinin yuvarlak değil de eliptik olduğunu kanıtlamamış olsaydı Rönesanslı Mimar Bramante'nin eliptik kubbesi, Michelangelo'nun Sistina Şapeli'ndeki son yargı freskindeki eliptik barok üslup oluşmazdı. Claude Monet'in *Tren Garı* tablosu, İngiliz romantik ressam William Turner'ın *Lokomotif* i olamazdı.

Bu parçada sözü edilen değişik sanatçılara ait yapıtların başarısının temelini aşağıdakilerden hangisi oluşturmaktadır?

- A) Sanatçılarınengin hayal gücünü yansıtan eserler ortaya koymaları
B) Dünya yörüngesinin eliptik olmasının sanatçılara ilham vermesi
C) Sanatçıların üstün sanat yeteneğine sahip olmaları
D) Bilim insanlarının ve sanat tarihçilerinin çalışmaları
E) Mısır piramitleri ve Ayasofya gibi yapıtların sanatçılara esin kaynağı olması

10. Başarılı deneme yazarı, değişik bilim dallarının verilerinden de yararlanarak hayattaki dalgalanmaları sağlıklı ve tutarlı bir biçimde yazıya döker. Hayatın yaşanabilirliğini kolaylaştırmak için bilim ve sanatın el ele vermesi gerekir. Deneme yazarı, düşünce ve eylem dünyasında bilim ile sanatı uyum ve denge içinde tutabilen yazardır. Bu yüzden bilim ve sanatın kimi öncüleri aynı zamanda birer deneme ustasıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme yazarı, yaşadığı ve gördüğü olayları bilim ışığında dile getirmelidir.
B) Başarılı ve tutarlı bir yazar olabilmek için yazmaya deneme türüyle başlanmalıdır.
C) Deneme yazarı, bilim ve sanatı ahenkli bir şekilde birleştirebilirse başarılı olabilir.
D) Deneme yazarı olmanın yolu, bilim ve sanatta başarılı olmaktan geçer.
E) Bilim ve sanat, uyumlu bir şekilde sürdürülebilirse hayatı yaşamak kolaylaşır.

11. Pasternak'a göre şiir, kişinin ayağının altındaki otlar, çiçekçiklerdir; onu koparmak, eline almak için biraz eğilmek yeter. Brodski öyle düşünmüyor. Ona göre şiir, göklerle iletişim olanağıdır. Şiir sayesinde meleklerle iletişim kurarsınız. Bu iki tanımın ardındaki somut gerçeği düşündüm. Sanırım, Pasternak şiirin her yerde ve küçük şeylerde olduğunu söylüyor; Brodski ise yeteneği öne çıkarıyor. İkisi de bir yerde doğru ama birbiriyle karıştırılmaması koşuluyla. Şiir ne, biliyor musun? Bir an. Ve bütün bir tarih tadı, insan girişimi, mutluluk çelişkisi.

Cemal Süreya, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Şiir, hayatı bütünüyle kucaklayan bir sanattır.
- B) Şiir, şairin yeteneğine bağlı bir sanat dalıdır.
- C) Şiir, insanın mutluluğunu dile getirmelidir.
- D) Şiir, topluma ışık tutmalıdır.
- E) Şiir, yaşadığımız çevreden ibarettir.

13. Marie Emile, *Televizyon ve Kültür* adlı kitabında televizyonu köyden kente göç eden nüfusun yeni dünyayı tanıma ve anlamlandırma rehberi olarak görür. Televizyona kitlelerin toplumsal statülerini iyileştirmelerine ve bu konuda bilinçlenmelerine set vuran bir uyuşturucu eleştirisi getiren Emile, bu aygıtın insanları maddi ve ideolojik baskı altında tutabileceğini de ileri sürer.

Bu parçaya göre Marie Emile'in televizyona yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal statünün gelişimini yalnızca bilinç kavramında görmesi
- B) Bireylerin sosyal konumlarını ve bilinçlenmelerini engelleyici işlevinin olması
- C) Kitlelere yönelik mesajlarının istenilen ölçüde karşılık bulamaması
- D) Kent yaşamını iyileştirici konularla bireyleri bilinçlendirmeyi amaçlaması
- E) Konum olgusundan uzak programların bireyde sanal bir dünya oluşturması

ÜçDört
Bes

12. Lostra; ayakkabı bakımı dendiğinde akla gelecek olan boyama, yapıştırma, dikme, parlatma gibi tüm işlemleri bünyesinde barındıran ve günümüzde oldukça revaçta olan bir iştir. Eskiden yol kenarlarında sıklıkla gördüğümüz ayakkabı boyacılarının yaptığı işi daha kapsamlı hâle getirerek ayakkabıyı tam anlamıyla yenileme sürecine alan bir yaklaşımdır. İstenirse ayakkabının rengi hatta şekli bile değiştirilir. Ayakkabınızdaki her türlü tahribat olabildiğince giderilir. Ayakkabı yeni gibi olur, bu benim mi dersiniz, inananamazsınız.

Bu parçada lostra ile ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modası geçmiş ayakkabılarda değişiklikler yaparak tekrar kullanıma sunma
- B) Kullanılsa da kullanılsa da ayakkabının formunu her an koruma
- C) Ayakkabının bozulan formunu istenilen bir şekilde yenileme
- D) Yıpranan ayakkabıları tonuna kadar orijinal rengine kavuşturma
- E) Müşteriyle daha iyi ilgilenebilmek için büyük mekânlarda hizmet verme

14. Ahmet Haşim, ne yazık ki dil bakımından yeni nesillerin ulaşamayacakları bir yerde duruyor. Bugünkü hâline bakınca Türkçenin bir zamanlar Bâkîleri, Şeyh Galipleri, Ahmet Haşimleri, Yahya Kemalleri, Necip Fazılları yetiştirmiş olduğuna inanmak çok zordur. Onlar sanki başka bir dilin, başka bir kültürün şairleri. Eserlerini otuz, kırk, bilemediniz elli yıl önce vermiş şairlerinin dilini anlamayan başka bir toplum, dünyanın ne geçmişinde vardır ne bugününde. Ahmet Haşim ve benzeri şairler, tek başlarına bir insanın hayatını zenginleştirebilir hatta sadece Haşim'i okuyarak dünyaya herkesten farklı bakmak mümkündür.

Bu parçadaki yakınma, özellikle aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Ahmet Haşim, Bâkî gibi sanatçı yetiştirilememesine
- B) İçerik olarak yetkin olmayan yapıtlar oluşturulmasına
- C) Toplumun, yakın geçmişin yazar ve şairlerini anlamamasına
- D) Üslubu incelemeyen sanatçıların çokluğuna
- E) Toplumu kucaklamayan yapıtlar veren sanatçılara

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

15. Bu yazarı okumak, her zaman karamsarlıkla barışık olmayı da gerektirir. Hayal etmek için anılar olmalı; evet, yazarda fazlasıyla anı ve onları temelli birer düşünceye çevirecek keskin bir zekâ var. İkisi birleşince okur için vad edilmiş haz dakikaları başlıyor. Fikirlerinin hepsine katılmak zorunda değilsiniz ama dünyanın önde gelen düşünürlerinden birinin günlüğünü takip etmek her zaman heyecan vericidir.

Bu paragrafta sözü edilen sanatçının özellikle üzerinde durulan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucunun ruh hâlini dikkate alması
- B) Karamsarlıkla barışık bir tutumunun olması
- C) Okuyucularına estetik duygusu aşılması
- D) Yapıtlarında hatıraya çok yer vermesi
- E) Okuyucusunu her yönüyle kuşatması

17. Sizi bilmem ama ben, yer yer dönüp kendi göz izlerimi takip ederken mizahın okuma yolculuğumda hayli hatırı sayılır bir yeri olduğunu görür, hayatımın hemen her karesinde kendimi mizah denilen neşeli faytonun yolcusu olarak bulurum. Belirli dönemlerde kendisini kaçırmış olsam da kıyısından köşesinden, ardından arkasından yakalamış; hep bir yerlerinden bu çok renkli faytona asılmışımdır. İşte bu çingiraklı yolculuklar, çok uzun metrajlı olmasa da ciddi okumaların astığı yüzüme neşe, dipnot artığı makalelerin satır aralarına birer tebessüm, paslanan zihnime cila olmuştur birçok kez.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Okuduğu kitapları tekrar okuyan
- B) Okumalarında mizaha ağırlık veren
- C) Mizahın ciddi bir iş olduğuna inanan
- D) Ciddi okumalara ihtiyaç duyan
- E) Sürekli farklı tarzda okuma yapan

ÜçDört
Bes

16. Balaklava, kar başlığı diye bilinen ürünün teknik ismidir. Geleneksel kar başlıkları; çok yer kapladığı ve terlemeye sebep olduğu için tekrar üşümeye sebep olabilen yün, yapağı gibi doğal malzemeli ürünlerdir. Balaklava ismiyle üretilenler ise çift taraflı dokuma teknolojisine sahiptir. Dolayısıyla cildi tahriş etmeyen bir yapıdadır. Esnek ve ince bir malzemeden imal edildiğinden kolayca taşıyarak gerektiğinde takabilirsiniz. Teri üzerinde biriktirmeyen gözenekli yapısı sayesinde kolayca buharlaşma sağlar. Bunun yanında iç yüzeyi ısı yalıtımı için tüylendirilmiştir.

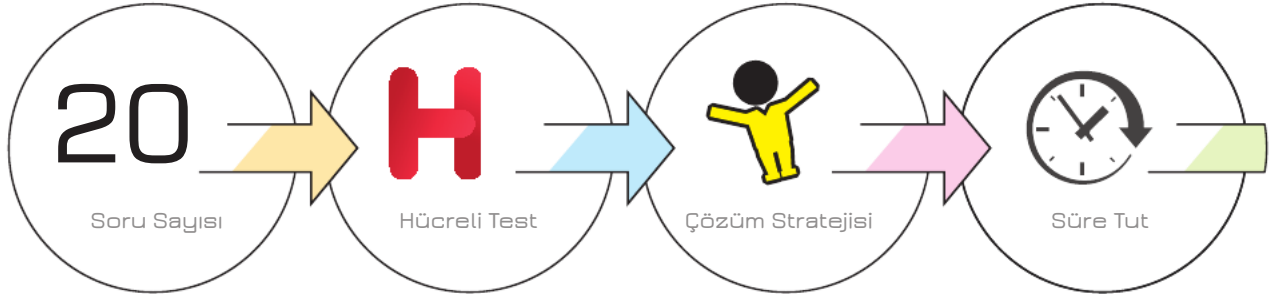
Bu parçada sözü edilen "balaklava"nın en belirgin niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Az yer kaplaması
- B) Dokumasının sağlam olması
- C) Sporcuların tercih etmesi
- D) Doğal bir malzemeden yapılması
- E) Sağlığa uygun olması

18. Anadolu kasabalarında tellallar vardır. Sokak sokak dolaşır, bağıra çağıra ikinci el ama kıymetli şeyler satarlardı başkaları adına. O gün, bayrama birkaç gün var, okuldan eve dönüyorum. Tellalı gördüm sokakta. Sırtında yüz metreden görsem tanıyacağım, üzerindeki çizgileri bile ezbere bildiğim bir şey var: babamın tüfeği. Gururla övündüğü atalarının yadigarı ve hayattaki tek özel keyfinin simgesi. Beynimden vurulmuşu döndüm. Ağlamak istedim, olmadı. Koşa koşa, nefes nefese geldim eve; annem, "Hayır oğlum, yanlışmışsın, o değil! Bak, babanın tüfeği burada!" desin diye... "Anne, tüfek?" dedim. Ağlamaya başladı. Sıkıntı son haddine varmıştı ve babam anneme "Benim çocuklarım, bu bayram öksüz çocuklar gibi kalmayacaklar. Her zamanki gibi bayram yapacaklar. Tepeden tırnağa giydireceğiz, bayram sabahı elimi öperken harçlıklarını da vereceğiz, hanım!" demişti. Neyle? İşte o tüfekte...

Bu sözleri söyleyen çocuğun içinde bulunduğu ruhsal durumu en iyi anlatan sözcük çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kızgın - kırgın
- B) Sinirli - bezgin
- C) Şaşırmış - üzgün
- D) Telaşlı - suçlayıcı
- E) Ümitsiz - yılgın

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B’de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Bu testte yer alan “değinilmiştir” soruları ile “söz edilmiştir” soruları aynı kapıya çıkmaktadır. Bir konuya değinmek sorulmuşsa “kısa da olsa o konuya temas etmek, onunla ilgili bir şeyden söz etmek” anlamı vardır.
- Ancak “temel düşünce” sorulursa parçanın bütünü bizim için önemlidir çünkü yazarın asıl amacı sorulmak istenmiştir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Her durumda birtakım olgusal gerçekler var: Aileden okula, okuldan vatani hizmete, oradan fabrikaya ya da iş hayatına, bazen hastaneye, bazen cezaevine devredilip duruyoruz ölene dek. Bu devir teslim işlemi, Gilles Deleuze’un dikkat çektiği gibi hep bir “... artık değilsin.” sözüyle gerçekleşiyor. Okula başladığında sana “Artık ailede değilsin.” Deniyor, böylece askerde veya fabrikada artık ailede ya da okulda değilsindir. Foucault’nun bu noktada sorduğu soru, son derecede derindir: Nasıl oluyor da her biri kendi kurallarına, ritüellerine, amaçlarına sahip olan bütün bu kurumlar; hem birbirlerinden tümüyle farklı olduklarını iddia ediyorlar hem de birbirlerini o kadar andırıyorlar?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Toplumun çeşitli kademelerinin, içlerine aldıkları bireyleri hep biricik olmakla nitelenmelerine
- B) Toplumun yapı birimlerinin, insanı her zaman çok farklı bir yaşantı oluşturması için yönlendirmelerine
- C) Yapısal olarak birbirleriyle benzeşen sosyal kesitlerin, çoğunlukla bu benzerlikten bir sonuca ulaşma eğiliminde olmalarına
- D) Birbirlerinden çok farkı olmayan toplum kurumlarının kendilerini hep farklı olarak tanımlamalarına
- E) Bireye “Artık eskisi gibi değilsin.” mesajını veren sosyal yapılanmaların, hitap ettiği kişiden aslında bazı gereklilikler istemelerine

2. Robot ve otomasyon sistemleri, endüstri sektörünün rekabet gücünde kilit rol oynamaktadır. Robot, montaj robotu ve endüstriyel görüntü işleme sistemlerinin daha yoğun kullanılması; üretim maliyetlerinin düşürülmesini ve yüksek kalite standartlarına erişilmesini sağlamaktadır. Bu nedenle de rekabeti artırmak isteyen ülke, sektör ve şirketler; giderek artan oranlarda robotik teknolojilere yatırım yapmaktadır. Söz konusu yatırım eğilimi, özellikle gelişmekte olan ülkelerde daha belirgindir. Zira bu ülkeler gelişmiş ülkelerden teknoloji transferi ve lisans adı altında üretim, ortak geliştirme vb. modellerle ileri teknoloji yatırımı çekmeye çalışmaktadır.

- I. Rekabet gücünü artırmak isteyen ülkelerin bu alana yatırım yaptığına
- II. Yatırımların daha çok gelişmiş ülkeler tarafından yapıldığına
- III. Bu sistemlerin kullanılmasının maliyeti düşürdüğüne

Bu parçada robot ve otomasyon sistemlerine ilişkin olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) I, II ve III

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

3. O günü görmek için sade bekleyeceğiz,
Göreceğiz bir sabah yeşil tomurcukları.
Hazırlanıyor gibi gökyüzü, ufuk, deniz,
Bir sabah dökülecek baharların baharı.

Ziya Osman Saba'ya ait bu dizelerde vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, nefes alıp verdiği sürece ümidin kapısına dört elle sarılmalıdır.
B) Doğanın insanla var olduğu, insanın olmadığı yerde yaşamın olmadığı unutulmamalıdır.
C) Rüya ve hayalle değil gerçeklerle yaşayan insanlar hedeflerine ulaşabilir.
D) Barışın yolunu beklemek boşunadır; barışa kavuşmak için önce içimizdeki düşmanlıkları silmeliyiz.
E) Mutluluk, bir çiçektir; o çiçeğin havası, suyu, güneşi bir çift güzel sözdür.

5. Kulak ver sözüme, dinle vatandaş
Uyma laklak edip gülüşenlere
Seni meşgul eder, işinden eğler
Karışır tembel perişanlara

Bu dizelerde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Kararlılık B) Faydacılık C) Çalışkanlık
D) Uyumluluk E) Hazırcevaplılık

6. Bir pazarımız var. Çoluk çocuğumuzla birlikte parkın bir köşesine çekilip haftanın yoğunluğunu üzerimizden atsak kötü mü olur? Sen misin parka gitmek isteyen? Gençler gruplar hâlinde oturmuşlar, neşeli neşeli sohbet ediyorlar. Ediyorlar ama çevreyi de berbat ediyorlar. Bir tanesi düşünüp de çöpleri çöp kutusuna atmayı akıl edemiyor. Aile mi desem eğitim mi desem bilmiyorum. Geldiğimize geleceğimize pişman olduk.

Bu parçada yazarın gençlere yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçekçi B) Eleştirel C) Yapısalcı
D) İdealist E) Alaycı

4. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, yazmaya 1920'de başlar. Daha önce yayımladığı mensur şiirler, oyunlar ve öykülerin, yazmaya hazırlık olduğu söylenebilir. O bir gazetecidir, politikanın içindedir, diplomattır. Her şeyden önemlisi yaman bir gözlemcidir. Yazı yaşamının başlangıcında dönemin genel koşulları ve eğilimleri nedeniyle "Sanat kişisel ve saygıdeğerdir." ilkesini benimsediyse de Balkan bozgununu, kan ve gözyaşı içindeki göçleri, Birinci Dünya Savaşı'nın yenilgisini, 600 yıllık imparatorluğun çözüldüğünü noktalayan Mütareke'yi, işgalin getirdiği onursuzluğu ve zulmü, yerel nitelikte başlayıp Mustafa Kemal'in önderliğinde ulusal mücadeleye dönüşen direnişi gördükten sonra sanatın kişisel değil toplumsal bir yaratı olduğunu kabul eder.

Bu parçada Yakup Kadri Karaosmanoğlu'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmmiştir?

- A) Yapıtlarının içeriğine
B) Sanat anlayışına
C) Anlatım tarzına
D) Duygu dünyasına
E) Yetiştirme tarzına

7. **Neden Sürekli Alışveriş Yapıyoruz?**

İnsanların ihtiyaç duyduklarından daha fazla para harcamalarının temelinde zevke yaklaşarak veya acıdan uzaklaşarak kendini daha iyi hissetmek yatmaktadır. Yeni bir elbise veya yeni bir akıllı telefon gibi pahalı bir şey satın alarak bu hissi yaşayabiliyoruz. Yeni şeylere ihtiyacımız olmadığını gerçekten biliyor olsak da bazen bir şeyleri satın alma baskısına direnmek imkânsız olabilir. Peki, bizi bu davranışa iten nedir? İnsanlar, başkalarıyla rekabet etmek ve kendi iyiliklerini ön planda tutmak için mümkün olduğunca çok şey talep etmeye çalışır. Ancak tüm temel ihtiyaçlarımız karşılandığında tüketim çılgınlığı, başka bir yerde yine bizi bekliyordur. Ancak iyi hissetmenin, iyi görünmekten daha iyi olduğunu unutmayın. Eşyalara değil kendinize yatırım yapın.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gereksiz yapılan her harcamanın psikolojik bozukluğa neden olduğu açıklanmaktadır.
B) Para harcamayla ekonomik bağımsızlık arasındaki ilişkiye değinilmiştir.
C) Kendini iyi hissetmeyenlerin alışverişi sığınak olarak gördüğü söylenmektedir.
D) İnsanların normalin sınırlarını aşan davranışına açıklık getirilmektedir.
E) İnsanların tüm davranışlarının altında benzer nedenler olduğu ifade edilmektedir.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Nitelikli bir tiyatro yazarı, eserlerinde mesaj vermekten çekinmemeli; can verdiği karakterlerin ağızıyla mesajlarını haykırmalıdır." düşüncesine uzak düşmektedir?
- A) Amerikalı oyun yazarı Eugène O'neil'in *Elektra*'ya *Yas Yakışır* adlı tiyatro eseri, karakterlerinin çokluğu ve günümüze uyarlanmasıyla dikkat çeker. Oyunda başkahramanlar, savaşa karşı olma düşüncelerini cesurca aktarır.
- B) *Ondine*, Fransız oyun yazarı Jean Giraudoux'un Hans ve Ondine adlı kahramanlarının hikâyesini anlattığı bir tiyatro eseridir. Yazar, oyunun başkışileri gezgin şövalye Hans ile su perisi Ondine'ni aracı kılarak ölümün bir son olmadığı düşüncesini vurgular.
- C) André Gide, *Philoctète* adlı oyununda bireysel özgürlük, bireyin mutluluğundan hareketle toplumsal mutluluk ve bireycilik temalarını işler. Eserinin final sahnesinde karakterine "Evren-İnsan, Tekil-Tümel" sorgulamasını yaptırarak felsefi iletilerini ortaya koyar.
- D) Tiyatro yazarı Jennifer Haley tarafından kaleme alınan *Cehennem* oyunu, içerikten ziyade dil ve anlatım özelliklerine yoğunlaşıyor. Oyunun kahramanı Dedektif Morris, jest ve mimiklerini ustaca kullanarak ikna edici, hoş üslubuyla öne çıkıyor.
- E) Yazdığı oyunları felsefeyle ilgili düşüncelerini aktarmaya uygun bir zemin olarak gören Jean Paul Sartre, *Sinekler* adlı tiyatro eserinde özgürlüğün trajedisine odaklanıyor. Orestes karakteri üzerinden eylem ve sorumluluk düşüncelerini irdeliyor.
9. Tarihteki en önemli psikolojik deneylerden biri olarak kabul edilen Little Albert Experiment'a başlamadan önce küçük Albert'a birkaç duygusal test yapılır.
- I. Minik bebeğe sırasıyla beyaz bir fare, tavşan, yanan kâğıt parçaları, peruk, maske gibi ilk kez karşılaşabileceği nesneler ve durumlar gösterilir. Sonuç olarak Albert, gördüğü hiçbir nesneye karşı korku göstermez; her şeye gülümser.
- II. Albert'ı boş bir odaya götürürler. Odada Albert'ın üzerine oturduğu bez yatak haricinde hiçbir eşya bulunmaz. Daha sonra Watson ve asistanı Rayner odadan çıkar, yalnız bıraktıkları Albert'ın yanına beyaz laboratuvar faresi salarlar. Albert, fareden korkmadığı gibi tam tersi bir tepki göstererek fareyi çok sever; yakalamaya çalışıp gülmeye başlar.
- III. Albert fareye her dokunduğunda iki demir çubuğu (biri çekiç, diğeri çelik çubuk) birbirine vurarak rahatsız edici sesler çıkarmaya başlarlar. Sesleri duyan küçük Albert ağlamaya başlar. Oda yeniden sessizleşince fareyle oynamaya devam eden Albert, yine fareye dokunduğu ilk anda psikologların çıkardığı o gürültülü sese maruz kalır. Ağlaması yatışıp aklı tekrar fareye kayan Albert, dokunmaya çalıştığı an, hep aynı sesi duyduğu için fareye dokunmaktan korkmaya başlar.
- Bu deneyler sonucunda aşağıdakilerden hangisi kanıtlanmış olabilir?**
- A) Çocukların nelere daha fazla tepki verdiği
- B) Korkunun insanda doğuştan olup olmadığı
- C) Fare ve tavşanın insandaki korkuyu tetiklemediği
- D) Yalnızlık korkusunun insanda hangi durumlarda değiştiği
- E) Beyaz rengin insan psikolojisine olumlu etki ettiği

10. **Gazeteci:** Fatih Sultan Mehmet'i anlatan romanını bire bir tarihî vesikalara dayandıran romancı arkadaşınıza neden bu kadar yüklendiniz?

Yazar: Bir tarih akademisyeni olmadığını bildiğim için.

Gazeteci: Sizce tarihsel romanları tarih alanındaki bilim adamları mı yazmalı?

Yazar: Elbette hayır! İster bir romancı ister akademisyen olsun, tarihsel roman yazacak olanlar akademik verilere uymak zorunda değiller; bunu anlatmak istedim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Öykülerimi Cumhuriyet Dönemi Ankara'sında, taşradan gelmiş, bürokraside görev almış gerçek kişilerin hayatını anlatacağım bir vitrin olarak tasarlıyorum.
- B) Son yayımlanan romanımda tarihî bir şahsiyet olan Cengizhan'ı anlatıyorum; hem de çiçek yetiştiren, latif konuşan, gülümseyen ve insan incitmeyen bir Cengizhan'ı...
- C) Birçok filme kaynaklık eden, birçok okurunu sayfalarına kilitleyen roman sanatı; psikolojiden olduğu kadar retorikten ve tarihten de beslenir.
- D) Memduh Şevket; mecliste çalıştığı, milletvekili olduğu hâlde yüksek kademeyi değil ısrarla, şevkle ve iştahla düz Orta Anadolu halkını taşımıştır sayfalarına.
- E) Her yazar, içinde yaşadığı gerçek dünyadan az ya da çok, şöyle ya da böyle etkilenir; bir yazarın eserine gerçek kişiler ya aynıyla ya değişerek mutlaka girer.

11. Teknoloji kullanımı; bir işi kolaylaştırma, basitleştirme ve hızlandırma gibi faydalar sağlamaktadır. Ancak bu durum, tüketim ekonomisinin de körükleyicisi olmuştur. Artık her alanda moda kavramı yaygın şekilde kullanılmaktadır. Ama en hızlı döngünün teknolojik ürünlerde olduğu görülmektedir. Bugün üretilen ürünler, daha çok fonksiyon içerecek şekilde tasarlanmaktadır. Her geçen gün ürünlere yeni eklenen fonksiyonlar artmaktadır. Mesela cep telefonlarının ilk çıktığı yıllardaki versiyonlarıyla şimdiki telefonlar aynı fonksiyonlara sahip değildir. Bu durum diğer ürünler için de böyle.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi teknolojik gelişmelerin bir sonucudur?

- A) Ürünlerin müşteriye kısa sürede ulaştırılması
- B) Üretimde maliyetin azalması
- C) İş istihdamının artırılması
- D) Tüketim ekonomisinin büyümesi
- E) İletişim imkânlarının artması

12. Yeni bir araştırmada atların mutlu olduklarında daha fazla homurdandığı yönünde bulgular elde edildi. Uzunca bir süre atların homurdanmasının hijyenik işlevleri olduğu, balgam sökmeye, sinekleri ve başka şeyleri burun deliklerinden uzaklaştırmaya yardımcı olduğu düşünülmüştü. Ancak çeşitli araştırmalar sonucunda daha iyi bakım gören atların bu davranışı daha çok sergilediğinin fark edilmesi, bu düşünceyi zayıflattı. Araştırmacılar, daha iyi şartlar altında bakılan atlarda homurdanma sıklığının çok daha yüksek olduğunu gördü. Ayrıca atların kronik stres puanlarını hesaplayarak bunları yaşam şartlarıyla karşılaştırdı. Stres düzeyi ne kadar yüksekse homurdanmanın o kadar seyrek gerçekleştiği görüldü.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilenleri destekler niteliktedir?

- A) Sincaplar, kış için gömdükleri besinlerin başkaları tarafından görülmemesi için hassas davranır.
- B) V şeklinde uçan göçmen kuşlar, bir liderin öncülüğünde hareket eder.
- C) Köpeklerdeki havlama güdüsü, açlıkla eş değer olarak var olmaktadır.
- D) Sokak köpekleri, sürüler hâlinde yaşayarak var olmaya çalışır.
- E) Sahibi tarafından okşanan kediler, mırılayarak mutluluklarını ifade eder.

13. Sipariş şarkı yapamıyorum. Bugün beste yapacağım diye kendimi şartladığım an, bu mümkün olmuyor. İlham kapımı çalıyor, "Hoş geldin!" deyip bestemi yapıyorum. Bir olaydan etkilenip yazıyorum, gecesi gündüzü belli olmuyor. Bir ay hiçbir şey yazamıyorum ama bazen bir günde beş tane de yazıyorum. Arabada bile yazarım. Melodi gelir, arabayı kenara çeker, besteyi yaparım. Biri yanımda "Ben birini çok sevdim." der, ağlar, etkilenirim. Kendimi onun yerine koyar, yaşar, yazarım.

Bu parçada anlatılanlar, beste yapmakla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine bir örnek oluşturur?

- A) Bestelerin, ilhamın geldiği şarta göre farklılık gösterdiğine
B) Bir durumda gelen ilhamın başka bir durumda gelmeyebileceğine
C) Sipariş üzerine yapılanlarının kalıcı olmadığına
D) Şarkıların tema'sının birbirinden çok farklı olabileceğine
E) İlhamın ne zaman, nerede geleceğinin belli olmadığına

14. 2012'de söylediği "Barcelona'ya asla gitmem. Eğer kendinizi Madridli hissediyorsanız o takıma gidemezsiniz." cümleleri kendisine hatırlatılan Nikola Mirotic, "Hayatımda çok şey değişti, çok olgunlaştım ve hayatı artık daha farklı görüyorum. Söylediklerimi inkâr etmiyorum. Önceki takımımda her şeyimi sahaya koydum. Şimdi Barça'dayım ve aynısını burada yapacağım. Madrid taraftarları benim için endişelenmiyor, onlara karşı oynarken amacım yine aynı olacak: oraya gidip kazanmak. Başka takımlar da benimle ilgileniyordu ancak en iyi karar buraya gelmek oldu. Madrid ile ilgili konuşmam. Serbest bir oyuncu olarak ben istediğim seçimi yaptım." dedi.

Bu parçada sözü edilen sporcunun takındığı tavır aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) Takımlar için duygularını kamuoyu önünde eleştirel bir şekilde belirtmekten çekinmeme
B) Önceki takımına duyduğu hislerin hiç değişmediğini açık yüreklilikle belirtme
C) Söylediği bir cümle üzerine gelişen gergin söyleşiyi yok saymaya çalışma
D) Oynadığı takıma bağlılığı sorulunca önceki takımlara duyduğu sevgiyi dile getirme
E) Önce söylediği keskin bir sözün tersini yaptığı hatırlatılınca kendisinin değiştiğini söyleme

15. Bir kere ben kitap okumuyorum. Yazar okuyorum. Yazar gerçekten bir edebî kaliteye ve bir edebî disipline sahipse, yazarın bir iddiası varsa bunu siz hemen ilk paragrafta görüyorsunuz ve alıp o kitabı okuyorsunuz. Okuma eylemi; eleştiri içinde önce kendi adınıza, kendi birikiminize, kendi dünya görüşünüze göre yaptığınız bir anlamlandırma eylemidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada kendisinden söz eden eleştirmenin bir özelliğidir?

- A) Her seviyeden kitapları okuyarak yazarlarını karşılaştırma
B) Okuyucu beklentilerini önceleyen yazarların eserlerini değerlendirme
C) Toplumu dönüştürme kaygısıyla sanattan uzaklaştıran durumları gösterme
D) Sanatsal düzeyi yüksek ve prensipleri olan yazarların kitabını okuyup değerlendirme
E) Okuyuculara birikim elde edebilme yollarını gösterme

16. Yapıtlarımda duygu ve coşkuya çok önem verdiğimi söyleyebilirim. Yani bireysellik ön plandadır. Kendimi gizlemeyi düşünmem. İnsan ayrımı yapmam ve her kesimden insana yapıtlarımda yer veririm. Toplum benim vazgeçemediğim şeydir.

Bu parçadaki düşünceye en yakın görüş aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Konusunu tarihten alan romanlarında kahramanlarını daha çok, yüksek rütbeden insanlardan seçmeyi yeğlemiştir. Sıradanlıklara yer vermeyen yazar, asil davranışları övmeyi tercih etmiştir.
B) Roman kahramanlarımda kaderi benim elimde değildir ve sanat dediğimiz şey de tam olarak budur. Çünkü sanat, sanat için vardır.
C) Romanlarında aydın, öğrenim görmüş, sanat ve edebiyattan anlayan kişileri ve çevrelerini; öykülerinde ise halkın yaşayış ve âdetlerini işlemiştir.
D) Roman ve öykülerinde kendi hayatından kesitler vardır. Eserlerinde kahramanlaştırdığı farklı kesimden insanlar aracılığıyla duygu ve düşüncelerini anlatmıştır.
E) Sanat estetiğin üst perdeden ifade edilmesiyle şayet o zaman sanatla ilgilenenler ve onun muhatapları da üst seviyeden olmalıdır.

17. Hayatın devraldığı
Sessiz bir öz sudur acı
Birikir yüreğinin kıvrımlarında
Ve ağır gözlerine ağır ağır
Bulutlar yere inmiştir artık
Ya da gurbettesindir
Unutma
- Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki dizelere anlamca en yakındır?**

- A) Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
- B) Güneş ışığını vurmuş üstüne
Baharın yeşili sarmış her yanı
- C) Bugün dünyayı istediğin bir renge boya
Rengârenk batan günü al karşına
Bir renk de kendinden kat
- D) Çevir başını gökyüzüne
Yıldızlara bak
Güneşli sabahların umududur yıldızlar
- E) Bugün günlerden hasret, mevsimlerden hüzn
Yıllardan özlem, gecenin saat iki buçuğu
Yine mısralarım sen oluyor satır satır

18. Anı kitapları ve günlükler, son dönemde okurların oldukça ilgisini çekiyor. Ülkemizde 90'lı yıllarda başlayan nostalji tutkusu, eskiye dair ne varsa kıymete bindirdi. Yaşamın her karesinde "eski"yi görmek mümkün. Müzikte, giyimde, mimaride, sanatta ve edebiyatta... Bir anlamda "Bitpazarına nur yağdı". Gramofonlar, plaklarla birlikte eski şarkılar da moda oldu. Mimaride panjurlu evler, tekrar boy göstermeye başladı. Bir zamanlar demode diye yüzüne bakılmayan giysiler yeniden gözde oldu. Eski yani siyah beyaz fotoğraflar bile geçerli şimdi, tıpkı eski peyzajlar gibi.

Bu parçaya göre anı ve günlüklerin okuyucuların ilgisini çekmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Anı ve günlük kitaplarının her yazar tarafından kaleme alınmasıyla
- B) Sanatçıların arayışlar içine girmesiyle
- C) Toplumda eskiye olan ilginin tutku hâline gelmesiyle
- D) Topluma geçmişini hatırlatma düşüncesiyle
- E) Bitpazarlarında çeşitliliğin artmasıyla

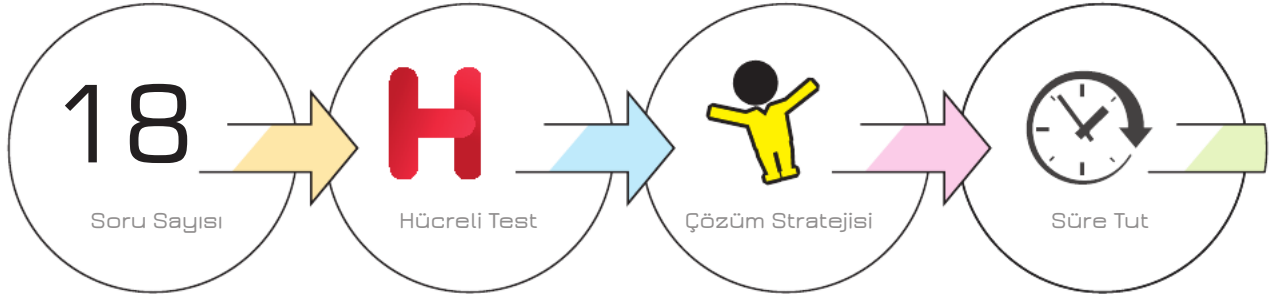
19. Mizah; hızla ayaküstü etkinlikler coğrafyası hâline gelen ihtiyar dünyamızda sığınılacak, eşine az rastlanır tebessüm limanlarından biridir günümüzde. Lakin gelin görün ki gerçek dünyadaki bayağılaşma oranıyla atbaşı koşturan yayın dünyasındaki sıradanlaşma, mizahı da kollarına almakta hiç de uyuşuk davranmadı. Son dönem mizah yazını şöyle bir göz önüne getirip "gülme" parantezine alırsanız espritüelliğin, hazırcevaplığın, estetiğin ve hatta düşünce adına ne varsa hemen hepsinin yerinde yellerin estiğini üzümlere fark edersiniz. Salt bir güldürme kaygısının hâkim olduğu mizah anlayışı, maalesef okuma hayatımızın en neşeli parantezini de yerle bir etti.

Bu parçada mizah yazılarının eski seviyesini koruyamaması aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?

- A) Sanatçıların sadece güldürme kaygısı taşımasına
- B) Sosyal hayattaki sıradanlaşmaya
- C) Sanatçıların ekonomik kaygı taşımasına
- D) Estetik düşüncesinin öne çıkarılmasına
- E) Sanatçıların okuyucuların nabzını tutamamasına

20. **Aşağıdaki parçalardan hangisi "Kişiliğin oluşum ve gelişiminde, yaşanan coğrafyanın etkisi var mıdır?" sorusuna cevap vermektedir?**

- A) Benlik, kişiliği etkileyen en güçlü etmendir. Kişiliğin öznel yanı ya da dış çevrede somutlaşmış görünümü ve özü olarak da tanımlanabilir. Kısaca benlik; bireyin kendisini tanıma ve değerlendirme biçimi, temel niteliğidir.
- B) Bireylere emredici, baskıcı, eleştirici ve despotik yaklaşımlar; kişilik oluşumu ve gelişimini olumsuz etkileyebilir. Bu durum, bireylerde güven duygusu yetersizliğine ve boyun eğici itaatkâr tutum eğilimine neden olur.
- C) Bilim insanları, düşünme tarzlarının coğrafi konuma göre ne kadar farklı olabileceğini araştırıyor. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, düşünme tarzlarının kişilik olgusuna kazandıracağı verileri değerlendirmeyi planlıyorlar.
- D) Kişilik gelişimine yönelik nesnel çalışmalar, "bireycilik" ve "kolektivizm" ayrımı üzerinden yürütülüyor. Bu bağlamda Batılıların daha bireyci; Hindistan, Japonya, Çin gibi ülkelerde yaşayan insanların ise daha kolektivist olduğu tezi inceleniyor.
- E) Kıyı kesimde doğup büyüyen ya da yaşayan bireyler daha duygusal daha yumuşak bir mizaç sergiler. Buna karşın karasal ya da dağlık bölgelerde, aşırı sıcak ya da soğuk iklimlerde doğan, büyüyen ve yaşayan bireylerin daha sert karaktere sahip oldukları söylenebilir.

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1C'de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ Paragrafta başlık, parçada işlenen konunun özeti niteliğindedir. Başlığı belirleyebilmek için önce konuyu bulmak daha yerinde bir adım olur. Metnin sadece bir bölümüne bakarak ya da metinde sık sık karşılaşılan sözler başlıktır demek, doğru olmaz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

- Bir yabancı dili öğrenip sorumluluk bilinciyle, başarıyla kullananlar yanında özentiyle hareket edip gösteriş olsun diye dillerini bozanlar var. Bu kişiler, dile zarar vermişlerdir. Günümüzde İngilizce sözcüklerin yerli yersiz kullanılmasına çokça tanık olmaktadır. Dildeki kirlilik, ileri bir düzeye ulaştı. Kimi roman tipleri, kendi ana dillerini konuşamazken onların özentiyle, gösteriş sevdasıyla giriştikleri bu yanlış ve yoz tutumlarına gülüp geçebiliriz. Ama yazı yazarların, yazarlık sıfatını alanların özensizliklerini hoş görmek doğrusu güç olmaktadır. Bazı sözcükler, üstelik hiç gereği yokken dile onlar yüzünden yerleşmektedir.
 - Doğal olarak her ebeveyn, kendi çocuklarını gelecekte en iyi yerlerde görmek ister. Ancak kimi anne babalar, bu doğal ve iyi niyetli isteklerini çocuklarının ilgi, istek ve yeteneklerini dikkate almadan gerçekleştirmeye çalışır. Onları hiç ilgi duymadıkları spor ve sanat etkinliklerine zorlar. Çocuğu okuldan çıkınca ya da hafta sonları özel derslere, kurslara koşturur. Böylece çocuğu bunaltır, onun çocukluğunu ve gençliğini yaşamasına hiç fırsat vermez.
- Bu parçada söz edilen anne babalar, çocuklara yönelik davranışlarında hangi açıdan eleştirilmektedir?**
- A) Kural koymada gevşek davranmak ve otorite oluşturamamak
- B) Onlar hakkında karar vermek ve onların sorumluluklarını üstlenmek
- C) Sosyal etkinliklerde gereğinden fazla destek olarak sosyalleşmelerinin önüne geçmek
- D) Paylaşım konusunda gerekli eğitimi vermemek ve benmerkezci yetiştirmek
- E) İlgi ve kabiliyetlerini göz önüne almadan yönlendirmek ve birçok alanda başarıya zorlamak
- Bu parçada aşağıdaki konulardan hangisi tartışılmaktadır?**
- A) Yabancı dil öğrenimindeki yanlışlıklar
- B) Yazarların konu seçimlerindeki özensizlik
- C) Bilinçli okurun her geçen gün azalması
- D) Dilin özensizce ve bilinçsizce kullanılması
- E) İlk dönem romanlarındaki yanlış Batılılaşma

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

3. Mevlana'yı duygularla doldurup yücelten, bu âlemden alıp ötelerin ötesi âleme götüren "sema"dır. Bundan dolayı sema, Mevlana için yemekten ve içmekten daha önemliydi. Semaya başlandığı zaman her şeyi unutturdu. Açlıktan düşkün bir hâle gelse bile... Öyle ki bazı zamanlar gece başlayan sema, bitip tükenmeden sabah ezanına kadar devam etmekteydi. Sema esnasında kudümler, katılanların nabzını da ritmik bir şekilde yavaş yavaş hızlandırır. Ondan sonra semada nabzın atışıyla kudüme vurulan darbelerin sesi birleşirdi. Sema edenler, kendilerinden geçerler, varlıklarından sıyrılırlar; öyle bir hâle gelirler ki bugünkülerin cismi mi, dünkülerin ruhu mu belli olamazdı.

Bu parçaya göre sema, katılımcılarını;

- I. coşkunluk,
- II. kurtuluş,
- III. yenilik

kavramlarından hangileri ile buluşturur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Geçmiş yıllarımda çok kırıcı yazılar yazdım. İsmail Cem'in çıkarttığı *Politika* gazetesinin *Ortalık* diye bir sütunu vardı. Tabii şimdiki gençlerin hatırlaması, bilmesi mümkün değil. O köşede Oğuz Atay ile aramızın açılmasına neden olan bir yazı yazdım. Benim hatalı olduğum bir yazıydı. Yazmasam iyiymi ama bir kere yazmış oldum.

Bu parçada;

- I. sitem,
- II. pişmanlık,
- III. özlem

duygularından hangileri belirgindir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

ÜçDört
Bes

4. İnsanlar, sözlüğe genellikle bir sözcüğün anlamını öğrenmek için bakarlar. Sözlükler, kelimelerin doğru yazılışını da verdiği için bu kaynaklara bir kelimenin yazımını kontrol etmek için müracaat edenler de olur. Örnek cümleler; ilk kez karşılaşılan, anlamı hatırlanmayan veya karıştırıldığında kontrol edilmek istenen sözcükler için sözlük kullanıcısının yardımına koşar. Tanık cümleler, böyle sözcüklerin anlamını belirginleştirir; dildeki konumunun anlaşılmasına yardım eder. Öğrenmeyi de kolaylaştırır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelime Zenginliği
- B) Sözlüğün İşlevi
- C) Okuma Kültürü
- D) Sözlük Çeşitliliği
- E) Öğrenme Yöntemleri

6. Gençliğimin en deli zamanlarında yaşama yüklediğim anlamı dün gibi hatırlıyorum. Korkunun olmadığı, kendi ayakları üzerine durabilme cesareti, gücün ve kuvvetin yerinde oluşu bazen farklı duygular yaşatıyormuş insana; bunu çok sonra fark ettim. Ben bu duyguları fazlasıyla yaşadım. Şimdi geriye dönüp baktığımda her davranışımı onayladığım söylenemez tabii. Yaşadığım zamanı ıskalamadan yarınlarıma yatırım yapsaymışım eminim ki daha rahat ederdim.

Bu parçada en belirgin duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmrenme
- B) Özlem
- C) Sitem
- D) Pişmanlık
- E) Yalnızlık

7. Romanlarıma hazırlanırken hem bol bol okuma yapıyorum hem de çok geziyorum. Son romanım için de çok gezdim. İttihat ve Terakki coğrafyası çok geniş bir coğrafya. Önce Paris'e gittim. Romanda anlattığım yerleri sokak sokak gezdim. Bonaparte Sokağı'nda Jön Türklerin lokalini buldum, burası İttihat ve Terakki'nin doğduğu yerlerden. Sonra hareketin başladığı Selânik'e gittim defalarca. Selânik'te suikastların gerçekleştiği ara sokakları gezdim. Sadece Selânik'e değil, Manastır'a da gittim. Orada Şemsi Paşa'nın vurulduğu Drahor Nehri'ni buldum, dağa çıktıkları yerleri gezdim. Hem çok zor hem de çok eğlenceliydi bu süreç benim için. Dört yıllık çalışmalarım toplamında çok hoş bir duygu içindeydim.

Bu parçadan hareketle yazarla ilgili olarak

- I. Tarihî konular dışında roman yazmamaktadır.
- II. Yazmayı düşündüğü konularla ilgili kapsamlı araştırmalar yapmaktadır.
- III. Roman kahramanlarına kendi yaşadığı duyguları yüklemektedir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Spor salonuna adım attığınızda sizi ilk karşılayan şey, kaos ve kargaşa olur. Koşu bandında hayatının son maratonuna çıkan atletler, ter damlalarında boğulan azimli şahsiyetler, ağırlık kaldırırken atılan çığlıklar merhaba der size. Spor salonlarında görülen bu durumlar, genellikle çalıştırıcıların talimatları dışında, yanlış ya da erken yapılan hareketlerden kaynaklanır. Bu durum da zaman zaman tehlikeli yaralanmalara neden olabilir. Spor, istikrar isteyen bir faaliyettir. Hızlı bir şekilde bir anda her şeyi yapmaya çalışmak en çok görülen yanlış davranışlardır. Bununla sonuç alınmaz. Sakin ve programlı çalışın. Sabrınızın tükendiği zamanlar olacaktır. Hemen pes etmeyin ve programa sadık kalın. İlerleyen zamanlarda değişimi siz de açıkça göreceksiniz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Egzersiz planı, ulaşmak istenilen sonuca göre ayarlanmalıdır.
- B) Spora başlarken ısınma hareketleri kesinlikle atlanmamalıdır.
- C) Spor salonlarında verimli, güvenli ve bilinçli biçimde spor yapılmalıdır.
- D) Spora yeni başlayan bir kişinin ağır bir hareketi yapması sakatlanmasına neden olabilir.
- E) Mekândaki diğer insanları rahatsız etmeyecek davranışlara girilmelidir.

9. Keyifli ve sağlıklı içecek söz konusu olduğunda beni hiçbir şey bir bardak şekersiz sıcak çaydan alıkoyamaz. Her gün ortalama dört beş fincan çay içerim. Peki sıcak çay daha mı faydalı? Sağlık söz konusu olduğunda çayı sıcak suda kaynatarak demlemenin, içindeki antioksidan gücü azaltabileceğini gösteren bazı bulgular var. Çayınızı bazen soğuk suda demlemeyi denemeye ne dersiniz? Soğuk suda demlemek için çayı soğuk suya bırakıyor, oda sıcaklığında iki üç saat bekletiyorsunuz. Soğuk demleme, çaydaki kafein oranını düşürüyor ama antioksidan gücü artırıyor. Soğuk çay demlemeye ne dersiniz?

Bu parçadan

- I. Sıcak suyla demlenen çayın antioksidan etkisi azalmaktadır.
- II. Çay, her yaş grubundaki insanın güvenle içebileceği içecektir.
- III. En sağlıklı içecek, soğuk olarak demlenen çaydır.

yargılarından hangileri kesinlikle çıkarılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Kemal Sunal, takdir edilmesi gereken bir sanatkar. Tamam, filmlerinin başarısı sadece oyuncunun başarısı değildir; senaristin, yönetmenin başarısı da yadsınamaz ancak Sunal doğal tavırlarıyla halkın gönlünde taht kurmuştur. Yemek yerken, yürürken, konuşurken öylesine doğal ki... Halk onu bu hâliyle beğeniyor, hatırlıyor. Sosyolog Can Kozanoğlu, Kemal Sunal'la toplum ilişkisini şöyle değerlendiriyor: "Seyircisine çok yakın, çok tanıdık geliyor. Nasıl ki bir arkadaşınızın şaşkınlığına on yıl boyunca her karşılaşmanızda gülebilirsiniz, aynen öyle."

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılır?

- A) Kemal Sunal, sadece halkın dramını anlatan filmlerde rol almıştır.
- B) Film yönetmenleri, Kemal Sunal'ın rolüne müdahale etmemiştir.
- C) Kemal Sunal'ın sanat gücü toplumun bütün kesimlerini derinden etkilemiştir.
- D) Kemal Sunal'ın doğal oyunculuğu, izleyicinin hoşuna gitmiştir.
- E) Kemal Sunal, birçok sanatçı gibi ölümünden sonra çok sevilmiştir.

11. Babama benim gibi bir hayat yaşamadığı, hiçbir şey için küçük bir çatışmayı bile göze almadan toplumun içinde, arkadaşları ve sevdikleriyle gülüşerek mutlulukla yaşadığı için kızıyordum. Ama kızıyordum yerine kıskanıyordum diyebileceğimi, belki de bunun daha doğru bir kelime olacağını da aklımın bir yanıyla biliyor, huzursuz oluyordum. O zaman her zamanki takıntılı, öfkeli sesimle kendi kendime "Mutluluk nedir?" diye soruyordum. Tek başına bir odada derin bir hayat yaşadığını sanmak mıdır mutluluk? Yoksa toplumla, aynı şeylere inanarak, inanıyormuş gibi yaparak mutluluk maskesi takmak mı?

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Ekonomik sıkıntıların toplumun bireylerini birbirinden uzaklaştırmasından
- B) Küçüklerin büyüklere gereken saygıyı göstermemelerinden
- C) Mutluluğun sıradanlaşmasıyla yaşama yüklenen anlamın değişmesinden
- D) Babaların, çocuklarıyla gerektiği şekilde ilgilenmemelerinden
- E) İnsanların problemler yokmuş gibi davranarak mutlu görünmelerinden

13. Türk Dil Kurumu, 1985'te Prof. Hasan Eren'in adını taşıyan bir *İmlâ Kılavuzu* çıkararak yazan çizen herkesi, özellikle öğretmen ve öğrencileri sıkıntıya sokmuştu. Bu kılavuzda adından başlayarak kurallarda da eskiye dönüş, eski yazının imlerini diriltmek söz konusuydu. 1932-1983 arasında hep kurullarca hazırlanan ve bütün ülkenin tek kaynağı olan kılavuz, bu kez bir kişinin imzası ve öznel görüşleriyle çıkmış, ortalığı karıştırmıştı. Neredeyse bütün yazım kuralları bozulmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biridir?

- A) Yazım kurallarının toplum tarafından benimsenmemesi
- B) Araştırmacıların dil konusunda duyarlılık göstermemesi
- C) Dil biliminin değişkenlik gösteren yapısının olması
- D) Kılavuzun eski kurallarla ve öznel bir yaklaşımla oluşturulması
- E) Öğretmenlerin kurallara gereken önemi vermemesi

12. Vatandaşın sağlığını hiçe sayan sahtekârlar, hilede sınır tanımıyor. Dolandırıcılar; çürük, bozulmuş, küflenmiş ürünleri işlemiden geçirip yeniden raflara getiriyor. Şeker yerine glikoz, et yerine sakatat, peynir yerine yağ kullanan sahteciler; ürünlerin ömrünü, tadını, parlaklığını artırmak için kullandıkları katkı maddeleri ve kimyasallar ile de sofralarımıza başta kanser olmak üzere binbir türlü hastalık taşıyor. Ve bunları saygın markaların isimlerini, ambalajlarını taklit ederek yapıyorlar. "Dışı marka, içi merdiven altı" ürünleri kontrol etmekle görevli bazı kişiler, şikâyetler karşısında bile duyan kulağı üzerine yatıyor, gözünü diğer yana çeviriyor.

Bu parçanın son cümlesinde yerilen gıda denetim uzmanlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Gıdada sağlığı gözetmeyenlere karşı savaş vermemelerinden
- B) Markalı ürünleri taklit eden sahtecileri görmezden gelmelerinden
- C) Bozulmuş ürünleri piyasaya sürenleri yakalamamalarından
- D) Olmaması gerekenleri ürüne ekleyenlere karşı durmamalarından
- E) Ürünlere orantısız koruyucu ekleyenleri engellememelerinden

14. Hem otomobil hem bisiklet kullanan Yiğit, çift tekerle farklı rol biçenlerden biri. Yiğit; bisikletin, otomobile sıçrama öncesi bir züğürt sporu olarak değerlendirilmesine karşı çıkıyor.

Yiğit'in bisikletle ilgili karşı çıktığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Otomobille aynı ulaşım işlevini gördüğü yanılgısına düşülmesi
- B) Kullanana verdiği olumlu bakış açısının görmezden gelinmesi
- C) Spor için değil zorunluluktan kullanılan bir araç gözüyle bakılması
- D) Pahalı ulaşım araçlarından daha değersiz olarak algılanması
- E) Genç algısına hitap eden dinamik özelliklerinin yok sayılması

15. Aslında ben böyle bir amaç gütmедim hiçbir zaman. Hikâyenin işlevinin de bu olduğunu sanmıyorum zaten. Kahramanlarım, öykünün içinde bir kez yer alınca ve konumları belirince nasıl olmaları gerekiyorsa öyle davranıyorlar. Mesele şu: Dünya ile anlaşılamıyorum. Bulmak istediklerimi dünyada yerinde görmüyorum çünkü. Yerinden edilmiş olanları yerlerinden edenler elbette insanlar. Bu beni sıkı bir dünyalı olmaktan da alıkoyuyor. Bu durumda elbette kendime bir dünya kurmuş oluyorum. İçimde yaşadığım dünyanın ise bu dünya ile örtüşmediğini görünce onu başkalarına anlatma ihtiyacı hissediyorum. Bu belki benim var oluşumun, yaşıyorum ve buradayım dememin de bir ifadesi oluyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Hikâye türü metinlerde oluşturulan kahramanların eksik yönleri sizce neler olabilir?
- B) Okurlarınız sizin eserlerinizi okurken nelere dikkat etmelidir?
- C) Yazınsal türler arasında neden özellikle hikâye türünü seçtiniz?
- D) Kendi problemlerinizi metnin merkezinde duruyor mu?
- E) Kahramanlarınız aracılığıyla okura vermek istediğiniz mesaj nedir?

16. Daha kalabalık bir aile ortamı içinde büyümüş olsaydım veya fazla süreklilik duygusu ile büyüseydim yazı ile bu kadar erken buluşmayabilirdim. Yalnızlığım bana başka seçenek bırakmadı. Ben günce ile yazmaya başladım. Hayatımı o kadar sıkıcı buluyordum ki olmayan şeyleri olmuş gibi yazıyordum. Bir şekilde gerçek ile hayalin hudutları orada yavaş yavaş bulanmaya başlıyor. Oradan öyküye kısacık bir adım, bir sonrası o kulvar içinde romandı. Şimdi tekrar başa dönüp sorayım: Bir insan hangi nedenden dolayı yazıya yönelirmiş?

Bu parçada anlatılanlara göre parçanın son cümlesindeki sorunun yanıtı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Aile ortamındaki yoğun beklenti ve ilgiden
- B) Aldığı eğitimin onu edebiyata yönlendirmesinden
- C) Yalnızlık duygusunun kişiyi yazmaya mecbur bırakmasından
- D) Okuma alışkanlığını küçük yaşta elde etmesinden
- E) Meşhur olma isteğinin davranışları şekillendirmesinden

17. Prof. Dr. Orhan Okay ile ilgili olarak vefatının ardından çok şey yazıldı. Yazarların bir kısmı öğrencileri, bir kısmı mesai arkadaşları ve meslektaşları, bir kısmı ise onu yazdığı eserleriyle tanıyanlardı. Onunla ilgili yazılan yazılar, kuşkusuz ki birbirinden kıymetli bilgileri içeriyordu. Ben de öğrencisi olarak o günlerde bir yazıyı kaleme almış ancak Hoca'nın çok daha yakınında bulunanlara ayıp olmasın diye yayımlamak için aceleci davranmamıştım. Vefatının üzerinden bir yıl geçti; yazdığım yazıyı, Hoca'nın vefatının ardından yazılan yazıları da göz önünde bulundurup bazı eklemeler yaparak onu ve eserlerini unutturmamak için sevenleriyle paylaşmak istedim.

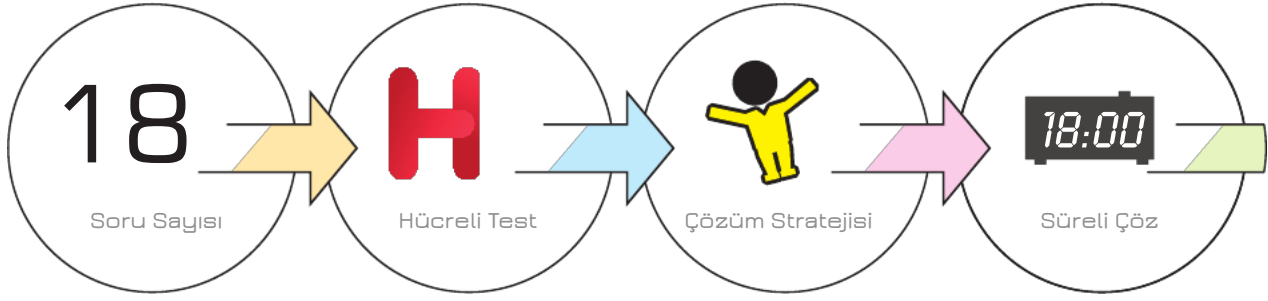
Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Orhan Okay ile ilgili yazınızı onun vefatından kaç yıl sonra yazdınız?
- B) Orhan Okay'ın ardından yazılan yazılar, kimler tarafından kaleme alınmıştır?
- C) Siz, Orhan Okay ile ilgili yazdığınız yazıyı yayımlatma konusunda neden acele etmediniz?
- D) Orhan Okay'ın öğrencisi olmak, sizin akademik kariyerinizi nasıl etkiledi?
- E) Orhan Okay'a dair yazdığınız yazıyı paylaşırken neyi amaçladınız?

18. Bu soruyu sadece insanlar için düşündüğümüzde "Varoluş amacımız nedir?" noktasına geliyoruz. Daha geniş baktığımızda ise "Gezegensiler, galaksiler, evren neden var? Bir amaca hizmet ediyor mu? Neden bu kadar net fizik kurallarıyla yönetilen bir evrende yaşıyoruz ve bu kuralların tam olarak böyle olmasının bir sebebi var mı?" diye düşünmeye başlıyoruz. Sean Carroll "Modern fizik, neden başka kurallarla değil de bu kurallarla yaşadığımızı açıklamıyor." diyor. Filozoflar ise bu soruyu antropik ilke ile yanıtlamaya çalışıyor. Yani içinde bulunduğumuz evren, biz böyle olduğumuz ve onu böyle gözlemlediğimiz için bu şekilde var olmaya devam ediyor. Bu cevap, iç rahatlatmanın aksine durumu daha da karmaşık hâle getiriyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) İçinde yaşadığımız evren gerçek mi?
- B) Evren zamanla değişen kurallarla mı doğmuştur?
- C) Varoluş olgusu, açıklamasını fizik kurallarına mı borçludur?
- D) Neden hiçlik yerine karmaşık insan problemleriyle zaman geçiriliyor?
- E) İnsanların varlık algısı ne şekildedir?

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- "Hangisine ulaşılabilir", "kesinlikle ulaşılır", "hangilerine ulaşılabilir" ifadelerinin üçü de birbirinden farklıdır. "Ulaşılabilir" ihtimaldir. Yani bizden metni okuduğumuzda yaptığımız çıkarımlardan hareketle ortaya konan seçenekleri değerlendirmemiz beklenir. Kısacası bir yorum meselesidir. Tabii ki bu yorum, uçsuz bucaksız değildir! "Hangilerine" dendiğinde ise ihtimaller çokludur. Yani tek seçeneği değil; birçok seçeneği, yargıyı, ifadeyi değerlendirmemiz beklenir. Bizden bu soru tiplerine çoklu bakabilmemiz beklenir. "Kesinlikle" ifadesi, doğrudan ALES kökenlidir. İhtimallere, yorumlara yer verilemez. Güçlü çeldiriciler, kesin gibi gözükten ihtimallerden, çıkarımlardan oluşturulmuştur. Metne dışarıdan bilgi getirmemek en önemli kuraldır, bunu çok daha net vurguluyoruz: Metne yorum getirmek de yasak!

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

- 2022-2023 öğretim yılından itibaren ortaokul 6, 7 veya 8. sınıflarda "çevre eğitimi ve iklim değişikliği" seçmeli ders olarak okutulacak. Ders, haftada iki ders saati olmak üzere toplam 72 saatlik olacak. Bu dersin müfredat hazırlıkları da tamamlanıp Talim ve Terbiye Kurulunun onayından geçti. Hazırlık çalışmalarında "insan ve doğa", "döngüsel doğa", "çevre sorunları", "küresel iklim değişikliği", "iklim değişikliği ve Türkiye", "sürdürülebilir kalkınma ve çevre dostu teknolojiler" olmak üzere altı ünite oluşturuldu. Bakanlık, geçen yıl şubat ayından itibaren Marmara Denizi'nde görülen müsilağ (deniz salyası) oluşumunu da bu dersin müfredatı kapsamına aldı. Ders kapsamında öğrenciler, iklim değişikliğinin Türkiye'deki etkilerini azaltmaya yönelik toplumsal farkındalık oluşturacak projeler de tasarlayacak.
- Çağımızın en önemli sorunlarından olan iklim değişikliği, atmosferdeki karbondioksit miktarının giderek artmasından kaynaklanıyor. Pek çok doğal süreç, atmosfere karbondioksit salımıyla sonuçlanıyor. Ancak artışın ana nedeni, özellikle Sanayi Devrimi'nden sonraki süreçte insan etkinlikleri sonucunda atmosfere salınan karbondioksit miktarının artması. Örneğin, günümüzde atmosfere salınan karbondioksitin önemli bir kısmı otomobillerde tüketilen akaryakıtlardan kaynaklanıyor. Bir grup araştırmacının yayımladıkları makaleye göre iklim değişikliğiyle savaşmanın en iyi yolu, ağaç dikmek olabilir. Çünkü ağaçlar, fotosentez sırasında atmosferdeki karbondioksiti tüketirken oksijen ve besin üretiyor. Özellikle hızlı büyüme sürecindeki genç ağaçlar, atmosferden yüksek miktarda karbondioksit alıyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- Çevreyle ilgili yeni bir dersin haftalık ders programındaki yeri
- Eğitim sistemine yeni eklenen bir dersin okullarda uygulanma şekli
- İçeriği çevreyle ilgili olan bir dersin önceki benzerlerinden farkı
- Yeni çevre dersinin uygulanmaya başlanacağı eğitim dönemi
- Ortaokul eğitim sistemine dâhil olan yeni bir ders ve içeriği

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- Petrol ve petrol ürünlerinin doğanın dengesine büyük zarar verdiği
- Küresel ısınmanın, yoğun trafikteki hava kirliliğinden kaynaklandığı
- İnsanla doğa arasında sağlıklı yaşam açısından gizli bir bağın oluştuğu
- Hava kirliliğinin asıl nedenlerinin insanlar tarafından yeterince bilinmediği
- Havadaki karbondioksit miktarının azaltılmasında ağaç dikmenin bir alternatif bir çözüm yolu olduğu

3. Serçe sarayı, kuş sarayı ve kuş köşkü adlarıyla bilinen kuş evleri; matkapla oyulup işlenmiş taş veya özel olarak kesilmiş tuğlaların birleştirilmesiyle biçimlendirilen ve cepheden çıkıntı yapan minyatür yapılar gibidir. Bunlar arasında konsollarla desteklenmiş çıkmalar üzerinde geniş saçaklı, kubbeli, cepheleri kemerli kapılar ve kafesli pencerelerle bezenmiş tek ya da çok katlı evler, alemlı kubbeleri ve minareleriyle camiler yer almaktadır. Kâgır kuş evlerinin erken örnekleri Büyükçekmece Köprüsü ve Tokat Ulucamii ile Amasya Beyazıt, Hayrabolu Çorumî Mehmet Efendi ve Niğde Kiğılı camilerinde karşımıza çıkmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Kuş evlerinin yaşam için elverişli durumundan
- B) Kuş evlerinin hangi yıllarda yaygın olarak kullanıldığından
- C) Mimari anlayışın yaşamın her alanında geçerli olduğundan
- D) Kuş evlerinin fiziki özelliklerinden ve nerelerde bulunduğundan
- E) Dayanıklı yapıların asırlar sonra da varlığını devam ettirdiğinden

4. Her zaman elinde kumaş kaplı bir defterle görülürdü bu tembel adam. Av anlarının dışında, dinlenme zamanlarında bu deftere çeşitli notlar alırdı. Haftada bir iki celp kâğıdı ile karakola çağırılır, ifadesi alınır. Çıktığında çevresine kendisine haksızlık yapıldığı konusunda acıklı olaylar anlatırdı. Kurbanlarından kaçmak için evini birkaç ayda bir değiştirirdi. Yaptıkları kendisine huzurlu bir ruh hâli vermezdi, kaşlar çatılı, gözler fıldır fıldır oynar, el ayak yerinde durmazdı. Bunlar onun her an bir düzen kurgulamakta olduğunu belirten dış belirtilerdi.

Kahramanından böyle söz eden bir roman aşağıdakilerden hangisini anlatıyor olabilir?

- A) Ürettiği kusurlu ürünleri ekonomi döngüsüne katmaya çalışan kötü niyetli bir iş insanını
- B) Ticaret dünyasında para kazanmayı hırsıyla isteyen ancak sürekli iftiraya maruz kalan yılmaz bir avcıyı
- C) Kendi çalışmadığı hâlde başkalarının kazançlarını çeşitli oyunlarla ele geçirmeyi planlayan bir dolandırıcıyı
- D) Borçlarını kapatmak için ticaret dünyasına alabildiğine dalan çaresiz bir borçluyu
- E) Kazancını, etik olsun olmasın, alım satım yaparak elde etmek isteyen hırslı bir girişimciyi

5. Düşünmek insanın bir yetisi, zorunlu bir yaşam koşuludur. İnsan dediğimiz zaman öncelikle düşünen varlığı anlıyoruz. Pascal, insanın tüm değeri düşüncesindedir, demiştir. İnsan yaşamının bir yüzü eylemse öbür yüzü düşüncedir. Shakespeare'in *Hamlet*'inde bize bu insan gerçeği şöyle anlatılır: "Konuşmadan önce düşün, yapmadan önce tart." Yine *Hamlet*'te düşünmeyle ilgili şu cümleyle karşılaşırız: "Hiçbir şey kendinde iyi ya da kötü değildir, her şey o şeyle ilgili düşüncelerimize bağlıdır." Düşünmeyenlerin büyük bir çoğunluk oluşturduğu bir dünyada, düşüncenin lüks sayıldığı bir dünyada her şeye karşın düşünen insanı gerçek insan diye belirliyoruz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın en belirgin özelliği, düşünme yetisine sahip olmasıdır.
- B) Yazınsal yaratıların odağında tüm yönleriyle insan gerçeği vardır.
- C) Düşünmeyen bireylerin çokluğu toplumsal yaşam için risk olabilir.
- D) Bilim insanları, düşünmeyi yaşamsal faaliyetlerin başlangıcı saymaktadır.
- E) Sanatçılar, yapıtlarında bireysel becerileri yansıtan bir tutum içindedir.

6. Öfke, insanlığın en büyük sorunlarından biridir; aynı zamanda karşımıza çıkan başka birçok sorunun da nedenidir. Eğer bir sorunu kökünden çözmüyorsak bu sorun, tekrar tekrar karşımıza çıkacaktır. Seneca, öfkeyi "insan duyguları arasındaki en korkunç ve yıkıcı olan" olarak tanımlar. Öfke ortaya çıktığında azgın bir hınçla en insani olmayan şekilde şiddetin her türüne başvurarak bir öç alma, cezalandırma, karşılık her hangi bir şekilde zarar verme arzusu belirir. Eğer bir dakiklığına durup insanlığın tarihinde öfkenin yol açtığı yıkımı düşünürsek bu bizi korkutur. Bunu daha açıkça kendi hayatımızda da görebiliriz. Kendimize hayatımızda kaç kez öfkeye boyun eğip istemediğimiz sonuçlardan dolayı pişmanlık duyduğumuzu ve acı çektiğimizi sorabiliriz.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Her öfkenin ardında tarif edilmeyen bir kıskançlık duygusu vardır.
- B) Temelinden çözülmeyen problemler, insanın karşısına sürekli çıkar.
- C) Öfke, bireyin yaşam karşısında mağlup oluşunun bir göstergesidir.
- D) Tarih sahnesindeki bütün savaşlar öfkeyle başlamıştır.
- E) Öfkenin yönettiği zihinler, hedefe ulaştığında sakinleşir.

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

7. Şiir, edebiyat dünyasının tartışılmaz başrol oyuncusudur. Bu yüzden açılışlar, törenler, kapanışlar çoğu zaman şiirle yapılmıştır. Konuşmayı destekleyecek şekilde aralara da ana direk olsun diye şiirler serpiştirilmiştir. Çoğu yazar, hayatının bir döneminde şiir yazmış; daha sonra deneme, hikâye, roman, inceleme yazılarına dönmüş olabilir. Bu yüzden her yazarın gönlünde şiire açılan bir pencere olmuştur.

Bu parçaya göre şiirle ilgili olarak

- I. Yazma sürecine şiirle başlayan pek çok yazar vardır.
- II. Edebî türler arasında şiirin özel bir yeri vardır.
- III. İyi şiir yazamayanlar, başka türde de iyi eser veremez.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. 1 Ağustos 2021'de Tokyo Olimpiyatları erkekler 100 metre finalinde yarışan Su Bingtian, 1984'ten beri olimpiyatlarda erkekler 100 metre finalinde yarışan atletler arasında siyahi kökenli olmayan ilk atlet olmuştur. 31 yaşındaki Su Bingtian, daha önceden katıldığı Londra ve Rio Oyunları'nda yarı finalde elenmiş ve finale kalamamıştı. Bingtian, büyük yarış sonrasında "Finalde elbette podyumda olmak istiyordum ancak bu çok da mühim değil. Neredeyse bir asır sonra ülkemın görmediği bir şeyi başardım, çok mutluyum. Tüm enerjimi yarı finalde harcadım ve ardından finale çıktım. 10 saniyenin az da olsa altına düşebildiğim için mutluyum." dedi.

Bu parçada sözü edilen Su Bingtian'ın öne çıkan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 31 yaşına rağmen olimpiyat finallerine çıkabilmesi
B) Şampiyon olmasına karşın alçakgönüllü konuşması
C) Siyahi olmayan atletler arasında başarılı olması
D) 1984'ten sonra 100 metrede ilk beyaz finalist olması
E) Rio'da elenmesine rağmen Tokyo'da finale çıkması

8. Güvenilir bir çalışmanın sonuçlarına bakılırsa baklagil tüketiminde ısrarcı olmak ömre ömür katıyor. Günlük baklagil tüketimindeki her 20 gramlık artış yani mideye inen her fazladan 2 çorba kaşığı baklagil, erken ölüm riskinizi yüzde 8 azaltıyor. Özellikle 50'li yaşlardan sonra protein ihtiyacını hayvansal besinlerden çok bakliyattan karşılamak bana göre de daha akılcı bir tutum. Çünkü daha çok baklagil; daha çok vitamin, mineral, antioksidan ve posa anlamına da geliyor.

Bu parçadan hareketle baklagiller ile ilgili olarak

- I. İnsan ömrünün uzamasına katkı sağladığı,
- II. Baklagil tüketenlerin hayvansal gıda almadığı,
- III. İlerleyen yaşlarda daha çok tüketilmesi gerektiği

verilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Benim kuşağımda hemen hemen her memur çocuğu, özellikle erkekler, babalarından şu cümleyi duymuştur: "Benim sana bırakacak hanlarım hamamlarım yok; okuyacaksın, hayatını kendin kazanacaksın." Çünkü gelecek korkusu onların bütün hayatlarını gölgeliyordu; çocuklarının bir gün hayatın ortasında mesleksiz, geleceksiz kalmasından deli gibi korkuyorlardı. Bugün de bu korkular aşılmış değil hatta kültürel hayatın itibarsızlaştırılmasıyla durum daha da kötüye gitti. Çok iyi eğitim almış, birkaç yabancı dili üst düzeyde bilen, entelektüel zekâları yüksek pek çok kişi tanıyorum; küçük maaşlarla hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Yazık oluyor bu değerlere.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genç beyinleri yönetecek bilinçli insanlar yoktur.
B) Yetenekli insanlar, gelecek kaygısıyla körelmektedir.
C) Ekonomik istikrarsızlık, bireyleri zor durumda bırakmaktadır.
D) Anne babalar, çocuklarının geleceğini düşünmeden yapamaz.
E) Zengin olma isteği, ailenin yönlendirmesi sonucu baskın olarak ortaya çıkar.

ÜçDört
Bes

11. Öfke, yazarlar için önemli bir duygudur. Ama öfke dediğim zaman illaki yakmak, yıkmak, yok etmek anlamında demiyorum. Yıkım da çok yaratıcı bir şey. İnsanın kendini var edebilmesi için bir önceki hâlini yıkması lazım. O duygularla yola çıkınca yeni kitaplar yeni duygularla yazılabiliyor.

Yazar, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Duygularını yenileyebilen yazar, yeni eserler yazabilir.
- B) Öfke sahibi yazarların eserlerinde toplumu yönlendirme gayreti görülür.
- C) Bilinçli bir yazar, neyi ne zaman yazacağını ayırdında olan yazardır.
- D) Tekrara düşme korkusu, yazarları sınırlayan bir duygudur.
- E) Bilinçli okur, yazardan beklentisini yükseltince yenilik ortaya çıkar.

13. Stefan Jarl'a göre, televizyonda tam ve objektif bir belgesel olamaz. Bir odaya kamera girdiğinde ortam etkilenir ve kişileri ani bir psikolojik dönüşüm kaplar. Günlük olağan yaşamı etkilemeksizin kaydetmek mümkün görünmemektedir. Dahası kameranın neyi hangi açıyla çektiği, çerçeveye nelerin alınıp nelerin bırakıldığı editöryel kararlardır ve bunlar yönetmenin algı evrenine dair ipuçlarıdır. Jarl'a göre, film yönetmeni bir manipulatördür. Çünkü sahneler, asla filme alındıkları sırada gösterilmez. Yönetmen, sahneleri en uygun olduğunu düşündüğü tarzda düzenler. Dolayısıyla izleyici, manipüle edilmiş olur.

Bu parçaya göre Stefan Jarl'ın televizyona yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her şeyi olduğu gibi anlatan bir televizyon belgeselinin olmaması
- B) Belgesellerin, konu ettiği kişilerin doğal yaşamına değinmemesi
- C) Televizyon belgesel çekimlerinde insanların yapay davranması
- D) Belgeselde objektifliği yakalamak için eksik çaba gösterilmesi
- E) Belgesel yönetmenlerinin yaşamın etkili yanlarını yansıtmaması

ÜçDört
Bes

12. Turgut Uyar'ın kendine özel odası yok, çalışma masası var bir tane, bir küçük kütüphane var taşındığı evlerin salonlarında. Bir yanda yaramazlık yapan çocuklar, öbür yanda sürüp giden ev işleri. Gündelik hayat sürerken yazıyor şiirlerini. Çok hoşuma gitmiştir bu üretim süreci. Zaten gündelik hayat şairidir o bir yerde. Kendine ait konforu yok; hayatla, elde olanla da bir kavgası yok onun.

Bu parçada Turgut Uyar'la ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En çok sevdiği yazınsal türün şiir olması
- B) Aile fertleriyle mutluluğu yakalaması
- C) Ekonomik sıkıntıların kendisini zorlaması
- D) Kütüphanesiz evlerde çalışamaması
- E) Sahip olduklarıyla barışık yaşamayı bilmesi

14. Evde temizlik için sirke kullanmak, kimyasal açıdan bakılınca hiç de masum değil. Sirke, asetik asit ile üretilen bir kimyasal. Siz onu sirke diye satın alıyorsunuz. Turşu imalatı başta olmak üzere her alanda kullanımı mümkün. İnternet tavsiyelerine bakıyorum, "onla karıştırın, bunla karıştırın" gırla gidiyor. Neden böyle yapıyorsunuz canlarım? Canınızı yolda mı buldunuz? Sirkenin karışamayacağı bazı kimyasallar var: karbonat, tuz ve yağ sökücü ürünler. Yani alkali pH seviyesi 7 ve üstü hiçbir malzemeye sirkenin temas etmemesi gerekiyor. Kumaşa veya üzerinize geldiğinde orayı delebileceğiniz bir kimyasal madde bu. Neden kendinizi feda ediyorsunuz? Evde temizlikte sirke kullanmayın. Kullanımı mümkün olan tek yer yemekleriniz ve bulaşık makineleriniz. Çünkü yemeklerde belirli bir oranda kullanıyorsunuz. Bulaşık makinelerinizde kullanıyorsanız da yıkamadaki diğer ürün buna uyumlu olmalı. Lütfen dikkat edin, lütfen!

Bu parçadaki yakınma, özellikle aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Basit kimya kurallarının bilinmemesine
- B) İnsanların sağlıklarına dikkat etmemesine
- C) Gıda maddelerinin temizlikte kullanılmasına
- D) Evdeki ürünlerin alkali seviyelerinin göz ardı edilmesine
- E) Sirkenin bilinçsizce kullanılmasına

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

15. Mizacı gereği duygu yoğunluğu yaşayan Kemalettin Kamu, kendisini sarıp sarmalayacak kıpır kıpır bir hayattan, sıcacık bir yuvadan mahrumdur. Tek başınlığı, kimsesizliği ömrü boyunca sırtında bir gömlek gibi taşımış ve yaşama da öyle veda etmiştir. 6 Mart 1948 Cumartesi günü, Ankara'daki Erzurumlu yüksek tahsil gençlerinin hazırlamakta oldukları "Erzurum Gecesi"nin iyi olması için var gücüyle çalışmıştır. Saat 18.00'de Ulus semtinde bulunan ve bir nevi otel - pansiyon gibi kullanılan Evkaf Apartmanı'ndaki odasına yorgun dönmüş, oda hizmetlisinden bir kahve istemiştir. Ancak getirilip masasına bırakılan son kahvesini içmek nasip olmaz şaire. Zira şair, ani ve şiddetli bir kalp kriziyle yere yığılmıştır ve orada onu kaldıracak kimse de yoktur.

Bu parçada sözü edilen sanatçının üzerinde en çok durulan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hareketli bir yaşama sahip olması
- B) Yalnızlıkla geçen yaşamı
- C) Dostluk ilişkilerinin iyi olması
- D) Duygusal bir yapıya sahip bulunması
- E) Akrabalarından ayrı yaşaması

17. Hep mutsuz insanların dünyasına eğilir; evde mutsuz, şehirde mutsuz, aşkta mutsuz insanların dünyasına. Sonunda ya susmayı ya da gitmeyi seçer kahramanlar. Bu yüzden "Gidişlere ve kalışlara dair öyküler" diye başlar tüm öyküler. Gitmek, terk etmek kitabın ana temalarından biridir çünkü. Bulunduğu şehirden, ortamdan, atmosferden bunalan insanlar için tek çıkar yol gitmektir. İnsanlar önce susar, kendi içlerine gömülür, sonra da çekip giderler.

Bu parçada kendisinden böyle söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Yazmayı yaşam biçimine dönüştüren
- B) İnsanları gözlemlemeyi bilen
- C) Mutsuz olmaktan korkan
- D) İnsanın mutsuzluğuna dikkat çeken
- E) Yaşadığı zamandan şikâyet eden

ÜçDört
Bes

16. Adalet Ağaoğlu'nun hikâyelerinde ironiyi sağlama yollarından biri ortak bilgide çarpıtmadır. Yazar, bunu halka mal olmuş kelime ve deyimleri ters yüz ederek ya da toplum tarafından kabul görmüş olayları değiştirerek yapar. *Duvar Öyküsü* hikâyesinde batıl inançları eleştirmek için bu yönteme başvuran yazar, yerli rehber kadının ağzından hiçbir kutsallığı olmayan bir taşı, "Ayağının tozunu duvarın dibine çalın." şeklindeki sözlerle kutsayan halkı eleştirir. *Çınlama* hikâyesinde "akla hayale gelmedik" deyimini yerine "akla hayale geldik" şeklinde Türkçede olmayan bir ifade olarak kullanan yazar, okuyucuyu sarsmayı hedefler.

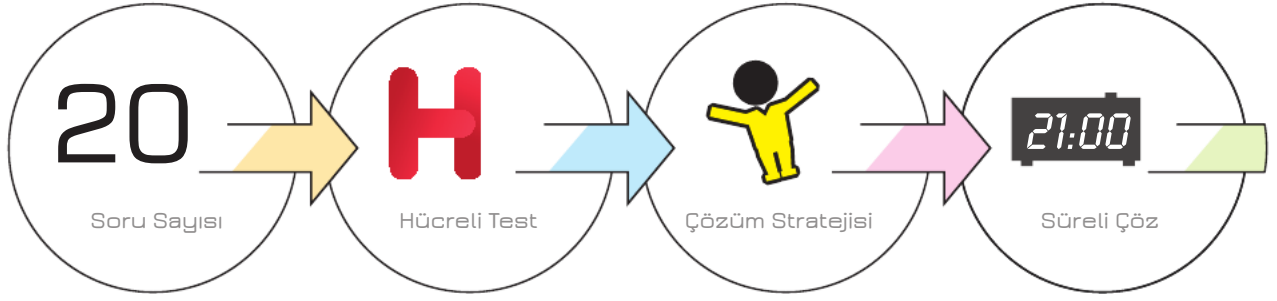
Bu parçaya göre Adalet Ağaoğlu'nun en belirgin niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun aksayan yönlerini ele alması
- B) Deyimlere yeni anlamlar yükleme çabası
- C) Hikâyenin temelini ironiye bağlaması
- D) Alışıl gelmiş bilgilerde sapmaya başvurusu
- E) Çatışmadan yararlanarak merak uyandırması

18. Paul Erdős, kendini mesleğine adanmış için evlenmemiş bir teorisyendir. Sürekli seyahat hâlindeydi, meslektaşlarının kapıları önünde aniden ortaya çıkıp "Algılarım açık." diyerek çalışmalarının peşinden koşardı. Sorunlar üzerine bir ya da iki gün düşünürdü. İlerleyen yaşlarında çok fazla kahve içmeye başladı çünkü günde 19-20 saat matematik üzerine çalışıyordu. Nitekim kararlılığı ve işine olan odaklılığıyla karşılığını da aldı. Paul Erdős, yaklaşık 1.500 önemli makale yayımladı; günümüz matematikçileri ise altı dereceli ayrılık sayılarını açıklayan "Erdős sayıları"ni hesaplamaya çalışıyor.

Bu parçaya göre Paul Erdős'ün, içinde bulunduğu ruhsal durumu en iyi anlatan sözcük çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşırılık - tutarlılık
- B) Özveri - kanaat
- C) Motivasyon - ısrar
- D) Yenilik - taklit
- E) Yetkinlik - değişkenlik

- Bu testi, 21 - 24 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Bu testte yer alan metin birleştirme sorularında, bire bir cümlelerin birleştirilmiş düz hâllerini aramak doğru değildir. Anlamsal olarak her iki cümlelerin de barındığı, ortak tarafların korunduğu, fazlalıkların birleştirildiği bir yapıyı aramalıyız. Matematikte A ve B kümelerini birleştirirken nasıl ortak olanı iki kez saymıyor ya da birinde olup diğerinde olmayana dışarıda bırakmıyorsak işte burada da tamamen onu yapıyoruz.
- Bir düşünceyi destekler nitelikte olmak; o düşünceyi kabul etmek, benimsemek, o çizgide gitmek gibi düşünülebilir. Sözü edilen düşünce ne? Yazar böyle bakıyor mu ya da böyle baktığı yönünde elimizde bir ipucu var mı? Bu soruları cevaplayabilirsek sorumuz değer kazanır.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Zorlukları sonuna kadar görmek isteriz çünkü kendimizi zorlamak bizi keyiflendirir. Bertrand Russell bu konuda şunu söylemiştir: “Zor bir kazanım için kayda değer bir şekilde yapılan işe odaklanabilmek gerekir.” İyi bir odaklanma ve sağlıklı bir konsantrasyon olmadıkça istenen sonuç elde edilemeyebilir. Bu da kişinin kendi sınırlarını aşması yani kendisini zorlamasıyla mümkündür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Kendisini zorlamayı seven kişilerin başarıya ulaşabildiğine
- B) Yaşamın her alanında insanı zorlayacak olayların olduğuna
- C) Başarısız bireylerin geçmiş dönemlerinde herhangi bir zorluk yaşamadıklarına
- D) Sorumluluk sahibi olanların, çalıştıkları ortamlarda çok sevildiklerine
- E) Başarı için sadece sağlıklı konsantrasyonun yeterli olduğuna

2. Felsefe, Descartes'ın entelektüel ilgi alanlarından sadece biriydi. Oldukça başarılı bir matematikçiydi ve asıl şöhreti şimdi bizim bildiğimiz x-y eksenli koordinat sistemini keşfetmesinden ileri gelir. Söylentiye göre, tavanda gezinen bir sineği gözleriyle takip ettiği sırada sineğin farklı noktalardaki konumunu nasıl tanımlayacağını merak etmesi, Kartezyen koordinat sistemini bulmasını sağlamıştır. Doğa bilimleri de cezbederdi onu, hem astronom hem de biyologdu. Filozof olarak şöhreti, çoğunlukla bilginin sınırlarını incelediği Yöntem Üzerine Konuşma ve Meditasyonlar adlı kitaplarına dayanır.

- I. Birden çok alanda söz sahibi olduğu için vaktini özellikle bir alana özgü kılmakta zorlandığına
- II. Hâlen kullanılan konum tanımlama sistemini zorda kaldığı bir durum sonucunda oluşturduğuna
- III. Felsefe alanındaki tanınırlığının, genelde, bilgi üzerine yazdığı kitapların içeriklerinden geldiğine

Bu parçada Descartes ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

3. Boşa söz harcama, pek tut dilini
Bela açar başına bu dil bir gün
Yalan soğan gibi, baldır doğru söz
Bal ye, soğan yiyip acıtma ağız

Edip Ahmet Yükneki'ye ait bu dörtlükte vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşuklarına dikkat etmeyenler, gerçek dost olarak nitelendirilmemelidir.
B) Doğru sözün önemi, dürüst davranışlarla somut hâle getirilmelidir.
C) Her türlü koşulda yalnızca doğruyu söylemek bir erdemdir.
D) Gereksiz konuşmaktan sakınılmalı ve dürüst olunmalıdır.
E) Yalan söyleme alışkanlığı olanlar, ilkeli tutumlardan uzak durur.

5. Gönül bilmeyenler çoktur
Bilmeyende gönül yoktur
Bilmiş ol ki gönül haktır
Sakın ol ha, kırma gardaş

Bu dizelerde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yaşama bağlılık
B) Gençliğin kıymeti
C) Yaşamın güzelliği
D) Aşkın evrenselliği
E) Hoşgörülü olma

6. Tiyatro sanatçısı Muammer Karaca çelimsiz ve zayıftı, şair Yahya Kemal ise inadına şişman... Karaca az yerd, şair çok yemeye düşküdü. Bir gün Park Otelde karşılaştılar. Yahya Kemal, Muammer Karaca'ya takıldı: "Yahu nedir senin bu perhizin, et yemezsin, yağlı yemek yemezsin, kürdan gibi kalmışsın, seni gören ülkede kıtlık var sanır." Muammer Karaca, sahnelerden kaptığı hazırcevaplilikla sözü yapıştırdı: "Evet, fakat seni gören de bu kıtlığa sen sebep oldun sanır."

Bu parçada Muammer Karaca ile Yahya Kemal'in birbirine yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdealist
B) Öğretici
C) Destekleyici
D) Gerçekçi
E) İğneleyici

4. Neşet Ertaş'ın türkülerinde evinden, yöresinden ayrılan kişinin duygularının öne çıktığını görürüz. Onun türkülerinde halkın sanat gücünü, ulusal konuları ve halkın sosyal hayatından izler görürüz. Gurbetteki kişi, sorunlarını çözemediğinde olaylara kaderci yaklaşır, çektiği olumsuzlukları alın yazısı olarak niteler. Çünkü gurbete gitmenin en büyük nedeni geçim sıkıntısıdır. Ekonomik nedenlerle gurbete çıkan erkek, feleği suçlar; felekten yardım bekler.

Bu parçada Neşet Ertaş'la ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

- A) Türkülerindeki anlatımına
B) Türkülerinin kurgusuna
C) Türkülerinin evrenselliğine
D) Türkülerinin konusuna
E) Sanattaki kalıcılığına

7. Büyük heyecan!

Çok heyecanlıyım. Gecem gündüzüme karıştı, kalbim sürekli ağzımda atıyor sanki ve karnımda dinmeyen bir ağrı... Yok, hasta değilim şükür. Yeni bir oyun çıkarmanın eşiğindeyim sadece ki bu da beklenmeyen bir anda aşka düşer gibi tepe taklak eder bünyeyi. Seyirciden en sık gelen "Ay, nasıl ezberliyorsunuz koca oyunu?" sorusu ne çok şaşırtır oyuncuları oysa. Tek kişilik oyunda, yükü ağır olsa da ezber teferuatı sadece. Bedeninden başka bir beden yaratmaktır yeni bir karakter çıkarmak tiyatrodan, doğumdan bile zordur bu aslında.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Heyecan duygusunun sanata katkısı ifade edilmektedir.
B) En büyük mutluluğun insanlarla bir şeyleri paylaşmak olduğu belirtilmektedir.
C) Ezber kabiliyetinin özel bir yetenek olduğu söylenmektedir.
D) Seyircinin, görsel sanatların çok önemli bir figürü olduğu açıklanmaktadır.
E) Bir şeyler başarmış olmanın verdiği mutluluğun boyutu anlatılmaktadır.

ÜçDört
Bes

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Okurla duygu birliğine ulaşabilen yazarlar, ortak paydada buluşmanın mutluluğunu yaşamının yanı sıra okurun neler istediğinin de farkındadırlar." düşüncesine uzak düşmektedir?
- A) Salinger'in ilk ve tek romanı olan *Çavdar Tarlasında Çocuklar*, ergenlik dönemindeki bir çocuğun dünyayı algılayış biçimini anlatır. Samimi dili ve karakterin içinde bulunduğu duyguların okuyucuya olan yansıması, onu kısa sürede dünya edebiyatı listelerinde ilk sıralara taşır.
- B) George Orwell'in 1984 adlı eseri, geçmişin aslında ne kadar da gelecekten izler taşıdığını ortaya koyuyor. 1948'de kaleme aldığı bu eser ile Orwell, günümüz modern dünyasına bir protesto bırakıyor. Her ne kadar kitabında 1984 yılını tasvir etse de kitabın derinliklerinde bugünden izler de bulabilmeniz mümkün.
- C) Khaled Hosseini'nin kaleme aldığı *Uçurtma Avcısı*, yürekleri işleyen hikâyesiyle yayımlandığı günden itibaren en çok satan romanlar arasında yer almakta. Konusu arkadaşlık üzerine kurulmuş olan eser, insanlığa ait ortak duygularla tüm dünyayı kucaklıyor.
- D) Gülseren Budayıcıoğlu'nun 2015 yılında yayımlanan eseri *Kral Kaybederse*, kendini daima doruklarda gören bir avcının avı yüzünden nasıl uçurumun eşiğine gelebileceğini çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyor. Danışanının yaşamını kimi zaman bir öykücü kimi zaman bir doktor edasıyla ele alan yazar, derinlikli duygusallıkla okuru etkilemektedir.
- E) Brezilyalı yazar Jose Mauro de Vasconcelos'un 1968'de yayımlanan *Şeker Portakalı* adlı eseri, yalın anlatımı ve çarpıcı hikâyesiyle dünya edebiyatının unutulmaz başyapıtları arasında yer alıyor. Yazarının hayatından izler taşıyan eser, bir çocuğun iç dünyasından yola çıkarak tüm insanlığa acıyla yoğrulmuş olgunlaşmanın ağırlığını duyumsatıyor.
9. Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim görevlileri tarafından üç farklı konuda yapılan tekrarlı anket sonuçları şöyledir:
- I. Yapılan ankette dışarıda yemek yeme sıklıkları aynı olan yanıtlayıcılar, bu durumu farklı sıklık sözcükleriyle nitelendirmişlerdir. Örneğin "haftada birden daha az" dışarıda yemek yiyen 14 yanıtlayıcının ikisi bunu "nadiren", 10'u "bazen", ikisi ise "sık sık" olarak nitelendirmektedir. Benzer biçimde dışarıda yemek yeme sıklığını "bazen" olarak belirten 46 yanıtlayıcıdan 10'u "haftada birden daha az", 30'u "haftada bir kez ya da daha fazla", altısı ise "günde bir kez ya da daha fazla" dışarıda yemek yemektedir.
- II. Sinemaya gitme sıklıkları sorulan yanıtlayıcıların altısı kendileriyle yapılan iki ankette de hiç sinemaya gitmediğini belirtmiştir. "Nadiren" sinemaya gittiğini söyleyen 57 yanıtlayıcıdan 12'si ikinci ankette "hiç" kategorisini, 43'ü "haftada birden daha az", ikisi ise "haftada bir kez ya da daha fazla" kategorisini işaretlemiştir. Sinemaya gitme sıklığı sorulduğunda "bazen" yanıtı veren 66 yanıtlayıcıdan altısı ikinci ankette "hiç" sinemaya gitmediğini, 57'si "haftada birden daha az" sinemaya gittiğini, üçü "haftada bir kez ya da daha fazla" sinemaya gittiğini belirtmiştir.
- III. Yanıtlayıcılara internette ne kadar zaman geçirdikleri sorulmuş. Sadece iki yanıtlayıcı hem ilk ankette hem de ikincisinde interneti hiç kullanmadığını belirtmiştir. İnternette "az" vakit geçirdiğini belirten 18 yanıtlayıcıdan dördü bunu ikinci ankette "hiç" kategorisini tercih ederek ifade ederken 11'i "günde bir saatten az", ikisi "günde 1-4 saat arası", biri ise "günde 4 saatten fazla" zamanı internet ile geçirdiğini ifade etmiştir.
- Bu deneyler sonucu aşağıdakilerden hangisi kanıtlanmış olabilir?**
- A) Yanıtlayıcıların hassasiyet algısı, anlık olarak değişimler gösterdiği için sonuçlar yanlış çıkmaktadır.
- B) Değişik konulardaki soruların yanıtlarının çelişkenlik taşıması konunun içeriğiyle ilgilidir.
- C) Kategorilerinin sayısallaştırılmadan verilmesi, yanıtlayıcıların farklı algılamasına yol açmaktadır.
- D) Toplumsal algının gelişmesiyle ölçülebilirlik arasında doğrulanabilir bir bağ vardır.
- E) Anketlerde sorulan soruların uzaması, zamanla nesnel gerçekliği zedelemektedir.

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

10. **Gazeteci:** Gazetede günlük fıkra yazmanızı isteyen genel yayın yönetmeni ile niçin anlaşamadınız?

Yazar: Ücret konusu problem oldu.

Gazeteci: Bildiğim kadarıyla sizin için ücret sorun olmazdı?

Yazar: Dediğiniz doğru. Bir köşe yazısı uzunluğunda bir fıkra için ücret bile istemem. Ama benden bir köşe yazısının içeriğini beş cümlelik bir yazıya sığdırmamı istedi.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Artık insanlar uzun metinler okumaktan sıkılıyorlar, onun için eskiden üç dört sayfada anlattığım bir hikâyeyi şimdi bir oturmada yarım sayfada bitirmeye çalışıyorum.
- B) Bazı okurlar, sayfalar boyunca ilerleyen uzun metinler okumaktan sıkılıyorlar. Bazıları da kısa yazınca yazıklanıyorlar; işi mi sıkışık ki, baştan mı savıyor ki, diyorlar.
- C) Gazetede sayfa mizanpajını yapan kişiler, yer yer yazardan yazısını şu kadar kelime kısaltmasını ya da şu kadar satır uzatmasını isteyebiliyorlar.
- D) Romanı yazı bilen herkesin, öyküyü söz tasarruf uzmanlarının, kısa öyküyü has sanatçıların, şiiri ise hamuru yıldız tozundan karılmışların çok emek harcayarak yazabileceği görüşündeyim.
- E) Gazete yazılarında uzunluk ya da kısalık her ne kadar içerikle ilgili ise de bazen yazının yayımlanacağı yerin küçüklüğü ya da büyüklüğü ile ilgili olabilmekte.

11. Özellikle son 30 yıllık süreçte, önceki iklim değişimlerinden çok farklı, birikimli ve birbirini etkileyerek tetikler nitelikte birçok doğa felaketine neden olan küresel ısınma olgusu ile ortaya çıkan olaylar zinciri meydana gelmektedir. Küresel ısınmanın giderek artmasına bağlı olarak sorunların devam edeceği, belirli bir kırılma noktasından sonra da geri dönüşü olmayan felaketler sonucu, insanın ve diğer canlıların geleceğinin bile tehlikeye düşeceği olasılığından söz edilmektedir. Tehlikelerin konuşulduğu ortamda ortaya güneş enerjisinden daha fazla yararlanılması gibi parlak fikirler de çıkmaya başlamıştır.

Bu parçaya göre aşağıdaki önlemlerden hangisi küresel ısınmanın sonucudur?

- A) Rüzgâr enerjisinden yararlanılması
- B) Fabrika bacalarının temizlenmesi
- C) Yer altı kaynaklarının çıkarılması
- D) Güneş enerjisiyle çalışan araç üretimi
- E) Bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması

12. Temizlik hastalığının günümüzde oldukça yaygınlaştığı sanılsa da bu takıntının geçmişte de benzer yaygınlıkta olduğu söylenebilir. Fakat daha önceleri "titiz" olarak adlandırdığımız kişilerin büyük kısmının gizli bir temizlik hastası olduğu atlanmış bir durumdur. Bu, kişiyi o kadar çok zorlayıcı bir rahatsızlıktır ki temizlik hastalığının "ruh kanseri" olarak da adlandırıldığı olur. Temizlik hastalığının konusu daha çok ellerin, evin ve bedenin temizliğine dairdir. Eve her gelişinde ilk olarak sabah giydiği ve dışarıda kirlenen (!) giysilerini kapıdan girince çıkarmak, direkt banyoya girmek, bu işlemi tüm evdeki bireylere yaptırmak, köşe bucak temizliğini hemen hemen her gün yapıyor olmak, ellerin sık yıkanması ve yıkama süresinin fazla olması, çamaşırları tekrar tekrar yıkamak, bulaşıkları çamaşır suyuyla yıkıyor olmak... Bunları titizlik tanısıyla geçiştiremeyiz, bunlar basbayağı hastalıktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilenleri destekler niteliktedir?

- A) Sağlığa zarar verecek etkilere korunmak için yapılacak uygulamalara temizlik denir.
- B) Hastalık yapan birçok bakteri ve mikroorganizma ev temizliğine dikkat etmeyen kişilerin mekânlarına yerleşmektedir.
- C) Çocuklara temizlik alışkanlıklarının erken yaşlarda kazandırılması gerekmektedir.
- D) Kişinin bakımlı ve sağlıklı olmak için yaptığı öz bakım uygulamaları çok çeşitlidir.
- E) Aşırı temizlik yapma isteği ve gereksiz titizlik ruhsal bir bozukluğu işaret eder.

13. İlkokul öğretmeni olan bir komşumuzun verdiği *Doğan Kardeş* ve *Tarih Dünyası* ciltlerinin hayatımda önemli yeri vardır. Hepsini baştan sona birkaç defa okumuşumdur. O eserler, benim başka kitaplara merakımı da kamçıladi. Ortaokul sıralarında Jules Verne'in o tadına doyum olmaz kitaplarını, Reşat Nurileri, Hüseyin Rahmileri, Refik Halitleri, Peyami Safaları okudum. Aynı yıllarda Ahmet Rasim'den okuduğum *Eşkâl-i Zaman*'ı unutamam; Ömer Rıza Doğrul tercümesinden defalarca okuduğum *Kelile ve Dimne*'yi de. Ve tabii Kilisli Rıfat Bey'in tercüme ettiği *Bostan ve Gülistan*... Sonra *Mesnevi* ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan klasiklerin büyük bir kısmı...

Bu parçada anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Kitabın temel ihtiyaç kabul edildiğine
- B) Eğitimde yaşın önemli olmadığına
- C) Her eserden bir başka esere yol olduğuna
- D) Aile ortamının okumaya katkısına
- E) Kütüphanelerin okumayı kolaylaştırdığına

15. Her edebiyat eleştirisi, biraz öznellik taşır. Bu anlayıştan hareket edilerek yola çıkılırsa varılacak nokta daha iyi belirlenmiş olur. Yorumların ve değerlendirmelerin kesin ve mutlak bir üslupla sonuçlandırılması, yapılan eleştiriye de zarar vereceğinden bu tutumdan kaçınmak gerekir. Bir sosyal bilim olarak edebiyat ve özelde eleştiri türü, kesinlemeden çok genellemedir. Çünkü bu genelleme, eseri değerlendirip hüküm verirken yaşanan devrin bakış açısına göndermede bulunur ve onu temsil eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebiyat eleştirisinin bir özelliğidir?

- A) Okuru bilgilendirmeye dönük olma
- B) Kişiden kişiye değişebilen yargılar içermesi
- C) Bilinmeyen yazarları bilinir hâle getirme
- D) Kalıcı eserler üzerinde yoğunlaşma
- E) Yazarı hoşnut edecek tutum içinde bulunma

ÜçDört
Bes

14. Oktay Akbal'ın kitaplarını okuduktan sonra hikâye yazmaya kalkıştığımı, bu işin çok zor olmadığını, yapabileceğimi düşündüğümü anımsıyorum. Ufak tefek bir şeyler yazdığım olurdu ama adı sanı belli biçimde "Ben de bir hikâye yazacağım." diye masa başına geçişim, yazmaya cesaret edişim Akbal'ın hikâyelerinin elimden düşmediği bir yaza rastlar. O yıllarda severek okuduğum yazarların başında Orhan Kemal ve Sait Faik geliyordu ama onların kitapları bende böyle bir etki yaratmamış, böylesine yoğun biçimde yazma arzusuna yol açmamıştı.

Kendinden böyle söz eden yazarın yazıya başlama serüveni aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) Bazı yazarlar, yazma dürtüsünü harekete geçirmektedir.
- B) Başarılı yazarlar, okurunu başka alanlara yönlendirmektedir.
- C) Bilinçli okurlar, ilgi duydukları alanda okuma yapmaktadır.
- D) Hikâye, kendine özgü yapısıyla yazma isteği uyandırmaktadır.
- E) Güncel olayların anlatışı, yazara sempatik gelmektedir.

16. Tuhaf mı tuhaf bir çalışma alanıdır şu felsefe denen şey. Çok kez bir sis bürümüşdür ortalığı. Değil yolu arada bir felsefeye düşenler, filozoflar bile sıkça nerede olduklarını göremezler. Sorgulamanın bitip tükenmediği bir belirsizlik dünyası inşa edip durur felsefe. Bu durumu, kurulu düzenleri bozmada adı kötüye çıkan çağımızın o altüst edici hızına yükleyemeyiz elbette. Daha başlangıcından beri felsefenin yerini belirlemede güçlük çekilmiştir.

Bu parçada anlatılanlara en yakın görüş aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Felsefe, ortaya çıktığı günden beri soru sormaya devam etmektedir.
- B) Felsefenin kendine özgü, değişmeyen, kalıcı doğruları vardır.
- C) Modern zamanlarda felsefenin yeri ve önemi azalmaktadır.
- D) Felsefeciler, dünya hayatıyla ilgili her soruyu cevap verebilmişlerdir.
- E) Felsefe, aynı soru ve cevapları farklı zamanlarda tekrar gündeme getirmektedir.

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

17. Düşünen cahil olamaz
Cahil kendini bilemez
Can gider fikir ölmez
Bırak beni konuşayım
Cahilliği biz yenelim

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği düşünce yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır?

- A) Yüksek fikirli kişiler, ekonomik yönden başkalarına muhtaç olmazlar.
B) Cahillerin sözleri, gelecekle değil içinde bulundukları zamanla ilgilidir.
C) Cahil kişiler, olaylar karşısında düşünüp yorum yapma kabiliyetinden uzaktır.
D) En büyük cahillik, okuduklarına farklı anlamlar yükleyerek onları saptıranların cahilliğidir.
E) Cahillerin çoğunlukta olduğu bir toplumda bilgili insanlar, yalnızlığa mahkûmdur.

19. Benim için önemli olan, okurdan gelen yorumlardır. Açıkçası o sıradan okur diye tabir edilen kesimin çok çok daha ön yargısız, açık fikirli ve samimi olduğunu gördüm her seferinde. Bence siyasi ve kültürel seçkinler, çok daha tepkisel. Onlar daha ön yargılı. Oysa bu küçük seçkinler çemberin dışına çıkınca İzmir'den Diyarbakır'a her imza gününde ve söyleşide bir kez daha gördüm ki gerçek okur ne yazara bakıyor ne dedikodulara. O sadece ve doğrudan kitapla ilişki kuruyor. O kadar nitelikli ve samimi bir okur-kitap ilişkisi. Ben işte bu kesimden çok olumlu tepkiler aldım romanla ilgili.

Bu parçada okurun yazar tarafından ön yargısız olarak görülmesi, aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?

- A) Yazarlar arası seçim yapmada titiz davranmasına
B) Güncelin tuzağına düşmeden okumalar yapmasına
C) Kendine hitap eden eserleri iyi bilmesine
D) Yazarın kimliğiyle değil, doğrudan kitapla ilişki kurmasına
E) Siyasi tartışmaların uzağında durmasına

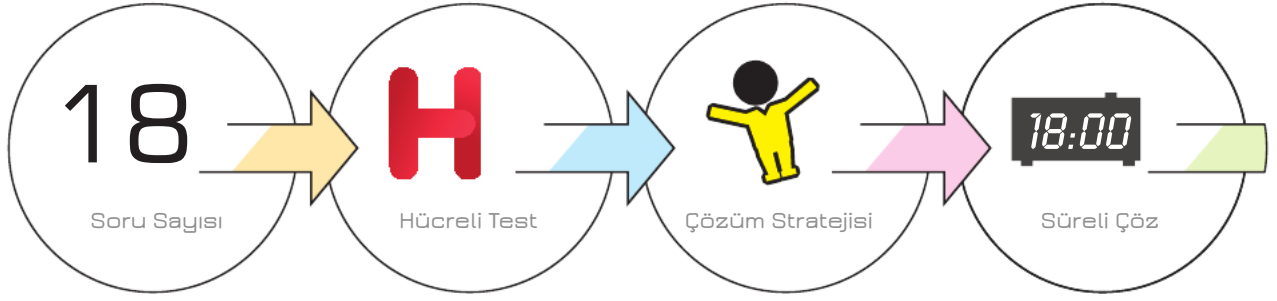
18. Babamla Manisa'ya her gidişimizde Ana Vatan Otelinde kalırdık. Bir gün bu oteli yazma isteği doğdu içime. O sıralar arkadaşlarla Birgi'ye gideceğiz. Gece Aydın'da bir otelde kaldık. Bir otel işte. Kapıdan giriliyor, karşıda yukarıya çıkan bir merdiven var. Kâtibin yeri de bu merdivenin altında. Önünde bir küçük masa... Gece arkadaşım ile konuşurken "Yahu!" dedim, "Bu adamın buradaki hayatı ne olabilir?" Merdiven altında oturan bir adam... Nasıl bir adamdır bu? Üstelik benim bunaldığım zamanlar. Böyle bir ikilem içinde olduğum bir durum. Ana Vatan Otel'i ile bu adamı birleştirdim, kendi ruh durumumu da yansıtmaya çalıştım. Bu roman çıktı.

Bu parçaya göre roman yazmayla aşağıdakilerden hangisi ilişkilidir?

- A) Romanın gerçekliğiyle insanın gerçekliği birbiriyle tamamen örtüşmektedir.
B) Hiçbir yazar, gerçeği olduğu gibi aktarmadan iyi bir roman yazamaz.
C) Roman, gerçeklerin katı kurallarından sıyrılarak ve tamamen hayale dayanarak ortaya çıkar.
D) Problemler, yaşamın sıkıcılığında yazarın kaleminden karaktere dönüşür.
E) Yazarlar, çevrelerinde gördüklerini kendi hayal süzgecinden geçirerek eseri oluşturur.

20. **Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir insan, doğuştan yeteneği düşük olduğu bir alanda başarılı olabilir mi?" sorusuna cevap vermektedir?**

- A) Zekâ, sahibini şımartan hoş bir aroma gibidir. Zekâsına güvenerek çalışmaya gerek duymadan ömrünü geçiren insanlar tanıyorum. Bu kişiler, kalıtsal özellikleri sayesinde bir alanda başarılı olmakla yetinirken çok daha başarılı olabilecekleri alanları gözden geçiriyor.
B) Beynin kendini değiştirebilmesiyle ilgili çalışmalar, onun bir alana yoğunlaştığında başarılı olmasını sağlayan beceriler kazanabildiğini gösteriyor. Sporcuların zamanla kaslarını güçlendirmesi gibi beyin de yeni nöral bağlantılar kurarak kendini geliştirebiliyor.
C) Zekâ testleri aklın sihirli bir göstergesi olmaktan ziyade belli bir tür testi çözme becerisini ölçen araçlardır. Testte başarılı olan kişilerin yeteneklerinin yüksek olduğu değil, sorulara cevap verme konusunda diğerlerinden daha iyi eğitim aldığı söylenebilir.
D) Bireysel farklılıklar üzerine yapılan çalışmalar, daha önce göz önüne alınmamış olguların araştırılmasına öncülük ediyor. Hepimizin günlük hayatta "Babası ve annesi yetenekli, elbette yetenekli olacak çocuk!" demesi, bu araştırmalarla bilimsel olarak kanıtlanıyor.
E) Herkes kendi belleğini geliştirmeyi öğrenebilir ama her şeyi hatırlar diye bir kural yok. İnsan beyni kendinden beklenen davranışları yerine getirmeye odaklanır ama tersi de olabilir. Örneğin hatırlamak istediği bir olayı unuturken unutmak istediklerini hatırlayabilir.

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- "Bir metnin bir soruya karşılık olarak verilmesi"nin sorulması başka şey, "Parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?" şeklinde sorulması başka bir şeydir. Metnin hangi soruya karşılık olarak sorulduğunu aradığımızda metnin özellikle giriş ve sonuç bölümleri ve varsa içinde "yani, demem o ki, evet, hayır..." gibi ifadelerin olduğu bölümler bizim için daha anlamlıdır. Bu tip sorularda, metinde "asıl anlatılan" ile ilgilenmemiz gerekmektedir. Ancak diğer soru tipinde, klasik bir yardımcı düşünce sorusunda olduğu gibi, "... aslında hangisine değinilmemiştir?" tarzında bir soru gibi okuyup seçenek-metinden ilgili bölüm eşleştirmesi yapılmalıdır.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. *Buddenbrooklar*, aile hikâyelerinin anlatıla anlatıla bitirilemediği bir dönemde, hayatla ilk temasın, ilk öfkelerin, ilk bağılılıkların, ömür boyu cebelleşilecek temel hasret ve nefret duygularının kurulduğu "aile"den, o "ilk sahne"den gerçek bir edebiyat çıkarabilmenin yollarını gösteren bir harita olmasıyla da önemsenmeli. Çünkü modern bireye dünyanın ve tarihin çarpıtılmış bir özetini sunan, eşyaların isimlerini, zamanın ritmini, içeriğinin faziletlerini ve dışarının tehlikelerini öğreten, sonra da ya sadık kölesi ya da hınç dolu düşmanı hâlinde kalabalıklar arasına salan o ilk "çember"i, aileyi anlatma dürtüsünün, duygusal bir hesap dökümü olup çıkmaya fazlasıyla meyilli olduğunu biliyoruz. Edebiyat, Flaubert'den nakledenlerden duyup tekrar ettiğimiz gibi, son kertede otobiyografik olabilir elbette ama bu otobiyografinin formunun, niyetlerinin ve sınırlarının ne olacağı galiba çok daha önemli bir mesele.

Bu parçada aşağıdaki konulardan hangisi tartışılmaktadır?

- A) Otobiyografik yapıtların özellikleri
B) Yazarlarla yapıtları arasındaki çelişki
C) Aile içi kavgaları yapıtlarda işleme
D) Aile hikâyelerinin gerçekliğe uygunluğu
E) Edebî eserlerde kuşaklar arası çatışma

2. Edebiyatın internet sayfalarında yer alması başka bir endişeyi de beraberinde getiriyor. Burada yayımlanan eserler ne kadar doğru? İnternet ortamında defalarca yer değiştiren ve kopyalanan yazı ve şiirler, kimi zaman asıllığını kaybediyor. Bu durum, ünlü köşe yazarlarını bile zor durumda bırakabiliyor. Yazılarına alıntılardıkları şiirleri internetten kopyalayan yazarlar, çok bilinen bu şiirlerin yanlış yazılacağını hesaba katmadıkları için okurlarını yanlış bilgilendirebiliyor. Özellikle Türkçeye yabancı dillerden giren kelime ve tamlamaların hatta cümlelerin yazımında yapılan hatalar; anlam kaymalarına, yanlış anlaşılmalara sebep oluyor. Bütün bunlar, pek çok yazı ve şiirin yanlış ve eksik biçimde hafızalarda yer etmesi ve bu hâliyle geleceğe taşınması gibi olumsuz bir durum ortaya çıkarıyor.

Bu parçada edebiyatın internet sayfalarında yer alması hangi açıdan eleştirilmektedir?

- A) Yayımlanan şiirlerin Türkçenin ses yapısına dikkat edilmeden ezberlenmesi
B) Yazı ve şiirlerin hatalı olup olmadığı kontrol edilmeden defalarca kopyalanıp kullanılması
C) Şair ve yazar isimlerinin bazı kesimler tarafından bilerek yanlış yazılması
D) Sözcüklerin yazı ve şiirdeki anlamlarına uygun kullanılmaması
E) Seviyesi düşük yazı ve şiirlerin herhangi bir kitapta yer almadan geleceğe kalması

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

3. Fransız edebiyatının usta kalemlerinden Antoine de Saint Exupery, yapıtlarıyla birçok okurun dünyasında silinmez izler bırakmış bir yazar. Exupery, bu kitabında Fransa'nın Almanlar tarafından işgal edildiği II. Dünya Savaşı'nın en zor günlerinde, keşif uçuşuna gönderilen pilotların anbean yaşadıklarını ve onların gözünden savaşın insanlar üzerinde açtığı yaraları dile getiriyor.

Bu parçaya göre Exupery'nin sözü edilen eseri, okuru

- I. kişisel görüşler,
- II. savaşın insan üzerindeki etkileri,
- III. gerçeklik

konularından hangileriyle buluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Atölye kelimesi, ilk kez lisede okurken dikkatimi çekti. O güne kadar çevremizde gördüğümüz yerlere atölye değil dükkân derdik. Şakir Hoca'mızdan resim dersi aldığımız, kendi yaptığı eserlerle süslü, biraz loşça sınıfın adı resim atölyesiydi. Resim atölyesi, bizim için okulun en özgür mekânlarından biriydi. Ve farklıydı. Öyle ki şimdi bile oturmuş size anlatıyorum. Atölyede, içimizde bir yerlerde saklı olduğuna inandığımız ressamı, bir sanat insanını, bulup çıkarmaya çalışırdık. Bunu kimi zaman bir kara kalemin çizgileriyle, kimi zaman çini mürekkebi marifetiyle kimi zaman da kâğıdımızı buruş buruş eden sulu boyanın renklerinde arardık. Şimdi maziye dalıp benim aradığım gibi

Bu parçada

- I. hüznü,
- II. özlem,
- III. pişmanlık

duygularından hangileri belirgindir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

ÜçDört
Bes

4. Bilgisayar ve internet, gündelik hayatımıza doludizgin girerek pek çok alanda alışkanlıklarımızı da değiştirdi. İnternet teknolojisi ilk olarak mektubu tarihin karanlık sayfalarına gömdü. Hiç kimse, meraklı gözlerle postacıyı beklemiyor artık. İletişim kurabilmek için pul yalamamız, zarf kapatmamız, en yakın postanenin yolunu tutmamız gerekmiyor. Anında haberleşiyoruz. Elbette insan sıcaklığı, el yazısının gizemi, yazının kâğıda sinen kokusu ulaşmıyor bizlere. Bir ekranın önünde oturup önceden belirlenmiş bir yazı karakteriyle hızlı hızlı, özensizce yazılmış mesajı görebiliyoruz. Elbette sıcaklık öldü.

Yukarıdaki parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hızlı İletişimin Yararları
B) Bilgisayar ve İnternetin Faydaları
C) Teknoloji ve Değişen Alışkanlıklarımız
D) Teknolojik Gelişmelerin Dünü ve Bugünü
E) Bilgisayar ve İnternetin Gelişimi

6. Kitabı okurken Türkçenin güzel kullanılmasının ne kadar önemli olduğunu bir kere daha anlıyorum. Güzel konular; güzel kelimelerle, güzel bir dille anlatılmalıdır diye düşünüyorum. Bu anlamda bu yapıtta kullanılan dilin de oldukça başarılı olduğunu söyleyebilirim. Kelimelerden, anlatımdan hoşlanarak okudum metinleri. Sonra da düşündüm "Bu metinleri güzelleştiren nedir?" diye.

Bu parçada en belirgin duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmrenme B) Beğenme C) Karamsarlık
D) Özlem E) Pişmanlık

7. Eleştiri, ille de bugünle uğraşmak gibi bir görev içinde değildir. Eleştiri, geleceği belirlemek gibi bir misyona da sahip olamaz. Daha çok geleceğin edebî birikimini bugün yorumlayarak bugünle gelecek arasında köprü kurmaya talip olabilir. Eleştiri için önemli olan, akademik tercih diyebileceğimiz, mümkün olduğu kadar yirmi otuz yıl geriden gelenleri takip ederek onları değerlendirmek, onları bugünden anlamlandırmak olmalıdır. Fakat siz eleştirmen olarak bugünün nabzını tutayım dediğiniz anda özel birtakım sıkıntılar da beraberinde geliyor.

Bu parçaya göre eleştiri ile ilgili olarak

- I. Geleceğe ve bugüne yön verme kaygısı taşıyamamalıdır.
- II. Bugünle gelecek arasında köprü vazifesi görmelidir.
- III. Bugünün yapıtlarını ele alarak geleceğin sanatını şekillendirmelidir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Mete Gazoz, pandemi nedeniyle ertelenen ve 2021'de yapılan "2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları"nda kazandığı altın madalya ile Türk spor tarihine geçti. Okçulukta ilk defa bir Türk sporcu olimpiyat şampiyonu oldu. 1999 yılında İstanbul'da doğan Mete Gazoz, 6 yaşında okçuluk sporuna ilgi duydu ve dersler almaya başladı. Aynı zamanda okçu olan anne ve babasının desteğiyle okçulukta ilerlemek için omuzlarını geliştirme amacıyla 8 yaşına kadar yüzme kursuna gitti. Okçulukta koordinasyon sağlamak amacıyla basketbol da oynadı. Görme ve dikkat yeteneğini geliştirmek için bir sene boyunca da resim kursuna gitti. Göz ve el koordinasyonuna katkı sağlaması amacıyla piyano kursu da alıp iki sene piyano çalan Gazoz, sanatın ve sporun çeşitli dallarında eğitim alarak kendini geliştirdi.

Bu parçaya göre Mete Gazoz'la ilgili olarak

- I. Başarısının temel kaynağı, bedensel güç gerektiren farklı sporlarla ilgilenmesidir.
- II. Çok yönlü olması, başarıya ulaşmasını kolaylaştırmıştır.
- III. "Ağaç yaşken eğilir." atasözü, başarı öyküsünü özetlemektedir.

yargılarından hangileri kesinlikle çıkarılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Aynı yoldan ve aynı hızla gitmenize rağmen dönüş yolculuğunun gidişten daha kısa sürdüğünü hissediyorsanız yalnız değilsiniz. Akademik anlamda ilk olarak 1950'lerde çalışılan bu olguya "dönüş yolculuğu etkisi" deniyor. Etkiyi ölçmek için yapılan deneylerde katılımcılar, dönüş yolculuğu süresinin ölçülen değerlerden yaklaşık %20 daha kısa olduğunu düşünüyor. Dönüş yolculuğu etkisi için yaygın kabul gören açıklama, gidiş esnasında tanınmış olan yolun dönüşte daha kısa algılanması temeline dayanıyor. Zaman algısına yönelik çalışmalar da bu açıklamayı destekliyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kaygılı bireylerde zaman kavramı silikleşmektedir.
B) Zaman ile süreklilik arasındaki ilişki değişkendir.
C) Gidilen yolun uzunluğu, kullanılan araca göre değişmektedir.
D) Yolun biliniyor olması, zaman algısını etkilemektedir.
E) Dönüş yolculukları, kavuşma düşüncesiyle kısalmaktadır.

10. Bir yapıt, ne denli büyük bir düşünür ya da yazarın kaleminden çıkmışsa o denli de kendi gücüyle kendini anlatabilir. Dolayısıyla edebiyat tarihçisinin, yapıt kaleme alanın yaşam öyküsü ya da düşüncelerine başvurmasına hiç gerek kalmaz. En güçlü kişilik, düşünsel yaşamla en iyi özdeşleşen kişiliktir. Bir yapıtın güçsüz ve tutarsız yanlarını anlamak söz konusu olduğunda ancak yazarın kişiliğine ve yaşamının dış koşullarına başvurmak zorunluluğu doğar çok kez.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılır?

- A) Dünyaca tanınmış yazarlar, dünyaya yön veren olayları daha isabetli yorumlamışlardır.
B) Üst düzey sanatçıların tüm yapıtları aynı seviyede olmayabilir.
C) Büyük düşünürlerin yapıtlarını anlamak için yaşam öykülerine başvurulmalıdır.
D) Toplumla özdeşleşen düşünürlerin toplumu dönüştürmede daha etkin oldukları gözlemlenmiştir.
E) Yapıttaki anlaşılmayan yerler için yazarının kişiliğine ve yaşantısına bakmak gerekir.

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

11. Benim ve yaşıtlım birçok kişinin çocukluk hatıralarında komşuluk ilişkileri önemli bir yer tutmaktadır. Bugün eski Türk filmlerinde tanıklık ettiğimiz komşu çocuklarıyla sokakta akşam saatlerine kadar oynanan oyunlar, komşu teyzelerin birbirlerinin evlerine çat kapı ziyarete gitmeleri, iyi günde kötü günde tüm mahalle halkının birbirine yardım etmesi; günlük hayatımızın rutiniydi. Komşularla yoğun ve sürekli ilişkiler yanında mahalle halkı da birbirini tanımaktaydı ve sürekli etkileşim içindeydi. Kişiler arasında güven duygusu hâkimdi ki bu duygu, bugün sosyal sermaye olgusunun da temelini oluşturmaktadır. Şimdi aynı apartmanda oturduğumuz kişileri tanımıyoruz. Asansörde denk gelirse zoraki bir tebessümle bir "Günaydın!" ya da "İyi akşamlar!" deyip sonra kendi dünyamıza çekiliyoruz. Bir tuz istemeye bile gidecek kapısı olmuyor bazen insanın.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Kimsenin bir başkasına zaman ayıramamasından
- B) Apartmanların komşuluk ilişkisine elverişli olmamasından
- C) Komşuluk ilişkilerinin zamanla zayıflamasından
- D) Geçmişteki alışkanlıkların unutulmasından
- E) Yoğun iş temposunun kişiyi bireyselleştirmesinden

13. Geri dönüşüm, atık bir maddenin doğaya bırakılmadan tekrar işlenerek aynı maddenin oluşturulması işlemine denmektedir. Geri dönüşüm ile birlikte yeni bir ham maddenin kullanım ihtiyacı azalır. Böylelikle hem atıkların doğayı bozarak kirlenmesi, perişan etmesi önlenir hem de daha fazla ham madde ihtiyacı doğmaz. Geri dönüşüm, en çok doğaya verilen hesapsız zararları önlediği için tercih edilmektedir. Pek çok madde, geri dönüşüm sayesinde tekrar tekrar kullanılmakta ve böylelikle ham maddeye duyulan ihtiyaç azalmaktadır.

Parçaya göre geri dönüşümün tercih nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atıkları dönüştürecek sistemin olmaması
- B) Doğal dengenin bozulmasına duyarsız kalınması
- C) Petrol atıklarının yaygın olması
- D) Atıkların doğaya zarar vermesi
- E) Bazı maddelerin dönüşümünün zorluğu

12. "Bu zamandan sonra hangi kitabın nasıl okunması gerektiği hakkında birinin açıklamaları olmadan işin zevkine varamayacak mıyız?" diye söyleniyorsanız size hak veririm. Ne yazık ki bundan tam bir asır önce 30 yaşlarındaki bir Osmanlı subayının etrafında olup bitenler hakkında kaleme aldığı notlar, sayfa kenarlarına açıklayıcı bilgiler eklenmedikçe kolay anlaşılabilir olmaktan uzaktır.

Bu parçadaki yakınma aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olabilir?

- A) Açıklayıcı bilgiler vermeyen yapıtları anlamlandırmada çekilen güçlüklerden
- B) Okunan yapıtlardan zevk alamayan okuyucuların çokluğundan
- C) Günümüzde estetik değer taşımayan yapıtların sayılarının artmasından
- D) Eski yapıtların, birilerinin açıklamaları olmadan anlaşılabilmesinden
- E) Geleceğe seslenmeyen yapıtların günümüze hitap etmemesinden

14. Eleştiri, yapısı ve işlevi gereği edebiyata yön verir ancak eleştirmenin böyle bir amacının olmaması gerekiyor. Kendi adıma söyleyecek olursam benim böyle bir derdim hiç olmamıştır. Ben oturup eleştiri yazmam; o eleştirim edebiyata yön verip vermediği, okurun, -daha genel söyleyişle- edebiyatla yakından uzaktan ilgili herkesin düşüneceği bir şeydir. Ben sadece gerek kendim gerekse onu okuyacaklar için okuduğumu iyi değerlendirmeye ve iyi eleştirmeye çalışırım, gerisi beni kesinlikle ilgilendirmez.

Bu parçada yazarın eleştirmenlerle ilgili olarak karşı çıktığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurları olumsuz yönlendirmeye çalışmaları
- B) Yazdıklarıyla edebiyata yön vermeye çalışmaları
- C) Eleştirilerinde çoğu zaman tarafsız davranmaları
- D) Gerekli gereksiz birçok ayrıntıya girmeleri
- E) Yapıtların estetik ve biçim yönüne değinmemeleri

ÜçDört
Bes

15. Toplumla çok güç anlaşıyorum. Benim gibi toplumla güç anlaşılan insanlara da ilgi duyarım. Bunun en tipik örneklerine sanat çevrelerinde rastlanır. İşte onun için sanat galerilerine daima sempati duymuşumdur. Sanat galerileri; en özgür olduğum, her şeyi kendi penceremden görebildiğim tek yerdir. Benim için vazgeçilmezdir ve ben orada rahata ererim. Kafam art arda gelen birçok problemi çözebilecek yapıda değil, bunu biliyorum. Orada bütün problemlerimi unuttur, yeni bir dünyanın sırlı yollarını adımlarım. Hatta bir süre kimseyle de görüşmek istemem.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sizi yaşam karşısında en çok ne yorar?
- B) Sanatın, insanları tanıma konusunda size katkısı nedir?
- C) İnsanlarla görüşmek istememeniz nasıl karşılanıyor?
- D) Sanat galerilerinin sizin dünyanızdaki karşılığı nedir?
- E) İnsana bakışınızdaki değişimden kimler etkileniyor?

17. Ben, annemden ve babamdan ne gördüysem çocuklarımla da aynı şeyi yaşıyorum. Annem ve babam; bana bırakın el kaldırmayı, ağır bir söz bile kullanmamışlardır. Hep arkadaşılar benimle. Ben de iki oğlum ve bir kızımın öyle arkadaşım. Her şeyime onlar koşturuyorlar. Açık hava konserindeki hologram da onların fikri. Orkestrayı onlar hazırlıyor, sahne tasarımıyla ilgili her şeyi onlar planlıyor. Ben şarkılarımı söylüyorum sadece. Bu arada büyük oğluma bir albüm yapıyoruz. Bir aksilik olmazsa sene sonu gibi çıkarmayı düşünüyoruz.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Çocuklarınız işlerinize yardımcı oluyorlar mı?
- B) Sizin gibi müzikle ilgilenen çocuğunuz var mı?
- C) Çocuklarınızla olumlu iletişiminizin temelinde ne var?
- D) Anneniz ve babanız size nasıl davranırdı?
- E) Yeni albümünüzü ne zaman çıkarmayı düşünüyorsunuz?

16. Bir izleyicinin videoya girmeden önce ilk göreceği şey videoya eklediğiniz küçük resimdir. Resim ilgisini çekerse ve videonun aradığı konuda olduğunu düşünürse başlığa bakar ve videoya girer. Basit bir deyişle küçük resimler izleyiciyi dükkâna davet eden vitrindir. Onun için bir bakışta konuya gönderme yapmalı hatta videonun konusunu özetlemeli. Örneğin bir oyun, oyunun ismi, oyunun logosu, oyun içinden bir görüntü... Bu şekilde düzenlenen bir küçük resim, ilgili kullanıcıyı çeker. İlgili kullanıcı, görüntülenme ve izlenme demektir. Bu, potansiyel abone anlamına gelmez mi?

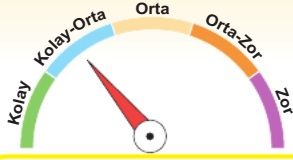
Bu parçanın son cümlesindeki sorunun yanıtı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Abone çalışması, içerik üzerinden olduğunda daha uzun süreli bir verimliliğe ulaşılır.
- B) İyi seçilmiş bir küçük resim, kanalınızın abone sayısını artırır.
- C) Konuyu özetleyen resimler, ilgisiz kişileri bile video izlemeye çekebilir.
- D) Küçük resimler, izlenme sayısını artıran etkileyici görsellerdir.
- E) Abone sayıları, her video kanalının yüksek olmasını istediği rakamlardır.

18. Grup olarak belirlediğimiz arayüzle çalışmalarımıza başladığımızda projemizin istediğimiz kadar görsellik içermediğini belirledik. Bu sorun, ilerleyişimizi çok zorlaştırdığı için tekrar yeni bir arayüz oluşturduk. Bu aksaklık, projemizin biraz yavaşlamasına neden oldu. Ancak bu, tasarım ve analiz aşamasında herhangi bir sapmaya neden olmadı. Projemizden beklenen bazı özelliklerin eklenebilmesi için bilmediğimiz bazı kodların eklenmesi gerekti. Bilmediğimiz bu kodları öğrenmek her ne kadar bizim zaman çizelgemizden şaşmamıza sebep olsa da mentörlerimizden destek alarak bu sorunların da üstesinden gelmeyi başardık.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Çözemediğiniz sorunların projeye ne gibi olumsuz etkileri oldu?
- B) Projede karşılaştığınız sorunlar ve uyguladığınız çözümler nelerdir?
- C) Bu projeye hangi sorunların üstesinden gelmeyi düşünüyorsunuz?
- D) Arayüzün görselliği konusunda proje paydaşları ne düşünüyorlardı?
- E) Projenin ilerleyişinde kod yazımının önerilmesi size ne gibi açılımlar sağladı?

1

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. **Gazeteci:** Keyifli metinler yazmayı amaç edindiğini söyleyen genç dostunuza niçin asla yazı yazmamasını salık verdiniz?
- Yazar:** Çünkü yazdıkları hiçbir zaman yazı, kendisi de asla bir yazar olamayacaktı.
- Gazeteci:** Bu keskin ve tehlikeli bir öngörü değil mi sizce? Henüz ne yazdığını görmemişken...
- Yazar:** Bakınız, bir yazar, okuruna keyif vermek için yazmaz; onu rahatsız etmek, düşündürmek, değiştirmek ve harekete geçirmek için yazar.
- Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?**
- A) Nietzsche'nin "Daha kendi kendinizi aramamışken beni buldunuz, şimdi size beni yitirmenizi, kendinizi bulmanızı buyuruyorum." söylemini destekliyorum.
- B) Oscar Wilde "İnsanların yüzde doksanı yaşamazlar, sadece vardır." diyor, çoğumuzun çevremizde olup bitenleri fark etmeyi aklımızdan bile geçirmediğimizi işaret ederek...
- C) "İnsan imkânsız başarılı olabilir sözü yetersizdir çünkü insan imkânsızın da ötesine ulaşabilir." der Nikola Tesla; o zamana dek yapılmamış onlarca şeyi defalarca hem de patentli yaparak...
- D) Konfüçyüs'ün birçok sözü var ama hak edilmemiş itibarlardan yararlananları anlattığı şu ifadesine bayılıyorum: "Bir yerde küçük insanların büyük gölgeleri varsa o yerde güneş batıyor demektir."
- E) Sokrat'ın kendisine yöneltilen halkı kışkırtmak suçlamasına, kendisini bir aydın kişi olarak insanları uyandırmakla görevli bir at sineğine benzeterek karşılık vermesini anlamlı buluyorum.

2. Test mantığının hâkim olduğu, öğrencilerin metni anlayıp anlamadığını ölçmeyi amaçlayan sınavlar; öğrencilerin yazma kabiliyetlerini köreltmekte, öğrencileri beş şık arasına sıkıştırarak onları düşünmekten ve üretmekten mahrum bırakmaktadır. İlköğretimden başlayarak lise son sınıfa kadar öğrencilerin test mantığı ile yetiştirilmesi, onları düşünmeye ve üretmeye yönlendirmekten ziyade test tekniğine yönlendirmekte, bu da yazma gelişiminin önünde en büyük engeli oluşturmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Test tekniği, öğrencinin düşüncelerini sınırlandırmaktan başka işe yaramamaktadır.
- B) Son yıllarda sınavlarda her kademede test mantığı ağırlık kazanmıştır.
- C) Test mantığı, öğretmenler için kolaylık sağlasa da öğrencileri olumsuz etkilemektedir.
- D) Test usulüyle hazırlanmış sınavlar, öğrencileri tembelleğe sevk etmektedir.
- E) Test şeklindeki sınavlar, öğrencilerin yazma becerisini olumsuz etkilemektedir.

3. Tanpınar, 1940'lı yıllarda boş zamanlarını bir antikacı dükkânında geçirir. Onun kişisel sözlüğünde bu mekân, hayal dünyasını canlı tutan bir medeniyet müzesidir. Etrafa dağılmış küçüklü büyüklü Çin porselenleri, geçmiş zamanı sayıklayan saatler, Bursa ipeklileri, XIV. Louis tarzında mobilyalar... Bunların hepsi, yazarın medeniyet kavramına yüklediği anlamı kuşatır. Ona göre medeniyet, derin maziden gelen anlamlı bir kültürel bütünlüktür.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin, Tanpınar'ın görüşleriyle örtüştüğü söylenebilir?

- A) Eskiyen eşyalar, medeniyetlerin şekillenmesinde önemli bir etkiye sahiptir.
- B) Antika eşyalar, geçmişten gelen birikimin bir yansıması olarak değerlendirilir.
- C) Bir kültür sembolü olarak eşya, geçmişte var olduğu döneme hâkim olur.
- D) Medeniyetler, eski eşyalara yüklenen anlamlardan bağımsız olarak gelişir.
- E) Farklı kültürlerden gelen eşyalar, sanatçıya kendi geçmişini hatırlatır.

ÇIKMIŞ SORU

2022 - MSÜ

4. Roma'nın en ünlü hekimi ve belki de Hipokrat'tan sonra Antik Çağ'ın en büyük tıp otoritesi olan Bergamalı Galen, gladyatörlerin şiddetli tendon yaralanmalarında uyguladığı tedavilerle şöhret kazanmıştır. Birçok cerrahi uygulamayı tanımladığı *De Methodo Medendi* isimli kitabında, cerrahın temel olarak ayırma ve yaklaştırma manevralarını yapabilecek yetenekte olması gerektiğini, yara tedavisinde dokuların yaklaştırılması amacıyla bandaj, metal klips ya da toka ve dikişlerin kullanılabileceğini belirtmiştir. Kanamanın durdurulması amacıyla ilk defa ligatür uygulamayı öneren Galen, kitabında bu amaçla kullanılacak malzemenin kolay çürümemesi gerektiğini vurgulamıştır. Mackenzie'ye göre bu malzeme, büyük bir olasılıkla keten ya da kelt ipliği idi.

Bu parçada Bergamalı Galen ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Çağdaşı olan hekimlere göre daha fazla tanınması
- B) Kendinden sonra gelen hekimleri etkilemesi
- C) Tedavi yöntemlerinin bugün de benimsenmesi
- D) Kendine has bazı tedaviler uygulaması
- E) Uyguladığı yöntemlerin geçerliliğini yitirmesi

5. **Aşağıdaki parçalardan hangisi "Teknolojik cihazlar arasında yaşayan modern insan, maruz kaldığı yoğun kaygıdan nasıl kurtulabilir?" sorusuna cevap vermektedir?**

- A) Teknolojinin getirdiği aletler bağlamında insanın yaşadığı teknoloji toplumu, bir tür kaygı toplumdur. Çünkü teknolojik nesneler uzun süreli kullanıma uygun değildir. Her şey, son kullanım tarihine hızla yaklaşmaktadır; her an bir cihaz bozulabilir ve bu kaygı verir.
- B) Günümüzde kaygı, teknolojinin yarattığı "birikme ve çokluk"tan beslenir. Çünkü nesne, karşılamayı vadettiği fonksiyondan daha farklı ve fazla bir şeydir. İnsan kullanmadığı bu fonksiyonlar evreninin arasında birçok fırsat kaçırıyorum hissiyle kaygılanır.
- C) Temel bir kavram olan kaygıyı, günümüzde teknolojik dünyanın yarattığı noktadan soyutlayarak açıklamak çok mümkün görünmemektedir. Çünkü tüketim nesneleri yaşamı kolaylaştırırken güçleştiren bir mantığa sahiptir. Kabul edelim eski insan bugünkünden daha az mutlu değildi.
- D) Teknoloji çağında kaygıyı yaşamdan fazla bir şey hâline getirmemek bir teknolojik bilinç ile mümkün olabilir. Teknolojik bilinç ise şu öğelerden meydana gelir: kendini bilmek, ihtiyaç, sosyo-ekonomik analiz, teknoloji okur-yazarlığı, tüketim ahlakı ve tercih.
- E) Teknoloji ile kuşatılmış ve tüketimin âdeta bir ideoloji olarak dayatıldığı dünyada "Neyi neden seçmeliyim?" sorusuyla karşı karşıya kalan insanın en temel hislerinden biri kaygı olmuştur. Nesneye ulaşım süreci bile yani alışverişin kendisi bile olmazsa olmaz bir ritüel hâline gelmiştir.

6. Yaşamımız boyunca anne ve babamızdan miras olarak aldığımız DNA'mızda çeşitli değişiklikler olabiliyor. Bazen DNA'da tek bazda değişim meydana gelirken bazen 46 kromozomdan biri tamamen ya da kısmen kaybolabiliyor. Hatta kromozomun bir parçası kopup başka kromozomla birleşebiliyor. Bu nedenle genler, yanlış yerde veya yanlış zamanda etkinleşebiliyor ya da işlevlerini yerine getirmesi engellenebiliyor. Bazen de yapısal değişiklikler değil de DNA'nın çok fazla protein sentezlemesi ya da hiç protein sentezlememesi söz konusu olabiliyor. Bu yüzden genin durumu hakkında bilgi edinebilmek için sadece kromozom ve genlerin değil bazı proteinlerin varlığının veya yokluğunun incelenmesine de ihtiyaç duyulabiliyor.

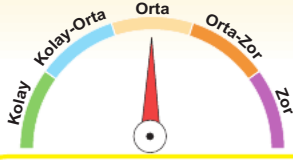
Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Genetik özelliklerin bireye aktarılmasında anne geni daha baskındır.
- B) Farklı etkileşimler, genlerin işleyişini olumsuz etkilemektedir.
- C) Genetiğiyle oynanmış yiyecekler, obezite hastalığını artırmaktadır.
- D) Genler, dış etkenlerden uzaklaştıkça kendini tedavi edebilmektedir.
- E) Genler için protein fazlalığının herhangi bir zararı olduğu söylenemez.

7. • Tıraş olmanın sakalların daha gür çıkmasını sağlayacağına dair bir efsane vardır. Ancak bunun arkasında hiçbir bilimsel kanıt yoktur, zaten tıraş olmanın kılların uzamasını sağlayan köklere hiçbir etkisi yoktur. Tıraş olduğumuzda sadece derinin dışında kalan kılları kesmiş oluruz, bunun da kılların daha gür çıkmasına etkisi olmaz. Bu yanılsamanın nedeni şu olsa gerek: Muhtemelen sakalları yeni çıkmaya başlayan genç erkekler tıraş olduklarında sakallarının gürleştiklerini gördüler. Oysaki bu gençler tıraş olmasalardı da hormonlarının etkisi ile zamanla sakalları zaten gürleşecekti.
- "Sakalım seyrek çıkıyor ne yapmalıyım?" sorusuna ilk cevap, geçmişten bugüne kadar gelen en eski yöntemlerden biridir: tıraş olarak sakal gürleştirme. Fakat bu noktada ters tıraşın daha etkili olduğu yanlışı vardır. Ters tıraş yani sakalların çıkma yönünün tersine kesilmesi, sakalı gürleştirmez, sadece cildi tahriş eder. Enfeksiyonlara bile neden olabilecek ters tıraş yöntemi, cilt sağlığını kaybetmeye varan sonuçlar doğurabilir. Bu yöntemin doğru uygulanışı, kişinin her sabah jilet ya da ustura ile doğru tıraş yöntemini uygulayarak tıraş olmasıdır. Bir süre sonra sonuç verebilecek bu yöntem tüy şeklinde olan sakalları sertleştirir ve çoğaltır.

Yukarıda ilk parçada karşı çıkılıp ikinci parçada savunulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ters tıraş, seyrek çıkan sakalları gürleştirir.
- B) Sakalların çıkış yönünün tersine kesilmesi zararlıdır.
- C) Sakal tıraşı olmak sakalları gürleştirir.
- D) Ters yönde tıraş, cildi tahriş eder.
- E) Tüy şeklindeki sakallar kesildikçe gürleşmez.

2

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Bazı deniz hayvanlarının kabuğunda bulunan sert, beyaz ve gökkuşağı pırıltılı, fosforik özelliği olan maddeye sedef; bu maddeyi işleyen kişiye de sedefkâr denilmektedir. Asırlardan beri bilinen sedef, zamanının tekniğine ve milletlerin sanat anlayışına göre gelişmiştir. XV. yüzyıldan sonra Osmanlılar Dönemi'nde Türk-İslam sanatının tamamen emrine giren sedef, geometrik desenlerin dizilişleriyle gelişimini sürdürmüştür. Ham madde olarak midye kabuğu, çeşitli teller ve ceviz ağacının kullanıldığı sedef sanatı asırlarca değişik motif ve desenlerle zenginleştirilerek mimari yapılarda, mobilya ve çeşitli günlük kullanım eşyalarında hatta silah kabzası süslemelerinde değerlendirilmiştir.

Bu parçadan hareketle sedefle ilgili olarak

- Zamana ve kültüre göre farklı şekil ve desenlerde yer almıştır.
- Geometrik şekillerle bilimin gelişimine katkı sağlamıştır.
- Nesne ve mekân süslemelerinde kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Araştırmacı Kumru Berfin, televizyon izleyicisinin belirli bir programı izlemesinin, o programda açık ve örtük olarak ifade edilen düşünceleri ve dünya görüşünü benimsemesi anlamına geldiği kabulünü eleştirir. Bu kabul ilk bakışta mantıklı gibi görünse de esasen anlamlandırma sürecini izleme etkinliğine indirgemesi bakımından "davranışçı" bir yönelimi takip eder. Şüphesiz, televizyon izlemek her koşulda bir tür seçim yapmak anlamına gelir. Ancak televizyon izlemeyi uyumaya veya bir programı diğerine yeğlemek, izlenen programın izleyici tarafından bütünüyle benimsendiği anlamına gelmez.

Bu parçaya göre Kumru Berfin'in televizyonla ilgili eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- İzlenen programların içeriklerine belirgin bir eleştiri getirilmemesinin, mesajları kabul etme sayılması
- İzleyicinin bir programı izlemesinin, yayın içeriğini tamamen onayladığı olarak kabul edilmesi
- Programları takip eden kişilerin yapımcıların görüşlerine çoğunlukla saygılı davranması
- Televizyon yapımları arasında tercih yapılmasının öznel bir yan tutma olarak algılanması
- Televizyon yayınlarının örtük mesajlarının izleyici tarafından sorgulanmadan kabul edilmesi

3. Bir iş toplantısı için erkenden yola çıkan birini düşünün. Bu kişi yol boyunca, gideceği yere yetişemeyeceği endişesi taşıyor. Bir süre sonra trafiğe takılıyor, ardından yoldaki bir aksilik nedeniyle yolun kapalı olduğunu görüp toplantıya geç kalıyor. Acaba bu kişi toplantıya zamanında gidemeyeceği endişesiyle kaygılanmak yerine erken çıktığı için yetişeceğini düşünseydi yine de geç kalır mıydı? Bu durum psikolojide bir şey için ne kadar çaba harcarsak o şeyi gerçekleştirme olasılığımızın o denli azalması olarak tanımlanan "ters çaba kuralı"yla ilişkilendirilebilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi "ters çaba kuralı"na bir örnektir?

- Sınavdan yüksek puan almak isteyen bir öğrencinin sınav kapsamının geniş olmasından kaynaklı kendisini hiçbir zaman çalışmaya verememesi
- Ödevini özenli bir şekilde hazırlamasına karşın ödevinde eksiklik ve hatalar olduğunu düşünen bir öğrencinin hatayla karşılaşması
- Bir kişinin kendi istekleriyle ailesinin beklentileri arasındaki dengeyi kuramadığı için kendini istemediği şeyleri yapmaya zorlaması
- Arkadaşlarının kendisiyle alay edeceğini düşünen bir kişinin sesi güzel olmasına rağmen hiçbir zaman kalabalık bir ortamda şarkı söylememesi
- Yaşadığı mutlu anlardan çok, sürekli üzüldüğü zamanlara odaklanan bir çalışanın eski iş yerindeki arkadaşlarıyla görüşmeyi kesmesi

2021 - ALES

4. Anzer balı, Rize'nin İkizdere ilçesi Ballıköy Anzer Yaylası'nda üretilmektedir. Dünyada eş benzeri bulunmayan kır çiçekleri örtüsüne sahip bu bölgede üretilen bal, ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Yapılan araştırmalarda 450-500 çeşit çiçeğin içinde yaklaşık 90 tane çiçek, sadece Anzer Ballıköy'de yetişmektedir. İşte bu çiçeklerden arıların aldığı özle elde edilen bal, birçok hastalığa şifa olmaktadır. Anzer balı antioksidan özelliği sayesinde kış hastalıklarından da korumaktadır.

Bu parçaya göre Anzer balının diğer ballardan farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Arıların serin yaylarda daha verimli özler toplaması
- Arıların sağlığını etkileyecek olumsuzlukların olmaması
- Bölgeye özgü çiçek özlerinden elde edilmesi
- İçinde herhangi bir katkı maddesinin olmaması
- Bal üretiminin daha sınırlı miktarda yapılması

5. Hiç kimse bir haftada, bir ayda ya da bir yılda seçkin sporcu konumuna gelmez, gelemaz. Sporda kusursuzluk, sihir ile de olmaz. Olimpiyatlarda altın madalya kazanmak için doğuştan gelen sporculuk özelliklerinden daha fazlası gerekmektedir. Böylesi bir başarı çok uzun saatler süren antrenmanların bir ürünüdür ve sporcular, ebeveynler ve de antrenörlerin sabrını gerektirir. Basketbol yıldızı Steve Nash, basketbola 12 yaşındayken başladı. Lise basketbol takımında oynamasına ek olarak sayısız saatini hafta sonları arkadaşlarıyla basketbol oynayarak, her hava koşulunda dışarıda şut atma alıştırmaları yaparak ve top sürme üzerine çalışarak geçirdi. Nash, kendi doruk noktasına on yıllık sıkı bir çalışma sonunda ulaştı.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sporda kusursuzluk; yetenek, zaman, sabır ve emek ister.
- B) Spora çocukken başlamak ve bireysel çalışmalar yapmak, başarılı olmanın anahtarıdır.
- C) Okul dönemi, sporcular için büyük bir öneme sahiptir.
- D) Ancak küçük yaştan itibaren desteklenen sporcular, iyi bir çalışmayla zirveye ulaşabilir.
- E) Sporda doruğa ulaşmak, sadece o alanla ilgili çalışmalara yoğunlaşmakla mümkündür.

7. PARÇA:

Dilimizin bazı bölgelerinin farklı tatları algılayabildiğini gösteren o meşhur resmi hepimiz görmüşüzdür. Bu resme göre dilimizin önüyle şekerli tatları, arkasıyla acıyı, yanlarıyla da tuzlu ve ekşi tatları algıliyormuşuz. Ancak gerçekte durum hiç de öyle değil, dilimizin her yerinde tat almamızı sağlayan alıcı hücreler vardır ve bunlar bütün tatları algılayabilir. Ayrıca sanılanın aksine dört değil beş farklı tat vardır. "Umami" adı verilen beşinci tat, genellikle kızarmış et yerken aldığımız ekşi ve tuzlumsu tattır. Baştaki tezi ileri sürdüğü iddia edilenlerden biri, Alman bilim insanı David Pauli Hanig'di. 1901'de yaptığı deneylerde, tat alma duyusunun dilin farklı bölgelerine göre değiştiğini görmüştü. Dil ucunun ve kenarlarının en hassas bölgeler olduğunu bulmuş ama bunun tatlarla ilgili olduğuna dair bir şey söylememişti. Ama bu bilgiyi diyagram hâline getirdiğinde farklı bölgelerin farklı tatlarla ilgili olduğu izlenimi ortaya çıkmıştı.

BÖLÜMLER:

- I. Dört çeşit ana tat vardır. Bunlar tatlı, acı, ekşi ve tuzludur. Bir tadın hissedilmesi için mililitrede yaklaşık on katrilyon molekül bulunmalıdır. Dil her tadı aynı derecede hissetmemektedir. Dilin hassas olduğu besin maddeleri acı, ekşi, tatlı ve tuzlu olarak sıralanmaktadır. Her besinde yapısına bağlı olarak farklı yoğunluklar bulunmaktadır. Bundan dolayı bazı maddeler farklı tat hissi vermektedir.
- II. Dilimiz üzerinde bulunan her bir tomurcuk üzerinde on ile elli arasında alıcı hücre yani reseptör bulunmaktadır. Bu hücrelerin kendilerini yenileme özelliği bulunmaktadır. Aldığımız besinlerin aşırı soğuk ya da sıcak olması tat tomurcuklarını olumsuz etkilemektedir. Aşırı uyarılma ile birlikte alıcı hücreler ölmektedir. Bu hücrelerin kendini yenilemesi yaklaşık iki haftayı bulabilmektedir.
- III. Tatlı besinleri algılayacak olan tomurcuk şeklindeki alıcı sinir uçları dilimizin yan kenarı ve ön kısmında bulunmaktadır. Tuzlu besinleri algılayacak olan reseptörler dilimizin orta kısmındadır. Ekşi ve acı besin maddelerini algılayacak alıcılar ise dilimizin arka kısmında bulunmaktadır.
- IV. Tat alma duyusu dilimizin üzerindeki alıcı sinir uçları sayesinde gerçekleşmektedir. Bu sinir uçları tat alma tomurcukları olarak nitelendirilmiştir. Bu tat alma tomurcukları papilla adı verilen yapılarda bulunmaktadır. Papillalarda tomurcuk şeklinde çıkıntılar bulunmaktadır. Bunlar reseptör sinir uçlarıdır.
- V. Yeni yapılan bir araştırma, tat ve koku duyularının düşündüğümüzden çok daha iç içe olduğunu ortaya koyuyor. Monell Center'da çalışan bir araştırma ekibi, dillerimizdeki tat alma hücrelerinde, burundaki kokuları algılayan algılayıcılara benzeyen işlevsel koku alıcıları bulduğunu bildirdi. Bulgular, her ikisi de tat içeren koku ve tat alma duyusu arasındaki etkileşimlerin beyinde değil dilde başlayabildiğini düşündürüyor.

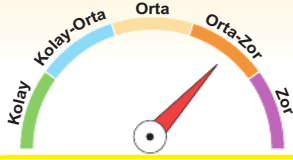
Yukarıdaki numaralanmış bölümlerden hangileri üstteki parçada ifade edilen yanlış bilgilerden birini anlatmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) IV ve V

6. İster şehir manzarası olsun ister yüksekçe bir tepeden gözlenmiş bir kır manzarası... Hepimiz aslında sürekli bir manzaranın içinde yaşıyoruz. Onu; manzara, doğa parçası veya şehir parçasından başka bir şey olarak görebilmemiz mümkündür. Bunun için önce ona dikkat etmemiz, her şeyin nerede olduğunu ayrıntısıyla belirlememiz gerekiyor.

Bu parçaya göre, bir kişinin herhangi bir manzarayı farklı görmesini sağlayan etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beklenti B) Bakış açısı C) Estetik değer
- D) Aitlik duygusu E) Etkilenme

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

3

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1. Yaşamımızın ilk dönemlerinde hipokampusün önemli bir parçası olan "dentate gyrus" son derece üretken bir şekilde, yeni nöronlar üretir. Yeni oluşturulan bu nöronlar, hipokampus parçalarına eklenir. Yeni nöronların üretimi erişkinlik döneminde de devam eder ama yaşımız ilerledikçe üretim belirgin şekilde azalır. Bugün birçok bilim insanı bebeklik döneminden bir şey hatırlamamamızın ardında bu hızlı nöron üretimi olduğuna inanıyor. Bu görüşe göre yeni nöronlar yeni bağlantılar oluşturmak için eklenildiğinde var olan bellek ağlarının bozulmasına neden olur. Bellek ağlarının bozulması da bebeklik anılarının kaybedilmesine yol açar.

Bu parçada yazar, bebeklikte yaşananları hatırlayamamayı aşağıdakilerden hangisine bağlamaktadır?

- A) Beynin bünyeye göre daha hızlı büyümesine
- B) Beyindeki dentate gyrus'un yeterince işlememesine
- C) Bellek ağlarının bünyeye paralel olarak gelişmesine
- D) Yaş ilerledikçe yeni nöron üretiminin azalmasına
- E) Yeni nöronların hipokampus parçalarına eklenmesine

2. Fransa'nın Toulouse kentinde Green Gen Technologies isimli startup, dört yıl süren Ar-Ge çalışmalarının ardından keten lifinden biyoçözünür şişe üretti. "Sıfır Cam" sloganı ile yola çıkan firma için alternatif malzemeden şişe üretme fikri, 2015'te Paris'te düzenlenen COP21 İklim Değişikliği Konferansı'nda filizlenmiş. Cam şişelere alternatif olarak geliştirilen keten şişelerin ilk hedefi, içecek sektöründe yerini almak. Daha sonra ise kozmetik sektöründe yer bulmayı hedefliyor. Şişe üretiminde cam için alternatif ham madde arayışının temel sebeplerine gelince camın geri dönüştürülebilir bir ürün olmasına karşın üretimi sırasında 1550°C gibi çok yüksek derecelerde ısıtılması, daha fazla enerji tüketimi ve karbon salınımına sebep olması, camın ağır bir malzeme olması ve taşımacılık anlamında daha fazla karbon emisyonuna yol açması sayılabilir.

Bu parçada keten lifinden yapılmış biyoçözünür şişenin tercih sebebi olabilecek hangi olumlu özellikleri üzerinde durulmaktadır?

- A) Geri dönüştürülebilmesi ve ucuza mal edilmesi
- B) Klasik cama göre daha sağlıklı olması
- C) Düşük ısıda üretilmesi ve ağır olmaması
- D) Çevreci tüketicilerce özellikle tercih edilmesi
- E) Yenilikçi bir anlayışla imal edilmesi

3. Demir yolu, teknolojinin ilerlemesiyle birlikte yeni bir döneme girmiş bulunmaktadır. Yüksek hızlı yeni hatlar, yüke özgü hatlar, kombine taşımacılıktaki teknik olanaklar demir yoluna olağanüstü güç kazandırmıştır. Yolcu ulaştırmasında yüksek hızlı demir yolu, 400 - 800 km mesafe aralığında, kara yolu ve hava yolu karşısında ciddi bir rekabet üstünlüğü kazanarak tartışmasız özel bir konuma sahip olmuştur. Ulaştırmanın çok yönlü etkileri ve sorunlarıyla sürekli gündemde olduğu günümüz dünyasında demir yolu; teknoloji destekli güvenlik, enerji verimliliği, petrolden bağımsızlık ve çevre dostu nitelikleriyle öne çıkmaktadır. Demir yolu, geleceğin kent ulaştırmasında da ulaşımın olmazsa olmaz bileşenlerinden olacaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Demir yolu işletmeciliği, hızlı yeni hatlar sayesinde ülke ekonomisine güç kazandırmıştır.
- B) Demir yolu, ulaşımın önemli sacayaklarından biri olma özelliğini hiçbir zaman kaybetmemiştir.
- C) Yeni teknolojik gelişmelerle demir yolu taşımacılığı önemli üstünlükler kazanmıştır.
- D) Günümüzde demir yolu ile ulaşım, diğer alternatiflere göre daha güvenilir ve hızlıdır.
- E) Hızlı trenler, demir yolu ulaşımına olan ilgiyi artırmıştır.

4. İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç ve gereçler toplamının kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgileri bütünü, teknoloji olarak tanımlanır ve bu kavram uygarlık tarihi kadar eskidir. Teknolojik gelişmeler her çağda toplumların yaşam tarzlarında, alışkanlıklarında ve rutinlerinde büyük değişimlere neden olmuştur. Bilgisayarların icadı, insan hayatının rutinine girmesi, kablosuz iletişim olanaklarının ve mobil telefonların ulaşılabilirliğinin artmasının dünya üzerindeki tüm insanların yaşam döngüsünü kökten etkilediğine hiç kuşku yoktur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanoğlu, hem kendisini hem de çevresini değiştirme gücünü bilim sayesinde elde etmiştir.
- B) İnsanın yaşam döngüsü, bilim ve teknikle yaşanan gelişmelerle yakından ilgilidir.
- C) Bilgisayarların icadı ile birlikte insanoğlu büyük bir devrim yaşamıştır.
- D) Uygarlık tarihi, teknik gelişmelerle ve buluşlarla şekillenmiştir.
- E) Teknolojik gelişmeler, insan yaşamını geri dönülemeyecek ölçüde değiştirmiştir.

5. Bir antropolog olarak antropolojinin yöntemlerini, kendi kültürüme bakıp içinde yaşadığım dünyayı incelemek için kullanmaya karar verdim. Sayıları gittikçe artan şirket antropologlarından biri oldum. Zaten, egzotik bir şeyler bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yok. Yapmamız gereken, bu betondan ormanda insanların iş dünyasında ayakta kalmak için hangi rekabet içgüdülerine güvendiklerine, bireysel ve örgütsel hareketlerinde ne tür davranış kalıplarını benimsediklerine odaklanmak.

- Sanayileşmemiş bölgelerdeki yerli halkların kültürleriyle şehir kültürü arasındaki farklar
- Kurumsallaşmış şirketlerdeki çalışanların bireysel başarı elde etmek ve grup içinde yükselmek için geliştirdiği stratejiler
- Belli bir sektörde çalışanların bir grup kültürü geliştirmesini sağlayan kişisel ve sosyal dinamikler

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2020 - TYT

6. Eğitimin başlangıç noktasında da kısa ve uzun vadeli amaçlarının temelinde de insan vardır. Bu anlamda eğitimin bir parçası olarak spor; toplumsal sağlık, huzur ve barış için insanın bütünlüğüne ve tüm kişiliğine katkıda bulunacak şekilde değerlendirilmelidir. Her bireyin karşılanması gereken sosyal ihtiyaçları arasında ait olma, sevilme, tanınma ve kabul edilme isteği bulunur. Bu ihtiyaçları karşılandığında bireyin topluma uyumu kolaylaşacaktır. Spor, eğitim sistemi içinde gereken yeri ve önemi alırsa bireye bu ihtiyaçlarını karşılama olanağı sağlanmış olur. Sosyal tatmini yaşayan birey; mesleki yönden eğitilme, toplumsal idealleri benimseme ve toplumsal gelişime katkıda bulunmaya hazır durumdadır.

Bu parçaya göre

- Eğitimin amacı, insanı maddi refaha erdirmektir.
- Sportif faaliyetlere zaman ayırmayan kişilerin problem çözme becerileri de gelişmez.
- Spor, eğitimin bir parçası olduğunda bireylerin gelişimine katkı sağlar.

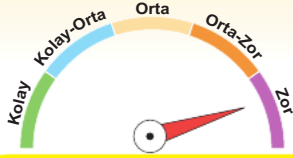
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Birçok insan, geçtiğimiz günlerde fotoğrafı ilk kez çekilen kara deliklerin gerçekten de delik olduğunu düşünür. Ancak her zaman merak uyandırıcı bir konu olan kara delikler aslında delik değildir. Kara delikler, olağanüstü büyük kütleli yıldızların kendi içlerine çökmeleriyle oluşan gök cisimleridir. Kara deliklerin olağanüstü çekim kuvvetinden ışık bile kaçamadığı için kara delikler siyah görünür. Teknik olarak devasa birer delik olmasalar da fonksiyonları itibarıyla deliği anımsattıkları için kara delik adını almışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada çürütülen yanlış bilginin doğruluğuna ihtimal vermektedir?

- A) Güneş kütleindeki yıldızların iç basıncı, kütleleri çok büyük olmadığı için kütle çekim kuvvetini bir noktadan sonra durdurabiliyor. Örneğin kendi Güneş'imiz için konuşursak Dünya'nın boyutlarına kadar çöktükten sonra çökme eylemi duracak. "Peki, bir yıldızın kara delik olana kadar çökmesi için kütlelerinin en az ne kadar olması gerekiyor?" diye soracak olursanız cevap şu: Güneş'in en az 15-25 katı kadar bir kütleyle sahip olması lazım. Bu durumda yıldızın iç basıncı bu kadar büyük bir kütle için çöküşünü hiçbir noktada durduramayacak ve yıldız adım adım kara deliğe dönüşecek.
- B) Kara delikler her şeyi yutuyorsa tek bir kara delik tüm evreni yavaş yavaş yutamaz mı? Hayır. Çünkü kara deliğe dönüşen bir madde külesine kütle katmıyor, önceki kütle ne ise aynı kütleline sahip oluyor. Örneğin Güneş birdenbire kara deliğe dönüşecek olursa Dünya bundan hiç etkilenmez, sanki kara deliğin etrafında değil de Güneş'in etrafında dönüyormuş gibi dönmeye devam eder. Yani şu an Güneş'in içine ne kadar çekiliyorsa Güneş'in kara deliğe dönüşmüş hâlinin içine de o kadar çok çekiliriz.
- C) Normalde evrenin her köşesinde her saniye sonsuz tane madde-antimadde parçacıkları oluşur ve saliseler içerisinde tekrar birleşerek birbirlerini yok ederler. Kara deliğin çevresinde bu durum gerçekleştiğinde çekim gücü nedeniyle negatif yüklü parçacığın yani antimadde parçacıklarının kara deliğin içine çekildiğini, pozitif yüklü parçacıkların ise o bölgeden hemen uzaklaşıp kaçtığı düşünülüyor. Hâl böyle olunca negatif parçacıkları bir bir içine buyur eden kara delik de zamanla külesini kaybediyor ve yok oluyor.
- D) Kara deliklerle ilgili ilginç fikirler var. Bunların yanlışlığını şimdilik ispatlayamıyoruz, tabii doğruluğunu da... Kara delikler evrenimizde başka bir noktaya açılan kapılar olabilir örneğin. Hatta kara deliklerin başka evrenlere veya boyutlara açılan kapılar olabileceği olasılığı da bunlardan biri. Öyle ki bizim evrenimizin bile başka bir evrenin veya boyutun içerisindeki bir kara delik olması olasılık dâhilinde. Peki, bir kara delik evrendeki iki noktayı nasıl bağlayabilir? Tabii ki kara deliklerin çevrelerindeki uzay-zaman dokusunu bükme özelliğiyle...
- E) Kara delikler en basit anlatımla, çok büyük kütleli olan ve çok güçlü çekim kuvvetleri nedeniyle yeteri kadar yakın mesafede bulunan, her şeyi yutan kozmik yapılarıdır. Neden oluştuklarının cevabı ise kütle çekim kuvveti ile yıldız iç basıncının çatışmasında gizli. Ömrünün sonuna doğru yaklaşan yıldızlarda bir süre sonra merkezdeki nükleer tepkimeler kütle çekim kuvvetini dengeleyemez hâle gelir. Bu nedenle yıldızın tüm kütleleri merkeze doğru çekilmeye başlar. Bir süre sonra tüm kütle bir noktaya toplanmış olur ve yoğunluk inanılmaz arttığından bu kütle için çevresinde olan her şey, ışık bile bu yeni oluşan yapının içerisine doğru çekilir.

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

4

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. Tahminlere göre dünyada her yıl yaklaşık 12 milyon ton plastik, denizlere karışıyor. Günlük hayatımızdaki plastiğin azalması için her alanda harekete geçilmesi gerek. Çeşitli atıkların deniz ortamında yok olma süreleri üzerine yapılan araştırmalarda bu materyallerin çok uzun süre sonra kayboldukları bildirilmektedir. Örneğin deniz ortamında bir kâğıt parçası 2 hafta, bez parçası 1-5 ay, ip-urgan 1 yıl, boyalı bir tahta 13 yıl, teneke 100 yıl, alüminyum kutu 250 yıl, plastik şişe 450 yıl sonra kaybolabilmektedir. Geri dönüşüm tedbirinin de ötesinde atıkları tabiata savurmama seferberliği başlatılması gerektiğini belirten uzmanlar, tedbirler alınmadığında birçok canlı türünün sonunun geleceğini belirtmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Deniz canlıları, plastiklerden en çok etkilenen canlılardır.
B) Plastiklerin dayanıklılığı deniz ortamında test edilebilir.
C) Geri dönüşüm bilinciyle plastikler ayrıştırılmalıdır.
D) Plastikler, kolay kullanıma sahip olduğu için çok kullanılmaktadır.
E) Denizlerin geleceği için plastik kullanımı azaltılmalıdır.

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Canlı kanlı, halktan biri olan karakterler yontmak isteyen bir yazar, yazma mekânı olarak kalabalıkların ortasındaki curcunalı alanı seçer." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Kadıköy'ün iskeleye yakın sokaklarından birine sandalyemi yerleştiriyor ve yazmaya başlıyorum. Kaldırımdan geçen insan selini engellemeyecek bir bina girintisine... Gözlerimi kapatıyorum. İstanbul'un tüm kargaşası kulaklarımda. Sonra yazmaya başlıyorum.
B) Halk pazarları, ekonominin canlı damarlarının attığı yer. Genellikle dar gelirlilerin mutfaklarına malzeme götürdükleri sebze meyve cenneti burası. Ben de romanlarıma motifler, karakterler, konuşmalar götürüyorum buradan.
C) Öykülerimi Beyazıt'ın yakınında hareketli bir kıraathanede yazmayı âdet edindim. Yazdıklarımın çoğu fantastik hikâyeler. Başka bir dünyadan bu dünyadaki insanların zihinlerine yerleşen sessiz, etkisiz görünmez varlıklar...
D) Şehir hatları vapurları o kadar renkli ki!.. Balıkçılar ağıları çeker ve balıklar yalbur yalbur dans ederler ya... Burası da renkli, cıvı cıvı insanlarla dolu. Aklıma kişilikler akmaya başlıyor. Defterimi çıkarıp yazmaya başlıyorum.
E) Eminönü Meydanı, tüm insanlardan birer örneğin her zaman bulunduğu bir karakter laboratuvarı. Böyle bir imkân değerlendirilmez mi? Vapura binecek gibi, otobüs duraklarına ilerleyecek gibi oralarda dolanıyorum. Yeni eserime kişilikler yakalıyorum.

ÖSYM KÖŞESİ

3. Japonya'da restoranlar ve kafeler, sunulan tüm yiyeceklerin üç boyutlu maketlerini vitrinlerinde sergiler. Vitrindeki maketler masanıza gelen yiyecek tabağının neredeyse aynısıdır. Tokyo'da bu maketlerin hazırlandığı ünlü bir sokak vardır. Her şeyin yemek ve yemek reklamı üzerine olduğu ama hiçbir şeyin yenilebilir olmadığı bu sokağı görünce Lyotard'ın "simulacra" olarak adlandırdığı postmodern dünya gerçekliğini daha iyi anlıyor insan. Gerçeğini unutturmuş kopyanın, yani reklamın, gerçeği yerinden ettiği bir dünyadayız artık. Yakında dünyada hiçbir şeye, hiçbir gerçekliğe yer kalmayacak; her yer söz konusu şeylerin reklamıyla dolacak.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi "simulacra"yı tanımlar?

- A) Ürünün geliştirilmesinde kullanılması gereken bütçenin reklama ayrılması nedeniyle kalitesiz ürünleri pazarlamaya odaklanmış ticari bir dünya
B) Maliyeti indirerek kâr oranını en yüksek düzeye çıkarmak için orijinal olmayan materyallerin kullanıldığı bir üretim anlayışı
C) Nesnelerin asıl örneklerinden çok, kendileri hakkında üretilmiş reklamlara ve kopyalarına yer veren yapay bir ortam
D) Artan talebi karşılarken doğal kaynakların sınırlılığıyla karşılaşan üreticilerin yapay olana yönelmesini zorunlu kılan bir tüketim çılgınlığı
E) Sahte ve kalitesiz olan için talep yaratmaya çalışan pazarlama anlayışını görmezden gelen bir satış ahlakı

2019 - KPSS

4. Sinemanın bir sanat olduğu, çok da çabuk kabullenilmemiş ve filmlere belirli bir dönem boyunca sanat eseri olarak yaklaşılmamıştır. Ne zaman ki kameranın nerede konumlandığı, kamera açılarının bilinçli kullanımı, aydınlatmanın sahnede yaratılan anlama katkısı ve bunlar gibi onlarca etmenin bir hikâyeyi anlatma ya da bir gerçekliği aktarma amaçlı kullanılmasının bir dil oluşturduğu anlaşılmış, işte o zaman sinemanın da sanat olduğu kabul edilmiştir.

Bu parçaya göre sinemanın sanat olarak kabul görmesinin asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatım olanaklarının dil yetisi kazanması
B) Teknik imkânlarla ilgili farklı görüşlerin ortaya çıkması
C) Sanat eserlerinin izinden gitmesi
D) İnsana insanı anlatma amacını öne çıkarması
E) Anlatım tekniklerinin öncekilerden farklı olduğunun anlaşılması

5. Bir filmi beğenmeyebilirsiniz. Dilini, anlatımını problemli, olay örgüsünü ve kahramanlarını gerçek dışı bulabilirsiniz. Mesela oluşturulan atmosfere bayılırken temanın işlenişine karşı çıkabilirsiniz. Yahut yan karakterlerden birini o kadar seversiniz ki senariste ve yönetmene kızsınız bile neden filmin esas kahramanı o değil diye. Eleştirilerinizi arkadaşınıza eşinize dostunuza anlatabilir, bu filme gitmeyin, izlemeyin diyebilirsiniz. Hatta tutar, yönetmene e-posta atarsınız. Daha da kesmezde oturup sıkı bir eleştiri yazar, bir dergide ya da gazetede yayımlanmasını sağlarsınız. İçerdiği fikir ve hükümlerden, izleyicisine aktarmayı başardığı duygudan dolayı eleştirmek isterseniz de yapacağınız aynı şeydir. Senarist gibi kaleminizi kullanır, eser hakkında bir eleştiri yazarınız. O kadar...

Bu parça aşağıdaki tepki yaklaşımlarından hangisine karşı olarak yazılmış olabilir?

- A) Senaristin yaşam tarzındaki olumsuzlukları basında dile getirme
B) Filmin gereksiz yere uzun tutulduğunu sert bir makaleyle anlatma
C) Karakterlerin yerli yerinde olmadığını keskince açıklama
D) Değerlendirmelerini televizyon programında acımasızca sıralama
E) Senaryonun nasıl daha iyi olabileceğiyle ilgili önerilerde bulunma

ÖSYM KÖŞESİ

İnsan, sinemanın icadıyla gerçekliği kontrol altına almanın kestirme bir yolunu buldu. İmajların bilgisayar ortamında geliştirilebilmesiyle de bu kontrolü pekiştirdi. Artık özgün dünyalar yaratmak, bilinen gerçeklikleri değiştirmek hiç dert değil. Öyle ki yeni teknik imkânlarla bir bebeğin yüz ifadesini bile değiştirebilirsiniz. Bu gelişmeler bize yeni bir çağa, "görme çağı"na girdiğimizi gösteriyor. Peki, bütün bu yeni imkânlar ve imajlar dünyaya bakışımızı nasıl etkiliyor? Örneğin, televizyonu açtığımızda o bizden sadece kendisini takip etmemizi ister, dolayısıyla kapatır kapatmaz büyük oranda unuturuz onu. Orada gördüklerimiz arasında etkisi hâlâ devam ediyor gibi görünen şeyler ise yerini yeni görüntülere bırakır. Bu görme çağının en belirgin özelliği de burada saklı: Seyirciyi her şeyi unutturacak kadar çok görüntüyle karşı karşıya bırakmak. Hâl böyle olunca bu yeni çağda "edilgen göz" olmaktan öteye gidemiyoruz. Çünkü gördüklerimizi didikleyecek bir zihin yapısından giderek uzaklaşıyoruz. Oysa insanın gördükleri üzerinden anlamlar kurması, imajlar üzerinde derinleşmesi ve bunları hayatta ilişkilendirmesiyle mümkün.

6. I. Reklam arası verildiğinde bile aynı kanalı izlemeye istemsizce devam etmek
II. Trafikte seyir hâlindeyken panolardaki reklamlara ayırt etmeksizin bakmak
III. Sinema salonuna ön gösterimdeki reklamlar bittikten sonra girmek

Bu parçaya göre yukarıda sıralanan durumlardan hangileri "edilgen göz" için örnek olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2018 - ALES

7. I. Daha önce kaza geçirmiş olanlar bilirler, kaza anında sanki yavaşlatılmış bir video izliyormuşuz gibi, her şeyin çok yavaş bir şekilde gerçekleştiği hissedilir. Bu yanılsamanın bilimsel açıklaması şöyle: Herhangi bir hayati tehlikeyle karşı karşıya kalındığında beyinde bulunan amigdala olarak adlandırılan bölge aktif oluyor ve beyin müthiş bir şekilde detaylı çalışmaya başlıyor. Beyin, bir nevi koruma mekanizması olarak her an'ı çok detaylı şekilde işliyor. Böylece birkaç saniyeliğine de olsa sanki ağır çekimde yaşıyor gibi veya zaman yavaşlamış gibi hissediyoruz.
- II. Genellikle ölüme ramak kalınan durumlarda bir an için her şeyin bittiğini düşünürüz. Telaşlanmışızdır. Artık ölümden kurtuluşun olamayacağı izlenimine kapılırsınız. Buraya kadarmış deriz. Yaşadığımız anılar bir film şeridi gibi gözümüzün önünden geçer. Ölüme hiç bu kadar yaklaşmadığımızı düşünürüz. Elimizden gelen bir şey de yoktur. Ama tüm bunları bir saniye içinde yaşarız. Sonradan bu an'ı hatırladığımızda küçük bir zaman parçasına bu kadar anının nasıl sığdığını hayretle dile getiririz.

Bu iki parçada geçen altı çizili sözler, paragraflarda anlatılan hangi anlamları sırasıyla verir?

- A) I. Yaşanan anın belleğimize işlenmesi
II. Güzel anıların gözümüzün önüne gelmesi
B) I. Yaşanılan kısa zaman parçasının durması
II. Anıların yavaşça hatırlanmaya başlanması
C) I. O anın ayrıntılarıyla yaşanması
II. Birçok anının ardı ardına hızlıca hatırlanması
D) I. Tüm zamanın geçici olarak donması
II. Hatıraların göz önünden tek tek geçmesi
E) I. Yaşanan olayda korku düzeyinin yükselmesi
II. Anıların korku ve telaş içinde hatırlanması

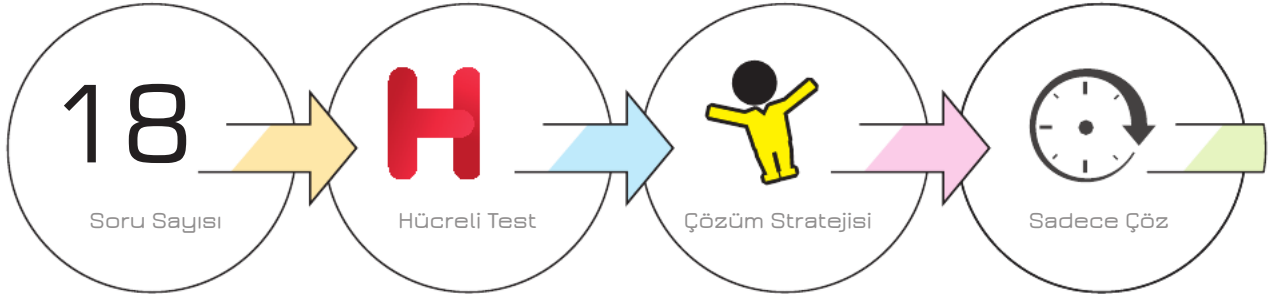
**SIFIR
RISK**

2

**PARAGRAFTA
YARDIMCI
DÜŞÜNCE**

- Bu testi, süre tutmadan sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Şöyle bir etrafımıza baktığımızda birçok şeyde bir ana etken bir de yardımcı etkenler görürüz: Ana karakter, yardımcı karakter; ana yol, tali yol... Paragrafta da durum böyledir. Yazarın asıl anlatmak istediği "ana düşünce" var, bir de bunu destekleyen yardımcı düşünceler var.
- ▶ Yardımcı düşünce soruları genelde olumsuz soru köklerinden oluşturulmuştur: "Değininilmemiştir, ulaşamaz, söylenemez, varılamaz, çıkarılamaz, bağdaştırılamaz, yoktur, değildir" gibi...

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

1. Günümüzde insanların büyük bir bölümü, teknolojik değişimin "süreksiz" olduğuna inanır. Bu süreksizlik yaklaşımına göre teknolojik değişim, modern teknolojiyi oluşturan benzersiz makineleri ve aletleri tek başlarına icat eden Eli Whitney, Thomas A. Edison ve Henry Ford gibi bireysel dehaların kahramanca çalışmalarıyla gerçekleşmiştir. Bu görüşün ifade ettiği biçimiyle icatlar, geçmişe çok az şey borçlu olan veya hiç borçlu olmayan üstün kişilerin ürünleridir. Teknoloji tarihi ve bilim alanındaki konularla ilgilenen küçük bir akademik topluluk ise bu açıklamayı basitleştirmeci bir yaklaşım olarak görmektedir çünkü onlara göre bu açıklama; karmaşık teknolojik gelişmeleri süreçten bağımsız bir şekilde, aniden boy gösteren icatlar düzeyine indirgemektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Teknolojik değişimin nasıl gerçekleştiğine ilişkin farklı görüşler vardır.
- B) Birçok insan için teknolojik değişimler bir birikim sonucu ortaya çıkmamıştır.
- C) Süreksizlik yaklaşımına göre teknolojik değişim, toplumsal gelişmenin ürünüdür.
- D) Süreksizlik yaklaşımına karşı akademik çevrelerde eleştirel bir tavır söz konusudur.
- E) Kişisel dehaların teknolojik gelişimde ön planda olduğunu savunanlar vardır.

2. Hayatım boyunca önce iyi bir okuyucu olmaya çalıştım. Eskiden gazete okurdum daha çok. Mesela kahvaltı masasına serilen bir gazeteyi bile okumaya çalışırdım. Küçükken ailemin koyunlarını güderdim hafta sonları. Merada bile yanımda kitaplar olurdu. Üniversite yıllarında pek çok türden bulabildiğim kitapları okumaya gayret ettim. Bu kitaplar, genellikle resmî konjonktürün bize dayattığı kitaplar olmadı. Daha sonra bunlara dergi okumaları da eklendi ve ilginçtir mizah dergilerini de okumaya çalışırdım üniversite yıllarında. O yıllar benim kaynaklara ulaşmak, özgürce yaşayabilmek adına altın çağlarımdı.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kitap okumaya karşı özel ilgisi olduğu
- B) Kitap okumak için her fırsatı değerlendirdiği
- C) Zamanla farklı türde kitaplar okuduğu
- D) Kitapları ve özgür olmayı yaşamının merkezine koyduğu
- E) Mizah dergilerine ilgi duyduğu

Süre tutmadan sadece çöz!

3. Fotoğraf, icat edildiğinden beri görüntünün gerçekliğini sunma konusunda diğer görsel sanatlara göre daima önde olmuştur. Fotoğrafın nesneleri tıpa tıp aktarabilmesi, çoğaltılabilmesi ve kolaylıkla paylaşılabilme özelliği onu daima popüler hâle getirmiştir. Ünlü yazar ve sanat eleştirmeni John Berger, bu konuda "Fotoğraf yalan söylemez." der. Ancak fotoğrafın, gerçeği olduğu gibi aktarma yani nesnel gerçekliği yansıtmaya başlanmıştır. Burada fotoğrafçı, kendi öznel gerçekliğini yaratmaktadır. Yani fotoğrafçı konuyu kendisi belirler, bir çerçeve çizer, vurgulamak istedikleri bu çerçevenin içinde kalırken seçmediği öğeler ise çerçeve dışına itilmiş olur. Kendi öznel gerçekliğini yaratırken de içinde yaşadığı toplumun bilgi birikimi, olayları algılayış biçimi, inançları ve estetik değerleri önemli bir rol oynar.

Bu parçadan hareketle

- Fotoğraf tarihi boyunca fotoğrafın dünyayı nesnel bir şekilde ortaya koyduğu düşüncesi hep var olmuştur.
- Modernist yaklaşıma göre toplumun estetik değerlerini yok sayan fotoğrafçı, nesneleri kendi gerçek boyutlarıyla aktarmaktadır.
- Modernist fotoğrafçılıkta fotoğrafçı, vurgulamak istediği konuları kendi zihinsel süzgecinden geçirerek izleyiciye sunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

4. *Nutrition Business Journal* verilerine göre 2014-2015 yılları arasında ABD'deki tüketicilerin yüzde yirmi beşi et tüketimini azalttı. Etin yerine geçebilecek olan gıdaların satışları ise neredeyse iki katına çıktı. Bu durum bazı gıda şirketlerinin ve şeflerin jak meyvesine yönelmesine sebep oldu. İçerdiği protein açısından olmasa da doku olarak ete benzemesi, nişasta içermesi ve tadıyla ete alternatif bir seçenek sunması bu meyvenin tercih edilme sebepleri arasında sayılmaktadır. Ana vatani Hindistan olan bu büyük, dikenli ve lifli meyve; ekmek ağacı, dut ve incir ile aynı aileden gelmektedir. Hem boyutu hem de keserken salgıladığı yapışkan beyaz sıvı, tüketimini zorlaştırır da bu meyve ilerleyen zamanlarda mutfaklarda önemli bir yer alacağı benziyor.

Bu parçada jak meyvesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- Yapısal ve fiziksel özelliklerine dair bilgilere
- Yaygınlaşmasında etkili olan faktörlere
- Yetiştirildiği bölgeye ve ait olduğu türe
- İşlenmesinde karşılaşılan çeşitli zorluklara
- Protein açısından etten daha zengin olduğuna

2021 - MSÜ

5. Şair Arif Nihat Asya, 1960 senesinde Lefkoşa'daki Celal Bayar Lisesinde öğretmen olarak görevlendirilmiştir. O, görev yaptığı okulda öğrencilere öncelikle tarih şuurunu aşılamıştır. Asya'nın bu bilinçlendirme gayreti, okulla sınırlı kalmamıştır. Kıbrıs halkını da fırsat ve zemin buldukça bu konularda uyarmıştır. Bu küçük adanın Türk kesimindeki halk, kendisini çok sevmiş ve onun fikirlerini benimsemiştir. Asya, Kıbrıslı Türklerin haklı ve şanlı davasıyla ilgili yirmi beşin üzerinde yazı yazmıştır. *Kıbrıs Rubailer*i adlı şiir kitabı da onun Kıbrıs'a dair yazmış olduğu çok anlamlı ve kıymetli bir eserdir.

Bu parçadan hareketle Arif Nihat Asya ile ilgili olarak

- Tarihî duyarlılığa sahip bir öğretmendir.
- Gençlik yıllarında Kıbrıs'ta görev yapmıştır.
- Yaşadığı mekânın etkisinde şiirler yazmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Ara Güler 16 Ağustos 1928'de İstanbul'da doğdu. Tam adı Aram Güleryan'dır. Annesinin adı Verjin'dir. Eczacı olan babası Dacat Güler, Giresun'un Şebinkarahisar ilçesi, Yayıcı köyünden 6 yaşındayken okumak için İstanbul'a geldi. Ara Güler 1951 yılında Kuruçeşme'deki Getronagan Ermeni Lisesinden mezun oldu. Lise yıllarında film stüdyolarında sinemacılığın her alanında çalışırken Muhsin Ertuğrul'un tiyatro kurslarına da devam etti. Çünkü yönetmen veya oyun yazarı olmak istiyordu. 1950'de bir fotoğraf makinesi alıp *Yeni İstanbul* gazetesinde foto muhabiri olarak göreve başlarken aynı zamanda İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesine devam etti.

Bu parçada Ara Güler ile ilgili olarak

- Fotoğraf sanatına yönlendirilmesinde ailesinin etkisi olmuştur.
- En önemli fotoğraf sanatçılarından biri sayılmaktadır.
- Farklı sanat dallarına ilgi duymuştur.

yargılarından hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. Türk edebiyatındaki yerini öykücü ve çevirmen olarak tanımlayan yazar, küçük yaşlardan itibaren yerli ve yabancı seçkin yazarları okuyarak büyür. Bu durum, ona çeviri dünyasının kapılarını aralar ve kendi öykülerini yazacak olgunluğa geldiğine ikna olana kadar çeviri yapar. Ortaokuldayken ders kitaplarından bazı metinleri Türkçeye aktararak başlayan çeviri serüveni, Poe'dan yaptığı *Altın Böcek* çevirisiyle iyice ciddileşir. Zor bir metindir bu ve yazar bu öyküyü çevirirken dikkatini yoğunlaştırma disiplini kazanır. Çevirirken en sıkıldığı metin, dil ve anlatımını bir türlü sevedemediği için üzerinde dikkatle çalıştığı Nabokov'un *Pnin* adlı eseridir. Kaynak metnin ait olduğu kültürel özellikleri, Türkçenin inceliklerine uygun biçimde aktarmak için gösterdiği çaba ise satış rakamlarına yansımaz.

Bu parçada söz edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çeviriyi, özgün edebiyat metinleri yazmaya hazırlık olarak görmüştür.
B) Üslûbundan hoşlanmadığı eserleri de Türkçeye kazandırmıştır.
C) Çeviriye en uygun dil ve üslup arayışı içinde olması okuru zorlamıştır.
D) Çeviride birebir aktarım yerine dilin özelliklerini yansıtmayı gözetmiştir.
E) Çeviri yapmasının çalışma tarzının şekillenmesinde etkisi olmuştur.

2022 - TYT

8. Ben, İstanbul'da çok kültürlü yapının kaybolduğunu düşünüyorum. İstanbul, bir enkazlar kenti bence. Bir şeyler yaşanmış, yıkılmış, kaybolmuş bu şehirde. Bu anlamda İstanbul, büyük bir daralma yaşıyor. Bugün gidenlerin ardından en azından şunu söyleyebilmemiz lazım: Siz gittikten sonra bu şehir özelinde ülke; kültürel, ahlaki, ekonomik ve vicdani bakımdan çoraklaştı. Gidenin acısını hissetmiyoruz, hatırlatmıyoruz. Gidenlerden geriye kalan izlere sahip çıkmıyoruz, onlar hiç olmamış gibi davranıyoruz. Geçmişi yok sayarsak o zaman kültürel miras bir kuşaktan ötekine akamaz. Akacak ki dönüşebilelim.

Bu parçadan hareketle İstanbul ile ilgili olarak

- I. Eski dönemlerde çok kültürlü bir yapıya sahiptir.
II. Kültürel zenginlik açısından küçülme yaşanmaktadır.
III. Yerli ve yabancı ziyaretçiler, eski hâline özlem duymaktadır.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Çağımızda doğayı en fazla tehdit eden tehlikelerin başında çevre kirlenmesi gelmektedir. Doğa ve çevre kirlenmesi hava, kara, su ve denizlerde yaşayan canlıların doğal gelişmelerini ileride giderilmesi mümkün olmayacak şekilde olumsuz yönde etkilemektedir. Yeryüzünde hayatın kaynağını oluşturan suyun ve denizin kirlenmesi, çevre kirlenmesinin önemli bir kesimini oluşturmaktadır. Günümüzde deniz kirliliği; deniz suyunda oksijen azalmalarına, denizlerde yaşayan canlılarda zehirlenme belirtilerine ve denizdeki canlıların ve deniz kaynaklarının giderek yok olmasına neden olmaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Plastik atıklar olmasaydı denizler hiçbir zaman kirlenmezdi.
B) Denizlerin kirlenmesi, balıkların zehirlenmesine yol açmaktadır.
C) Su, yaşamın en önemli kaynaklarından biri olarak görülmektedir.
D) Denizlerdeki oksijen azalmasının nedenleri arasında deniz kirliliği de vardır.
E) Çevre kirlenmesinin dışında doğayı tehdit eden başka nedenler vardır.

10. Bir öykücünün neyi anlatması, neyi anlatmaması gerektiğini en iyi kendisi bilir. Dolayısıyla bir yazar kendisini, duygularını en iyi ifade edecek bir temayı, konuyu en iyi biçimde metne yansıtmak ister. Bunu yaparken de her sanatçı, yaşadığı deneyimleri karşılayıp onu sanat katına yükseltecek estetik, dil ve biçim arayışı içerisinde olur. Kendi yolunda ilerlemek, özgün ve yeni olmak pek çok yazarın ortak arzusudur. Çünkü yazar her durumda biçim ve içerikle kendi olmak, esere kendi anlayışını yansıtmak ister.

Bu parçadan hareketle

- I. Öykü yazmak isteyen biri, yazacaklarını zihninde tasarlamıştır.
II. Sanatçı, birikimlerini sanatsal bir anlatımla ortaya koyar.
III. Edebiyatta kalıcılık, önceki eserleri yok sayarak elde edilir.
IV. Yazarlar, kaleme aldıkları eserlerde özgünlüğe ulaşmak ister.

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve IV

Süre tutmadan sadece çöz!

11. İnsanın varlığa ilişkin temel bilgi edinme yollarından biri felsefe, diğeri ise bilimlerdir. Doğa bilimleri ve sosyal bilimler, dünyadaki olguların nedenlerini ve ilişkilerini araştırır. Psikoloji insan davranışlarını, sosyoloji toplumsal varlığı, biyoloji canlı varlığı, fizik ise fiziksel varlığı araştırır. Her bilim dalı, varlığın kendine bakan yönüyle ilgilenir. Bilimlerin her biri, dünyadaki olguların bir yönünü özel bir bakış açısıyla inceler. Bu nedenle her biri, varlığı belli yönleri ile ele alırken bir bütün olarak göremez. Varlık felsefesi, bir bütün olarak varlık konusunu ele alır; varlığın felsefesi; varlığın var olup olmadığını, varsa mahiyetini, nicelik ve niteliğini sorgular. Ayrıca evrende bir amaç (erek) olup olmadığını, evrende bir amaç varsa bu amacın ne olduğunu da konu edinir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir?

- A) Felsefe, varlıkları farklı bir bakış açısıyla değerlendirir.
- B) Doğa bilimleri, varlıklarla ilgili bütüncül bir yaklaşıma sahip değildir.
- C) Varlık felsefesi, evrene sorgulayıcı bir anlayışla bakmayı tercih eder.
- D) Birey, varlıkla ilgili bilgilere felsefe ve bilimler sayesinde ulaşır.
- E) Sosyal bilimler, nesneleri eksiksiz olarak incelemeyi amaçlar.

12. İnsanda görme duyusu, konuşmadan önce etkindir. Çocuk konuşmaya başlamadan önce çevresine bakıp onu tanımaya çalışır. Yani çocuk, önce nesneleri tanır; daha sonra o nesnelerin, varlıkların isimlerini yani sözcükleri öğrenerek konuşmaya başlar. Bu dünyayı sözcüklerle anlatırız ama sözcükler nesnelerle çevrelenmiş olduğumuz gerçeğini hiçbir zaman değiştiremez. Gerçeküstücü ressam Magritte, *Düşlerin Anahtarı* adlı resminde sözcüklerle görülen nesnelere dair görüşümüzü etkiler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) İnsanlar, yaşadıkları gelişimsel sürece göre eşyaya anlam yüklerler.
- B) Görme duyusu işlevini yerine getirmezse hiçbir varlık anlaşılmaz.
- C) Görme eyleminden sonra sözcükler işlevsellik kazanır.
- D) Mekân ve çevre algısı, görme duyusuyla şekillenir.
- E) Bir çocuğun yaşamı anlamlandırması, bazı evrelerde gerçekleşir.

13. Eski Yunanlar müziği her türlü erdemin esası sayarlardı. Onlara göre müzik, ruhun eğitimi ve arınması için son derece önemliydi. "Paignon" adını verdikleri müzikler, dertlere karşı en iyi deva ve avuntulardan sayılır, hastalıklardan kurtulmak için kullanılırdı. Pisagor, umutsuzluğa düşmüş veya asabi hastaları belli melodilerle iyileştirme olanaklarını tespit etmiş, tıbbın babası Hipokrat, kimi hastalarını tedavi etmek için onları ilahilerin söylendiği tapınaklara götürmüştür. En büyük Yunan filozoflarından Eflatun da ahenk ve ritimleri sayesinde ruhun derinliklerine nüfuz ederek müziğin insana neşe verdiğini ve duygularını tatlı tatlı uyarmakla kalmayıp sıkıntılarını ve bunalımlarını da giderdiğini söylemiştir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi müziğin yararlarından değildir?

- A) İnsanın manevi yönünü güçlendirmesi
- B) Melankoliye karşı çözüm üretmesi
- C) Öfkeye meyilli kişilerde etkili olması
- D) İnsanda haz ve mutluluk uyandırması
- E) Başka kişileri anlamayı kolaylaştırması

2021 - ALES

14. Yazan birinin her şeyden önce iyi bir okur olması gerektiğini sürekli hatırlatarak film okumak, resim okumak, fotoğraf okumak düşüncesinin; yazan birine hayatı okumak bilgisi kadar önemli olduğunu göstermek için sinemaya yakın durmalarını isterim. Yazan bir insan ya da yazmak arzusunu beslemek isteyen biri sinemadan ne öğrenir? Bence çok şey... Başka dünyalara yolculuklara çıkar her şeyden önce. Hikâye yazmayı öğrenir; kurgu yapmayı, diyalog kurmayı, görsel imgenin ne anlama gelebildiğini öğrenir. Ayrıntıları görmeyi, bir yapıtın ayrıntılarla nasıl örüntülenebileceğini öğrenir ve daha birçok şeyi. Edebiyatın salt sinemayla değil, diğer sanat disiplinleriyle ilişkisini de buradan hareketle öğrenebilir.

- I. Yaşamı algılayamayan kişiler, yazar olmakta zorlanır.
- II. Sinema, yazarların yararlanabileceği birçok özelliği barındırır.
- III. Sinemayı bilmeden hikâye yazmak zordur.

Numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

ÇIKMIŞ SORU

ÜçDört
Bes

15. Eğer genç adamda bir kabiliyet varsa sözündeki cevherden fark edilir. Bazen tutuşmakta olan ateşe şöyle bir üfleme yeterli olabilir. Şiir öğretilir mi bilemiyorum ama kabiliyet olursa kolay olur. Şiirin şekil özellikleri, söz sanatları müfredatımızda var. Ancak filozof "Yolu bilmek başka, yürümek başkadır." der. Yürümeyi kimseye öğretmezsiniz. Yolu biliyorsanız tarif edersiniz. Ancak ben kendimi usta bir şair saymadım. Gençlerde yetenek varsa şiirin hasını önüne koymalıyız. Onları söz söylemenin erdem olduğuna inandırmalıyız. Onlara söz emanetini yüklenmenin sorumluluğunu öğretmeliyiz.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir insanda var olan yetenekler, onun konuşmasına yansır.
B) Şiire kabiliyetli olanların şiirde ilerleme göstermesi kolay olur.
C) Biçim özelliklerinin bilinmesi, iyi şiir yazılabileceği anlamına gelmez.
D) Bir konuda yeteneği olanlara o yolda küçük bir destek başarmaları için yetebilir.
E) Sorumluluk bilincinde olanlar, ne yapmaları gerektiğini de bilirler.

16. 1978 yılında Sibiry'a'nın uçsuz bucaksız Tayga Ormanlarında araştırmalar yapan dört jeolog, bir kulübe ve ekilmiş bir tarla görür. Bu durumu tuhaf kılan, kulübenin en yakın yerleşim yerine 250 km mesafede olması ve yürüme dışında hiçbir ulaşım imkânı bulunmamasıdır. Üstelik kışın bu bölgede sıcaklık, -40 derecelere kadar düşmektedir. Helikopterle bölgeye inen jeologlar derme çatma kulübeyi bulurlar. Onları tuhaf kıyafetler içerisinde, saçları, sakalları karışmış yaşlı bir adam karşılar. Yanında da orta yaşlı iki kadın... Kadınlar ağır ağır sanki öter gibi, tuhaf bir şekilde konuşmaktadırlar. Kadınlar kendilerine ikram edilen çay, ekmek ve reçele hayretle bakarlar. Yaşlı adam "Ben ekmek gördüm ama onlar hiç görmedi. Doğduklarından beri gördükleri ilk yabancı sizsiniz." der. Aile, 40 yıldır bu ormanda yaşamaktadır.

Bu parçadan hareketle

- I. Soğuk ortamlarda yaşayanlar, giyim kuşamlarına dikkat edemeyebilirler.
II. Sosyal çevreyle bir şekilde sözlü iletişime girmeyenlerin dili sıradanlaşır.
III. Yerleşim yerlerinden çok uzakta uzun yıllar yaşamak mümkündür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Öğretmenler, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren toplumun modernleşmesinde ve bu modernleşme hamlesinin süreklilik kazanmasında ana güç olarak düşünüldü. Cumhuriyet değerlerinin topluma ulaştırılmasında, toplumun yeni bir değerler bütünü etrafında yeniden şekillendirilmesinde, yeni rejimin öngördüğü aydınlanma felsefesini yaymak için en ideal sınıfların başında öğretmenlik geliyordu. Bu atılımın en önemli ayaklarından biri Köy Enstitüleri ise bir diğeri de hiç şüphesiz Türk edebiyatı oldu. Bu dönemde yazılan romanlar aracılığıyla hem yeni bir insan tipinin çerçevesi çizildi hem de bu tipin bir model olarak dolaşıma sokulmasının yolları arandı.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Cumhuriyet'in ilanı ile öğretmenlik daha önemli hâle gelmiştir.
B) Modernleşmenin kabul görmesinde öğretmenlerin olumlu etkileri olmuştur.
C) Topluma ulaşmanın önemli yollarından biri, öğretmenlerdir.
D) Romanlar aracılığıyla yeni insan tiplerinin özellikleri aktarılmıştır.
E) Kırsal kesim insanların okuma bilincine ulaşmasında roman türü etkili olmuştur.

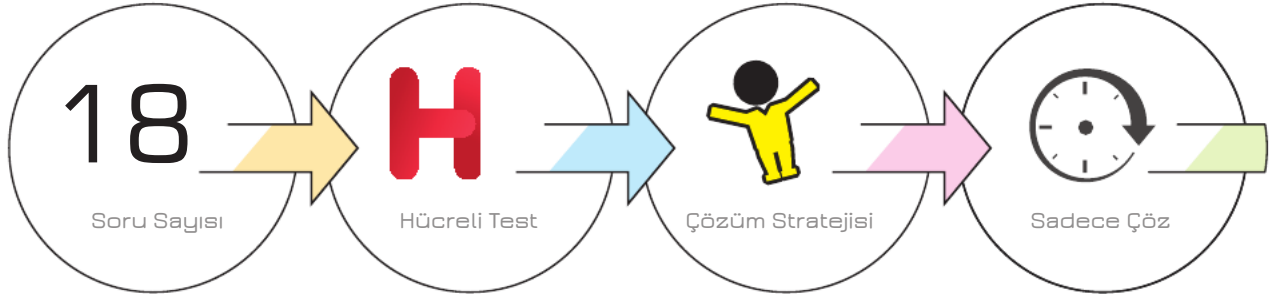
18. Türkiye'de ve dünyanın pek çok ülkesinde yüz binlerce hasta, organ nakli için sırada. Organ naklinde gerekli organın temin edilmesi kadar organın, hastanın bulunduğu yere zamanında nakledilmesi de önemli bir konu. Neyse ki son yıllarda organ taşıma ağı etkileyici bir şekilde ilerleme kaydetti. Örneğin University of Marylande bağlı tıp merkezindeki bir kadın hasta için ilk kez kullanılan yöntemde hastaya nakledilecek böbrek, bir insansız hava aracı (İHA) ile taşınarak hastaneye ulaştırıldı. Organ nakli bekleyenler için en büyük sıkıntı, uygun organın kısa sürede bulunamaması. Uygun organ bulunduğu anda ise organın işlevini kaybetmeden çok hızlı bir şekilde nakil bekleyen hastanın bulunduğu yere ulaştırılması şart.

Bu parçadan hareketle

- I. Teknolojik gelişmeler, insan sağlığının korunmasına katkı sağlamaktadır.
II. Hayatın devamı adına gösterilen duyarlılık, zaman içerisinde artmaktadır.
III. Gelir düzeyi düşük ülkeler, organ nakli konusunda zorluklar yaşamaktadır.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- Bu testi, süre tutmadan sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ÖSYM son yıllarda metnin yorumu dışında, metinden hareketle ulaşılabilecek kavramları da sormaya başladı. Bu tip sorularda parçayı ne kadar iyi tahlil edersek edelim, seçeneklerde ya da öncüllerde yer alan kavramlara aşinalığımız yoksa maalesef soruyu çözmekte zorlanabiliriz. Bu sorularda en azından işimiz bir nebze de olsa kolaylaşsın istiyorsak kitabımızın sonunda yer alan kavram sözlüğüne göz atabiliriz. Daha güzeli ise rutin sözlük çalışmaları yapabilmek.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

1. Hayatın nabızı dijital ortamda, Facebook'ta, Twitter'da, bloglarda, sözlüklerde, internet sitelerinde atıyor. Bilgiye, magazine hızla buradan ulaşıyor. Buralarda biriktelikler kuruluyor, duygudaşlıklar yaratılıyor hatta suçlar işleniyor. Basılı gazetelerin, dergilerin tüketimi, magazini bile buralarda yapılıyor. Twitter'da yüz kırk karakterle dünyalar kuruluyor. Farklı ülkelerdeki binlerce kişi, olayları anlık değerlendiriyor, tartışıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dijital ortamın bir özelliği değildir?

- A) Evrensellik B) Yenilik C) Hız
D) Paylaşma E) Güvenilirlik

2. Eflatun'a sormuşlar:

"İnsanoğlunun sizi en çok şaşırtan davranışları nelerdir?"

Eflatun, tek tek sıralamış:

- "Çocukluktan sıkılırlar ve büyümek için acele ederler ne var ki büyüyünce çocukluklarını özlerler.
- Para kazanmak için sağlıklarını yitirirler ama sağlıklarını geri almak için de para öderler.
- Yarınlarından endişe ederken bugünü unuturlar, sonuçta ne bugünü ne de yarını yaşarlar.
- Hiç ölmeyecek gibi yaşarlar ancak hiç yaşamamış gibi ölürler."

Yine sormuşlar:

"Peki sen ne öneriyorsun?"

Bilge, yine sıralamış:

- "Kimseye kendinizi sevdirmeye kalkmayın! Yapılması gereken tek şey sadece kendinizi sevmeye bırakmaktır.
- Önemli olan, hayatta en çok şeye sahip olmak değil; en az şeye ihtiyaç duymaktır."

Bu parçada Eflatun'a göre insanların sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Yaşının değerini bilmek
B) Sevmek için uğraşmamak
C) İhtiyaçlarını en aza indirmek
D) Sağlığın değerini bilmek
E) Paranın ardında koşmamak

3. Güzide Taranoğlu, 1960'tan sonra ortaya çıkan toplumsal gerçekçi yazarların aksine şiirin ve sanatın ideolojilerin gölgesinde olmasını kabul etmez. İdeolojilerin her türlüüne karşıdır. Ancak Taranoğlu da toplumsal gerçekçiler gibi, toplum hayatındaki sorunlara çözüm teklifleri sunar. Toplumun acılarını ve sorunlarını işlemesi yönüyle toplumsal gerçekçilerden esinlendiği görülür. Ancak çözümü toplumsal gerçekçilerin penceresinden sunmaz. Onun çözümleri, bir ana duyarlılığı şeklindedir. Gurbete gitmek isteyen köylüye, köyünde kalmasını söylerken herhangi bir ideolojiye yaslanmaz. Sadece onların mutluluğunu düşünür.

Bu sözleri söyleyen kişiye göre aşağıdakilerden hangisi Güzide Taranoğlu'nun özelliklerinden biri değildir?

- A) Şiirde ideolojik yaklaşımlara karşı çıkması
- B) Toplumun sıkıntılarına yer vermesi
- C) Toplumsal problemlere öneriler sunması
- D) İdeolojiden beslenmeyen şiire uzak durması
- E) Olaylara anne şefkatiyle çözüm önermesi

5. Sahaftan aldığınız kitabın içinden zarfsız bir mektup çıksa ne yapardınız?

"Dokunmazdım, bana gelmeyen mektubu asla okumam." demeyin sakın. Ben, sizin de yapacağınızı yaptım. Açtım, okudum. Önce kitaptan söz edeyim. 1974 tarihinde basılmış, yeşil, ciltli bir kitap: *Meşhedi ile Devriâlem*. Yazarı, Ercüment Ekrem Talu. Mektuba gelirse... Mumlu gibi kalın bir kâğıda yazılmış, tek sayfalık. Üst tarafındaki tırtıklardan kâğıdın mektupluk bir bloknottan koparıldığı anlaşılıyor. Dört de zimba deliği var üstünde. Demek en az iki kez dosyalanmış. Çok değer verilmiş, özenle saklanmış, belli. Özenin, ilginin bir başka göstergesi, kat yerlerine arkadan ince şeritler hâlinde kâğıt yapıştırılarak oralardan kopup ayrılmasının önlenmiş olması.

Bu parçada yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine dair bir ipucu yoktur?

- A) Kitaplara ilgi duyduğuna
- B) Meraklı bir yapısı olduğuna
- C) Detaylara dikkat ettiğine
- D) Öngöründe bulunduğuna
- E) Mektubu okumayı önerdiğine

ÜçDört
Bes

4. Adını duymadığınız, varlığından haberli olmadığınız ne çok hastalık var ve bu hastalıkları çeken ne çok insan. Dert edinilen pek çok şeyin, sağlığa yönelik bir tehdit karşısında ne kadar anlamsız, ne kadar ufak, ne kadar önemsiz olduğu en iyi bu durumlarda anlaşılıyor. Beyne giden bir pıhtının insanı dakika değil birkaç saniye içinde felce uğratabileceğini, yaşamla ölüm arasında incecik bir çizgi olduğunu ancak böyle zamanlarda derinden kavırıyorsunuz.

Bu parçada belirtilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İnsanların bazı hastalıklardan haberdar olmadıkları
- B) Yaşanan sıkıntılar arasında öncelikli olanların bulunduğu
- C) Felç durumunun nasıl ortaya çıkabileceği
- D) Dirençli bir vücudun uzun yaşamayı sağladığı
- E) Yaşam ve ölüm arasındaki geçişin kolay olduğu

6. Popüler yazarlık yalnızca edebiyattan ödün vererek yüksek satış rakamlarının hedeflenmesinden ibaret değil. Kitabınız çok satılıyor, üst üste yeni baskılar yapıyor ama siz kimsenin tanımadığı biri olarak yaşamınızı sürdürüyorsanız hâlâ popüler yazar olamamışsınız demektir. Yazar olarak ilgi ve itibar görmek de en az çok satmak kadar önemli. İdeal bir popüler yazar olmak için talk show ve eğlence programlarının vazgeçilmezlerinden biri olmayı gönülden istemelisiniz. Hem oralarda incir çekirdeğini doldurmayacak konularda saatlerce gevezelik edebilecek bir kapasiteye hem de medyatik olmaya can atıyor olmalısınız.

Bu parçada popüler yazarlıkla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ele alınacak konuların neler olduğuna
- B) Yazınsallıktan yoksun eserler verildiğine
- C) Yüksek satış rakamlarının hedeflendiğine
- D) Yazarların toplum tarafından tanınması gerektiğine
- E) Yazarın eğlence programlarına katılması gerektiğine

7. Empati kurabilmek, işin püf noktasıdır. Edebiyat, illa da kendi hikâyeni anlatmak demek değildir. Şu ana kadar yedi kitabım yayımlandı. Her biri gerek üslup gerekse içerik bakımından birbirinden tamamen farklı. Zira benim hayatımın farklı dönemlerinde, farklı ruh hâllerıyla yazıldı. Bu nedenle de kendini zaman içinde tekrarlayan bir yazar sayılmam. Hayatta başıma hep bela olan tutarsızlığımın ve değişkenliğimin belki de tek faydası budur bana.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yazarın anlatmak istediğine ters düşer?

- A) Yazarın içinde bulunduğu psikolojik durum, onun yazdığı esere de yansır.
- B) Tekrara düşmek istemeyen yazar, içerik ve anlatım bakımından farklı kitaplar yazmayı amaçlamalıdır.
- C) Bir yazar hangi alanda uzmanlaşmışsa romanlarını da hep o tarz ve içerikle yazmalıdır.
- D) Yazarların kendi hikâyelerini anlatmak gibi olmazsa olmaz bir yaklaşımı olmamalıdır.
- E) Empati kurarak ötekini anlayabilenler, yazarlığın çok önemli bir noktasını da yakalamış olurlar.

9. Felsefenin ortaya çıkmasıyla ilgili görüşler, çoğunlukla kabullere dayanır. Bu kabuller, bugüne ulaşan sözlü ve yazılı (tarih, antropoloji, arkeoloji vb.) birçok bilginin yorumlanması sonucunda oluşmuştur. Elde edilecek yeni bilgiler, var olan kabulleri değiştirebilir ama uzlaşılan bilgilere göre felsefe; farklı medeniyetlerin felsefeye temel olabilecek bilim, inanç ve öğretilerinin sistemleştirilmesi ile MÖ 6. yüzyılda belirgin olarak ortaya çıkmıştır. Felsefenin ortaya çıkışı ve sistemleşmesinde bazı filozoflar öne çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın düşüncesiyle bağdaşmaz?

- A) Kabullerin oluşumunda farklı bilgilerin değerlendirilmesi etkili olmuştur.
- B) Yazılı bilgilerde sağlanan kesin uzlaş, felsefe gibi bilimlerin tanımını kolaylaştırmıştır.
- C) Felsefenin düzenli bir disiplin hâline getirilmesinde filozofların işlevi yadsınamaz.
- D) Değişik uygarlıklarda görülen bilimlerin sistemleşmesi, felsefeyi meydana getirmiştir.
- E) Orijinal bilgilerin var olan kabulleri değiştirme olasılığı, göz ardı edilmemelidir.

ÜçDört
Bes

8. Dil, benim için ta başından beri bir sevdadır. Öztürkçecilik akımını açıkça eleştiriyor, kaybolan Osmanlıca kelimelerin bıraktığı boşluğu görüyorum. Dilde ve kültürde süreklilik olmalı bir toplumda. Yoksa bilgi ve kültür birikimi, bir kuşaktan diğer bir kuşağa akamaz. Bizde de öyle oldu. Ben eski kelimeleri kullandığım için çok eleştiri aldım ama kelimenin eskisi olur mu? Hepimizin elinin altında bir Osmanlıca sözlük olmalı bence. Bilmediğimiz bir kelimeye rastlayınca açıp bakacağız tabii ki çünkü buna değer. Başka türlü nasıl gelişir insan? Ama dil konusunda bir hazır lokmacılık var, "Bildğim kelimeler bana yeter, zorlama fazla." diyen tembel okuru da tembel yazarı da sevmiyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın düşünceleriyle tam bir uyum göstermez?

- A) Yazar dediğin eskiyi bırakıp yeniye yüceltmelidir.
- B) Bir yazarın en önemli malzemesi kullandığı dildir.
- C) Dildeki süreklilik, kültürün aktarılmasına katkı sağlar.
- D) Sözcükleri eski ya da yeni diye ayırmak doğru değildir.
- E) Bilinçli okur, sahip olduğu sözcüklerle yetinmemelidir.

10. Sürahide ıslıl ıslıl, içilecek su
Deniz kokusu, toprak kokusu, çiçek kokusu
Yüzüme vuran ıslık, kulağıma gelen ses
Ah, bütün sevdiklerim, her şey, herkes..
Anlıyorum, birbirinden mukaddes
Alıp verdiğim her nefes

Bu dizelerin bir bütün olarak içerdiği anlam aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ifade edilemez?

- A) Varlığın her noktası kıymetlidir.
- B) Yaşanan her duygu mutluluktur.
- C) Hayatımıza giren ayrıntılar kutsaldır.
- D) Hayat tüm parçalarıyla güzeldir.
- E) Yaşamın bütün renkleri değerlidir.

11. Filmde bütün hikâyeleri anlatmak istedim. Şimdi bile Balıklı Göl'de şarkı söyleyen kız hakkında daha fazla şey anlatamadığım için çok üzgünüm. Tuka'nın karakteri veya Mahran hakkında daha fazla söyleyemediğim için üzgünüm. Çünkü benim için seçim yapmak en zor şeydi. Bütün çocukları sevdim, çok fazla hikâyeyle karşılaştım ve seçim yapmak benim için kolay değildi. Diğer yandan çok hızlı çalışmam gerekiyordu. Çünkü çocuklar çok çabuk büyüyordu.

Kendisinden böyle söz eden bir yönetmen aşağıdakilerden hangisiyle nitelenemez?

- A) Çocuklardaki devinin farkında olan
- B) Ne yapması gerektiğinin bilincinde olan
- C) Kendini yeterli görmekten sakınan
- D) Sinemada etkileyiciliği önemli gören
- E) Öz eleştiri yetisine sahip olan

13. Düşük düzey düşünmenin sebep olabileceği birtakım psikolojik bağımlılıklar vardır. Yapılan her çalışma, istenmeyen düşüncelerle doğrudan yüzleşmenin değerine vurgu yapmaktadır. İstenmeyen düşünceler hakkında yazmak ya da konuşmak, açıkça yardımcı olmaktadır. İstenmeyen düşüncelerle yüzleşmek, acı verici ve endişe yaratıcı olabilir. Neyse ki acı genellikle geçicidir. Problemlerimizin kaynağıyla yüzleşmek, düşük düzey düşünme için olan ihtiyacımızı da azaltır. Kısacası, duygu ve düşüncelerimizi kabul etmek ve onları açığa çıkarmak, bizi yeniden zeki yapacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen psikiyatriste ait bir düşünce olmayabilir?

- A) İnsanı derinden etkileyen acılar, zamanla ilk andaki etkisini kaybetmektedir.
- B) Rahatsızlık veren düşüncelerle yüzleşebilme becerisini kazananlar, iyi olmaya da karar vermiş demektir.
- C) Kaybedilen yetilerin tekrar kazanılması doğanın dengesine aykırıdır.
- D) Kabul edilmiş iyi ya da olumsuz duygular, kişiye bir erdem olarak geri döner.
- E) Sıkıntı veren bir durum hakkında kendini ifade edebilme, bir rahatlama yöntemidir.

ÜçDört
Bes

12. Bağımsız sinemada az kişiden oluşan bir ekiple çalışmanın çok daha iyi olduğunu düşünüyorum. Kamerayı yönetmen kullanmalı bence. Belki gerekirse taşınması gereken bazı aletleri bile o taşımali ki ekip ruhu oluşsun. Set sırasında senaryoya anlık eklemeler yapmalı. Yaratıcılık bu gibi anlarda ortaya çıkıyor. Film yayımlandığında en beğenilen noktalar, o sonradan eklenen ayrıntılar. En önemli malzemenin zaman olduğu bilinmeli. Bir yönetmen her şeyi başarabilir, yeteri kadar zamanı varsa.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada idealize edilen yönetmenin bir niteliği değildir?

- A) Kamerayı başka birisine teslim edip onu yönlendirmektense bizzat kendisi kullanmayı tercih etme
- B) Film çekiminde görevli tüm kişiler arasında bir dayanışma ortamı oluşturma
- C) Film çekim ekibini olabildiğince az sayıda kişiden oluşturmaya özellikle isteme
- D) Gerekli anda film hikâyesine ekleme ya da çıkarmalar yapma inisiyatifini elinde bulundurma
- E) Zamanı verimli kullanmak için az kişiden oluşan bir oyuncu kadrosuyla çalışmayı yeğleme

14. Açıkçası yazarlık, çok bencilce bir uğraş; başka bir uğraş kabul etmez. Özellikle romancılık o kadar benmerkezci bir iş ki... Dostların seni arayabilir, birisi seninle görüşmek isteyebilir, eşin seninle yemeğe çıkmak isteyebilir. Her türlü şeyi atıyorsun kenara ve sadece romanı çıkarıyorsun ön plana ve bu, haftalarca, aylarca böyle sürüyor. Böylesine bir yaşantıyı çevremde kabul edebilecek insan da neredeyse yok. Zaten o bir avuç insan da benim bu hâlimi kabul ettikleri için çevremdeler.

Kendisini bu şekilde anlatan biri için aşağıdaki nitelendirmelerden hangisi uygun düşmez?

- A) Yaptığı işin zorluklarının farkında olan
- B) Yazı serüveni uğruna yakınlarını ihmal eden
- C) Çevresinde az sayıda dostu bulunan
- D) Kişisel yaşamını romanlarına aktaran
- E) Roman türünde eser veren

Süre tutmadan sadece çöz!

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

15. Bugün edebiyatımızın gözlemlenen ilginç yanlarından biri de yazarlarımızın arasındaki sevgi bağının giderek azalmış, yitip gitmiş olmasıdır. Bu da, bir yerde, edebiyat sevgimizin yitmesine kadar uzanan sonuçlar doğuruyor. Bir şairin şairleri ve şiiri, bir ressamın başka ressamları ve resmi sevmeyişi düşünülebilir mi? Sanat uğraşı bir yerde belli bir sanatçılar kümesinin veya kuşağının ortak izlerini de taşımaz mı? Dostoyevski, Gogol'a hayran değil miydi? Victor Hugo, Chateaubriand'ın yapıtlarını sevgiyle okumuyor muydu? Başka sanatçıları sevmeyen, hiçbir hayranlık duygusu kalmamış bir sanatçı artık ölmüş bir sanatçıdır.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Geçmişte edebiyatçıları arasındaki ilişkiler günümüzdekinden farklıdır.
- B) Bir şair kendisinin yazmadığı şiirleri de sevebilmelidir.
- C) Bir dönemin sanat ürünleri o döneme dair ortak izler taşır.
- D) Sanatçı diğer eserlerden uzaklaştığı ölçüde özgün eserler verebilir.
- E) Yazarlar arasında sevgi bağının olmayışının olumsuz etkileri vardır.

2018 - DGS

16. Almaktan ve kabul etmekten çok, vermeyi ve dağıtmayı seven Mevlânâ, bu vasfının karşılığını başka âleme kalmadan görme bahtıyarlığına kavuşur. "Sema"yı, sadece basit bir rakstan ibaret görenler için bu uygulamaların gerçekleştiği anlar, zamanlar, mekânlar ve bunların sonuçları daha bir önem kazanmaktadır. Sema törenlerinde altın ve değerli taşların hediye edilmesi, Mevlânâ için hiçbir kıymet taşımaz. Ancak onun için önemli olan; zikir, namaz ve tesbihat gibi ibadetlerdir. Yoksa sema, hakikatte bu güzellikleri gerçekleştiren bir vasıttan başka bir anlam ifade etmez.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Mevlânâ'nın taşıdığı özelliklerden biri değildir?

- A) İnsanlara iyilik yapmayı seven
- B) "Semâ"yı bir araç olarak gören
- C) İbadeti, yaşam biçimine dönüştüren
- D) Zamanın ve mekânın farkında olan
- E) Herkesle düzenli olarak görüşen

17. Onun düş, fantezi ve anılarla, gündelik yaşam kırıntılarıyla bezeli ve gevşek dokulu öyküleri türleri melezleştirir. Özellikle ilk okunduğunda içerdiği parlak düş gücünden dolayı sarsıcı da olabilen öykülerinin, titizlikle kurgulanmadığı ve aceleci bir tutumla yazma uğruna harcadığı gözlenmektedir. Yazarın bu tutumuyla, metinlerinin edebî niteliğini ikinci plana attığı söylenebilir. Kısacası onun öyküsü savruttur. Üstün bir düş gücü; sürekli kendini anlatan, aynı süreklilikte tekrarlayan anlatıcının hem başarısının hem de başarısızlığının nedenini oluşturur.

Bu parçada tanıtılan yazarla ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

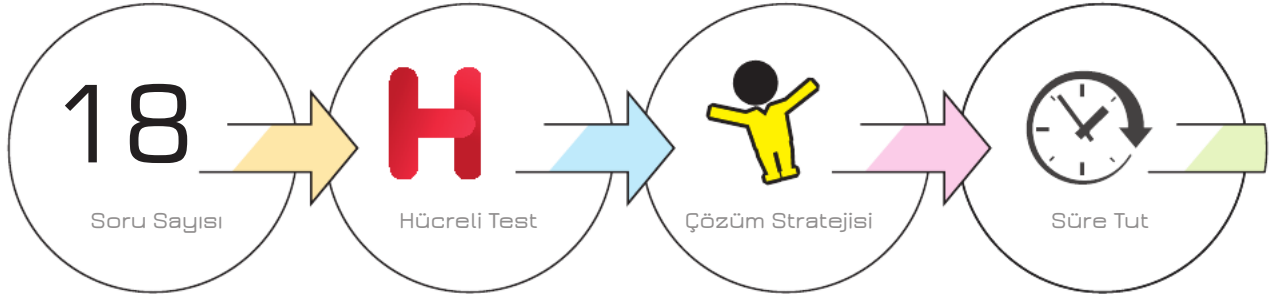
- A) Öykülerinde hayalî unsurlara yer verdiğinden
- B) Geniş kitlelerin beğenisini kazandığından
- C) Etkileyici bir düş gücüne sahip olduğundan
- D) Öykü kurgusunun özenli olmayışından
- E) Yer yer tekrarlara düştüğünden

18. Âşık Mahzuni Şerif'in

Bilmeden laf edip kırma gönlümü
Verme kargalara narin gülümü
Güneş olup gel kurutma gölümü
Kurban olam insan, karışma bana
Hayran olam insan, karışma bana

sözlerinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Gereksiz yere konuşmama
- B) Başkalarını incitmeme
- C) Bir doğru üzerinde yürümeme
- D) Kimseyi zor durumda bırakmama
- E) Başkasının tercihi müdahale etmeme

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemi tamamladığınızda, her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ "Ulaşılamaz" soru kalıbına bakalım. "Ulaşmak" ne demek? "Gelmek, varmak". Yani metindeki anlamdan hareketle seçeneklerde yer alan veri elde edilebiliyor mu, buna bakmalıyız. Buna yakın tondaki diğer soru tipi ise "varılamaz" ifadesiyle oluşturulur. Bu ifade, doğrudan sorunun kendi anlamını vermektedir. Bu soru tipinde de kasit, istenilen aynı.
- ▶ "Söylenemez" ve "çıkarılamaz" soru tiplerinde ulaşmanın bir adım ötesinde seçeneğe yorum eklenmiştir. Yani aradığınız seçenekler, doğrudan sizi "beni de ele" diye karşılayamayabilir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Genom, bir organizmanın DNA molekülleri yani genetik yönergelerinin bütünüdür. DNA'nın içinde, canlının büyümesine, gelişmesine ve sağlığına rehberlik eden benzersiz bir kimyasal kod bulunur. Bu kod, DNA'yı oluşturan 4 nükleotit bazın sıralaması ile belirlenir: adenin, sitozin, guanin, timin. DNA, çift sarmal biçiminde kıvrık bir yapıdadır. Her bir DNA sarmalı, kromozom adı verilen yapılar biçiminde paketlenir. Kromozomlar, her hücrenin çekirdeğinde yer alır. Kromozom paketleri şeklinde DNA'nın birlikte "okunarak" protein yapımını sağlayan bölümleri, genleri oluşturur. Genler, göz rengi ya da boy gibi farklı karakteristikleri kontrol eder. İnsan genomu, 3,2 milyar DNA bazından yapılmıştır ve 23 çift kromozom biçiminde paketlenmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kimyasal kodun ortaya çıkmasında DNA'daki nükleotit bazların etkisi vardır.
- B) Organizma, ancak genetik bilgiler kadar çeşitlilik gösterebilir.
- C) DNA'nın taşıdığı bilgiler, kimyasal bir dizilimdir.
- D) İnsanın genetik veri bütünü, yirmi üç kromozomda bölünmüştür.
- E) Bir canlının tüm genetik bilgilerinin toplamına genom denir.

2. Öz güven, kişinin kendi ile ilgili yaptığı değerlendirme sonrasında kendinden memnun olup olmaması; kendini bedensel ve psikolojik olarak yeterli, güçlü, önemli, başarılı, sağlam bulup bulmaması; kısaca kendini nasıl gördüğü ile ilgili bir kavramdır. Kişinin kendinden hoşnut olması, benlik saygısının yani öz güveninin yüksek olduğunun göstergesidir. Kişinin sahip olduğu öz güven hem iç dünyasında hem kişiler arası ilişkilerde hem de iş hayatında büyük önem taşır. Öz güven, kişinin diğer insanlarla nasıl ilişkiler kuracağını, ilişki içindeki pozisyon ve gücünü belirlemede en önemli psikolojik özelliktir. Bir kişinin öz güveni olmaması diye bir şey söz konusu değildir. Yalnızca düşük veya yüksek düzeyde öz güvene sahip olma durumu vardır.

Bu parçadan hareketle "öz güven" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Herkeste olan ancak kişiye göre farklı düzeyde olabilen bir özelliktir.
- B) Kendini bedensel ve psikolojik olarak yeterli, güçlü, başarılı gören kişilerin ortak özelliğidir.
- C) İnsanın hem kendisiyle hem de çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurmasına yardımcı olur.
- D) Yüksek düzeyde olduğunda kişiler arası ilişkileri olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir.
- E) Bir kişinin başkalarıyla kuracağı bağın özelliğini belirlemede önemli bir yeri vardır.

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

3. Tat duyusunu oluşturan temel faktör, yalnızca dil - beyin bağlantısı değildir. Tat algısı, “güzel bir şey yemek” ile ilgili bir durumdur ve bu algının oluşmasında dil kadar göz, burun hatta kulaklarınız bile etkilidir. Yani aslında beynimiz sadece bir kimya laboratuvarı değil aynı zamanda bir duyu laboratuvarı gibi çalışır. Tattığımız şeyin kokusu, görüntüsü hatta o esnada duyduğumuz sesler bile bu laboratuvarı etkiler. Uzmanlar; yemek yediğiniz tabağın, kurduğunuz sofranın, dinlediğiniz müziğin, içinizden geçen duyguların, aklınızdan geçen düşüncelerin, servisin ve servis esnasında kullanılan malzemelerin ve daha pek çok şeyin tat duyusunu etkilediğini söylüyor.

Bu parçadan hareketle

- İçinde bulunduğumuz psikolojik durumun, yediklerimizden aldığımız tadı etkileme gücü vardır denilemez.
- İş yeri sahibiyle yapacağımız tatsız konuşmayı düşünmek, yemekten alacağımız tadı etkilemez.
- Grip olan bir kişi, yediklerinden ve içtiklerinden arzu ettiği tadı alamaz.
- Güzel bir servis, yenilen şeyden alınan hazzı artırmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) II ve IV

4. Edward Said, 1993 yılında BBC için verdiği “Reith” konferanslarında entelektüel kavramından ne anladığını etrafıca anlatırken günümüzde eksikliği daha çok duyulan bir aydın tipini tarif ediyor sanki. Said’e göre zihinlerin kitle iletişim araçları vasıtasıyla daha hızlı ve daha keskin bir şekilde biçimlendiği bugünün dünyasında entelektüel, gücün karşısında hakikati söyleyen ve yanlışlara cesaretle karşı çıkan kişidir. Bir otoriteye bağlı olmadığı için de alabildiğince özgürdür. Korumak zorunda olduğu bir makam ve koltuk yoktur. Bu bakımdan onun başat özelliği amatör olmasıdır. Herhangi bir alanda uzmanlaşmayı bir engel olarak gören Edward Said, şöyle diyor: “Günümüzde insan, eğitim sistemi içinde ne kadar yukarılara çıkarsa o kadar dar bir bilgi alanıyla sınırlanmaktadır.”

Bu parçada Edward Said’le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- Entelektüelin tanımında, ihtiyaç duyulan aydın tipinden söz ettiğine
- Entelektüeli, gücün ve güçlünün karşısında doğruları söyleyebilen kişi olarak tanımladığına
- Eğitimi, dar kalıplardan çıkmanın yegâne aracı olarak gördüğüne
- Bir alanda uzmanlaşmayı entelektüellik için engel olarak gördüğüne
- Entelektüeli, korumak zorunda olduğu bir makamı olmayan amatör ruhlu insan olarak gördüğüne

5. Elle yazma, klavye kullanmaya göre daha yavaş gerçekleşse de aslında bu durum, öğrenmenin güçlenmesini sağlar. Sinir bilimciler, el yazısı kullanımının gittikçe azalmasının gelecek nesillerin okumayı öğrenmesini etkileyeceğini düşünüyor. Her bir harfi elle çizmek, vücut hafızamız sayesinde alfabeyi kavrayışımızı geliştirir. Çocuklar üzerinde yapılan bir çalışma, alfabeyi elle yazarak öğrenenlerin harfleri tanımalarının bilgisayarda yazarak öğrenenlere göre daha güçlü olduğunu gösteriyor. Benzer bir deney bilinmeyen bir alfabeyle yetişkinler üzerinde tekrarlandığında da aynı sonuç elde edilmiş. Harfleri el yazısı kullanarak öğrenenlerin alfabeyi daha iyi tanımanın yanı sıra beyinlerinde ses ve konuşma alanında da aktivasyon gözlenmiş. El yazısı, çocukların sadece daha kolay okumalarını değil yeni fikirler üretmelerini sağlar ve öğrendikleri bilgileri unutmamalarına yardımcı olur.

Bu parçadan hareketle “el yazısı” ile ilgili olarak

- Elle yazma, yavaş gerçekleşen bir eylem olsa da öğrenmeyi sağlamlaştırır.
- El yazısı kullanımının azalması, ileride öğrenmeyi ciddi şekilde etkileyecektir.
- Çocukların düşünsel gelişimine katkısının olup olmadığı araştırılmaktadır.
- Klavye kullanımına göre daha geçici ve güç bir öğrenmeye sebep olur.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Ümmiye Koçak, bir Anadolu köy kadını. Mersin'in Arslanköy'ünden. Şu bildiğimiz Cristiano Ronaldo'nun reklam arkadaşı. Bir köy kadını... 49. Antalya Film Festivali'nde galası yapılan "Yün Bebek" adlı uzun metrajlı filmin yazarı ve yönetmeni. Evet, o bizden, içimizden biri. Aramızdaki fark ne diye sorarsanız "kendine inanmış bir ruh" derim; "sosyal sorumluluk besleyen bir birey" derim. Hikâyenin başladığı nokta, yaşadığı köyün okuluna Tarsus'tan gelen bir grup öğrencinin sergilediği gösteri. Ben de varım tiyatrodaki diyerek başlıyor ve bugüne kadar 15 tiyatro eseri yazıyor. Kadına karşı şiddeti işlediği "Yün Bebek" filmiyle New York Avrasya Film Festivali'nde "Sinemada En İyi Avrasyalı Kadın Sanatçı" ödülünü kazandı.

Bu parçadan hareketle Ümmiye Koçak ve sanatı ile ilgili olarak

- Cristiano Ronaldo ile reklam filminde oynamış tiyatrocu, sinemacı bir köy kadınıdır.
- Tiyatro ilgisi, Arslanköy'den Tarsus'a bir tiyatro gösterisine gelen öğrencilerle başlamıştır.
- New York Avrasya Film Festivali'nde "Yün Bebek" filminin galası yapılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Harvard Üniversitesi tarafından yapılan bir genetik projesiyle yaklaşık 4 bin yıl önce soyları tükenen tüllü mamutlar hayata döndürülüyor. Bu kapsamda 42 bin yıl önce yaşayan bir tüllü mamutun DNA örnekleri ile fillerin DNA'sı eşleştiriliyor. "Şimdiye kadar fil hücreleri üzerinde test ettiğimiz onlarca mamut genini canlandırmayı başardık." diyen bilim ekibinin açıklamasına göre, klonlanan bu "Buz Devri" canlıları, bitki örtüsünün büyümesini teşvik edeceğinden Kuzey Kutbu iklimlerini iyileştirerek küresel ısınmayı önlemeye katkıda bulunacak. Çalışmada yer alan bilim insanları bu proje için Sibirya buzullarında 42 bin yıldan uzun bir süredir korunan bir tüllü mamutun DNA örneklerini kullandıklarını belirttiler.

Bu parçadan hareketle mamutların hayata döndürülmesi projesiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- Fillerin DNA'ları ile mamut DNA örnekleri birleştirilerek kullanılmaktadır.
- Bilim insanları mamut genini canlandırma konusunda onlarca başarılı çalışma yaptıklarını açıklamışlardır.
- Harvard Üniversitesi, konuyla ilgili ilk çalışmayı yapan araştırma ekibini barındırmaktadır.
- Çevre felaketlerini önleme yolunda bir yarar sağlaması umulmaktadır.
- Harvard Üniversitesi bünyesinde bir araştırma ekibince gerçekleştirilmektedir.

8. Çocukları eğiteceğim diyorsun öyle mi? Sen onların yanlış şeyler öğrenmesine aracılık etme, yeter. Onlar bizden çok daha iyi biliyor. Onlar daha yeni geldiler buraya. Hiçbir çocuk yoktur ki bebek hâliyle "Ben sevmiyorum.", "Ben değerli değilim." ya da "Ben bu eşyayı hak etmiyorum." desin. Bunların hepsi sonradan öğrendiğimiz şeyler. Engelleme, destekle; fidanı kurutma, sula. Sen onların içlerindeki gücü büyüyünce unutmamaları için çaba sarf et ve yanlış örnek olma, yeter.

Bu parçadan hareketle bebeklerle ilgili olarak

- Değersiz oldukları hissini taşımazlar.
- Sevilmedikleri algısına kapılmazlar.
- Doğru telkinlerle gelişimlerine katkı sağlanabilir.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Bugüne kadar yapılan pek çok çalışma, bebeklik döneminde mikroorganizmalara maruz kalmanın, yetişkinlik döneminde bahar nezlesi, astım ve iltihabi bağırsak hastalığı gibi alerjik ve otoimmün hastalıklara karşı direnci artırdığını ortaya koyuyor. Hijyen hipotezine göre de hayatın erken dönemlerinde mikroorganizmalarla tanışmanın, bağışıklık sisteminin gelişmesine katkısı oluyor. Bu konuda uzman tıp doktorları da hijyen hipotezinin, özellikle alerjik ve otoimmün hastalıkların neden arttığı konusuna açıklık getirdiği görüşünde.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- Bebeklik döneminde mikroorganizmalarla tanışmak, yetişkin çağlarda alerjik hastalıklara yakalanma riskini azaltmaktadır.
- Erken yaşlarda mikroorganizmalarla karşılaşmak, çocuklarda bağışıklık sistemini geliştirir.
- Çocukluğunda aşırı hijyenik ortamlarda büyüyenlerin, ileride hastalığa yakalanmaları daha kolaydır.
- Bahar nezlesi, astım, iltihabi bağırsak hastalıkları aynı hastalık grubunda yer almaktadır.
- Alerjik ve otoimmün hastalıkların çok görülmesinin nedenlerinden biri de mikroorganizmaların sağlıklı olmayan ortamlarda üremesidir.

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

10. Geri bildirim sadece insanın yaptığı işi daha iyi öğrenmesini sağlamaz, aynı zamanda kendisini tanımaya da yardım eder. Kendisinden daha emin olmasının, insanlarla daha sağlam bağlar kurmasının yolunu açar. Doğru geri bildirim, insanın olgunlaşmasına katkıda bulunur. İnsan kaynakları alanında bütün ölçme ve değerlendirme yöntemleri, geri bildirim üzerine kuruludur. Bütün ölçme ve değerlendirme çalışmalarında “İş arkadaşınızın, çalışanınızın performansı hakkında ne düşünüyorsunuz?” gibi sorular sorulur. Ancak özellikle bizim insanımız bu sorulara açık ve net cevap vermekten çekinir. Bu nedenle bizim kültürümüzde açık ve şeffaf geri bildirim üzerine dayalı sistemler iyi çalışmaz. Biz insanların yüzüne karşı eksiklerini söylemeyi, kaba ve küstah bir davranış olarak görürüz.

- I. Geri bildirim, kendimizi daha iyi tanımamıza ve işimizi daha iyi öğrenmemize olanak sağlar.
- II. Kurallarına uygun olarak gerçekleştirildiğinde yaptığımız işten alacağımız keyfi artırır.
- III. Bizim kültürümüzde önemli ve özel bir yeri vardır.

Bu parçadan geri bildirimle ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Çağdaş Türk şiiri, eskiyi yok sayıp eskiden gelen her şeyi silerek gelişmedi. Batı'ya yönelip kendi geçmişine sırt çevirmedi. Çok kısa süren dönemlerde eskiye karşı zorlu çıkışların yapıldığı, eskilerin toptan küçümsendiği oldu. Uygulamadan çok, kuramda görüldü bu gibi küçümsemeler. Ama yalnız yakın dönemlerin değil edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin de güzel ürünleri, güçlü ustaları çağdaş şiirimizde hep yankılandı. Divan edebiyatından, halk edebiyatından bazen örtülü, bazen açık olarak büyük oranda yararlanıldı. Kimi şairler, çağdaşlıklarından hiçbir şey yitirmeden divan şiiri tarzında yazmayı bile denerdi. Eskinin güzelliklerinden nasıl yararlanılabileceği konusunda tartışmalara girdi, görüşlerini çeşitli uygulamalarla savundu. Çağdaş Türk şiirinin eski edebiyatımızla ilişkiler açısından çok aşırıya gittiği bile ileri sürülebilir. Ama şu da bir gerçek: Bu aşırılık, bu eskilerdeki her güzelliği arayıp bulma, bugüne getirme çabası; şiirimizin Batı kopyacılığına düşmemesini, özgün bir şiir olarak çağdaş dünya edebiyatı içinde yerini almasını sağladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir?

- A) Eski edebiyatla kurulan güçlü bağlar, şiirimizin özgün kalmasının önünü açmıştır.
- B) Çağdaş Türk şiiri, geçmişle hesaplaşarak verdiği var olma mücadelesini kazanmıştır.
- C) Türk şiiri, gelişiminde kendinden önceki şiir geleneklerinin izini takip etmiştir.
- D) Bazı çağdaş şairlerin eski şiirimizden yararlanması, onların çağdaşlığına zarar vermemiştir.
- E) Kısa süreli de olsa geleneğe mesafeli bir yaklaşım yaşanmıştır.

12. Toplum ve toplumsal normlar, edebiyatın ve sosyolojinin ortak kaynaklarıdır. Her ikisinin de amacı, bir bakıma dünyanın sırrını çözmektir. Edebiyat ve toplum, böylelikle karşılıklı bir etkileşim içindedir. Edebiyatın tarihsel sürecini inceleyen bir araştırmacının mutlaka bu karşılıklı etkileşime yönelmesi gerekir. Edebiyatı ve sosyolojiyi ortak bir noktada buluşturan husus, insandır. Bu, edebiyat sosyolojisinin temelini oluşturur. Buradan yola çıkarsak edebiyatın tarihsel süreç içerisindeki serüvenini inceleyen bir araştırmacının, mutlaka edebiyatın toplumsal değişim veya gelişimi ile olan ilişkisine yönelmesi gerekir. Bu yönelim de sosyolojinin içerisine girmek anlamına gelmektedir. İşte bu kaçınılmaz birliktelik, edebiyat sosyolojisini doğurmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Edebiyat ve sosyoloji, ortak kaynakları kullandıklarından dolayı yakın ilişki içindedir.
- B) Edebiyat, kullandığı kaynaklar bakımından sosyolojiyle ilgili olsa da amaçları bakımından ondan bağımsızdır.
- C) Edebiyat, insanı; insan da edebiyatı etkilediğinden edebiyatın sosyolojiyle ilişkisi ortaya çıkmaktadır.
- D) Edebiyatın toplumsal değişim ve gelişime yönelme zorunluluğu, edebiyat sosyolojisini doğurmuştur.
- E) Edebiyat, toplum ve toplumsal normlarla etkileşim içindedir.

14. Tarihsel eleştiri, hiçbir yapıtın yazıldığı dönemden bağımsız olarak eleştirilemeyeceğini savunur. Bir yapıtın değerlendirilmesi yapılırken yapıtın yazıldığı dönem ve dönemin koşulları göz önüne alınmalıdır. Aslında bu, tarihsel olayları incelerken önümüze konulan bir şarttır; adı da buradan gelir zaten. Tarihsel eleştiri, söz konusu yapıtın ait olduğu döneme göre değerlendirilmesinden daha fazlasına bakar. Bu eleştiri, yapıt hangi dönemde yazılmışsa okuyucunun da o dönemdeki insan gibi anlamasını ister yapıtı. Bir bakıma tarihsel pencereden bakmak yerine, doğrudan o tarihsel pencereyi oluşturmamızı ister. Tarihsel eleştiride eserin başarılı olup olmaması; çağın insanların beklentilerini karşılamasına bağlıdır. Tarihsel eleştiri, edebiyat tarihçisinin en çok kullandığı eleştiri biçimidir.

- I. Tarihsel eleştiride eser, içinde bulunulan çağa göre değil yazıldığı döneme göre değerlendirilir.
- II. Tarihî eleştiri, çağ değişse de eserin değişmeyeceğini savunur.
- III. Ancak çağını aşan eserler, tarihsel eleştirinin konusu olabilecek niteliğe sahiptir.

Numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan değildir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
- D) Yalnız II E) Yalnız III

13. Aristoteles'in bilim anlayışında uyguladığı yöntem, gözlem ve kanıtlara dayalı sonuçların sınıflarına ayrılmasıdır. Ele alınan konunun temellendirilmesi için belli bir yolun izlenmesi gerekliliği, yöntemi ortaya çıkarmıştır. Aristoteles, araştırma konusu ile araştırma yöntemi arasındaki bağı ortaya koyarak temellendirmeyi bilimin araştırılması şeklinde değerlendirmiştir. Yöntem (metodos) terimini "yol" karşılığı kullanan Aristoteles'e göre önemli olan, araştırılan konuya uygun yolu bulup onun özelliklerini belirlemektir. Bunun için yapılması gereken, çalışma alanının yapısının ortaya konmasıdır. Ona göre, incelenen nesneyle temasa dahi geçilmeden belirlenmiş bir yöntem düşüncesi ise tehlikeli bir soyutlamadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen Aristoteles'in bir niteliği değildir?

- A) Yöntem belirlemede aceleci davranmama
- B) Bilim ile düşünceyi birleştirme
- C) Bilimsel verileri sınıflandırma
- D) İçerik ile yöntemi ilişkilendirme
- E) Kavramlara yeni anlamlar yükleme

15. İspemeçet balinaları tıkrıtları çıkararak anlaşıyor. 10-12 üyeli küçük İspemeçet gruplarını inceleyen yeni bir çalışma, yavruların bu tıkrıtları çevrelerindeki diğer balinalardan öğrendiklerini gösteriyor. Daha önceki araştırmalar da benzer şekilde yunusların, primatların, kuşların ve başka birkaç hayvan türünün nesiller arası bilgi ve deneyim aktarımı yapabildiklerini iddia etmişti. Karmaşık bir kültür yapısının sadece insanlara has olduğuna dair yersiz kibrimizi sarsan liste gün geçtikçe kabarıyor!

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İspemeçet balinalarının iletişim kurmayı öğrenmelerini bilgi aktarımı olarak değerlendiriyor.
- B) Kültürü nesilden nesile aktarılan bir bilgi ve deneyim birikimi olarak tanımlıyor.
- C) Karmaşık kültüre sahip olmalarının insanları diğer canlı türlerinden ayırdığını düşünüyor.
- D) Yazısında farklı hayvan türleriyle ilgili yapılmış olan çalışmaların bulgularına yer veriyor.
- E) Balinaların bazı iletişim becerilerinin doğuştan gelmeyip sonradan kazanıldığına inanıyor.

ÇIKMIŞ SORU

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

2018 - DGS

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

16. Anton Çehov, öykü ve oyunları ile dünya edebiyatına önemli bir ivme kazandırmıştır. Özellikle kısa öykülerinde yarattığı dünya, kendisinden sonra gelen pek çok yazara yaratıcılık ve yöntem konusunda yol göstermiştir. Aynı şekilde oyunlarında da belli bir çizgiyi yakalamış, sahnenin ortaya koyduğu hikâyeye farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Onun eserlerinde hissedilen yoğunluk, döneminden bağımsız olmadığı gibi yaşamdan da bağımsız değildir. Bu nedenledir ki Çehov, dünya edebiyatına sağladığı katkılardan dolayı okunmaya ve anlaşılmaya devam etmektedir.

Bu parçadan hareketle Çehov ile ilgili olarak

- I. Öykü ve oyunları ile dünya edebiyatına yön vermiştir.
- II. Birçok yazara yol gösterici olmasına rağmen oyunlarında pek başarılı olamamıştır.
- III. Alanında yaptığı yeni açılımlarla hâlâ güncelliğini korumaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) Yalnız II
- D) Yalnız III
- E) Yalnız I

18. İnsanların düşünceleri farklı olsa da düşünme biçimleri benzerdir. Bu benzerlik, genel olarak akıl yürütme şekllinden kaynaklanır. Akıl yürütme, en az iki yargı arasından birini diğerinin kanıtı olarak görüp bunlardan sonuç çıkarma işlemidir. Akıl yürütme, düşünme ve yeni bilgi oluşturmada mantıksal geçerlilik ve tutarlılığı sağlayan önemli bir unsurdur. Akıl yürütmenin yaygın üç türü vardır: tümdengelim, tümevarım ve analogi.

Bu parçadan hareketle

- I. İnsanların akıl yürütme biçimlerindeki farklılık, düşüncelerini de farklılaştırmıştır.
- II. Akıl yürütmenin gerçekleştirilmesi için en az iki yargıya ihtiyaç vardır.
- III. Mantıksal tutarlılığın akıl yürütmeyle doğrudan bir bağı yoktur.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

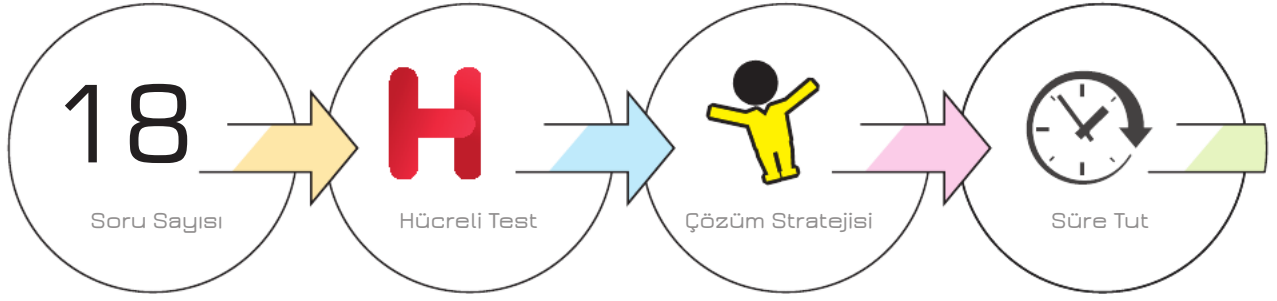
- A) I ve III
- B) II ve III
- C) Yalnız III
- D) Yalnız II
- E) Yalnız I

17. Sanat; tarih boyunca önce dine, daha sonra aristokrasiye hizmet eder. Bireyselleşmeyle de sıradan insana ve gündelik yaşama yönelir. Kişisel bunalımların öne çıkışı ve sanata konu oluşturması ise aydınlanma ve sanayileşmeyle olur. Öyle ki bu dönemde sanatçı artık atölyesinde öngörülerini, isyanlarını, hayal kırıklıklarını ve bunalımlarıyla yalnızdır. Bu; sanatçının temelini bütünüyle yitirdiği, tarihe güvenini kaybettiği, topluma yabancılaştığı, mutsuz ve huzursuz bir varlık hâline geldiği, bir anlamda kendi kendini yitirdiği dönemdir. Böylelikle aydınlanma sürecinde ardı arkası gelmeyen bunalımların olağanlaştığı görülür.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Sanatın sıradan insana yönelmesinde bazı aşamalardan söz edilebilir.
- B) İnsanın ruhsal çöküntüleriyle sanata malzeme olması sanayileşmenin bir sonucudur.
- C) Sanat, hiçbir zaman sıradanın ve sıradanlığın sözcüsü olmamıştır.
- D) Aydınlanma süreci, sanatçıyı kendine ve topluma yabancılaştırmıştır.
- E) Sanayileşmeyle güçlü destekçilerini kaybeden sanatçı, bunalımlara düşmüş ve yalnızlaşmıştır.

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda, her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ "Ters düşer" soru tipinde seçenekler zıt, aykırı, karşıt yönlerde oluşturulur. Daha çok, düşüncenin ya da kişilik yapısının uyumsuzluğu ile ilgili durumlar ortaya konulur.
- ▶ "Bağdaşmaz" soru tipinde ise parçada anlatılanın karşıtı aranmaz ama net bir biçimde uyumsuzluk aranır. Anlatılana uymayan, anlatılanı desteklemeyen, anlatılanla aynı yönde ve yönergede olamayanın peşindedir soruyu çözen.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Her eser, çalınca sarf edilen bir emeğin ürünüdür kuşkusuz. Bu eser de böyle bir emeğin vücut bulmuş hâli. Eserin, okuyanı hemencecik saran bir sıcaklığı var. Bu sıcaklık, yazarın hayat tecrübelerinin bir yansıması olarak girmiş esere. Daha ilk satırlarda benzerlerinden ayrıldığını ispatlıyor ve okurlarına hayat karşısında nasıl bir duruş sergilemeleri gerektiğini öğretiyor. Aynı zamanda her okunuşa kendini yeniden üreten bir eser bu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen eserin bir özelliği değildir?

- A) Etkileyicilik B) Otobiyografik içerik C) Özgünlük

D) Yol göstericilik

E) Sadelik

2. Mesleğe yıllarını vermiş, deneyimli bir öğretmen; göreve yeni başlayan meslektaşına şu öğütleri verdi:

- Var olan bilgiyle asla yetinme. Ancak bu sayede, sürekli değişen çağa ayak uydurabilirsin.
- Gelenekler, bizi biz yapan şeylerdir fakat kendini bunlarla sınırlama.
- Ayrıntılara dikkat et. Mesela bir öğrencinin kıyafetindeki, ses tonu veya davranışlarındaki değişiklik bazen çok şey anlatabilir.
- Öğrencilerine, meslektaşlarına en çok da kendine saygılı ol.
- Unutma, her öğrenci ayrı bir dünyadır! Hepsi, farklı kabiliyetlere ve zekâya sahiptir. Bu farklılık, aynı zamanda bir zenginliktir.

Bu parçada deneyimli öğretmenin, genç meslektaşına verdiği öğütler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Umutlu olma
B) Yeniliğe açık olma
C) Herkesi olduğu gibi kabullenme
D) İyi bir gözlemci olma
E) Çalışkan olma

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

3. Lise yıllarında hemen herkes günlük tutmuştur. En azından tutmayı aklından geçirmiştir. Peki, o yıllarda günlüğü bu denli cazip kılan şey nedir? Aslında bunun birçok nedeni var. Mesela yıllar sonra geriye dönüp baktığında insanın geçmişte neler yaşadığını anımsamak istemesi, kaprisi olmayan bir arkadaşla sohbet etmeyi arzulanması, başkalarına anlatamadığı şeyleri anlatabileceği, sır tutmasını bilen bir dost araması, yalnızlıktan kurtulmak istemesi, ileride yayımlayarak maddi anlamda gelir elde edeceğini düşünmesi ve daha birçok neden... Fakat bunlar içinde bir neden var ki hepsinden daha önemli: Rahatlıkla içini döküp ferahlamak isteği.

Bu sözleri söyleyen kişiye göre insanların günlük yazma nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir dosta ihtiyaç duyma
B) Maddi kazanç kapısı olarak görme
C) Maziye hatırlama
D) Yalnızlıktan sıyrılma
E) Yazma becerisini geliştirme

5. Küçük yaşlardan itibaren sanata ilgi duyan Yahya Kemal, yıllar sonra kaleme alacağı şiirlerde çocukluk yıllarından, yaşadığı bölgenin üzerinde bıraktığı hissi etkilerden güçlü şekilde bahsedecektir. Bir ara dönemin baskıcı havasından kurtulmak için Paris'e giden şair, burada klasik şiirimizi âdeta yeniden keşfetmiştir. Tek şiiri dışında bütün şiirlerini aruzla yazan Yahya Kemal, şekle ve söyleyişe çok önem vermiş; en uygun sözcüğü bulana dek bazı şiirlerini aylarca bekletmiştir. Hayatı boyunca köklerine bağlı kalmış ve eserlerinde de bunu sık sık vurgulamıştır.

Bu parçada Yahya Kemal'in aşağıdakilerden hangisine sahip olduğunu gösteren bir ipucu yoktur?

- A) Gelenekçi
B) Mükemmeliyetçi
C) Özgürlükçü
D) Duygusal
E) Alçak gönüllü

4. Truva düşüncesi şehirden kaçanlara önderlik eden ve Hector'dan sonra şehrin en önemli kahramanı olan Aeneas, Truva'dan sağ kurtulup bir yurt arayanlarla Kaz Dağları'nın güneyindeki Altandros'a (Altınoluk) gelir ve gemiyle denize açılır. Deniz onu ve diğer Truvalıları önce Kartaca'ya, oradan da Orta İtalya kıyılarına götürür. Roma mitolojisine göre Aeneas, Tiber Nehri'nin yanında kolonisini kurar. Kral Latinus ile dost olur ve daha sonra Latinus'un kızı Lavinia ile evlenir. Aeneas, eşi Lavinia'ya olan aşkı nedeniyle Lavinium kentini kurar. Sonrasında Alba Longa adını alacak bu kentin, nihayetinde Roma'nın temeli olduğu söylenir. Özdemir Asaf'ın *Lavinia* şiiri kime yazılmış bir bakın. Şaşırdınız mı?

Bu parçada belirtilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir kentin, efsane anlatısındaki yeri
B) Bir şiirin esin kaynağı
C) Roma sözcüğünün kökeni
D) Sevilen birinin adına yerleşim yeri oluşturma
E) Vatanını kaybedenlerin yurt araması

6. Araştırmacılar, yeni ve çok büyük bir gelişmeye imza atarak üç boyutlu yazıcıyla hastanın kendi hücrelerinden ve biyolojik diğer materyallerinden tasarlanmış ilk kalbi üretmeyi başardı. Üstelik üretilen bu kalp, dokusu tamamen gerekli damarlarla donanmış durumda. Bu gelişmeyle dünyada ilk kez kasları, damarları, odacıkları ve kapakçıkları bulunan, hücresel olarak bütün hâlde bir kalp tasarlandı ve yazdırıldı. Üretilen kalbin hastaya ait biyolojik malzemelerin bir çeşit biyolojik yazıcı kartuşu gibi kullanılmasıyla şeker, protein gibi maddelerden kompleks canlı dokular oluşturabilmek için özel yapılmış 3D yazıcılarla üretildiği belirtildi. Aslında daha önce daha ilkel formda 3D yazıcı ürünü kalp üretildiğini biliyoruz. Ancak bu, hücrelerden oluşmuyordu ve damarlara sahip değildi.

Bu parçada yapay kalple ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Üç boyutlu yazıcıda üretilen ilk kalp olarak adlandırılmayacağına
B) Gerekli damarların, kasların, odacıkların hepsini barındırdığına
C) Hastanın vücuduna başarılı bir şekilde monte edildiğine
D) Karmaşık canlı doku yapmak için tasarlanan bir yazıcıyla üretildiğine
E) Kişinin kendi hücrelerine ve beden malzemelerine benzer biçimde oluşturulduğuna

ÜçDört
Bes

7. Felsefe tarihinin ilk büyük karşıtlığının tarafı olan Parmenides, düşüncesinin merkezine "Varlık vardır, yokluk yoktur." ilkesini temel almıştır. Ona göre varlık; ezeli-ebedî, bölünemez, boşluk içermeyen ve hareketsiz olmalıdır. Varlık aldatıcı olarak, çokluk olarak görünse de asıl olarak varlık bir olandır. Ayrıca değişimin reddiyle varlığın zamanla olan bağının olmadığını da söyler. Parmenides'e göre değişim, bir şeyin o şey olmaktan çıkıp başka bir şey olmasıdır. O hâlde değişim, duysal bir yanılgıdır. Varlığın değiştiğini düşünmek mantıksal bir hatayla çelişkiye düşmektir. Düşünce var olanların bilgisine sahiptir, yokluk olmadığından yokluğun bilgisi de olamaz.

Aşağıdakilerden hangisi, Parmenides'in anlatmak istediğine ters düşer?

- A) Yokluk diye bir şey olmadığından onun bilgisinden de söz edilemez.
- B) Değişim ile duyuların yanılsaması arasında organik bir bağ vardır.
- C) Varlık, başlangıcı ve sonu olmayan niteliklere sahip bir kavramdır.
- D) Değişim, bir varlığın aslını yitirerek başka bir varlığa dönüşmesidir.
- E) Varlıklar, değişerek çokluk olabilme özelliğini mantıksal yöntemle kazanır.

8. İyi bir bilim insanı, her şeyden önce meraklıdır. Fakat bu merak, başka insanları rahatsız etme seviyesinde değildir. Kararlıdır. Akılcıdır. Olaylar arasında sebep - sonuç ilgisi kurabilir. Bunu yaparken de mantığını kullanır. Şüphesizdir. Otoriteye bağlı değildir. Özgürdür ve çalışmalarını da özgürce yapmak ister. İyi bir bilim insanı elindeki materyalleri en iyi şekilde kullanmayı bilir. Sabırlı ve hoşgörülüdür. Her şeyden önemlisi insana ve düşünceye saygılıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi iyi bir bilim insanının davranışıyla tam bir uyum göstermez?

- A) Nedenselliğe önem verme
- B) Gerekğinde hisleriyle hareket etme
- C) Karşısına çıkan ilk engelde hemen pes etmeme
- D) Çalışmalarında kimseden emir almama
- E) Sonuca ulaşana kadar hemen her yolu deneme

9. Tarihçi ile tarihî roman yazarları arasında aksiyon yönünden kısmen benzerlik vardır. Yani romanda daha fazla olmak kaydıyla ikisinde de aksiyon vardır. Fakat tarih, gerçek olma iddiasındadır. Roman ise yalnızca yazarının tarihi kurgulaması sonucunda tarihçinin sunduğu malzemeden hareketle kendi gerçeklerini sezdirmek maksadıyla kaleme alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın düşüncesiyle bağdaşmaz?

- A) Tarihî roman yazarı ile tarihçi arasında benzeyen bir yönden söz etmek doğru bir görüştür.
- B) Geçmişte yaşanan ve toplumları etkileyen savaş, göç, ihtilal gibi olaylar tarihin konuları arasındadır.
- C) Tarihî roman yazarı, geçmişteki gerçekliği kendi süzgecinden geçirerek okuyucuya ulaştırır.
- D) Tarihî roman yazarlar, tarihsel gerçekliğin üzerine kurguya dayalı insan faktörünü ve insan çevresini yerleştirerek eserini meydana getirir.
- E) Bir yazar, tarihî bir roman kaleme alıyorsa yaptığı işin bilincinde olmalı ve kesinlikle tarihsel gerçeklerin dışına çıkmamalıdır.

10. Hayattan kimi her nasibin alır
Kimi bin mihnetle dolar boşalır
Kimisi hevaya uyar alçalır
Kimisi sa'y eder çok mümtaz olur

(Mihnet: Sıkıntı)
(Heva: Heves, istek)
(Sa'y etmek: Çalışmak)
(Mümtaz: Yüce)

Bu dizelerin bir bütün olarak içerdği anlam aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ifade edilemez?

- A) İnsanların başına gelenlerde kendi iradelerinin hiçbir rolü yoktur.
- B) Yaşam biçimlerindeki farklılıkları bazen insanlar kendileri meydana getirir.
- C) Bazı insanlar, hayatlarında türlü sıkıntılara maruz kalır.
- D) Bazı insanlar, heveslerine uyduğundan sefil bir yaşam sürer.
- E) İnsanların birbirinden farklı yaşam biçimleri vardır.

11. Marcel Duchamp, sanatı bilindik kalıpların dışına çıkmaya zorlamış ve kendi döneminden bugüne ilham verici bir sanatçı olarak kabul edilmiştir. Sanatın göz yerine zihne ve sezgiye hitap etmesi gerektiğini düşünmüş ve bunun için bilindik estetik biçimler yerine hazır nesneler kullanmıştır. Ona göre bir nesne, sanatçı tarafından ele alındığında ve düşünüldüğünde sanat eseri olur. Duchamp'ın en ünlü iki eseri, baş aşağı duran bir pisuvar ve bir tabure üzerinde ters duran bisiklet tekeridir. Bu iki eseri, döneminde sanat dünyasını etkilemiştir.

Kendisinden böyle söz edilen bir sanatçı, aşağıdakilerden hangisiyle nitelenemez?

- A) Özgün bir sanat anlayışına sahip olan
- B) Manayı ön planda tutan
- C) Sanatı kendi bakış açısıyla tanımlayan
- D) Önde görünmeyi sevmeyen
- E) Başka sanatçılara esin kaynağı olan

13. Teknoloji, günlük yaşantımızda önemli bir rol oynamakta ve giderek hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmektedir. Teknolojinin hayatımıza getirdiği sayısız imkân mevcuttur. Teknolojinin sunduğu bu sayısız imkânın aşırı, kontrolsüz ve yanlış bir şekilde kullanılması ise kişilerin hayatında ciddi zararlara sebep olabilmektedir. Bu zararlar arasında fiziksel ve psikososyal birtakım problemler yer almaktadır. Teknolojiyi aşırı, yanlış ve bilinçsiz bir şekilde kullanan bireylerde çok yönlü etkiler karşımıza çıkmaktadır. Fiziksel olarak hâlsizlik, beden duruşunda bozukluk, ellerde uyuşma, gözlerde yanma ve batma, kas ağrıları gibi şikâyetler görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen sosyoloğa ait bir düşünce olmayabilir?

- A) Teknolojinin denetlenebilir olması, toplumsal fayda için gereklidir.
- B) Yapay zekânın her alanda insanın yerini alması sevindiricidir.
- C) Bilinçsiz teknoloji kullanımı, fiziksel rahatsızlıklara yol açmaktadır.
- D) Teknolojik gelişmeler, yaşamı kolaylaştırmaktadır.
- E) Teknolojinin aşırı kullanımı, yalnızlık gibi psikolojik bir rahatsızlığa yol açabilmektedir.

ÜçDört
Bes

12. Vatozlar uysaldır. Tehlike hissetmezlerse asla saldırmazlar, sadece kendilerini savunacak kadar güç gösterir. Çoğu zaman ilk tepkileri o bölgeden hızla uzaklaşmaktır. Ancak eğer güçlü avcılar tehdit ederse veya gizlendiği yerde üzerine basılacak olursa ilk tepkisi kuyruğuyla zehirlemektir. Zehir otuz ila altmış dakika içinde etkisini gösterir. Savunma, insanlara yönelikse vatozun boyutlarına göre kuyruktaki iğne çoğunlukla bel altındaki bir bölgeye saplanır. Zehir, aşırı ölümcül değildir ve zamanında müdahaleyle çoğu zaman iyileştirilebilir ama son derece acı vericidir. Sadece tıbbi müdahalelerle bu acı dindirilebilir. Zehrin etkisi, kırk sekiz saatten uzun sürebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılan vatozların bir niteliği değildir?

- A) Tehlikelerden genelde uzaklaşarak korunmaları
- B) Agresiflik göstermemelerinin bir koşula bağlı olması
- C) Zehirlerinin acısının müdahaleyle dindirilebilmesi
- D) İlk otuz dakikada müdahale edilmezse zehirlerinin ölüme neden olması
- E) Zehirlerini büyük tehlikelerde kullanmaları

14. Bunca yıldır köşe yazarlığı yapıyorum. Şu ana kadar çizgimi hiç değiştirmedim. Yazılarımdan ötürü kimi zaman haksızlığa uğradım. Kimi zaman hakaretlere maruz kaldım. Hatta bazen hakkımda linç kampanyaları başlattılar. Fakat hiçbirisine cevap vermek için acele etmedim. Hiddete kapılıp da onların üslubuyla konuşmadım, yazmadım. Çoğu zaman onları duymazdan gelmeye çalıştım, bunu yapamadığım zamanlarda da hukukun şemsiyesine sığındım. Ne mutlu bana ki hepsinde de er veya geç adalet tecelli etti ve kazanan hep ben oldum.

Düşüncelerini bu şekilde ifade eden biri için aşağıdaki nitelermelerden hangisi uygun düşmez?

- A) Eleştirileri sağduyu ile karşılamayı başarmıştır.
- B) Hukukun gücüne inanmaktadır.
- C) Kötülüğe kötülükle karşılık vermemek gerektiğini düşünmektedir.
- D) Yazarlık anlayışından ödün vermemiştir.
- E) Bazı yazılarından ötürü pişmanlık duymaktadır.

15. Yazarların en çok ihtilafa düştüğü nokta “iyi okumanın ne olduğu” ya da “iyi okuma diye bir şeyin olup olmadığı” sorusudur. Benim cevabım şu: Ele geçen her metnin bir şeyler öğretmesi mümkündür ama bu tesadüfe güvenerek plansız programsız okumak, zamanı kötü kullanmak olacaktır. İşinize yaramayacağından emin olduğunuz bir kitabı bitirmeye çalışmak da sadece kişinin kendisine eziyet etmesidir. Üniversitede her dersin bir amacı ve ulaştırmaya çalıştığı bir nokta olduğu gibi okuma planındaki her kitabın da benzer bir amacı olmalıdır. Kitap okuma yöntemleri ile üniversitelerin öğretmeye çalıştığı beceri çok benzerdir.

Böyle diyen bir yazardan aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Okuma konusunda her yazarın farklı bir görüşünün bulunması gayet normaldir.
- B) Bireyin kendisine katkısı olmayacak bir kitabı okuması, zamanı boşa harcamaktan başka bir şey değildir.
- C) Kitap ayırt etmek, vücudumuz için vitamin seçmek gibi bir şeydir oysa vücudumuzun her vitamini ihtiyacı vardır.
- D) Okunan her kitap, bir amaca hizmet etmeli ve sizi bir adım daha ileri götürmelidir.
- E) Karşılaşılan her kitaptan bir şeyler öğrenmek mümkün olabilir.

16. Yapay zekânın verilen görevi en iyi şekilde yerine getirip getiremeyeceğini sınamanın ve değişen koşullara nasıl uyum sağladığını görmenin en güzel yolu, basit bir amacı ve belli kuralları olan 80'lerden kalma bilgisayar oyunlarını oynatmak. Ama arada ilginç şeyler de olabiliyor. Mesela Almanya'daki Freiburg Üniversitesi araştırmacıları, geliştirdikleri yapay zekâyı Q*bert isimli oyunda denerken yapay zekânın oyunu kurallarıyla oynamak yerine yazılımda bulunduğu bir açığı kullanarak sınırsız puan alma yoluna gittiğini keşfetmiş. Yani yapay zekâ, kendisinden bekleneni en iyi şekilde yerine getiriyor ama bunu etik yollarla yapmak yerine sistemin açıklarından faydalanarak istenilen sonuca ulaşmayı seçiyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yapay zekânın sahip olduğu özelliklerden biri değildir?

- A) Verilen komutların dışına çıkabilme
- B) Başarı için etik dışı yöntemlere başvurma
- C) Sonuca ulaşmak için farklı yollar deneyebilme
- D) Zekâ oyunlarının programlayıcısını geçebilme
- E) Beklentileri olması gereken seviyede karşılayabilme

17. YouTuberların, vloggerların, gazetecilerin, yayıncıların tercih ettiği yaka mikrofonları genellikle 2 metre uzunluğundadır. Vlog için her ne kadar bu uzunluk yeterli görülse de kamerayı uzağa kurarak yayın yapmanız gerekiyorsa daha uzun kablolu mikrofona ya da kablosuz telsiz mikrofonlara ihtiyaç duyuyorsunuz. Benim incelediğim yaka mikrofonu 6 m uzunluğundaki kablосуyla hem DSLR hem video kamera hem de akıllı telefonlarda çalışabilen, makul fiyatlı bir çözüm sunuyor. Kutu içeriğinde 3.5 mm altın kaplamalı jack ve 6.3 mm dönüştürücü jack yer almakta.

Bu parçada tanıtılan mikrofonla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

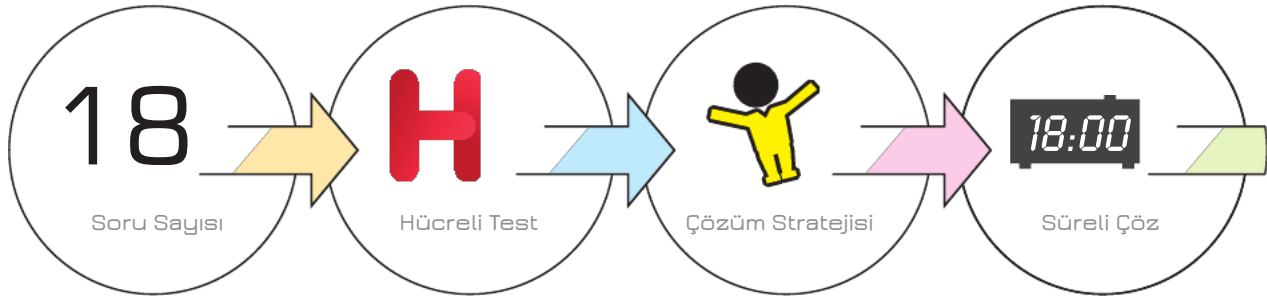
- A) Birden fazla jack ile birlikte geldiğinden
- B) İstendiğinde kablosuz çalışabildiğinden
- C) Fiyatının özelliklerine göre uygun olduğundan
- D) Birçok cihazla uyumlu çalışabildiğinden
- E) Kablosunun alışılmış uzunlukların üç katı kadar olduğundan

18. Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın

Hiç kimseye hor bakma
İncitme, gönül yıkma
Sen nefsine yan çıkma
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler

dizelerinde aşağıdakilerin hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Tevekkül etme
- B) Nefsine uymama
- C) Mütevazı davranma
- D) Kırıcı olmama
- E) Azimli olma

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ "Değiniilmemiştir" soru tipinde beklenen sadece temastır, kısa bir dokunuştur. Az da olsa söz edilmişse değiniilmiştir.
- ▶ "Yoktur", "değildir" gibi soru tipleri ise kesin yargılı soru tipleridir. Çıkarım söz konusu değildir. Olduğu gibi bulunmalı, gösterilmelidir.
- ▶ "Yorum yapılamaz" soru tiplerinde metinde olandan hareketle bir çıkarım ve onun üzerinde de bir oynama söz konusudur. Yani hamur iyice yoğrulmaya başlanır. Yukarıdaki soru tiplerinin tam aksi istikametinde seçeneklerin bir bakıma dokunulmazlıkları kalkar.

Tarih:		D:		Y:		B:		N:		24 dk:	

1. Beyinde "default mode network" (DMN) olarak bilinen "varsayılan mod ağı", hayal kurarken ya da geçmiş ve geleceği düşünürken aktif olan bir bölüm. Cambridge Üniversitesinden araştırmacılara göre bu bölüm, otomatik pilot moduna geçerek olabilecekleri tahmin ediyor ve günlük işleri düşünmeden yapmamıza yardımcı oluyor. Bulguların, akıl hastalıklarının tedavisinde kullanılabileceği düşünülüyor.

Bu parçadan "varsayılan mod ağı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bulguları beyin cerrahlarının elde ettiği
- B) Düşünceden bağımsız etkinleştiği
- C) Tedavide kullanılabileceği
- D) Hayal kurarken çalıştığı
- E) Yakın geleceği tahmin ettiği

2. Kıdem tazminatı, işçinin kendi talebi dışındaki her çeşit sebeple iş yerinden ayrılırken işverenin İş Kanunu gereğince işçiye vermiş olduğu bir tazminat şeklidir. Kendi isteğiyle işten ayrılan işçi, kıdem tazminatına hak kazanamaz. Kıdem tazminatının hak edilebilmesi için işçinin en az 1 yıl çalışmış olması gereklidir.

Bu parçadan hareketle "kıdem tazminatı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İş Kanunu'nun işçiye tanıdığı ve çerçevesini çizmiş olduğu bir haktır.
- B) İşçinin belirli bir süreyi doldurması koşuluna bağlı bir durumdur.
- C) Sınırları kanunla belirlenmiş, çalışmayla ilgili bir süreçtir.
- D) İşverene işten kendi isteğiyle ayrılacağını dilekçeyle bildiren işçi alamaz.
- E) Bir yıl çalışma şartının getirilmesi, suistimalleri önleme çabası olarak değerlendirilebilir.

3. Julian Barnes, kahramanının cehaletinin okuyucuya yazarın yani kendisinin cehaleti olarak görünmesi ihtimalinden korkan bir yazar. Kurduğu dünyaya, o dünyanın kenarına bir talimat ya da açıklama ilâştirmeden bir hediye ya da bilmece gibi emanet edebilecek kadar güvenmiyor. "Kültürlü" romancıların yaşadığı ortak bir sorun bu. Bizde Orhan Kemal'in değil de mesela Tanpınar'ın yaşadığı, Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'da yaşayıp çözmeyi *Tehlikeli Oyunlar*'da kısmen becerdiği bir sorun. Kissanın gücünün, hissesinin yanında değil içinde taşımada yattığını bilmek ama okuyucunun kissanın ötesini kurcalamakla uğraşmayacak, uğraşsa da keşfedemeyecek kadar uyku mahmuru olduğunu düşünmeden edememek...

Bu parçadan hareketle

- Orhan Kemal, yapıtlarındaki kahramanların bilgisizliğinin kendinde de olduğundan şüphelenilmesinden korkan bir yazar değildir.
- Julian Bernes; okurlarının, yapıtlarındaki kahramanlarının bilgisizliğini kendisinden bilmesi olasılığından korkmaktadır.
- Oğuz Atay; okurların, yapıtlarındaki kahramanlardan hareketle kendisinde bilgisizlik bulunduğunu düşünmesinden hiçbir zaman korkmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tam adı Ayşe Ajda Pekkan olan sanatçı, 1946'da İstanbul'da dünyaya geldi. Babası deniz subayı, annesi ev hanımıydı. Babasının görevi dolayısıyla çocukluğu Gölcük'te, Amerikan askerlerinin ailelerinin arasında geçti. Modern bir ortamda ancak ailevi sorunlarla geçirilen çocukluk, gençliğini etkileyen önemli bir dönem oldu. Şarkıcı olmak için çırpınan Çamlıca Kız Lisesi öğrencisi Ajda Pekkan, kardeşi Semiramis'in de desteğiyle 1962'de dönemin en popüler mekânı Çatı'nın sahibine ulaştı. Çatı'da Los Çatikos topluluğu eşliğinde bir müddet sahne aldı. 1963'te Ses dergisinin sinemaya yeni yüzler kazandırmak amacıyla açtığı yarışmaya katıldı. Ediz Hun'un erkeklerde birinci, Hülya Koçyiğit'in kadınlarda ikinci olduğu yarışmada birinci seçilen Ajda Pekkan'ın profesyonel kariyeri başlamış oldu.

Bu parçada Ajda Pekkan ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- Çocukluğunda yabancı ailelerle irtibatının olduğuna
- Sinema konulu bir yarışmada birinci geldiğine
- Lisedeyken şarkıcı olmayı çok istediğine
- Çocukluğunda bazı sorunlar yaşadığına
- Annesinin koyduğu Ayşe adını kullanmadığına

5. Hikâye, edebiyatın içe kapanık çocuğudur. Roman bağıdır, hikâye fısıldır. Romanlardaki karakterler de hikâyedekilere nazaran daha bir şanslı olur. Okur onlar hakkında daha geniş, enine boyuna bilgi sahibi olduğundan, onlarla daha çok vakit geçirdiğinden yakın bir tanıdığı muhafaza eder gibi muhafaza eder onları hafızasında. Hikâyedekiler ise ayaküstü tanıştığımız, belki bir iki saat sohbet edip ayrıldığımız kişilerdir. Hafızamız onlardan geriye bir koku, bir ses tonu, en fazlasından birkaç cümleyi tutar ve bırakır kalanı savrulsun diye.

Bu parçadan hareketle "hikâye" ve "roman" ile ilgili olarak

- Karakter bakımından aralarında bazı farklar vardır.
- Kahramanlar, hikâyelerde daha detaylı tasvir edilmiştir.
- Okurlar, roman kahramanlarını daha çabuk unutmaktadır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Histeri rahatsızlığı bulunan kişilerde motor-hareket denen belirtiler (çarpıntı, tik, yürürken anormal hareketler sergilemek) bulundu. Bu kişiler, psikolojik ve biyolojik olarak sağlıklı 16 kişi ile kıyaslandılar. Her iki grubun da beyinleri fMRI yöntemiyle tarandı. Yüzleri birçok farklı duyguyu yansıtıyordu: mutluluk, korku, nötr... Araştırmacılar, bu araştırmayla hastaların ve sağlıklı gönüllülerin duygularını yansıtırken beyin aktiviteleri arasındaki farkı gözlemlemeyi umuyordu. Ve farklılık gözlemlendi. Hastaların beyinde duygularla ilgili bölümler motor-hareketle ilgili bölümde diğerlerinden daha güçlü bir bağlantı vardı. Konversiyon bozukluğu belirtileri, beyin motor-hareket bölümündeki normal işleyişi bozar. Bu araştırma, aynı zamanda duygular ile bedensel hareketlerin bağlantılı olduğunu da göstermiştir.

Bu parçada "histeri rahatsızlığı" ile ilgili olarak

- Bu hastaların yürürken anormal hareketler sergiledikleri,
- Beynin motor-hareketi konusunda sağlıklı insanlardan farklılık oluşturduğu,
- Bazı kişilerin beyin aktivitelerinin zamanla sona erdiği

verilerinden hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

7. *Bekledim de Gelmedin, Tsantirimin Oustoune, Çakıcı...* Bu üç şarkının ayırt edici özelliği, sadece ismi Yunanca olanın değil hepsinin Yunanistan'da da kaydedilmiş olmasıdır. Evet, bunlar Yunan sanatçılar tarafından kaydedilmiş ve Yunancada da okunmuştur. İki ülke arasındaki ilişkilerin sıkıntılı ve hafif hasar almış olduğu göz önünde bulundurulunca bu, insana biraz şaşırtıcı gelebilir. Ne var ki geçmişteki bazı savaşlar, ortak tehlikeler ve zorunlu göçler neticesinde Türk müziği, Yunanistan'daki varlığını sürdürmüştür. Demek ki iki ülke arasındaki ilişkileri sadece olumsuz olaylarla dolu göstermek doğru değilmiş. Nitekim Türkler ve Yunanlar tarih boyunca karmaşık bir ilişki yürütmüşlerdir. Türk müziği eserlerinin geçmişine bir göz atarsak ve eserlerin Yunan yorumcularının hayatlarını incelersek bu iki halk arasındaki ilişkilerin neden hem acı hem de tatlı olduğunu anlayabiliriz.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Türk-Yunan ilişkileri, sadece olumsuz konularla sınırlı değildir.
- B) Yunanistan'da Türkçe yazılmış müzikler üretilmesi, sanatçıların Türklerle olumlu ilişkiler kurmak istemesindendir.
- C) Yunanistan'da Türkçe müziğin varlık nedenlerinden biri, zorunlu göçlerdir.
- D) Türk-Yunan ilişkileri, Türkçe müzik üreten Yunan sanatçıların yaşamları incelenerek anlamlandırılabilir.
- E) Türkler ile Yunanlar arasındaki olumsuz ilişkiler iki ülke arasındaki kültürel alışverişi engellemiştir.

8. Ankara'nın varlıklarını ancak kısa süreler içinde koruyabilmiş eski sinema dergileri arasında yer alan *Güzel Ankara*, Ulus Sinemasının 29 Ocak 1939'da açılışıyla yayın hayatına başlamış bir sinema program dergisidir. Sinemayla ilgilenen okurlar için Türkçe ve Fransızca olarak ayda sekiz kez yayımlanacağı belirtilen derginin imtiyaz sahibi ve yayın müdürü olarak adı geçen Salih Komuk, söz konusu sinema dergisinden başka onunla aynı adı taşıyan ve ayda birkaç sayı yayımlanan bir magazin gazetesi de çıkarmaktaydı.

Bu parçadan hareketle *Güzel Ankara* dergisiyle ilgili olarak

- I. Birden fazla yabancı dilde yayın yapması planlanmıştır.
- II. Film eleştirilerinin yer aldığı bir dergidir.
- III. Ulus Sinemasının açılışıyla çıkmaya başlamıştır.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

9. Bir asırdan fazladır İngiltere'de Gloucestershire'da iki günlük bir festival düzenlenmektedir. Bu festivalde 8 kiloluk bir çift Gloucester peyniri tekerleği, 200 metrelik bir yamaçtan aşağı yuvarlanmaktadır ve bir grup koşucu onu yakalamaya çalışmaktadır. Buradaki sorun, tepenin bir insanın ayakta duramayacağı kadar dik olmasıdır; bu nedenle koşucuların çoğu birkaç adımdan sonra yere kapaklanmaktadır. Peynir onu yakalayan koşucuya verilir kural olarak. Ancak bir peynir çarkı, yokuş aşağı onu takip eden koşuculardan çok daha hızlı gittiğinden ödül, genellikle tepenin dibine ulaşan ilk kişiye verilmektedir. Ezik, çürük, morartı garantili bir yarışmadır ve ciddi yaralanmalar büyük olasılıktır. Halk, festivale çok ilgi gösterse de yerel makamlar festivali kaldırmaya çalışmaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yarışmada yaralanmaların çoğu, yarışmacıların birbirini ezmesinden kaynaklanmaktadır.
- B) Peynirin ardından ilk gelen yarışmacı, peyniri yakalayamasa da ödülü alabilmektedir.
- C) Yarışma mekânı, ayakta durmaya izin vermeyen diklikte bir özelliğe sahiptir.
- D) Yarışmacılarda büyük olasılıkla az ya da çok yara bere oluşmaktadır.
- E) Halkın festivalin kaldırılmasıyla ilgili bir girişimi olmamıştır.

10. Her kitabın hayata bir müdahale olduğu tezi, inkâr edilmez bir gerçek olarak önümüzde duruyor. Buradaki "müdahale" sözcüğünün, dilimizdeki yaygın anlamıyla kullanılmadığını söylemeye gerek var mı? Birçok kitabın toplumsal hayatı zenginleştirmek, güzelleştirmek, aydınlatmak, anlamlı kılmak ve bereketlendirmek suretiyle ona bir nevi müdahale ettiğini söylemek niyetindeyim. Herhangi bir şekilde kişiöğlunun hayatına katılmayan, karışmayan bir kitap düşünmek güç. Çünkü bir kitap, en azından onu yazan kimsenin yaşantısında, şöyle ya da böyle, bir anlam halkası olmaktadır.

- I. Kitaplar, insanoğlunun hayatına bir şeyler katar.
- II. Her bir kitap, içinden çıktığı toplumun hayatına ışık tutar.
- III. Hayatı ilgilendirenlerini okumak, insanı tanımak demektir.

Bu parçadan kitap ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

11. Avrupa Uzak Ajanı ESA'nın 19 Aralık 2013 tarihinde fırlattığı Gaia uzay teleskobunun amacı bir milyar gök cismini haritalamak. Bunun için uzaya çevirdiği gözleri, çok sayıda daha yakın nesneyi de hâlen gözlemliyor. Örneğin ESA tarafından 29 Nisan 2019 tarihinde paylaşılan "Gaia'nın ilk gezegencik keşifleri" açıklamalı görüntüde, merkezde Güneş olmak üzere, Gaia'nın gözlem sürecinin ilk iki yılında haritaladığı yaklaşık 14.000 gezegencinin (asteroid) yörüngeleri görülüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir?

- A) Gaia, altı yılı geçmesine rağmen çalışmaya devam etmektedir.
B) Gaia'nın amacı, bir milyar gök cisminin konumlarını belirlemektir.
C) Gaia, ilk verileri fırlatıldıktan altı yıl sonra 2019 Nisan'ında göndermiştir.
D) Avrupa Uzak Ajanı tarafından Gaia adlı bir uzay teleskobu fırlatılmıştır.
E) Uzay teleskobu, Güneş sisteminde binlerce asteroidin yörünge haritasını çıkarmıştır.

12. İnsanı eğitmede veya biçimlendirmede güzel sanatların çok önemli bir yeri vardır. Güzel sanatlar, sadece ferdin heyecanlarını inceltmeye, duygularını yüceltmeye yaramakla kalmaz; toplumların da birlik ve bütünlük içinde gelişmesine ve ortak bir millî zevk etrafında toplanmasına vesile olur. İşte bu sebeptendir ki her milletin hayatında güzel sanatlar eğitimi çok önemli bir yer tutar. Bunun için devlet bütçesinden büyük bir pay ayrılır. Ülkelerin millî eğitimi planlanırken pedagoglar; ilim kadar, ahlak kadar estetiğin de programlarda yer almasını isterler. Eğitim psikologları, güzel sanatların, bireyin kendini ifade etmede oynadığı rolü belirtirken eğitim sosyologları, toplumun yoğrulmasında güzel sanatların ve estetiğin önemini ortaya koymaya çalışırlar. İnsan eğitimi, başlı başına bir sanattır. Onun herhangi bir sanat dalında eğitimini ise "sanat içinde sanat" diye tanımlıyoruz. Bu bakımdan insanın sanat dallarından birisinde eğitilmesi çok hassas, ciddi ve önemli bir olaydır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) İnsanın herhangi bir sanat alanında eğitilmesi, sanat içinde sanattır.
B) Sanat, toplumların birlik ve beraberlik içinde gelişmesine aracılık eder.
C) Uzmanlar, insanların yalnızca bir sanat dalında eğitim almasını önermektedir.
D) Psikologlar ve sosyologlar, toplumun şekillenmesinde sanatın önemli bir yeri olduğunu söylemektedir.
E) Millî eğitim planlaması yapılırken akademik bilgiyle birlikte sanat eğitimi de programa dâhil edilmelidir.

13. Otomobil kullanırken uyuklamak, trafik kazalarının önde gelen nedenlerinden birisidir. Bu sorunu çözmek için otomobil üreticileri, çeşitli uyarı mekanizmaları geliştirmeye çalışıyor. Sürücünün gözlerini izleyip uyuma belirtisi gösterdiğinde belirli bir sürenin üzerinde molasız sürüşlerde, otomobilin arka arkaya şerit ihlali yapması durumunda otomobilin uyarı vermesi, koltuğun ve direksiyonun titremesi gibi yöntemler uygulansa da bu konuda tam manasıyla başarı elde edilmiş değil. Sürücüler, bu uyarıları dikkate almayıp araç kullanmaya devam edebiliyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen otomobillerin bir özelliği değildir?

- A) Kullanıcının uyku durumunu saptama
B) Mola verilmediğinde uyarıda bulunma
C) Şerit ihlaline karşı duyarlı olma
D) Birden fazla mekanizmayla tepki gösterme
E) Gerektiğinde direksiyonu kontrol edebilme

14. Henüz 12 yaşında gazete satarak kendi parasını kazanmaya başlayan Steven Young, maddi özgürlüğün bağımsızlık getirdiğini söylüyor. Gazetenin yanında yaşlı çiftler için ekmek ve dergi bulunan küçük paketler hazırlamaya başladığını ve bu sayede bahşiş kazandığını belirten Young, "O zaman gördüm ki hayatta hiçbir şey size hazır verilmiyor. İnisiyatif almak gerekiyor. Kazandığım paralarla eski bir araba satın alarak 17 yaşında kendi şirketimi kurdum." diyor. Kurduğu şirketle pazarı ve müşteriyi analiz etmeyi öğrendiğini ve kurduğu network'ün şansını yakalamasında çok etkili olduğunu söylüyor.

- I. Ekonomik özgürlüğü yakalayan, bağımlı olmaktan kurtulur.
II. İnsan, ancak emek vererek bir şeyler elde edebilir.
III. İnisiyatif almayan şirketler, pazarı ve müşteriyi kaybeder.

Numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

15. Sofistlere göre insan, duyular yoluyla edinilen bilgilerde algı yanılması yaşar. Suyu batırılan çubuğun düz olmasına rağmen onun kırık görünmesi, bu yanılmadan kaynaklanır. Bilgi edinme sürecinde duyuların kullanılması, elde edinilen bilginin hatalı olma ihtimalini doğurur. Dolayısıyla onlara göre her zaman geçerli olan kesin bir bilgi yoktur. Çünkü bilgi, kişiden kişiye değişen göreceli bir niteliğe sahiptir. Felsefede bu bakış açısı rölativizm (görecelik) olarak adlandırılır. Sofistler, bilgi görüşlerinde olduğu gibi ahlak görüşlerinde de göreceliği temele alırlar. İyi ve kötünün insanın kendinde anlam kazandığını ileri sürerler. Onlara göre herkesin uymak zorunda olduğu ahlaki bir yasa, insanın bu göreceli algısından dolayı mümkün değildir.

Bu parçadan hareketle sözü edilen sofistlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İyi ve kötünün anlamlandırılmasında insanın rolü olduğunu düşünmektedirler.
- B) Etiğin merkezine göreceliği koyan bir anlayış taşımaktadırlar.
- C) Bilginin öznellik içeren bir nitelik taşıdığına inanmaktadırlar.
- D) Bilginin kesinliğini farklı görüşlerin sağladığını ileri sürmektedirler.
- E) Algı yanılığında bireyin duyularını sorumlu görmektedirler.

16. Eskiden Türkiye'de moda çekimlerini yabancı fotoğrafçılar yapar ve yüksek ücret alırlardı. Moda fotoğrafçıları artık yerli fotoğrafçılar çekiyor. Biz yerli fotoğrafçılar, fotoğrafın kalitesini yükselttik ve fiyatları aşağıya çektik. Moda fotoğrafının da bir modası var. Bir yıl beyaz fonlar, açık renkler modayken sonraki sene koyu tonlar moda oluyor. Fotoğrafın içeriği birlikte hazırlanıyor. Ajanslarda fotoğraftan anlayan insan sayısı yok denecek kadar az. İçerik, eski veya çok aykırı olabiliyor. Fotoğrafçı, yeni şeyleri denemeli ve farklı şeyler yaratmalı. Fotoğrafta model çok önemli çünkü model sadece yüz ifadesiyle bile elbiseyi ön plana çıkarabilir.

Bu parçadan hareketle

- I. Yabancı fotoğrafçılar, moda çekimlerinde pahalıya mal olmaktadır.
- II. Fotoğrafçılar, eski ve aykırı olanlara yönelerek kaliteye ulaşabilir.
- III. Yerli fotoğrafçılar, fotoğraf kalitesini yükseltmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

17. İnsanlık, var olduğundan beri bilgiyi yaratmakta ve kullanmaktadır. Bilgi yaratılmış ve dağıtılmıştır. Bilginin dağıtımında ise güvercinden dumana, dumandan mors alfabesine kadar birçok araç kullanılmıştır. Günümüzde bunların yerini bilgisayarlar, uydu antenleri, çağrı cihazları, cep telefonları gibi çeşitli araçlar almıştır. Ancak unutmamak gerekir ki bilgi teknolojileri artık yalnızca bilgisayarlara dayalı olmamakta; iletişim ağıları, yeni teknolojilerle (elektronik haberleşme, çoklu ortamlar gibi) kullanılmaktadır. Eski teknoloji ile yeni teknoloji arasındaki fark, bilginin dağıtımındaki hız olmuştur ki bu da bilginin miktarında artışa neden olmaktadır. Bütün bunların nedeni ise mikroelektronik teknolojinin büyümesi ve gelişmesidir. Başka bir deyişle, 40 yıl içinde bilginin elde edilmesi ve kullanılması, bilginin mekanik kullanımından elektronik kullanımına doğru değişmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Bilginin yaratılması ve dağıtılması hep teknoloji sayesinde olmuştur.
- B) Bilgi olgusu, insanlığın ilk zamanlarından beri üretilmiş ve paylaşılmıştır.
- C) Çok eski çağlarda bilgi dağıtımında birçok araç kullanılmıştır.
- D) Bilgiler, günümüz dünyasında teknolojik aletlerle insanlara ulaştırılmaktadır.
- E) Bilgi teknolojilerinin gelişme göstermesiyle bilginin mekanik kullanımı azalmıştır.

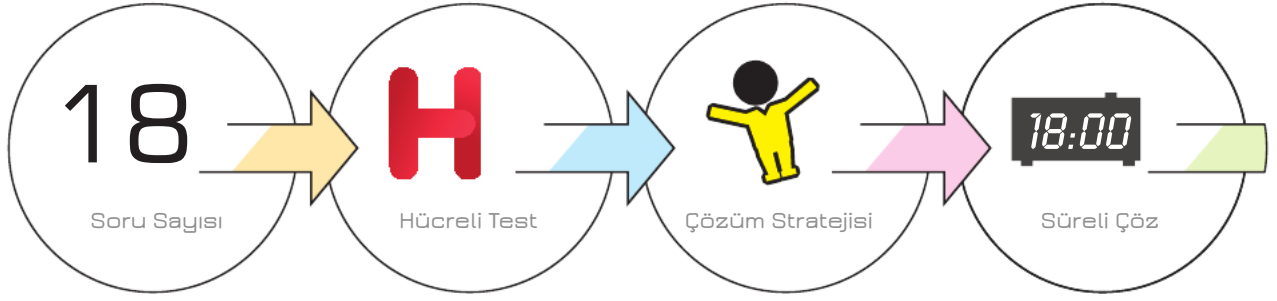
18. Genelde sanat yapıtlarının, özelde şiirin kusursuzluğu hedeflediği açıktır. İlk bakışta sıkı sıkıya bağlanılacak bir düşünce tarzıdır çünkü bu. Ama bir kişilik sanatı olan şiirin -kantarın topuzunu kaçırmamak koşuluyla- şiirinin farklı özelliklerini de taşıması, bir bakıma kusurlu olma cesaretini göstermesi gerekir. Kusurlu şiirin, şairine ilişkin temel, ayırıcı kişilik özelliklerini taşımayı başardığında kusurlu olmaktan çıkacağına, başka bir şey olacağına inanılı çok oldu. "İlkeliğim özelliğimdir, ayırıcı yanımdır." dediği söylenir tanınmış bir şairimizin. Kusursuzluğu ilkellik noktasına vardırma istemiyorum kuşkusuz. Çapından büyük görünmeme ilkesine sarılmasından tutun da sahiciliği, içtenliği yansıtabilmek, okuruna aktarabilmek için güzel acemilik sürecini bir bakıma yaşamı boyunca sürdürme eğiliminden söz etmeye çalışıyorum elbette.

Bu parçadan hareketle

- I. Şairin kişiliği ile şiir arasında bir ilişki vardır.
- II. Sanat yapıtlarında kusursuzluk amaçlanırken toplumun beğenisi göz ardı edilmemelidir.
- III. Sanat yapıtında, özellikle şiirde, sanatçının kişiliğinden çok, yaşamı algılayışı önemlidir.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B ve Test 2B’de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda, her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- “Hangisini söylemesi beklenmez” tarzı soru tiplerinde öncelikle metinden yazarın çözümlemesi net bir biçimde yapılmalı, bir şablon çizilmelidir. Sonra seçeneklerin incelenip bu şablona uyumlu olup olmadıkları tespit edilmeye çalışılır.

Tarih:		D:		Y:		B:		N:		24 dk:	

1. Şiir yazarken anlamın en kestirme yolunu bularak hayata dair ne varsa onu en yalın ve özlü hâliyle dile getirmeniz gerekir. Her kelimeyi tartarak, her bir sözcüğün okuyucuda farklı duygu yaratacağını hesap ederek yazmalısınız. Şiir, okuyucuyla karşılaştığı anda artık yazarına ait değildir; o, okuyucunun hayatına ve o hayatın içindeki yaşanmışlığa göre şekil alan bir şeydir. Şiir, bulunduğu kabın şeklini alan su gibidir yani özü itibarıyla şekilsizdir. Farklı dünyalarda farklı şekil alması, onun özgürlüğüyle de yakından alakalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şiirin bir özelliği değildir?

A) Anlamda yoğunluk	B) Yorumla açıklık
C) Titizlik	D) Farklılık
E) Yol göstericilik	

2. Öğretmen, yaratıcı yazarlık konusunda öğrencilerine araştırma yaptırmak üzere ödev verir. Ödev konusu, usta yazarların genç yazarlara öğütleri. Öğrenciler, bir hafta sonra yaptıkları araştırmaları sınıfta paylaşıyor. Öğretmen de yazar öğütlerinden derlediklerini tahtaya şu şekilde sıralar:

- Sihir, sizin içinizdedir. İnanıyorum ki kötü eserlerin kökeninde korku vardır.
- Kısa bir kelimenin yeterli olabileceği yerde uzununu kullanmayın.
- Ormanın ortasında oturup durmayın. Kaybolduysanız ya da tıkanıyorsanız geldiğiniz yoldan geri dönüp başka bir yola girin. Karakteri değiştirin, zamanı değiştirin, açılış sayfasını değiştirin.
- Yazdıklarınızı, okuyup fikirlerini söylemeleri için bir ya da iki arkadaşınıza verin.
- Normalde görmeye alışık olduğunuz benzetme ya da herhangi bir söz sanatını sakın kullanmayın.

Bu parçada yaratıcı yazarlıkta gençlerin sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kendine güvenmek
B) Bilgi birikimini artırmak
C) Bilindik ifadelerden kaçınmak
D) Eleştirileri değerlendirmek
E) Yeni anlatım yolları denemek

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

3. Platon'un felsefe tarihinin ilk sistemli filozofu olması; siyasetten sanata, dinden eğitime bütün alanlarda kendi felsefesi içinde tutarlı ve bütünlükçü görüşler ortaya koymasındandır. Kimilerine göre felsefenin bütün tartışma başlıklarını açmış, kimilerine göre ise kendinden önceki düşünürlerin (özellikle Herakleitos, Parmenides, Protagoras ve Sokrates) fikirlerini sentezlemiştir.

Bu sözleri söyleyen kişiye göre Platon'un ilk sistemli filozof olma nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bütüncül bakış açısıyla olaylara yaklaşma
- B) Tutarlı felsefi anlayışla siyasetten söz etme
- C) Kendinden önceki filozoflardan yararlanma
- D) Felsefenin tartışılır olmasını önleme
- E) Geniş bir yelpazede düşünce üretme

5. Giton; dolgun yüzlü, yanakları şişkin, omuzları geniş, göbekli, bakışı sağlam, yürüyüşü sert biridir. Konuşurken de kendine pek güvenir fakat karşısındakini hemen hiç dinlemez. Ona sözlerini tekrar ettirir. Kocaman mendiliyle burnunu gürültüyle siler, uzağa tükürür, bağırarak hapsirir. Gündüz uyur, herkesin içinde de olsa derin derin ve horlayarak uyur. Yemekte, arabada herkesten çok yer kaplar. Gezintilerde hep ortadadır, o durunca durulur, yürüyünce yürünür. Ona uyar herkes, isterse konuşanın sözünü keser. Fakat onun sözü kesilmez, o istediği kadar konuşur ve sürekli gaf yapar. Herkes onun düşüncesindedir. Verdiği haberler doğrudur. Öfkelidir, sabırsızdır, bazen güldürmek için espriler yapar; dik başlı, gevşek ve ahlak konusunda zayıftır. Kahkahalarla güler, politikacıdır, gizli işleri vardır; kendini zeki, değerli sanır.

Bu parçada, Giton'un aşağıdakilerden hangisine sahip olduğunu gösteren bir ipucu yoktur?

- A) Kibirli
- B) Saygılı
- C) Patavatsız
- D) İnatçı
- E) Şakacı

4. Ne güzel bir zamanlama ki onun yazdıklarına doğru içimde bir çekimin başladığı dönemlerde onunla aynı gazetede çalışmaya başladım. "Bir Kitap Kapağı" adlı köşesiyle yazarımız olduğunda benim için unutulmayacak bir mesai başladı: Her salı sabahı saat dokuzda Selim Bey'in evine gidip yazısını almak... Bu mesai birkaç yıl sonra da dostluğa dönüştü. O, yazarlığından tanıdığım Selim İleri'ydi önceleri; sonra bizim gibi kanlı canlı Selim İleri oluverdi. Tanımaya başlayınca bir an bile hayal kırıklığına uğramadım. İncelikleri sayesinde çekingenliği bir yana bıraktım. Koluma girdi. Edebiyatın çepeçevre kuşattığı bir hayatı ben yakından ilk kez Selim İleri'de gördüm.

Bu parçada belirtilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yazar kimliğiyle önde birinin insani yanlarının tanınması
- B) Başta iş olan görevin, bir dostluğu sonuç vermesi
- C) Sanatı beğenilen bir yazarla karşılaşma heyecanı
- D) Sonucu olumlu olacak iki olay seyrinin kesişmesi
- E) İncelikli bir yazarın yazılarının sürekli değer kazanması

6. Sanayi Devrimi; insanlığa güç, zaman ve başarı sağlamıştır. Fakat sosyal hayatı derinden etkileyen bu devrim; insanlığın yavaş yavaş kendi içine kapanması, duyarsızlaşması ve sistem içinde mekanikleşen bir robot olması özellikleriyle bazı sanatçıların olumsuz eleştirisi olarak düşüncelerine yansımıştır. Charlie Chaplin, 1936'da *Modern Zamanlar* adlı filminde yaşanan bu olumsuzlukları perdeye aktarmıştır. Chaplin, bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade eder: "Hayatın bize çizdiği yol, özgürlük ve güzelliklerle dolu olabilir ama biz bu yolu yitirdik. Hırs, insanların ruhunu zehirledi; dünyayı bir nefret çemberine aldı ve hepimizi sefaletin ve savaşın içine sürükledi. Hızımızı artırdık ama bu hızın tutsağı olduk. Bolluk getiren makineleşme, bizi yoksul kıldı. Edindiğimiz bilgiler, bizi çıkarıcı yaptı. Zekâmızı da katı ve acımasız... Makineleşmeden çok, insanlığa gereksinimimiz var."

Bu parçada Sanayi Devrimi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Bireyleri içe kapanık olmaya itme
- B) Sanatçıların düşüncelerine yansıma
- C) Empati ve yardımlaşma duygusunu geliştirme
- D) Zaman, güç ve başarı konularında faydaları olma
- E) Sosyal hayatta insanı çıkarıcı yapma

7. "Kaleme alınan konular, oldukça basit olmalı. Piyer Semenov, Maira İvanovna ile nasıl evlendi gibi... Hem sonra yok psikoloji tahlilleri, yok hikâye, yok bilmem ne imiş! Bunlar hep özentî. Hatırınıza ilk gelen başlığı koyun, kılı kırk yarmayın, tırnak ve çizgi gibi işaretleri çok az kullanmaya bakın, gösteriştir bu. Benim işim anlatmaktır. Ancak onu başarabilirim." der Anton Çehov.

Aşağıdakilerden hangisi Anton Çehov'un anlatmak istediğine ters düşer?

- A) Hikâye yazarı özenme duygusuna kapılmamalıdır.
- B) Metinlerde noktalama işaretlerine çokça yer vermekten sakınılmalıdır.
- C) Ayrıntılı ruhsal betimlemelerden uzak durulmalıdır.
- D) Hikâyede anlatmaktan çok, göstermeyi denemek gerekir.
- E) Yazılacak konularda sadelik tercih edilmelidir.

9. Dünyanın en büyük sosyal ağı Facebook'un patronu Mark Zuckerberg, iş yaşamına dair önemli bir açıklamada bulundu: "Hemen hemen her gün kendime şu soruyu sorarım: 'Yapabileceğim en önemli şeyi mi yapıyorum?' Çözebileceğim en önemli sorun üzerinde çalıştığımı hissetmiyorsam zamanımı harcadığım şey beni tatmin etmiyordur. İşte bu şirket de tamamen bundan ibaret."

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen Mark Zuckerberg'in düşünceleriyle bağdaşmaz?

- A) İnsan, kendini her gün sorgulamaya tabi tutmalıdır.
- B) Kişi yapabileceğinin en iyisini yapmak için çalışmalıdır.
- C) Sorun çözme odaklı çalışılmadığında geçen zaman boşunadır.
- D) Önemli olan sorunun çözülmesidir, nasıl çözüldüğü değil.
- E) İyi bir lider, doğruları ve yanlışlarıyla yüzleşebilmelidir.

8. Kazalar, mayınlar ve savaşlar yüzünden uzuvlarını kaybeden kadın, erkek ve çocuk on binlerce kişinin hayatı tümüyle değişti. Son on yıl içinde motorlu protez cihazlar, bu kişilerin kaybettikleri uzuvlarının yerine geçmede yardımcı oldu. Bilim insanları, bacak protezinden sonra şimdilerde yeni bir protez kol ve el üzerinde çalışıyor. Bu cihazlar, hastaya dokunma hissini bile yeniden kazandırabilecek. Doktor Todd Kuiken, herhangi bir uzvunu kaybeden hastalarla çalışarak onların görüşleri sayesinde biyoniğin kol geliştirilmesine katkıda bulundu. Kuiken'in çalışmaları hastanın beyninden gelen komuta yanıt veren yapay kol geliştirmeye yönelik. Beyin, sinirler aracılığıyla sinyal gönderdiğinde elektrotlar protez kolu ya da eli harekete geçiriyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi protez çalışmalarıyla tam bir uyum göstermez?

- A) Oscar Pistorius'un, olimpiyatlarda 400 metre koşusunda protez bacakla yarışması
- B) Belediyelerin, hissedilebilir zemin yürüme yolu yapmaları
- C) Ölmeyen sinirler sayesinde beynin komutlarını iletebilmesi
- D) Engelleri aşmak için önce bakış açısının değişmesi gerektiği
- E) Savaşların ve kazaların kişide kalıcı izler bırakması

10. Şairim şair olmasına
Canım kurban şiirin gerçeğine, hasına
İçerisine insan kokusu sinmiş mısralara vurgunum
Bıçak gibi kemiğe dayansın yeter
Eğri büğrü, kör topal kabulüm
Şairim
Zifiri karanlıkta gelse şiirin hasını
Ayak seslerinden tanırım
Ne zaman bir köy türküsü duysam
Şairliğimden utanırım
Şairim
Şiirin gerçeğini köy türkülerimizde bulmuşum

Bu dizelerin bir bütün olarak içerdği anlam, aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ifade edilemez?

- A) Her şair, gerçek şiire ulaşmaya çalışmalıdır.
- B) İnsanı ele alan şiirler, şiirlerin en gerçeğidir.
- C) Düşsel motiflerin imgelerle bütünleşmesi gerçek sanatı ortaya çıkarır.
- D) Gerçeklik, türküler aracılığıyla şiirde kendini gösterebilir.
- E) Şiirlerin etkileyici olması için insan ve insan duyguları anlatılmalıdır.

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

11. Picasso'nun kendine özgü kusurları da vardır, bazı zaafalarını gözünde fazla büyütür ve bunlardan devamlı şikâyet eder. Bazılarına gülünç gelen ufak tefek kusurları, Picasso'yu gerçek anlamda insan yapmıştır bence. Çevresiyle bu kusurları sayesinde bir diyalog kurabilmiş, zaman zaman o da çevresini saran insancıklardan biri olabilmeyi başarabilmiştir. Hiç kimse Picasso'ya dehası yüzünden gıpta etmemelidir. Zira dehası Picasso'ya ne mutluluk ne de iç huzuru getirmiştir. Durup dinlenmeden ve maddi endişelerden uzak olarak istediği gibi çalışmıştır Picasso. Ama eserlerinin hiçbirinde mutluluğunu gösteren bir çizgiye rastlanamaz. Yaşadığımız çağı iyi bilen biri, Picasso'nun eserlerinde mutluluk ve iç huzuru gibi unsurların yokluğunu nasıl kınayabilir? Picasso, içinde yaşadığımız çağı hiç kuşkusuz en iyi bilen ve duyan insanlardan biri idi. Kendi hayatı bile bu çağın özelliği olan yaraları taşıyordu. Bu sezgilerini eserlerine yansıtması kadar tabii ne olabilirdi?

Bu parçaya göre Picasso aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Kimi kusurlarını gözünde büyüten
- B) Geçim kaygısı taşımayan
- C) Eserlerinde biyografik öğelere yer veren
- D) İçinde yaşadığı çağı çok iyi kavrayan
- E) Hislerini yapıtlarına karıştırmayan

13. 11 Kasım, usta oyuncu Kemal Sunal'ın doğum günü. Kemal Sunal, kendi ifadesi ile "Aslen 10 Kasım doğumluyum ama Atatürk'ün vefat ettiği günde doğum günü kutlayamam, sevinemem, gülemem. 11 Kasım doğum günümüdür." dediği için doğum gününü 1 gün sonra kutlamıştır. Bir keresinde şöyle der: "Duygulu ve hassas bir insanımdır. Başkalarının üzerinde bile durmayacağı olaylar, beni çok etkileyebilir. Bir çocuğun ağlamasına ya da bir kedinin açlığına, kısaca tüm canlıların çaresizliğine, umutsuzluğuna onlardan fazla üzülürüm. Doğal olan da bu. İnsanları güldürebilmek için acılarına da ağlayabilmek gerek."

Aşağıdakilerden hangisi düşüncelerini bu şekilde ifade eden Kemal Sunal'a ait bir düşünce olmayabilir?

- A) Sadece kendi çıkarını düşünerek hareket etmek doğru değildir.
- B) Yaşamın kutsallığı, sadece insanlar için geçerli değildir.
- C) Hayat, üzülmeye değecek kadar uzun değildir.
- D) Olaylardan çok fazla etkilendiğimi düşünüyorum.
- E) İyi ve kötü günde insanların yanında olmalıyım.

12. Tartışmalarda en çok yapılan yanlışlardan birisi mantıksal safsataların kullanımıdır. Bu durum, insanlara mantıksal safsataların öğretilmemesinden kaynaklanır ve doğal olarak kişi kendisinin ya da karşı tarafın bunları kullandığının farkına varmaz. Herhangi bir argümanda tek bir mantıksal safsatanın bile varlığı o argümanı tamamen ortadan kaldıracaktır. Karşı tarafın sunduğu argümanlarda mutlaka bir ya da birden fazla safsataya rast gelirsiniz. Bilimsel olmayan düşünce sistemleri, bilimsel yöntemle tanımlanamadığı ya da desteklenemediğinden bu düşüncelerin savunucuları da sundukları argümanlara destek için başka şeylere başvururlar. Mantıksal safsataların çoğu, birbirine çok benzerdir ve aynı temel sorunları yaratır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılan mantıksal safsataların bir niteliği değildir?

- A) Kişilerin farkında olmayışı
- B) Mantık yürüterek bulunmalarının zor oluşu
- C) İnsanlarda konuyla ilgili farkındalık oluşturulmaması
- D) Doğru olmadığı hâlde tartışmalarda çokça rastlanması
- E) En ufak bir izinin görülmesinin, delilleri bütünüyle geçersiz kılışı

14. Hangi yaşa gelirim geleyim, hayatımın her anını hatırlarım. Şiirlerimde yaşamıma dair izler bulmanız çok doğal. Beni toz yapsalar, herkese verseler sayısız kişiye yeterim şiir yazmak için. Şiirimin başkalarını çağırıştırmamasından hiç hazzetmem. Yeni şeyler söylemek hünerimdir, diyebilirim. Bir çatı altında olmak, beni sınırlandırıyor. Herkes benim gibi olmak zorunda olmadığı gibi ben de başkaları gibi olmak zorunda değilim. Sözcüklere yeni renkler vermeyi seviyorum. Bu konuda hayal dünyanın okyanuslar kadar engin olduğunu söyleyebilirim. Bu da bana güç veriyor.

Kendisini bu şekilde anlatan biri için aşağıdakilerden hangisi uygun düşmez?

- A) Hayal gücü geniştir.
- B) Yaşamını şiirlerine yansıtır.
- C) Özgün olmayı önemli görür.
- D) Bir geleneğe bağlı olmak istemez.
- E) Başkalarına öykünmekten kaçınmaz.

ÜçDört
Bes

15. Maalesef cep telefonları, mahremiyet ve güvenlik için tasarlanmadı. Bu cihazlar, sadece zamanınızı ona başışlatmakla kalmıyor, başta konum olmak üzere sizin birçok yeni gözetim biçimine maruz kalmanıza da yol açıyor. Çoğu cep telefonu, kullanıcıya bir masaüstü veya dizüstü bilgisayarın verebileceğinden çok daha az kontrol imkânı veriyor: işletim sistemini değiştirmek, zararlı yazılım saldırılarını araştırmak, beraberinde gelen istenmeyen yazılımları kaldırmak ya da değiştirmek gibi... Mobil operatör, internet tarayıcı, mobil uygulama gibi üçüncü şahısların cihazınızı nasıl kullandığınızı izlemesini engellemek çok daha zor. Dahası, cihaz üreticisi cihazınızın eskidiğini söyleyerek size, güvenlik güncellemeleri de dâhil olmak üzere, yazılım güncellemeleri sunmayı tamamen bırakabiliyor.

Böyle diyen birinden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Fabrika yüklemesi olarak gelen uygulamaları kaldıramıyorum ancak devreden çıkarabiliyorum, kendi malımda istediğim değişikliği neden yapamıyorum?
- B) Diyorlar ki ücretsiz uygulamalar, bizim hareketlerimizi takip ediyor; yahu adam benim gibi garibanın ne yaptığıyla ne diye ilgilensin ki!
- C) Mobil cihazlar üzerinde tam bir sahipliğimiz yok denebilir, isteğim dışında sayısız işler yapan bir cihaz bana nasıl güven versin?
- D) Bir otomobil düşünün, üç beş yıl sonra üretici firma "Bu marka artık kullanımdan kalktı, başınızın çaresine bakın." diyor; ne fark var yani, cep telefonu sahibine yazık değil mi?
- E) Bir bilgisayarda işletim sistemini değiştirebilirsiniz, hakkınızdır bu; peki, cep telefonu sahibine neden bu imkânı vermiyorsunuz?
16. Güzel ve iyi olan ne varsa şiirlerinde olmasını arzulayan şairlerden biridir. Özgün ve yaratıcı imgeler bulmak, en önemli özellikleri arasındadır. Bu imgeler, dilin mantığını ve anlam alanını genişletip dile yeni imkânlar sunacak bir yapıya sahiptir. Okuyucuda estetik haz oluşturmak istemiş, bağımsız bir şair olarak şiirler yazmıştır. Şiirlerinin bir çırpıda anlaşılması mümkün değildir. Biçim kaygısı göze çarpar. Anlaşılacak değil; duyulmak, hissedilmek amaçındadır. Şiiri şiir yapan ahenk unsurlarına sadık kalmak, onun vazgeçemediği şeylerdir. Şiirini ideolojinin esaretinden kurtardığına inanır. Dolayısıyla şiirin toplum için değil, sanat için olduğunu düşünür. Şiire herkes ulaşamaz. Şiir, yetenekten çok işçilik gerektiren sanattır ona göre.

Burada sözü edilen şair, sanatı açısından aşağıdaki özelliklerden hangisini taşımaz?

- A) Estetik haz oluşturmayı düşünen / Sanat için sanat anlayışıyla şiir yazan
- B) Biçim kaygısı taşıyan / Ahenk unsurlarına harfiyen uyan
- C) Her türlü olayı şiirinde işleyen / Zorlanmadan anlaşılmayı düşünen
- D) Kendine özgü imgeleri olan / Şiirin dilinin her şeyin üstünde olduğuna inanan
- E) Şiirin emek işi olduğuna inanan / Özgün şiirler yazan

17. Abraham Lincoln, kendisinden şöyle söz eder: "Yoksul bir ailenin çocuğu olarak mahrumiyetle dolu bir evde doğup büyüdüm. Midemin açlığını kuru mısır ekmeğiyle bastırırken ruhumun açlığını ödünç aldığım kitaplarla giderdim. Okumaya âşıktım; bir çiftlikte tarlada işçi olarak çalışırken de okudum, bir bakkalda çıraklık yaparken de." Abraham Lincoln'un kitaplara karşı müthiş bir tutkusu vardı. Babasının işsizliği yüzünden sık sık ev değiştiriyorlardı. Bu yüzden ödünç aldığı kitaplar oluyordu. Ödünç aldığı kitaplara gözü gibi bakıyordu. Bir defasında arkadaşından aldığı kitap ıslanıp yazıları silinince üzüldü paniklemişti. Ama bir hafta çalışıp kazandığı parayla yenisini alıp arkadaşına teslim edince rahatlamıştı. Kitapları için "Benim biricik dostlarım." diyordu. Geçmişteki iyi ve başarılı insanların hayatlarını okumaya bayılıyordu.

Bu parçada Abraham Lincoln ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

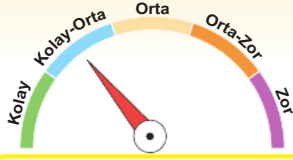
- A) İşçilerin köle gibi çalıştırılmasına karşı çıktığından
- B) Başarılı insanların yaşamına ilgi duyduğundan
- C) Sık sık ev değiştirme nedeninden
- D) Her fırsatta kitap okumaya çalıştığından
- E) Ekonomik yönden sıkıntılı günler geçirdiğinden

18. Gün geçer, azalır sevgi
Değişir her şeyin rengi
Bugün değil yarın belki
Unutursun Mihriban'ım

Düzen böyle bu gemide
Eskiler yiter yenide
Beni değil sen seni de
Unutursun Mihriban'ım

Bu dizelerde aşağıdaki yargılardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Şartlar ve nesneler değişir.
- B) Zaman çabuk geçer.
- C) İnsan kendini bile unuttur.
- D) Yaşamın kuralı değişmektir.
- E) Sevgi zamanla eksilir.

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Türkiye'deki ilk tarım topluluklarının yaşadığı Tuz Gölü ve çevresinin eski insan göçlerinin avcı-toplayıcı yiyecek koridorlarının doğu-güneydoğu yönlü yayılma ve sürüklenme bölgelerinin başında hatta merkezi konumunda olduğu bilinmektedir. İlk insan yerleşimlerinin üst neolitik dönemi kabul edilen 11 bin yıl önce Suriye üzerinden Batı'ya genişleyen çiftçi göçleri, sosyokültürel ve siyasi örgütlenmelerin en büyüğü olan devletlerin 4 bin yıl önceki doğuşlarına kadar ilerlemelerini devam ettirmiştir. Bu göçler sonucunda habitatların şehir kolonilerine dönüştüğü önemli bir güzergâh üstünde yer alan Tuz Gölü ve çevresi, o dönemlerde olduğu gibi günümüzde de ülke tarımının merkezi konumundadır.

Bu parçaya göre Tuz Gölü'yle ilgili olarak

- I. Tarıma elverişli çevresel yapısı vardır.
- II. Eski dönem insanları, çevresinde tarım yapmak için bir araya gelmiştir.
- III. Güvenli bir yer olduğu için yerleşime elverişlidir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Keskin dişleri ve ilginç görüntüsü ile okyanuslarda hatta tatlı sularda bile yaşayabilen köpek balıkları, her zaman merak konusu olmuştur. 350'den fazla çeşidi bulunan bu canlıyı her zaman yırtıcı olarak tanıdık. Fakat onların bu özelliği, en son öne çıkması gereken özelliklerinden bir tanesi. Çünkü bir hayli ilginç özelliklere sahipler. Köpek balıkları; ortalama olarak 20-30 yıl, en fazla ise 100 yıl kadar yaşayabilmektedir. Köpek balıkları arasındaki en tehlikeli tür, kaplan köpek balıklarıdır. Onlar; balık, kuş, kaplumbağa, insan ve çöp gibi her türlü şeyi yemeleriyle atık yiyici unvanını almışlardır. Bazı köpek balığı türleri, yemeğe çok az ihtiyaç duyar ve vücutlarındaki yağlar sayesinde uzun süre açlığa dayanır.

Bu parçada köpek balıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Gıda sanayiinde kullanıldığına
B) Yağlı bir vücut yapısına sahip olduğuna
C) Farklı özellikteki sularda yaşayabildiğine
D) Denizde buldukları her şeyi yiyebildiğine
E) Bazı türlerinin tehlikeli olduğuna

3. İtalya'daki Ulusal HIV / AIDS Merkezine bağlı çalışan bilim insanları, AIDS hastalığına yol açan HIV virüsüne karşı devrim niteliğinde bir aşı geliştirdi. *Frontiers in Immunology* isimli dergide yayımlanan araştırmanın sonucuna göre klinik denemeleri, aşının yapıldığı hastalardaki virüs haznelerinde ciddi bir azalma olduğunu gösterdi. Aşı, çalışmalar hakkında bilgilendirilen 92 gönüllüye yapıldıktan sonra denekler sekiz yıl boyunca izlendi. Barbara Ensoli başkanlığındaki ekip tarafından yürütülen çalışma, virüs haznelerinin sekiz yıl sonra yüzde 90 oranında azalma gösterdiğini ortaya koydu. Ensoli ve beraberindeki araştırmacılar, 10 yıldan fazla bir süredir HIV-1 Tat adı verilen aşı üzerinde çalışıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen aşıyla ilgili bir özellik değildir?

- A) Geniş bir araştırma ekibi tarafından ortaya çıkarılması
B) Üzerinde on yılı aşkın süre çalışılması
C) Bilinçli deneklerden yararlanılması
D) Araştırma sonucunun dergide yayımlanması
E) Çığır açar nitelikte önemli bir ürün olması

4. Osmanlının kuruluşundaki gönül mimarlarından Şeyh Edebalı, Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'e şu öğütleri vermiştir:

Ey oğul, artık beysin!
Bundan sonra
Öfke bize, uysallık sana.
Güceniklik bize, gönül almak sana.
Suçlamak bize, katlanmak sana.
Acizlik bize, hoş görmek sana.
Anlaşmazlıklar bize, adalet sana.
Haksızlık bize, bağışlamak sana.
...

Bu sözleriyle Şeyh Edebalı, aşağıdakilerden hangisini vurgulamamıştır?

- A) Yumuşak başlı olma B) Affedici olma
C) Hoşgörülü olma D) Alçak gönüllü olma
E) Cesaretli olma

5. Fransız sinemasının dünya çapında tanınan oyuncusu Jean-Paul Belmondo, Paris'teki evinde yaşamını yitirdi. Haberi Belmondo'nun avukatı duyurdu. 88 yaşında hayatını kaybeden ünlü yıldız, 85 filmde boy göstermişti. Okul yıllarında boks yapmış, burnunu kırdıktan sonra sporu bırakıp oyuncu olmuştur. Önce sanat filmlerinde rol almış, ardından komedi-aksiyona yönelmiştir. Fransa'da 20. yüzyılın en büyük aktörü olarak kabul edilen Belmondo; yüzündeki benzersiz ifade, kurnaz gülümseme, esprili ama hüzünlü performansı ile sinemada değişik bir tiptir.

- Boks deneyimi, aksiyon filmlerinde rol almasında etkili olmuştur.
- Aksiyon filmlerinde sanat filmlerinden daha fazla yer almıştır.
- Sinemada yüzündeki özgün ifadeyle farklı bir oyunculuk sergilemiştir.

Bu parçadan Jean-Paul Belmondo ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Japon çimi, oluşturduğu yüksek kalitedeki çim dokusuyla dünyanın pek çok ülkesinde bahçeler, parklar ve spor sahalarında kullanılabilen çim türüdür. Sıcak iklimde yetişen çim bitkileri arasında kışın düşük sıcaklıklara toleransı en iyi tür olan Japon çimi, sıfırın altındaki sıcaklıklarda bile yaşamını sürdürebilmektedir. Bu bakımdan Japon çimi, ülkemizin sadece güneydeki sahil bölgeleri için değil geçiş iklim bölgelerinde tesis edilecek yeşil alanlar için de oldukça önemli bir potansiyele sahiptir. Serin iklim çim türleriyle kıyaslandığında yüksek sıcaklıklara, yabancı otlara, hastalıklara, zararlılara ve basılmaya olan dayanıklılığı nedeniyle Japon çimi, bakımı kolay olan bir çim türüdür. Japon çimi, fazla güneş alamayan çim sahalar için de mükemmel bir seçimdir.

Bu parçada Japon çimi ile ilgili olarak

- Kullanım alanının oldukça yaygın olduğu,
- Sıcaklığa, hastalık ve çeşitli zararlı etkenlere karşı dayanıklı kabul edildiği,
- Gelişmiş ülkelerde en çok tercih edilen çim türü olarak bilindiği,
- Kimyasal bileşenlerle sağlamlığının artırılacağı

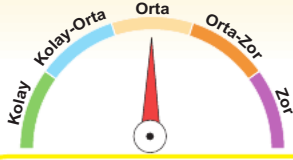
bilgilerinden hangisine ulaşılamaz?

- A) I ile III B) Yalnız II C) II ile III
D) III ile IV E) Yalnız IV

7. Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Fakültesi Reklamcılık Bölümü ve Reklamda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Platformu iş birliğiyle yapılan araştırmanın sonuçları açıklandı. 489 ödüllü televizyon reklamının incelendiği araştırmada, kadınların reklam filmlerinde de çoğunlukla ev ortamında gösterilmesi dikkat çekti. Araştırmada, kadın ve erkeklerin resmedildiği ortama bakıldığında kadınların yüzde 43'ünün ev ortamında sadece yüzde 10'unun iş yerinde gösterilmesi ilgi çekerken kadınların yıllara göre reklamlarda görülme oranında da düşüş olduğu ortaya kondu. Erkeklerde ise ana karakterlerin temsil ortamının daha çeşitli olduğu görüldü ve incelenen reklamlarda, erkek karakterlerin yüzde 22'si iş yerinde, yüzde 22'si açık havada, yüzde 20'sinin ise evde gösterildiği belirlendi. Yıllara göre reklamdaki kadın ana karakterlerin baskın ortamına bakıldığında da 2016-2018 yılları arasında yüzde 32'sinin çalışan rolünde olmasına rağmen hiçbirinin iş yerinde gösterilmemesi dikkat çekti.

Bu parçada reklam filmleriyle ilgili olarak aşağıdaki ikili yargılardan hangisine değinilmemiştir?

- A) **Kadınlar:** Daha çok ev içinde gösterilmektedir.
Erkekler: Gösterildikleri ortam kadınlara göre daha çeşitlidir.
- B) **Kadınlar:** Çalışanların üçte birinden azı, iş yeri dışında gösterilmektedir.
Erkekler: Ana karakterlerin temsil ortamında çeşitlilik gözlenmiştir.
- C) **Kadınlar:** İş yerinde gösterilmesi evdekinin dörtte birinden azdır.
Erkekler: Kadınlara göre daha çeşitli ortamlarda gösterilmektedirler.
- D) **Kadınlar:** Yıl geçtikçe reklamda görülme oranı azalmaktadır.
Erkekler: İşte ve açık havada gösterimleri eşittir.
- E) **Kadınlar:** Erkekler karşısında negatif ayrımcılığa uğramaktadırlar.
Erkekler: Genel olarak mutfakta gösterilmektedirler.

2

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

ÖSYM KÖŞESİ

1. İyi bir edebiyat eseri çocukların dünyaya başka perspektiflerden bakmalarını sağlayıp onları başka mekânlara, başka zamanlara götürerek yaşam alanlarını genişletir. Çocukların duygularını harekete geçirerek edebiyat eserinde hayal edilen yaşantılara girmelerini sağlar. Başkalarının yaşamları ile kendi yaşamları arasında bağ kurduklarını hissettirir. Çocuklar bu yaşamlarda kimi zaman macera, kimi zaman heyecan, kimi zaman da zorluklarla karşılaşır. Bu farklı durumlar çocukların zorluklarla baş etme, sorunlara farklı yollardan çözüm bulma, empati kurma becerilerinin gelişimine yardımcı olur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi iyi bir edebiyat eserlerinin çocuklara katkısı olarak değerlendirilemez?

- A) Farklı yerlerde hissettirerek dünyasının sınırlarını genişletmesi
B) Hayata farklı bir açıdan bakabilmelerini sağlaması
C) Hayal edilen yaşantılara sahip olamayacaklarını göstermesi
D) Değişik güçlüklerle başa çıkabilmelerine destek olması
E) Başkalarını anlama ve onlara ilişkin farkındalık geliştirmesi

2018 - DGS

2. Napoli'den sonra Güney İtalya'nın ikinci büyük şehri olan Bari, seyahat tutkunlarının çok tercih ettiği Puglia Bölgesi'nde yer alıyor. Adriyatik Denizi'nin kenarında konumlanan Bari, tarihî yapılarıyla kendine özgü bir güzelliğe sahip. İtalya'nın ticari ve endüstriyel liderlerinden biri olan Bari, inanılmaz büyümesi ve bölgedeki konumuyla "Güneyin Kaliforniyası" olarak tanınıyor. Yunanistan, Arnavutluk ve Hırvatistan'ın bağlantı noktasında olan ve kara yoluyla Napoli'ye bağlanan şehir, aynı zamanda tarihî kaleleri ve birinci sınıf mutfağı gibi değerli mücevherleriyle de ön plana çıkmakta.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen şehrin özelliklerinden biri değildir?

- A) Sahil kenti olma ve birçok alanda hızla büyüme
B) Eski yapılarıyla özgün bir albeniye sahip olma
C) Üç ülkenin bağlantı konumunda yer alma
D) Güney Kaliforniya ile ticari ilişkilerde bulunma
E) Sanayi ve ticarete öncü kentlerden olma

3. Christy Brown, doğuştan beyin felçli olarak dünyaya gelmişti. Konuşmasını ve hareketlerini kontrol edemiyordu, sol ayağı hariç. Ömür boyu yardıma muhtaç olarak yaşaması, tekerlekli sandalyeye mahkûm olması; onun İrlanda edebiyatının büyük yazarları arasına girmesini engellemedi. Sadece sol ayağını kullanarak yazdığı eserler, onun dünya çapında bir üne kavuşmasını sağladı. Kitapseverler, bu durum karşısında sadece sol ayak parmaklarını kullanarak resim yapmayı ve daktilo kullanmayı öğrenen yazarın hayat mücadelesini ibretli bir şekilde okuma fırsatı buluyor. Christy Brown'nun kendi hayat hikâyesini yazdığı *Sol Ayağım* aynı zamanda filme de uyarlanmıştır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Zorluklara karşı hayata tutunmak için mücadelenin bırakılmaması,
II. Sağlıklı bir bedenin sıradan bir şey olmadığının farkına varılması,
III. İmkânsız gibi görülen şeylerin bile mümkün olması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

4. Eski Yunanlıların inandıkları tanrılar, tanrıçalar ve kahramanlar hakkında uydurdıkları mitlerde yüzyılların soldurmadığı bir güzellik, ifade edilmez bir letafet, derin sembolik manalar vardır. Bu mitler, insan zekâsının birer şaheseri olarak otuz asır öncesinden gelmekte olup dünya durdukça yaşamaya devam edecektir. Çünkü bunların yalnız eski Yunan ve Latin şairleri ve trajedi yazarları üzerinde değil Rönesans'tan bu yana gelişen bütün Avrupa sanat eserlerinde büyük tesirleri göze çarpmaktadır. Batılı ünlü ressamaların tabloları, müzeleri süsleyen heykeller; mitolojinin ışığıyla aydınlanırsa sırlarını verir.

Bu parçada Yunan mitolojisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Birçok anlam katmanına sahiptir.
B) Sanat değeri açısından kalıcılığı yakalamıştır.
C) Avrupa sanatını büyük ölçüde etkilemiştir.
D) İnsanlığın dünyayı algılayışının ürünüdür.
E) Büyük sanat eserlerinin anlaşılmasını sağlamaktadır.

5. Muş'ta doğuştan görme engelli ve absolt (kusursuz) kulağa sahip Bager Çalışçı'nın ünlü besteci ve piyanist Fazıl Say ile tanışma hayali gerçek oldu. Fazıl Say, 30 Haziran'da İstanbul Lutfi Kırdar Anadolu Auditorium'da Şanghay Filarmoni Orkestrası ile vereceği konser için davet ettiği Bager ile bir araya geldi. Fazıl Say, Bager ile piyano çaldığı anları sosyal medya hesabından paylaştı. Yaygın beldesindeki Kardeşler İlkokulunun 2'nci sınıf öğrencisi olan görme engelli Bager Çalışçı'nın müziğe ilgisini fark eden babası Mehmet Çalışçı, onu müzik kursuna başlattı. Bager Çalışçı, burada kendisi gibi görme engelli Yarpuzlu Köyü İlkokulunda müzik öğretmeni olan Caner Keser ile tanıştı. Keser, Bager'in absolt kulağa sahip olduğunu fark etti. Bager Çalışçı, Caner Keser'in de yardımıyla piyano çalmayı öğrendi. Bager Çalışçı'nın köy okulunda konser verme hayali ise bir süre önce gerçekleşti.

Bu parçada Bager Çalışçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görme engelli olması, iyi müzik yapmasına engel değildir.
- B) Müzik yeteneği, işinin ehli öğretmen tarafından keşfedilmiştir.
- C) Var olan müzik yeteneği, iyi bir eğitimle gelişebilir.
- D) Absolt (kusursuz) kulağa sahip olmak için uzun uğraşlar vermiştir.
- E) Tanınmış bir piyanist tarafından ilgi görmüş ve desteklenmiştir.
6. Bitki uzmanı Hayoko Yamata, üniversite seminer salonunda öğrencilerine nadir bir bitki hakkında şu bilgileri veriyordu:
- Rafflesia arnoldii bitkisi, rafflesianın en büyük çiçekli olan türüdür ve dünyanın en uzun çiçeğidir.
 - Kaynaklarda rafflesia hakkında bilginin kısıtlı olması bitkinin çok ender bulunmasındandır.
 - Boyuna nazaran ömrü kısa olan bu bitkinin ömrü yalnızca iki haftadır.
 - Dünyada sadece Endonezya'nın Sumatra ve Borneo adaları ve Tayland'daki Khao Sok Millî Parkı'nda görülen ve bir metreye kadar büyüeyebilen rafflesia'nın ağırlığı on bir kilograma kadar çıkabilir.
 - Taç yapraklarının uzunluğu bir metre civarında olan rafflesia, tohumu olmayan bir çiçektir; ağaçların kökleri üzerinde parazit olarak yeterli ısı ve suyu bulunca oluşur.

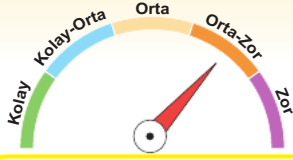
Hayoko Yamata'nın rafflesia arnoldii bitkisiyle ilgili verdiği bu bilgiler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir metreye kadar büyüeyebilen yapısıyla dünyanın en uzun çiçeğidir.
- B) Endonezya'da ve Tayland'da sınırlı bölgelerde yetişir.
- C) Çok nadir görülmesinden dolayı hakkında fazla bilgi yoktur.
- D) Ağaçların köklerinde asalak olarak yetişen, tohumuz bir bitkidir.
- E) Uzun boylu olmasına karşın en kısa ömürlü bir bitki türüdür.

7. • Estetikle vahşiliği bir potada eritmiş, muazzam bir kedi: kar leoparı. Doğal ortamında görüntülenmesi en zor kedir. Tek başına yaşar ve bu duruma yalnızca üreme ve yavru büyütme dönemlerinde ara verir. Onun haricinde yüksek ve karlı dağlarda (Himalayalar, Sibirya, Altaylar, Tanrı Dağları, Tibet Platosu) ve kayalıklarda yaşar. Safkan etçildir, çoğunlukla alaca karanlıkta avlanır ve en sık avladığı hayvanlar mavi koyun, dağ keçisi, marmot, tavşan olarak sıralanabilir.
- Yavrusunu büyüten dişi kar leoparları dışında bu hayvanlar, genellikle yalnız dolaşır. Yavrular, bağımsız bir birey olduklarında annelerinden ayrılır. Kar leoparlarının büyük ve güçlü bacakları, 15 metreye kadar sıçrayabilmelerini sağlar. Büyük ve heybetli kuyruklarını dağ havasından korunmak ve dengelerini sağlamak adına mükemmel kullanır. Kar leoparının çok geniş olan patileri kara batmasını engeller. Boğazlarındaki bir kemiğin tam oluşmamasından ötürü kükreyemezler. Kar leoparları yaşadığı ülkelerin çoğunda kanunlar ile koruma altında. Dileriz torunlarımız da doğanın bu güzel türünü görme fırsatını yakalarlar.

Bu iki parçada kar leoparının hangi özelliği ortak olarak işlenmiştir?

- A) Vahşi oluşu B) Yalnız yaşaması
- C) Pençelerinin büyüklüğü D) Zor görüntülenmesi
- E) Tamamen etçil oluşu

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

3

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Çocuktan al haberi, diye bir laf vardır toplumda. Bir şey öğrenmek istersen çocuğa sor, derler. Çünkü o, doğruyu eğmeden bükmeden söyler. Seçme, ekleme veya çıkarma yoluyla bilgide bir değişiklik yapmaz. Daha kötülük nedir, bilmez o. Çok detaylı da düşünemez. Çocuk aklıyla aklına ilk geleni, temizce söyler. Bu durum, bazen çok yaratıcı ve güzel sonuçlar da verebilir. Bazıları o kadar yaratıcı ve iyi ki insanı mutlu ediyor resmen. Kimisinin projesi, aile boyu kullanabilecekleri scooter; kimisinin projesi kardeşinin sıcak yemekleri rahat yiyebilmesi için soğutma özelliğine sahip çatal; kimisinin projesi ise çiçekleri sulamayı unutanlar için çiçek sulama aparatı.

Bu parçadan hareketle çocuklarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Söyleyeceklerini olduğu gibi ifade ederler.
B) Kötülük algıları gelişmiş değildir.
C) Her şeyi inceden inceye düşünürler.
D) Saf düşünceye sahip olmaları, yaratıcılığı da beraberinde getirir.
E) İcatları, kendi dünyalarına uygundur.

2. Bağımlılık; tekrarlama isteği uyandıran, kontrol edilemeyen, azaldığında ya da kısıtlandığında huzursuzluk yaratan bir davranış bozukluğudur. Bağımlılık kavramı insanlık kadar eskidir ancak içerdiği belirtiler, yaşanan çağa göre değişebilir. Madde alımı, bağımlılık belirtilerinin önemli bir kısmını oluşturur ancak yukarıdaki tanımda detaylandırıldığı üzere psikiyatride bağımlılık kavramı, madde alımını içersin ya da içermesin, bireyin davranışları dikkate alınarak tarif edilen bir kavramdır. Tanı için kullanılan esas kriterler, davranış kriterleridir ve tanı için gerekli olan temel kriter, bireyin kendisi veya çevresi tarafından bildirilen olumsuz sonuçlardır.

Bu parçada sözü edilen durumla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bağımlılık yaratan durum engellendiğinde kişide tedirginlik meydana gelir.
B) Madde alımı, günümüzde en çok karşılaşılan bağımlılık durumudur.
C) Bağımlılık sendromu yaşayan insanların otokontrolünü kaybettiği görülür.
D) Bağımlılığın kapsadığı belirtiler, döneme göre farklılık gösterebilir.
E) Bağımlılığın psikiyatrideki temel ölçütü, davranışlarda istenmeyen durumun varlığıdır.

3. Önce Twitter'ı satın aldığı belirtildi, sonra da kararından vazgeçtiği söylentisi çıktı. Düzenleyici kuruluşa yaptığı açıklamaya göre Elon Musk, Twitter'ı satın alması için gereken paranın öz kaynak kısmını 6,25 milyar dolar artırdı, sahibi olduğu Tesla hisselerini teminat olarak gösterdiği kredi miktarını ise sıfıra indirdi. Musk'ın attığı bu adım, daha önceki itirazlarına rağmen milyarder iş insanının satın almayı tamamlamak istediğine işaret etti. Ancak Musk, Twitter'ı satın alma müzakerelerinin ilerlemesi için sosyal medya sitesindeki sahte hesapların yüzde 5'ten az olduğunun ispatlanması gerektiğini belirtmişti. Musk bu oranın yüzde 20 olduğunu düşünüyor.

Bu parçada Twitter ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Elon Musk'ın, satın alım işleminin karşılığında vereceği öz kaynak tutarını artırdığına
B) Satın alım işleminin, yeni sahibi tarafından tam olarak sonuçlandırılmadığına
C) Elon Musk'ın, satın alma işlemini bir miktar kredi ile yapma kararında geri adım attığına
D) Yeni sahibi ve satışa çıkaran eski sahipleri arasında gerçek olmayan hesaplarla ilgili uzlaşma sağlanamadığına
E) Elon Musk'ın, satışın gerçekleşmesiyle ilgili henüz olumlu bir yöneliminin gözlemlenmediğine

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsin.

ÖSYM KÖŞESİ

4. Arkeoloji, geçmişe ait anlaşılması çaba gerektiren karmaşık detaylara odaklanır. Arkeologların ürettiği bilgi, zahmetsizce anlaşılacak türden bir bilgi olmadığından toplumda karşılık bulmaz. Buradaki eksikliği müzeler tamamlar. Müzelerde göze hoş görünen, ilgi çekici, ne olduğu anlaşılacak heykel, takı, para gibi buluntular sergilenir. Üstelik bunlar medya aracılığıyla "Arkeologlar şu muhteşem eseri buldu." türünden çarpıcı ifadelerle geniş kitlelere duyurulur. Tüm bunlar, arkeolojinin amacına yönelik yanlış bir algının yerleşmesine yol açar.

Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmamıştır?

- A) Emek gerektirdiği için arkeolojinin ürettiği asıl bilgiyle ilgilenilmemesine
B) Arkeolojik bilgilerin detay içermeleri sebebiyle anlaşılmasının kolay olmamasına
C) Arkeolojik bilginin uygulama ve teşhir alanları olan müzelerde sergilenmesine
D) Arkeolojinin maddi kazanç sağlayan bir alan olarak değerlendirilmesine
E) Medyanın arkeolojik bilgiden ziyade ilgi çekici örnekleri ön plana çıkarmasına

ÇIKMIŞ SORU

2021 - ALES

5. Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) toprak kullanımı ve iklim değişikliği üzerine hazırladığı raporda, Batı'daki yüksek et ve süt ürünleri tüketiminin iklim değişikliğini artırdığı uyarısı yer aldı. Öte yandan raporu hazırlayan bilim insanları, topluma vejetaryen (et yemeyen) veya vegan (hayvansal ürün kullanmayan) olma çağrısında bulunmadı. Uzmanlar, hayvancılığa ayrılan topraklarda üretilen sebze ve meyvelerin daha fazla kişiyi doyuracağını ortaya koydu. 107 bilim insanının hazırladığı rapora katkı sunan İngiltere'deki Aberdeen Üniversitesinden çevre bilimci Prof. Peter Smith, "İnsanlara et yemeyi bırakın demiyoruz. Bazı bölgelerde insanların et yemekten başka bir çaresi yok. Fakat Batı'da da çok fazla et yediğimiz, gün gibi ortada." dedi.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu parçada adı geçen rapora katkı sunan bilim insanlarına ait olamaz?

- A) Hayvancılık yapılan topraklarda yetiştirilecek sebzelerle daha fazla insan doyabilir.
- B) Bütün insanların et yemeyi tamamen bırakmasını istemek doğru olmaz.
- C) Batı'daki insanların et tüketimini azaltmaları, iklim değişikliği açısından iyi olacaktır.
- D) İnsanların hayvansal gıdalardan uzak durmasını istemek, çevre adına doğru bir öneridir.
- E) İklim değişikliğini olumsuz etkileyen nedenlerden biri, Batı'daki hayvansal gıda tüketiminin fazlalığıdır.
6. Türkiye'deki yetişkinler; sözel beceriler, sayısal beceriler ve teknoloji bakımından yoğun ortamlarda problem çözme becerileri alanlarının her üçünde de OECD ortalamasının altında bir yeterlilik gösteriyor. Türkiye'de yetişkin nüfusun %45,7'si sözel beceriler alanında, %50,2'si sayısal beceriler alanında en temel düzey olan 1'inci düzey ve altında bir yeterliğe sahip. Ayrıca Türkiye'de üniversite mezunları ile liseden daha düşük eğitim seviyesine sahip yetişkinler arasındaki sözel beceri farkı OECD ülkelerine kıyasla daha düşük. Bu sonuçlar ışığında Türkiye'nin, eğitim seviyesi ve sözel beceri arasındaki ilişkinin en zayıf olduğu iki ülkeden biri olduğu vurgulanıyor.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Yetişkin nüfusun sayısal becerilerde ilk düzeyin altında olan kısmının sözelde ilk düzeyin altında olan kısmından daha çok olduğu,
- II. Yetişkinlerde sözel becerilerin teknoloji yönünden yoğun ortamlarda sorun çözme becerilerinden geride olduğu,
- III. Lise öncesi eğitim düzeyi ile üniversite mezunları arasındaki sözel beceri farkının OECD ülkelerinden daha aşağıda olduğu

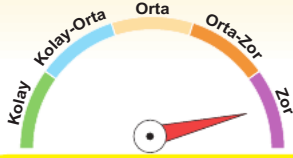
sonuçlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

7. Hollanda'da bu yaz yapımına başlanacak ReGen, sürdürülebilirlikle ilgili tüm unsurları bir araya toplayacak bir mahalle. Bir zamanlar "ütopya" olarak bakılan proje, Danimarkalı bir mimarlık firması tarafından Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da hayata geçirilecek. ReGen köyü, tamamen kapalı bir sistemin deneneceği dünyadaki ilk yerleşim yeri olacak. Bu, şu demek: ReGen, enerjisini ve besin ihtiyacını kendi üretecek. Atık konusunda ise kapalı bir döngü sistemi işletilecek. Kompost atıklar, çiftlik hayvanları tarafından tüketilecek; kalan atık ise asker sinekler tarafından. Bu asker sinekler balıklar tarafından yenilecek, balık atıklarıysa meyve ve sebze üretilen sulu tarım sistemlerini gübreleyecek. Peki, elektrik ve ısıtma için enerji üretimi nasıl gerçekleşecek? ReGen köyünde enerji; jeotermal, güneş, güneş-termal, rüzgâr ve katı atıktan elde edilecek. Köyün ihtiyacı olan su ise bir depolama-dağıtma sistemi aracılığıyla hem tarım hem de içmek için kullanılacak. ReGen köyü bir model... Onu hayata geçirecek mimarlık firması; bunun dünya çapında bir model olduğunu, kendi kendine yeterli olan bu mahalleleri başka ülkelerde de hayata geçirmek amacıyla olduklarını açıkladı. Almere yakınlarında 100 evle başlayacak yapım çalışmalarının üç yıl sonra tamamlanması planlanıyor.

Bu parçada ReGen ile ilgili anlatılanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Enerji üretiminin yer altı sularından, rüzgârdan, güneşten ve katı atıktan elde edilmesinin planlandığı
- B) Köyü oluşturan firmanın, bu örnek yerleşimi dünyanın diğer yerlerinde de gerçekleştirmeyi amaçladığı
- C) Önceleri sadece güzel bir hayal olarak görülürken şimdi bir kısmının hayata geçirildiği
- D) Atıkların köy içinde sistemleştirilen bir döngü içinde değerlendirileceği
- E) Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da Almere dolaylarında hayata geçirileceği

4

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. İnsanların yeme, içme ve barınma ihtiyaçlarının yanında, giyinme ihtiyaçları da vardır. Zamanla bu ihtiyaç, öncelikle kadınları "farklı olanı" giymeye itmiştir. Belirli bir akıma göre temelde benzer ama ayrıntıda farklı giysiler de modayı oluşturmuştur. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin büyük önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün eşi Latife Hanım; eğitimi, kültürü ve giyimi ile ülkemizdeki kadınlara örnek olacak ve cesaret verecek niteliktedir. O dönemden itibaren ülkemizde yavaş da olsa bir giyim tarzı oluşmaya başlamıştır. 1950 yılından itibaren ise genç kızlarımız, dünya modasını takip etmeye başlamış ve moda ile ilgili çalışmalar hız kazanmıştır.

Bu parçadan hareketle moda ile ilgili olarak

- I. Latife Hanım'ın tercih ettiği giyim tarzı, o dönem kadınları için örnek kabul edilmiştir.
II. 1950'li yılların modası, Türkiye'den dünyaya hızla yayılmıştır.
III. Toplumun her kesimi, kendilerini moda uymak zorunda hissetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Suna Abaç'ın resimlerinde figür ve mekân öğelerine ait biçimlerin doğal biçimlerden farklı olduğu görülür. Bu durum, sanatsal doğruların düş dünyasında arandığını göstermektedir. Mimar olarak uzun yıllar çalışan Abaç'ın resimlerinde düşsel tasarımların inceliklerle yapıldığı anlaşılmaktadır. Minyatürden ve süsleme sanatlarından esinlenerek oluşturduğu resimlerinde sade bir anlatıma ulaşan sanatçının, neşe duygusuna büyük önem verdiği gözlenmektedir. Genellikle bir restoranda, vapurda ya da balonda gördüğümüz figürlerde hafif bir tebessüm vardır.

Bu parçadan Suna Abaç ile ilgili aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Resimlerinde çeşitli sanatlardan yararlandığı
B) Eserlerinde titiz bir çalışma yürüttüğü
C) Ürettiklerinde genellikle belli bir duygunun öne çıktığı
D) Mimarlık yapmasının sanatına büyük katkılar sağladığı
E) Tablolarında sanatsallığı hayali öğelerle sağlamaya çalıştığı

3. *Melek Aynası*, bir polisiye roman olarak kabul edilse de gerilim kategorisine girip girmeyeceği hâlâ tartışılan bir eser. Roman, okurun merakını gıcıklayan bir cinayetle başlıyor. Sonra romanın önemli bir bölümünde karakterlerin geçmişleri, özellikle ailenin geçmişteki hikâyesi, geriye dönüşlerle ayrıntılı olarak anlatılıyor. Bu bölümde okur, sanki kısa bir tırmanıştan sonra uzun ve düz bir platodan geçiyor; sonunda yine kısa, dik bir yokuştan inip varış noktasına ulaşıyor. Böylece romanın büyük bir bölümü de o "uzun ve düz bir plato" gibi sakince geçip gidiyor. Bu nedenle eserin, kitabı eline alıp sayfaları uçarcasına çevirmeye alışık olan gerilim romanı okurlarını çok tatmin edeceğini zannetmiyorum.

Bu parçaya göre Melek Aynası'nın gerilim romanı sayılmama gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Büyük bölümünde durağan bir anlatım tekniğinin kullanılması
B) Heyecanlı atmosferi bozacak fazlaca ayrıntıya yer verilmesi
C) Okuru heyecandan uzaklaştırarak dingin bir dünyaya taşıması
D) Gerilim unsurunun kitabın başından sonra sıklıkla kesintiye uğraması
E) Okura heyecan vermeyecek kahramanların hayatlarına ağırlık verilmesi

2019 - ALES

4. (I) İhtiyacıma göre olan ürünü bulmak için binlerce seçenek içinden bir mağazanın internet adresine bakıyorum. (II) Ürünün normal ve büyük fotoğraflarından bana uygun olup olmadığını her açıdan inceliyorum. (III) Seçmiş olduğum ürünün siparişini internet adresinden mağazadan teslim al seçeneğini tıklatarak hızlıca veriyorum. (IV) Ürünü, bana gelen e-posta sonrasında seçmiş olduğum bana en yakın mağazaya teslim edildiğinde gidiyorum. (V) Sipariş ettiğim ürünü önceden işaretlediğim mağazadan kargo ücreti ödemedem ve deneyerek teslim alıyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi

"Neden siparişim mağazaya gelsin ve ben mağazaya kadar yorulayım ki?.. Evime gelsin; gül gibi, kapımı açar, ürünü teslim alırım."

itirazına cevap olacak bir bilgi barındırır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ön sözlerin okura bir selam yazısı olduğunu düşünürüm ben. Biraz sonra koyulaşacak dostluğun karşılama sözleri... Elinize aldığınız her kitapta onu yazanın düşüncesine konuk olmaz mısınız? Sizi bir kitaba bağlayacak olan işte o selamlama sözlerinin içtenliğidir. Sonraki sayfalarda neler anlatılıyor, bu kitap niçin yazıldı, kaç sayfadan oluşuyor? Ne önemi var bütün bunların? Bu ayaküstü konuşmadan sonra has odalara, dayalı döşeli salonlara davet edileceksiniz nasıl olsa! Burası daha selamlık kısmı. Sayfaların örtüsünü de sayfalar ilerledikçe, sohbetiniz koyulaştıkça kendi ellerinizle açmaya başlayacaksınız ya...

Bu parçada konuşan kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Bir kitabın ön sözü, kitapta anlatılmak istenenleri kısaca ve açıkça veren bölümdür.
- B) Eserin ön sözünün her şeyden evvel samimi bir biçimde kaleme alınması gerekir.
- C) Kitap bir yapboz gibidir; sonlarına doğru geldikçe her şey belirginleşir, anlam kazanır.
- D) Ön söz, yazarla okur arasında duygu birliğinin oluştuğu kısımdır.
- E) Okur, kitabın ön sözünde birkaç iyi niyetli sözden başka bir şey aramamalıdır.

6. Finansal bir eğitim ajansı, 15-30 yaş arası gençlerin para yönetimine dair bir araştırma yaptı. Önce eğitim verildi, sonra ölçme yapıldı. Eğitim almadan önce ve sonraki anket sonuçlarına göre yaptıkları bütçeye sadık kalanların eğitim almadan önceki oranı %56 iken, eğitim aldıktan sonra bu oranın %83'e çıktığı görülüyor. Aynı araştırmanın sonucuna göre para kazandıkça bir miktarını biriktirenlerin oranı %49'dan %83'e, her ay düzenli birikim yapanların oranı ise %32'den %62'ye çıkmış. Birikim yapmanın bilincine eğitimle varan gençler, kredi kartı borcu konusunda artık daha hassas davranacaklarını söylüyorlar. Araştırma aslında eğitimin, gençlerin biriktirme alışkanlıkları açısından ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bu konuda özellikle ailelerin görevleri büyük. Ailelerin yapabileceklerinin en başında, çocuklarına daha küçükken biriktirme alışkanlığı kazandırmak geliyor. Bu alışkanlığın oyunlaştırarak kazandırılacağı ve harçlığını biriktirmenin öğretilbileceği vurgulanıyor.

Bu parçaya göre finansal eğitim sonunda gençlerde oluşan değişimle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her ay düzenli para biriktirenlerin oranı, yüzde yirmi sekizden fazla artmıştır.
- B) Gençler, kredi kartı borcu konusunda daha dikkatli olacaklarını belirtmişlerdir.
- C) Para kazanınca paranın bir miktarını biriktirenlerin oranı yüzde otuzdan fazla artmıştır.
- D) Gençlerde ölçülen olumlu değişimde ailelerin etkisi büyüktür.
- E) Yaptığı bütçeye uygun davrananların oranı, yüzde yirmi beşten fazla artmıştır.

7. Özellikle Avrupa ve Amerika'da normal et, sıradan bir sözcük olarak kaldı çünkü bugünlerde et modası Kobe eti/ Wagyu ile tanımlanır oldu. Peki, Wagyu ne demek? Japon dilinde "wa", Japon; "gyu", sığır demektir, Wagyu bunların birleşimidir. Kobe eti, Japonya'da Wagyu bölgesinde yetişen hayvanlardan elde edilir. Bu hayvanların yüksek kalitede ete sahip olmasının birinci sebebi, o bölgenin ot kalitesidir. Kobe etinin lezzetinin ikinci sebebi ise bu hayvanların doğdukları günden itibaren serbest yaşıyor olmalarıdır. Hayvanlar, serbest ve dingin bir hayat sürerken üç öğün de yemek yer. Etlerinin yumuşak ve doğal olması için yemeklerden sonra sığırlara masaj yapılır. Bu hayvanların sindirim sistemleri çok rahattır. Çok fazla hareket etmeyen hayvanlarda kas dokusu gelişmediğinden etleri daha yumuşak kalır. Normalde etlerin çevresinde oluşan yağ tabakası, Wagyu yetiştirilmesinde özenli bir bakımla Kobe etlerinin içine nüfuz ettirilir. Böylelikle Kobe etinde "marble" denilen mutfak terimindeki gibi damarlı mermer görünümü oluşur. Bu nedenle Wagyu etini dışarıdan da fark edebilirsiniz. Pişirilmesi, normal etler gibidir. Her ette olduğu gibi suyunun içine hapsolmesi için mutlaka pişirdikten sonra 2-3 dakika dinlendirilmesi gerekir.

Bu parçada Wagyu eti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sığırların hareketsizlikten kas dokusu gelişmediği için yapısının yumuşak olduğuna
- B) Oluşan yağ tabakasından dolayı damarlı mermer görünümü aldığına
- C) Suyunu içinde tutmaya yarayan kendine özgü bir pişirme yöntemi olduğuna
- D) Wagyu yöresindeki otlardan beslenen, rahat ortamlarda yetiştirilen sığırlardan elde edildiğine
- E) Adlandırıldığı kelimenin birleşik bir sözcük olup "Japon sığırı" anlamına geldiğine

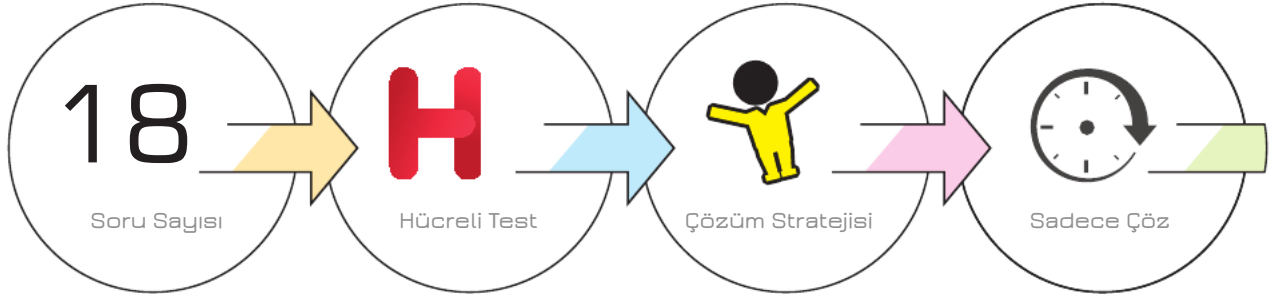
0 **SIFIR**
RISK

3

PARAGRAFTA
YAPI

- Bu testi, süre tutmadan sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Bir paragraf giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur. Giriş cümlesi, paragrafın ilk cümlesidir. Yani bu cümleden önce, önceki cümleyi çağrıştıran herhangi bir söz, açıklama, bağlaç vs. bulunmaz.
- ▶ Giriş cümleleri, kendinden sonraki cümlelere hem anlam hem de yapı yönüyle bağlanabilecek biçimde olmalıdır.
- ▶ “Çünkü, oysa, bunda, böylece, bu durum” gibi kendinden önce başka cümleleri gerektirecek sözler içermez.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

1. Aşağıdaki cümlelerden bir paragraf oluşturulmak istense hangisi paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) Yayımlanan bir raporda, ona ait olduğu büyük iddialarla ortaya konulan mezar taşının gerçek olmadığının anlaşılmasından sonra bazı çenelerin kapanır gibi olduğunu görüyoruz.
- B) Dileğimiz, gerçeğin görülmesinden sonra o çenelerin bir daha açılmamasıdır.
- C) Ancak onu beldelerinin tanıtılmasında ve turizme canlılık katmasını sağlamakta araç olarak kullananların olduğunu da unutmamak gerekir.
- D) Halk edebiyatının en büyük şairlerinden olan Karacaoğlu, Çukurova yöresinde yaşamıştır.
- E) Onun şiirlerini samimi duygu ve düşüncelerle araştıran, o şiirlerden faydalanmak isteyen pek çok kişi var.

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

2. ----. Başka bir deyişle kitap yazmaya başlamak önemlidir ama önce yazma cesaretini toplamak gerekir. Neticede nasıl yazı yazacağınızı biliyorsunuz; parmaklarınız var ve bir de hayatınız. O tek hayatta kelimelerinizi yazarak sesinizi duyulur hâle getireceksiniz sonra da başkalarının sizi işitmesini sağlayacaksınız. Bunun için yapmanız gereken şey, yazmak. İnsanlar zihninizin içinde dolaşan fikirleri okuyamaz. Onlar ancak sizin dikkatle ve muazzam bir aşkla kâğıda döktüğünüz düşüncelerinizi okuyabilir. O hâlde yazmaktan başka çareniz yok.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bugüne kadar okurun karşısına çıkamamış mükemmel kitabınızın önündeki tek engel ertelemidir
- B) Yazarken yavaş hareket etmek yazma sürecinde geçen zamanın da tadını çıkarmaya olanak tanır
- C) Yazı masasına oturduğunuzda ihtiyacınız olan ilk şey size öğretilen kalıplaşmış teknikleri unutmaktır
- D) Yazmayı bir yetenek olarak gördüğünüzde nasıl başlayacağınıza dair endişeniz yok olacaktır
- E) Taslak hâlindeki karalamaları hayal dünyanın renkleriyle canlandırdığınızda bir eser ortaya koyarsınız

ÇIKMIŞ SORU

2022 - TYT

Süre tutmadan sadece çöz!

PARAGRAFTA YAPI

TEST

1A

3. ----. Yazıyla bağım çok eskilere, ta çocukluk yıllarıma dayanır. Yazar olmayı düşünmek, ona karar vermek tabii ki daha sonraki adımlar ama yazı ile bağım; günlük, şiir, roman ne düzeyde olursa olsun daha eskiye gidiyor. Bunun en büyük sebebi de çok fazla seçeneğimin olmamasıdır. Birincisi çok fazla kitap okuyarak, yazarak, hayal dünyasının içinde yaşayarak geçen bir çocukluğum vardı. İkincisi, o süreklilik duygusunu kaybetmemek için yazmak istedim.

- Çocukluğumda edindiğim alışkanlıkların hiçbirini ileriki yaşlarımda sürdüremedim
- Kesintilerle örülü yaşamımda bende sürekliliği olan tek şey, yazıdır
- Yazabilmenin bir ilhama dayandığını kabul eden biri olarak acele etmeyi sevdiğimi söyleyemem

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

5. İlk Çağ'dan beri bilimi, bilimsel bilgiyi tek ve hakiki bilgi kaynağı olarak görenlerin yanı sıra bilimden kuşku duyma, onu özellikle yaşam pratiği açısından değersiz hatta zararlı sayma eğilimi de var olmuştur. ---- Yakın zamanlar göz önüne alındığında bunların genelde modern bilim ve teknolojinin neden olduğu çevre kirliliği, işsizlik gibi etkenlerle ortaya çıkan hoşnutsuzluklardan, kimi kültür ve uygarlıkların alternatif bilim anlayışından ve nihayet eleştirel teoriden kaynaklandığı söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Her ne kadar bilimsel bilgiyi üreten, insanın kendisi de olsa o, üreticisinden bağımsız bir niteliğe sahiptir
- Bilime karşı takınılan bu tavır boşuna değildir, arkasında toplum ve şartlara göre farklılaşan nedenler bulunmaktadır
- Dikkatli bakıldığında burada birbirinden ayrı iki düşünce tarzının birleştiği ortak bir nokta görülebilmektedir
- Bunun için gerçek bilimle sözde bilimi birbirinden ayırabilme; bilimsel yöntem ve bilginin kullanımına bağlıdır
- Bilim felsefecileri bu noktada, bilimin yerini ve bilim ile insan ilişkisi içindeki işlevini doğru belirlemek zorundadır

2021 - TYT

4. ----. İnsanda bilme isteği, doğal bir dürtü olarak kabul edilir. İnsan aklının doğal olarak sorduğu soruların belirli bir sistematik ve iç bütünlükle yanıtlanması gerekir. Çünkü insan, sığ ve temellendirilmemiş görüşlerle yetinmek istememektedir. Bu nedenle her zaman sorularına derin yanıtlar bulmak için uğraş vermiştir. İnsan hayatının amacı, evrende bir düzen olup olmadığı, ruhun varlığı, nasıl bir yaşam sürdürülmesi gerektiği, neyin güzel olduğu, adaletin nasıl sağlanabileceği gibi sorulara yanıt bulmak amacıyla yapılan bir etkinliktir felsefe.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- Felsefe, insanın sorduğu sorulara yanıt arayan bir disiplindir
- İnsan, düşünen bir varlık olduğu için aklındaki sorulara cevap arar
- Merak, öğrenme ve soru sorma gibi edimler insanın doğasında vardır
- Bütün bilimler, septik anlayıştan ve varlıkların sorgulanmasından doğmuştur
- Felsefe, insanı temel alan sorgulayıcı amaçlar taşır

6. Bedenimi görebilirim, söz gelimi aynaya bakarım; peki ya zihnimi? Zihin görülebilir mi? Zihin beyinde ise beyin açık bakıldığında orada zihin görünür mü? Aynı biçimde bir beden yani cisim söz konusu olduğunda bu bedenin bilgisi nesnel olarak herkese açıktır. Dileyen herkes bedeni çeşitli deney araçlarıyla enine boyuna inceleyebilir. Oysa zihin için aynı şey söz konusu değildir. ----.

- Bir kişinin kendi zihin deneyimi kendisine özgüdür, bir başkasının erişimine açık değildir.
- Kendi zihin durumlarımıza doğrudan ve aracısız erişebilme olanağı varken bir başkasının zihin durumlarına dolaylı ve aracılı erişebiliriz.
- Bir başkasının zihin durumunu, anlattığı ya da davranışlarına yansıdığı ölçüde kestirebiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. (I) Bir toplumda eğitim sisteminin dayandığı insan görüşü, ahlak ve bilgi anlayışı; eğitim felsefesinden etkilenir. (II) Eğitim felsefesi, eğitime yön veren sistemli düşünce ve kavramlar bütünüdür. (III) Eğitim felsefesi, bir toplumda eğitim sisteminin toplumun kültürü ve gereksinimleri doğrultusunda geliştirilmesine yardımcı olur. (IV) Örneğin 20. yüzyılda çok etkili olan pragmatist (faydacı) eğitim anlayışı, daha çok Amerikalı filozof William James ve John Dewey'in görüşlerine dayanmaktadır. (V) Bunun dışında başka felsefi düşünceler de eğitim yöntemlerine kılavuzluk yapmaya devam etmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu anlamda felsefi düşünceler, eğitim sistemlerine yol gösterir." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Öz güvenli ve kendinizden emin olmanız, başarılarınızı sahiplenmenizi sağlar. (II) Öz güveninizi güçlendirmek için bilgisine ve pratiğine hâkim olduğunuz konularda ulaşılabilir olmalısınız. (III) Önünüze çıkan fırsatlarda atılmanız ve kendinizi geliştirmeye açık olmanız öneririz. (IV) Atak olan karakterler, bulundukları durumdan daha ileriye geçebilirler. (V) Şunu da atlamayalım: Hayatınız boyunca kendinizden ayıramayacaksınız, o yüzden kendinize güvenin!

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yerine "Uzmanlık alanınızda birikiminizi görülebilir konumda tutmanız, kendinize güveninizi pekiştirir." **cümlesi getirilebilir?**

- A) II B) IV C) I D) V E) III

ÜçDört
Bes

8. (I) Norveç Bilim Enstitüsü uzmanları, Svalbard'a bağlı Spitsbergen adasında GPS çipi taktıkları dişi tilkiyi geçen yıl ağustos ayında doğaya salmıştı. (II) Tilki, burada kalın kürkü sayesinde aşırı soğukta hayatta kalmayı başardı. (III) Yolculuğunun ikinci ayağında yaklaşık iki bin kilometre daha yürüyerek Kanada'nın Ellesmere Adası'na gitti. (IV) Ama uzmanları en çok şaşırtan şey, tilkinin bu kadar yol yürümesinden çok, bu mesafeyi şaşılacak kadar kısa sürede katetmesi oldu. (V) Tilki, günde ortalama 46 kilometre yol yürüdü; bazı günler bu, 155 kilometreye kadar çıktı.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinden önce "Henüz bir yaşına basmayan tilki, batı yönünde 1.512 kilometre yürüyerek 21 gün sonra Grönland'a ulaştı." **cümlesinin getirilmesi en uygundur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Noktalama işaretleri, harfleri kelimelere ve cümlelere dönüştürmemize yardımcı olur. (I) Onların eksikliğinde metinlerin nasıl okunduğunu hayal etmek birçok kimse için güç olsa da yazarlar yazılarını binlerce yıl, noktalama işareti olmadan kaleme aldı. (II) MÖ 3. yüzyılda Mısır'ın İskenderiye kentinde, ünlü Aristophanes'in yönetimindeki büyük kütüphanede hiçbir noktalama işareti, büyük ve küçük harf kullanılmadan yazıldığı için parşömen tomarlarını okumak çok zaman alan bir işti. (III) Hangi kelimenin ve cümlelerin nerede başlayıp nerede bittiğini anlamak okurun işiydi. (IV) Bu durum, hitabete dayalı rekabetin yaygın olduğu Eski Yunan toplumunda kabul edilse de Aristophanes, okurlara sonu gelmez bir şekilde birbiri ardına sıralanmış harfleri orta nokta, alt nokta ve üst nokta işaretleriyle ayırarak okumalarını öneriyordu. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Peki, ne oldu da bu yazım tarzını değiştirmeye gereksinim duyuldu?" **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Süre tutmadan sadece çöz!

PARAGRAFTA YAPI

TEST

1A

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

11. Tiyatro ve sinemada, izleyicinin bütün dikkatinin sahneye ve perdeye yönelmesini sağlayacak bir yerleşim ve ışık düzeni vardır. Dikkatin dağılmaması için, geç gelenler salona alınmaz. Buna rağmen, en iyi koşullarda bile, bir filmin ancak %60'ının görülebildiği, %40 ayrıntının dikkatten kaçtığı saptanmıştır. Bu oranın, radyo ve televizyon yayınlarında daha da düştüğü kabul edilebilir. Çünkü radyo ve televizyon, genel olarak, günlük hayatın akışı içinde takip edildiği için kişi yayından zaman zaman kopar. ---- .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yetişkinlerin düz bir konuşmayı dikkatle dinleme süresinin, genel olarak radyoda beş dakika, televizyonda on dakika olduğu saptanmıştır
- B) Ancak bunda senaryonun özgün veya çeviri olmasının yanında ses ve görüntü efektlerinin de etkisi vardır
- C) Radyo ve televizyon dizilerinde bir sinema tekniği olan geriye dönüşlerle ayrıntıların pekiştirilmesindeki ana neden budur
- D) Uzun süreli bir programı, oyunu veya filmi dikkatle izleme süresi yaş ve ilgiyle ilişkilendirilebilir
- E) Kimi zaman çizgi filmler ve radyo oyunları gibi çocuklar için hazırlanmış programları yetişkinler de aynı ilgi ve dikkatle izleyebilir

2021 - TYT

12. İmge, kitabın fikri ya da anlatacağım sahne için gereklidir. Kitaplar bir imge, bir hayal, bir kahraman, bir durumla başlar; bu yüzden ben onlara bağlanırım. Tarihî roman yazarsam bu tür bir imgeyi aramak için okurum, sürekli okurum ama içinden bir imge çıkmıyorsa ya da kendim bunları anlatacak bir hayal bulamıyorsam boş veririm. Ya da pek çok şey yaşamışım ama hiçbirini kendimin kılamamışım. İmge benim olmalıdır öncelikle, kişisel olmalıdır. Dolayısıyla ----.

- I. her hikâye, gerçeğin izinden gidildiğinde ortaya çıkacaktır
- II. herhangi bir hikâyeye bağlanmak için bir imge gereklidir
- III. konunun büyüüne kapılmak için yazının büyüünden sıyrılmak esastır

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Divan şiirinin karakteristik özelliklerinden biri de "yoğunlaşma" düşüncesidir. Yoğunlaşmada kelime ve kavramlar, en kısa ve etkileyici anlatımı sağlamak için çeşitli çağrışımlara imkân tanıyacak şekilde kullanılır. Az sözle çok şey anlatma gayretinin bir sonucu olarak belli kalıplar, çoğu kez edebî sanatlar vasıtasıyla tekrar tekrar kullanılmıştır. Nükte de kelimenin anlamından, söz sanatlarının derinliğinden veya şiirin söylendiği ortamın sunduğu imkânlardan yararlanılarak yapılır. Bu hususlar dikkate alındığında ----.

Bu parça anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) gerçeğin algısı, şairlerin ve düşünürlerin bakış açısına göre değişir
- B) eski şiirle güncel şiirin farklı olduklarını söylemek zor olmasa gerek
- C) söz sanatlarının nüktenin araçlarından biri olarak kullanıldığı görülmektedir
- D) nüktenin hikâye ve fıkraya değil, şiire daha yakın durduğu yadsınamaz
- E) her şairin farklı konularda şiir yazma çabası içinde olduğu fark edilir

14. Bazen yazarların da etten kemikten insanlar olduğunu unutuyoruz galiba. ----.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

- A) Yazarlar da elektrik ve su faturası ödeyen kişilerdir
- B) Onların da bakmakla yükümlü oldukları aileleri vardır
- C) Onlar da acıları, mutlulukları ve kaygıları bizim gibi yaşarlar
- D) Onlara insanüstü bir değer verme yarışına giriyoruz
- E) Onları mükemmel olarak kabul etmekte zorlanıyoruz

15. ----. Küseriz, kırılırız, kavga ederiz, haksızlığa uğrarız hatta çöküşünü engellemek için kendimizden pek çok şeyi feda ederiz ama yine de sevmeye devam ederiz. Başka türlü elimizden gelmez. Ayrılıp gitmek, ölüm gibi gelir çoğu zaman. ----.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçanın hem başına hem de sonuna getirilebilir?

- A) Ailenin toplumsal açıdan önemi, herkese iyi anlatılmalıdır
- B) Karşılıklı anlayış, herkesin istediği fakat ötekine göstermediği bir durumdur
- C) Sevmenin de kendince kuralları olduğunu söylemekte fayda vardır
- D) Mutsuzluğun baskın olduğu ortamda yeni anlayışlara yönelme söz konusudur
- E) Ailenin ve memleketin birbirine benzer yanları vardır

17. Mozart'ın en büyük tutkusu müzikti. Müzik, onun için her şeydi. Böyle bir müzik dehasının müziğinde Fransa, İtalya, İspanya gibi ülkelerden etkilenmesi doğal karşılanırken neden Doğu etkileri insanları şaşkınlığa uğratmaktadır? Öyle bir kişiliğin kendi kültürü dışındaki medeniyetlerin müziklerine de ilgi duyması ----?

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) o kişinin ne kadar evrensel olduğunu göstermez mi
- B) niye birilerini çok rahatsız ediyor acaba
- C) neden kabul edilebilir bir yaklaşım olsun
- D) gerçekten de çok yadırganacak bir durum mudur
- E) onun müziğine de katkı sağlamış olmuyor mu

ÜçDört
Bes

16. 19. yüzyılın ikinci yarısında Fransız Lumiere kardeşlerin sinematograf cihazını icat etmeleriyle birlikte ortaya çıkan ve ülkemize de takip eden yüzyılın başlarında gelen sinema sanatının ilk örnekleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de öncelikle belge filmler üzerinden oluşturulmuştur. Dünya savaşlarının hemen ertesinden günümüze kadar ise sinema, ----. Şimdi halk kitlelerinin görsel sanatlar içerisinde en çok ilgi duyduğu ve belki de dünyanın en yaygın bilinen sanat dalı hâline gelmiştir.

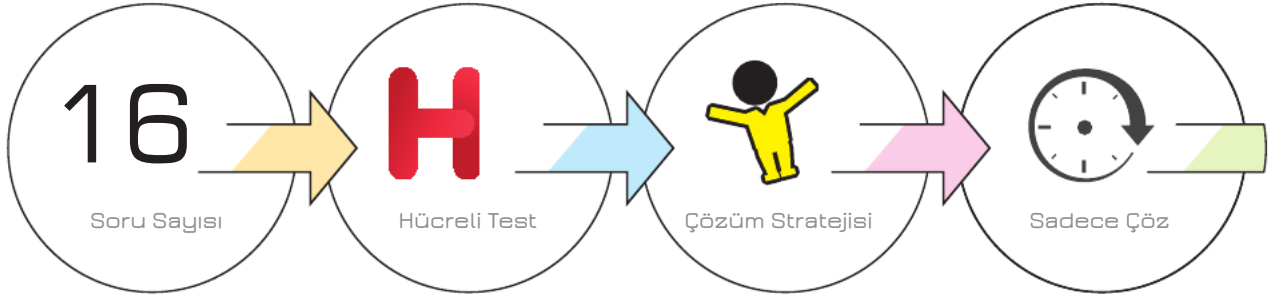
Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) kendi dışında internet altyapısı ile kısa video temelli mecralara dönüşmüştür
- B) teknik altyapı ve içerik üzerine çok büyük bir birikim koyarak alabildiğine gelişmiştir
- C) zaman içerisinde geliştirdiği türlü konularla alanını genişletmiştir
- D) hemen her insanın görmek isteyeceği görüntüleri aktarır duruma ulaşmıştır
- E) başlangıcındaki belge niteliğinin yanına başka konuları da eklemiştir

18. Benim edebiyatım, hayat denen trende giderken bir anda duraklamanın edebiyatı değil. Trenin ve yolculuğun tamamını anlatmaya eğilimliyim. Hayattan küçük bir kesit anlatıcısı değilim. Karakterin geçmişine mutlaka giderim. Hep söylediğim şeydir: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Karakterler, yazıldığı anda vardır
- B) Geçmişin gelecekle ilgisi hep olagelmıştır
- C) İnsanı bütünüyle ele almak önemlidir
- D) Yaşanan zamanın anlamı, geçmişte saklıdır
- E) Geçmiş bilmeden geleceği oluşturamayız

- Bu testi, süre tutmadan sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- Parçayı iki paragrafa ayırma sorularında iki şeyden birinde olmalıdır gözümüz: 1. Ele alınan konudan farklı bir konu. Yani farklı bir düşünceye geçildiğinde paragraf da değişmelidir. 2. Ele alınan konunun yeni, farklı yönü, değişik bir özelliği dile getiriliyor olmalıdır.
- İkinci paragraf olarak belirlediğimiz kısmın ilk cümlesinin giriş cümlesinin özelliklerini taşıyor olması gerektiğine de dikkat etmeliyiz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

1. (I) Her toplumda kuşaklar arasında yinelemeler ve bunun karşısındaki değişimlerden oluşan bir karşıtlık örülür. (II) Eskiler ile bugünküler kavgası şu veya bu biçimde, açıkça ya da sessizce tekrarlanır. (III) Ne kadar tarihsel çağ varsa o kadar modern dönem olduğu söylenir. (IV) Yine de birkaçı dışında hiçbir toplum gerçekte kendini modern olarak adlandırmamıştır. (V) Modernlik yalnızca zamanın geçişinin bir sonucuysa kendini modern olarak adlandırmak, modernliği çok çabuk yitirmeye razı olmak demektir. (VI) Her şeyin izini silip yok eden kaçınılmaz kültürel erozyonlar, bugün modern toplum dediğimiz bizlerin adını da bir gün yok edecektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2022 - TYT

2. (I) Felsefi düşünce, filozofların ortak birikimi ile oluşur. (II) Bu anlamda felsefe, birikimli bilgidir. (III) Örneğin İlk Çağ'da filozofların sorguladığı "Bilgi nedir?, Sanat nedir?, Varlık nedir?" gibi sorular hâlâ yanıtlanmaya çalışılmaktadır. (IV) Böylece her filozof, kendi düşünceleriyle bu sorulara açıklamalar getirmekte ve felsefeye yeni bilgiler katmaktadır. (V) Bu durum, felsefeyi bilimden ayıran bir özelliktir. (VI) Bilimler, ispatlanmış doğrulara bağlı ilerlerken felsefe, bir konu üzerine tutarlı bilgiler ortaya koyar.

Bu parçada kaçınıcı cümleyle başlayan bölüm, ayrı bir paragrafta yer almalıdır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Her insanın aile içi ilişkilerde oluşturduğu “hayat senaryoları” vardır. (II) Bu senaryolar, zihnimizin derin kayıtlarında yazılıdır. (III) Gençlerin hayatın yeni dönemine girdikleri zaman kazanmış oldukları bu senaryolarındaki rollerini yeni duruma göre güncellemeleri gerekir. (IV) Bu güncelleme, insanın ruhuyla ilgilidir çünkü insan ne bir makine ne de bir elektronik cihazdır. (V) Okul hayatıyla birlikte düşünce ve duygu kısıtlılığı başlayan gençler, artık bu yeni duruma uyum sağlayamazlar ve her şeyi annelerine veya babalarına sorma ihtiyacı duyarlar. (VI) Onların onayı olmadan karar veremeyen bu gençlerde özerklik duygusu da gelişmez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden başlayarak gençlerde hayat senaryosundaki rolleriyle ilgili değişimden söz edilmektedir?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

5. (I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda karşılaşılıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla “öteki”ni tanıma fırsatı sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir aradalığını sinema diliyle anlatıyor. (V) Böylelikle insanlar arasındaki mekânsal ve düşünsel ayrım, sinema aracılığıyla bulanık hâle gelmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2022 - TYT

ÇIKMIŞ SORU

4. Ne güzeldir ağlamak! Ağlamak; sanılanın aksine çaresizlik, zayıflık, güçsüzlük demek değildir. Gariptir belki ama ben ne zaman ağlayan birini görsem içim gerçekten acısa dahi bir miktar da sevinirim. Çünkü üzülmeyi becerebilen bir kişi, sevinmeyi de bir o kadar iyi becerebilir; ağlayabilen bir insan, gülmenin o mükemmel kıymetini belki de daha iyi anlayabilir. Kardeşim, sevdiği yemek olmayınca ağlardı; tuttuğu takım yenilince, sınavda başarısız olunca, tanısının tanınmasın birinin öldüğünü duyunca hep ağlardı. Bense onun bu huyuyla sürekli dalga geçtim. Empati kuramadım.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin “pişman” olduğu anlaşılır?

- A) Çünkü kardeşim, o yaşlarda yaşam gerçeğini algılamaktan uzaktı.
B) Aslında ağlayamasa da ağlayanı anlayabilirmiş insan.
C) Her insanın kendine özgü bir davranış dili vardır.
D) Kardeşimin böyle biri olması, beni ondan soğutuyordu.
E) İnsan için önemli olan olumsuzluklar karşısında soğukkanlılığını korumaktır.

6. (I) Otobüs yolculuklarında yanıma geveze biri düşecek, yol boyunca bana bir şey okutmayacak diye ödüm patlar. (II) Yolculuklar benim için okumaya ayrılmış zaman dilimleridir çünkü. (III) Uzun yolculuklarda okumamı engelleyecek korkusuyla bütün yolculuğu konuşarak geçirmeyeceğimin sinyalini en başta vermeye çalışırım. (IV) Otobüsteki yerime otururken selam vermeyi ihmal etmem ama. (V) Çoğu zaman gençler, konuşkan bir yol arkadaşına rastlamak korkusuyla selamsız sabahsız gelip otururlar yanınızdaki koltuğa. (VI) Oysaki bizim insanımız, ilk kez gördüğü birine bütün sırlarını anlatmaktan bile çekinmez. (VII) Göz göze gelmeniz ve ardından gülümsemeniz bir sohbet başlatmaya yeter de artar bile.

Yukarıdaki parçadan numaralanmış cümlelerin hangisi çıkarılırsa parçanın anlamında büyük bir değişim olmaz?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

ÜçDört
Bes

7. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

— Taş Devri hakkında yapılan araştırmalar sonunda, bilim insanlarının farklı görüşleri ortaya çıkmıştır. İlk insanların düşünüldüğü kadar ilkel yaşamadığını, birçok bilgiye ve donanıma sahip olduklarını iddia edenlerin sayısı az değildir. Ancak bunlar, dünyanın bir yanında gelişmiş bir hayat yaşanırken başka bir köşesinde ilkel bir hayat yaşanabileceğini de söylemektedir.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

— Taş Devri'nde insanlar, öncelikle vahşi hayvanlara karşı mücadele vermiş; beslenme ve barınma ihtiyaçlarını gidermeye çalışmış ve zamanla ihtiyaçları olan araç gereçleri yapmışlardır. Kap yaparak hem su taşımayı hem de yiyecek taşımayı öğrenmişlerdir. Hayvanları yakalamak, ilk zamanlar çok zormuş ama zamanla ok ve yay yapılmış. Balıklar ise elle tutuluyormuş. Zamanla insanlar tüm dünyaya yayılmış ve farklı topluluklar hâline gelmiştir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Taş Devri'ndeki yaşamın ilkel olduğu bilgisi gerçeği yansıtmakta mıdır?
(II) Taş Devri'yle ilgili yapılan araştırmalarda elde edilen bulgular nelerdir?
- B) (I) Taş Devri'yle ilgili yapılan araştırmaların yeterli olmamasını neye bağlıyorsunuz?
(II) Taş Devri'nde yaşayan insanlar neyle ve nasıl beslenirlerdi?
- C) (I) Taş Devri'ni inceleyen toplum bilimcilerin iddiaları sizce doğru mudur?
(II) Taş Devri insanları gereksinimlerini karşılamak için nasıl avlanırlardı?
- D) (I) Tarih araştırmacıları, Taş Devri ile ilgili araştırmalarını sürdürmekte midirler?
(II) Taş Devri'nde yaşayan insanlar ile günümüz insanının ortak yönleri nelerdir?
- E) (I) Taş Devri'nde yaşayan insanlar, günlük hayatlarını daha çok nerelerde geçirirlerdi?
(II) Taş Devri'nde av törenlerine katılmak için hangi araç ve gereçler gerekiyordu?

8. (I) ----

— Algı sistemi, her zaman öğrenmeye ve yenilik üretmeye hazırdır. Bunu bir bilgisayar gibi düşünün. Bilgisayarda hafıza, birçok bilgiyi hemen kaydeder. Bu nedenle siz dilediğiniz kadar hafızanıza yeni bilgiler depolayabilirsiniz. İşte bu, beyninizin sağlıklı bir şekilde çalıştığının kanıtıdır.

(II) ----

— Bu soruya verilebilecek en doğru cevap, yüzde yüzünü olur. Çünkü kitap okurken, müzik dinlerken hatta görsellerde değişik bakış açıları üretirken beyin sizin ne yapmak istediğinizi sorguluyor ve kendini tamamen size teslim ediyor.

Yukarıdaki diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Beynimizin algı sistemi ile bilgisayar arasında bir benzerlik var mıdır?
(II) Yakın zamanda öğrendiklerimizin yüzde kaçını aklımızda kalıyor?
- B) (I) Beynimizin sağlıklı bir şekilde çalıştığından nasıl emin olabiliriz?
(II) Bilimsel olarak beynimizin yüzde kaçını kullanıyoruz?
- C) (I) İnsan hafızasına yeni bilgilerin depolanması nasıl gerçekleşir?
(II) Kitap okurken müzik dinleyen insanların oranı yüzde kaçtır?
- D) (I) Bilgiler, insan hafızasında mı yoksa bilgisayarda mı daha iyi depolanır?
(II) İnsan beyni yorulduğunda okuduğunun yüzde kaçını depolayabilir?
- E) (I) Algı sisteminin öğrenme ve yenilik üretmeye katkısı nedir?
(II) Okuduğumuz kitapların yüzde kaçını beynimizde depolanır?

9. I. Aynada berber dâhil hepimizi görüyordu.
II. Ayaktaki ressam, uzun seyrek saçlarını arkaya taradı.
III. Bütün bunları benden daha bilinçli gözlemleyen berber, önündeki adamı dirseği ile dürttü.
IV. Adam birden irkildi, koltuğunda toparlandı, aynaya baktı.
V. Kıvrılmış uçlarını tutarak ince lastikle bir çırpıda bağladı.

Yukarıda sıraları değiştirilerek verilmiş cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II - IV - III - I - V
B) I - III - IV - V - II
C) II - V - III - IV - I
D) IV - III - II - V - I
E) V - III - IV - I - II

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

10. I. Düşünmeye ayırdığımız zaman kontrolsüz bir şekilde arttıkça eylem alanımızı daraltır ve yapacağımız işleri farkında olmadan biriktirmeye başlarız.
II. İş hayatında öngöremediğimiz bir sorunla karşılaşmamak için her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünür, benzer konuları inceler, karşılaştırırız.
III. Kafamızı kaldırıp önümüzde tamamlanması gereken iş yığını görürken bir anda ne yapacağımızı şaşırırız çünkü işleri sıraya koymak zorlaşmıştır.
IV. Belli bir düzen izlemeyi bırakıp biriken işleri ya son anda ya da gecikmeli olarak tamamlamaya başlarız ve işi teslim etmenin yarattığı kısa süreli rahatlamalarla avunuruz.
V. Erteleme, stres, sıkıntı, kısa süreli rahatlama şeklinde devam eden bu döngüde hem işe başlamak zorlaşır hem de ilk adımı atamamanın yarattığı stres, kişinin öz güvenini zedeler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II
B) I ve V
C) II ve IV
D) III ve IV
E) III ve V

2020 - KPSS

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

11. I. Roket kullanmadan uzay deneyimi yaşamak isteyen Eustace, basınçlı bir uzay kıyafeti giymişti ve ince bir polietilen balonun altına asılıydı.
II. İlk gevşek bir dörtgen hâlinde göğes doğru yükseldi sonra pürüzsüz ve şişkin bir damla biçimi aldı.
III. Eustace hedefine yani gezegen yüzeyinden 25 mil yüksekliğe ulaştığında ise balon; futbol stadi büyüklüğünde, ısı ısı parlayan, kusursuz bir küreye dönüştü.
IV. Balon göğes sorunsuzca yükselirken içindeki helyum gazı genişlemeye başladı ve kat ettiği her mesafede balonun şekli değişti.
V. Geçtiğimiz ay 57 yaşındaki Alan Eustace, kayış gıcirtısı dışında hiçbir ses çıkarmadan New Mexico Çölü'nden gökyüzüne doğru hareket etti.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

2022 - TYT

12. (I) Bugün televizyon programlarında sunulan konuların çok büyük bir bölümünü kavrayabilmek için hiçbir özel eğitim ya da yeteneğe gerek yoktur. (II) Bu kara kutu; yazının ve basımevinin değerini giderek azaltırken kültür, eğitimi ve diğer tüm toplumsal değerleri yavaş yavaş erozyona uğratmaktadır. (III) Tüm bunlar, önceleri televizyonun ve şimdilerde de diğer elektronik medyanın akımına ayak uydurma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmışlardır. (IV) Toplamların iletişim süreçlerini, o toplamları oluşturan kitlelerin sosyolojik yapısından soyutlamak imkânsızdır. (V) Bizim iletişim düzeyimizi hızla artan, yoksul, toplumsal güvenlikten yoksun bir halk tabakası oluşturmaktadır. (VI) İşte ülke nüfusumuzun genel görünümü budur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ilk paragraf hangi cümleyle biter?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

13. Bir millet, ancak kendine özgü bir dili ve edebiyatı olabildiği ölçüde büyük millettir. Çünkü milletlerin bütün ulusal ve medeni zaferleri, bütün kültür ve düşünce şahlanışları dillerinde ve edebiyatlarında abideleşir. Özellikle şiirlerine ve destanlarına bakarak bir milletin kültür haritasını çıkarabilmek mümkündür. Yakın dönemlerde ise roman, hikâye ve tiyatronun yanı sıra gazete ve etrafında gelişen diğer yazınsal türlerde o milletin kılcal damarlarında akan kanı görebilirsiniz. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın yazarı kendisiyle çelişmiş olur?

- A) Yani dil ve edebiyat olmazsa büyük zaferler kazanılsa da bunların hepsi unutulup gidecektir
- B) Bu yüzdendir ki dile ve edebiyata vurulacak her darbenin hedefi aslında milleti yıkmaktır
- C) Dil ve edebiyat sayesinde milletlerin yeni nesillerinde ulusal terbiye, gurur ve güven ortamı oluşur
- D) Bir milletin büyüklüğünü yalnızca dil ve edebiyat gibi bir iki unsurla sınırlamak aslında yanlıştır
- E) Bu böyle olduğu hâlde maalesef dil ve edebiyat hep arka plana itilmiş, hafife alınmıştır

15. ----. Sinema, sesi ve görüntüyü keserse ona sırtımı dönerim. Edebiyat, sözü değil de çamuru kullanırsa onunla ilgilenmem. Heykel gevezeliğe kalkarsa müzik tasvire başlarsa pandomim, oyuncularını konuşturursa onlara da sırtımı dönerim. Mimari gözlerimin önüne yoğunluğu olmayan, üstelik gerisinde de hiçbir şey bulunmayan bir dekor koyarsa ilgi alanımdan çıkar. Resim, kişileri dans ettirmeye girişirse onu yok sayarım. ----.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu paragrafın başına da sonuna da konulsa düzenini ve anlam bütünlüğünü bozmaz?

- A) Sinemaya verdiğim değeri diğer sanatlara da veririm ben
- B) Görsel sanatlar ile işitsel sanatlar birbirini tamamlar
- C) Her sanatın kendi öz dilini kullanmasını isterim ben
- D) Sinema, müzik, tiyatro, mimari ve resim; edebiyattan yararlanır
- E) Benim sanatta en değerli bulduğum şey görüntüdür

ÜçDört
Bes

14. Dil, millî kültürün ilgi alanına giren varlık dünyasını yansıtır; o milletin yapıp ettiklerinin, duyup düşündüklerinin, görüp bildiklerinin ve hayallerinin aynasıdır. Her dil, evrenin bir başka yorumunu dile getirmektedir. Dilin zenginliği ya da yoksulluğu, o kültürün zenginliği ya da yoksulluğudur. İlgi alanı ve anlayış kapasitesi açılan, dünyası genişleyen kültürün dili de o ölçüde zenginleşir. İlim, felsefe, sanat, teknik, metafizik, kısaca hayatın her alanında problem alanları genişledikçe dil zenginleşir. ----.

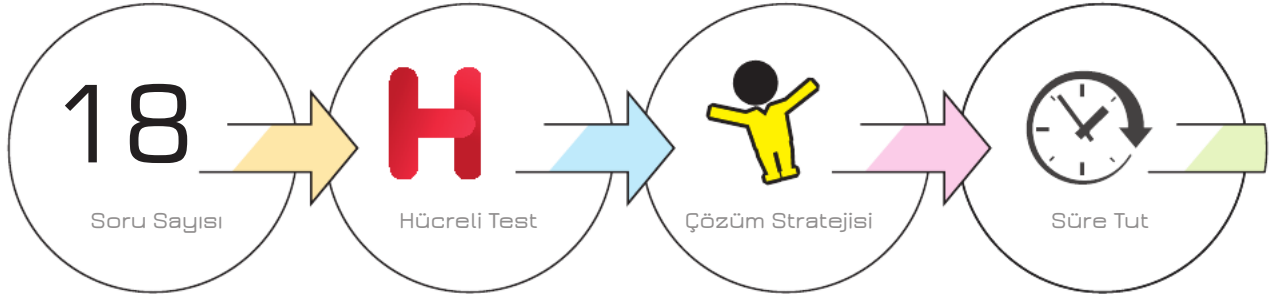
Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin farklı bir konuya geçtiği anlaşılır?

- A) Kültürün sorunu, dilin sorunudur
- B) Dilin sınırlarını, o toplumun kültürü belirler
- C) Dil ile kültür, aynı yönde gelişen bir özelliğe sahiptir
- D) Kültürü zengin olan milletlerin dili de o oranda zengindir
- E) Kendi kültürünü koruyabilen milletler, uzun ömürlü olur

16. Kendimi bildim bileli yazarım ben. Yazmak bir ihtiyaçtır benim için. Hiç durmadan özgürlüğü solumak gibi... Bir kuşun ara vermeden kanat çırpması gibi... Yazmak, yazmak, sürekli ve sadece yazmak... Hep yeni yazmak, yeni heyecanları okuyucuya ulaştırmak... Ne büyük ideal, ne büyük bir uğraş! İşte bu yolla mümkün olur okuyucunun ilgisini çekmek. Bir taraftan da hiç düşünmüyor değilim hani; ya okuyucu bir gün bu yazarın verimi düşmüş dese ben ne yaparım a dostlar? ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) O zaman yazma heyecanımın üzerindeki tozları temizlerim
- B) Daha başka yazma yollarını arar bulurum herhâlde
- C) Şimdiye kadar yazdıklarım yeter bana, derim hiç çekinmeden
- D) Sanırım kalemimi gözden geçirip kendimi yenilemem gerekir
- E) Olsun, yazı gemisine bir yelken daha açarım ben de

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Gelişme bölümü; giriş bölümünden sonra gelen, onu açıklayan ve girişte belirtilen konunun ayrıntılarıyla ele alındığı bölümdür.
- Parçanın içindeki boşluğa getirilecek cümleyi tespit ederken boşluktan önceki ve sonraki cümle de okunmalı ve anlam akışının sağlanmasına özen gösterilmelidir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olmaya en uygundur?

- A) Bu arada çevremizde olan olumsuz olaylar da psikolojimizi bozar.
- B) Demek ki insan, yüreğinin sesine kulak vermeli.
- C) O hâlde huzur, ailede başlar; iş yerinde devam eder.
- D) Bazen yoğun yaşamaktan sıkılır, sakinlik ararız.
- E) İnsanı tereddütler yumağı yapan da budur zaten.

2. ----. Bu kadar yönleme rağmen toplumun yarısı ya şişman ya tıbbul. Pek işe yaramış görünmüyor bu yöntemler. Bu diyetleri altüst eden yeni bir diyet, bütün dikkatleri üzerine topladı. Yeni diyet bağırsakları ve sindirim sistemini esas alıyor. "GAPS" adıyla bilinen bu yeni formül, zayıflama trendinde âdeta devrim yapıyor. GAPS diyetinin özel uzmanları var. Onu her diyetisyen tavsiye edemiyor. Özel eğitim alıyorlar ve hastalarını ancak bu eğitimden sonra yönlendiriyorlar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bağırsak mikrobiyotasının onarımı, mutfaktan fermente yiyecekleri eksik etmemekten geçiyor
- B) Aşırı kilolu insanlar, vücut yağlarından kurtulmak isterken birçok yöntem deniyor
- C) GAPS diyeti, yağlı etlerin düzenli olarak tüketildiği bir diyet şekli
- D) GAPS diyetinin ilk basamağı, bağırsak astarını onararak bağırsakları ve sindirimi güçlendirmektir
- E) Vücudun beyinden sonraki en önemli organı olan bağırsakta görülen sorunlar, birçok nedene bağlı olabiliyor

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

PARAGRAFTA YAPI

TEST

2A

3. ----. Maddenin taneciklerden oluştuğunu savunan ve bu taneciklere atom adını veren ilk kişidir. Demokritos, görüşlerini deneylere bağlı olarak değil yalnızca gözlemlere bağlı olarak kanıtlamaya çalışmıştır. Atom kavramını ortaya çıkarmasından sonra günümüze kadar çok sayıda kişi tarafından bu konuda araştırmalar yapılmasına zemin hazırlamıştır.
- I. Yunanlı filozof Demokritos, MÖ 400'lü yıllarda atomla ilgili ilk görüşü ortaya koymuştur
- II. Çok eskilerden beri atomun varlığı biliniyordu ama 18. yüzyıl sonlarına kadar bu konuda hiçbir ilerleme kaydedilememişti
- III. Buluş ve teorileri bilim insanları arasında şaşkınlıkla karşılanan Demokritos, atomun deneylerde kullanılabilmesi konusunda dünyaya ilham vermiştir

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

5. Hemen her yazarın bir çalışma ortamı ve okuma zamanı vardır. Bu ortamın içine yayılmış bir de kütüphanesi olacaktır. Bu kütüphaneyi oluşturan kimi kitaplar da baş ucu kitapları olacaktır. Vazgeçilmez olan bu kitaplar; yazarı yönlendiren, sezgilerini güçlendiren, bakış biçimleri öneren, deneysel düşüncelere pencereler açan kitaplardır. Kısaca denilebilir ki ----. Bu yüzden özgün yazarların yapıtlarına yönelmeli, nitelikli kitaplardan baş ucu kitabı yapılmalıdır. Ancak bu çabaların sonunda bilgi ve deneyim kazanılarak yazar olma yolunda ilerlenebilir. Çünkü yazar kişi, yeni metinler kurgulayabilmek için nitelikli örneklerle gereksinim duyar. İster istemez de en iyi yardımcıları, önceki dönemlerin hatta kendi döneminin yazarları ve yapıtlarıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yazar, seçeceği konuları geçmişteki eserleri inceleyerek o konuların oluşturduğu etkiye bakarak seçer
- B) okur da bu yolculuğun en önemli ayağını oluşturur
- C) her yazarın kendine özgü çalışma yöntemleri vardır
- D) bir yazarı geliştiren ve olgunlaştıran, başka yazarlardır
- E) kendinden önceki yazarların ışığında ilerlemek bir yazarı nitelikli yapmayacaktır

ÜçDört
Bes

4. ----. Ancak böyle olursa sanatsever, sanattan zevk alır. Bunun tersini savunanlar da vardır. Sanatta iletmek istenen her ne ise açık açık söylensin diyenlerin sayısı da oldukça fazladır. Böyle olduğunda sanatın bir reçeteden farkı kalır mı, bilmiyorum.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Roman; mesajını yüksek sesle duyurmamalı, kısık sesle dillendirmelidir
- B) Sanatçının ürettikleri, okura bulmaca çözdürecek bir içerik taşımamalıdır
- C) Şiir, okuyucuyu hissettirmeden değiştirmelidir
- D) Dünya görüşün olsun ama öykülerinde ortalık yerde görünmesin
- E) İyi bir tiyatrocı, okuyucuya kazandırmak istediği davranışı sezdirmeden verir

6. "Ahlak" hiç yabancı olmamız, gündelik hayatta sıkça duyduğumuz ve kullandığımız bir sözcük. Belki şöyle demek daha doğru: Gündelik hayatta sıkça duyduğumuz ve kullandığımız sözcük, "ahlak" değil de "ahlaksız" veya "ahlaksızlık". Zira ----.

- I. nesneler, olaylar, durumlar; ahlaka uygun veya ahlaka aykırı olarak nitelenemez
- II. insanlar, ahlak kurallarına uygun davrandıkları ölçüde erdemli kabul edilir
- III. ahlakla ilgili düşüncelerimizi çoğu zaman harekete geçiren, ahlaksızlık yahut ahlaka aykırılık olarak kabul ettiğimiz eylemlerdir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. (I) Batı etkisindeki çağdaş Türk şiiri eskiyi yok sayarak, eskiden gelen her şeyi silip atarak gelişmedi. (II) Kısa sürse de eskiye karşı zorlu çıkışların yapıldığı, geçmişin küçümsendiği dönemler olmadı değil. (III) Ama çağdaş şiirimiz, edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin güzel ürünlerinden, güçlü ustalarından zaman zaman etkilendi. (IV) Sanatçılar, divan edebiyatı ve halk edebiyatının kimi unsurlarını eserlerine bazen örtülü olarak bazen de açıkça taşıdı. (V) Hatta bunların arasında çağdaşlıklarından hiçbir şey yitirmeden divan şiiri tarzında yazmayı deneyenler de oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Eski şiire özgü üslubun çağdaş şiirde kullanılıp kullanılmayacağı konusunda tartışmalara girdi." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2020 - TYT

9. (I) Ekibinizle birlikte uzun ve zorlu bir serüvene, bir yenilik yolculuğuna çıkmak üzeresiniz. (II) Şirketinizi daha iyi bir yer hâline getirmek için çıkacağınız bu uzun ve meşakkatli yolculuk boyunca daha önce hiç karşılaşmadığınız bir sürü engelle karşılaşacaksınız. (III) Bunları aşmak için değişip yenilenmeniz gerekiyor, siz aynıyken şirket değişmez. (IV) Gelişmek için öğrenmeniz, birbirinize güvenmeniz, cesur olmanız ve durmadan ilerlemeniz gerekecek. (V) Zorlukları ancak böyle aşabilir, yenilik hedefinize ancak böyle ulaşabilirsiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yerine "Başarmak istediğiniz yeniliğin başka yolu, engellere takılmamanın başka yöntemi yok." cümlesi getirilebilir?

- A) IV B) II C) I D) V E) III

8. (I) Şekerin genel sağlığınıza olduğu gibi cildimize de zarar verdiği bir gerçek. (II) Düzenli şeker tüketimi, sindirim sistemimizde bir süreç başlatır; bu süreçte vücudumuzun ürettiği kolajenler, parçalara ayrılır ve gerek duyulduğu kadar düzenli olarak çoğalamaz. (III) Şekeri ortadan kaldırdığınızda kolajen üretimi, yeniden dengelenecek ve cildiniz yeniden nemlenecektir. (IV) Vücudunuzun sağlığınıza zarar vermeden ihtiyaç duyduğu maksimum şeker miktarı, günlük 6 çay kaşığıdır. (V) Ancak yediğimiz yiyeceğin hemen hemen hepsinin şeker içerebileceğini aklınızdan çıkarmayın, bu nedenle kahvenizde ya da çayınızda şeker kullanmayın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "Bu da ciltte kırışıklıkların ortaya çıkmasına neden olur." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Platon'a göre ideaların bilgisi, doğuştan zihinde hazır bulunur. (II) Platon, bu bilgilere episteme demektedir. (III) O, epistemeye ruhun ölümsüzlüğü fikriyle ulaşır. (IV) Ruh, doğum ve ölümle idealar ve fenomenler dünyasına gidip gelmektedir. (V) Bundan dolayı Platon'un bilgi anlayışında fenomenlere yönelik bilgiler, gerçek bilgi olarak kabul edilmez.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine, düşüncenin akışına göre, "Bu gidiş ve gelişlerde idealar dünyasında görülenler, fenomenlerin ışıltısında unutulmaktadır." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Her eser, oluşturulduğu andan itibaren eskimeye başlar. Doğanın bu değişmez kanunu, bizi yeni şeyler üretmeye zorlamaktadır. Bir şeyle yetinmeme, kendini sürekli değişimlerin içinde bulma, insanın doğa karşısındaki yenilmez gücüdür. Bu yüzden yıkılan her şeyi yeniden yapacaktır insan. ----. Yerine yenisini koymak, yaşamı yenilemek için...

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu çabasıdan da asla vazgeçmeyecektir
B) Kendinden sonrakileri de düşünecektir çünkü
C) Hatta bazı şeyleri de bilerek yıkacaktır
D) Yeni şeyler üretmeyi denedikçe yaşayacaktır çünkü
E) Çünkü insan; inatçı, azimli ve üretken bir varlıktır

13. Aristoteles'in düşüncelerinin anlaşılması için ona iki açıdan bakılabilir. Birincisi, eserlerinde kendinden önceki filozofların düşüncelerine yer vermesi ve onların ele aldığı problemleri ayrıntılı bir şekilde inceleyerek kendi çözüm yollarını göstermesidir. Bu yönüyle ilk felsefe tarihçisi olarak da kabul edilen Aristoteles, problemlere sistematik açıdan yaklaşmış ve öğretici bir dil kullanmıştır. İkincisi ise yapmış olduğu çalışmalarıyla felsefenin dışında birçok alana (bilim, sanat vb.) katkısı ve günümüze etkisidir. Özellikle 2-15. yüzyıl arasında bilimlerin, düşüncelerin temelinde Aristoteles'in etkisi açık olarak görülür. ---- .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çünkü Aristoteles'in felsefe yöntemlerinin anlaşılması için daha çok ve daha inandırıcı bilgi gerekmektedir
B) Pozitif bilimler ile sosyal bilimler arasındaki farkın ortaya çıkması da bu belgelere dayandırılmıştır
C) Varlık problemlerini bu şekilde sistematik olarak incelemesi, Aristoteles'in didaktik bir filozof olduğunu göstermektedir
D) Bu etki, bilimlerin yanı sıra dönemin düşünce dünyasının şekillenmesinde de rol oynamıştır
E) Kendini felsefe tarihçisi olarak tanımlayan Aristoteles, etkili konuşmanın yollarını bununla sınırlı görmemektedir

12. Doğa ile insanın zorunlu birlikteliği varoluşsal bir gerekliliktir. Çünkü bilinen evrende insanoğlunun yaşamını sürdürebileceği başka bir "mekân" bulunmamaktadır. Öte yandan doğanın böyle bir zorunluluğu da yoktur. Çünkü doğa, tek başına kendi yaşamsal döngüsünü gerçekleştirebilmektedir. Öyle ki 14 milyar yaşındaki dünyada, insanlığın geçmişinin henüz çok yeni oluşu, doğanın bize değil bizim doğaya olan ihtiyacımızın en açık göstergesidir. Bu doğrultuda, en basit ifadeyle, ----.

- I. insan bir "doğa" içerisinde doğar, orada beslenir ve büyür, orada birliktelikler oluşturur ve yine orada kültürünü ve medeniyetini inşa eder
II. birlikte yaşama kültürünün oluşumunun önündeki engeller her şeyden önce insan-doğa diyalektiğinin yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir
III. insanlık, meydana getirdiği tüm tarihsel ve toplumsal birikimini tarihsel bir çizgi içerisinde günümüze taşımıştır

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

14. Osmanlılarda ve günümüzde kimi edebiyatçılar, birtakım söz oyunları ile sözü gerçek yaşamdan koparmaya çalıştılar. ----?

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

- A) Biz yazarlar, bütün bunları yalnızca biçim ve sözcük oyunları ile, moda anlayışlarla halkımıza nasıl anlatacağız
B) Söz sanatını "Salt anlatımdır." diyerek, onu özünden kopararak ölü sözcükler yığınına dönüştürebilir miyiz
C) Kulağa hoş gelen, sık bir sözcük örgüsüyle ama özünde hiçbir şey olmayan şiirler, öyküler, romanlar yazılmıyor mu günümüzde de
D) Son yıllarda dilimize o kadar yabancı sözcük girdi ki sıradan bir kentin ana caddelerindeki satış yerlerinin adlarına baktığımız zaman bunu görmüyor muyuz
E) Seyranî'nin ünlü deyişiyle "Eğri okla doğru nişan vurulabilir mi?", böyle bir dille sanat yapılabilir mi

15. ----. Geçmiş düşünür çünkü geçmişte iyi günleri vardır, iyi anıları vardır, onlardan kopamaz. Bir türlü geçmişin özleminden kendini kurtaramaz. Geleceği düşünür çünkü gelecekte her şey iyi olacaktır, elde edemediklerine ulaşacaktır; daha iyi, daha güzel günlere kavuşacaktır. ----.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bu parçanın hem başına hem de sonuna getirilebilir?

- A) İnsan, geleceği hiç düşünmemeli çünkü o hemen geliyor
- B) İnsan ne geçmiş ne de geleceği düşünmeden yaşayabilir
- C) Bugünü kendi hâline bırakır, geçmiş ve gelecek düşlerine dalarsak hayal âleminde çıkamayız
- D) İnsanoğlu, geçmiş ancak geçmiş bir zaman olarak bellemelidir
- E) Geçmişte sahip olmadıklarımızı elde etmek umuduyla geleceğe bakarız

17. Zekânın genel bir yetenek olduğunu savunan psikologlara göre tüm zihinsel beceriler, "g-faktörü" olarak adlandırdıkları "genel zekâ" ile belirlenir. Sözel, sayısal gibi farklı alanlardaki beceriler hem o alana özgü öğrenme yeteneğinin hem de genel zekânın bir sonucudur. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Örneğin bir kişinin sözel alanda gösterdiği performans, bu alandaki becerisiyle olduğu kadar genel zekâ düzeyiyle de ilişkilidir
- B) Böyle olunca farklı alanlardaki beceriler de birbiriyle ilişkili olmaktadır
- C) Bu psikologlar; tek bir zekâdan söz edilemeyeceğini, zekânın birbirinden bağımsız beceriler olarak tanımlanması gerektiğini savunur
- D) Bu görüşteki araştırmacılar, farklı becerilerle ilgili testlerden alınan puanların birbirine yakın olduğunu, bu durumun da g-faktöründen kaynaklandığını savunmaktadır
- E) Buna göre genel zekâ ile belirli bir alanda gösterilen yeteneğin birbiriyle ilişkili olduğunu söyleyebiliriz

ÜçDört
Bes

16. Merhamet veya acımak, başkasının iyiliğini istemektir. Canlı varlığın acı çekmesi, yüksek değerine inandığımız insanın bizim sahip olduğumuz haklarla hürriyetlerden mahrum oluşu, bizde merhamet duygusunu ortaya çıkarıyor. Başkalarının bizimle eşit haklara sahip olmayışından acı duyuyoruz. Onları bu hâlden kurtarmak istiyoruz. İyiliği emreden vicdanın gerektirdiği bu duygu bizi adalet yolunda harekete geçirmektedir. Böylece ---- oluyor.

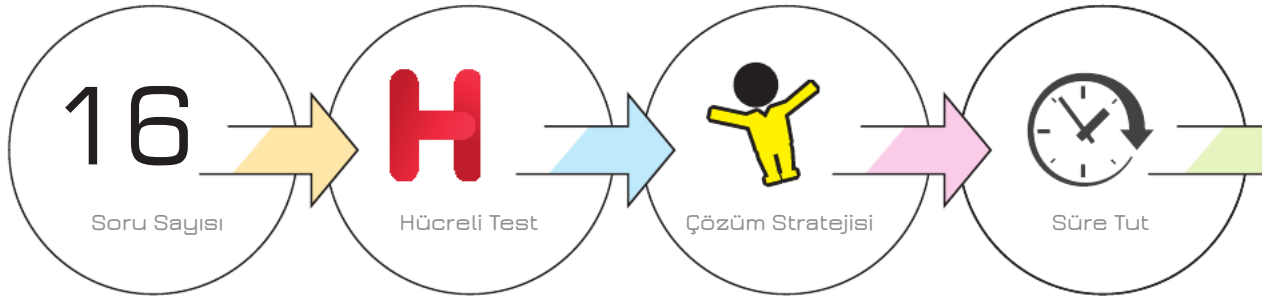
Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) merhamet, adaletin kaynağı olmuş
- B) vicdanımızın sesi, bizi başkalarına yardıma zorlayan en önemli ses
- C) adaletle merhametin ikisi de hakların kurtarılması ve toplum düzeninin sağlanması için bir arada
- D) merhamet ve adalet duyguları, toplumdan yavaş yavaş uzaklaşmış
- E) yaşadığımız haksızlıklar ve acılar, merhameti ortaya çıkarmış

18. Daha çok ressam olarak tanınan Leonardo da Vinci'nin aslında sadece 21 tane tablosu vardı. Bunlardan en ünlüleri, *Son Akşam Yemeği* ve *Mona Lisa* tablolarıdır. Leonardo'nun ilk mesleği ressamlıktı. Fotoğraf makinesi, henüz icat edilmemişti. Soylular resimlerini yaptırmak istiyordu. Leonardo'nun ünlü *Mona Lisa* tablosu da bu şekilde ortaya çıktı. Bir soylu, karısının resmini yaptırmak istedi. Leonardo, "Hayır!" diyemedi.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçanın son cümlesi yerine kullanılamaz?

- A) Leonardo, cevap veremedi.
- B) Leonardo, geri çeviremedi
- C) Leonardo, itiraz edemedi.
- D) Leonardo, reddedemedi.
- E) Leonardo, yapamayacağını söyleyemedi.

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B'de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ Akışı bozan cümleyi tespit ederken devamı gelmeyen yani örneği, açıklaması, gerekçesi olmayan cümle aranmalıdır.
- ▶ Araya giren bu cümle, genellikle paragrafta işlenen konunun farklı bir yönüyle ilgilidir. Doğrudan bambaşka bir konuya ait cümleyi metnin içinde aramamalıyız.
- ▶ Akışı bozduğunu düşündüğümüz cümleyi paragraftan çıkarttığımızda ondan önceki ve sonraki cümleler birbirine dil ve anlam yönüyle bağlanıp bir bütün hâlinde duruyor mu, diye kontrol etmeliyiz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. (I) Ağaçlar, doğanın muhteşem parçaları olması dolayısıyla bize en çok eşlik eden canlılardır. (II) Doğal varlık olarak kazandırdığı onca güzelliğin yanında ağaçlar bizim her konuda işimize yarar. (III) Ancak modern hayatın içerisindeki koşuşturmada ağaçlara yeteri kadar önem verip onları korumasak da insanların varlığını sürdürebilmesi için ağaçlara ihtiyacı vardır. (IV) Tarih boyunca çeşitli ağaç dalları birleştirilerek yapılan araç gereçlerle başlayan bu birlikteliğimiz, daha sonraları mutfak araç gereçlerinden tutun pek çok alanda araç üretilmesi için farklı ağaçlardan çeşitli şekillerde sürmüştür. (V) Günümüzde mutfak tezgâhlarının yapımında "yoğunlaştırılmış ahşap" denen, kimyasal veya fiziksel işlem görmüş ağaç levhaları kullanılır. (VI) Bu levhalar, tabakaların birbirine tutturulması söz konusu olduğunda yapıştırılma işlemini sağlamadan yoğunluğu ve sertliği önemli derecede artırmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Dünyanın yapısı ve coğrafi özellikleri incelendiğinde dörtte üçünün sudan oluştuğu görülmektedir. (II) Tüm bir evreni kaplayan su, dünyada büyük bir bölümü oluşturmaktadır. (III) Bu, elbette ki dünyadaki diğer canlıların da var olup yaşamlarını sürdürebilmeleri için oldukça gereklidir. (IV) İlahi güç tarafından kusursuzca yaratılan dünya da tıpkı insan vücudu gibidir. (V) Büyük kısmı su olan dünya, içinde barındırdığı canlılar için yaşam kaynağıdır. (VI) Bir canlı, kendi yaşama ortamından alınıp farklı bir ortama konulduğunda uzun süre yaşayamaz. (VII) Toprağın içinde yaşayan solucanlar yer üstünde uzun süre kalamaz çünkü yaşayabilmeleri için vücut yüzeylerinin nemli olması gerekir.

Bu parçada kaçınıcı cümle ile başlayan bölüm, ayrı bir paragrafta yer almalıdır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

3. (I) Hayat kimseye torpil geçmez, yaşam süresi belli bir yaştan sonra ise yaşlılık meydana gelir. (II) Kimine göre altmış yaşından sonra yaşlılık başlar; bu yaş, kimine göre yetmiş, kimine göre seksendir. (III) Bu arada kırklı yaşlarda olup da kendini yaşlı hissedenler de mevcuttur. (IV) Genellikle insanların kendilerini yaşlı hissettikleri zaman; emekli oldukları, işe gitmeden her ay düzenli olarak maaş almaya başladıkları, bu maaşla torunlarına hediyeler aldıkları zamandır. (V) Ancak bazıları emekli olduklarında hastalıkların başlayacağını, maaşlarının düşeceğini, değersiz olacaklarını zanneder. (VI) Hatta sırf bundan dolayı emekliliklerini ertelemeyi bile akıllarından ciddi ciddi geçirebilirler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden başlayarak insanların emeklilikle ilgili yaşadıkları düşünce değişiminden söz edilmektedir?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Sokrates, ahlak üzerine kapsamlı olarak felsefe yapan ilk filozoflardandır. (II) Sokrates'in ahlak görüşleri Platon, Aristoteles ve daha birçok filozofu etkilemiştir. (III) Sokrates'e göre ahlaki doğrular vardır ve bunlar sofistlerin dediği gibi göreceli değildir. (IV) Bundan dolayı ona göre bilgi, ahlaklı ve erdemli olmayı getirir; kişinin bilgisizliği ise ahlaktan yoksun davranışlar göstermesine neden olur. (V) Sokrates, düşüncelerinden dolayı yargılanmış ve idama mahkûm edilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört
Bes

4. Adını ilk kez duyduğum bir kasabaya atandım. Daire müdürleri, yardımcılar, odada çalışanlar ve personel; güler yüzlü, aydınlık bir adam beklerken benim çatık kaşlı, sert bakışlarımla karşılaşınca hepsinin bütün neşesi söndü. Başını çeviren, bulantısını belli etmeden yönünü dönen, uflayan pufleyen... Düşünüyorum da o gün iş başı yapmışım, aylıklıktan kurtulmuşum, üstelik itibarlı bir dairede hatırı sayılır bir işe yerleşmişim. Uçmalıyım, herkesin güler yüzüne neşe yaymalıyım.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin "pişman" olduğu anlaşılır?

- A) Şimdiki aklım olsa öyle mi yapardım?
B) Artık o dairenin en kıdemli memuru benim.
C) İyi ki kimseyle tartışıp memuriyetimi yakmadım!
D) Hangi insan ilk defa gördüğü birine böyle uflayıp puflar ki?
E) Gel de şimdi böyle insanlarla muhatap ol!

6. (I) *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* kitabının yazarı Murat Gülsoy, hem Türk hem dünya edebiyatına olan hâkimiyetini eserlerine başarıyla yansıtıyor. (II) Öyle ki bir süre sonra yabancı bir yazarı mı, yerli bir yazarı mı okuduğunuz konusunda kafanız karışabiliyor. (III) Ne orali ne buralı... (IV) Aslında bu durum, Türk aydınlarına da sıklıkla bulaşan bir tezattır. (V) Gülsoy'un kurgusunda hem bir ülke hem bir şehir hem de ana karakter aynı anda özgürlük, umut, baskı ve yalnızlık içinde sürüklenirken macera ve bıkkınlık birbirine dâhil oluyor. (VI) Ayrıca İstanbul'un hem sevdiren hem nefret ettiren yüzü mutlak surette yazarın koruması altına alınmış. (VII) Biz şehir sakinlerinin içinde bulunduğu bu ikiliğin yüz yıllık bir mesele olduğunu fark ettiğinizde pencereden dışarı bakıp tebessüm edebilmek gayet mümkün.

Yukarıdaki parçadan numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarılırsa parçanın anlamında büyük bir değişime olmaz?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

7. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

— Yapay zekâ, genellikle insana ait düşünme ve analiz etme kabiliyetinin robota verilmiş hâlidir. Yapay zekâlar, öğrendiği şeyleri asla unutmaz ve bunu tekrar eder. Bu sayede öğrendiği yeni bilgileri daha da gelişmiş hâle getirerek insanlığın hizmetine sunar. Yapay zekânın bir diğer işleviyse insanların çözemediği bazı karmaşık sorunları insanlar gibi düşünerek çözmektir.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

— Aslında bu hiç sorgulanmıyor. Yapay zekâ ürünlerinin yapım, onarım gibi bazı gereksinimleri, programlarının değişen hayat koşullarına göre güncellenmesi ve kaybedilen kod veya verilerin tekrar yüklenmesi, oldukça masraflıdır. Stephan Hawking ve Bill Gates gibi önemli insanların bu konu hakkında olumsuz görüşleri bulunmaktadır. Örneğin insanlardaki önsezi ve bazı şeyleri yargılayabilme yeteneği onlarda bulunmaz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Yapay zekâ, insanlık için hangi işlevleri üstlenmek üzere tasarlanmıştır?
(II) Yapay zekâ ürünlerinin hiç mi olumsuz ya da eksik yanları yoktur?
- B) (I) Yapay zekâ ile robotlar arasında nasıl bir ilişki vardır?
(II) Yapay zekâ ürünlerinin güncellenmesi ile ilgili çalışmalar yeterli midir?
- C) (I) Yapay zekânın sorun çözme konusundaki işlevi nedir?
(II) Yapay zekâ konusunda dünyada en tanınmış bilim insanları kimlerdir?
- D) (I) İnsanlar bilgiye ulaşmak için yapay zekâdan nasıl yararlanır?
(II) Stephan Hawking ve Bill Gates yapay zekâyâ karşı neden olumsuz yaklaşmaktadır?
- E) (I) Yapay zekâyı tanımlamak gerekirse onun hangi yönü öne çıkar?
(II) Yapay zekâ ile insan beyni arasındaki en önemli fark nedir?

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

8. Öğrenci:

(I) ----?

Yazar:

- İkisi arasında elbette pek çok ortak nokta var. Her ikisi de insana özgü temaları anlatıyor. Yalnızlık, korku veya mutluluk gibi kavramlar her iki sanatın da merkezinde yer alıyor. Ne var ki fark, ele alınan konunun işlenişinde ortaya çıkıyor. Biri anlatmak istediğini kelimelerle, diğeri ise görüntülerle sunuyor. Hatta bazen görüntüye ne hissetmemiz gerektiğini söyleyen müzik de eşlik ediyor.

Öğrenci:

(II) ----?

Yazar:

- Sinemaya ilgi ve yatkınlığım olduğunu hiç saklamadım ancak sözcüklerin kâğıtla buluştuğu o büyülü an beni asıl cezbeden şeydi. Sinema bir görüntüyü sabitliyor ve o hâliyle zihnimize kazıyor. Oysa kelimeler her okurda yeniden üretiliyor. Edebiyat sınırlamıyor aksine çoğaltıyor ve hayali genişletiyor. İşte bu, benim için edebiyatı vazgeçilmez kıldı.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Sinema ve edebiyat sanatları arasındaki fark nedir
(II) Son zamanlarda pek çok romanın sinemaya aktarılmasını nasıl karşılıyorsunuz
- B) (I) Eserlerinizi üretirken daha çok filmlerden mi yoksa başka yazarların romanlarından mı besleniyorsunuz
(II) Yazarlığı seçmenizin en önemli sebebi nedir
- C) (I) Sinema ve edebiyatın benzer sanatlar olduğu görüşüne katılıyor musunuz
(II) Gelecekte sinemacılarla çalışmayı düşünüyor musunuz
- D) (I) Edebiyat ve sinemanın birbiriyle kesişen ve birbirinden ayrılan yönleri sizce neler
(II) Niçin yönetmen değil de yazar olmayı tercih ettiniz
- E) (I) Edebiyatın sinemadan daha üstün bir sanat olduğunu mu savunuyorsunuz
(II) Sinema veya edebiyat arasında bir tercih yapacak mısınız

2019 - ALES

ÇIKMIŞ SORU

9. I. Sonra galiba bir hastalığı da varmış ama zavallının bütün evlilik hayatı, bu hastalığı saklamaya çalışmakla geçmiş.
- II. Annemi sıklıkla bana benzetirler.
- III. Fakat zavallı kadın, sağlık bakımından hiç bana benzememiş; çok zayıfmış.
- IV. Bitip tükenmez yolculuklara, dağların sert havasına, çöllerin ateşine dayanacak bir vücutta değilmiş.
- V. Hele babamla evlendiği seneden kalma bir fotoğrafı vardır ki benim modelim gibidir.

Yukarıda sıraları değiştirilerek verilmiş cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II - IV - III - I - V
B) I - III - IV - V - II
C) II - V - III - IV - I
D) IV - III - II - V - I
E) V - III - IV - I - II

10. I. Ünlü bir kişinin hayat hikâyesini yazacak kimse, geniş bir araştırma yapar.
- II. Nasıl ünlü olduğunu, nasıl başarılı olduğunu onu tanıyan aile fertlerinden ve çevreden sorar; varsa eserlerini dikkatlice inceleyip onunla ilgili bazı verileri not alır.
- III. Ancak kişi hayatta değilse onun hayatını belgeleriyle birlikte etraflıca araştırır.
- IV. Bu kişi sağ ise kendisine hayatıyla, çalışmalarıyla, eserleriyle ilgili sorular sorar ve aldığı cevapları not eder, bunlardan yazısında yararlanır.
- V. Bütün bu veriler ışığında kronolojik olarak veya kendine özgü bir üslupla o kişinin hayat hikâyesini yazar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile III
B) II ile III
C) II ile IV
D) II ile V
E) III ile IV

ÜçDört
Bes

11. I. Büyükbabam duruşumdaki tereddüdü anlıyor ve gülümseyerek ne yapacağıma bakıyor, “r” harfinin kuyruğundan imza çizgisi gibi bir şey çekip düzeltiyorum ve kâğıdı uzatıyorum.
- II. Özene bezene, kâğıda bir “Kadir” konduruyorum fakat sonundaki “r” harfi biraz çarpık kaçıyor; bunu beğenmiyorum.
- III. Büyükbabam kitap odasında sedire çömelmiş, gözlüğü gözünde, dırıltılı bir şarkı söyler gibi *Fuzuli Divanı*’nı okuyor.
- IV. Çirkinliği sezişim ve düzeltişim o kadar hoşuna gidiyor ki beni göğsüne basıyor ve gurur gözyaşları döküyor.
- V. Ben de odaya girip yanına sokuluyorum, beni kürkünün içine alıp öpüyor ve sonra bir kâğıt çıkarıp “Yaz bakalım şuraya, büyükbabanın ismini yaz!..” diyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Edebiyat dünyasında çeşitli fikir yazıları, öyküler, denemeler, makaleler kaleme alınarak okurun ilgisine ve beğenisine sunulur. Okur da bunları okuduktan sonra bazen eser hakkındaki bazen de yazarla ilgili düşüncelerini ifade eder. Bu düşünceler, olumlu ya da olumsuz olabilir. Çünkü eleştiri, bir kişinin ya da eserin sadece olumsuz yönlerini ortaya koymaz, aynı zamanda olumlu yönlerini de incelemiş olur. Eleştiriden kaçmak; insanın kendini asıl, ürettiklerini biricik ve değişmez görmesinin bir sonucudur. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın yazarı kendisiyle çelişmiş olur?

- A) Bir konunun doğru ve yanlış yanlarının bulunup gösterilmesi amacıyla incelenmesinde ben bir sakınca görmüyorum
- B) Bir edebiyat veya sanat eseri elbette eleştirilmeli hatta varsa tüm eksiklikler, uyumsuzluklar orta yere bir bir dökülmeli
- C) Bilginin, emeğin ve sanatın temellerini ve doğruluk durumunu incelemek, sınamak, yargılamak kimsenin haddine değildir
- D) Zaman zaman ironi katarak, olumsuz bir şeyi yapıcı bir şekilde anlatarak konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak mümkündür
- E) Eleştiri; bizi hatalarımızdan, yanlışlarımızdan az da olsa koparamıyorsa biz eleştirinin ne demek olduğunu hâlâ anlamamışız demektir

12. (I) Sürekli değişen dinamik bir dünyada toplumsal sorunlara etkili çözümler bulabilmek için insanlarda sorun çözme becerisinin geliştirilmesi gerekir. (II) Sorunlara geleneksel yaklaşımlar, geleceğin daha karmaşık ikilemlerinin çözümü için yetersiz kalacaktır. (III) Bu yüzden vatandaşların gelecekte karşılaşacakları sorunların etkili çözümü için birtakım becerilere gereksinimi vardır. (IV) Toplumsal bir varlık olan insanın doğal yaşamını sürdürebilmesi ve içinde yaşadığı doğayı tanıyabilmesi bilgi gereksinimini ortaya çıkarır. (V) Bilgi gereksiniminin ortaya çıkışı çeşitli etkenlere bağlıdır. (VI) Bilgi gereksinimi sonucu oluşan bilgi arama davranışı da her insan için aynı olmayıp çok farklı nedenlerden etkilenecek şekilde şekillenmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ilk paragraf hangi cümleyle biter?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. Gazetecilik ticaret hâline geldikten sonra kendisine "müşteri" ismi verilmesi daha doğru olan "okuyucu"nun hoşuna gitmek gayretiyle gazeteler yavaş yavaş sayfalarından "düşünce"nin bütün şekillerini süpürüp attılar. Tembelliğe esir olan güzel bir vücudu nasıl her taraftan yağ tabakaları kaplarsa gazeteler de bir taraftan yiyecek ve içecek ilanları, diğer taraftan metni kovan resimlerin saldırısına uğramış oldu. Dünya medyasına göz atılınca anlaşılır ki zamanımızda mide ve bağırsak, dimağdan yani düşünce merkezi beyinden daha şerefli birer organ derecesine yükselmiştir.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin farklı bir konuya geçtiği anlaşılır?

- A) Gazetelerin gerçek işlevini yitirmesi, okur adına içler acısı bir durumdur.
- B) Dünya medyasında yer alan haberlere çoğu zaman bizim medyamızda yer verilmiyor.
- C) Medyanın asıl görevi reklam ve pazarlama değil, insanları aydınlatmak olmalıdır.
- D) Düşünceye uzak kalmayı tercih eden gazeteler, okurla arasına Berlin Duvarı çekmiş olur.
- E) Gazete alanlar, fotoğraf albümü ya da tanıtım broşürüne para verdiklerinin farkında değiller.

16. İnsanlar, konuşma yeteneğinden yoksun olarak bir arada yaşasalar ve dünyada dil diye bir gerçek bulunmasaydı yaşamları bugünkünden ne kadar farklı olurdu? Gökteki kuş sürülerinden, denizdeki balık sürülerinden, yerdeki karıncalardan, kovandaki arılardan ne farkları kalırdı? Hiç kuşkusuz bir toplum olarak değil, bir sürü hâlinde yaşayacaklardı; aralarındaki ilişki birtakım jestlerden, bağırımlardan oluşan bir düzene dayanacaktı. ----

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

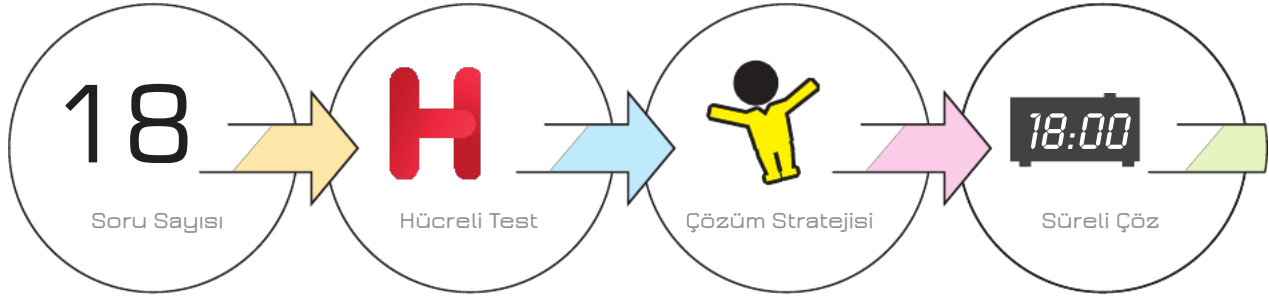
- A) O hâlde dil, sınırı çizilemeyecek kadar çok yönlü ve insana özgü bir gerçektir.
- B) Ağızdan çıkan sözcükler, sözcüklerin oluşturduğu cümleler, kısaca "dil" en güzel iletişim aracıdır.
- C) Dilimiz olmasaydı eğer duygularımızı, düşüncelerimizi gözlemlerimizi, hayallerimizi başkalarına aktarabilecek miydik?
- D) Kuşların şakıması, suyun şırıltısı, rüzgârın bestesi, göğün gürlemesi kendine özgü bir dildir aslında.
- E) İşte bu yüzden, konuşmayan kimselere "dilsiz" diyor, söz söylemeyecek duruma gelmeyi de "dili tutulmak" deyimiyle anlatıyoruz.

15. ----. Herhangi bir besin ögesinin yetersiz alınması; vücut işlevlerinin eksik çalışması ya da hiç çalışmaması, doğal olarak hastalıklara davetiye çıkarmak anlamına gelir. Dengesiz beslenme, insanların iş gücü ve planlama yeteneğini minimuma indirir; hayati faaliyetlerde aksaklıklara neden olur. Sağlıklı bir birey olmanın temeli yeterli ve dengeli beslenmeyle sağlanır. ----.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçanın hem başına hem sonuna getirilebilir?

- A) Yetersiz ve dengesiz beslenen kişilerin metabolizmaları mikropalara karşı dayanıklı değildir
- B) Çarşı ve pazardan alınan gıdalara dikkat etmekte yarar var
- C) Anne babalar, çocuklarının beslenmesi konusunda bilinçsiz bir ısrara sapıyorlar
- D) Çocuk gelişimi konusunda yeterli bilginin edinilmediği izlenimi var bende
- E) Gençlerin beslenme kültürüne uzak olması, çağın bir problemi olsa gerek

ÜçDört
Bes

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Sonuç bölümü; gelişme bölümünde anlatılan olay, düşünce ya da duyguların bir sonuca bağlandığı bölümdür.
- "Özetle, kısaca, öyleyse, oysa, çünkü, bu nedenle" gibi genellikle anlatılan konuyu bir sonuca bağlayıcı sözler içerir sonuç cümleleri.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Aşağıdaki cümlelerden bir paragraf oluşturulmak istense bunlardan hangisi paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) Vatandaşlık hukukundan özel mülkiyete kadar birçok alanda açıklama getiren fermanla eğitimle ilgili bir hüküm bulunmamaktadır.
- B) Bu yolda 1869'da Safvet Paşa'nın Maarif Nazırlığı sırasında hazırladığı Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ilan edilmiştir.
- C) 1839 tarihli Tanzimat Fermanı, Osmanlı Devleti'nde modernleşmenin gerçek manada başlangıcıdır.
- D) Ancak girilen reform hareketinin kalıcı olabilmesi için Tanzimat aydınları, eğitim alanında da ayrıntılı bir düzenleme getirecek kanun gereksiniminin farkındaydı.
- E) Bu nizamname devletin sonuna kadar bazı değişikliklerle yürürlükte kalmıştır.

2. ----. Amnion sıvısı denilen bu sıvı, bebeğin anne karnındayken rahatça hareket etmesini sağladığı gibi dışarıdan gelecek darbe ya da diğer tehlikelere karşı da bebeği korur. Bu sıvının bir özelliği de 37 derecede sabit kalarak fetüsü yazın sıcaktan kışın da soğuktan korumasıdır. Amniyotik sıvının büyük bir kısmı (%97-99'u) su ve mineral tuzlarından oluşur. Bunun yanı sıra amniyosentez yapıldığında incelenen fetüsün deri hücreleri, bakteri öldürücü özelliği olan proteinler, fetüsün derisini kaplayan beyaz salgı olan verniks ve hatta tüyler geri kalan kısmı oluşturur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bebeklerin sağlıklı yaşamasını sağlayan bazı sıvılar vardır
- B) Anne karnı, bebeğin gelişimine en uygun ortamdır
- C) Kimi kadınların vücudunda bebek oluşumuna uygun olmayan zararlı sıvılar olabilir
- D) Beden, kendini en korunaklı hâle getirmeye endekslenmiş bir yapıdadır
- E) Bebeğin anne karnında korunarak yaşamasını sağlayan berrak ve steril bir sıvı vardır

3. ---- Bu tür araçlar; radar, lidar, GPS, odyometri, bilgisayar görüşü gibi teknolojiler ve teknikler kullanarak çevresindeki nesneleri algılayabilmektedir. Sürücüsüz otomobiller; yakın gelecekte eşi benzeri görülmemiş bir ekonomik, sosyal ve çevresel bir değişime de yol açacaklar. Özellikle vatandaşlar arasında mükemmel bir sosyal statü eşitliğine yol açacağı da açıkça ortada.

- I. Günümüzde araçların yaklaşık %30 gibi bir oranda elektroniğe dayalı olduğunu görmekteyiz.
- II. Otonom araçlar, otomatik kontrol sistemleri sayesinde bir sürücüye ihtiyaç duymadan yolu, trafik akışını ve çevresini de algılayarak seyir hâlinde gidebilen otomobillerdir.
- III. Teknolojinin her geçen gün daha ucuz hâle gelmesiyle elektronik araçların geleceği giderek gerçekleştirilebilir bir hâl alıyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Yaşamımızı kendimiz zorlaştırıyoruz çoğu kez. ---- Bazen çabalamayı bıraktığımızda koşulların eskisinden de kötü olacağını sanırız. Oysa öyle olmayabilir. Kimimizde evham denen bu karamsarlık hâli hâkimdir. Endişelere söz geçiremez, tedbirlilikle aşırıya kaçırırız. İpleri gevşettiğimizde dünya tersine dönmeyi oysa. Kimimizdeyse sahip olduğumuz varlıklar kendi kimliklerimizin, özümüzün önüne geçmiştir; bunlarsız "bir hiç" olacağımızı sanırız. Oysa temelde onlar değil, biz varız.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Zor ulaşılmayan şeylerin değerinin olmayacağı gibi bir yargıyla büyütülmüşüz.
- B) Yaşam dediğimiz kavramın içini yapıp ettiklerimiz dolduruyor, başka şeyler değil.
- C) İnsanın bir ömrü var ve onu yaşama değer katmayan boş uğraşlarla doldurmak ne kadar mantıklı?
- D) Bunu, bile isteye değil doğru olduğunu düşündüğümüz davranış kalıplarını bilinçsizce tekrar ederek yapıyoruz.
- E) Zorluklar, tatlı bir yaşam savaşını da beraberinde getiriyor.

ÜçDört
Bes

4. ----. Yani mana ile söz, anlam ile cümle birbirine sıkı sıkıya bağlıdır, dersek ayrı bir şey söylemiş olmayız sanırım. Öyleyse dile dayanan her şiir dizesi mutlaka bir mana taşır. Dile dayanan, diyorum çünkü günümüzde herhangi bir dili kullanmadan şiir yazan şairler de var. "Lettriste"ler gibi... Bir şiir dizesini manasından soymak, ayırmak ancak bir zihin gücüyle yapılabilir. Gerçekte şiir dizesiyle mana birbirine kaynaşmıştır. Bu böyle olduğuna göre şiirin güzelliği deyişinden gelir, demek nasıl mümkün olur?

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Kelimesiz düşünce olamayacağı gibi düşüncesiz kelime de olamaz
- B) Gerçekte şekille içerik birbirine kaynaşmış durumdadır, bunları birbirinden ayırmaya imkân da yoktur
- C) Bir şiirin söylenişi yani yapılışı kadar, taşıdığı ve ilettiği anlam da önemlidir
- D) Şiir yalnız vezinden ve kafiyeyle ibaret bir şey değildir, anlam da şiirin olmazsa olmazıdır
- E) Bir şiirin güzelliği, anlamından gelmez; kelime istifinden yani deyişinden gelir

6. İnsan, birikimlerinin ürünüdür. Toplumlar da yetiştirdiği insanların... Toplumsal kültür öğeleri de yaşatılan değerlerin ürünüdür. Ne insandan birikimi ne toplumdan insanı ne de kültürden değerleri çıkarabilirsiniz. ----. O hâlde bir değerden söz edebilmek için kültüre, kültürden söz edebilmek için topluma, toplumdan söz edebilmek için insana, insandan söz edebilmek için de birikime ihtiyaç vardır.

- I. İnsan, toplumdur; toplum da kültür
- II. Toplumu ve değerlerini kökten etkileme gücüne sahip olan da bilinçtir
- III. Birikim yaşanılarda, yaşanılan da sunulan imkân ve ortamlarda saklıdır

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

PARAGRAFTA YAPI

TEST

3A

7. (I) Hindistan'ın Assam eyaletinde selden kaçarken otoyola giren bir dişi kaplan, trafikten şaşkına döndü ve bir köye girdi. (II) Kaçarken bitap düşen kaplan, yakınlardaki kapısı açık bir eve sığındı. (III) Kaplan, burada bir yatağın üstünde gün boyu uyudu. (IV) O uyurken kurtarma görevlileri, çevreyi boşalttılar. (V) Kaplanın güvenli bir şekilde ormana dönmesini sağladılar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Otoyolda trafiği durdurdular ve 17.30'da hayvanı maytapla uyandırdılar." **cümlesi getirilebilir?**

- A) IV B) II C) I D) V E) III

9. (I) Balık; vitamin, mineral bakımından oldukça zengin bir gıda olmakla birlikte beyin kullandığı omega yağ asitlerince de çok zengindir ve en önemlisi mevsiminde balık tüketmektir. (II) Her balık, her mevsimde lezzetli olmayabilir. (III) Örnek vermek gerekirse kış mevsiminin dışında tüketilen hamsi ve palamuttan, yaz aylarında tüketilen lüfer ve kefalden çok da bir şifa beklemek doğru değildir. (IV) Bunun yerine kış bitimine doğru yiyebileceğimiz bir kalkan, ilkbahar mevsiminde yenecek levrek ve mezzit, yaz mevsimi sonuna doğru yiyebileceğimiz çipura bizim için çok daha sağlıklı ve doğru bir tercih olacaktır. (V) Balık yerken bu uyarıları dikkate almakta yarar var.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yerine "Balıkların lezzeti, dönemlere göre farklılık gösterebilir." **cümlesi getirilirse parçanın anlam akışı değişmez?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört
Bes

8. (I) Son zamanlarda sıkça duymaya başladığımız "dijital ikiz", fiziksel bir nesnenin veya sistemin sanal kopyası olarak tanımlanabilir. (II) "Simülasyon", ilgili nesne veya sistemin sanal ortamda tasarlanarak aslı gibi davranmaya çalışmasıdır. (III) Dijital ikiz, simülasyondan farklı olarak karşılıklı bir veri akışı içerir. (IV) Sanal model, gerçek nesne veya sisteme bağlanan çok sayıda sensörden elde edilen bilgilerle oluşturulur. (V) Bu modelle yapılan testlerden elde edilen bilgilerle de gerçek nesne iyileştirilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "Aslında çok yeni bir kavram sayılmaz çünkü geçmiş simülasyon sistemlerine kadar dayanır." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) V B) IV C) III D) II E) I

10. (I) Türkiye'de 1950'li yıllarda girişimci sınıfın doğmasını teşvik etmek ve ekonomide liberalizmi gerçekleştirmek amacıyla başta ABD olmak üzere bazı Batılı ülkelerle yakınlaşma yoluna gidilir. (II) Savaştan çıkmış olmanın da etkisiyle ekonomik bir birikimi olmayan Türkiye, çareyi Avrupa ülkelerinin ekonomi reçetelerinde arar ve ekonomik kalkınma için tarımsal gelişimi öngörür. (III) Bu doğrultuda tarımda sanayileşmeye gidilir. (IV) Kalkınma planlarının sonucunda iç piyasa genişleyerek sanayide gelişme kaydeder. (V) Bu durum sonucunda kapitalist sistem, Türkiye'ye daha çok eklenir ve bu durum birtakım toplumsal problemleri de beraberinde getirir. (VI) Nitekim toplumsal gerçekçilik akımının öncüsü olarak kabul edilen "Gecelerin Ötesi", kapitalist sistemin toplumda iyice yer edinmesinin sonucu ortaya çıkan bu toplumsal problemleri birkaç gencin yaşamı üzerinden eleştirir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Bu problemler, sinema yaratıcılarını da harekete geçirir." **cümlesi getirilebilir?**

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Şirince'yi gezmek için her mevsim uygun olsa da burası özellikle ilkbahar ve yaz aylarında ziyaretçilerle dolup taşıyor. Köy, lezzet konusunda da çok meşhur. Şirince'de Ege'ye özgü sakızlı Türk kahvesi hatta sakızdan yapılmış reçel bile bulabilirsiniz. İzmir'den kısa bir otomobil yolculuğuyla veya günübirlik turlara katılarak burayı keşfedebilirsiniz. Şirince aynı zamanda dünyanın en önemli antik kalıntılarından biri olarak kabul edilen Efes Antik Kenti'ne de çok yakın. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tarihsel süreç, önemli mekânları bir bağ ile birbirine bağlamaktadır
- B) Efes Antik Kenti, birçok yerli ve yabancı turistin ilgi odağıdır
- C) Anadolu toprağı, tarihî zenginliğiyle yıllara meydan okumaktadır
- D) Köyde dolaştıktan sonra Efes'i de görerek yolculuğunuzu sonlandırabilirsiniz
- E) Yılların eskitemediğı köylerimizin de olması ne güzel

13. Bir Virgilius, bir Dante, bir Shakespeare, bir Goethe doğduğu zaman bütün Avrupa şiirinin geleceğı değişmiştir. Büyük bir ozanın yaşamasıyla bazı şeyler ilk ve son olarak yapılır. Sonra bunlar yeniden başarılabilir ama öte yandan her büyük ozan geleceğın şiirinde kullanılacak karmaşık gereçlere bir yenisini ekler. Diyebilirim ki ----.

Yukarıdaki parça, anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) şiirde geçmişe hiçbir şey borçlu olmayan tam bir yenilik yoktur
- B) her ozanın, her sanatçının değeri kendi döneminde bilinir
- C) bir ozanın büyüklüğü, ölmüş ozan ve sanatçılarla bir bağının olmamasına bağlıdır
- D) sanatta yenilik, yalnızca eserin kendinden doğar; geleneğe bağlı değildir
- E) bir anıt eserin bütünüle hiçbir bağı yoktur

ÜçDört
Bes

12. Sanatsal yaratımın bilinç dışı yönünün ele alındığı her yerde, bir tür toplum düşüncesi de ortaya çıkar. Bu; bütün sanatsal yaratımların başlıca amacının başarı, hayranlık, şöhrret kazanmak olması gerektiğı anlamına gelmiyor. Tam tersine sanatçılar, eserlerinin iyiliğı için sosyal tanınırlıklarından vazgeçmeye başkalarından daha yatkındırlar. Sanatçıların peşinde olduğu şey, ----.

- I. sanatın ve edebiyatın her zaman kitlesel olduğunu göstermektir
- II. çoğunluk tarafından kabul görmek değildir, eserlerinin bazıları tarafından anlaşılmasıdır
- III. herkes tarafından karşılık görebilmektir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

14. Önümüzde ne iki ne de üç maç var. Ne play-off'u ne de "Fransa'ya gidebilir miyiz?"; düşünün. Tek düşünmemiz gereken şey, şu an için Çek Cumhuriyeti maçı. Bu 90 dakika, çok farklı bir 90 dakika. Zafere giden yolda taşlar sabırla döşenmek zorunda. Çekler kazanmaktan başka bir şansımız olmadığını biliyorlar. Saldırmamızı, kontrolü kaybetmemizi, hata yapmamızı bekleyecekler. Bu maçın şifresi, anahtar "sabır". Hırslı ama akıllı, kazanmak isteyen ama kontrolü kaybetmeyen bir takım olmalıyız. Her zaman size inandım. ----.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

- A) Bunu da her fırsatta dile getirdim ve gösterdim
- B) En az benim inandığım kadar siz de kendinize inanın
- C) Beni mahcup etmeyeceğınızı düşünüyorum
- D) Arkamızdaki milyonlar da size inandı
- E) İnanmak bazı şeyleri maalesef çözümüyor

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

PARAGRAFTA YAPI

TEST

3A

15. ----. Örneğin bir roman ya da bir öykü eğer üslubuyla okuru sarıp sarmalamıyorsa akıcı bir biçemi yoksa o roman, o öykü bir süre sonra sıkılaşmaya başlar. Sıkıcı olmayı hak eden roman ya da öykü de unutulmaya mahkûmdur. Konu akışı, kurgusu, anlatımı ile bir solukta okunabilen romanlara, öykülere bakın; ne söylemek istediğimi anlayacaksınız. Aslında bu koşul sadece roman ya da öykü için değil, diğer türler için de her zaman geçerlidir. ----.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi düşüncenin akışına göre bu parçanın hem başına hem de sonuna getirilebilir?

- A) Özellikle romanlarda kahraman adları çok önemlidir
- B) Roman ve öykü yazarları, nedense içerikten çok biçime önem veriyorlar
- C) Anlatımın akıcı olması, sadece roman ve öyküde aranan bir özelliktir
- D) Eğer bir yapıt, sürükleyici ise kendini okutabilir
- E) Bir yapıtın niteliği, özgün içeriğiyle ilgilidir

17. Haberler, drama dili kullanılarak seyirlik gösterilere dönüştürülüyor. Magazinleştirme, belki bir an için dikkati belli bir ayrıntıya yoğunlaştırmaya yarıyor. Bu doğru. Ancak dramatik dille ayrıntıda yoğunlaşma, haberin gerçekçilik yönüne zarar verdiği gibi haberi değersizleştiren bir enformasyona da neden oluyor. Ayrıntıya vurgu yapılarak hem haberin aslını unutturuyor hem de haberi eğlencelik biçime büründürüyor. Görülüyor ki ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) televizyon, haber saatlerinde de eğlence merkezine dönüşmekten kurtulamıyor
- B) televizyon haberlerinin magazin programlarından bir farkı kalmamış
- C) ayrıntı, habere konu olan olayı tam olarak anlamamızı sağlayacak nitelikte olmadığından olaylar hakkında yeterli bilgiyi edinmemizi de engellemiş oluyor
- D) televizyon, habercilikte en pahalı iletişim aracı olduğu gibi aynı zamanda ekonomik gerçektir de
- E) televizyon sizin istediğiniz "iyi haberler"i hiçbir zaman vermiyor, kendi iyi haberlerini kendi istediği biçimde veriyor

ÜçDört
Bes

16. Okulla birlikte sosyalleşen çocuk ister istemez iletişim ve derslerde performans sorunu yaşayacağından bu sorun önceden de var olmasına rağmen daha çok okula başladıktan sonra fark edilir. ----. Öğrencinin okulla beraber öğrenmeye olan ilgisinin azlığı belirginleşir. Ödev yapmakta zorlanır, sıkılır. Öğretmen ve annenin zoruyla ödevlerini tamamlar. Gerek okulda gerekse evde masa başında oturamaz, otursa bile değişik bahanelerle sık sık masadan kalkar.

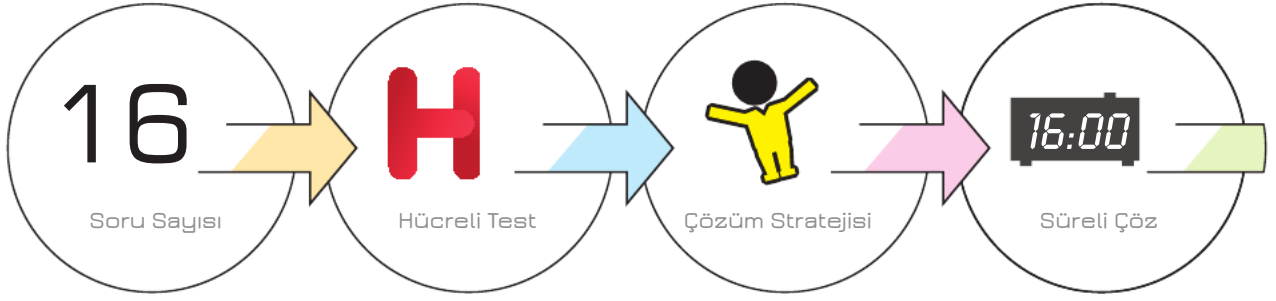
Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Bu da öğrenme bozukluğu olarak ortaya çıkar
- B) Bu durum, öğrenme bozukluğu olarak adlandırılabilir
- C) Çocuğun okula adaptasyonundan sonra düzelecek bir durumdur
- D) Öğrenme bozukluğu olarak açıklanabilecek bu durum, farklı şekillerde gözlemlenir
- E) Günümüzde en yaygın öğrenme bozukluklarından biri dikkat eksikliğidir.

18. Zamanınızı iyi yönetin, her gün hayaliniz veya hedefiniz için birkaç dakika bile olsa zihinsel ve fiziksel bir aktivitede bulunun. Kötü senaryolar yazmaya başladığınızı fark ettiğinizde bunları durdurmak için en iyi ihtimal senaryolarını da düşünün ve hayal edin. Kendinize sıkça geri bildirim yapın. Ne istiyorum, gerçek durum nedir, bugünden itibaren neyi farklı yaparsam hedefime ulaşabilirim? Kendinize düşünme zamanları ayırın.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, parçanın son cümlesi yerine kullanılamaz?

- A) Olaylardan uzaklaşıp bazı şeyleri sorgulayın.
- B) Hiç beklemeden adımlar atmalısınız.
- C) Fikirlerinizi düzene sokmak için fırsat kollayın.
- D) Planlarınızı gözden geçirmek için kendinize bir zaman ayarlayın.
- E) Sorulara cevap bulmak için düşünmeniz gerekir.

- Bu testi, 16 - 19 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B ve Test 2B'de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Paragrafta sıralama sorularında öncelikli olarak yapılması gereken, ilk ve son cümleleri bulmak olmalıdır. Özellikle lokomotif görevinde olan ilk cümleyi bulup vagon görevindeki diğer cümleleri aralarındaki ilgiye göre bağlaya bağlaya yerleştirmeye çalışmalıyız.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. (I) Kitaplarla tanışmam, kitabın dünyasına tutulmam çocukluğumdan kalma bana. (II) Kardeşsiz, arkadaşsız, eve kapalı, kâh anneanneme emanet kâh annemle yurt dışında, daima içe kapalı, daima sıkılgan çocukluğum boyunca hayatımdaki en güzel, en renkli şeydi kitaplar, bilhassa resimli romanlar. (III) Hiç unutmuyorum. Ankara'dayım. (IV) On iki yaşımın Ankara'sı. (V) Bir öğle sonrası hava sıcak, durgun. (VI) Sokaktan gelen tek tük sesleri saymazsak alışılmadık bir sessizlik var ortada, sinek vızıltılarıyla bölünen bir durgunluk ara ara. (VII) Bir odaya kapanmışım, elimde bir kitap, kim bilir kaç saattir bu hâldeyim; keyifle okuyorum, kaybolmuşum okumanın gizinde. (VIII) Okuyorum ve okumaktan zevk aldığımı duyumsuyorum.

Bu parça iki paragrafta ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Masa başında çalışanların en büyük sorunlarından biri sırt ağrılarıdır. (II) Sırt ağrılarına, bazı sağlık sorunları da, duruş bozukluğu da sebep olabilir. (III) Özellikle de iskelet sisteminin geliştiği çocukluk ve ergenlik dönemlerinde duruş bozukluğuna dikkat edilmeli ve bunun giderilmesi için üzerinde durulmalıdır. (IV) Uzun süren kronikleşmiş ağrı şikâyetleri, hayat kalitesini olumsuz yönde etkileyen, sosyal ve psikolojik problemleri de beraberinde getiren önemli bir sağlık sorunudur. (V) Uzamış ve kronikleşmiş ağrılarından şikâyetçi olanlar, sağlık kuruluşlarında bulunan algoloji (ağrı bilimi) polikliniklerine başvurarak tedavi olabilirler. (VI) Algoloji uzmanları, kronikleşmiş ağrıların kaynağı olabilecek nedenleri çeşitli tanı yöntemleri kullanarak araştırıp ortaya koymaktadırlar. (VII) Ağrıların nedeni teşhis edildikten sonra hasta en uygun ilaçlarla ve girişimsel yöntemlerle tedavi edilir.

Bu parçada kaçınıcı cümle ile başlayan bölüm, ayrı bir paragrafta yer almalıdır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

3. (I) Nagasaki doğumlu Kazuo Ishiguro, altı yaşındayken ailesiyle birlikte İngiltere'ye taşındı ve University of East Anglia'da edebiyat alanında master yaptıktan sonra kendini yazmaya verdi; hayatı boyunca da yazarlıktan başka bir iş yapmadı. (II) Şimdiye kadar yayımladığı romanlardan *Günden Kalanlar* filme çekilip Britanya'da verilen en önemli edebiyat ödülü olan Booker'ı aldı; *Değişken Bir Dünyanın Ressamı*yla Whitbread Ödülü'nü kazandı ve son romanı *Beni Asla Bırakma*'yla *Time* dergisinin seçtiği son seksen senenin en parlak yüz kitabından birinin yazarı olma onuruna layık görüldü. (III) *Beni Asla Bırakma*'nın sayfalarını çevirdikçe okurların tanık oldukları hikâyenin gerçekliğinden çok; yapısını, uzaktan bakınca beliren şeklini, ince kıvrımlarını, hünerli ayrıntılarını fark edeceğini ve yazının sonuna dek içindeki sürprizini dile getirmemekten değişik bir mutluluk duyduğum bu romanın bildiğimiz dış dünyadan çok, İngiliz romanının dünyasından faydalandığını hissedeceklerini düşünüyorum. (IV) Kitabın gündeme getirdiği ahlaki ve insani sorunlar da *Değişken Bir Dünyanın Ressamı*yla *Günden Kalanlar*'ın savaş ve yıkım dolu temalarından daha akılda kalıcı olabilir. (V) Ishiguro'nun romanları, bir tür doğal hâlden karakterlerinin politik dertler ya da değişik dış koşullar yüzünden nasıl başka kişilere dönüştüklerini anlatan, yirmi beş senelik bir kariyere serpiştirilmiş ufak Japon bahçeleridir. (VI) Karakter artık yaşını başını almıştır, geçmişin fırtınalı havası dinmiş, deniz sakinleşmiş, ölüm yaklaşmış ya da heyecan bitmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren sözü edilen yazarın eseriyle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır?

- A) III B) II C) VI D) V E) IV

4. Babamın kitap okuma noktasında bana büyük etkisi olduğunu söyleyebilirim. Okumayı sonradan öğrenmiş birisi olarak kendisini okumaya bu denli verişi, doğrusu beni büyülüyordu. İlkokula gitmediğim dönemlerde gaz lambasının ışığında eğile büküle kitap okuduğu akşamları hiç unutamam. Kalın parmaklarıyla hışırtılı bir şekilde kitabın sayfalarını çevirmesi bende başka anlamlar uyandırır. Özenirdim. Onun gibi sayfaları hışırtıyla çevirmeyi denerdim. Yıllar geçti. Gençliğin ilk yıllarında babamın kişilik gelişimime ayak uyduramadığını düşünerek ona kızardım. Neredeyse hep aynı tür kitapları okur, benden de bunları okumamı isterdi. Beğenilerimizin değiştiğini düşünemezdi belki. Ona kızar, başka kitaplar okurdum. Yeni anlıyorum bazı şeyleri.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin "pişman" olduğu anlaşılır?

- A) Zaman değişse de beğenilerin değişmeyeceğine inancım arttı.
B) Kitap okumanın beni yazı yazmaya ne denli alıştırmış olduğunu görüyorum.
C) Zaman su gibi akıp geçmiş, ömrün sonlarına yaklaşmışız.
D) Kuşak çatışmalarının normal karşılanması insanın inandığı değerleri yerle bir eder.
E) Düşünce dünyanın zenginleşmesine sağladığı katkıyı düşündükçe ona olan tutumumdan utanıyorum.

5. (I) Şehirden bakanların hedeflediği ilk yer, özelliği farklı olsa da kırsaldır; kırsala yerleşme düşü kuranların da kafasında kendi yaptığı bir ev, bir yuva hayali mutlaka vardır. (II) Yıllarca apartman dairelerinde, üst üste kutularda yaşamış insanlar olarak özgürlüğün bir ifadesi, kendi inşa edeceği bu "yuvada" yaşamaktır. (III) Bende bu kıvılcım ilk kez, doğal malzemelerle yapılar inşa etme üzerine bir atölyede yandı. (IV) *Geleneksel Yapı Teknikleri Kitabı*'nın yazarı Melih Aşanlı'dan Kazdağları'nda dokuz gün boyunca teori ve pratiğin bir arada olduğu ve hayatımda yer eden önemli bir eğitim aldım. (V) Biraz üfleyince toprak, çamur, saman, taş, ahşap ve bunların çeşitli kullanımları ile çok farklı yapı çözümleri üretmenin mümkün olduğu alevi tüm benliğimi sardı. (VI) Üstelik bu malzemeler endüstriyel eş değerlerinin aksine geri dönüşebilir, sağlıklı ve ucuzdu ve her canlı gibi insanın da kendi yaşayacağı yuvayı kendisinin yapması kadar doğal bir şey yoktu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) VI B) IV C) III D) V E) II

6. (I) Saçlardaki kısa süreli şıklık, gerçek anlamda bir saç bakımı demek değildir. (II) Bazı kimseler, saçlarıyla ilgilenerek saç bakımına önem verdiklerini zannederler. (III) Ama saçları için çok önemli olan şampuan seçiminde, fırça ve tarak konusunda fazla bilgileri olmadığı için yanlış seçim yaparlar. (IV) Kalitesiz şampuan, sert ve naylon fırça ile bozuk ve kırık dişli bir tarak saçları bozar, matlaştırır, kurutur ve saçların kırılmasına sebep olur. (V) Sanayi ürünü sert ve kalitesiz şampuan, saçın öz yapısını ve saçlı deriyi bozar, bazen alerjik durumlara da yol açar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yerine "Saçlarıyla sürekli meşgul olan kimileri, saç bakımı konusunda iyi olduklarını düşünür." cümlesi getirilirse parçanın anlamında bir değişme olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Ayakkabı imalatçısı:

(I) ----

Kimya uzmanı:

— Çok miktarında deri, göz, ciğerler veya diğer organlar tahriş olabileceği ve hatta direkt zarar görebileceği için kullanılan ürünün “Güvenlik Bilgi Formu” incelenmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.

Ayakkabı imalatçısı:

(II) ----

Kimya uzmanı:

— Hemen mide bulantısı, kusma, baş ağrısı, boğaz yanması, bitkinlik, hızlı veya düzensiz kalp atışı, zor nefes alma gibi semptomlara sebep olur. Bazı solventler solumaya maruz kalındığında kansere, böbrek veya sinir sistemi bozukluğuna, baygınlığa neden olabilir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) İmalatta kullanılan yapıştırıcılarla solvante maruz kalıyoruz, ne yapmalıyız?
(II) Solventli ürünlerin solunması veya yutulması durumunda nasıl bir etkisi olur?
- B) (I) Solventi imalathanemize sokmuyoruz, ne tür yapıştırıcı kullanalım?
(II) Solvante maruz kalınması durumunda ne yapmalıyız?
- C) (I) Solventli yapıştırıcılar yerine su bazlı reçineleri kullanıyoruz, bunların bir zararı var mı?
(II) Aşırı maruz kalınmasında ne gibi çözüm yolları önerirsiniz?
- D) (I) Solventli yapıştırıcılar okullarda yasaklandı, çocuklara ne tür yapıştırıcı önerirsiniz?
(II) Zararlı yapıştırıcılar konusunda neler tavsiye edersiniz?
- E) (I) Her gün giyilen ayakkabılarda solventli yapıştırıcıdan başka alternatifimiz yok, ne yapmalıyız?
(II) Doğal reçinelerden yapılan sağlıklı ayakkabıları tavsiye eder misiniz?

8. (I) ----

— Ben aslında doktor olmak istiyordum. Ailem, yorucu olur diye istemedi. Ailemde öğretmen çoktu. İnsanlarla beraber olmayı seviyorum. O bakımdan öğretmenlik ruhuma uygundu. Ben de ruhuma uygun olanı seçtim.

(II) ----

— İyi öğretmen, kendi dersi ne ise o dersi iyi anlatan kişi değildir. Dersin dışında genci hayata da hazırlayandır. Anlattıklarıyla, hareketleriyle âdeti bir anne gibidir. Ama bunları yaparken de çocuğa nasihat verici bir kişi olarak değil de onları etrafına toplayıp sevecekleri, söylediği her şeyi ruhuna yerleştiren bir insan olmalıdır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Doktorluk ve öğretmenlik zor meslekler midir?
II. Hayata hazırlamak size ne ifade eder?
- B) I. Doktorlukla öğretmenlik arasında fark var mı?
II. Mesleğe yeni başlayanlara neler söylemek istersiniz?
- C) I. Öğretmen olmak hayaliniz miydi?
II. Sizce iyi bir öğretmen nasıl olmalıdır?
- D) I. Öğretmenlikten başka hangi mesleği seviyorsunuz?
II. Öğrencilerinizle aranız nasıldı?
- E) I. Bir öğrenci için öğretmen ne demektir?
II. Öğretmenliğin ne gibi kutsal yanları var?

9.

- I. Melih Cevdet Anday şiirlerini değilse de *Raziye* adlı romanını iki kere yazmıştı.
- II. Arkadaşı Oktay Rifat ise “Saadet bir çiçektir bastığın yerde biter” şeklindeki ünlü dizesini, “Mutluluk bir çiçektir bastığın yerde biter” diye değiştirince Cemal Süreya bunu eleştirmişti.
- III. Şiirdeki yeniden yazma örneklerine düzyazıya göre daha sık rastlıyoruz.
- IV. Cemal Süreya, *Sözcükleri Değiştirmek* adlı yazısında şöyle der: “Ya günün birinde eski şiirlerimize damlattığımız yeni sözcükler de gözden düşerse onların da yenileri ortaya çıkarsa... O zaman ne yapacağız?”
- V. Türk edebiyatında bu konuda bir tartışma bile doğmuştu.

Yukarıda sıraları değiştirilerek verilmiş cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II, IV, III, I, V
B) IV, III, I, V, II
C) III, V, I, IV, II
D) IV, II, III, I, V
E) III, V, I, II, IV

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

10. I. Lastikte problem var ama idare ediyoruz cümlesini asla kurmayın.
- II. Bu faturayla karşılaşmak istemiyorsanız zaman kaybetmeden uzman bir lastik servisini ziyaret etmeniz hayli önemlidir.
- III. Jantınıza da diğer lastiklere de aracın ön düzenine de büyük zararlar verirsiniz.
- IV. Tüm bunlar, sonunda kabarık bir faturayı beraberinde getirir.
- V. Herhangi bir şekilde hava kaçıran bir lastikle idare ediyorsanız sadece o lastiği riske atmış oluyorsunuz.
- VI. Buradaki görevliler, size lastiğinizin değiştirilmesi ya da tamir edilmesi gerektiğini söyleyecek en yakın bakım ve onarım uzmanıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
- D) II ve V E) III ve VI

12. (I) Bir insanın, kendisini ve çevresini algılayış biçimi olan benlik kavramı, onun genel tutum ve davranışlarını büyük ölçüde etkilemektedir. (II) Çünkü insan, çevresini ve kendini algıladığı biçimde tepkide ve davranışta bulunur. (III) Genellikle insan nasıl düşünüyorsa öyle davranır. (IV) Herkes, çevreyi kendi görüş açısından kendine özgü bir biçimde algılar. (V) Benlik kavramı ile kişinin ruh sağlığı arasında yakın bir ilişki vardır. (VI) Olumlu bir benlik kavramı geliştiren kişinin ruh sağlığı da yerinde demektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ilk paragraf hangi cümleyle biter?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

11. I. Fizikçi, sistemdeki elektrik devrelerinin bağlantılarını inceleyerek bir önceki hamlenin neden olduğu elektromekanik olayın sonucunu hesaplasın.
- II. Her iki uzman bu şekilde tamamen farklı stratejilere dayanmalarına rağmen büyük bir ihtimalle aynı sonuca ulaşacaklardır.
- III. Satranç oynayan Mavi adlı bir bilgisayarın bir sonraki hamlesini tahmin etmekle görevlendirilmiş iki insan düşünelim.
- IV. Satranç ustasıysa sisteme bir zihin affetsin ve arzu, istek, korku gibi çeşitli yönelmişlikler çerçevesinde makinenin nasıl davranacağını tahmin etmeye çalışsın.
- V. Bunlardan biri satranç oyunu hakkında hiçbir bilgisi olmayan ama elektronik sistemler konusunda uzmanlaşmış bir fizikçi, diğeri ise elektronik sistemler konusunda hiçbir bilgisi olmayan bir satranç ustası olsun.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Yerel tohum, sadece özgürlük değil; aynı zamanda bilgelik demek, paylaşım demek, doğayla barışık çok çeşitlilik demek. Tescilli kısır tohumların aksine yerel tohumun bilgeliği yaşından geliyor. Yerel tohumlar, binlerce yıldır toprakla buluşarak genlerinde kuraklık, sel, don vb. pek çok doğa olayına karşı ayakta kalmayı başarabilmenin gururuyla "bilge" sıfatını hak ediyor. Meyvesine gelen böcekler, gölgesinde biten otlar ve yaprağındaki mantarlar iyi geçinmeyi öğrenmiş bilge tohumlar, hasat zamanı hayatta kalabildikleri için doğal seçimle bir sonraki nesli oluşturmuştur. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın yazarı kendisiyle çelişmiş olur?

- A) Bir bakıma birbirlerini idare ederek hayatta kalmayı öğrenmiştir
- B) Bu tohumlar, toprağın sınırlı bir kaynak olduğunun da farkındadır
- C) Bu yüzden yerel tohumlar, gereksiz ilaçlamaya lüzum duymaz
- D) Böylelikle kendi dengesini kendisi kurmayı başarmıştır
- E) Verim, yerli ya da yabancı hangi tohumda ise o tohumu toprakla buluşturmak lazımdır

14. 20. yüzyıl felsefesinde belki de Heidegger kadar tartışılan, etki yapan ve zengin bir düşünce mirası bırakan başka bir filozof olmamıştır. Bu bakımdan geçtiğimiz yüzyıl, Heideggerci bir yüzyıl olarak anılmayı hak etmektedir. Gadamer, Derrida, Nancy, Vattimo gibi 20. yüzyılın geç dönem felsefecileri, Heidegger'in düşüncesinin izini sürmüşler; mesailerinin çoğunu onun arayışına ortak olmak, onunla hesaplaşmak, onun kavramlarını yorumlamak için harcamışlardır. Nitekim Heidegger felsefesinin özgün kavramları çok anlamlıdır.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin farklı bir konuya geçtiği anlaşılır?

- A) Heidegger'in, kavramları hangi bağlamda kullandığıyla ilgili çalışmalar günümüzde de devam ettirilmektedir.
- B) Heidegger felsefesinin açıklanabilir değil tasvir edilebilir özellik gösterdiği de ortaya çıkmıştır.
- C) Heidegger kavramlarındaki çok anlamlılık, onun başka dillere çevrilmesini zorlaştırmaktadır.
- D) Geç dönem felsefecileri, felsefenin bu özgün kavramlarını anlamlandırmak için uğraşmışlardır.
- E) Bu yüzden 20. yüzyılın düşünce adamları üzerinde Heidegger'in büyük etkisi görülür.

15. ----. Bilim ve sanat, keşfettiği/ürettiği malzemeyi paylaşarak veya sunarak diğer insanları inandırmak anlayışıyla hareket eder. Ancak bilim ve sanat, içeriklerini ifade etme araçları bakımından birbirlerinden ayrılır. Bilim soyut "kavramları", sanat ise "imgeleri" kullanır. Başka bir deyişle bilim insanı kavramlarla düşünür, sanatçı ise imgelerle. Her ikisi de ikna etme kabiliyetine sahipse de bilim "ispat eder", sanat ise "temsil eder", "gösterir". ----.

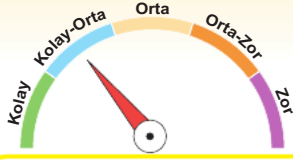
Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bu paragrafın başına da sonuna da konulsa düzenini ve anlam bütünlüğünü bozmaz?

- A) İnsanoğlu, yaptığı araştırmalarla sürekli yenilikler oluşturmaktadır
- B) İnsanoğlunun, gerçeği iki ana kulvarda aradığını söyleyebiliriz
- C) Soyut kavramlar ve imgeler, insanın gerçeğe ulaşmasında bir araçtır
- D) Sanatçının kurgusal gerçekliği oluşturabilmesi için yaşanılan hayatı iyi gözlemlemesi gerekir
- E) Araştırmalarında kanıtlamayı ve göstermeyi başaramayanlar, gerçekliğe ulaşamaz

16. Edebiyat eleştirisi, edebiyat eserinin niteliğinin anlaşılmasında ve estetik değerinin ortaya çıkarılmasında belli ilkeler çerçevesinde yapılan çözümleme ve yorumlama faaliyeti olarak tanımlanabilir. Her sanat eseri gibi edebî eser de ancak belli bir kültür birikimine sahip kişiler tarafından incelenip değerlendirilebilir. Bu birikime sahip olan eleştirmenler, bir yapıyla ilgili hem yorumsal görüşler sunar hem de değerlendirmeler yapar. ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) Eleştirmen, eserin estetik değerini ortaya koymaya çalışırken aynı zamanda anlamsal olarak kapalı yönlerini açıklığa kavuşturup okuyuculara eseri anlamaları noktasında yol gösterir
- B) Akademik eleştiri, üniversitelerin ilgili alanlarında uzman olan akademisyenlerin edebî metinleri bilimsel ilkeler çerçevesinde incelemesine göndermede bulunan faaliyetin adıdır
- C) Bundan dolayı bir edebî eserin estetik değerinin ortaya konulup okuyucuyla buluşturulmasında edebiyat eleştirmenine önemli görevler düşer
- D) Bunu yaparken de zamanın ruhuna uygun olarak edebî metni çözümlemeye yarayacak belirli yöntemleri kullanır
- E) Yorumlar ve değerlendirmeler yapan eleştirmen, okuyucular tarafından yapının anlamlandırılmasına yardımcı olmuş olur

PARAGRAFTA YAPI

1

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. (I) Dünyada üretilen tekstil ipliğinin (liflerinin) yarısı, pamuktan yapılır. (II) Pamuk, çok değişik yönü olan bir üründür. (III) Gömlek yapımından elektrik telleri izolasyonu yapımına kadar çok değişik yerlerde kullanılır. (IV) Bununla beraber bütün pamuk liflerinin aynı olduğu düşünülmemelidir, bunlar arasında dikkate değer ayrılıklar vardır. (V) Pamuk kozası, içinde pamuk çekirdeği bulunan, liflerden yapılmış gevşek bir yumak şeklindedir. (VI) Lifler, paraşüt görevi görür ve çekirdeklerin tabiatta geniş bir alana dağılmasını sağlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Günümüzde dünyada 25 binden fazla golf sahası vardır ve bu sayı sürekli artmaktadır. (II) Bu sahaların %50'si ABD'de, %8'i İngiltere'de, %7'si Japonya'da bulunmaktadır. (III) Ülkemizde ise 18'i Antalya'da olmak üzere toplam 23 golf sahası bulunmakta ancak bu sayının artacağı öngörülmektedir. (IV) Golf sahalarında kullanılan çimlerin fazla su tükettiği, yoğun kimyasal kullanıldığı, doğal türlerin yok edildiği, biyolojik çeşitliliğin azaldığı gibi çevresel ön yargılar nedeniyle buralar üzerinde negatif bir algı oluşmuştur. (V) Bu olumsuz imajın bertaraf edilmesi için yer seçimi aşamasından başlayarak planlama, tasarım ve bakım işlemlerinin sürdürülebilir ilkeler doğrultusunda yürütülmesi şarttır. (VI) Örneğin geri dönüşüm suyundan faydalanarak, suyu daha az kullanan yerel çim türlerini kullanarak su tüketimi azaltılabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

ÜçDört
Bes

2. (I) Ege ve Akdeniz'de yetişen önemli balıklardan olan çipura, Marmara'da seyrek bulunur; ortalama 25-35 santimetre boyunda ve 0,5-3 kilogram ağırlığında, en çok 60 santimetre boyunda ve 6 kilogram ağırlığında olabilir. (II) Balıkçılıkta önemli olan nokta, her balığın kendi lezzetini yansıtabilecek ağırlıkta yakalanmasıdır. (III) Çipura, etçil bir balıktır; kuvvetli çenesiyle küçük kabukluları, balıkları ve diğer hayvanları kolayca yer. (IV) Yaz devresinde sığlarda, kış aylarında da 35-40 metre derinliklerde yaşar; iki yaşın üstündekiler daha da derinlere iner. (V) Üremeleri de ekim-aralık aylarında olur, ortalama 100-150 bin yumurta döker.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Antarktika Araştırma Projesi kapsamında Antarktika'ya bir keşif yolculuğu yapan ekip, çalışmalarını tamamlayarak yurda döndü. (II) Büyük bir çalışmanın ilk etabını tamamlayan ve Antarktika'da Türk bayrağını dalgalandıran bilim insanlarımızın gerçekleştirdiği araştırmalar başarıyla sonuçlandı. (III) Ekip ayrıca deniz memelilerinin sayıları ve koordinatlarını da kayıt altına aldı. (IV) Bu canlıların beyin dalgalarıyla kalp atış hızlarındaki değişimler incelendi. (V) Bunların yanı sıra ekip, buzul kıtadan aldığı örnekler üzerinde yapacağı çalışmalarla küresel iklim değişikliğinin incelenmesine katkı sağlamış olacak.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Üç hafta süren çalışmalarda Antarktika'daki buzullar, yabancı türler, kirlilik, biyolojik çeşitlilik ve koruma alanları konularında araştırmalar yapıldı." cümlesi getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Beni bugüne kadar gördüğüm yerler içinde en çok etkileyen yer Norveç oldu. (II) İlkinde eylül ayında Bergen Fiyordları'ndaydık, Norveç'te nadir rastlanan bir şekilde dokuz gün boyunca güneş bizimleydi. (III) İkincisinde ise şubat ayında Lofoten'deydik, iki gece boyunca kuzey ışıklarını seyredip fotoğrafladık. (IV) Yine şansımıza, güneşteki patlamaların en yoğun olduğu yılda oradaydık. (V) Elbette bütün bunların ötesinde Norveç, her hâliyle bugüne kadar gördüğüm en güzel ülke.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "İki farklı mevsimde, iki farklı rotada ilerledik." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 1995 yılında henüz cep telefonları yeni yeni piyasaya çıkmaya başlamışken Japonya'da özellikle gençler arasında sadece metin mesajları alıp göndermeye yarayan çağrı cihazları son derece yaygın olarak kullanılıyordu. Bir gün Japon Telekom operatörü NTT Docomo, küçük bir jest yaparak gençler için tasarladığı çağrı cihazlarına normal harflerin yanında bir de kalp simgesi eklemeye karar verdi. Böylece her gün atılan milyonlarca mesajı biraz daha renklendirmeyi umuyordu. Bugün olsa mesajlara eklenebilecek küçük bir kalp simgesinin yeni bir özellik gibi sunulması tuhaf gelebilir. Ama o gün öyle olmadı. Gençler bu simgeye bayıldı, çılgınlar gibi kullanmaya başladılar. Öyle ki ----.

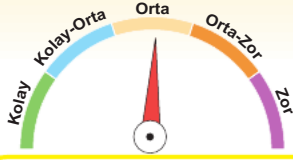
Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) gençler, kendilerini NTT Docomo'yla özdeşleştirdiler ve şirketin logosunu taşıyan tişörtler, mağazalarda yok sattı
B) bu küçücük hamlenin getirdiği popülerlikle NTT Docomo'nun o dönemdeki cihaz pazarı payı yüzde 40'a kadar yükseldi
C) şirket, bu simgeyi çok önemli bir yenilikmiş gibi reklam malzemesi olarak kullandı
D) gençler, sadece bu simgeyi kullanmak için sohbet başlatır oldular ve sözsüz, kalp simgeli mesajların oranı şaşırtıcı derece arttı
E) şirket, cirosunu kısa sürede görölmemiş oranda artırarak tam ikiye katladı

7. I. EdPuzzle, biz öğrencilerin video içi ölçme değerlendirme işlemleri yapabileceği en iyi ve etkin araçlardan biri. Yararlanmak için tek yapmanız gereken EdPuzzle sitesine üye olmak.
II. Üye olduktan sonra isterseniz sınıfınızı, sınıflarınızı sisteme ekleyerek daha sonra oluşturacağınız videolu değerlendirme içeriklerinizi öğrencilerinizle paylaşabilirsiniz. Videoyu izlemeleri için bir süre tanımlayabilir; daha sonra bu videoları kimlerin izleyip izlemediğini, video içindeki sorulara kimlerin cevap verip vermediğini, sınıfın başarı durumunu vb. aklınıza gelebilecek birçok sonucu görebilirsiniz.
III. EdPuzzle uygulamasının sunduğu bu geniş olanaklara bakıp imrendiniz mi? Bu kadar özellik varsa videolu değerlendirme içerikleri oluşturmak da zordur demeyin. Kullanımın ne kadar kolay olduğunu başlayınca anlayacaksınız.
IV. Bu verilerle yeni dersler hazırlayabilirsiniz. Sınıfın veya sınıftaki herhangi bir öğrencinin hangi konularda eksik olduğunu görüp bu yönde çalışmalar yapabilirsiniz.
V. Birkaç deneme ile işlerin ne kadar kolay olduğunu göreceksiniz. İçerikleri hazırlarken YouTube, Khan Academy, National Geographic, TED Talks, Veritasium, Numberphile, Crash course, Vimeo videolarını burada kullanabildiğinizi belirterek tanıtımı bitireyim.

Bu parçada anlam akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. bölüm ile III. bölüm yer değiştirmeli.
B) II. bölüm ile IV. bölüm yer değiştirmeli.
C) III. bölüm, IV. bölümden sonra gelmeli.
D) IV. bölüm ile V. bölüm yer değiştirmeli.
E) V. bölüm, II. bölümden önce gelmeli.

PARAGRAFTA YAPI

2

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. (I) Lale; zambakgiller familyasından, yaprakları uzun ve mızrakı, çiçekleri kadeh biçiminde, türlü renkte, alacalı bir süs bitkisidir. (II) Lalenin parlak renkli, hemen birbirine eşit olan altı taç yaprağı vardır. (III) Ayrıca çok tohumlu bir bitki olup kapsül yapısında meyveleri bulunmaktadır. (IV) Lalenin ana vatanının Orta Asya olduğu yaygın bir görüştür. (V) Lalenin Türkistan'ın bozkırlarında yabani bir çiçek olarak uç verip Bulgar Türkleriyle İdil boyuna, Timuroğulları ile Hint'e, Selçuklularla İran'a ve Anadolu'ya geldiği belirtilmektedir. (VI) Laleye yabani olarak Akdeniz'in kuzey kıyıları ve Japonya'da da rastlanmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Tural Hüseyin, Azerbaycan'da "Biz Hepimiz Karabağlıyız" ve "Köy Hayatı" gibi birçok projenin altına imzasını atan, bu projeleriyle ödüller kazanan bir fotoğrafçı. Hüseyin, Azerbaycan'la ilgili "Azerbaycan'ın Yüzleri" (Faces of Azerbaijan) isimli yeni bir proje başlatmış. Şimdilik başkent Bakü, Sumgayıt, Gence, Lenkeran ve Haçmaz şehirlerinde gerçekleştirdiği çekimlerle projesine katkılar sağlayan fotoğrafçı, ----. Ayrıca bu proje kapsamında, Sağlık İmkânları Kısıtlı Gençlerin Meslek Rehabilitasyonu Merkezine de uğrayarak belirli sağlık sorunları veya engelleri olan insanları da fotoğraflamış. Bu bölgelerde yaptığı çekimlerle, başta genel olarak Azerbaycan halkının sonrasında ise o bölgenin insanların görünüşünü, giyim tarzını ve toplumun yüzlerinden okunan ruh hâlini yani genel olarak o coğrafyanın demografik yapısı ile ilgili izlenimler elde etmemizi de sağlıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) "Biz Hepimiz Karabağlıyız" adlı heyecan verici bir projeye de imza attı
B) "Can Azerbaycan'ın İnsanları" adlı bir büyük proje için de çalışıyor
C) Gence ve Lenkeran'da yaşayan yerli halkı ve tüm insanları fotoğrafladı
D) önceki projelerde olduğu gibi sıradan kabul ettiğimiz bir konuyu "Köy Hayatı" adlı bir projeye anlatacak
E) "Azerbaycan'ın Yüzleri" isimli bir projeye de destek veriyor

3. I. Gerçek olduğunu öğrenince başvurumu yaptım.
II. Uzaya gitme hayalimden hiç vazgeçmediğim için ve çevremdeki herkes bunu bildiği için yarışmayı bir arkadaşım haber verdi.
III. Dünya genelinde 2 milyon kişinin başvurduğu bu yarışmanın Türkiye seçmelerinde elemeyi geçtim.
IV. Önce inanmadım, dalga geçildiğini sandım.
V. Yarışmanın ikinci etabı için elemeyi geçenlerle birlikte ABD'nin Orlando eyaletindeki NASA uzay kampına katıldık.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ----. Uzmanlar, etkili yazmanın özellikle Amerika'da hem devlet sektöründe hem de özel sektörde hayati önem taşıdığını, reklam ve pazarlamada etkisini direkt gösterdiğini söylemektedirler. Yazarlar, toplumun etkili yazma taleplerinin sadece profesyonel iş ile sınırlı olmadığını; bunun sekreterlik ve hükümetteki danışmanlık pozisyonunu destekleme, inşaat, üretim ve hizmet endüstrisi gibi birçok alana kadar genişlediğini; devlette ve özel sektörde görev yapanların yüzde otuzunun işleri ile ilgili temel yazma becerilerini kazanmaları için eğitime alındığını; özel sektörün bu eğitim için yılda yaklaşık 3,1 milyar dolar, devletin de 221 milyon dolar harcadığını ifade etmektedirler.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yazma becerisi, iş hayatında başarılı olmanın en önemli unsurlarındandır
B) Amerika'da kişiler, iyi bir iş bulmak için okuduğunu anlama ve yazma becerisine sahip olmalıdır
C) Toplumdaki etkili yazma gücünün yüksek olması, o toplumun kalkınmışlığının göstergesidir
D) Ülkelerin eğitime ayırdığı payın her yıl gittikçe artmakta olduğu görülmektedir
E) Temel yazma becerilerinin öğretilmesi, eğitim kurumlarının başlıca görevidir

5. (I) Evet, hepimizin heyecanla beklediği yaz mevsimi tüm pozitif enerjisiyle gelmeye hazırlanıyor. (II) Peki, sizler ya da vücudunuz sıcak yaz günleri için hazır mısınız? (III) Hiç şüphesiz yaz mevsiminin yaklaşmasıyla birlikte hepimizi yeniden zayıflama telaşı sarmaya başladı. (IV) Yaşam tarzından vücudun ihtiyacı olan vitaminlere kadar birçok dış etkeni seçim yaparken göz önünde bulundurmanız lazım. (V) Üstelik her diyetin kendine göre artıları ve eksileri olduğunu unutmamanız gerek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Ancak yapacağınız diyetle karar verirken çok dikkatli olmanız gerekiyor." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) IV B) II C) V D) I E) III

6. ----. O günlerde su depolamak için kullanılan sarnıç, günümüzde tarihî eser niteliği taşıyarak ilgi odağı olmaya devam ediyor. Sarnıcın bitiş noktasında oyma ve kabartmalar şeklinde yapılan tavus gözleri ile gözyaşı taşları bulunuyor. Bir diğer adı "Ağlayan Sütun" olan gözyaşı sütunu, nemli bir yapıya sahip olmasından dolayı ağlıyormuş görünümü verir. Gözyaşı sütununun hemen arkasında ise dilek havuzu bulunur. Sarnıcın gezilmesi sırasında gezi platformu üzerinde kendinizi su üzerinde yürür gibi hissedebilirsiniz. Sarnıç içerisinde yer alan balıklar ise renkleriyle gelenleri büyüler niteliktedir. Sarnıca girdiğiniz an, ilk basamaktan itibaren tarihin gizemine kapıldığınızı hissederek daha emin adımlarla gezmeye devam edebilirsiniz. Sarnıçta yürümeye başladığınız andan sonra merdiven ortasına geldiğinizde İstanbul'un en büyük sarnıcını keşfetmeye hazır olmalısınız.

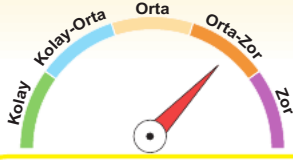
Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yerebatan Sarnıcı, İstanbul'un fethedilmesinden yüz yıl sonra balıkçılar tarafından keşfedilmiştir
B) Yerebatan Sarnıcı'na tarihî değerinin ötesinde bir değer biçmek mümkün değildir
C) Bizans Dönemi mimarları tarafından yapılan sarnıç, yapıldığı andan itibaren yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı hâline gelmiştir
D) İstanbul, tarihî kimliğiyle kendine has büyüslü olan gizemli bir şehirdir
E) Geçmişin izlerini taşıyan birçok eser, henüz hak ettiği değeri bulabilmiş değildir

7. I. Yabancı bir dilin kolaylığı, zorluğu ve öğrenme süreleri; ilgili dili öğrenen kişinin ana diline, ana dilinin öğrenmek istediği dile olan yakınlığına, dil öğrenme gerekçesine, motivasyonuna, öğrenme yöntemine, öğrenme ortamına ve bildiği diğer yabancı dillere göre değişiklik göstermektedir. Dünyadaki dillerin ne kadar sürede öğrenilebileceği hususuna net bir cevap verebilmek için öncelikle bir sıfır noktasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- II. ABD Yabancı Hizmet Enstitüsü (Foreign Service Institute) Dil Eğitim Merkezi, İngilizceyi referans alarak (sıfır noktası kabul ederek) diğer dillerin zorlukları ve öğrenme süreleri üzerine bir araştırma yaparak yayımlanmış durumda.
- III. Dillerin öğrenme sürelerinin 575 saat (24 hafta) ile 2.200 (88 hafta) saat arasında değiştiği görülüyor. Türkçe, ana dili İngilizce olanlar için 4. kategoride yani 44 haftada (1.100 saat) öğrenilebilecek diller arasında.
- IV. Ancak Türkiye'de Türkiye burslusu öğrencilerin 140 saatlik akademik Türkçe ile destekleniyor olması, Yunus Emre Enstitülerinde ve üniversitelerde Türkçe öğretimini desteklemek amacıyla gerçekleştirilen ders dışı etkinlikler ve konuşma kulüpleri, yabancılara Türkçe öğretiminde en az 1.000 saate ihtiyaç duyulduğunu da göstermektedir.
- V. Bu ders dışı etkinlikler ve konuşma kulüpleri göz önüne alındığında Türkiye'nin Türkçe öğretimi konusunda son yıllarda çok büyük tecrübeler edindiğini söyleyebiliriz. Bu tecrübeler çerçevesinde Türkçe referans alınarak (sıfır noktası seçilerek) diğer dilleri konuşanların (yabancı dilleri ve lehçeleri) Türkçeyi öğrenme süreleri/süreçleri konusunda bir araştırma yapılarak net bir harita yayımlanabilir.

Yukarıda numaralanmış metinlerden hangisinin sonuna düşüncenin akışına göre "Türkçenin öğretimi üzerine yapılan çalışmalar dikkate alındığında Türkiye burslusu uluslararası öğrencilerin üniversite eğitimlerinin temeli olan Türkçeyi öğrenmeleri için belirlenen 960 saatle, Yunus Emre Enstitüsü kurslarında C1 seviyesini tamamlamak için gerekli olan 750 saatle -öğrencilerin ana dilleri dikkate alınmadığında- Türkçenin 3. kategoride yer alması gerektiği düşünülebilir." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

PARAGRAFTA YAPI

3

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. Yapılan araştırmalara göre her 3 çocuktan biri henüz konuşma dahi öğrenmeden bilgisayar, akıllı telefon, tablet vb. elektronik cihazlarla tanışıyor. Çocukların kodlama ile tanışmaları, kullandıkları cihazları faydalı araçlara dönüştürüyor. Kodlama eğitimi, çocukların hayal ettikleri oyun, uygulama vb. birçok yazılımı geliştirebilmelerini sağlıyor. Kodlama, yeniliği harekete geçirir; çocuklarımızın teknolojik ilerlemelere öncülük edebilmeleri için temel bir yetenektir. Kodlama, çocuklara yaratıcılık imkânı verir; çocuklar, kodlama sayesinde gerçekten harika projelere imza atabilirler. Kodlama, öz güven sağlar; çocukların geliştirdikleri projeleri aileleri ve arkadaşlarına tanıtımları onlara büyük bir güç katar. ----; matematik, okuma yazma ve fen gibi farklı alanlardaki öğrenme becerilerini destekler.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Farklı yönlerde desteklenen her çocuk başarılı olur
B) Kodlamanın önemi, tam olarak anlaşılmış değildir
C) Kodlama, sadece bir alanda düşünülmelidir
D) Aileler, çocuklarını her alanda desteklemelidir
E) Kodlama, diğer alanlarda da başarıyı getirir

2. (I) İnsanlara, yalnız olmayı öğrenmeleri gerektiğini ve kendi başlarına mümkün olduğu kadar çok zaman geçirmek için uğraşmalarını söylemek isterim. (II) Bugünün insanının hatalarından biri gürültülü, bazen neredeyse agresif etkinliklerde bir araya gelmeye çalışmaları. (III) Kendini yalnız hissetmemek için bir başkasıyla beraber olma arzusu, bence çok talihsiz bir gösterge. (IV) Her insan, çocukluktan itibaren kendiyi zaman geçirmeyi öğrenmeye ihtiyaç duyar. (V) Yalnız olması gerekmez ama kendiyi kaldığında sıkılmamalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Kendi kendilerine kaldıklarında sıkılan insanlar, bana kendilerine verdikleri değer açısından bir tehlikenin içindeymiş gibi gelir." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Nasıl ki ikinci gruba dâhil olan kedi "Ben önemli bir kediyim çünkü öğrendim." demediyse ustalar da deneyimlerini başkalarıyla paylaşmayı önemser.
II. Araştırma sonucunda ikinci gruptaki kedilerin birinci gruptakilerden elli kat daha hızlı öğrendiği görülmüştür.
III. Yapılan bir araştırmada kediler iki gruba ayrılarak önce birinci gruptaki kedilere bir eğitim verilmiş ve birinci gruptaki kedilerden biri, ikinci gruba dâhil edilmiştir.
IV. Bu durum sanatçı, düşünür ve zanaatkarların öğrencileriyle kurdukları ve onlarla en değerli meslek sırlarını paylaştıkları usta-çırak ilişkisinin doğallığıyla benzerlikler taşıyor.
V. Belli bir zaman geçtikten sonra ikinci gruptaki kedilere de aynı eğitim verilmiştir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2021 - ALES

4. (I) AVM'ler, bugün metropol kentlerin vazgeçilmez unsurlarından biri hâline gelmiştir. (II) AVM'ler; gıdadan giyime her türlü alışveriş, eğlence, dinlenme mekânları, spor alanları gibi birçok farklı etkinlik imkânlarını barındırmaktadır. (III) Bu özellikleri sayesinde hemen hemen her kentte hızlıca türeyen, kullanıcı yoğunluğunun sürekli arttığı kentsel kullanım alanlarına dönüşmüşlerdir. (IV) Son zamanlarda AVM'lerde iç mekân bitkilerinin kullanımı ve tasarımı, hareketlendirdiği mekânların kullanım kalitesini artırmaktadır. (V) Mekânda istenmeyen objelerin gizlenmesi, keskin hatların yumuşatılması gibi özellikleri nedeniyle bitkiler; AVM'lerin iç mekân düzenlenmesinde kullanılmaktadır. (VI) Bu bitkilerle mekân, daha çekici ve farklı bir atmosfere sahip olmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Kalush Orchestra grubu, 2022 Eurovision Şarkı Yarışması'nın finali sonrası gündeme geldi. (II) Grup, finale kalan 25 ülke arasında Ukrayna'yı birinciliğe taşıdı. (III) Ukrayna, Eurovision Şarkı Yarışması'na ilk defa 2003 yılında katıldı. (IV) Kendilerini bu başarıya taşıyan şarkıları "Stefania" adını taşıyordu. (V) Bu şarkıyla en fazla puanı toplayan rap grubu, toplam beş üyeden oluşuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Köfteci Arnavut; Balat'ta 1937'den beri işleyen, köftesi ve tatlılarıyla parmak ısırtan, küçük, salaş ama tarihî lokantalardan... (II) Aslında Mavi Köşe ismiyle açılmış ama zamanla Köfteci Arnavut olarak isim yapmış. (III) Biz yıllar önce henüz bu kadar her köşe başında bulunmazken bu tadı ilk kez burada deneyip ona âşık olmuştuk. (IV) Siz de mutlaka deneyin, gerçekten farkı anlayacaksınız. (V) Çok geç gitmezseniz iyi olur, trileçe akşama kadar kalmayabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Köftesi, piyazı, ciğeri, Kıbrıs tatlısı ve şimdilerde çok bilinse de eskiden çok daha az duyduğumuz trileçesiyle meşhur." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Mutfak kursu öğrencisi:**

(I) ----

Usta öğretici:

— Kavanoz deyip geçmeyin. Konserve yapımında kavanozların payı oldukça yüksek. Konserve yaparken basınçlı cam kavanozların kullanılması gerekir. Çünkü kabak, bamyı, bezelye, fasulye gibi sebzelerin asit seviyesi yüksektir. Sebzelerinizi içine koymadan önce kaynatacağınız için kavanozlarınız sıcakta dayanıklı olmalıdır.

Mutfak kursu öğrencisi:

(II) ----

Usta öğretici:

— Kesinlikle sağlam kavanozlar bulundurmalısınız. Aksi hâlde mesela ağız kısmındaki herhangi küçük bir çatlak durumunda kavanozunuz hava alacağı için içindeki sebze ya da meyveler bozulabilir.

Mutfak kursu öğrencisi:

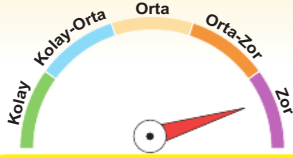
(III) ----

Usta öğretici:

— Mutlaka yeni kapaklar kullanılmalı. Yeni de olsa kapaklar 15-20 dakika kaynatılmalı. Aksi hâlde kavanozda oluşacak bakteriler, sağlığını etkileyebilir. Özellikle "Clostridium botulinum" adı verilen bakteri, konservelerin başdüşmanıdır. Bu bakterilerin konservelerde fazlaca üremesi durumunda kapakta bombe oluştuğu gözlemlenebilir. Evde yaptığınız konserveleri saklarken ve tüketmeden önce kapaklarını kontrol etmeyi ihmal etmeyin. Bombe varsa kesinlikle tüketmeyin; bu, bakteri oluştuğunun işaretidir. Bu tip bir konserveyi tükettiğiniz takdirde ölümcül sonuçlara varabilen besin zehirlenmeleri kaçınılmaz olacaktır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Konserve yapımında ne tür kavanoz kullanılmalı?
(II) Konserve taze malzemeyi neden bu kadar önemsemeliyiz?
(III) Kavanoz kapaklarını neden yenisinden kullanalım ki?
- B) (I) Evde konserve üretme işinde kavanoz seçiminde nelere dikkat edilmelidir?
(II) Kavanozda şeffaflığı neden bu kadar önemsemeliyiz?
(III) Eski kapakları kullanırken nelere dikkat etmeliyiz?
- C) (I) Konserve yaparken hangi özellikte kavanozları seçelim?
(II) Kavanoz kavanozdur bence, sağlamlık neden bu kadar önemli?
(III) Kavanoz kapakları konusunda nelere dikkat edilmeli?
- D) (I) Konserveyi hangi büyüklükte kavanoza kuralım?
(II) Kavanozun sağlamlığı konserve tadını etkileyebilir mi?
(III) Kapakları beyaz mı yoksa renkli mi seçmeliyiz?
- E) (I) Ev konservelerinde kavanozların özellikleri ne olmalı?
(II) Sağlam kavanoz sağlam konserve mi demektir?
(III) Kavanozun cam kalınlığı neden bu kadar önemli?

PARAGRAFTA YAPI

4

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. (I) Kahramanmaraş'ta Selçuklu Dönemi'nden bu yana ustaların el emeği göz nuru olarak yaptığı çeyiz sandıkları, günümüzde eski önemini yitirmek üzere. (II) Günümüze kadar ulaşan sandıklar, özellikle yeni evlenecek olan çiftler için çeyizde kullanılmaktaydı. (III) Son yıllarda modernleşmenin artmasıyla birlikte vatandaşların daha çok mobilyacıların suntadan yaptıkları sandıkları kullanması, yüz yıllık bu kültürü kaybolma noktasına getirdi. (IV) Durum böyle olunca emeklerinin artık rağbet görmediğini ve eskisi gibi satışın olmadığını ifade eden sandık ustaları, böyle giderse 10-15 yıla kadar bu kültürün yok olacağını belirttiler. (V) Kahramanmaraş'ta sandık yapımıyla uğraşan bazı ustalar da çeyiz sandıklarının yapımında çirak bulamadıklarını söyleyerek yapılan sandıkların dükkânlarda alıcısını beklediğini ifade etti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Ustaların binbir emek sarf ettiği çeyiz sandıkları, artık eskisi gibi ilgi görmüyor; süs eşyası olarak kullanılıyor." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Orta Çağ Avrupa'sında topla oynanan bir oyuna dair ilk ifadelere, 9. yüzyıla ait Nennius'un *Historia Brittonum* adlı eserinde rastlanmaktadır. Galler'in kuzey kısımlarında yazılan eserde, bir grup çocuğun top oynadığından bahsedilmektedir. İngiltere'de komşu kasaba veya köyler arasında oynanan ve "güruh futbolu" adı verilen oyunda amaç, topu rakip takımın kasaba veya köyünde belirlenen bölgeye göndermektir. Hemen hemen hiçbir kuralın olmadığı bu oyunda oyuncu sınırlaması yoktu ve yüzlerce kişi mücadele edebilmekteydi. Bu etkinlikler sırasında meydana gelen karmaşayı ve yaşanan olayları gerekçe gösteren Kral II. Edward tarafından 13 Nisan 1314'te ülkede futbol oynanması yasaklanmıştır. ----- Ülkede futbol, 300 yıl kadar yasaklı kalmıştı.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre

- I. Bu yasak, insanların futbola olan ilgisini köreltmemiş
II. Bu yasak, sonraki hükümdarlar tarafından da sürdürülmüş
III. Bu yasaktan sonra da uzun bir süre kimse oynamaya cesaret edememiş

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest'in zirvesi, deniz seviyesinden 8848 metre yüksektir. İki tektonik levhanın -yer kabuğu parçasının- çarpışması sonucu oluşan Everest Dağı, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Everest Dağı'nın fiziki özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

- A) gelişen yükseklik belirleme yöntemlerine bağlı olarak yüksekliği farklı sayılarla ifade edilen bir dağdır
B) birbirini itmeye devam eden bu iki levha nedeniyle her yıl yaklaşık dört milimetre kadar yükselmektedir
C) çevresel koşulların değişmesine bağlı olarak yeni oluşan dağlarla birlikte dünyanın en yüksek dağı olma özelliğini kaybedebilir
D) zirve noktasında ölçülen sıcaklık değeri, iklimsel koşullara bağlı olarak farklılık gösteren bir coğrafi yapı özelliğindedir
E) üzerinde belirlenen yeni rotalarla tırmanışlar için günden güne cazip hâle gelen bir yapı özelliği sergilemektedir

2022 - TYT

4. Tüm idealistler, hizmet ettikleri davaların her şeyden önce dünyanın tüm öteki davalarından üstün olduğunu düşünür. Kendi davalarının biraz olsun başarılı olması için bu davanın tüm öteki insan girişimlerine gerekli olan aynı pis kokulu gübreye açıkça ihtiyacı olduğuna inanmak istemez. Gübre en istenmeyen şeylerden biridir ama bitkinin hayatı ona bağlıdır sonuçta.

- I. Ardında gidilen her ideal, içinde öyle ya da böyle küçük de olsa kötü bir öz barındırır.
II. Eleştiri; uğruna ömür çürütülen idealleri daha iyi hâle getiren, albenisi olmayan ama yararlı bir katalizördür.
III. Çatışmacı kişilikler, içinde bulundukları grupların ekip ruhuna zarar verme özelliklerini göz ardı edebilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri bu parçanın hem başına hem de sonuna getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. (I) Bazen bir Word metni üzerinde çalışırken istediğiniz bir kelime veya cümleyle ilgili yorum yapmak, bir yerlere not almak veya seçili alanla ilgili birilerine açıklamalar yapmak isteriz. (II) Bu sesli notları öğrencilerinizin veya arkadaşlarınızın metinlerine ekleyerek meramınızı kolay anlatmak istemez misiniz? (III) Peki, istediğiniz kelime veya cümleyle ilgili sesli not almak istemez misiniz? (IV) Bunun için yorum bölümünü kullanır, notlar alırız ancak not almak yani yazmak, her zaman yeterli veya pratik olmayabilir. (V) Çevrim dışı olarak Word'de değil ama Google dokümanlarında çalışırken sesli not almak isteyenler için geliştirilmiş bir eklenti mevcut: Kaizena.

Bu parçada anlam akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle ile III. cümle yer değiştirmeli.
B) II. cümle ile IV. cümle yer değiştirmeli.
C) III. cümle, IV. cümleden sonra gelmeli.
D) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmeli.
E) V. cümle II. cümleden önce gelmeli.

6. ----. Bu, aynı zamanda çocukların doğadan ve yeşilden uzak kalmasının en büyük nedenlerinden biri. "Yenileni Üreten Okul" projesi de bu düzene çomak sokmak isteyen birileri tarafından geliştirildi. Vietnam'ın Dong Nai şehrinde, çocukların kendi besinlerini yetiştirebilecekleri, sürdürülebilir tarım anaokulu fikri hayat buldu. Yakında yer alan bir ayakkabı fabrikasında çalışan ailelerin çocuklarına eğitim alanı sağlamak amacıyla başlayan proje, "Sürdürülebilir Tarım Anaokulları" fikri için de âdeta bir prototipe dönüşmüş. Vo Trong Nghia mimari ekibi, okulu çocukların doğa ve tarım ile ilişkilerini düzeltebilmek ve geliştirebilmek adına tasarladıklarını söylüyor. Bu fikir, sadece tarımla değil, güneş enerjisi ve suyun geri dönüşümü ile de destekleniyor. İki katlı sarmal şekilde inşa edilen ve 500 öğrenci kapasitesine sahip olan okul, olabildiğince yeşil alana yer bırakıyor. Okul üç adet avluya ve bunlara ek olarak çocukların ekim yapabilecekleri bahçelerden oluşan çatılara sahip.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Çocuklarımız yazık ki ağaçtan, ormandan, hayvanlardan, doğadan uzakta yetişiyor
B) En değerli varlıklarımızı son zamanlarda özenli bakıcılara, seçkin anaokullarına ya da sevgili büyükannelelerine köye bırakıyoruz
C) Yeşilden uzak yaşam bizi ve daha önemli çocuklarımızı ağaçtan, doğadan uzaklaştırdı
D) Acımasız kentleşme, sadece yaşadığımız toprakların değil; bütün dünyanın en büyük sorunu
E) Yeşilden uzakta yetişen çocuklar, ağaçtan, ormandan, doğadan uzakta kalıyor

7. • Dünyamız kirlendikçe ne yüzebileceğimiz denizler, ne yürüyebileceğimiz ormanlar ne de koşabileceğimiz sahiller kalacak, biliyoruz. Her birey ve şirket gibi bizim de üzerimize düşen sorumluluk büyük, bu nedenle doğru adımları atmak için çalışmalar gerçekleştiriyoruz.
- Çalışanlarımız ile plogging (koşarak çöp toplama) etkinlikleri düzenliyoruz. Mağazalarımız zaman zaman çöp toplama etkinlikleri yaparak kullanıcılarımızla beraber kendi şehirlerini temizliyor. Karbondioksit salınımı konusunda hem çalışanlarımıza hem de üretim ortaklarımıza çevre hakkında eğitimler veriyoruz.

Yukarıdaki ilk parçada bazı "açıklamalar" yapılmış ve bu açıklamalar hakkında son cümlede bir "gereklilik" belirtilmiş; ikinci parçada ise "gereklilikler" sıralanmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu üç bölüm yoktur?

- A) • Bu hafta sonu YKS yapılacak. Gençler gelecek yıllarda okuyacakları okulu bu sınav sonunda belirleyecekler. Sınavda bir mağduriyet yaşanmaması için uyarılarda bulunan ÖSYM, adayları özellikle iki belgeyi yanlarında bulundurmaları konusunda uyardı.
- İlgili oturuma ait sınava giriş belgesi, nüfus cüzdanı veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ya da geçerlilik süresi dolmamış pasaportun aslı.
- B) • Kişi spor öncesinde gereken hazırlıkları yaptıktan sonra doğru egzersiz ve duruşlarla sporunu tamamlamalıdır. Ancak spor sonrasında sporun etkisini önemli ölçüde değiştiren bazı davranışları yerine getirmelisiniz.
- Birkaç dakikalık hafif tempolu yürüyüş yapmalısınız. Egzersiz sonrası kas esnetmeyi ihmal etmemelisiniz. İlk iki saat içerisinde en az 2-3 bardak su içmelisiniz.
- C) • Tatil yolculuğunda otele varıp bavulumuzu açana kadar yol boyunca bizi içten içe kemiren bir soru var: "Acaba bir şey unuttum mu?" Yolun bir endişe krizine dönüşmemesi için gerekli eşyaları önceden hazırlayın.
- Yola çıkmadan önce nüfus cüzdanı, pasaport, ehliyet, evlilik cüzdanı ve yolculuk biletlerinizi yanınıza almayı unutmayın. Bir bavul yanında bir de seyahat çantası almak hiç de kötü bir fikir değil.
- D) • Bazı durumlarda ameliyat olmamız şarttır. Ameliyat öncesi yapılması gerekenleri unutmamak gerek.
- Bazı ilaçları ne zaman bırakmanız gerektiği konusunda bilgi alınız. İnsülin pompası kullanan hastaların bir hafta önce endokrinoloji uzmanı ile konuşmaları gerekmektedir.
- E) • Kağıtsız bir günümüz geçmiyor. Ambalajdan ofis işlerine, temizlikten reklama kadar birçok alanda birçok kâğıt çeşidi kullanıyoruz.
- Yüzeyi tam beyaz kuşe kâğıtlar renkli resimlerin baskısında en iyi sonucu verir. Kendinden karbonlu olan otokopi kâğıdı ise fatura, irsaliye, sipariş fişi gibi çok nüshalı işlerde tercih ediliyor.

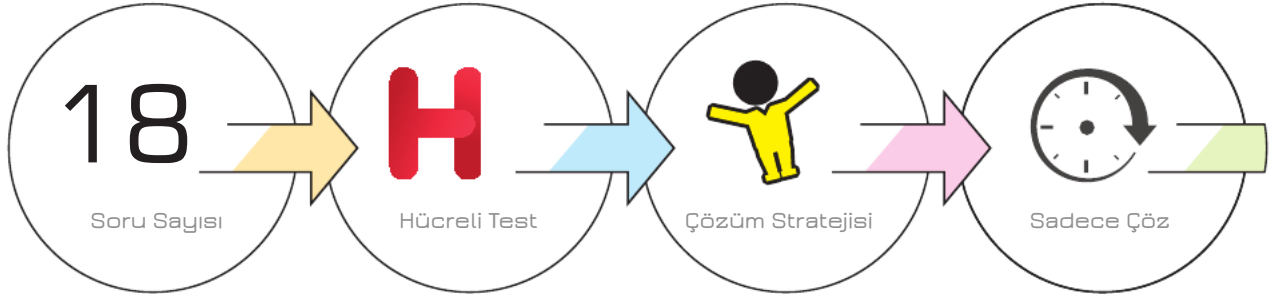
0 **SIFIR**
RISK

4

**ANLATIM
TEKNİKLERİ**

- Bu testi süre tutmadan, sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Paragraf sorularındaki “ağır basmak” ile “başvurmak” soru tipleri karşısında aynı şekilde davranamayız. Ağır basmak denildiğinde o metnin içinde birden fazla anlatım tekniğine başvurulur. Ama bir tanesi daha baskın ve daha yaygındır. Başvurmak soru tipinde ise metinde sadece bir tane tekniğe yer verilmiştir.
- ▶ “Özellikle başvurmak”, “daha çok başvurmak” gibi soru tipleri de “ağır basmak” soru tipi gibidir. Parçanın içinden yoğun olanı bulmalıyız. “Yararlanmak” soru tipi de “başvurmak” soru tipi gibidir.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

1. Kentsel düş gücünü heceleleyenler, kentin karakteri olan nesnelerdir. Bu nesneler, kentin tarihine tanıklık eden ve onunla bütünleşen varlıklar olarak kendilerini kabul ettirir. Dilsiz güçler rolünde hep sahnededirler. Galata Kulesi, Beyoğlu'nun yıkık dökük evleri, bir avlunun gölgesindeki zarif bir kuyu, kim bilir güneşin yakıcılığında hangi sohbetlere siper olmuş görkemli asırlık çınarlar, yüzyıllık bir çeşme, küçük bir fotoğrafçının vitrinini süsleyen eski aile fotoğrafları... Bu nesnelerin işlevi; varlıklarıyla kentin romanını yazmak, varlıklarını sürdürürken çağın yüklediği yeni anlamlara rağmen kente sahip çıkmaktır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme
D) Tanımlama
E) Karşılaştırma

2020 - TYT

2. Bugün size şunu söylemeye karar verdim: Tecrübe sermayedir. Bu sözü ben söylemiş olmayı çok isterdim ama şimdi ismini hatırlamadığım bir kitapta okudum. “Tecrübe sermayedir.” Sermaye sadece ticari bir iş yapmak için elde olması gereken nakit değildir. Çok değişik sermayeler var. Yetenek sermayedir. Olgunluk sermayedir. Okunmuş kitaplar, bilinen diller, dolaşmış ülkeler, bitirilmiş okullar, kazanılmış veya kaybedilmiş savaşlar, yatılmış hücreler, tadılmış acılar ve zevkler sermayedir. Şu anda birini yaşamakta olduğumuz felaket yılları, felaketin bir dayanıklılık testi olduğunu anlayabilenler için bir sermayedir. Bu yıl ne kadar zor olursa olsun, başımıza ne getirirse getsin, kazandıracağı tecrübe hayatımızın geriye kalan yıllarında kullanacağımız bir sermaye olacak.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklamaya - karşılaştırmaya
B) Sayıp dökmeye - alıntılama
C) Tanık göstermeye - öykülemeye
D) Örnek vermeye - tartışmaya
E) Karşılaştırmaya - benzetmeye

Süre tutmadan sadece çöz!

3. Gerçekte her ulusun dilinde sözlüklere geçmemiş birçok kullanım vardır. Anadolu'yu dolaştığınızda ya da dip bucağı karıştırdığınızda bunların çok hoş kullanımlarına rastlarsınız. Benim sık sık "sıçrayarak, atlayarak" yerine kullandığım "holdurhop" Ordu'da, "vit vit" Merzifon köylerinde çokça kullanılır. Çığlık anlamındaki "vayvillim" de bana Niğde'nin bir armağanıdır.

Yazar, parçanın ilk cümlesindeki savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tanımlamalardan yararlanmaya
- B) Tartışmacı bir üsluba
- C) Örneklendirmeye ağırlık vermeye
- D) Düşüncelerini öne çıkarmaya
- E) Okurun hayal gücüne dayanmaya

5. Tiyatro eserinin ruhunu aydınlatacak maddi vasıtaların başında dekor gelir. Romanda çevre tasviri ne ise sahne üzerinde de dekor odur. Tasvir, süs olsun diye nasıl romana konulmazsa dekor da sokak fotoğrafçısının arkalık olarak kullandığı manzaralı bez gibi süs olsun diye sahneye öylece konulmaz.

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için daha çok aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlamaya
- B) Alıntılama
- C) Örneklendirmeye
- D) Betimlemeye
- E) Karşılaştırmaya

ÜçDört
Bes

4. Albatroslar uçarken meydana gelen fiziksel süreçler, yelkenli gemiler yol alırken meydana gelen fiziksel süreçlerle aynı. Yelkenli gemiler de albatroslar gibi momentum transferine aracılık eder, yüksek hızla hareket eden rüzgârdan aldıkları momentumu düşük hızla hareket eden suya aktarırlar. Hem kuşların hem de yelkenli gemilerin daha hızlı hareket etmesini sağlayan şeyler aynı: Kolayca asılı kalabilmek ve farklı hızlarla hareket eden iki ortamla etkileşmek. Albatroslar, kanatları sayesinde havada asılı kalmada çok başarılıdır. Ancak uçtukları hava katmanlarındaki rüzgârlar arasındaki hız farkı azdır. Yelkenli gemilerse birbirinden çok farklı hızlarla hareket eden iki ayrı ortamın içinde bulunur: hava ve su. Ancak gemilerin gövdesi ile su arasındaki sürtünme, gemilerin hızının çok fazla artmasını engeller.

Bu parçanın yazarı, albatroslarla ilgili savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Alıntılama başvurmaya
- B) Tanımlamalara öncelik vermeye
- C) Sayıp dökme yolunu seçmeye
- D) Tanık göstermeye
- E) Benzerlik ilişkisinden yararlanmaya

6. Anadolu'nun dağları Avrupa'dan geldi fakat nehirleri Avrupalı değil. Onlarınki gelgitli denizlere döküldükleri için haliç yapar, bizimkiler tortu yapıyor. Onlar fazla dallanmadıkları için daha derli toplu; bizim topraklar arızalıdır, nehirleri adedinden kazanıp dolgunluğundan kaybediyoruz. Onların dağları içeridedir, nehirleri mesafeli; bizim dağlar kıyılara çok yakın, çıktıkları yerden döküldükleri yeri gören ırmaklarımız var. Onların geliri fazla, bizimkilerin kıt; onlarınki yatkın, bizimkiler delişmen.

Bu parçada Anadolu'nun dağları ve nehirleri, aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır?

- A) Örneklendirme
- B) Tanık gösterme
- C) Tartışma
- D) Karşılaştırma
- E) Soyutlama

7. Ben, hasta ruhları ve sinirli insanları daima yüzlerinin tebessümlü olup olmamasıyla teşhis ederim. Sinirli adamların yüzleri gülmez. Tebessümden mahrum bir çehre gördüğüm zaman, derhal bunun bir sinir hastasına ait olduğunu anlarım. Tebessüm ruhun sağlamlığı kadar saadetin de müjdecisidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tanık gösterme
B) Günlük yaşamla ilişkilendirme
C) Örneklemeye yer verme
D) Benzetmeye başvurma
E) Koşul öne sürme

8. Sanat, önu kalabalık bir çeşmedir. Kimi bu çeşmenin bilek kalınlığında dökülen suyunu avuçlarına doldurup içer, kimi dolu avuçlardan fışkıran damlacıklarla dilini ıslatır, kimi çeşmenin aktığı yerdeki artık sulara başını gömer, kimi de bu artık suların toprak üzerinde akan ve ayaklar altında ezilen bulanık ve çamurlu yollarına yüzükoyun kapanır.

Bu parçanın anlatımında

- I. Açıklama,
II. Tanımlama,
III. Benzetme

tekniklerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II, III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

9. Richard Strauss, bugünün orkestra repertuvarının demirbaşları arasında sayılan bir dizi senfonik şiirle ve opera alanındaki kalıcı eserle tanınan en önemli bestecilerdendir. Özellikle *Salome* adlı operası sansasyon yaratmış, sayısı yüz elliye aşan *lietleri* ile bir şarkı ustası olarak müzik tarihindeki özgün yerini almıştır. Günümüz operaları hâlen onun zengin sahne çalışmalarından yararlanır. Gerek *lietlerinde* gerek görkemli orkestral eserlerinde lirik gücünü kuvvetle hissettiren Strauss, bugün de dünyanın önde gelen solistlerini mıknaş gibi kendine çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
B) Öznellik
C) Tartışma
D) Örnekleme
E) Karşılaştırma

2021 - TYT

10. Yazıyorum. Dilin birinci derecesidir bu. Sonra, yazıyor olduğumu yazıyorum; bu da ikinci derecesi. Pascal da o tarihte şöyle demişti: "Aklımdan kaçmış olan bir düşünce vardı, yazmak istiyordum o düşünceyi. Onun yerine aklımdan kaçmış olduğunu yazıyorum." Günümüzde bizler bu ikinci dereceyi daha fazla kullanırız. Parçalar hâlinde yazmak... Bu durumda parçalar, çemberin çevresinde yer alan taşlardır. Halka gibi çepeçevre yayılıyorum. Parça parça olmuş bütün küçük evrenim. Ya merkezde ne var? Bilgi keşke çember gibi beni sarsa elimin altında olsa onu içime sindirmek değil de yalnızca ona göz atmak durumunda olsam... Bilgi, yazı'nın bir bütünleyicisi olarak kalsa...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Alıntılama
B) İkillemeye
C) Açıklamaya
D) Örneklemeye
E) Benzetmeye

ÜçDört
Bes

11. Kültür, sahibinde fikir bünyesi hâline gelmiş bilgidir. Gıdanın, döne dolaşa damarlarımızda kan hâline gelişi gibi... Kimse bize kilerindeki erzakı gösterip o ölçüde kan sahibi olduğunu iddia edemez. Kimse de ansiklopedi ezberlemekle kültürlü olmaz. Kültür, bilgi sahibi olmak değil, bilme özelliğine eremeldir. Bilme özelliğine eren, bilmediği şeylerin de bir çeşit âlimidir. Nasıl ki parası olan, satın almadığı şeylerin de bir çeşit sahibiyse... Bütün bilgilerin kaynağına ulaşmak için çabalamış ve bir dünya görüşüne varmış her insan kültürlüdür. Bunun içindir ki üniversitelerde öğrenci, bir şeyi öğrenmekten çok nasıl öğrenileceğini öğrenir. Üniversite, öğrenme metotlarını öğreten ocak.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklere yer verilmiştir.
B) Benzetme yapılmıştır.
C) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
D) Tanımlama yapılmıştır.
E) Açıklamaya başvurulmuştur.

13. Bu zarif ağacın arabaya ince bir endam hâlinde yalnız gövdesi sığıyor, dallarıyla yaprakları gür bir saç demeti gibi ıslak taşlar üzerinde sürükleniyordu. Durdum. Arabanın arkasından bakmaya başladım. Kim bilir hangi su başında alıştığı cömert toprağı terk ederek yalçın yüzölçü aşığının topraklarından ince damarlarını geçirmeye gelen bu ağaç; gözüme, hıçkırıklarla ağlayan fakat hüznü içinde mesut bir gelin gibi göründü.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- I. Yalnız görme duyusuna seslenilmiştir.
II. Benzetmelerden yararlanılmıştır.
III. Öyküleme söz konusudur.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

ÜçDört
Bes

12. Tasarımlarımın bir yerinde minik bir minimalist etki varsa bu Japon olmamdan kaynaklanıyordur. Ben bir Japon'um, tasarım yaparken içimdeki Japon devreye giriyor. Tasarım yaparken objeye değil, kişiye yaklaşıyorum. Onu kullanacak olana yaklaştığım için hislerim ve sempati her zaman aynı. Hiçbir zaman kendi stilimin içinde kalıplara sıkışıp kalmak istemedim. "Bu senin tarzın değil." diye eleştirmeleri beni rahatsız etmiyor. Neticede beğenilen, işe yarar, güzel bir şey ortaya çıkarmışsam zaten o benim karakterimi yansıtıyordur. Kalıplara sıkışmak isteseydim Japonya'da kalır, hep aynı şeyleri yapardım. Sektördeki yeniliklere hâkim olmak için İtalya'ya geldim.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklamaya dayalı bir üsluba yaslandı
B) Eleştiriye açık bir tasarımcının sözlerini yansıttığı
C) Gerekçe içeren cümlelere yer verdiği
D) Tanımlamaların yapıldığı
E) Şart ifade eden cümlelere yer verildiği

14. Teknoloji devi Apple, yeni modellerini görücüye çıkaracağı özel etkinlik tarihini belirlediğini bildirdi. Apple'ın etkinlik tarihini şirketin kıdemli başkan yardımcısı Greg Joswiak duyurdu. Joswiak, Twitter'da "14 Eylül'de California'dayız. Yakında görüşürüz." yazarak bir davet videosu paylaştı. Apple, etkinlikle ilgili detayları paylaşmasa da şirketin iPhone 13 tanıtımını gerçekleştireceği ve AR veya karma gerçeklik özelliklerini yayımlayacağı bekleniyor. Apple'ın özel etkinliği 14 Eylül'de Türkiye saatiyle 20.00'da gerçekleşecek.

Bu parçanın anlatımında

- I. Ad aktarması
II. Tanımlama
III. Doğrudan anlatım
IV. Alaysama

özelliklerinden hangilerine başvurulmamıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görme ve işitme duyularına seslenen ayrıntılar bir arada verilmiştir?
- A) Marmara Denizi'nin koyu mavi suları hallaç pamuğu gibi savrulurken iskelenin önündeki insanlar da rüzgârın ürpertici soğuğu altında paltolarına bürünmüşlerdi.
- B) Kadının elleri yana düşüyor, sessiz iniltileri artıyor; çiseleyen yağmurun çatının çinkosundaki tıptırtısı duyulmaya başlıyordu.
- C) Merdivenleri yavaş yavaş inerek rıhtıma çıktık, ayaklarımız sendeleye sendeleye zoraki adımlar atmaya çalışıyorduk.
- D) Haliç Köprüsü'nün üzerinde, eski püskü elbiseler giymiş bir adamın etrafında toplanmıştı herkes.
- E) Bir yığın seyyar satıcı, tezgâhlarındaki üç beş hediyelik eşyayı satabilmek için buz gibi havada sabahtan akşama kadar titriyordu.

17. (I) Semih, okuduğu gazeteden başını usulca kaldırıp etrafına bakındı. (II) Akşamın bu saatlerinde uzakta parlayan ihtişamlı şehrin ışıklarını seyreden kenar mahalle kahvesindeki her şey, yine her zamanki gibiydi. (III) İlerideki masada üç beş kişi sohbet ediyor, diğer tarafta oyun oynayanların ve "Ne olacak mahallenin hâli?" diye hararetle tartışan gençlerin sesleri kendisine kadar geliyordu. (IV) Üç beş esnaf dükkânlarını kapattıktan sonra uzaklara bakarak dinleniyordu. (V) Fakat Semih'in asıl dikkatini çeken, her geldiğinde köşedeki masada soğumuş çayını içerek önündeki deftere hiç başını kaldırmadan bir şeyler yazan elli yaşlarındaki saçlı sakalı birbirine karışmış o adamdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde ayrıntılar, birden çok duyu organı aracılığıyla seçilebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

ÜçDört
Bes

16. Tarhana çorbası, hoşaf, karnıyarık, sonda da sütlü vardı. Bakınca tarhana çorbası ama bu sofradaki her şey gibi bir cennet çeşnisiydi sanki. Bütün bu yemeklerin kokusu küçücük evi sarmış, bizi daha girişte büyülemişti. Daha önce tatmadığı, ayrı bir lezzeti vardı her yemeğin, her aşın. "Ziyade olsun!" demiş, Hatçaana'ya bakarak "Yapanların eline sağlık!" diye de iltifat etmişti. Hatçaana, yapan ben değilim dercesine elinde ibrikle içeri giren kızını işaret edivermişti muzipçe. Nasıl da yüzünü yere eğmişti o akşam Ayaz!..

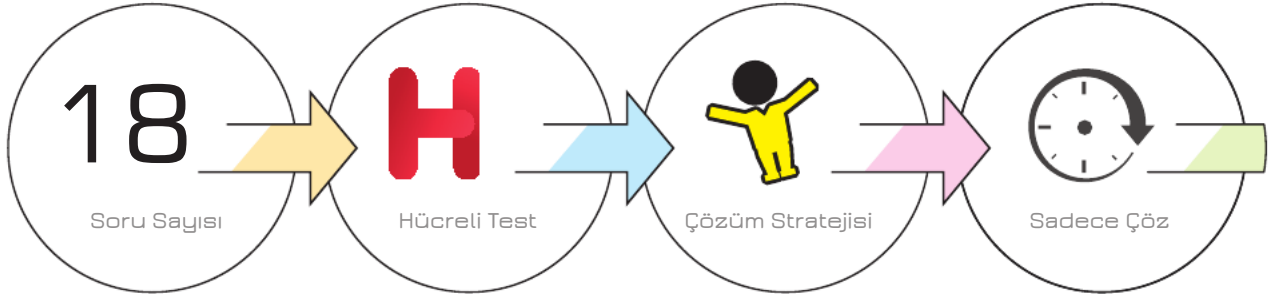
Bu parçada ayrıntıların seçiminde aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Görme B) Koklama C) İşitme
D) Dokunma E) Tatma

18. Hastane odasında beş kişiydik. Kız kardeşim, annemin başında refakatçi olarak kalıyordu. Ben de annemi ziyaret etmek üzere gelmişim. Karşı yatakta orta yaşlı hamile bir kadın yatıyor, başında da kocası kadına refakat ediyordu. Görünüşleri, köyden gelmiş olabilecekleri izlenimini vermişti bana. Kadın gözlerini sabit bir noktaya dikmiş, âdeta ölü gibiydi. Adam da perişan bir hâlde, yerinde duramıyordu. Bazen sandalyeye oturuyor, iki dakika geçmeden pencereye gidiyor, odanın içinde dolandıkça dolanıyordu. Ara sıra bitkin hâldeki kadına bakıyor, homur söyleniyordu.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

- A) Görme - dokunma B) İşitme - koklama
C) Görme - işitme D) Koklama - görme
E) İşitme - dokunma

- Bu testi, süre tutmadan sadece anlayarak doğru çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.

Riski Azalt

- ▶ Betimleme, varlıkların niteleyici özellikleriyle anlatıldığı yazılardır. Öyle bir metin düşünün ki okuyorsunuz ve okudukça her bir kelime ait olduğu varlığa bürünüyor. Her şey gözünüzde bir bir canlanıyor. Bazen o varlığın şekli, rengi, uzunluğu kısalığı bazen de iç dünyasının güzelliği... Zannedersiniz ki bir yazar metin yazmamış da bir ressam gibi resim yapmış.
- ▶ Öykülemelerde en az bir olay olur ve bu olaylar yer, zaman ve kişilere bağlı olarak oluşturulur. Betimlemede olaylar resim gibi bir bir çiziliyordu değil mi? Şimdi de şöyle düşünelim: Her şey hareket hâlinde. Tıpkı bir film izler gibi... Bir sahneden diğerine geçiş yapıyorsunuz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

1. Kasaba kimliğinden sıyrılıp kentleşmeye doğru koşan bir Ayvalık var. Bir yanda yazıldığı gibi okunan Macaron Mahallesi'nde yürümek, henüz zincir restoranların ve kafelerin icat edilmediği bir dünyada dolaşmak gibi; bir yanda yörenin alametifarikaları, tüm vitrinlerin baş tacı. Öte yanda film festivalleri gibi dışarıdan gelen kültür öğelerine ev sahipliği yapması... Sokaklarında dolaşırken bir sakinlik hâkim fakat ondan da öte bir güzellik var. Önünden geçtiğim bir masum mekân için "Burası ne güzel bir yer." dediğim anda kulağıma Led Zeppelin'den Teoman şarkısına geçiş çalınırken içeride dedem yaşında bir amca kendine bir turşu suyu hazırlıyor, keten mavi gömleği ve sararmış bıyıkları cereyanda titriyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sayıp dökme
- B) Benzeşim kurma
- C) Örnekleme
- D) Betimleme
- E) Kişileştirme

2. Bir bahar sabahı güneş, bahçedeki evvel zamandan kalma çitlembik ağaçlarının üstünden doğarken evimin kapısından çıkmıştım. Caddelerde dalgın dalgın geziniyor ve ilk yazıyı bitirinceye kadar ayakta durabilmek için neler yapabileceğimi düşünüyordum. Buralara yabancı güller ve aşısız iğdeler arasında alımlı edalarla kıvrıla kıvrıla dolaşan, gölgeli, hoş kokulu yollardan inilirdi. Minik tüylü kediler, bu kalabalıktan ve ışıktan çok memnun görünüyordlardı. Ne onların yazı derdi ne de benim açlık derdim vardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Düşünceleri örneklerle pekiştirme
- B) Birinci kişili anlatıma yer verme
- C) Mecazlı söyleyişe yer verme
- D) Öznel düşüncelere başvurma
- E) İkilemelerden yararlanma

3. Şiirlerimin anahtarlarını hikâyelerim verir. Ancak hikâye anlayışım şiir anlayışından fazla ayrılmaz. Şu farkla ki şiirde kendimin, hikâyelerimde kendimle beraber mümkün olduğu kadar hayatımın ve insanların peşindeyim. Yaşanmış her şeyin peşinde... Bunun için okuyucumun içine işleyecek sözcükleri bulur, şiir dili kattığım hikâyelerimi atbaşı yarıstırım. Gereksiz ifadelerle, benzer anlamlar taşıyan zarf ve sıfatlara yer vermenin saçmalığına ise asla düşmem.

- I. Eserlerinde gerçekçiliği benimsemiştir.
- II. Üslup güzelliğine önem verir.
- III. Anlatım bozukluğuna karşı dikkatlidir.
- IV. Hikâyelerinde soyut düşünceleri işler.

Kendisinden böyle söz eden bir yazar için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) III ve IV

5. Ağustosun ilk haftası, dönerken birdenbire duruveren bir dönme dolabın en tepesindeki koltuk misali, yaz mevsiminin ve uzunca bir senenin zirvesinde öylece asılı duruyor. Önceki haftalar, çiçek kokulu ilkbaharla birlikte yavaş yavaş zirveye doğru yükseldi. Gelecek haftalar ise kışın dondurucu soğuklarına doğru ağır ağır inişe geçecek. Ancak ağustosun bu ilk haftası hareketsiz ve sıcak... Hep böyledir. Hatta insanı şaşırtacak kadar kendi hâlinindedir. Şafaklar bembeyazdır, ay öfkeyle parıldar, gün batımı rengârenk bir örtüye döner. Çoğu zaman geceleri ılık bir meltem eser fakat sevdiklerinden uzakta, tek başına bekler durur. Yıldırımlar düşmez, iç açıcı yağmurlar gelmez.

Bu betimlemede bulunmayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa olaylarını kişileştirme
- B) Ayrıntılar üzerinde yoğunlaşma
- C) Görsel öğelere ağırlık verme
- D) Doğayı devinim içinde yansıtmı
- E) İşitsel öğelere yer verme

ÜçDört
Bes

4. Yatağın kenarına oturdu ve nasıl olup da hâlâ dağılmadığına hayret edilecek kadar eskimiş, eskilikten inceli yumuşamış deri botlarını ayağına geçirdi. Sonra kalktı ve yatağın yanı başındaki komodinden üzerinde gül ve zambak desenleri olan müzik kutusunu hiç çekinmeden aldı. Yanından hiç ayırmadığı bu küp şeklindeki kutu, onun sahip olduğu en sevimli şeydi. Parmakları, kutunun altındaki kurma koluna gitti fakat kardeşinin uyuduğunu fark ederek başını iki yana salladı, kendince iyi bir şey yaptı, küçük kutuyu okşadıktan sonra cebine koydu. Daha sonra geniş kenarları eskiyip sarkmış olan mavi hasır şapkasını takarak kulaklarını örttü.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- B) Öznellik ağır basmaktadır.
- C) Farklı cümle türleri kullanılmıştır.
- D) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- E) Nitelemelerden yararlanılmıştır.

6. Amerikan bağımsız sinemasının en özgün yönetmenlerinden Wes Anderson, kariyeri boyunca hem seyirci hem de eleştirmenler tarafından beğenilen birçok filme imza attı. 90'lı yıllarda *Bottle Rocket* ve *Rushmore* gibi oldukça düşük bütçeli filmlerle başladığı kariyeri, *The Royal Tenenbaums*, *Moonrise Kingdom* ve *The Grand Budapest Hotel* gibi modern klasik mertebesine erişmiş o büyük prodüksiyonlarla devam etti. Buna diyeceğim bir şey yok; ----.

Yukarıdaki parçanın son cümlesi tamamlanmış olsa bu cümlemin işlevi aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Daha önceki görüşleri kanıtlama
- B) Olumsuz yaklaşımlardan vazgeçme
- C) Önceki düşüncelere aykırı şeyler söyleme
- D) Anlatılanları nedenlere bağlama
- E) Düşünceleri örneklerle açıklama

Süre tutmadan sadece çöz!

7. Sana ufuklar "Gel!" diye çağırır
Ellerinde çiçek haykırarak
Seni gür sesiyle hayat çağırır
Beni de çiğneyip geçtiğin toprak

Bu dördlükte işlenen duygunun görünür kılınması için aşağıdaki yollardan hangisine özellikle başvurulmuştur?

- A) Birbirine karşıt durumlardan yararlanmaya
B) Birbirini çağrıştıran sözcükler kullanmaya
C) İnsana özgü kavramları doğaya aktarmaya
D) Sözcüklere birden fazla anlam yüklemeye
E) Yinelemelere yer vermeye

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsin.

ÖSYM KÖŞESİ

9. Eylül, adada en güzel ay. Poyraz daha insafli esiyor. Denizin bereketi artıyor; kalamar, sardalya kıyılara dönüyor. Asmalar mücevherlerini takıyor. Göz alabildiğine uzanan yemyeşil bağlara eylül güneşinin sarı ışıkları düştüğünde izlenimci ressamların tablolarındaki manzara çıkıyor ortaya sanki. Yol kıyısındaki kekikler çiçekleniyor, ağaçlar ballı incirlerle donanıyor. Adanın çorak, ıssız güney kıyısındaki masmavi koyların çekiciliği artıyor. Hele bir de dolunay, alaca karanlıkta karşıdaki adanın üstünden dev bir balon gibi yükselmeyegörsün...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Eksiltili cümle kullanılmıştır.
B) Benzetmeye başvurulmuştur.
C) Koşul söz konusudur.
D) Pekiştirmeli sıfata yer verilmiştir.
E) Yinelemelere yer verilmiştir.

2012 - DGS

ÇIKMIŞ SORU

8. Nasıl anmazsın o çocukluk günlerini
Dalda bülbülü vardı, gökte beyaz bulutu
Annem vardı, babam vardı
Bahçemizde ılık, uzayan günlerdi yaz
Bir beyaz âlemde kış

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Niteleyici sözcüklerden
B) Halk deyimlerinden
C) Birbirini çağrıştıran sözlerden
D) Yinelemelerden
E) Karşıt anlamlı sözcüklerden

10. Keskin konuşacağım. Hayallerinizi ertelediğiniz her günün bedeli feryadınız olacak. Hayata gelişi amacınız kredi ödemek mi? Sadece çocuklarınızı evlendirmek, onların geleceği için yatırım yapmak mı? İtiraf edelim, hiçbirimiz mutluluk ve huzur için mücadele etmiyoruz aslında. Bunların sadece parayla olabileceğini düşünüp önce parayı elde etmeye çalışıyoruz, sonrasında mutlu olacağımız şeyleri zaten yapacağımızı sanıyoruz. Oysa az bir şey elde ettiğimizde hemen hedefimizi unutuyoruz. Kısacası kendimizi kandırıyoruz. Akşam öğünü olarak közde patatesimi yiyorum ben şu anda İstrancaların Karadeniz yamaçlarında, bir kayın ağacının altında ve herkesten çok daha mutluyum. Hapsoldüğünüz kent yaşamından firar edin ve manzaraya karşı kısık bir sesle en sevdiğiniz şarkıyı açın. Başınızı şöyle bir gökyüzüne doğru kaldırın ve düşünün hangi hayalleriniz için nelerden vazgeçtiğinizi.

- I. Olumsuz davranışları birinci çoğul kişi ağzıyla dile getirir.
II. Anlattığı konuyla ilgili kendi yaşamından olumlu örnek verir.
III. Anlatımı bir dizi kişileştirmelerle zenginleştirir.
IV. Temelden sorgulayıcı sorular yöneltmekten çekinmez.

Düşüncelerini bu şekilde ifade eden bir sanatçı için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II

E) III ve IV

ÜçDört
Bes

11. Aşağıdaki parçaların hangisinde ötekilerden farklı bir anlatım biçimine başvurulmuştur?

- A) Şiir sadece duyguların estetik bir kalıp içinde yazıya aktarılması, şairlik de o ustalığı gerçekleştirmekten ibaret değildir. Bu iş, bu kadar basit olmamalı çünkü hiçbir insan durduk yere söz söylemez. Söz söyleyenin bir derdi, bir isteği, duyurulacak bir haberi vardır illa.
- B) Edebiyat; olay, düşünce, duygu ve hayalleri dil aracılığıyla estetik bir şekilde ifade etme sanatıdır. Daha öz bir tanımla, edebiyatın, bir sanat formu olarak oluşturulan yazılar olduğu düşünülmüştür.
- C) İnsanın bilimsel alanda artık daha ileriye gidemeyeceğini ve kendini geliştiremeyeceğini zannedenler, aslında bilmeyerek onu hayvan seviyesine indirmek isteyenlerdir. Hâlbuki insanın bilgi ve görgüde olgunlaşma süreci devam etmektedir.
- D) İlgili ilgisiz her yerde ağzını açıp saçma sapan söz söyleyenlerin kafa ve gönüllerinden daha büyük olan dilleri, bir gün onların halk içinde rezil olmalarına neden olacaktır. Atalarımız, boşuna "Sözünü bil pişir; ağzını der, devşir." tavsiyesinde bulunmamışlar.
- E) Kahramanı ya da yazarıyla içli dışlı olduğumuz kitaplar olmamış mıdır? Tıpkı bir insanı tanıdıktan sonra değişen hayatımız gibi, bir kitabı okuduktan sonra da elbette hayata ve dünyaya farklı baktığımız olmuştur.

13. Bellek, öğrenme, motivasyon, algı, rüyalar, normallik ve anormallik gibi günümüzde psikoloji alanında çalışan uzmanların ilgi alanındaki konular, MÖ 4 ve 5. yüzyıllara dek uzanan dönemlerde Platon, Aristo ve diğer birçok Yunan düşünürün merak konusu olmuştur. Psikoloji alanında, geçmiş ve şimdiki zaman arasında var olan baş döndürücü bir süreklilik söz konusudur. Buna rağmen psikoloji, insan ruhunu ele alan en yeni disiplinlerden biridir. Bir paradoks olarak nitelendirilebilecek bu durum, 19. yüzyılın, değeri henüz anlaşılamamış psikologlarından Ebbinghaus tarafından "Psikoloji, uzun bir geçmişe fakat kısa bir tarihe sahiptir." şeklinde açıklanmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Tanık göstermeye
- B) Karşılaştırmaya
- C) Tanımlamaya
- D) Kişileştirmeye
- E) Öznelliğe

12. Türk edebiyatında Batılı roman 1861'den sonra başlar. Önce tanınmış Fransız romanlarından çevrilmiş örnekler görülür. Kısa bir zaman sonra bunları yerli romanlar takip eder. Bize ilk romanı çeviri yoluyla Yusuf Kâmil Paşa 1859 yılında tanıtır (Fenelon'un *Telemak*'ı). Daha sonra Ahmet Lütfü Efendi Arapça çevirisinden *Robenson Crusoe*'yu, Teodor Kasap ise *Monte Cristo*'yu çevirerek Türk aydınları üzerinde geniş etkiler bıraktılar. Bu devirde eserleri en çok çevrilen romancılar arasında La Martin, Aleksandre Dumas, Jules Verne ve günümüzde de çok okunan daha birçok yazarı görmek mümkün.

Bu parçanın anlatımındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay içinde yaşatabilme
- B) Tanık göstererek bir iddiayı kanıtlama
- C) Bir görüşü çürütebilme
- D) Açıklama ve bilgilendirme
- E) Tasvir ederek göz önünde canlandırma

14. (I) Coğrafi koşullar, insanların mesken tiplerini belirler. (II) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yağışların azlığından dolayı kerpiç evler tercih edilirken Karadeniz'de yağışlar çok fazla olduğu için ahşap evler yaygındır. (III) Sanırım çağa göre düşündüğümüzde kesinliğini yitirmiş bir bilgi olarak değerlendirmemiz gerekecek. (IV) Çünkü teknolojinin olmadığı dönemlerde insanlar, doğa ile uyum içinde yaşam biçimlerini belirlerken günümüzde doğa ile savaşıyorlar yaşam biçimlerini belirliyorlar. (V) Öyle ki içinde yaşadığımız çağa Beton Çağı demekle haksız sayılmam sanırım. (VI) Bugün için bütün bölgelerin, köyler de dâhil olmak üzere, mesken tiplerinin beton olması acınası bir durum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kendisinden önceki cümlede söylenenlere örnek verilmiştir?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

15. Cümle bir anlamı karşılar, bize bir şey anlatır. Paragraf da öyle... Paragrafın demek istediklerini bir cümlede özetleyebiliriz, değil mi? Peki, neden yazıyı birbiriyle çelişen anlatımlarla karmaşıktırıyoruz? Neden başta A dediğimize sayfanın sonunda B diyoruz? Bunu cümle bazında yapsak "anlatım bozukluğu" diyoruz ve adına "birbiriyle çelişen ifadeler" diyoruz. Çıldırarak gibi oluyorum bazen! Yahu peki, bunu neden ama neden yazıda gözetmiyoruz?

Bu parçada sanatçının yazılarda olmasını istediği özellik aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Duruluk B) Tutarlılık C) Doğallık
D) Açıklık E) Özgünlük

16. O hem düzyazıda hem şiirde duygu ve düşünce zenginliğidir, az sözle çok şey anlatabilmektir. O varsa yüzeysellik yoktur, derinlik vardır; onun sayesinde düşüncenin arkasında birden fazla düşünce yer alır. Yeri gelir atasözlerinden, yeri gelir deyim ve özdeyişlerden yararlanır. Kısacası bir ifadeye birden fazla yorum çıkarılabiliyorsa işte orada o var demektir.

Bu parçada sözü edilen özellik, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlülük B) Etkililik C) Açıklık
D) Yalınlık E) Bütünlük

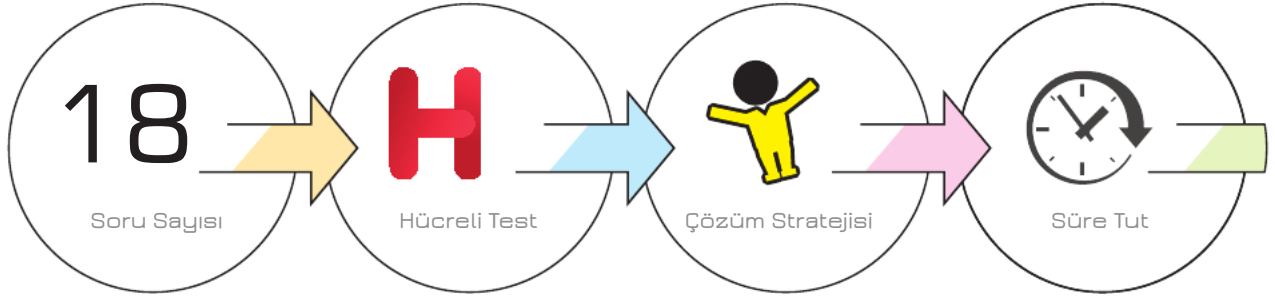
17. Edebiyatçidede şairleri, birçok şiirde pek az kullanılan ya da hemen hiç kullanılmayan kelimelere yer vermişlerdir denilmektedir. Şüphesiz bu doğrudur ancak bu şairlerin özellikle de Tevfik Fikret'in şiirlerinde, konuşulan dilden alınmış söz ve söyleyiş kalıplarına da yer verilmiştir. En azından bu metinde söyleyiş kalıplarının konuşulan dilin içinden seçildiği görülmektedir. Bu şairler birtakım sözcükleri tekrarlayarak kullansalar da bu durum ses ve söyleyiş kusuruna yol açmamaktadır. Onların şiirlerinde eskilerin fesahat hatası dedikleri söyleyiş kusuru ile karşılaşmamaktadır. Aynı kavramı ifade eden sözlerin bir metinde çokça kullanılması, dile getirilmek istenilen husus üzerindeki ısrarı ifade etmektedir. Bu da Edebiyatçidede şiirin dil özelliklerinden biri olarak bilinir.

Bu parçada Edebiyatçidede şiiriyle ilgili aşağıdaki dil ve anlatım özelliklerinden hangisinin üzerinde durulmamaktadır?

- A) Belli sözcükleri ısrarla yineleme
B) Alışılmadık sözcüklere yer verme
C) Kavramları sözlük anlamlarıyla kullanmama
D) İfade kusurları barındırmama
E) Günlük dilden söyleyişler kullanma

18. Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içerisinde belirtilenlere yönelik bir değerlendirme yoktur?

- A) İhtişam, onun en tanınmış yapıtı değil aslında ama benim diğer Nabokov kitaplarına göre hep çok daha fazla tutulduğum bir evren. Ve sanırım tüm diğer kitaplarının ötesinde anlatımı en şiirsel, betimlemeleri ve sunumu en tatlı olanı. (akıcılık)
B) Fransızların büyük şairi C.Baudelaire, yaşadığı şehir Paris'e seslenirken şehrin simyacılığına soyunuyor. Şehirden ürkmek, kaçmak yerine şehir ve insanlar için şehre sığınma psikolojisini yansıtıyor. Ama bu çaba şairin içini ısıtmaktan öteye gidemiyor. (sadelik)
C) Bu röportajları okurken Anadolu'nun kıraç topraklarını 1952 Hasankale depreminin yıkıcılığında içim acıyarak izledim. Yaşar Kemal'in Anadolu'yu ne kadar iyi anladığını, köyü ve köylüyü nasıl sevdiğini de... Sahra hastanesinde bir depremzedenin ölü bedeninin soğuktan buz tutan yatağa yapıştığını hâlâ görebiliyorum mesela. (gerçeklik)
D) Canetti, *Körleşme* adlı yapıtında çok şeyi çözmüş. Ben okudukça kendimi sevdim, anladım ve şimdi çok daha sağlıklı bir kitapsever olmaya başladım. Oğuz Atay sayesinde Türkçeye kazandırılan bu eseri okumaya başladığımda elimden düşüremiyordum, beni anlayamadığım bir el tutuyordu sanki. (sürükleyicilik)
E) *Huzursuzluğun Kitabı* adlı eserde Pessoa'nın hayatını gün gün okuyorsunuz. Pessoa kendi tükenişini bir otobiyografik anlatı biçiminde ve özeleştiriyi yaparak sunarken zamanüstü bir bağ kuruyor okuyucusuyla. Okuyan, ders almaktan kendini kurtaramıyor; kendini yazar yerine koymak zorunda hissediyor, onun yaşadıklarını sanki o da yaşıyor. (etkileyicilik)

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ Yazar; okuru bilgilendirmek, ona bir şeyler öğretmek istiyorsa açıklama anlatım tekniğine başvurur. Kişisel düşüncelerden uzak, nesnel bir anlatım kullanır. Sade ve anlaşılır bir dili vardır.
- ▶ Farklı iki görüşten birini çürütüp diğer düşüncenin doğruluğunu savunarak anlatmaya tartışma diyoruz. Tartışma paragrafları genelde sohbet havasında yazılmaktadır. Tartışmada bir duruma karşı çıkma, bir konu ile ilgili ikazda bulunma söz konusudur.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Mevlana, 30 Eylül 1207'de Afganistan'ın Belh şehrinde dünyaya gelmiştir. Asıl ismi Muhammed Celâleddin'dir. Doğduğu beldedeki iç karışıklıklar ve Moğol tehdidi yüzünden ailesiyle birlikte Anadolu'ya göç etmiştir. Önce Karaman, ardından da hükümdarın davetiyle Konya'ya gelen Mevlana; kısa sürede ilmi ve ahlakıyla herkesçe tanınan ve sevilen biri hâline gelmiştir. Başta *Mesnevi* olmak üzere birçok esere imza atan Mevlana, yaşamını Konya'da sürdürmüştür; 17 Aralık 1273 tarihinde yine bu şehirde hayata gözlerini yummuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Açıklama
D) Örneklendirme
E) Karşılaştırma

2. Bir amaca yönelik yaptığımız işleri toplam zaman diliminin %20'sini kullanarak yapabiliriz. Diğer %80'lik zaman diliminde ise genellikle o işin magazin kısmıyla ilgileniyoruz. Mesela telefon konuşmalarımızın %80'i iletişim maksadımızın dışındaki konularla geçmektedir. Bir gazeteden 10 dakikada öğrenebileceğimiz bir konu için belki 1 saatlik zamanımızı ya da bir müşteriyle üç beş dakikada başlayacağımız bir iş için saatlerimizi harcıyoruz. Kısacası çoğu zaman zorunlulukları keyfi işlerimizle karıştırıyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Örneklendirmeye - sayısal verilerden yararlanmaya
B) Betimlemeye - öykülemeye
C) Tartışmaya - alıntı yapmaya
D) Açıklamaya - tanık göstermeye
E) Öykülemeye - benzetmeye

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

3. Tutum ve davranışlarımızı oluştururken kişisel tercihlerimizin rolü inkâr edilemez ancak daha sonra bilinçli tercihler, yerini alışkanlıklarımıza bırakıyor. Bu sebeptendir ki bazen istediğimiz saatte uyanamıyor, bazen en sevdiğimiz gömleği sürekli giymekten vazgeçmiyor veya unutmamamız gereken şeyleri sıkça unutabiliyoruz.

Yazar, parçanın ilk cümlesindeki savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Sayısal verilerden yararlanmaya
- B) Olayları oluş sırasına göre vermeye
- C) Tanık göstermeye
- D) Örneklendirmeye
- E) Tarihî bilgiler vermeye

5. Hiçbir şey yapmadığımızı düşündüğümüz anlarda bile beynimizden dakikada 500 kelimelik düşünce geçebilmektedir. Konuşma hızıyla okuyan bir okuyucu dakikada 150 kelime okuyarak 350 kelimelik bir boşluk bırakır fakat bu boşluk hiçbir zaman sessiz kalmaz ve bu seslerin de konu ile ilgisi olmayan parazit düşünceler, hayaller, bilinçsiz dalgınlıklardan oluştuğu görülür. Kısacası dikkat dağınık, konsantrasyon bozulur. Bu yüzden yavaş okumak, düşünülenin aksine anlamayı olumsuz etkiler.

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için daha çok aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Devrik cümlelere yer vermeye
- B) Somutlaştırmaya
- C) Benzetmelerden yararlanmaya
- D) Tanık göstermeye
- E) Sayısal veri kullanmaya

ÜçDört
Bes

4. Ne yalan söyleyeyim, Hacı Ali Ağabey'in çok iyiliğini görmüştüm. Bana "Yadigâr" derdi her gördüğünde. Bu defa da öyle oldu. Yıllar sonra dükkânın kapısına dikildiğimde kafesteki kuşlar işkillenip şakımaya başlamıştı. Hacı Ağabey okumaya dalmıştı, kafasını kaldırıp gözlüklerinin üzerinden şöyle bir baktı. İlk bakışta çıkaramadı. Yaşlanıyor anlaşılan. Selam verip ben geldim diye yaklaştım. Yüzünde sevecen bir gülümseme. – Ooo Yadigâr, hoş geldin diye ayaklandı. Boynuma sarıldı, ben de ellerinden öptüm. Elleri yine karanfil kokuyordu.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öyküleme
- B) Açıklama
- C) Tartışma
- D) Tanımlama
- E) Örneklendirme

6. Başarılı yöneticilerin, tanınmış avukatların, liderlerin kısacası toplum içinde saygın bir yeri olan kişilerin ayırıcı vasıflarından biri de güzel ve etkili konuşmalarıdır. Böyle kişiler; fikirlerini, güzel konuşma sanatının incelikleriyle ifade ettikleri için kendilerini dinletmeyi bilirler ve herkesin kalbini kazanırlar. Çünkü bunlar, Aristo'nun da dediği gibi "... düşündüklerinin hepsini söylemez fakat söylediklerini düşünür de söylerler."

Bu parçada güzel ve etkili konuşmanın önemi, aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır?

- A) Tanık gösterme
- B) Kişileştirme
- C) Zıtlıklardan yararlanma
- D) Benzerliklerden yararlanma
- E) Tanımlama

7. O günün gecesi ben uykuyu kaybettim. Yatakta bir o yana bir bu yana dönmekten usanınca kalkıp ceketi omzuma attım. Bir tas ayran içip sedire çöktüm. Pencерemiz yaz gecesine açılıyor. Mehtap altında yokuş aşağı kıvrıla kıvrıla kasabaya doğru giden yola, yol kenarında sıralanan tarlalara, kuru dere yataklarına, boz tepenin ardına saklanıp beni bekleyen ıslak kayaya bakmaya başladım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Nesnel anlatım
B) Örneklendirme
C) Niteleyici ifadeler
D) Duyu aktarımı
E) Karşılaştırma

9. Zeytinliköy; Gökçeada'nın tam kalbinde, adanın orta noktasında yer alıyor. Köyün bir tarafı Gökçeada Merkez, diğer tarafı Tepeköy. Gökçeada Havalimanı ve Gökçeada Barajı köye çok yakın. Köy, bir tepeye kurulmuş. Tepenin etrafı birbirinden güzel zeytin ağaçlarıyla çevrili. Bu zeytinliklerin arasındaki yollar sizi istediğiniz yere götürüyor. Bir Rum yerleşkesi olan Zeytinliköy, adanın ortasında yer aldığı için buraya ulaşım kolayca sağlanıyor denebilir. Buraya gelmenin en iyi yolu otomobil. Ama size iyi bir haberimiz var. Köye otobüs kullanarak da ulaşmak mümkün.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Benzetme
B) Tanımlama
C) Örneklendirme
D) Açıklama
E) Öyküleme

ÜçDört
Bes

8. Yıldız Dağı'nın dibinde gecenin dört bir yandan getirip çadırımızın üzerine yıktığı türlü ses ve uğultu arasında ben, hep bu dağın gururlu ve dumanlı başını düşünüyordum. Bana öyle geliyordu ki kulağımı biraz daha iyi versem yıldızlarla ne konuştuğumu duyacaktım. Kim bilir belki de her gece olduğu yerden ellerini uzatarak tıpkı mahallemizde saatlerimizi tamir eden, ayarlayan ihtiyar tamirci gibi yıldızların saatini kuruyor; güneşin doğacağı dakikayı, ayın sihirli sandalının geçeceği suları tayin ediyor.

Bu parçanın anlatımında

- I. Öyküleme,
II. Kişileştirme,
III. Açıklama

tekniklerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve III
E) I, II ve III

10. Yaşamda yapabileceğimiz şeylerin bize pek bir getirisi olmaz. Oysa yapmış olduğumuz şeyler hayatımızda olumlu veya olumsuz bir fark oluşturur. Nasıl mı? Mesela bisiklete binmenin bütün detaylarını kitaplardan okuyarak öğrenebiliriz ama bu bilgi, bisikleti sürmemiz için yeterli olmayacaktır. Basketbol ile ilgili oldukça fazla kitap okumuş olabiliriz fakat bu da topu potadan geçirme konusunda bizi ustalaştırmaya yetmez. Demek ki bilmek farklı, eyleme geçirmek farklıdır. Buna rağmen maalesef birçoğumuz bildiklerimizi eyleme dönüştürme konusunda pek çaba göstermeyiz. Hâlbuki asıl güç, bilgide değil eylemededir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Çıkarımda bulunmaya
B) Benzetmeye
C) Tartışmacı bir yol izlemeye
D) Örneklendirmeye
E) Karşılaştırmaya

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsin.

ÖSYM KÖŞESİ

11. Bir noktadan sonra, hayal ettiğim bu dünya benim elimden çıkar ve kafamın içinde yaşadığım şehirden daha gerçek olur. O zaman bütün insanlar ve sokaklar, eşyalar ve binalar sanki hep birlikte aralarında konuşmaya, benim önceden hissedemediğim ilişkiler kurmaya; sanki benim hayalimde ve kitaplarımda değil kendi kendilerine yaşamaya başlarlar. İğneyle kuyu kazar gibi sabırla hayal ederek kurduğum bu âlem, bana o zaman her şeyden daha gerçekmiş gibi gelir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Örneklemeye başvurulmuştur.

2019 - TYT

13. Bir kişiyi dinlerken ne söylemek istediğini anlasanız bile görgü gereği onu sonuna kadar sabırla dinlemeniz beklenir. Oysa okurken böyle yapmanız gerekmez. Yazar, kitabını sonuna kadar okumadığınız için veya kelime kelime her şeyi okumadığınız için size güvenmez. Zaten önemli olan kitabı baştan sona okumanız değil, verilmek istenen mesajın ne kadarını anladığınızdır. Nasıl ki sınavlarda sonuna kadar kalanlar değil, sorulara gerektiği gibi cevap verenler başarılı oluyorsa kitabı illaki bitirenler değil, ne anlatmak istediğini kavrayanlar ondan yararlanıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- I. Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
II. Öznel ifadeler kullanılmıştır.
III. Birincil kişili anlatım kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız II
D) II ve III
E) Yalnız III

12. Hiçbir tatil planım yok ama küçük kızım şuraya buraya gitmek istiyor, onunla beraber bu yolculuklara katılacağım. İşle ilgili yeni yazılacak oyunlar, programlar, çekilecek fotoğraf projeleri... Sabahtan akşama kadar birçok şey düşünüyorum, kafamda kırk tilki dolaşıyor, kırkının kuyruğu birbirine değmiyor. "Şunu yapmadan ölmek istemem." diye bir şey söylemiyorum çünkü nasılsa durup dururken ölüvereceğiz. Ne diyor John Lennon: "Hayat, siz planlar yaparken başınıza gelenlerdir."

Düşüncelerini bu şekilde ifade eden oyuncunun bu sözleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimle anlatımı zenginleştirdiği
B) Başkasından alıntı yaptığı
C) Öyküleme tekniğini kullandığı
D) Eksiltili cümleye yer verdiği
E) Yargıyı gerekçeye bağladığı

14. İniş rotamız önce oldukça dik bir patikayı, sonra da bir orman yolunu izliyor. Dağın kuzeyinde ormanın baskın ağacı karaçamdan Uludağ köknarına dönüşüyor. Ancak köye doğru inişimiz devam ederken bir sürpriz bizi bekliyor. Köyün batısında yer alan göletlerin çevresinde yoğunlaşan bir tüylü meşe ormanı karşı karşıyayız. Ama doğanın bize hazırladığı sürprizler bununla da sınırlı değil. Hemen göletin kıyısında belki birkaç asırlık çok yaşlı bir yabani elma ağacı bizi selamlıyor. Ağacın bir bölüm dalları kurumaya yüz tutmuş olmasına ve gövdesinde büyük kovuklar oluşmasına rağmen görünümü çok gösterişli. Bereketli bir ağaç olduğu, üzerindeki meyvelerden belli.

Bu parçanın anlatımında

- I. Bilgi verme,
II. Görüntü aktarma,
III. Kişileştirme,
IV. Tartışma

yollarından hangilerine başvurulmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) II ve IV
D) I ve III
E) Yalnız IV

ÜçDört
Bes

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görme ve dokunma duyularına seslenen ayrıntılar bir arada verilmiştir?

- A) Çiçekler öyle rahattı ki balkonlara, merdivenlere hatta evimize bile girerdi.
- B) Sıcaktan öyle bunalmışım ki ağaçtan ve yeşilden yoksun apartmanların arasında nefes almaya bile zorlanır hâle gelmişim.
- C) Bu göz alabildiğine geniş düzlükte mısır, patates ve soğan tarlaları uzayıp gidiyor.
- D) Yaşadıklarından sonra kendini çiçeklere, kuşlara vurmuş bir ihtiyardı amcam.
- E) Bu kocaman kayanın önünde uzanan toprak parçasına bakarken zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım bile.

17. (I) Baba, ekini iştahla biçerken küçük oğlu sağa sola koşturup taş topluyordu. (II) Toplama işlemi bittikten sonra da acı bir haykırıyla Çamlıbel'den inen Köroğlu'nun keleşleri gibi kargalara saldırdı. (III) Anlaşılan onları bire kadar kırmadıkça bu çocuğa rahat yoktu. (IV) Bu durum uzun bir süre devam etti. (V) Sonra kargaları kovalamaktan sıkılmış olacak ki eline keskin bir üvendire alıp tarladaki köstebek yuvalarını eşelemeye başladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde ayrıntılar, birden çok duyu organı aracılığıyla seçilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) II ve V

ÜçDört
Bes

16. Tarla kuşları, tilki, tavşan, yılan, ne varsa canlıdan yana, bir ağaç dibi, bir kaya gölgesi bulup kuytuya çekilmişler. Ağustos böceklerinin cayırtısı sürüyor. Yürüdüğüm yerde bir iki başak koparıp avucumda ufalıyorum. Daneler kabuktan kurtulup biriktikçe içime bir sevinçtir doluyor. Bir heyecan işte!.. Yumağa üfürüp sapı samanı ayırıyorum. İşte bir avuç buğday danesi!.. Sıcak, dolgun, sarışın... Mis gibi Anadolu kokuyor. Toprak bir, buğday iki... Kim bilir bunlar insanoğlunun kaç bin yıllık dostu?

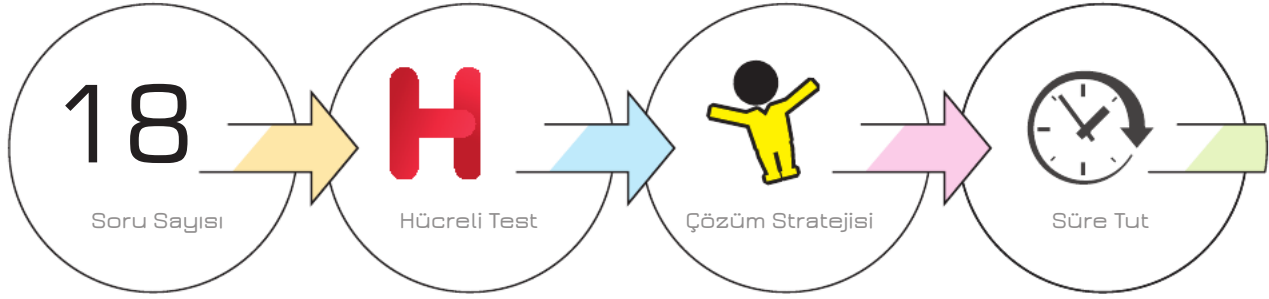
Bu parçada ayrıntıların seçiminde aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Görme
B) Tatma
C) Dokunma
D) Koklama
E) İşitme

18. Kaya, tarlanın alt başındaki derenin öteki yakasında. Üzerinden eksilmeyen ıslaklığı, yeşil yosunları, kenarından köşesinden fırlamış otları, ısırganları, dikenleri ile dibinde veya bir yerlerinde mutlaka su olduğunu anlatıp duruyor.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

- A) Görme - işitme
B) Koklama - işitme
C) Görme - dokunma
D) Dokunma - işitme
E) Koklama - dokunma

- Bu testi, süre tutarak çözebilirsiniz. Testi, kendi belirlediğiniz süre içerisinde çözmeye çalışmayınız. Çözdüğünüz süreyi not ederek ilerleyiniz.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B'de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her iki testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ İki kavram, varlık veya olayın benzer veya farklı yönleriyle ortaya konmasına karşılaştırma diyoruz.
- ▶ Bir düşünceyi inandırıcı kılmak için o düşünceyi destekleyen örneklere başvurulmasına örneklendirme diyoruz.
- ▶ Yazarın ileri sürdüğü görüşü kanıtlamak için konuyla ilgili birinin ismini söylemesi ve bu kişinin sözünü aktarmasına tanık gösterme diyoruz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Çocukluğumu bir kasabada ve kısmen de o kasabanın bulunduğu yörenin biricik kitabevinde geçirdim. Gazete ve kitap satmak için kasa başında otururken bir yandan da kitap okumalarıyla haşır neşir oldum. Okulların açılması yaklaşırken İstanbul'dan kitap kolileriyle yüklü bir kamyon gelirdi. Kamyonun kitabevi önüne boşalttığı kolilerden seçtiğim kitapları raflara inci gibi dizerken oluştı belki, yığınlarla kitap arasından bana en yakın gelenleri ayırt etmeye ilişkin seçicilik. Bunun yanı sıra bir de uçsuz bucaksız olmasa bile büyük, yeşil bahçeler vardı bu kitabevinin çevresinde ve benim için cennet, yeşil bahçelerin böcek vızıltıları ve yaprak kımıltıları dışında pek ses duyurmayan ıssızlığında elimdeki kitaba dalmakla ulaşılabilir bir yerde duruyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
B) Benzetme
C) Niteleme
D) Mecazlı söyleyiş
E) İkileme

2. Babamın motosikletinin arkasında, kasaba dışındaki bir değirmenin kenarına kurulmuş tavuk çiftliğinde bekçilik yapmak üzere yol alıyordum kucağımda *Rüzgâr Gibi Geçti* ile. Bir dönemeçte kitap kucağımdan fırladığında elimden kaçırıyordum gibi hissettiğim kitabın arkasından attım kendimi. Dizlerim kanasa da yola devam ederken babam beni azarlamayı sürdürse de kitabı yuvarlandığı çukurdan almayı başarmıştım. *Rüzgâr Gibi Geçti*, sonraki yıllarda bir baş ucu kitabım olmadı ama o kitaptaki bölge insanların çatışması veya siyah tenli insanların kabulüne ilişkin acı dolu sürece ilişkin olaylar; Scarlett'in, davet edildiği düğüne olabildiğince ince bir belle katılmak için katlandığı sıkıntılar belleğimde yer etti. Aslında kitaplardan bize kalan, kendi zihinsel ya da varoluşsal yolculuğumuzu hem doğrulayan hem de destekleyen anlatımlar ve tespitler oluyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Düşünceleri örneklerle pekiştirme
B) Birinci kişili anlatıma yer verme
C) Mecazlı söyleyişe yer verme
D) Öznel düşüncelere başvurma
E) Görsel öğelerden yararlanma

3. Fûruzan süsten uzak, yalın ve anlaşılır bir dille yazdığı öykülerinde insanımızı ve onların sorunlarını yepyeni bir duyarlılıkla yansıtmıştır. Yaşadığı döneme tanıklık eden yazarın öyküleri, yaşantısından özellikle de çocukluğundan izler, izlenimler taşır. Fûruzan'ın öykülerinde tek sözcükten oluşan ya da devrik, tamamlanmamış cümlelere sıkça rastlanır. İnsan sevgisi, iyimserlik, hüznün ve umut vardır yazdıklarının çoğunda. Genellikle geçmişten söz ettiği, güçlü gözlemlere dayanan, sağlam kuruluşları ve bütünsellikleriyle dikkati çeken öykülerinde kişilere göre, çoğunlukla bir çocuğun, genç bir kızın ya da kadının ağzından farklı anlatım biçimleri denemiştir. Kahramanlarının ruhsal durumlarını genellikle diyaloglara dayalı olarak ya da betimlemelerle ortaya koyar. Özellikle çocukların bakış açısından, çocuksu bir tarafsızlıkla, bazen yetişkinlerin çocukluğuna geri dönüşlerle değerlerin değişmesini ve yaşantılardaki trajik olanı duyumsatır. Olayları, kahramanlarını, onların düşünce ve davranışlarını toplumsal koşullar ve konumlarına uygun ve ayrıntılı olarak veren Fûruzan, mekân olarak da genellikle İstanbul'u seçmiştir.

- I. Sade bir anlatımı benimsemiştir.
II. Öykülerinde diyalog tekniğinden yararlanmıştır.
III. Karakterlerinin psikolojisini tasvirlerle vermiştir.
IV. Öykülerinde kendisini gizlemeyi başarmıştır.

Kendisinden böyle söz edilen bir yazar için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve III E) III ve IV

4. Ali, fabrika düdüğünün sesine uyanıp yatağından fırladı. Annesini görünce uyuyor sandı. Omuzlarından tuttu. Dudaklarını, soğumaya yüz tutmuş yanaklarına sürdüğü zaman ürperdi. Sarıldı. Yanı başına uzanıverdi. Soğumaya başlayan vücudunu ısıtmaya çalıştı. O gün akşama kadar ağlayamadı da... Nihayet karşı komşuya haber verebildi. Günlerce evin boş odalarında gezindi. Bir türlü ağlayamadı. Bir sabah yemek odasında karşı karşıya geldiler. O, yemek masasının üzerindeki fotoğraftan sakın ve donuk bakıyordu. Çerçeveyi kulplarından tutarak gözlerin göremeyeceği bir yere koydu. Kendisi bir sandalyeye çöktü. Bol bol, sessiz bir yağmur gibi ağıladı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
B) Üçüncü kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Farklı cümle türleri kullanılmıştır.
D) Kişileştirme yapılmıştır.
E) Benzetmeye yer verilmiştir.

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

5. Akşamüstleri güneş batarken Ankara ne kadar güzelleşir! Kan kırmızısı yuvarlak bir külçe, dağların üstüne doğru yavaş yavaş inmeye başlar; tek parça, geniş bir billur parçası hâline giren ufuktan misli görülmemiş bir renk ve ışık yağmuru boşanır ve bütün gün derme çatma binaları, ıssız caddeleri, yetim anıtları, bodur akasya ağaçlarıyla çiğ bir aydınlık içinde uyumuş kalmış çıplak şehrin çelimsiz gövdesi birdenbire en halis erguvanlara bürünmüş olarak silkinip doğrulur. Biraz önce her biri bir Gureba Hastanesini andıran o derme çatma binalar, somaki mermerden birer saray şekline girer. O ıssız caddeler, bir donanma gecesinin pırıltılarıyla dolup taşar. O yetim anıtların başları yanardöner ışık kümeleriyle süslenip şahlanır. Bodur akasyalar, serilip serpilen gölgeleriyle insana yıllanmış çınarlar gibi heybetli görünür ve çepeçevre boz tepeler, öbek öbek mor salkımlarla örtülür.

Bu betimlemede bulunmayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşitsel öğelere yer verme
- B) Ayrıntılar üzerinde yoğunlaşma
- C) Görsel öğelere ağırlık verme
- D) Doğayı devinim içinde yansıtırma
- E) Kişileştirmeye başvurma

7. Garip bir yolcuyuz biz, şu hayat treninde Gidiyoruz fakat sonunu kestiremeden Kayboluyoruz bazen umut tünellerinde Gidiyoruz, tünelin ucunu bile görmeden

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Kişileştirme
- B) İkileme
- C) Sözde soru cümlesi
- D) Tanık gösterme
- E) Somutlaştırma

ÜçDört
Bes

6. Geleneksel pazarlama, günümüzün rekabeti içerisinde yeni kavramları bünyesine dâhil etmiş ve spor pazarlaması kavramı ortaya çıkmıştır. Böylece spor, hem kendi içinde spor ürününü ortaya çıkaran hem de marka iletişiminde iletişim aracı hâline gelen işlevselliğe de sahip olmuştur. Futbol takımları, oyuncular, yöneticileri, spor malzemesi üreten firmalar yanında spor televizyonları, spor radyoları, gazeteleri, dergileri spor pazarlamasının gelişiminin göstergesidir. Bu çok fonksiyonluluk, ----.

Bu parçanın son cümlesi anlam akışına uygun bir şekilde tamamlanmış olsa bu cümlenin işlevi aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) İşlenen konunun daha küçük başlıklarına dair bilgiler aktarma
- B) Önceki cümlelerdeki bir bilgiden hareketle bir şeyler söyleme
- C) Kendinden sonra gelecek aynı konudaki bir dizi cümlenin habercisi olma
- D) Önceki cümlelerde geçen bilgilere karşıt düşüncede ifadeler aktarma
- E) Metindeki cümlelerden çok daha farklı bir konuya geçme

8. Uzaktadır her şey; gökyüzü, deniz,
Her an peşimizden koşan gölgemiz,
Özlenen limanlar, yanan yıldızlar.
Uzaktadır her şey; anneler, kızlar...

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Niteleyici sözcüklerden
- B) Halk deyişlerinden
- C) Birbirini çağrıştıran sözlerden
- D) Yinelemelerden
- E) Kişileştirmeden

9. Bu Nihat, eskiden böyle değilmiş. Annesi de böyle değilmiş; söylediklerine göre dokunsan kırılacak türden, dağ lalesi gibi incecik bir kadınımış. İşte, pazar yerine bakan o geniş avlulu evde yaşarken babaları olacak adam günün birinde birdenbire bırakıp gitmiş bunları. Neden gitmiş bilmiyorum, bana işin bu yanını hiç anlatmadılar. Konu buraya gelip dayandığında hüznü hüznü çalkalanan büyük bir iştahla o evin bulunduğu yöne doğru bakarak hep kadının güzelliğinden söz ettiler daha doğrusu. Güzelliğinin yanı sıra melekler kadar iyi oluşundan söz ettiler, sonra dürüstlüğünden, sessizliğinden ve kibarlığından söz ettiler. Öyle ki sonunda adam sanki kadının bu özelliklerine dayanamayıp kaçmış gibi oldu benim gözümde. Ne bileyim, belki de gerçekten öyledir; gün gelmiş, bir kadının bu kadar iyi, bu kadar dürüst ve kibar oluşuna dayanamamıştır. Dayanamayınca da iyiliğin bu kadarı da fazla be, bu kadarı da fazla diye almış başını çekip gitmiştir. İşte böyle, her gün bir başka sokakta sürmüş bu koşuşturma. Dediklerine göre bugün de buradan geçeceklermiş. Bak işte geçtiler, bak işte, gördün mü?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
- B) Benzetme öğelerinden yararlanılmıştır.
- C) Betimleme unsurlarına yer verilmiştir.
- D) Mecaz anlamı sözcükler kullanılmıştır.
- E) Nesnellik ağır basmaktadır.

10. Suyu bulandır ki derin görünsün anlayışı, anlatacak bir şeyi olmayanların yaklaşımı. Rağbet görüyor mu? Çok. Derinlik var mı? Hayır! Ben buna düşer miyim? Asla! Ben sadeliğin en yüksek gelişmişlik düzeyi olduğunu düşünüyorum. Cümlem net olmalı, net ve kısa. Vurmalı anlamı ortasından.

- I. Anlaşılmazlığı sanat gören yaklaşımı benimsemez.
- II. Sözün duru olmasını savunur.
- III. Makyajlı sözlerin hak ettiği rağbeti göremediğini savunur.
- IV. Süsten ve gereksizlikten uzak sözler söylemeyi önemser.

Düşüncelerini bu şekilde ifade eden bir sanatçı için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) III ve IV

11. Aşağıdaki parçaların hangisinde ötekilerden farklı bir anlatım biçimine başvurulmuştur?

- A) Öyküde uzun tasvirlerin yapılması doğru değildir. Sayfalar süren tasvirleri öykü için bir şart olarak görenlere katılmıyorum. Bu hem okuru anlatılan olaydan uzaklaştırmakta hem de öykü türüne aykırı bir tutum olmaktadır.
- B) Günümüzde herkes kitap okumanın yararından söz ediyor da kitapların ne kadar pahalı olduğuna nedense kimse değinmiyor. Ülkemizde geçim sıkıntısı yaşayan bunca insan varken "Kitap al, oku!" demek bence düşünülmeden söylenen bir tavsiyedir.
- C) Dikkat etmişsinizdir, eleştirmenler bir yapıtı değerlendirmekten çok, yazarı irdelleyip duruyorlar. Yazarın yaşam öyküsüyle, sorunlarıyla hatta gizli aşklarıyla boğuşuyorlar. Böyle olunca işe yarar eleştiri yazıları ortaya çıkmıyor.
- D) Edebiyat dergilerinin çoğu kitap tanıtımlarına fazlaca yer verdiği için okurların dikkatini çekmiyor. Edebî yazıları, sinema eleştirilerini, şiir köşelerini, sanat haberlerini okumak isteyen okurun, kitap tanıtım yazılarıyla doldurulmuş sayfaları okumaması kesinlikle haklı bir durum.
- E) Sinema izleyicisiyle tiyatro izleyicisi birbirine benzemez. Sinemada görsellik ön planda, tiyatrodaki rol. Dolayısıyla sinema izleyicisi unutamayacağı görsel bir şölenin peşindedir, tiyatro izleyicisi ise sanatçıların rollerinin heyecanına kaptırır kendini.

Kronometreni aç!
Çözdüğün süreyi not et.

12. Çağdaş uluslar, temel bilimlerle düşünen bir yaratık demektir. Felsefe, düşünüşten çok, bir tür sezîş niteliğindedir. Bundan başka temel bilimlere zıt olmamak zorunluluğunda bulunması da onu bilimlerle sıkı bir ilgi içinde bulundurur. Öyleyse çağdaş bir ulus, düşünmekten uzaklaşmak istemiyorsa mutlaka temel bilimlere doğru gitmeli değil midir?

Bu parçanın anlatımındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay içinde yaşatabilme
B) Örneklerle konuyu somutlaştırma
C) Bir görüşü çürütebilme
D) Açıklama ve bilgilendirme
E) Göz önünde canlandırma

14. XIX. yüzyılın büyük parlaklığıyla gözleri kamaştıracak olan gür sesli sanatına yol açmak için Voltairelerin, Diderotların, Rousseauların ne şartlar altında ne ağır savaflara giriştiklerini hep biliyoruz. (I) Yalnız Fransızları anıyorum. (II) Çünkü sanatın özgürlüğü adına Fransa'da kazanılan zaferler bütün dünya için örnek olmuş; başka Avrupa ulusları, kültür düzeylerinin yükseklik derecesine göre az veya çok arkadan, Fransa'daki bu parlak gelişmeyi izlemişlerdir. (III) Gogollar, Tolstoylar, Dostoyevskiler, insan hakları fikrinin gelişip yerleşmesinde büyük etkisi olan eserlerini Çarlık baskısı ve zulmü altında yazabildilerse bunu Fransa'dan esen dayanılmaz özgürlük rüzgârlarının sayesinde yapabilmişlerdir. (IV) Dolayısıyla Fransa'nın sanat adına açmış olduğu sanat yolu o günden bugüne etkisini göstermektedir. (V) Evet, bugün de etkisini göstermektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kendisinden önceki cümlede söylenenlere örnek verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört
Bes

13. Facebook'un yapay zekâ ile başı dertte. Sosyal medya platformu, bir süredir ırkçı önerilerde bulunan algoritmaları yüzünden kullanıcılarından tepki alıyor. Son olarak siyahi bir adamın videosunu izleyen kullanıcılara primatlar hakkında daha fazla içerik önerince platform, eleştiri oklarının hedefi oldu. Bu, öncekilerden daha müthiş bir çam devirmeydi. Şirket özür dileyerek şunları söyledi: "Yapay zekâmızda iyileştirmeler yapmış olsak da yapacak daha çok şey var. Bu rahatsız edici önerileri görmüş olan herkesten özür dileriz."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Karşılaştırmaya B) Deyimlere
C) Terimlere D) Benzetmeye
E) Tanımlamaya

15. Cem Karaca, o güne kadar Türkiye'de pek az denenmiş bir şeyi yapmaktadır. Yüzyıllar önce yaşamış halk ozanlarının şiirlerini alıp kendine göre yepyeni bir biçimde bestelemekte, yorumlamaktadır. Cem Karaca ve Apaşlar, 1967 yılında Altın Mikrofon Yarışması'na işte bu tür parçalarla girerler. İkinci olur ve adlarını bütün Türkiye'ye duyururlar.

Parçaya göre Cem Karaca'da bulunan nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğallık B) Duruluk C) Akıcılık
D) Özgünlük E) Tutarlılık

16. Bir tasarımı başarılı kılan en önemli unsur fonksiyonelliği gibi görünse de aslında temel değer, ürünün teklifi oluyor. Yani bir tasarım işlevsel anlamda kullanıcıya isteneni verse de başarılı olarak nitelendirilmesi, benzersiz bir tasarım olmasından geçiyor. Bu durum; mimari, iç mimari, endüstriyel tasarım gibi yaratıcı endüstrinin çeşitli alanlarında üretim yaparken iki anahtar kelime ile çalışılması gerektiğini bizlere gösteriyor: eşsiz ve biricik.

Bu parçada sözü edilen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalınlık B) Açıklık C) Evrensellik
D) Özgünlük E) Yoğunluk

18. Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içerisinde belirtilenlere yönelik bir değerlendirme yoktur?

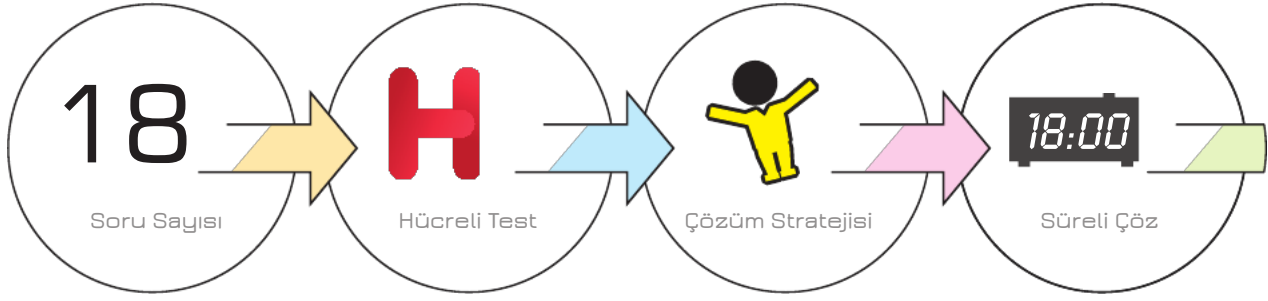
- A) Memduh Şevket Esenal; öykülerini sade ve temiz bir Türkçeyle yazmış, öykücülükte Çehov tarzını benimsemiştir. Onun öykülerini okuyanlar eserin içinde kendilerini, çevrelerini ve hayatta karşılaştıkları kişileri bulur gibi olurlar. (gerçeklik)
- B) Şair; şiirlerinde oldukça temiz, duru, yalın bir biçimde konuşulan Türkçeyi bütün canlılığı, renkliliği ve zenginliği ile kullanmıştır. Anlamı bilinmeyen hemen hemen hiçbir kelime yoktur. (açıklık)
- C) Romanı elime aldıktan sonra hayat durdu benim için âdeta. Saatlerce bırakamadım kitabı. (sürükleyicilik)
- D) Sanatçı, her zaman olduğu gibi kısa ve öz yazarak "Az kelimeyle çok şey anlatmak ustalık ister." der gibiydi. (akıcılık)
- E) Şiirlerinde gereksiz sözcüklerden olabildiğince kaçınıyor. Sıfatlar, benzetmeler için de bu böyle. Okuyucuyu birtakım soyut, düğümlü sözcüklerle yorduğu da söylenemez. (duruluk)

ÜçDört
Bes

17. Kitap, çam ağacı gibidir. Çam, nasıl on iki ay yeşil kalır ve yapraklarını dökmeye kitap da sürekli evleri yeşertmeye devam eder. Kitap, dünyamızı aydınlatan bir meşaledir. Nasıl güneş girmeyen eve doktor girerse kitap girmeyen eve de cehalet girer, huzursuzluk girer. Kitap, beyin vitaminidir. Vücudun vitaminleri nasıl besin yoluyla alınıyorsa beyin vitamini de kelimelerdir ve bu da ancak okuma yoluyla gerçekleştirilir. Bu arada her çocuğun yemek veya damak zevki farklı olduğu gibi kitap okuma zevki de farklıdır. Çocuk hikâyeye seviyorsa hikâyeden, masal seviyorsa masaldan, şiir seviyorsa şiirden, roman seviyorsa romandan başlamalıdır.

Bu parçanın yazarı, anlatımında aşağıdakilerden hangisine özellikle başvurmuştur?

- A) Deyimlerden yararlanmaya
B) Alıntılar öne çıkarmaya
C) İlişki kurmaya
D) Doğayla ilgili örneklemeye
E) Tanım yapmaya

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1A ve Test 2A'da yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- Bir varlık, kavram ya da olayın ne olduğunun açıklanmasına tanımlama denir. Tanımlamada "Bu nedir?" sorusuna cevap aranır.
- Aralarında ortak özellik bulunan iki varlık ya da kavramdan zayıf olanın güçlü olana benzetilerek anlatılmasına benzetme diyoruz.
- İnsana özgü niteliklerin insan dışındaki varlıklara aktarılmasına kişileştirme diyoruz.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. İnsanları aydınlatan parlak beyaz ışığın altına oturan ufak çocuk, birini arar gibi etrafa bakınıyordu. Küçük mavi gözlerindeki parıltı, tepesinde parlayan ışığın aksine gitgide sönmekteydi. Kısa kesilmiş koyu renk saçları minik yuvarlak yüzüyle birleşince çocuğu çok sevimli yapmış ama tombik yanaklarından akan tuzlu gözyaşları, bu sevimliliğin ortasına bir bomba gibi düşmüştü. Yüzlerce insanın içinde kimsenin umursamadığı, dikkat etmediği çocuk hayalet gibiydi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Betimleyici anlatım
- C) Tartışmacı anlatım
- D) Kanıtlayıcı anlatım
- E) Açıklayıcı anlatım

2. Telefon ve televizyon gibi sürekli uyaran altında olmamız, bedenimizi ciddi anlamda zayıflatıyor. Ortama yayılan manyetik frekanslarla mücadele etmek ise neredeyse imkânsız. Her ne kadar telefonu yatak odamızın dışında tutsak da televizyonu ya da modemi kapatsak da bu manyetik kirlilikten asla uzaklaşmıyoruz. İşte sırf bu uyaranlar yüzünden bedenimiz uykuya girmekte zorlanıyor ve kalitesiz uyku sonrası zayıflamış manyetik alan da hastalıklara davetiye çıkarıyor. Gün boyu uyaran frekanslara maruz kalan beden sağlığımızın onarımı ise, sanılanın aksine, ilaç ile değil sadece kaliteli bir uyku ile mümkün.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Kanıtlamaya - öykülemeye
- B) Açıklamaya - tanık göstermeye
- C) Tartışmaya - karşılaştırmaya
- D) Açıklamaya - örneklendirmeye
- E) Tartışmaya - alıntılama

3. Abdülhak Şinasi Hisar, bütün eserlerinde İstanbul'a ve özellikle Boğaziçi'ne içli bir şair duyarlılığıyla yaklaşır. *Fahim Bey ve Biz*, İstanbul'un birçok semtinde darmadağınıktır. *Çamlıca'daki Eniştemiz*'de Çamlıca'yı, *Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı* ve *Şeyhliği*'nde Büyüka'da'yı buluruz. Bununla birlikte, andığımız romanlarının dışında, asıl Boğaziçi sevdası, daha çok anı kitaplarında, kişilerin aradan çekildiği özgün anlatılarda karşımıza çıkar.

Yazar, parçanın ilk cümlesindeki savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine özellikle başvurmuştur?

- A) Örneklendirmeye ağırlık vermeye
B) Tanımlamalardan yararlanmaya
C) Konuyu tartışmacı anlatımla sunmaya
D) Öyküleyici anlatım yolunu seçmeye
E) Okurun hayal gücüne dayanmaya

5. Yazar, insana bakmayı bilendir. İnsanın sorunlarına eğilen, kendinden de bir şeyler katabilme özverisiyle ona yaklaşan, onu her türlü gerçeği ile birlikte kendi bilinç süzgecinden geçirip kâğıda dökülebilir. Ha deyince olmaz bu da. Bir ustalar katmanını değerlendirecektir önce. Nasıl yazıldığına, nasıl değerlendirildiğine, nasıl biçimlendirildiğine bakacak, onu özümseyecek, ona öykünecektir.

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için daha çok aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlamaya
B) Kişileştirmeye
C) Örneklendirmeye
D) Betimlemeye
E) Karşılaştırmaya

ÜçDört
Bes

4. Gölgesinde yetmiş yıl dinlendiği koca çınarın devrildiği gün, ninem de bu dünyadan yüz çevirdi. Kırdığı odunda, tutuşturduğu sobada ve yıkayıp soba demirine astığı çamaşırdaki bile dedem vardı. Onlar bir cümlemin öznesi ve yüklemiydiler. Özne düşünce yüklem de tüm anlamını yitirmişti. Zamanla takati kesildi ninemin, beli büküldü. Aile apartmanımız dağıldı sonra. Kimi başka bir mahalleye, kimi başka bir şehre taşındı. Demir bir karyola ile başlayan hayat, dürülmüş bir yalnızlıkla yer değiştirdi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Deyime yer verme
B) Duygulara seslenme
C) Benzetme yapma
D) Öykülemeye başvurma
E) İkilemeye yer verme

6. Bizim eski seyirlik oyunlarımız bir tür "açık eser" sayılabilir. Tuluatın daima öne çıkışı, güncel konulara mizah ögesine dayanılarak yer verilmesi, seyirci kitlesinin hemen her zaman değişen beğeni düzeyinin her defasında göz önünde tutulması anımsanırsa demek istediğim daha açık seçik biçimde anlaşılır. Hatta bir tür "yabancılaştırma etkisi" bile söz konusudur: Sahne dekorla bezenmemiştir, izleyenler bir "oyun" seyrettiğinin bilincindedir, oyuncu rolüyle özdeşlik kurarak izleyenlerin ortak bilincinde egemenlik sağlamaya hiç mi hiç ihtiyaç duymaz vb.

Bu parçada seyirlik oyunlarımızın özellikleri, aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır?

- A) Örneklendirme
B) Tanık gösterme
C) Tartışma
D) Karşılaştırma
E) Tanımlama

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

7. 2050 yılında Cahit Sıtkı Tarancı'nın, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın, Sait Faik Abasıyanık'ın şiirleri, hikâyeleri üzerinde uzun uzun incelemeler yazılabilir; evet, o olur ama o şiirler, o hikâyeler örneğin bugün Fransa'da Chenier'nin, Hugo'nun şiirlerinin okunduğu gibi okunmaz. Biz şimdi Fuzûlî'yi, Nefî'yi, Tevfik Fikret'i niçin okumuyorsak onlar da 2050 yılında onun için okunmayacaktır. Dilleri eski dil olduğu için kolay kolay anlaşılmadığı için...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tanık gösterme
B) Benzetmeden yararlanma
C) Günlük yaşamla ilişkilendirme
D) Karşılaştırmaya başvurma
E) Tanımlamaya yer verme

9. Dükkânımız, Tramvay Caddesi'ne bakardı. Oraya bir kış günü getirilip bırakıldığımı hatırlıyordum. Gece yarısından beri yağın karın parkları, sokakları ve evleri örttüğü soğuk ve dondurucu bir kış günü... O sabah, okuldan eve yine haber yollamışlar ve ihtiyar annemle büyük dayım uslanmak bilmeyen okul kaçağını aramak için yollara dökülmüşlerdi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Benzetme
B) Açıklama
C) Örneklendirme
D) Öyküleme
E) Kişileştirme

ÜçDört
Bes

8. Karl Marx'ın *Manifesto*'yu kaleme aldığı apartman Brüksel'de bulunuyor. Şehrin "Taksim Meydanı" diyebileceğimiz Grote Markt'ta bulunan ve La Maison du Cygne (Kuğu Evi) adıyla anılan bina, uzun yıllar aşevi olarak kullanılmış. Şimdilerde ise restoran olarak hizmet veriyor. Şehrin en önemli turistik noktalarından biri olan ve demir atomunun 165 milyon kere büyütülmüş hâlini yansıtan Atomium'u görmek isterseniz önünde her zaman uzayıp giden kuyruklar olduğunu belirtelim. Yani bir tür İstanbul'un Galata Kulesi ya da Paris'in Eyfel'i gibi...

Bu parçanın anlatımında

- I. Açıklama,
II. Benzetme,
III. Tanımlama

tekniklerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

10. Yokuşun başında tekrar durdu ve etrafına baktı. Sonbahar gecesi; siyah ve çok cilalı bir camın arkasında gibi, dağınık ve insanın içine kadar işleyen ışıklarıyla her türlü değişme ihtimalinin dışında parlıyordu. Uzakta deniz koyu kül rengi parıltıdan bir çizgi olmuştu. Onun ötesinde karşı yakanın puslu yol fenerleri, yıldızları andıran bir durgunlukla sadece etrafındaki hayatı değil; küçük gece çitirtilarıyla tek tük kuş ve böcek sesleriyle, dal hisirtilarıyla beraber doğayı da aydınlatıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Betimlemeye
B) Benzetmeye
C) Kişileştirmeye
D) İşitsel ayrıntılara
E) Görselliğe

11. Şimdi yine her şey eskisi gibi. Hatta eskisinden de güzel. Dükkânın içi ve dışı yağlı boya ile boyandı. Yeni resimler, yeni eşyalar ve yeni insanlar eskisinden daha güler yüzlüler. Kuyruk altı oldu diye bir ay kadar görünmeyen ve kafesi siyah bezlerle örtülen saka kuşu bile şimdi tekrar güneşe ve hayata kavuştu. Sürekli ötüyor. Hatta Galip Usta üst kattaki salon için bir de kanarya aldı. Dedim ya canım, her şey, her şey eskisi gibi. Eskisinden de iyi. Benim bile haftalığımlı on liraya çıkardılar. Bahşış de haftada beş kâğıttan aşağı düşmüyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşitme duyusundan faydalanılmıştır.
B) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
C) Öyküleyici bir anlatım yolu izlenmiştir.
D) Gözleme yorum katılmıştır.
E) Dolaylı aktarmaya başvurulmuştur.

12. Sinemada bugüne kadar bütün filmlerimde hep inandığım temaları, inandığım konuları ele almaya çalıştım. Bana "Bu filmle izleyiciye neyi anlatmayı amaçladınız?" diyorlar. Kanımca bir sinemacıya ne yapmak istediğini sormak, yapılması gereken en son iş. Çünkü zaten sinemanın kendisi bir ifade alanı. Başkarakterin saatçi olmasının nedeni: Tükenmekte olan bir zanaatın temsilcisi olması. Saatçi, bu anlamda filmin düşüncesini destekliyor. Peki, neden kadın saatçi dersiniz, sanıyorum toplumumuzda kadınlar erkeklere oranla daha cesurdur da ondan. Kalıpları kırmayı, erkeklere kıyasla daha iyi becerebiliyorlar. Kadınlar kalıplara karşı daha cesur durabiliyorlar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genelleyici ifadelere başvurulduğu
B) Mecazlı söyleyişlerden yararlanıldığı
C) Kişisel görüşlerin öne çıkarıldığı
D) İkilemelere yer verildiği
E) Karşılaştırmalara başvurulduğu

13. Büyük ve geniş bir meydan... Bu meydanda göz alıcı, kocaman, 19. asır üslubunda bir bina... İşte Strazburg Üniversitesinin dıştan görünüşü!.. Meydan havuzlarla ve iki anıt ile süslüdür. Birisi Goethe'ye ait ve Almanlar yapmış. Diğer Pasteur için... Fransızlar birincinin karşısına sanki nispet olsun diye yerleştirmişler ve bu iki ayrı yaratılışa sahip insanın, iki kültürün, iki medeniyetin iki yaman dev gibi çarpıştığı yer bu meydan, bu meydana bakan kocaman binalar...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- I. Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
II. Farklı duyulara seslenilmiştir.
III. Betimleme yapılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

14. Sinema, görüntülerin veya çizilmiş desenlerin ışıqla bir perdeye düşürülerek hareketli görüntüler elde edilmesi temeline dayanan sanat dalıdır. Sinema, güzel sanatların bir dalı olarak film yapma ve izleyicilerle buluşturma görevini üstlenir. Sinemanın kendine has bir üslubu vardır. Görüntüleri ve sesleri kullanarak bir senaryoya dayanan kendine özgü bir anlatım tekniği kullanır. Sinemada ses, efekt ve müzikal harmanlanarak izleyicide gerçeklik duygusu uyandırılmaya çalışılır. Sinema; bireysel bir sanat etkinliğinin aksine bünyesinde senarist, yönetmen, oyuncular, görüntü yönetmeni, seslendirme yönetmeni, ışık ve set ekibi gibi çok geniş bir kadroyu barındıran ortak bir çalışma alanıdır.

Bu parçanın anlatımında

- I. Tanımlama,
II. Açıklama,
III. Benzetme,
IV. Tanık gösterme

tekniklerinden hangilerine başvurulmamıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

ÜçDört
Bes

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görme ve dokunma duyularına seslenen ayrıntılar bir arada verilmiştir?

- A) Yorganı başına çekerken oda kapısının aralık kaldığını fark etti, dışarıda pıtır pıtır birisi geziniyordu.
- B) Kalasları oynayan köprüyü tahta gürültüleriyle geçip şosenin dönemecini kıvrılınca epey ileride yaya yürüyen iki kadın gördü.
- C) Nasıl oldu, farkına varmadım, söğüdün kabuğu birden yarıldı; arasından kayan keskin çakı sol elimin şahadet parmağını kesti.
- D) Saçlarının yarısı kıvrıkcık, yarısı düz olan çocuk güya utanıyormuş gibi başını bir eğiyor bir de sağa sola çeviriyordu.
- E) Köye gitmek için geniş bir çayırılığın ortasından geçen bir toprak yola saptılar.

17. (I) Odaya girip sedire uzandığı vakit, aç olmasına ve dışarıdan gelen kızgın tereyağ kokusuna rağmen evvela yatıp uyumak ihtiyacı duymuştu. (II) Çizmeleri çıkardıktan sonra serbestleyen ayaklarını uzatıp arkasına yaslanacağı sırada leğen ve ibrikle Cemile'nin içeri girdiğini görerek doğruldu. (III) Ceketini bir çırpıda çıkararak kollarını sıvadı. (IV) Leğenle ibrik, bir saat evvel kalaylanmış gibi parıl parıl; ıslak kolların üzerinde gezinen el havlusu, demin yıkanmış gibi temizdi. (V) Yalnız kalınca gülümseyerek odaya göz gezdirdi; yerler, sedirler kilimle döşeliydi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde ayrıntılar, birden çok duyu organı aracılığıyla seçilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

ÜçDört
Bes

16. Sabahın sekizi ile dokuzu arasındaydı. Koyu, kurşuni bir bulut yığını güneşe doğru gökyüzünde yükseliyor, şimşeklerin kırmızı zikzakları orayı burayı aydınlatıyor, uzaklardan gök gürültüsünün sesi geliyordu. Ilık bir rüzgâr çimenlerin üzerinde dans ediyor, ağaçlara dolanıp toza toprağa karışıyordu. Bir saniye içinde mayıs yağmuru başlamış, etrafı toprak kokusu sarmıştı. Birazdan tam bir fırtına kopacaktı.

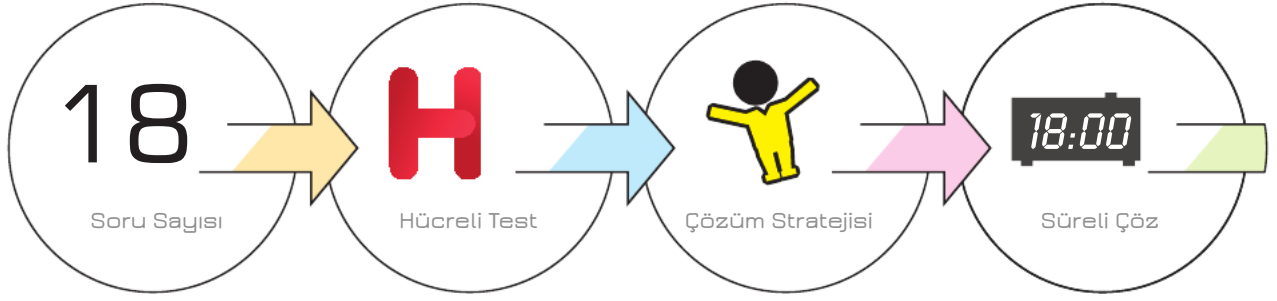
Bu parçada ayrıntıların seçiminde aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) İşitme
- B) Görme
- C) Koklama
- D) Tatma
- E) Dokunma

18. Bugün güneş, ışıklarını her zamankinden erken çarşının doğu kapısına gelişigüzel fırlattı sanki. Çarşının yüzüne çarptı, "Al sana! Işık diyordun, ışık! Sabah olsun diyordun, sabah!" der gibiydi güneş. Kızgındı güneş çarşıdakilere. Öğlen bu kızgınlığı daha iyi hissedebiliyordunuz, sabahları ışıklarının ardına kuzey rüzgârını katıyordu güneş. Rüzgâr da ben gitmem demiyordu hani, acımadan tenleri kavuruyordu. Güneşin doğduğu yer ile büyük ay yıldız kümesi arasında mütemadiyen esen bu rüzgâr, adamın tenini yanık bir kırmızıya çeviriyordu.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

- A) Görme - dokunma
- B) Koklama - görme
- C) İşitme - dokunma
- D) Tatma - koklama
- E) Görme - işitme

- Bu testi, 18 - 21 dakika içerisinde çözmeye çalışınız.
- Bu testte yer alan sorular, ÖSYM soru tiplerine göre hücrelenmiştir.
- Bu testte yer alan sorular, Test 1B ve Test 2B’de yer alan sorularla aynı sıra ve tipte oluşturulmuştur. Çözme işlemini tamamladığınızda her üç testin doğru - yanlış durumlarını karşılaştırmanızı tavsiye ederiz.

Riski Azalt

- ▶ Yineleme; aynı ya da farklı cümlelerdeki söz ya da söz öbeklerinin tekrarlanmasıdır.
- ▶ Sessel yineleme, anlatımın etkisini güçlendirmek için bir ekin art arda tekrarlanmasıdır.
- ▶ Yazarın anlattığı varlıkların hareket hâlinde olmasına devinim hâlinde olma diyoruz.
- ▶ Sayıp dökmelerden yararlanma, bir kavram hakkında pek çok özelliği sıralamaktır.

Tarih:

D:

Y:

B:

N:

dk:

1. Ege'nin kimliğini en iyi koruyabilmiş, değişime baş kaldırabilmiş ilçelerinden biridir Tire. İzmir'e 80 kilometre mesafede bir zamanların Osmanlı darphanesi Tire'nin akla ilk gelen cazibesi, pazarıdır. Evet, günlerden salı ve karşısında Tire pazarı... Salı pazarı sadece çeşitliliğiyle değil, Ege'nin ruhunu yansıtan cana yakın satıcılarıyla da keyif verir. Tire'de kadınların tezgâh kurduğu Tahtakale Meydanı'nda yazmalar gökkuşağıyla yarışıyor. Dağlardan toplanan otlar, pazarda tezgâhlardan gökyüzüne taşıyor. Çünkü Tire yemeklerinde Ege'nin otlarla bezeli mutfağının özellikleri hissedilir. Dev kabaklar, karnabaharlar, havuçlar, pırasalar, hardallar her tezgâhta size göz kırıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma yapma
- B) Düşünceyi alıntıyla somutlaştırma
- C) Çoğullaştırmaya yer verme
- D) Abartmaya başvurma
- E) İnsana özgü nitelikleri başka varlıklara aktarma

2. Denizlerde av yasağı, 1 Eylül'de kalktı. Karadeniz'e açılan tekneler, bugünlerde limana özellikle bol miktarda istavritle dönüyor. Olimpiyatta başarı gösteren vatan evlatlarının ayağı uğurlu geldi!.. Balıkçıların bu sene yüzü gülecek besbelli! Hamsinin de erken görünmesi sezon için umutları artırdı. Tuzlu su savaşı, şu ana kadar pek görünmeyen palamut içinse neredeyse ümitsiz. Bir balıkçı; sezona istavritle başladıklarını, istavritle devam ettiklerini, palamudun pek nadir çıktığını, onun da ipince olduğunu belirtiyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Olumlu ön yargı belirtme
- B) Karşılaştırma yapma
- C) Deyimlerden yararlanma
- D) Kişileştirmeye başvurma
- E) Dolaylamaya yer verme

Kronometreni aç!
Senden istenen sürede çöz.

3. Ben, yaşamın gerçekliğine inanmıyorum. Ona grotesk bakıyorum. Bu sanısal dünyada bu dünyanın olumlu ya da olumsuz noktalarını ifade etmek için onları kırıp, bozup, başkalaştırarak sahneleme yanlısıyım. Onun içindir ki kara mizah bana yakın geliyor. Bu nedenledir ki böyle bir yapıyı uygulayabileceğim bir metni elime alıyorum. Elinize Çehov alıp da karşıtlıkları bir araya getirerek bunu güldürüye dönüştüreceğim demenin bir anlamı yok. Çünkü o yanlış olur. Yanlış bir oyun yönetmeyi seçmem. Ben seyirciyi eğlendirmek için oyun yapmaya inanmıyorum. Seyircim bilgi sahibi olmalı, az çok bir şeyler öğrenebilmeli tiyatrolardan. Dolayısıyla da kendimi, duygularımı, benliğimi tamamen gizliyorum eserlerimde. Eğlenmek isteyen alır başını, gazinoya gider. Yemek yemeye çıkar. Seyahate çıkar. Ama benim işim sanat yoluyla bireyi eğlendirmek değil. Ben böyle bir sanata inanmıyorum.

- I. Gerçekliği değiştirerek anlatır.
- II. Öğretici anlatımdan yararlanır.
- III. Nesnelliğe önem verir.
- IV. Karşıt durumları birleştirerek aktarır.

Kendisinden böyle söz eden bir tiyatro yönetmeni için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV
- D) I ve III
- E) III ve IV

5. Topkapı Sarayı'nın eski has bahçesi olan Gülhane Parkı, yeşilin farklı tonlarıyla ve uzayıp giden çeşit çeşit ağaçlarıyla ziyaretçilere güzel bir manzara sunmaktadır. Parkın en yüksek köşesinden bakıldığında Haliç, Galata, Kız Kulesi ve Anadolu Yakası, kısacası Boğaz manzarası yeni bir gelin gibi süzülmemektedir. Boğaz'ın olmazsa olmaz gemilerini, balıkçıları, kirliliği beyaz martılarını izlemek ve balıkçıların, martıların telaşlı çılgınlıklarında eriyip giden seslerini duymaya çalışmak ayrı bir keyiftir. Parkın içindeki çay bahçesinde, demlikle gelen sıcak çayınızı yudumlarken etrafı izlemek çok etkileyicidir.

Bu betimlemede bulunmayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşitsel öğelere yer verme
- B) Koklama duyusundan yararlanma
- C) Görsel ayrıntılardan yararlanma
- D) Benzetmeye yer verme
- E) Kişileştirmeye başvurma

4. Köklü bir geçmişe sahip olan Gaziantep; tarihî yapıları, antik kentleri ve müzeleri ile her yıl pek çok turisti ağırlamaktadır. Taş zeminli dar sokaklarında gezerken bir yandan bakırcıların sesini duyabilir, bir yandan da çağlar boyunca pek çok değişikliğe uğramış ama yine de ayakta duran mimarisini inceleyebilirsiniz. Gaziantep; sizi tarih, kültür ve yemek zenginliği ile karşılayacaktır. Yazının icadından önceye uzanan geçmişi ve eşsiz kültürel zenginliğine hayran olacağınız Gaziantep'te gezilecek pek çok yer, görülecek yüzlerce şey var: Tarihî Antep evleri, Bakırcılar Çarşısı, Bedesten, Zeugma Müzesi, Belkıs Antik Kenti, Oyun ve Oyuncak Müzesi...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Farklı cümle türleri kullanılmıştır.
- B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- C) Benzerlik ilişkisinden yararlanılmıştır.
- D) Öznellik ağır basmaktadır.
- E) Açıklamaya başvurulmuştur.

6. Sabahattin Ali; hayatının, acılarının, inançlarının öykülerini yazmıştır. Kendisinin, çevresinin, arkadaşlarının yaşadıklarını çıkış noktası yaparak onları sanat katına yükseltmiştir. Sabahattin Ali'nin *Değirmen*, *Kurtarılmayan Şaheser*, *Viyolensel* gibi ilk öyküleri tümüyle Alman romantiklerini ve piyasa işi magazinsel aşk hikâyelerini andırırken *Bir Orman Hikâyesi* onun öykü serüveninde bir dönüm noktasıdır. Çünkü ----.

Yukarıdaki parçanın son cümlesi anlam akışına uygun bir şekilde tamamlanmış olsa bu cümlelerin işlevi aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Yeni bir düşünceye geçme
- B) Zıt bir görüşü dile getirme
- C) Anlatılanları şarta bağlama
- D) Bir amacı ortaya koyma
- E) Gerekçe açıklama

7. Yorulursun gitme yaya
Hükmedersin güne aya
Aşk denilen bir deryaya
Çıkamazsın girme gönül

Bu dörtlükte işlenen duyguyu görünür kılmak için aşağıdaki yollardan hangisine başvurulmuştur?

- A) İnsandaki özellikleri doğaya aktarmaya
B) Benzerlik ilişkisiyle anlaşılır kılmaya
C) Örneklerle somutlaştırmaya
D) Yinelemelerden yararlanmaya
E) Halk deyimlerine yer vermeye

8. İnsan dediğin bir buğday tarlası gibi olmalı
Esti mi rüzgâr bir değil milyonlar için esmeli
Bir tek meyve veren dalı kesmeli
İnsan dediğin derya misali
Üstünde milyonlarca dalga
İçinde kıyametler kopmalı
İnsan dediğin derya misali
Uçsuz bucaksız olmalı

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Kişileştirmelerden
B) Benzetmelerden
C) Deyimlerden
D) Yinelemelerden
E) İkilemeden

9. İki işçi çocuk, ne güzel yemek yiyordu! Ne güzeldi esmer yüzleri! Belki masallarda bu kadar esmer yüzlü insanlar yoktu. Tahta evlerinin içini, Beykoz testisi içinde Tomruk suyu soğuyan kuyularını, incir ağacını, Üsküdar çatması örtüleri, yazma başörtülü tüy gibi bir kadını görür gibi oldum. İnce, zayıf parmaklarındaki çatallarıyla beyaz ve pembe ağızlarına -zayıf kuru vücutlarının ta dip doruğunda bir gamlı çiçek gibi açılan ince yüzlerinin bir yerine, büyük ama ince dudaklı ağızlarına- durup durup bir Picasso resmi parçası atıyorlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yinelemelere yer verilmiştir.
B) Birden çok düşünce alıntılarla pekiştirilmiştir.
C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
D) İkilemeye yer verilmiştir.
E) Tasvirlerle anlatıma canlılık kazandırılmıştır.

10. Tam anlamıyla yokluk, yoksulluk içinde büyüdüm. Babam bir ev yapmış bize tahta parçalarından. Dam çinkoydu, eskiciden almış, üstünü çamurla sıvamış, tek oda... Yatak odası, yemek odası, oturma odası, misafir odası, mutfak, hatta banyo, hepsi o oda... Annem bizi leğende yıkardı. Hiç unutmuyorum, annem bir kova su getirir, bir de maşrapa; ben leğene oturdum, annem su dökerdi kafama. Bütün içtenliğimle söylüyorum, havlu yoktu. Annem eski fanilaları birbirine dikip bir şey yapmıştı, onunla bizi kurutur, köşeye oturturdu. Yer yatağına, yere sıralanır yatardık. Üç kişiye bir yorgan düşerdi. Tekir vardı, kedimiz, kim çok üşüyorsa annem Tekir'i onun üzerine koyardı. Tekir ısıtırdı sabaha kadar. Gece yarısı yağmur yağarsa tıp tıp tıp, yağmur damlası tam da benim burnumu bulurdu. Şubatta odun kömür biterdi bizde. Ama hepimiz birbirimizi çok severdik; annem babamı çok sever, babam annemi çok sever, kardeşler birbirini çok severdi. Böyle bir evden çıktım ben.

- I. Sayıp dökmelere yer verir.
II. Gözlemci bakış açısını tercih eder.
III. Günlük konuşma diliyle yazmayı yeğler.
IV. Yargısını örneklendirmeye destekler.

Bu parçaya göre çocukluğundan böyle söz eden bir sanatçı için yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) III ve IV

11. Aşağıdaki parçaların hangisinde ötekilerden farklı bir anlatım biçimine başvurulmuştur?

- A) Sinemanın son yıllarda daha yaygınlaştığı ve izleyici tarafından kabul gördüğü söylenmektedir. Tiyatronun ise sinemaya göre biraz daha sönük kaldığına dair geniş bir kanaat var.
- B) Oldum olası romana uzak durmaktayım. Romana uzak duruşum beni hikâyeye yaklaştırdı mı desem yoksa hikâyeler yazmaya merak sardığım için mi romanı bıraktım? Bildiğim bir şey varsa o da daha kısa ve daha yoğun oluşu, hikâyeyi benim için cazip hâle getiriyor.
- C) Her yeni bayramda “eski bayramları hatırlama” biçiminde bir geleneğimiz var. Bir şeyler sürekli eskiyor ve eskidikçe de kaçan balık misali bir hüzne dönüşüyor. Aslında ne şimdiki bayramlar ne de eski bayramlar arasında büyük farklar var. Fark, bizim yaşama bakışımızda.
- D) Mektuplar, samimi duyguların harmanlandığı metinlerdir. Yazanın içten dileklerini, özlemlerini özenle yazılmış satırlarda saklayan mektuplar, tarihin tanıklığını etmektedir.
- E) Kırsal kesimde yetişenlerle şehir merkezinde yetişenler arasında bir kıyaslama yapmanın mümkün olmadığını düşünenlerdenim. Sadece verilen imkânlar farklı. Aynı imkânı kırsalda yetişenler de bulsa şehirli öğrenciler gibi onlar da başarıyı yakalar.

12. Pembe yüzünü çirkinleştiren bir gülümseyişle güldü. Siyah gözlüklerimi burnumun ortasına çekip gözümün üstünden dikkatle baktım. Tanımamış gibi... Sonra hatırlamış gibi yaptım. Güldüm. Nihayet vapura binebildim. Sarayburnu balık tutanlarla dolu. Birisi havuzun kenarına boylu boyunca yatmış, vapura ayaklarını sallıyor. Daha ileride çocuklar denize giriyorlar. Köprü'nün üstünü kalın, gri bir duman kaplamış.

Bu parçanın anlatımındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karşıt görüşleri açıklama
- B) Tartışma havası oluşturma
- C) Nesnel verileri aktarma
- D) Göz önünde canlandırma
- E) Merak unsurunu dile getirme

13. Türkiye Ampute Futbol Millî Takımı, Avrupa Şampiyonası'nın finalinde İspanya'yı 6-0 yenerek üst üste ikinci kez şampiyon oldu. Kupa sevincini saha ortasında yaşayan millîlerimiz, galibiyet pozu verdi. Millî takımın yıldızı Ömer Güler, turnuvayı hem “gol kralı” hem de “en değerli oyuncu” unvanıyla tamamladı. Osman Çakmak ise Avrupa şampiyonluğu sevincini oyunculuktan sonra teknik direktör titriyle de yaşayarak tarihe geçti. Hatırlayalım, 2017'de İstanbul'da düzenlenen Avrupa Şampiyonası'nda millî takımımıza şampiyonluğu getiren golü atan Çakmak, bu sevinci futbolcu olarak yaşamıştı. Dört yıl sonra bu sefer teknik direktör olarak ay yıldızlıları Avrupa şampiyonluğuna taşımayı başardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

- A) Benzetme ilgisi olmayan aktarma kullanmaya
- B) Karşılaştırma sonunda ulaşılan bilgilerden yararlanmaya
- C) Anlatılan olayla ilgili kişilerden alıntılar yapmaya
- D) Sözcükleri temel anlamlarının dışında kullanmaya
- E) Nitelik bildiren sözcüklere yer vermeye

14. (I) Kemal Tahir, öykülerinde kişisel açmazları ve dramları toplumsal sorunlara doğru açarak işledi. (II) Gerçeği metaforik veya simgesel değil çıplak görüntüsüyle, en doğal ve tanımlanabilir hâliyle yansıttı. (III) Gerçeği, sadece çıplak gerçeği anlatmayı seçti. (IV) Gerçeküstü, varoluşçu, bunalım edebiyatı gibi eğilimlere mesafeli dururken özü biçimden önde tuttu. (V) Duyguların ve atmosferin hâkim olduğu hayatın içinden öyküler yazdı. (VI) *Arabacı, Ezilmiş Adam, Rayların Sesi*; atmosferi olan öykülerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kendinden önceki cümlede söylenenlere örnek verilmiştir?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

15. En popüler karakterlerimden olan Özge, onu okuyan gençlerle aynı hayata, aynı duygulara sahip. Okul, dersler, arkadaşları ve ailesi arasında koşturup duran, bir yandan da her şeyin tadını çıkarmaya çalışan tipik bir genç. Heyecanlı, komik, duygusal bir kız. Bizim gibi bir hayatı var. Herkes gibi! Başına korkunç şeyler gelmiyor, akılalmaz şeyler de yapmıyor. Sadece çoğu genç gibi yaşıyor ve ne yaşıyorsa okura onu anlatıyor. Anlatırken birazcık kendiyse, birazcık da günlük hayatla dalgasını geçiyor tabii. Sanırım okurun onu kucaklamasının sebepleri bunlar. Özge'ye inanıyorlar. Onu kendilerinden biri olarak görüyorlar.

Bu parçada anlatılan Özge karakterinin okurlar tarafından beğenilmesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Doğallık B) Sıra dışılık C) Yaratıcılık
D) Özlülük E) Özgünlük

17. Okurken sevdiğim Sabahattin Ali, kuşkusuz benim için çok önemli bir yazar. Büyük bir mücadele insanı aynı zamanda. Böyle bir insanı yazacağınız zaman tabii ki gönlünüz biraz ondan yana olur. Ama gönlünüze dur demek zorundasınızdır. Bu başlı başına bir zorluk. Öte yandan, Sabahattin Ali'ye hazin sonu reva görenleri de anlamaya çalıştım. Bu da büyük bir zorluk. En baştan, kafama onlarla sürtüşmeyi koyarak başlamadım çalışmaya. Neyi, neden yaptıklarını ve arkasındaki nedenleri de anlamalıydım. Bu düşünceler çalışmamın odağını oluşturdu.

Bu parçada sözü edilen çalışmada aşağıdaki kavramlardan hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Nesnellik B) Öznellik C) Yerellik
D) Düşçülük E) Etkililik

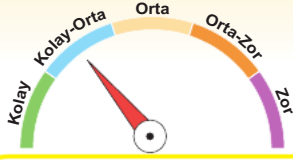
16. Benim öykülerimin kısa olduğunu söyleyen dostlarım var. Onların yarı esprili yarı ciddi söylediklerine cevap vermek yerine gülüp geçmeyi tercih ediyorum. Edebiyattan biraz anlasalar benim öykülerimin damıtılmış metinler olduğunu anlayacaklar. Öykülerimde her kelimenin derin anlamları var. Cümleler desen öyle... Her birini açıklamak için sayfalar dolusu yazmak lazım. Kısacası ben, her şeyi basitleştirerek söylemiyorum; bilakis söyleyerek derin anlam katmanları oluştuyorum.

Bu parçada sözü edilen özellik, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklık B) Yalınlık C) Duruluk
D) Yoğunluk E) Özgünlük

18. Aşağıdaki parçaların hangisinde ayraç içerisinde belirtilenlere yönelik bir değerlendirme yoktur?

- A) Okurunu yanına alıp yürüyen, onunla kol kola gezmekte mahzur görmeyen, yüksek kürsülerden konuşmayan bir yazar. İncelmiş dil zevkiyle, sadeliğiyle ve samimiyetiyle anlattıklarını sevdireyor. Dilin insanı olduğu yerden alıp başka bir dünyaya yükselten gücünü ve güzelliğini keşfettirmeye çalışıyor. (içtenlik)
- B) Dolapdere'nin arka mahalleleri, arka sokaklardaki yaşantı, argo jargonlu bir anlatımın olması ve inceden mesajlar, bir hikâyeden daha fazlası diye düşünüyorum. *Düşüş* isimli hikâyede bile ana karakterin kendi hesaplaşması oldukça gerçekçi bir biçimde verilmiş. Kusurlu bir yaşam, kusursuz aktarılıyor. (doğallık)
- C) Reşat Nuri Güntekin'in romanları, klasik roman tekniğine uyan eserlerdir. Okuru bir atmosfer içine soktukten sonra bir daha hiç bırakmaz. Sonuna kadar sizi diri tutar. (sürükleyicilik)
- D) Öykü denince aklıma ilk Sait Faik gelir. Berrak bir su kıvamında ne eksik ne fazlası olan öykülerinde yazar; okurla iletişim kurmakta zorlanmaz. İletisini hissettirir okura. İleti dedimse de geniş çaplı anlam katmanları akla gelmesin. Metnin kendisi en güzel iletidir Sait Faik'te. (duruluk)
- E) Yahya Kemal'in şiirini, üslup ve içerik bağlamında ele almakta yarar var. Klasik edebiyatın biçimsel olanaklarından yararlandığı gibi modern şiirin kapısını aralamayı da ihmal etmemiştir. (açıklık)

ANLATIM TEKNİKLERİ

1

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. Bugün Rize'nin en popüler merkezi durumunda olan Ayder, Kaçkar Dağları'na kuzey yönünden yapılan tırmanışların başlangıç noktasındadır. Yaylada, bungalovdan tipik yayla evi konseptine, aile pansiyonundan otele pek çok konaklama seçeneği mevcuttur. Her türlü altyapı hizmeti tamamlanmış olan yayla, tatil kasabası gibidir. Zengin bitki ve hayvan çeşitliliği yanında kaplıcası da ünlüdür. Ayder Yaylası, çam ormanları ve Kaçkar manzarasının tam ortasındadır. Ayder balı da bu cömert yaylada tadına bakılması gereken lezzetlerdendir. Görenleri kendine hayran bırakan yayla, efsunlu güzellikleriyle bütün dünyayı beklemeye devam etmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Açıklama
C) Betimleme D) Alıntılama
E) Benzetme

3. Bilgi, ezberlenen veya kavranan ders içeriğini gösterir. Beceriler ise bilginin benzer veya farklı durumlarda kullanılmasını içeren daha karmaşık bir süreçtir. Bilgi ve beceri düzeyindeki davranışlar, alt düzey zihinsel becerileri ifade eder. Yetenek ise kazanılmış bilgi ve becerilerin kullanılmasını gerektiren, geliştirilmesi uzun zaman alan, öğrencide gözlenmesi zor olan ve tek bir doğru cevabı olmayan davranışları temsil eder. Problem çözme, eleştirel düşünme ve yaratıcılık bu tür davranışlardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceleri geliştirme yollarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Karşılaştırmaya - Tanık göstermeye
B) Tanık göstermeye - Tanımlamaya
C) Benzetmeye - Örneklendirmeye
D) Tanımlamaya - Karşılaştırmaya
E) Kişileştirmeye - Karşılaştırmaya

2. Pencereye yaklaştı. Serin, yıldızlarla dolu bir geceydi. Açık pencerenin önünde biraz durdu. Şimdi başını soğuk bir yere dayamak, bu soğuk havayı böyle içmekte devam etmek, üşümek; evet, bir kış yağmuru altında çıplak kalmış kadar titreye titreye üşümek istiyordu. Ah, böyle üşüyebilse! Bir serin rüzgârın temasından sonra keşfettiği ateşe, başının ciğerlerinin, bütün mevcudiyetinin ateşine bu üşümek, şifa verecek zannediyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülemeye başvurulmuştur.
B) Birinci kişi ağızından anlatılmıştır.
C) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
D) İkilemeye yer verilmiştir.
E) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.

4. Filozofun şaşkınlığı, yabancının giysilerini ve görünüşünü dikkatle incelemesini engellemedi. Son derece zayıf ama ortalamadan çok daha uzun bir figürün ana hatları, üstüne sınıksız oturan ama bir önceki yüzyılın modasına göre kesilmiş, siyah bir kumaştan yapılmış, solmuş bir takım tarafından iyice belirginleştirilmişti. Bu giysilerin şimdiki sahiplerinden çok daha kısa birine göre dikilmiş olduğu açıktı. El ve ayak bileklerinin üç beş santimi açıktaydı. Ancak ayakkabılarının çok parlak tokaları, kıyafetinin diğer kısımlarının uyandırdığı aşırı yoksulluk izleniminin bir yalan olduğunu ele veriyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma B) Betimleme C) Açıklama
D) Öyküleme E) Benzetme

ÜçDört
Bes

5. Ham petrol, hidrokarbonların gelişigüzel karışımından oluşur. Hidrojen ve karbon molekülleri; uzun, lineer zincirler veya halkalar oluşturur. Zincirin veya halkanın kaynama noktası, büyüklüğü ile orantılıdır. Yani uzun, geniş bir molekül zincirini kırmak, küçük ya da kısa bir molekül zincirini kırmaktan daha zordur. Rafine etme işleminde molekül zincirleri birbirinden ayrılır. Çıkarılan ham petrolün dev fırınlarda ısıtılarak damıtılmasına "fraksiyonel damıtma" denir. Çünkü bu işlem ham petrolün bölümlere ayrılmasını sağlar. Fırın tankerinin en üstü en düşük, tabanı ise en yüksek sıcaklığa sahiptir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
- B) Çoğullaştırma yapılmıştır.
- C) Örneklendirmeye yer verilmiştir.
- D) Karşılaştırmalara başvurulmuştur.
- E) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.

6. İstanbul'un nüfusu 15 milyondan az değil. 1935'te 880 bin iken 50 yıl içinde yani 1985'te 5 milyona çıkmış. Son 20 yılda ise aniden en az üçe katlandı. Kilometrekareye düşen kişi 2 bin 250 kişi civarında. New York şehrinde 8,2 milyon insan 830 kilometrekarede yaşıyor. En yoğun yerleşim alanı, kilometrekareye 9.900 kişi... Bu bakımdan bakıldığında İstanbul dünyanın en yoğun nüfuslu şehri değil belki ama Çin hariç, dünya metropollerinde İstanbul'un 20 yılda yaşadığı nüfus artışını 20. asrın başlarında tüm yüzyıla dağıtarak yaşamış.

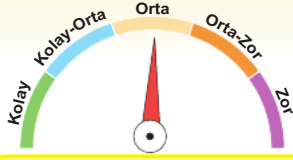
Bu parçanın yazarı aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisini yoğun olarak kullanmıştır?

- A) İzlenimlere başvurma
- B) Ayrıntılar üzerine yoğunlaşma
- C) Örnek verme
- D) Tanık gösterme
- E) Sayısal verilerden yararlanma

7. Bugünlerde internet ortamında ve mobil uygulamalar arasında dil öğretimi, özellikle de kelime öğretimi üzerine odaklanmış yazılımlarla karşılaşyoruz. En popüler olanları ise Lingopolis ve Duolingo. Her ikisi de kelime öğretimi amacı güdüyor. Ancak kelimeleri cümle içi kullanımları ile birlikte sunuyor. Bu kadar mı? Hayır. En önemli özellikleri, her ikisi de tercüme sistemini yani dili öğrenenin ana dilini ya da bildiği herhangi bir dili kullanıyor: İngilizce biliyorsanız Duolingo üzerinden "İngilizce Bilenler İçin İspanyolca" platformunu kullanarak İspanyolca öğrenebilirsiniz. Ya da İngilizce biliyorsunuz ve Türkçe öğrenmek istiyorsunuz. "İngilizce Bilenler İçin Türkçe" platformunu kullanarak Türkçe öğrenebilirsiniz. Hem Duolingo hem de Lingopolis, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde belirtilen seviyeleri dikkate alarak tema bazlı kelime grupları üzerinden dil öğretmeyi amaçlıyor. Ayrıca eğitim ve öğretimde oyunlaştırmanın (Gamification) önem kazandığı dijital çağda dil öğretiminde ne tür oyunlaştırmalar yapılabileceğine yönelik Duolingo ve Lingopolis çok güzel uygulamalar içeriyor. Lingopolis'te kazandığınız puanlarla sanal bir şehir kurabiliyorken Duolingo'da kazandığınız lingotlarla lingot dükkanından sanal alışveriş yapabiliyorsunuz. Duolingo'da geçmiş kelimeleri tekrar etmediğinizde güç seviyeniz düşüyorken Lingopolis'te kurduğunuz şehir yavaş yavaş yok oluyor. Her iki platform da uzun süreli/kısa süreli hafıza üzerine kurulu bir algoritma kullanıyor ve önceden öğrendiğiniz kelimeleri ara ara tekrarlamana istiyor.

Bu parçada altı çizili bölümlerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Tartışma örnekleri barındırmaktadırlar.
- B) Önceki yargıyı örneklendirmektedirler.
- C) Anlatıma beğeni duygusu katmışlardır.
- D) Çeşitli duyulara seslenmektedirler.
- E) Ayrıntılar üzerine yoğunlaşmaktadırlar.

ANLATIM TEKNİKLERİ

2

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Minyatür, Latince “miniare” kökünden gelir. Sözlük anlamı, çok ince işlenmiş küçük boyutlu resim ve bu tür resim sanatına verilen addır. Orta Çağ'da -Avrupa'da- el yazma kitaplarda baş harfler kırmızı boyanırdı. Bunun için Latince adı minium olan kurşun oksit kullanılırdı. Minyatür kelimesi buradan türemiştir. Osmanlıcada nakış veya tasvir, yapan sanatçıya da nakkaş veya musavvir denirdi. Minyatürler, el yazması kitaplarda metnin içeriğini açıklamak için yapılan resimlerdir, o yüzden boyutları küçüktür. Günümüzde bu minyatürler, kıymetli birer tarihî belge niteliğindedir. Minyatür tekniğinde asıl olan, eserin bir bütün olarak izlenmesidir. Yani gözün gördüğü alanın dışına çıkılarak eserin perspektif içinde yer alamayan ama var olan diğer yönleri de esere yansıtılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanımlama
B) Örneklendirme
C) Açıklama
D) Karşılaştırma
E) Niteleme

3. Ön yargılı olmanın iyi bir şey olmadığına dair genel bir kanı vardır. Uzmanlar, rehberler ön yargılardan kurtulmamız gerektiğini salık verip dururlar. Ancak insan, ön yargılardan tamamen kurtulması mümkün olmayan bir canlıdır. Örneğin herhangi bir olay yaşadığımızda olayı inceler, değerlendirir ve bir yargıya varırız. Bunu da çeşitli kısa yollar, tahminler kullanarak yaparız. Çünkü insan zihni, kapasitesindeki bütün bilgileri ve ihtimalleri elden geçirip değerlendirdikten sonra bir sonuca varan bilgisayarlar gibi çalışmaz; tahminî yollar kullanarak çalışır. Tahminci süreçler hız sağlar ama hata yapmaya açıktır. Bu yapısal kısıtlılık yüzünden insan rasyonelliği, sınırlı bir rasyonelliktir ya da başka bir deyişle insan kısmen irrasyoneldir. İrrasyonellik, ön yargı üretimi için gerekli zemini sunar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Tartışma
E) Tanık gösterme

2. James Bond hayranları, Nagasaki'den yaklaşık 15 km uzaklıkta bulunan Hashima'yı duymuşlardır. 2012 yılında çekilen *Skyfall*'da Javier Bardem'in oynadığı Raoul Silva bu adada yaşıyordu. Bu küçük adada 1887 ve 1974 yılları arasında işletilen bir deniz altı kömür madeni vardı. 1959'da nüfusu 5.259 kişiye ulaşmıştı. Bu rakam, kilometrekare başına 216.264 kişiye eşit ve o tarihte adayı dünyanın yüz ölçümüne göre en yoğun nüfuslu adası yapmaya yetiyordu. Adaya apartman blokları, deniz surları, bir okul, hastane, belediye binası, sinema, dükkânlar, pachinko (bir Japon oyunu) salonu ile birlikte komşu adaya bağlanan dört maden shaftı inşa edildi. Adadaki inşaat çalışmalarının çoğu, 1930'lardan İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna kadar zor şartlara maruz kalan zorunlu işçi ve savaş esirleri tarafından yapıldı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
B) Deyim kullanılmıştır.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Alıntılama başvurulmuştur.
E) Açıklama yapılmıştır.

4. Kamufleajı sanata dönüştüren çalışmalarından dolayı “Görünmez Adam” olarak tanınan başarılı sanatçı Liu Bolin, Çin'in bitip tükenmek bilmeyen hava kirliliği sorununu unutulmaz sanatsal bir eyleme dönüştürdü. Bolin, Pekin'in doğu yakasında, açık bir arazide yedi kişiyi arka planla aynı desene boyayarak kirliliğin havanın içinde yok etti. Sanatçı, ilginç projesini anlattığı bir röportajında “Bu durum karşısındaki tavrımı yansıtmak için insanların pasif bir şekilde değil bilfiil yok olmalarını tercih ettim.” diyor. Bolin'in eşsiz çalışması, başkentte hava kirliliğinin kritik seviyeye ulaştığı rapor edildikten birkaç gün sonra yayımlandı. Çin'de meydana gelen hava kirliliği, küresel ölçekte mücadele ettiğimiz iklim değişikliğinin belirtilerinden yalnızca biri.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Açıklama tekniği ağır basmaktadır.
B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
C) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
D) Anlatıma beğeni duygusu katılmıştır.
E) Alıntılama yer verilmiştir.

5. Hep görmeye alışık olduğumuz filmlerin yanında sinema dünyasında deneysel amaçlarla yapılan filmler de bulunuyor. İnsanın hayal dünyası ve hedeflerinin sınırlarıyla eşit sınırlara sahip olan bu deneysel filmlerin son zamanlardaki en ilginç ve dikkat çekeni ise İsveçli yönetmen Anders Weberg'in *Ambiance* adlı çalışması. Yönetmen Weberg'in son çalışması olan film hakkındaki en ilginç bilgi ise 2020 yılının son gününde, tüm kıtalarda aynı anda gösterilmeye başlayacak ve 720 saat, yani 30 gün sürecek olması. 2014 yılında 72 dakikalık bir tanıtım fragmanı yayımlanan filmin yakın zamanda yayımlanan kısa fragmanının ardından 2018 yılında 72 saat süren bir uzun fragmanı da yayımlanacak.

Bu parçanın yazarı düşüncesini geliştirmek için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tanık göstermeye
B) Tartışmaya
C) Örneklendirmeye
D) Alıntı yapmaya
E) Duyguları yansıtmaya

6. Anadolu, tedavi gücü yüksek ve aromatik bitkilerin varlığı konusunda Avrupa'ya oranla kıyas kabul etmez biçimde üstündür. İnsanlığın beslenmesini sağlayan tahılların dünyaya yayılış yeri olan Anadolu, binlerce yıldan beri ilaç yapımında kullanılan bitkileri de barındırmaktadır. Mantar çeşitleri, mersinler, ekinezyalar, biberiyeler, ısırgan otları, sarısabır otları, hayıtlar ilk anda akla gelenler arasındadır. Hititler günümüzden 4 bin yıl önce ağaçlardan ilaç yapmıştır. Günümüzde de Torosların Aladağlar yöresinde Adana köknarından elde edilen sakız, aç karnına bal ile yenilerek mide ve ülser hastalıklarının iyileştirilmesinde kullanılmaktadır. Balıkesir yöresinde "katran ardıcı"nın meyveleri mide hastalıkları, bronşit tedavisi amacıyla yenilmekte ve çayı içilmektedir. Balıkesir yöresinde kızılıçık ağacının meyveleri ile kayın ağacının kabuklarından ishal kesici olarak yararlanılmaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- I. Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
II. Örneklendirmeye yer verilmiştir.
III. Çoğullaştırmaya yer verilmiştir.
IV. Benzetmeye yer verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

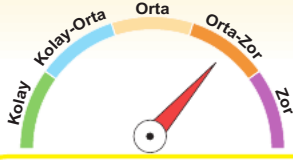
7. Herkes bilinen yerleri anlatır fakat benim şimdi anlatacağım derecede büyük, özel, ıssız ve sakin koyları anlatacak pek kimseler çıkmaz. Gördüğünüz bütün koyları hayal edin, deniz ve ardında kumsal. Öyle değil mi? Buranın farkı, denizin yamacında güneyinde ve doğusunda çimenlerle dolu bir alan olması. Denizin berraklığı ile cezbedici, çocukların koşup oynayabileceği muhteşem bir yer. Bahsettiğim bu ıssız ve sakin koylarda çoğu kişinin korkusu güvenlik. Gerçi bu da anlamsız çoğu zaman. Büyük şehirlerde yolda yürümek, insanın daha tehlikeli. Bu tür koylarda sizi rahatsız edebilecek tek hayvan, geceleri domuz olabilir; o da zaten gürültü yaptığınızda kaçır, saldırma olasılığı yok denecek kadar azdır. ıssız koyları da in cin top oynuyor sanmayın, elbette birkaç aile olabiliyor fakat çok az. Deniz sonrası duş konusuna gelince asla çekinmeyin; tuzlu su, saçlarınıza ve vücudunuza zarar vermez; aksine derinize ve vücudunuza D vitamini emiliminde faydalı olur, korkmayın!

Bu parçanın anlatımında

- I. Benzer mekânları karşılaştırma,
II. Açık alanları betimleme,
III. Doğayı devinim içinde yansıtmaya,
IV. Anlatıma beğeni duygusu katma

yaklaşımlarından hangilerine başvurulmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) II ve IV
D) I ve III
E) Yalnız IV

ANLATIM TEKNİKLERİ

3

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Geçen yazın sıcak bir günü... İki saatten beri bir tepe üzerinden Sarayköy Ovası'nı seyreliyordum. Biraz evvelki göz kamaştıran ışık cümbüşü, önümdeki ilçeyi âdeta seçilemeyecek bir hâlde, karman çorman; ev, bahçe, tarla, cam, taş yığını hâlinde gösteriyordu. Şimdi şehir, âdeta adım adım yaklaşıyordu. Güneşin batmasına yakın içime bir telaş ve korku da düşmeye başlamıştı. İki saatten beri devam eden tekerlek tamirini bitirememek, karanlık iyice basmadan oraya ulaşamamak... Ben de yardıma kalktım, kollarımı sıvayıp çıkan tekerleği arkaya götürdüm, kullanılmayacak aletleri toplayıp kutusuna yerleştirdim, şoför ellerini yıkasın diye bidonu getirdim.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanıtlayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
B) İşitsel öğelere yer verilmiştir.
C) Tanımlamalardan yararlanılmıştır.
D) Devrik cümlelerle, anlatım tekdüzelikten kurtarılmıştır.
E) Öyküleme ve betimleme tekniğinden yararlanılmıştır.

3. Bütün topluluk keyifle, zevk alarak mağrur ve acele acele önümüzden geçiyor; bir sağanak gürültüsüyle yeri çığneye çığneye kapıdan içeri dalıyordu. Evdeki telaşı görmeliydiniz! Sorguçu ve yeşilli, yaldızlı kocaman tavuslar, tüneleri üstünde gelenleri tanıdılar ve onları korkunç bir boru sesiyle karşıladılar. Kümes halkının uykusu başına sıçradı, herkes ayakta: Güvercinler, beç tavukları, ördekler, hindiler, hepsi... Bütün kümes çılgına döndü, tavuklar sabahlamayı akıllarına koymuşlar!.. Sanki her koyun kendi postunda yabani bir Alp kokusu ve dağların o insanı sarhoş eden ve zıp zıp oynatan keskin havasından biraz getirmiş.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görsel öğelere yer verilmiştir.
B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
D) Yinelemelere yer verilmiştir.
E) Duyu aktarımı yapılmıştır.

2. Spor sahaları, iki rakibin mücadelesinin sergilendiği yer olsa bile tribünlerde yer alan biz sporseverler için bir karnaval yeridir aslında. Din, dil, ırk, sınıf ya da özel durumlar fark etmeksizin spor hepimizin ortak dilidir. Oradaki sevinçler, hüznler, mutluluklar hepimizi birbirimize daha da çok yakınlaştırır. Olaylara farklı bakmaya başlarız. Sporun kazanmak ya da kaybetmenin çok daha ötesinde bir misyonu vardır. "Engel"leri ortadan kaldıran ve her bireyi eşit kılan sporun hepimizin hayatına etki ettiği öyle anlar vardır ki gururu ve sevinci aynı anda yaşatır bizlere. Brezilya'da düzenlenen Open Water Swimming World Championships yüzme şampiyonasında dünya şampiyonu olan 14 yaşındaki Sümeyye Boyacı'nın hikâyesi ise hepimize ilham olacak türden. "Yüzme için kollara gerek yok, balıkların da kolları yok." diyen Sümeyye Boyacı'nın doğuştan kolları yok ama kocaman bir kalbi var.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Düşüncüyü alıntıyla pekiştirme
B) Mecazlı söyleyişe yer verme
C) Düşsel anlatımdan yararlanma
D) Çoğullaştırmadan yararlanma
E) Öznel anlatıma başvurma

4. Doktor, çocuğunuzun tedavisi için bir doz bilgisayar oyunu yazarsa şaşırmayın. Çünkü artık ilaç olarak onaylanmış bir bilgisayar oyunu var. *Endavour* adlı dijital oyun ADHD (dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu) için hazırlanmış ve ilaç olarak kullanılabilen bir oyun. Amerikan İlaç ve Gıda Kurumu tarafından doktorların ilaç olarak reçetelemesine onay verilen *Endavour*, 8-12 yaş arası çocukların ADHD hastalığını yenmesine yardımcı oluyor. Yapılan klinik deneylerde bir ay boyunca haftada beş gün 25 dakika bu oyunu oynayan katılımcıların üçte birinde iyileşme görülmüş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
B) Sayısal veri
C) Tanık gösterme
D) Kişileştirme
E) Dolaylı anlatım

5. Teknolojiyle birlikte günlük alışkanlıklarımız da hızla değişirken normal olanı kavramak ve sınırlar koymak zorlaşıyor. Bu süreçten en çok etkilenen elbette teknolojiyle iç içe büyüyen çocuklar oluyor. Onları koruma, onlara sınırlar koyma ve onların özellikle internetten en verimli ve sağlıklı şekilde faydalanmalarını sağlama görevi ise ebeveynlere düşüyor. Çocuklarının sürekli tablet, bilgisayar ya da telefon başında vakit geçirdiğini ve bu durumun artık aşırıya kaçtığını fark eden ebeveynlerin herhangi bir şekilde müdahale etmeden önce çocuklarının internet bağımlısı olup olmadığını öğrenmeleri gerekiyor. Eğer çocuğunuz bilgisayarı, tableti ya da telefonu saatlerce vakit geçiriyorsa bu dikkat etmeniz gereken ilk şey olacaktır. Bu durum dönemsel de olabilir bir bağımlılığın başlangıcı da. Bu yüzden öncelikle çocuğunuzun ruh hâlini, internette neden bu kadar çok vakit geçirdiğini ve neler yaptığını gözlemlemelisiniz.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlerden yararlanılmıştır.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) Sessel yinelemeye yer verilmiştir.
D) İkileme kullanılmıştır.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

6. Doğru kamp yerini seçmeyi öğrenmeniz güvenliğinizi için çok önemli. Yabani hayvanlardan sakınmak ve kuru kalmak gözetmeniz gereken iki kriter. Dere kenarında kamp fikri hoşunuza gidebilir ama tehlikelidir. Sulak alanlarda ve içinden su geçen vadilerde kamp kurmaktan kesinlikle kaçınılmalıdır. Çünkü su baskınlarının ani olmasının bir sebebi var. Hatırlar mısınız bilmiyorum, yıllar önce Kazdağları'nda dere kenarında kamp yapan Esat Edin adlı vatandaş üç çocuğu ile birlikte ani bir su baskınına kapılmış ve can vermişti. Hatta kamp yaptıkları yerde bir damla yağmur bile yağmıyordu. Ancak göremedikleri kadar uzakta bir yerde yağın yağmur, dereye karışıp sel olmuş ve kamp alanlarını basmıştı.

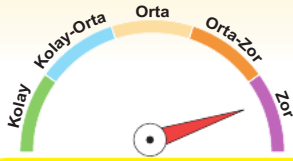
Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğada yaşam konusunda bir dizi öneride bulunulmuştur.
B) Öne sürülen düşünce, yaşanmış bir örnekle pekiştirilmiştir.
C) Düşünceler neden-sonuç ilgisıyla desteklenmiştir.
D) Görüşler tanık göstermeyle inandırıcı kılınmıştır.
E) Deyimlere yer verilmiştir.

7. I. 19. yüzyılda pozitivist (olgucu) gelenek yerleştiği için nesnenin ya da figürün yapısına odaklanmaktan çok bu yapıyı oluşturan etmenleri de gözlemleme yoluna gidilmiştir. Daumier'in büstlerinde de et-kemik-kas örüntüsünden daha fazla kişilerin karakteristik özellikleri ve konumları dolayısıyla yarattıkları duygular ön plana çıkar. Bu büstlerde izleyiciyi gülmeye yönlendiren şey, kişilerin abartılı ve yapılandırılmış ruh hâlleridir. Yüzlerdeki eksiklik, sakatlık gibi durumlar vurgulanmaz; aksine zihniyetlerinin oluşturduğu kurgusal mimikleri dikkat çeker.
- II. Bahtin, *Karnaval'dan Romana* ismini verdiği derlemesinde gülmeyi şöyle açıklar: "Gülme; bir nesneyi yakınlaştırma konusunda, kişinin onun her tarafını teklifsizce, samimi bir şekilde yoklayabileceği, evirip çevirebileceği, içini açabileceği, üstünden altından bakabileceği, dışındaki kabuğu açıp içini gözleyebileceği, kendisinden kuşku duyabileceği, dağıtabileceği, kesip parçalayabileceği, tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarabileceği, serbestçe inceleyebileceği ve onunla deney yapabileceği kaba bir temas mıntıkasına sürüklenme konusunda fevkalade bir güce sahiptir." Daumier de bu karikatür heykelleriyle bizi bu denli yoğun bir temas alanına çağırır, tam da bu yüzden güleriz.

Yukarıdaki numaralanmış parçaların anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. parçada karşılaştırma söz konusudur.
B) I. parçada neden-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
C) I. parçada sayıp dökmeye başvurulmuştur.
D) II. parçada hem alıntı yapma hem de tanık gösterme denilebilecek bir düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır.
E) II. parçada benzetme yoluyla bir somutlama yapılmıştır.

ANLATIM TEKNİKLERİ

4

► Bu test, soruların zorluk düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. O dakikayı ömrümden unutamam. Üç kişiydik. Ben rehberlik ediyordum diğer ikisine. Hava bozmaya başlayınca eski bir değirmene götürdüm onları. Biz oraya girince fırtına arttıkça artmıştı, bulutlar yarışır gibi gidiyordu. Duvarlar sarsılıyor, tepemizdeki kiremitler uçuyordu. Ve değirmen, azgın bir hayvan gibi homurduyor ve dönüyordu. Ağaçlar neredeyse kırılacakmış gibi sallanıyor; çalı çırpı, toz toprak önüne gelene çarpa çarpa uçuşuyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Örnelemeye başvurulmuştur.
- C) Benzetmeye yer verilmiştir.
- D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- E) Varlıklar hareket hâlinde verilmiştir.

3. Hareket ögesine dayalı olan sinemanın en belirgin özelliği "ani etki", izleyiciyi içsel bir yaratım sürecine sürükler. Bu yaratım süreci de izleyiciyi çarpıcı montajın sunduğu anların birbirini takip etmesine bağımlı kılar. Gilles Deleuze, sinemanın ilk yıllarında hareket ögesinin propaganda olarak filme yerleştirildiğini ve kitleleri etkilediğini söylemiştir. Deleuze, beden sinemada bir öge olduğunu ve hareketin bedenin yanı sıra sinematografik unsurlarla kullanıldığını ifade etmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
- B) Karşılaştırma
- C) Örnekleme
- D) Öznellik
- E) Açıklama

2. Türk kahvesi kültürü çok eski bir kültür olmakla birlikte Türk kahvesinin içme ritüelleri de bulunmaktadır. Her bölgede farklı şekillerde hazırlanan ve tüketilen Türk kahvesi, Boşnak geleneklerine göre şekersiz olarak yapılır. Şeker ile karıştırılan Türk kahvesinin tadının kesildiğine inanılır. Eğer ki şekerli kahve içilmek isteniyorsa kesme şekerler ısıtılarak ağızda tatlı bir tabaka oluşturulur. Bir yudum kahveden, bir ısıruk şekerden alınarak Türk kahvesi içilir. Türk kahvesi ile ilgili birçok deyim ve atasözü de toplum içinde kullanılır durumdadır. Kahvenin pişirilmesi ve servis edilmesinde çok beklenmişse "Kahve Yemen'den mi geliyor?" denir. Bunun en önemli sebebi ise Türk kahvesinin ana vatanının Yemen ve Habeşistan olmasıdır. Türk kahvesini içmenin bir adabı ve ritüeli de vardır. Geleneksel bir kültür motifi olan Türk kahvesinden yudum almadan önce kahvenin yanında gelen soğuk sudan bir yudum alınır. Bu sayede ağız temizlenir ve kahvenin tadı tam anlamıyla alınmış olur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yinelemeye başvurulmuştur.
- B) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Açıklayıcı anlatım tercih edilmiştir.
- E) Örnelemeye başvurulmuştur.

4. Hititlerin *Telipinu* efsanesinde Telipinu'nun geri gelmesi için yapılan büyüde diğer meyvelerle birlikte incirden "Nasıl içinde bin tohum varsa..." diye bahsedilmektedir. Bu bulgular, Hititlerin incir yetiştirmekte olduklarını ve o devirde Anadolu'da incirin meyvecilikte önemli bir yeri olduğunu ortaya koymaktadır. Anadolu Yarımadası'nda yabani olarak yetişen ve ana vatanı Anadolu sayılan incir, bir kültür bitkisi olarak Akdeniz çevresine parlak medeniyetler gerçekleştiren Fenikeliler, Yunanlılar ve Romalılar tarafından yayılmıştır. Yunanlıların temel besin kaynaklarından biri olan inciri, Anadolu'nun güneybatısındaki antik bölge olan, bugünkü Aydın ve Muğla illerinin büyük kesimlerini içine alan Karia Bölgesi'nden aldıkları söylenir. MÖ 4. yüzyılda Karia kentlerinde üretilen incir, Miletos Limanı'ndan diğer Akdeniz ülkelerine yollanmaktaydı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Çıkarımda bulunulmuştur.
- C) Alıntı yapılmıştır.
- D) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
- E) Kanıtlanabilir verilere yer verilmiştir.

5. Doğa sporları ile uğraşanlar için özellikle dağcılık, sportif aktiviteden çok, bir hayat tarzını ifade eder. Vadilerin sırtına tırmanmak, büyük dağların engebeli yamaçlarını keşfetmek, şehir hayatının stresini ormanların eşsiz huzuruyla atmak, bir nevi meditasyon aracıdır onlar için. Eğer siz de o doğa tutkunlarından biriyseniz maceracı ruhunuzun dizginlerini bırakmak için acele etmelisiniz. Edinebileceğiniz bir dağcı çantasıyla macera tutkunuzu sırtınıza yükleyerek yola çıkmanın tam zamanı!

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tartışma tekniğinden yararlanılmıştır.
B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
C) Doğa devinim içinde aktarılmıştır.
D) Sayısal veriler sözcüklerle ifade edilmiştir.
E) Somutlaştırmaya başvurulmuştur.

6. Sinema mı tiyatro mu?.. Elbette tiyatro... Ama neden tiyatro? Söyleyeceklerim kişisel düşüncelerim olacak, herkes buna katılmayabilir ve sinemaseverler lütfen alınıp da bana kızmasınlar. Sinemayı ben de seviyorum, sadece tiyatroyu sinemadan daha çok seviyorum, o kadar... Öncelikle tiyatro daha canlı, karşımızda canı kanı olan insanların var olduğu bir ortam. Sinema ise daha bir kurgulu ve yapay geliyor bana. Televizyondan tek farkı ise dev ekran ve daha gürültülü ses efektleri. Sinema neden yapay? Aktör ve aktrislerin mükemmel bir oyunculuk sergilemeleri çok önemli değil çünkü hatalar, ışık veya ses oyunları ile kamufle edilebiliyor. Ayrıca farklı zaman ve mekânlarda çekilmiş sahneler birleştirildiği için tiyatroya nazaran daha kopuk olaylar zinciriyle karşı karşıya geliyoruz. Karşımızda iki boyutlu, düz bir ekran; ne kadar gerçekçi olabilir ki? Oyuncularla göz teması kurulamıyor, oynayanlar sizin farkınızda bile değil çünkü sizi görmüyorlar. Tiyatro öyle mi? Bu saydıklarımın tam tersi tiyatrodadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) İkilemeye yer verilmiştir.
D) Sözde soru cümlesi kullanılmıştır.
E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

7. Sürekli değişen, dönüştüren zaman içerisinde ileri yaş bireylerinin hayatında çok sayıda değişiklik gözlenir. Kişinin yoğun stres yaşamasına, buna bağlı psikolojik ve psikiyatrik hastalıkların ortaya çıkmasına yol açabilen çok etmen vardır: iş hayatının bitmesi ile sosyal ortam değişikliğine uyumun sağlanamaması, sevdikleri ya da çocukları için endişe, buna bağlı olarak uyku bozuklukları, hormonal dengenin değişmesi, beklenmeyen hastalıklar, artan kayıplar ve yas hâli... Yine bu etmenlere bağlı olarak kişinin hayatında fiziksel rahatsızlıklar görmek de mümkündür. Özellikle bel, boyun ve diz ağrılarından şikâyet eden yaşlılarda hareketsizliğe bağlı olarak kas iskelet sistemi hastalıkları yaygındır. Obezite, yorgunluk hâli, beraberinde düşme riski de yaşam kalitesini düşüren, kişinin bağımsız ve desteksiz hayatını sürdürmesine engel olabilecek diğer rahatsızlıklardan bazılarıdır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıda verilen teknik ile tekniğin parçadan alınmış örneklemelerden hangisi birbiriyle uyusmaz?

- A) **Sayıp dökme:** Kişinin yoğun stres yaşamasına, buna bağlı psikolojik ve psikiyatrik hastalıkların gelişmesine yol açabilen çok etmen vardır: iş hayatının bitmesi ile sosyal ortam değişikliğine uyumun sağlanamaması, sevdikleri ya da çocukları için endişe, buna bağlı olarak uyku bozuklukları, hormonal dengenin değişmesi, beklenmeyen hastalıklar, artan kayıplar ve yas hâli...
- B) **Açıklama:** Sürekli değişen, dönüştüren zaman içerisinde ileri yaş bireylerinin hayatında çok sayıda değişiklik gözlenir. Kişinin yoğun stres yaşamasına, buna bağlı psikolojik ve psikiyatrik hastalıkların ortaya çıkmasına yol açabilen çok etmen vardır: iş hayatının bitmesi ile sosyal ortam değişikliğine uyumun sağlanamaması, sevdikleri ya da çocukları için endişe, buna bağlı olarak uyku bozuklukları, hormonal dengenin değişmesi, beklenmeyen hastalıklar, artan kayıplar ve yas hâli...
- C) **Neden-sonuç ilişkisi:** Yine bu etmenlere bağlı olarak kişinin hayatında fiziksel rahatsızlıklar görmek de mümkündür. Özellikle bel, boyun ve diz ağrılarından şikâyet eden yaşlılarda hareketsizliğe bağlı olarak kas iskelet sistemi hastalıkları yaygındır.
- D) **Çoğullaştırmalar:** Sevdikleri ya da çocukları için endişe, buna bağlı olarak uyku bozuklukları, hormonal dengenin değişmesi, beklenmeyen hastalıklar, artan kayıplar ve yas hâli... Yine bu etmenlere bağlı olarak kişinin hayatında fiziksel rahatsızlıklar görmek de mümkündür.
- E) **Duyguları yansıtmaya:** Obezite, yorgunluk hâli, beraberinde düşme riski de yaşam kalitesini düşüren, kişinin bağımsız ve desteksiz hayatını sürdürmesine engel olabilecek diğer rahatsızlıklardan bazılarıdır.

0 **SIFIR**
RISK

5

ODAKLANMA

Kondisyon

1

- Bu testte 8 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, 150-220 sözcük arasında oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size önerilen süre 8-12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. İnsanlar, yapmak isteyip de yapamadıkları şeyleri gerçekleştiren kişilere her zaman hayranlık duymuş ve onları saygıyla anmışlardır. Cahit Sıtkı Tarancı da Daniel Defoe'nun *Robinson Crusoe* adlı romanındaki kahramana özenerek *Robenson* şiirinde romandaki kahraman gibi olmak istemektedir. Maceralarla dolu sayılabilecek bir hayatı olmasına ve kalabalık bir çevrede yaşamış olmasına rağmen Tarancı, kendisini hep yalnız hissetmiştir. Şiirlerinde en yoğun yansıttığı duygu, tıpkı Robinson gibi, içinde yaşadığı çevreden kaçıp uzaklaşmaktır. Kaçmak, uzaklaşmak; insana hüznün ve acı veren bir duygudur. Buna rağmen Cahit Sıtkı'nın romanda da olsa bir yalnızlık yaşayan Robinson adına şiir yazması ve onun yaşadığı hayata özenmesi, hem ilginç hem de gerçek hayattan masal dünyasına kaçma arzusunun bir ifadesidir. *Robenson* şiirinde kahraman ve onun yaşadıklarıyla kendini özdeşleştiren şair, kullandığı dil ile de çocuk duyusu ve samimiyetini göstermektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
- B) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Benzerlik ilişkisinden yararlanılmıştır.
- E) Soyut sözcüklere yer verilmiştir.
2. WhatsApp bildiğiniz gibi internet üzerinden mesajlaşma, arama ve görüntülü konuşma imkânı veriyor. Bağlantınız olmadığı zamansa Wi-Fi ve hücresel ağ açılana kadar yolladığınız tüm mesajlar asılı kalıyor ve bağlantı geldiğinde karşı tarafa iletiliyor. Biliyor musunuz, WhatsApp'ı internetsiz kullanabilirsiniz; şaka değil. Peki, ücretsiz WhatsApp için hangi ayarları yapmanız gerekiyor? Android yüklü cihazınızdan Ayarlar > Bağlantılar > Mobil Ağlar kategorisini seçin. Bazı Android cihazlarda bu bağlantıya Diğer Ağlar seçeneği altından ulaşabilirsiniz. Mobil Ağlar kategorisi üzerinde Erişim Noktası Adları seçeneğine gelin. Erişim Noktası Adları bölümünde ekranın sağ üstünde yer alan ekle seçeneğini seçin. Açılan ekranı şu bilgilerle doldurun: İsim: WhatsApp, APN: İnternet, Proxy: 127.0.0.01, Bağlantı Noktası: 8080. Bu bilgileri girdikten sonra oluşturduğunuz profili kaydedin ve Erişim Noktası Adları bölümünden Whats App'ı seçin. Şimdi WhatsApp'ı internetsiz de kullanabilirsiniz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tartışmaya B) Öykülemeye C) Örneklendirmeye
- D) Açıklamaya E) Tanımlamaya

3. **Gazeteci:**

(I) ----

İş insanı:

— Anne olduktan sonra esas mesleğim olan iç mimarlığa biraz ara vermek istedim. O sıralarda annem, hobi olarak cam atölyelerine gidip değişik formlarda objeler yaratmaya başladı ve bundan çok keyif aldı. Annem, hem mimar hem ressam. Dolayısıyla sanatla hep iç içeydi. Kısa zamanda başta benden olmak üzere etrafımızdan büyük ilgi gördü. Ablam ise babamla birlikte gıda grubunu yönetiyor. Böyle bir marka yaratmaya karar verdiğimizde ablam da büyük heyecanla kabul etti.

Gazeteci:

(II) ----

İş insanı:

— Yoğun iş tempolu bir aile içinde büyüdüm. Babam disiplinli ve işine âşık bir adam. Senenin yarısını yurt dışında geçirir. Benim çocukluğumdan beri güzel sanatlara ilgim, tasarıma yatkın bir yönüm vardı. Yaratıcılığım hep ön plandaydı. Bu özelliğimi annemden aldığımı düşünüyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Söz sahibi bir marka oluşturmak neden zordur?
(II) Ülkemiz, tasarım konusunda hangi konumdadır?
- B) (I) Kadınlar, sanata mı ilgi duymalı yoksa ticarete mi?
(II) Annenizin sizi etkileyen tarafı neydi?
- C) (I) Çocuklar, anne babalarının işini devam ettirme konusunda neden isteklidir?
(II) Şirket kurmanın zorluğuyla ilgili ne söylersiniz?
- D) (I) Anneniz ve ablanızla birlikte kurduğunuz şirketin markası nasıl doğdu?
(II) Yaşadığınız çocukluk ortamının tasarım sanatınıza katkısı var mıydı?
- E) (I) Kadınlar için sizce en uygun ticaret alanı hangisidir?
(II) İş yaşamının stresi, çocukları ihmal ettiriyor mu?

4. Sanatın birçok dalında olduğu gibi çeviride de var olanın aktarımı ve anlatımı söz konusudur. Çeviride sanata özgü olan bu hususu, var olanın veya düşünülenin yazılı aktarımını görüyoruz. Umberto Eco'nun çevirinin "iki dil arasında değil her zaman iki kültür arasında bir değişim" olduğu düşüncesine katılarak, duygu ve düşüncelerimizin ifadecisi olan dil ve bu dili somutlaştıran metin, kültürel bileşenleri orijinalinden bir başka dile ne şekilde aktarır anlatıyor, sorusunu soruyoruz. Tabii ki dünya dillerinin ortak kültürel değerleri, bir dilden diğerine genel hatlarıyla aktarılmaktadır. Bununla birlikte her bir dilde, diğer dillerde kesin ve eş değer karşılığı olmayan kelime veya ifadeler bulunmaktadır. Bu özellik, göz ardı edilmemekte ve çeviride aşılması sorun olarak da görülmektedir. Ulusal kültür bileşenlerinin bir dilden farklı bir dile aktarımı; o metni farklı dilde okura sunma konusunu kültürlerin tanıtımı, kaynaşması ve zenginleşmesi etkenini de beraberinde getirmektedir. Doğal olarak insanlar, yaşamı ve değerleri dil bilincinde farklı ifade etmekte veya düşünmektedirler. Bu farklılığı sıra dışı bir özellik olarak vurgulamak doğru olmaz, tam tersine ulusal kültür bileşenleri göz önünde bulundurulursa bu özellik diller için sıradan sayılabilir.

Bu parçadan hareketle

- I. Çeviride, var olan bir metnin aktarımı önemlidir.
- II. Bazı kelimelerin, çevrildiği dilde tam olarak karşılığı yoktur.
- III. Çeviride risk alan çevirmen, yeni bir eser oluşturur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

5. Türk edebiyatında şiir geleneği eski ve güçlü olmasına rağmen şiirin teorisi üzerine yapılan çalışmaların tarihi oldukça yeni sayılır. Bu bağlamda ilk örneklerine 1940'lı yıllardan sonra rastlanan bireysel, sistematik, bütünlükçü ve tutarlı şiir teorisine varmak; yaklaşık yüzyıllık bir modernleşme sürecini gerektirir. Çünkü hem tam anlamıyla modern, kentli, bireyselliğinin bilincine varmış toplumsal bir dokunun oluşmaması hem de gelenek-modern karşıtlığına bağlı bir edebiyat ve sanat atmosferinin varlığı, şiir teorisini tartışmalarının yüzyıl boyunca bireysellikten çok, topluluklar üzerinden yürüyen tepkisel değerlendirmeler biçiminde cereyan etmesine neden olur. Bu sebeple Salah Birsal'in Türk edebiyatındaki ilk poetika (şiir teorisini) denemesi olarak değerlendirilebilecek *Şiirin İlkeleri* adlı çalışması sadece kendi edebî seyrî açısından değil Türk şiirinin modernleşme tarihi açısından da oldukça önemli bir metindir. Bu metinde şiirin üslup özelliklerine, geleneğe yaklaşımına, güncelle olan ilişkisine, felsefi boyutuna kısacası içeriğine ve biçimine dair düşüncelerini dile getiren Salah Birsal; bir sorgulama içeren, zekâyı önceleyen, yapısal anlamda tam, özgün, derinliği olan, üslubu ve kelime işçiliğini önemseyen bir şiir anlayışını savunur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Şiir teorisiyle ilgili çalışmaların yeni olduğuna
- B) Şiir teorisiyle ilgili değerlendirmelerin uzun yıllar topluluklar üzerinden yürütüldüğüne
- C) *Şiirin İlkeleri* adlı eserin Türk edebiyatında sahip olduğu öneme
- D) Salah Birsal'in önemseydiği ve savunduğu şiirin özelliklerine
- E) Salah Birsal'in şiir dışında hangi türde eserleri bulunduğu

ÖSYM KÖŞESİ

6. *Son Adam* filmi, I. Dünya Savaşı sonrasında Berlin'deki büyük bir otelin yaşlı kapıcısının öyküsünü anlatır. İşini çok seven bu adam, evlenmek üzere olan kızıyla birlikte oturduğu binanın tüm sakinlerine, her akşam görkemli üniformasıyla bir gösteri yapar. Ancak yaşının ilerlemesi nedeniyle, bir sabah, yerine çok daha genç bir adamın getirildiğini ve kendisine tuvalet bekçiliği görevinin verildiğini öğrenir. Üniformaya ve saygın görülen bir işe dayalı tüm hayalleri yıkılan adam bunalıma girer, gerçeği çevresinden saklar ve sonunda damadı tarafından kapı önüne konulur. Ancak bu mutsuz son, onun hizmetlerinden çok hoşnut kalan bir milyonerin, servetini ona bırakması ve yaşlı adamın birden zengin olmasıyla noktalanır. Kuşkusuz filmin örtük anlamları da vardır. Yaşlı adamın, Amerikalı bir yazarın söylediği gibi "aslında daha kazançlı olan bekçiliğe getirilişi"ni bir dram hâline sokması; onun temelde üniformasını yani saygınlığını yitirmesinden kaynaklanmaktadır. Filmin bu yanıyla, Almanya'nın savaş sonrasındaki silahsızlanması ve üniformasını değerli gören ordusunu dağıtmak zorunda kalması arasında da bir ilişki vardır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sinema ve toplum arasındaki ilişkiyi en kapsamlı biçimde ifade etmektedir?

- A) Bireylerin mutsuzluğu olarak yansıyan dramalar, aslında toplumun mutlu olmasına zemin hazırlamaktadır.
- B) Toplumun güncel kaygıları ancak sinema diliyle ölümsüzleşebilmektedir.
- C) Sinema hem sanatsal estetiği kullanmalı hem de toplumun sesini duyurmalıdır.
- D) Filmlerin birden fazla anlam içeren dünyası, topluma eleştirel gözle bakmanın anahtarıdır.
- E) Sinemada işlenen bireylerin hayata bakış açıları, toplumun değer yargılarını temsil etmektedir.

2015 - ALES

7. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

— Kalemim, değişim değil ancak gelişim gösterdi diyebilirim. Çalışmalarım, roman ve öykü alanında devam ediyor. Çocuk okurlarımız için de yazmış olduğumuz çalışmalarımız bulunmakta. Polisiye ve fantastik kurgu edebiyat kategorisinde iki ayrı serinin ilkleri olarak yeni kitaplarım da okurla buluştu.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Popülerite eleştiri değil taklit içeren bir algıdır; bu şekilde düşünenler yazabilir. Ancak malumunuz bu durum, yazarın kalem için uzun soluklu olmaz. Dünya ve Türk edebiyatında tarz olarak farklılıklar ortaya koymuş yazarlar var. Ben de kendimce farklılıklar ortaya koydum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Yazı anlayışınız ve üslup açısından yenilikler ve değişimler gözlemlemektedir, bu anlamda bize neler söylersiniz?
(II) Popüler bir çizgiye kaydığınız iddia edilebilir mi?
- B) (I) Yazar olmaya karar vermeden önce ne tür kitaplara ilgi duyardınız?
(II) Sanata başladığınız çizgide devam ediyor musunuz?
- C) (I) Gençlerin fantastik merakı nereden geliyor?
(II) Bir yazar neden farklı alanlara yönelir?
- D) (I) Yazarlığın sizi zorlayan taraflarıyla ilgili neler söylemek istersiniz?
(II) İçinde bulunduğunuz ortam sizi etkiledi mi?
- E) (I) Çocukların edebiyatla tanışması adına yapılması gerekenlerin tam olarak yapıldığını düşünüyor musunuz?
(II) Yazarlarla okurlar arasında iletişim hangi kitaplarla daha iyi sağlanmaktadır?

8. Sümer uygarlığında bugünkü dünya uygarlığının başlangıcı, temeli vardır: Tanrı, din, rahip, tapmak, şiir, destan, öykü, atasözü, düşünce düzeni; hükümdar, ulus, yönetim, kanun; okul, öğretmen, öğrenci; madencilik, tarım, ticaret, matematik, astronomi; her türlü sanat, müzik, resim, heykel, mimari... İsa'dan önce 3300 yıllarında başlayan, 3200 yıllarında da yazının bulunmasıyla perçinlenen böyle bir uygarlığa hiç kuşkusuz, her ulus sahip çıkmak istemiştir. Ne var ki bütün zorlamalara karşın Sümerce; araştırılan, karşılaştırılan pek çok dile ters düşmüştür çünkü gerçek bir başka yödedir. Son incelemeler göstermiştir ki Sümer uygarlığı, en eski uygarlık olmakla birlikte tek başına bir halka değildir. Bu uygarlık sonradan yine Mezopotamya'da aynı soydan gelen insanlarca iki kez daha, iki büyük halka hâlinde yükseltilmiş; ayakta tutulmuştur. Güney Mezopotamya'daki Sümer uygarlık halkasını daha yukarılarda, Kuzey Mezopotamya'ya doğru yayılarak sürdüren ve yaşatan Gudlar, daha sonra da Kaşlardır.

Bu parçadan hareketle Sümer uygarlığı ile ilgili

- I. Bugünkü uygarlığın temeli sayılacak özelliklere sahiptir.
- II. İnançtan eğitime, sosyal yaşamdan görsel sanatlara kadar birçok alanda faaliyetleri vardır.
- III. Ülkeyi yönetenler, bilim insanı özelliğine sahip krallardır.
- IV. Farklı uluslar tarafından kendisine sahip çıkılmak istenmektedir.
- V. Mezopotamya'da aynı soydan gelen halklar tarafından yeniden yükseltilmiştir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- Bu testte 8 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, 150-220 sözcük arasında oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 8-12 dakikadır.

ÖSYM KÖŞESİ

1. Büyük endüstriyel ve finansal güçler sadece metalleri değil, bu metalleri üretecek ve tüketenler de üretirler. Bu üretim ve tüketim mekanizmasına biyopolitik bağlam denebilir; yani üretim ve tüketim çarkını sonsuza değin döndürecek ihtiyaçları, toplumsal ilişkileri, bedenleri ve zihinleri üretmek. Kısacası tüketenleri olduğu kadar üretenleri de üretmek. Biyopolitik bağlamda, hayat üretim için çalışmak ve üretim de hayat için çalışmak hâline gelir. Mesele yeni ihtiyaçlar, arzular ve bunları karşılayacak metaller üretirken ilgili öznelerin üretim ve tüketim döngüsündeki konumunun, bir metadan diğerine sürekli yer değiştirmesini sağlayabilmek. Dün son parçasını monte ettiğiniz kitaplığı yarın bir başkası alacaktır ama siz de onun çalıştığı firmanın ürettiği ayakkabıları giyiyorsunuzdur.

Bu parçada vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyopolitik bağlamın ortaya koyduğu üretim ve tüketim ilişkileri günümüzde insanların sosyalleşmesini zorunlu kılmaktadır.
- B) Biyopolitik bağlam denilen evrensel mekanizma bireylerin üretici ve tüketici rollerinin sürekliliği ve değişimi üzerine kuruludur.
- C) Bir maddeyi tüketim nesnesine dönüştürmek için önce o maddeye gereksinim duyan ve onu arzu eden kitleyi bulmak gereklidir.
- D) Bireylerin üretim ve tüketim döngüsünün bir parçası hâline gelmesi, insan ilişkilerinin sermaye odaklı bir yapıya bürünmesini sağlamıştır.
- E) Büyük şirketler, sundukları nesneleri üretecek ve tüketen kitlelerin farklılaşmasını sağlamak için özellikle çalışmaktadır.

2017 - ALES

2. Son dönemde okuduğum birçok öyküde, takip ettiğim dergilerde yer alan öykülerde belli başlı konular dikkatimi çekti. Şu kırmızı ışıktaki elindeki camsı ya da mendille cama yapışan çocuk konusundan, daha doğrusu konunun anlatım şeklinden bıkkınlık geldi desem yeridir. Yazarların çoğu, gözlemci boyutundadır. Asıl hikâyeyi bize duyuran yok. Hani diyorum ki biri de yeşil ışık yanar yanmaz buruk bir şekilde gaza basıp gitmese. Dörtlülere yakıp aracını sağa park ederek çocuğun peşinden gitse. Hep bakan, üzülen ama çözüm üretmeyen kısımda olmak hikâyelerimize de sirayet etmiş velhasıl. Mülteci konusu da almış başını gidiyor. Tabii ki yazılabilir. Yazılmalı da. Sanatçı, çağına tanıklık eder sonuçta. Benim derdim, üslup kısmında. Divan edebiyatı mantığını düşünelim. Konu sınırlı ve aynı konuyu pek çok şair ele alıyor. *Leylâ ve Mecnun* mesnevisini düşünelim. Pek çok şair ele almış. İlk yazar Genceli Nizâmî'dir ama bizim aklımıza ilk gelen Fuzulî'dir. Niye mi? Üslup meselesi tabii ki. Kim daha güzel anlatmışsa o daha kalıcı olur.

Bu parçada yazarın asıl yakındığı konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dramatik konuların sürekli ele alınmasından
- B) Hikâyelerde tercih edilen üslubun özensiz olmasından
- C) Toplumsal problemlere gerektiği şekilde ilgi duyulmamasından
- D) Mülteci konusunda yazılan hikâyelerin az oluşundan
- E) Genç yazarların sadece konuya odaklanarak hikâyeler yazmasından

3. Bugün gördüğünüz tüm başarılı sporcuların dikkat ettikleri ve reçete gibi kullandıkları bazı özellikleri bulunmakta. Bu özellikleri geliştirerek başarı basamaklarını hızla çıkmak ise sizin elinizde. Tecrübeli bir millî sporcu, sporda ilerlemek isteyen gençlere “Başarılı bir sporcu olmak istiyorsanız beş şeyi asla unutmayın!” diyerek şu öğütleri verdi:

- Gelmek istediğiniz noktaya erişene kadar çok çalışmalı ve hedefe ulaşmak için tüm zorlukları aşmalısınız.
- Başarısızlığın sizi yıldırmamasına izin vermeyin, unutmayın ki tüm başarılı sporcular tekrar tekrar denedikleri için bugün bulundukları noktaya geldi.
- Kas kütlesini artırmak için performans artırıcı ilaçlar kullanarak rakiplerinizi ve kulüplerinizi aldatmaya çalışmayın.
- Rekabeti çirkin bir duruma dönüştürmemek için her zaman oyundan keyif almalı ve rakiplerinize kötü davranmamalısınız.
- Takım arkadaşlarınızla, yöneticilerinizle, antrenörlerle ve oyun içinde görevi olan herkesle iyi geçinmelisiniz ve karakterinizden asla taviz vermemelisiniz.

Bu parçada bir millî sporcunun gençlere verdiği öğütlere göre gençlerin başarılı sporcu olmak için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Rakibe saygı duymak
- B) Takım ruhuna uygun davranmak
- C) Alçak gönüllü olmak
- D) Daha iyisi için çalışmak
- E) Hileden uzak durmak

ÖSYM KÖŞESİ

Binlerce yıl sağlam kalabilen nadir malzemelerden olan çanak çömlek, insanlık tarihinin en eski zamanlarına ışık tutan emsalsiz arkeolojik kalıntılardır. Bu malzeme, aynı zamanda tarihsel dönemlendirme için kullanılan önemli bir göstergedir. Dünya genelinde yaygın bir malzeme olduğu için üretildiği toplumları karşılaştırılabilir kılan çanak çömlek, üreticisinin tercihlerine dair hassas göstergeler de taşır. Çömleğin teknik ve ham madde olanaklarını, kimlik ve geleneklerini, inancını veya sosyal statüsünü çanak çömlek üzerinden okumak mümkündür. Öte yandan bu kalıntılar toplumların çevreleriyle ilişkilerine dair de önemli veriler sunar. Örneğin Çatalhöyük'te görülen ilk çanak çömlek buluntuları, dik kenarlı kâse biçimindeki kaplardır ve bu bölgenin yakın çevresinden elde edilen yerel kilden üretilmiştir. Daha dayanıklı olmaları için çamuruna bitkisel ürünler katılmış bu kaplar, gündelik hayatın bir parçası olamayacak kadar az sayıdadır. Sonraki dönemlerinde karşımıza çıkan koyu kahverengi tonlarda yüzey renklerine sahip, su testisi tipindeki çömlekler ise farklı bir ham madde olan volkanik kökenli kilden yapılmış aynı zamanda farklı bir teknoloji kullanılarak üretilmiştir. Yapılan güncel araştırmalar, hayatın her alanında oldukça yaygın kullanılmış, koyu yüzeyli çömleklerin üretildiği bu volkanik kilin kaynağının Çatalhöyük'ün yaklaşık 70 kilometre uzağındaki bir bölgeden çıktığını ortaya koydu. Bu bilgi, Çatalhöyük'te yaşayan insanların zamanla daha uzak mesafelerdeki kaynaklara hâkim olduğunu ve eşya üretim teknolojilerini bu yeni kaynaklara göre geliştirdiklerini gösterdi.

4. **Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Çatalhöyük'te farklı dönemlerde üretilmiş çömlekler hem fiziksel görünüşleri hem de yapısal özellikleri bakımından farklılaşmıştır.
- B) Çatalhöyük toplumunun başka topluluklar üzerinde hâkimiyet kurması, çömlek üretim teknolojisini geliştirmiştir.
- C) Çatalhöyük'te daha dayanıklı ve kullanışlı malzemelere ulaşma isteği, çömleğin ham maddesinin değişmesinde etkili olmuştur.
- D) Çatalhöyük'te çömlek kalıntılarından elde edilen bulgular, diğer eşya kalıntılarının işlevine yönelik bilgiler sağlamıştır.
- E) Çatalhöyük'teki çömlek kalıntıları, bölgedeki çömlek kullanımının 70 kilometreden geniş bir alana yayıldığını göstermiştir.

2021 - DGS

5. Günümüzde eğitim, birçok yönden tartışılmaktadır. Eğitim, bir milletin gelecekte var olma sorunudur. Bu amaçla da ülkemizde son yıllarda devlet, eğitim üzerinde sürekli yeni modeller deniyor; ülkemiz insanına en uygun eğitim modellerini arıyor. Beyin fırtınaları, eğitimcilerle, ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar düzenleniyor. Eğitimin en çok tartışılan yönü; öğretmenin niteliği, müfredat zayıflığı, sürekli değişen programlar, sınıfların kalabalığı ve altyapı eksikliği olarak ortaya konuyor. Belki bunları düzeltmekle eğitime bir nebze de olsa nefes aldırabiliriz. Bunların hepsi doğru, bunların hiçbirine itiraz edilemez. Ama asıl problem bu değil. Bu probleme köklü ve kalıcı çözüm istiyorsak bunlardan daha da öncelikli ve önemli olarak “Nasıl bir insan yetiştirmek istiyoruz?” sorusuna cevap vermeliyiz. Buna kesin karar verilince birçok sorun kendiliğinden hallolacaktır. Amaçsız, yarınsız, öğrenme merakı sönmüş öğrenciler yerine ülkesine karşı sorumluluk hisseden, gerçekten okuyan, düşünen, sorgulayan, dünyaya kendi ülkesinin damgasını vurabilecek öğrenciler yetişecektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürekli değişimin yaşandığı günümüzde yeni öğretim stratejileri geliştirilmelidir.
- B) Öğrencilere yönelik yapılacak detaylı bir gözlemin sonucunda eğitimimizdeki sorunlar aşılabılır.
- C) Her millet, kendi değerleriyle örtüşebilecek eğitim politikası geliştirmelidir.
- D) Öğrencinin ve toplumun ihtiyacı doğrultusunda uygulanmayan eğitim, başarısızlıkla sonuçlanır.
- E) Eğitimin temel problemi, yetiştirilmek istenen ideal insan tipinin belirlenmemiş olmasıdır.

6. Dünyanın gördüğü en büyük nükleer kaza SSCB’de meydana gelmiştir. Büyük felaket, 26 Nisan 1986’da Ukrayna’nın Pripyat şehrinin 14,5 km kuzeybatısındaki Çernobil bölgesinde yaşanmıştır. Gece yarısından sonra Çernobil nükleer santralinde dördüncü reaktörde meydana gelen patlamanın nedeni ise teknisyenlerin ve SSCB yetkililerin ihmalkârlığıydı. Çünkü reaktörde “güvenlik yasasına kulak asmadan” bir deney yapılmak istenmişti ve ne yazık ki sonuçları çok ağır olmuştu. SSCB’nin son lideri Mihail Gorbaçov, diğer ülkelerden yardım istemişti. Duyulur duyulmaz dünya basınında gündeme oturan nükleer patlama sonrasında sadece Çernobil değil çevredeki yerleşim bölgeleri de boşaltılmış, yiyecek içecek temini başka bölgelerden sağlanmış ve insanlar evlerini bırakarak otobüslerle radyasyon alanından uzaklaştırılmıştı. Bütün bunlar, patlamanın etkilerini siltmeye yetmemiş, binlerce insan kansere yakalanmıştı. Toprak, su, hava, yer altı kaynakları, atmosfer; büyük bir kirlenmeyle karşı karşıya kalmıştı. Rusya ormanlarının büyük bölümü ve Ukrayna’daki tarım toprakları büyük ölçüde kirlenmişti. Çernobil felaketinden sonra on beş günlük çalışma sonucunda çekirdeğin üzeri betonla kaplanmıştı. Fakat çalışmalara katılan binlerce insan, ilk bir yıl içinde hayatını kaybetmişti.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
- B) Gerekçeli anlatım kullanılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
- E) Açıklamaya başvurulmuştur.

7. I. İdrarın içeriğinde kalsiyum, sodyum, potasyum, oksalat, ürik asit, fosfat gibi birçok iyon bulunur; eğer bu iyonların içeriği çok yükselirse veya idrar çok asidik veya bazik olursa iyonlar kümeleşir ve kristalleşir.
- II. Bu kümeleşme ve kristalleşme erken teşhis edilmezse veya teşhis edildiğinde tedavi sürecine girilmezse sorun büyür; kristaller kademeli olarak haftalar, aylar ve hatta yıllarca büyüyerek böbrek taşı formuna gelir.
- III. Bu duruma mide bulantısı, kusma, idrar yaparken yanma gibi semptomlar eşlik eder; eğer taş idrar akışını tıkayacak kadar büyürse enfeksiyon yapabilir veya geri kaçışa sebep olabilir, bundan dolayı böbrek kendine zarar verir.
- IV. Böbrek taşı da hareket edene kadar tespit edilemeyebilir, taş böbrekten üretere harekete geçtiğinde taşın keskin kenarları üreter yolunu duvarlarını çizerek dokuda bulunan sinir uçları şiddetli ağrı sinyallerini sinir sistemine yollar, ayrıca çizikler idrarda kan akışına yol açabilir.
- V. Böbrek taşları sıkıca birleşmiş kristallerdir ve böbreklerde, üreterlerde, mesanede veya üretrada meydana gelir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - II - III - V - IV
B) V - I - II - IV - III
C) V - IV - III - I - II
D) I - V - III - IV - II
E) IV - III - I - V - III

8. Karagöz, çoğu kez deve derisinden yapılan şekillerin arkasından ışık verilerek perdeye yansıtılmasıyla ortaya konan geleneksel tiyatromuzdur. Bir dizi işleminden geçirildikten sonra üzerine kalıp konularak çizilen yerlerden sivri uçlu bıçakla kesilen deriler, gerekli yerlerinde ters tarafından delikler açılarak çini mürekkebi ile renklendirilir. Oynak eklemeli parçalar birbirine kırı, kursak, tel ile bağlanır. Karagöz oyununda Beberuhi, Tuzsuz Deli Bekir, Matiz, Çelebi, Mirasyedi, Kastamonulu, Kayserili, Laz, Arap, Acem, Çengi gibi toplumun birçok kesimini temsil eden karakterlere yer verilmiştir. Oyun; mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümlerinden oluşur. Karagöz'ün piri Şeyh Küşteri sayılmıştır. Gerçekte oyunun kurucusu olduğu kesin değildir. Fakat önemli olan; Karagözcülerin, bulunmuş ve kurulmuş oyuna Şeyh Küşteri'yi önder, koruyucu ve kurucu olarak seçmiş olmaları ve Şeyh'in adıyla oyuna ciddi, yapıcı, eğitici, ibret verici bir temel bulmalarıdır. Tanzimat Dönemi'nde Batı tarzı tiyatrunun girmesiyle tahtı sallanmaya başlayan Karagöz oyunu, giderek popülaritesini kaybetmiş; Cumhuriyet Dönemi'nde de artık sadece kültürel bir miras olarak kalmıştır.

Bu parçadan Karagöz oyunu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine cevap alınmaz?

- A) Oyunda kullanılan şekillerin nasıl yapıldığına
B) Oyunun bölümlerinin neler olduğuna
C) Oyundaki kişilerin kimler olduğuna
D) Oyunun hangi dönemde edebiyatımıza girdiğine
E) Oyunun hangi nedenle gündemden düşmeye başladığına

- Bu testte 8 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, 150-220 sözcük arasında oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 8-12 dakikadır.

1. Gazeteci:

(I) ----

Şair:

— Hayır! Enis Batur'un, Ülkü Tamer'in, Hilmi Yavuz'un da bu tür çalışmaları var. Tabii ki bunları taklit etmek gibi bir niyetim olmadı. Hepsini de beğenerek okudum. Hatta İhsan Deniz'in *Tam* isimli şiir kitabı, geçtiğimiz yıl çıkmıştı. Kitap, yalnızca bir şiirden oluşuyordu.

Gazeteci:

(II) ----

Şair:

— Evet, ne Facebook ne Twitter ne de benzeri şeyler; bunların hiçbirinden haberim yok. Bunları öğrenme niyetim de yok hevesim de. Facebookta adıma açılmış sayfalar var; onlara baktım, beni rahatsız eden bir şey yok. O sayfaları hazırlayanlar benim şiirlerimden, yazılarımdan bölümler koyuyorlar fakat benim o tarakta bezim yok.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Enis Batur, Ülkü Tamer ve Hilmi Yavuz'un şiir estetiğini beğeniyor musunuz?
(II) Sosyal medyayı çok kullandığınız ve facebook hesabınızda şiirlerinizin yayımlandığı doğru mu?
- B) (I) İlk kitabınızda sadece dokuz şiire yer vermeniz özel bir anlamı var mı?
(II) Sosyal medya ile bir bağınızın olmadığı haberleri gerçeği yansıtıyor mu?
- C) (I) Son kitabınızdaki şiirlerin sayısını yeterli buluyor musunuz?
(II) Sizinle ilgili sosyal medyada birtakım söylentiler var, doğru mu bunlar?
- D) (I) Şiirlerinizi birkaç yıldır bastırmayıp okuyucularınızı meraklandırmak istediğiniz doğru mu?
(II) Sosyal medyada sizin adınıza hesap açılmasını doğru buluyor musunuz?
- E) (I) Ünlü şairleri taklit ettiğiniz yönündeki eleştirilere katılıyor musunuz?
(II) Şiirlerinizin ve yazılarınızın sosyal medyada paylaşıldığından haberiniz var mı?

2.

Söylemek istediğim, antolojilerde mutlaka uyulması gereken kurallar vardır. Antolojiler ve yıllıklar üstüne çokça yazmış biri olarak konulu seçkileri ve yıllıkları bir tarafa bırakırsak -çünkü onlar çok farklı kurallara tabi- ulusal antolojiler söz konusu olunca bu kuralların ilk dördünün vazgeçilmez olduğunu söylemeliyim. Bunlardan belki de en önemlisi, değerlendirme yapılırken nesnel olmak yani her şaire aynı özeni göstermektir. İkinci olarak öznel yargılarını bile bu nesnel zemin üstünde dillendirmeye yani havanda su dövmemeye dikkat etmektir. Sonra Türk şiirini temsil hakkı kazanmış başarılı şairlere mutlaka yer vermek. Diğer bir önemli madde ise geçmişten bugüne gelirken yani 1970 sonrasında 2000'li yıllara değin devam eden süreçte huninin geniş tarafına benzer biçimde yelpazeyi geniş tutmak; kişilikleri henüz biçimlenme sürecinde olan gençlerden ortada dönüp duran şiirden farklı, özgün bir şiir yazar, şiir teorisine çalışanları işaret etmektir. İşte benim yaptığım antoloji, bu kurallara tıpatıp uygundur; gerisi boş sözdür. Ha, bu arada ille de laf söyleyecek olanlar, bel altı vuracak olanlar, haddini bilmeyenler elbette olacaktır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- eleştirileri nesnel ölçütlere dayandırmak,
- geçmişten günümüze eleme yapmasını bilmek,
- daha önce oluşturulmuş antolojileri tarafsız bir gözle incelemek

kurallarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

3. Cümledeki sözcüklerin arasına yerli yersiz, sıfat ve belirteç yerleştirmenin edebiyat metninin bir özelliği olduğunu sanan “yazar adayları” var. Bence yazmayla ilgili en temel yanlışlardan biridir bu. Yakın anlamlı sıfatların ve belirteçlerin işlevsiz olarak kullanıldığı cümleler, dikiş izlerini belli eden bir elbiseye benziyor. Böyle olunca okur, bir bütün olarak kumaşı değil dikiş izlerini görüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Pencerenin pervazında beyaz bir kuş duruyor ne zamandır. Kocaman kanatları yer yer gümüş pırıltılar saçan, cin bakışlı bir kuş... Yaptığım kuşlardan biri olmalı diye düşünüyorum. Ama benim yaptıklarım narin bedenli, küçücük başlı, durağan kuşlardı.
- B) Yolun iki tarafında otomobil tamir atölyeleri vardı. Sağ tarafta tepeye doğru tırmanan evler, solda yapraklarını dökmüş ağaçlarıyla bahçeler başladı. Hızlı ve rutubetli bir rüzgâr esiyordu. Rüzgâr çoğaldığı için âdeta göğsümden biri iter gibi oluyordu.
- C) Durgun suyun üzerinde iki kuğu kuşu, birer oyuncak kadar hareketsiz süzülüyordu. Ormanda çayır lar ve banklar sırlıklamdı. Bu sıralardan birinde, üzerine oturulmaktan buruşmuş bir gazete ve birkaç firkete vardı. Bunları görünce dün akşamki hâlimi hatırladım.
- D) Toros dağlarının etekleri Akdeniz’in ıslak kıyılarına çarpıp onları döven o bembeyaz, ak köpüklerden sonra tepedeki doruklara doğru acele etmeden, yavaş yavaş yükseliyordu. Cıllanmış gibi pürüzsüz olan bu kıyılar içe kadar deniz kokuyor, tuz kokuyordu.
- E) Kapısı yarı açık elbise dolabının içinde rastgele asılmış elbiseler ve bunların altında düğümlü bohçalar vardı. Komodinin üzerinde teneke bir tepsi içinde öğleden kaldığı anlaşılan kirli bir çorba tabağı ve ağzı açık küçük bir sürahi duruyordu.

4. Garipçiler, sanat ve gerçek ilişkisini konu edinen yazılarında gerçekliği iki ayrı yönüyle değerlendirmişlerdir. Sanat eserinde bir “model” olarak işleniş gerçekliğin ilk yönünü oluşturur. İkincisi ise gerçekliği, içinde yaşanan “hayat” ile özdeşleştirir. Gerçeklik, birinde insandan soyutlanmış “nesne” niteliği taşıırken diğerinde insanı kuşatan, kapsayan “sosyal olgu” özelliğini taşır. Dolayısıyla Garip hareketi, gerçekliği “soyut” (durağan) ve “somut” (dinamik) olmak üzere iki ayrı düzlemde görmüştür. Buna bağlı olarak da gerçekliğin görsel sanat dallarında “model”, yazılı sanat dallarında ise “sosyal olgu” yönüyle işlenmesi gerekliliğini öne sürmüşlerdir. Bir başka ifadeyle resme bir üst gerçek kurma yolunda özgürlük tanırken yazılı eserlere yaşananı, nesnel gerçekliği değiştirmeden yansıtmaya işlevi yüklemişlerdir. Garipçiler, edebî eserde gerçekliği yansıtmaya çabasını güzelliği yaratma kaygısından daha önemli ve öncelikli görmüşlerdir. Onlara göre sanat; değişmez, durağan bir güzelliği içeren yapıya sahip değildir, dolayısıyla görecedir. Onlar kendilerinden önceki anlayışları, sanatın bu vazgeçilmez yönünü kabul etmedikleri gerekçesiyle eleştirmişlerdir. Garipçilere göre her sanatçı, güzelliği değişik tarzda algılar ve sanat eserinde hedeflediği güzel elde edebilmek için farklı tekniklere başvurur; farklı biçimler, üsluplar kullanır.

Bu parçaya göre Garipçilerin

- I. Görsel ve yazılı sanatta sanatçı, gerçekliği değil soyut güzelliği arayıp bulmakla sorumludur.
- II. Yazılı eserlerde sanatçı, nesnel gerçekliği kendi hayal gücü ve sezgileriyle değiştirerek sunmalıdır.
- III. Sanatın hiçbir türü herhangi bir ölçütle sınırlandırılmaz ve kurallara bağlanamaz.

yargılarından hangilerini savunmaları beklenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

5. Hâlâ insan kibirlerinin hepsini taşıdığımı inanıyorum. Behçet Necatigil'in söylediği, "hikmet burcu"na erebilmek için herhâlde o kibirlerden kurtulmak gerekiyor en başta. Zaman zaman öyle arınma çabalarımın olduğunu sanıyorum. Sonra bakıyorum; eski hamam eski tas, eski bencillikler, öfkeler sürgit devam ediyor. Bir yandan da kendimi yontmaya çabalıyorum. Bu bir itiraf, o burca ulaştığıma ben karar veremem ve ulaşabilmek için çok şey yapmam gerek. Hâlâ bazı kibirleri olan bir insanım. Bunu bir eksiklik gibi değerlendirmemek gerek, biraz saplantı aslında bu. Bunları yenmek gerekiyor gerçekten. Şimdiye kadar edindiğim birikimleri doğru yansıtmak istiyorum, bir muhasebe yapmanın zamanı geldi de geçiyor bile. İnsan ömrünün belli bir sınırı var. Önümde olsa olsa kaç sene var diye düşünüyor insan. Hâliyle, kalan zamanı doğru kullanmak istiyorum. Başaran insanlar, beni hep korkutmuştur aslında; kıyıda köşede kalmış, böyle yaşamayı tercih etmiş insanlar beni her zaman daha çok cezbetmiştir. Ancak bireysel olarak baktığımızda da belli bir yaşı geride bırakmış olmak, karamsarlıktan çok, kalan zamanı doğru değerlendirmek gerektiği düşüncesini doğuruyor.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kendinizi eskisi gibi kibirli biri olarak görmeye devam ediyor musunuz?
- B) Eksik yönlerinizi törpülemek için bir çaba içine girdiniz mi şimdiye dek?
- C) Behçet Necatigil'in tarif ettiği "hikmet burcu"na ulaştığınızı düşünüyor musunuz?
- D) Şimdiye kadar etrafınızdaki insanların size karşı kibirli olduklarına şahit oldunuz mu?
- E) Edindiğiniz birikimlerden yola çıkarak bundan sonra neler yapmayı düşünüyorsunuz?

ÖSYM KÖŞESİ

6. Kar ve dolu arasındaki fark, oluşum süreçlerinden kaynaklanıyor. Kar, sıcaklık 0°C'nin altına düştüğünde havadaki su buharının aniden soğuyarak katı hâle geçmesi ve oluşan küçük buz kristallerinin birleşmesiyle ortaya çıkan bir yağış türü. Küçük buz kristalleri havadaki küçük bir parçacığın, örneğin bir toz taneciğinin üzerine birikir ve büyüdükçe yere doğru düşmeye başlar. Kar taneleri sıcaklığı 0°C'nin biraz üstünde olan, nemli havanın içinden yere doğru düşerse dış yüzeyleri bir miktar erir ve bu nedenle başka kar taneleriyle bir araya gelebilirler. Bu, daha büyük kar tanelerinin oluşmasına neden olur. Kuru ve soğuk bir havada toz hâlinde, daha küçük kar taneleri oluşur. Dolu ise bulutların içindeki yuvarlak veya düzensiz şekilli buz parçacıklarıdır. Bulutların içindeki yağmur damlacıklarının bir fırtına sırasında yükselmesi nedeniyle aniden soğuyarak donması sonucu oluşur. Bunların yukarı ve aşağı yönlü hareketleri sırasında buz parçacıklarının yüzeyinde daha fazla su birikir. Bu nedenle taneleri portakal büyüklüğünde dolu yağabilir. Dolu tanelerinin büyüklüğü, bulutun içindeki suyun miktarına ve bulutun ne kadar yükseğe ulaştığına bağlı olarak değişir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Dolu, buluttaki yağmur damlacıklarının ani soğuması sonucu oluşur.
- B) Kar, ufak buz kristallerinin birbirine yapışmasıyla meydana gelir.
- C) Dolu parçacıklarının farklı boyutlarda olması bulutun taşıdığı su miktarıyla ilgilidir.
- D) Kar taneleri sıfırın üstündeki nemli havalarda birbirleriyle birleşebilirler.
- E) Dolunun büyüklüğü bulutun hacimce büyüklüğüne bağlıdır.

2014 - DGS

ÇIKMIŞ SORU

7. İbrahim Zeyd Gerçik'in *İstanbul: Medeniyetlerin Başkenti* adlı kitabı, kısa sürede İstanbul'un hassas noktalarını öğrenmek için oldukça ideal metinler içeriyor. Yazar, nostaljik bir belgesel tadında ama şiirsel bir dille adınıyor İstanbul'u. Evlerden, mahallelerden, hayvanlara ve çevreye gösterilen özenden bahsediyor. ---- Camileri, medreseleri, külliyele, tekkeleri, türbeleri, mezarlıkları unutmuyor. ---- Bu ahşap evler, sürekli yaşayan bir yapıya sahip. Esnek olduğu için aile nüfusuna göre şekil alabiliyor. Bahçesiyle iç açarken yazın ve kışın sağladığı ısı dengesiyle sağlığı da koruyor. ---- Erivan Kalesi'ni Osmanlılara savaştan teslim ettiği için Sultan IV. Murat tarafından kendisine boğazdaki bir bölge verilmiş, o bölgeye de halk zamanla Emirgan demiştir. İstanbul, yalnız Emirgan gibi yeşili bol ve denizle iç içe yerlerden oluşmuyor elbette. Tarihî eserleriyle ve mezarlarıyla daima yaşayan bir şehir özelliği taşıyor. Eskiden mezarlıklar evlerimize, dolayısıyla bize daha yakındı. ---- Artık mezarlıklar bizden, biz mezarlıklardan uzaklaştık. Bu rızasız uzaklaşma, peşinden dünyaya daha çok bağlanmayı ve ölümü unutturmaya da getirdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlere getirilebilecek cümlelerden biri değildir?

- A) Yazarın, "boğazın yeşil tacı" olarak anlattığı Emirgan, ismini Emirgüne Han'dan alıyor.
- B) Yazar, üslubuyla Bosna'dan Şam'a kadar tesir etmiş olan İstanbul'un ahşap evlerine özel bir sayfa açıyor.
- C) Şiirsel anlatımıyla ve içindeki siyah beyaz fotoğraflarıyla okuyanı hem düşündüren hem de hüzünlendiren bir kitap.
- D) Yürürken eski yazılı, tuğralı bir mezar taşına rastlar; adını sanını bilmediğimiz o zata bir Fatiha okurduk.
- E) Tüm bunları yaparken düşüncesinden tarihî mirası asla çıkarmıyor.

8. **Aşağıdaki parçaların hangisinde ötekilerden farklı bir anlatım biçimine başvurulmuştur?**

- A) Sevimlik için her türlü şaklabanlığı yapanlar ve sevimsiz olmayı göze alarak takdir toplamaya çalışanlar... Bunlar, iki ayrı insan türü gibi görünüyor. Oysaki ikisi de ya öz güven eksikliğini örtmeye çalışıyordu ya da sevgi açlığını gidermeye. Sonunda babamın dediğine geldim yine: Aferin budalası olmaya, kendini sevdirmek için olduğundan başka türlü davranmaya ne gerek var!
- B) Edebiyat kitaplarında *Don Kişot*, genelde "ilk modern roman" biçiminde lanse edilir. Hâlbuki o sadece "ilk roman"dır. İkinci yani "makro" anlamıyla, evet, *Don Kişot* moderndir. Ancak *Don Kişot*'un sanatsal anlamıyla modern bir yapıt olduğunu iddia etmek düpedüz anakronik bir sarhoşluk olur.
- C) "Makineden fazla bir şey olan insan..." olarak yolumuza devam edebilmemiz için ayağıma takılan bu modern çağ engellerini aşip bir an önce hâlimizle yüzleşip özümüze kavuşmamız gerekmektedir. Kendini bulmanın bu çetin ve uzun yolunda başarılı şekilde yola koyulmak, yoldaki hataları doğrularına azık kılmak ile mümkündür ancak.
- D) Yıldız kayması olarak bilinen meteor düşmesi bir doğa olayıdır. Meteorlar yeryüzüne düşerken daha gökyüzünde yanar ve yok olurlar. Ama yok olmayıp yeryüzüne ulaşan meteorlar da vardır. Meteorun yere düşen parçasına meteorit denir.
- E) "İnsan, anlayabildiği kadar yaşar. Anlatmak, anlamanın sonucudur." der Platon. İşte bu yüzden insanın hayatın akışına kendisini teslim ederek, açık ve gizli gerçekler konusunda düşünmeden, kaygısız yaşaması kabul edilebilir bir durum değildir.

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

1. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Akupunktur; Latince iğne (acus) ve batırma, delme (punctura) kelimelerinden oluşmaktadır. Batı dillerinde "acupuncture" şeklinde yazılmaktadır. Türkçeye "iğnelemek" olarak tercüme edilebilir. Geleneksel Çin tıbbında hastalıkların vücutta meridyen adı verilen kanallarda dolaşan yaşam enerjisinin akışındaki bozukluklar nedeni ile oluştuğu varsayılmaktadır. Akupunkturla vücuttaki meridyenler üzerindeki belli noktalara iğne batırmak suretiyle, bozulan enerji akışının düzeltilmesi amaçlanır. Akupunkturda istenilen sonucu elde etmek için temel unsur, deriyi nereden uyuracağını bilmek ve uygun bir şekilde iğnelemektir. Geleneksel Çin tıbbında insan, yaşayan evrenin bir parçası olarak kabul edilir ve her şeyin içinde var olan evrensel gücün insanın da içinde bulunduğu inandır. Qi adı verilen bu enerji, insan vücudunda meridyen denilen kanallarda dolaşır. Akupunktur yöntemiyle bu kanallarda meydana gelen enerji dolaşım engelini ortadan kaldırarak dengeyi sağlamak ve bu şekilde hastalığı önlemek amaçlanır.

1. Bu parçadan hareketle akupunktur ile ilgili olarak

- Zayıflamak isteyenlerin başvurduğu bir yöntemdir.
- İnsandaki bozulmuş enerji akışını bir düzene koymak için kullanılmaktadır.
- Geleneksel Çin tıbbında belirli bir amaç doğrultusunda uygulanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canlı varlıkların, topraktan bir parça olarak kabul edildikleri
- B) İnsanoğlunun, içinde bulunduğu mekâna sahip olma isteği taşıdığı
- C) İnsanla yaşadığı evren arasında bir benzerlik bulunduğu
- D) Evrenin doğasında problemlere açık bir taraf bulunduğu
- E) Doğal yaşamın insan tarafından sağlıklı bir biçimde şekillendirildiği

3. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Akupunktur yönteminde arzu edilen en iyi sonuç nasıl sağlanır?
- B) Akupunktur, Çin tıbbında hangi dönemde kullanılmaya başlanmıştır?
- C) Türkiye'de akupunktur tedavisinden yararlanma eğilimi nasıldır?
- D) Akupunktur tedavisi için uygun bir mevsim söz konusu mudur?
- E) İhtiyarlar ve çocuklar için akupunktur kullanımının herhangi bir zararı var mıdır?

4. Bu parçada akupunktur hakkında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İsminin nasıl oluştuğuna
- B) Türkçeye ne olarak çevrilebileceğine
- C) Batı dillerindeki karşılığına
- D) İnsan vücudundaki yararına
- E) Kaç iğneyle yapıldığına

5. İkinci Yeni şairlerinin yapıtlarını *Pazar Postası*'ndan önce *Yeditepe*'de yayımlama olanağı bulduklarını söylemek yanlış olmaz. *Yeditepe*, kısıtlı sayfalarında yeni sanatçılara olduğu kadar şiirde ve hikâyede eski sanatçılara da yer verir: Orhan Veli, Oktay Rifat, Melih Cevdet Anday, Fazıl Hüsni Dağlarca, Halikarnas Balıkcısı... Aslında *Yeditepe*'nin yaşanan eski ve yeni mücadelesinde iki tarafa da yer verdiği ve ikisi arasında bir bağ kurduğu da söylenebilir. Doğan Hızlan, *Yeditepe* başlıklı yazısında şöyle der: "Genç kuşak için usta yazarlarla tanışmak, birbiriyle arkadaş olmak için uygun bir mekândı. Dergi âdeta bu işlevi de üstlenmişti." *Yeditepe*, eski ve yeni edebiyat tartışmalarındaki çift taraflı mücadelesini uzun yıllar sürdürse de verdiği yaşam mücadelesini mali sıkıntılar nedeniyle 1984'te yitirir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örnekleme B) İkilemeler C) Alıntılama
D) Zıtlıklar E) Niteleme

6. (I) Edebiyat dergisi çıkarmanın kendisi, 1950'lerde olduğu gibi bugün de başlı başına ütopyacı bir iştir. (II) Çoğu zaman ticari bir kazanç getirmedeği gibi, edebiyata katkıda bulunan dergi sahiplerine ve editörlerine fazla bir şöhret de getirmez. (III) Şöhrete sahip olmuş nice büyük kalem, yarına kalma şansını elde edememiştir. (IV) Ancak bugünün edebiyat dergiciliğinde, dergiler arası bir iletişimden de dolayısıyla iletişimsizlikten de söz etmek güçtür. (V) Edebiyat dergileri, güncel edebiyatın tartışıldığı eleştirel bir forum olma özelliğini büyük ölçüde yitirmiş gibi görünmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun roman yazarı olarak ismini duyurduğu eseri *Kıralık Konak*'tır. (II) *Kıralık Konak*, yazarın en çok sevdiği ilk romanlarından biridir çünkü ona göre roman tekniğine en uygun eseri *Kıralık Konak*'tır. (III) Romanda üç ayrı kuşak arasındaki görüş, duygu ve yaşam tarzındaki farklılıklar üzerinde durulmuş, bu farklılıklar sebebiyle de bir ailenin çözülüşü gösterilmiştir. (IV) Yakup Kadri'nin düşünceleriyle Batı'ya, duygularıyla Doğu'ya bağlı olduğunu dolayısıyla tam bir geçiş dönemi yazarı özelliği taşıdığını söylemek mümkündür. (V) Doğu kültürünün yanı sıra Batı kültürünü de biliyor oluşu, romanlarına farklı hava vermiştir. (VI) Bazı eserlerindeki kadın kahramanlar üzerinde *Madam Bovary*'nin etkisinin olduğunu düşünenler az değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Havayla yayılan koku molekülleri, burnun üst katmanlarındaki duyarlı bölgede elektriksel uyarılara dönüşerek beynin bellek ve duygu işlevlerinde görevli bölgelerine ulaşır. Diğer canlılara oranla daha zayıf olduğu hâlde koku alma duyumuz, bir milyon hava molekülü içindeki bir tane değişik koku molekülünü yakalama özelliğine sahiptir. Aromaterapide kullanılan yöntemlerden biri, mekânın kokulandırılmasıdır. Kişinin fizyolojik işleyişinde koku alma duyusu, önemli bir rol oynar. Bitkisel öz yağların koku molekülleri burnumuzun içindeki koku reseptörleri tarafından beynimize ulaştırılır. ----.

- I. Kokusal hafızamızı harekete geçirerek anılarımız, düşüncelerimiz ve duygularımız üzerinde etkili olur
- II. Koku, bireyin yaşam standardını yükselterek insanlar arası iletişime katkı sağlamaktadır
- III. Her kokunun farklı hava moleküllerine sahip olması, insan doğasının farklılığıyla da örtüşür

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Piyasada çeşitli masaj aletleri bulunmaktadır. Bunların içinde en çok tercih edilenleri, titreşimli ve vakum özellikli olan cihazlardır. Bu cihazlar; genel olarak vücut üzerindeki kas gerginliklerini azaltarak uyarıcı, toksinleri atıcı özelliklerinin yanı sıra lenf drenajını sağlayarak vücuttaki ödemin yok edilmesini ve selülite neden olan bağ doku tıkanıklıklarının giderilmesini sağlar. Ayrıca felçli hastalarda pasif egzersizlerin yaptırılmasını ve eklemlerdeki hareketliliğin tekrar kazanılmasını sağlar. Değişik firmaların ürettikleri cihazların özellikleri farklı olmakla birlikte genel amaçları aynıdır.

9. Bu parçada masaj aletleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Titreşimli olanların daha çok tercih edildiğine
B) Vücuttaki kas yorgunluğunu azaltıcı özelliğine
C) Toksinlerin vücuttan atılmasına katkı sağladığına
D) Hareket edemeyen hastalara sağladığı katkıya
E) Vakum özellikli olanların bel fıtığına iyi geldiğine

- 10. I. Masaj aletlerinin maliyetinin yüksekliğini
II. Masaj aletlerinin sağlık açısından önemini
III. Masaj aletlerinin teknolojik tasarımını**

Bu parça yukarıdakilerden hangilerini örneklemek amacıyla yazılmış olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

11 - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihsel olarak Batılı alışveriş merkezi, seçkin tüketimden kitlesel bir tüketim biçimine geçişi vurgular. Bu yeni kent mekânlarında alışveriş yapmak; satın almayı, görmeyi, dolaşmayı ve yeme-içmeyi içeren bütüncül bir deneyim oluşturur. Burası kişinin daha iyi bir yaşam tarzı üzerine hayaller kurduğu ve bu hayalleri beslediği mekân hâline de gelmektedir. Bunda mekânın her tür sosyoekonomik sınıftan insana açık olmasının rolü bulunmaktadır. Alışveriş merkezine girdiğinde kişi kendini içerideki mekânlara ve ürünlere sınırsız erişimi olan daha üst olanaklara sahip biri gibi hisseder. İyi ısıtılmış ve ışıklandırılmış bu mekânlarda alıcı ile ürün arasındaki ilişki, mağaza elemanından da bağımsızdır. Müşteriye, ürünleri serbestçe tanınması ve bunların hangi ihtiyacını gidereceğini zihninde tasarlaması için denetimli ve ürünlü bir ortam sunulur. Tezgâhların ortadan kaldırıldığı dükkânlarda çeşitli sergileme yöntemleri geliştirilmiştir. Sunulan seçim yapma olanağına görünmez bir satın alma etkisi eşlik eder. Bunun aksine geleneksel dükkânlarda alışveriş süreci satış elemanı tarafından kişisel ve duygusal bir şekilde yönlendirilir. Alışveriş merkezlerinde ise kişisel etkileşimden ziyade arzu edilen objeler üzerinde daha yoğun enerji harcanır. Bunun yanı sıra alışveriş merkezinde kişinin sosyal kimliğinden sıyrılıp evrensel bir kimliğe bürünmesi istenir. Ürünlerin kalitesi ve fiyatı hakkında açıklayıcı bilgiler sayesinde erkek veya kadın müşterilerin kamuya açık alanlarda duydukları güvensizlik hissini üzerlerinden atmaları sağlanır. Büyük mağazalar da sadece kadın müşteri kesimini hedeflemek yerine bir çeşitlilik ve çoğulculuk anlayışını benimser. Yeniden tasarlanan bu tüketim kültürü çocuklardan, gençlerden ve erkeklerden yeni pazarlar yaratmaya çalışır. Keyif sunan mekânlar kadınsı karakterini yitirirken her kesimden insan, müşteri olarak hedeflenir.

11. Aşağıdakilerden hangisi alışveriş merkezi-müşteri ilişkisi söz konusu olduğunda doğrudur?

- A) Dükkânlardaki mekânsal tasarım özellikleri, bireyin ürünlere ulaşabilme imkânı hakkında yanlış algı oluşturmaya yol açar.
- B) Alışveriş merkezleri sınıf ayrımına odaklanmayan, her ekonomik olanağa uygun bir satın alma deneyimi sunmaktadır.
- C) Mekânların fiziksel yeterlikleri müşterinin alışveriş merkezinde geçirdiği sürenin artmasını kolaylaştırır.
- D) Bireyin daha iyi yaşam olanaklarına sahip olma isteği, alışveriş merkezlerini dönüştürücü etkiye sahiptir.
- E) Alışveriş merkezleri uzun ömürlü ürünler satmak yerine mekânda tüketilebilir ürünlerin reklamına odaklanmaktadır.

2020 - ALES

ÇIKMIŞ SORU

ÖSYM KÖŞESİ

12. Bu parçaya göre alışveriş merkezleriyle geleneksel alışveriş mekânları arasındaki temel farklılık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alışveriş merkezlerinin, geleneksel dükkânların aksine ürün tanıtımına daha çok ihtiyaç duyması
- B) Alışveriş merkezlerinin sunduğu deneyimde, aracı bireylerden çok nesneye odaklanılması
- C) Geleneksel mekânlarda etkileşimin yoğunlaşmasının satın alma zorunluluğunu artırması
- D) Bireyin, alışveriş merkezinde geleneksel alışverişten değil, geleneksel hayattan uzaklaşması
- E) Geleneksel alışverişte etkileşimin, alışveriş merkezinde ise ürün çokluğunun satın almayı belirlemesi

2020 - ALES

- 13. (I) Sabahattin Ali'nin anahtar sözcüğü sevgidir, öykülerinde açılan her kapıdan sevgiye gidilir. (II) Kapının birinde sevgi bir insana yönelip aşka dönüşürken bir başkasında çocuklara, güçsüz kadınlara, çaresiz erkeklerle yönelir. (III) Doğa genel olarak sevilen bir öğeyken doğanın bir parçası olan hayvanlar, sevgiden nasiplerini tam olarak alamazlar. (IV) Sabahattin Ali'nin öykülerinde sevgi, katıksız, karşılık beklemeden yansıtılır; alınır, verilir ve paylaşılır. (V) *Mehtaplı Bir Gece*'de dışlanmış, kendi karınlarını doyuramayan iki insan, hiçbir karşılık bulamayacaklarını bildikleri hâlde sevgilerini birbirlerine sunarlar.**

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 14. Yıllar önce Bodrum; oklu kirpilerin, Anadolu leoparının, karakulak ve yaban kedisinin özgürce dolaştığı, sandal ormanların bulunduğu, makinin en güzel örneklerini görebileceğimiz bir coğrafyaydı. Tıpkı Anadolu'muz gibi üç yanı denizin güzel suları ile kucaklanan bu yarımada, irili ufaklı otuz kadar adacıkla çevreleniyordu. Akdeniz fokunun sakince yüzdüğü plajlar ve mağaralar vardı. Üzerinde ilk fidanı Kos Adası'ndan getirilmiş mandalina bahçeleri, çoğu Romalılar tarafından aşılınmış zeytinlikler uzanıyordu. Asırlık ağaçların burgu burgu kıvrılan gövdeleri arasında sincaplar birinden diğerine sevinçle zıplıyordu.**

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleme B) Karşılaştırma C) Kişileştirme
- D) Tartışma E) Açıklama

15. Ticari televizyonlarda eğlenceli, yüzeysel ve sansasyona dayalı bir içeriğe sahip olan haberler, aynı zamanda sunum tarzı bakımından da sorunlar taşımaktadır. Sunucunun kişisel özellikleri, stüdyonun dekoru, kurgu tarzı, kullanılan ses ve görüntü efektleri, canlandırmalar gibi teknik ayrıntılar; iletilen haberin niteliğini etkilemektedir. Ticari televizyonculukta haber, anchorman olarak adlandırılan yıldızlaşmış sunucular tarafından sunulur. Güven veren, sakin, konuya hâkim ve bir ev sahibi rolündeki anchormanın bu özellikleri, gazeteciliğinden çok kişiliğiyle ilgilidir. Ramonet, bu yöntemi Hollywood tarzı sunum olarak adlandırmaktadır.

Bu parçaya göre Ramonet'in adlandırmasıyla eleştirilen tutum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinema dünyasının televizyona özel ilgi duyması
- B) Popüler kişilerden yararlanılarak sunum yapılması
- C) Öz güvenin habercilikte çok önemli olması
- D) Problemleri bir habercilik anlayışının öne çıkarılması
- E) Dış görünüşün içerikten daha önemli görülmesi

16. (I) Modern yaşamın büyük bir hızla toplumsal yaşamda yaygınlaşmasında, Beyoğlu'nun payı büyüktür. (II) Tanzimat'tan beri Batılı yaşamın İstanbul'da en yoğun şekilde yaşandığı bu semtin, Muazzez Tahsin'in kahramanlarının yaşamında da önemli yeri vardır. (III) Roman kahramanları, toplumsal yaşamdaki bireylerin sergilediği tavrı göstermekte biraz abartıya da kaçmıyor değildir. (IV) Yazarın romanlarında Batılı eğlencelerin ve kültürel zevklerin birçoğunun Beyoğlu üzerinden zamanla toplumun bütün kesimlerine yayıldığı görülmektedir. (V) Bu eğlencelerde dans etmek, vals ve tango yapmak âdeta bir ritüel hâline gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Çünkü Türk toplumu bu süreçte Batılı hayat tarzına ait birçok yeniliği modern yaşamın İstanbul'daki merkezi olan bu semt üzerinden tanır." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. - 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olduğunu düşünürsek dünyada deniz kirlenmesinden en çok etkilenenlerden biri olduğumuz kaçınılmaz bir gerçektir. Karadeniz'i Akdeniz'e, oradan da okyanusa bağlantısıyla deniz ulaşımı açısından dünyanın en önemli noktalarından birinde bulunuyoruz. Bu da gerek bizden gerekse bu yolu kullanan ulaşım araçlarından kaynaklanan ne kadar büyük bir kirlenme tehlikesi ile karşı karşıya olduğumuzu apaçık gösteriyor. Özellikle İstanbul ve Çanakkale Boğazlarını düşündüğümüzde daha önceleri yaşadıklarımız gibi, meydana gelecek deniz kazaları, daha doğrusu tanker kazaları sonucu yaşayacağımız tehlike ve kirliliğin riskini aklımızdan bir gün olsun çıkarmamamız gerekiyor.

17. Bu parçaya göre deniz kirliliğinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğaya atılan maddeler
- B) Çarpık kentleşme
- C) Petrol ürünlerinin kullanımı
- D) Tankerlerin kazalara karışması
- E) Akıntının yeterli olmayışı

18. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bireysel hareketler, büyük problemlere çözüm olur.
- B) Gemicilik sektörü bilinçsiz kişilerin elindedir.
- C) Geçmişte yaşanan olumsuz durumlardan ders çıkarılmalıdır.
- D) Ülkeler arası deniz taşımacılığındaki şartlar yerine getirilmelidir.
- E) Teknolojik aygıtların kullanımının yaygınlaşması sağlanmalıdır.

19. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Yazarın yaşam karşısındaki onurlu duruşu ve direnci, eserine konu ettiği kahramana yüklenerek idealize karakterler hedeflenir.” düşüncesine uzak düşmektedir?
- A) Doğuştan beyin felçli olan Christy Brown, konuşmasını ve hareketlerini kontrol edemez. Ama zekâsı ve cesareti onun okuma ve yazmayı, resim yapmayı ve daktilo kullanmayı öğrenebilmesini hatta *Sol Ayağım* adlı otobiyografik romanı yazabilmesini sağlar.
- B) Richard Bach, *Martı* adlı eserinde özgürlük duygusunu mücadele azmiyle birlikte anlatır. Yaşamın önceliği kimilerine göre değişse de Jonathan için gönlünce uçabilmektir.
- C) Yaşar Kemal, *İnce Memed*’de sadece kurgusal bir gerçeklik sunmaz okura. Çukurova’nın statükoya başkaldıran bir kahramanını efsaneleştirerek anlatır.
- D) Kafka’nın *Dönüşüm*’de anlattığı Gregor Samsa’nın başkalaşması, bir böceğe dönüşmesi, insanın iç ve dış âlemi arasındaki değişime dikkat çekmektedir. Kitabın özüne ulaşabilmek için böcekleşme imgesini iyi anlamak önemlidir.
- E) Jack London; *Beyaz Diş*’te çelik gibi kasları, ipince sinirleri olan, cesur, zalim, yırtıcı ve akıllı bir hayvanı anlatır. Bütün bu niteliklere sahip olması şarttı, aksi hâlde ne ayakta durabilecek ne de içinde bulunduğu düşman çevrede yaşayabilecekti.
20. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Karamsar dünya görüşünüzden dolayı güzel günlerin geleceğine inancınız hiç yok mu?” sorusuna cevap vermektedir?
- A) Ne zaman içimdeki esas şeyi arasam bulduğum, daima mutlu olma eğilimimdir. Her varlığa capcanlı ilgi duyuyorum. İnsan türünü hiç hor görmüyorum. Saygı ve hayranlık duyduğum birtakım insanların çağdaşı olmaktan gurur duyuyorum.
- B) Yapıtlarımın merkezinde karşı konulmaz bir güneş var. Tüm bunlarla, sanıyorum, pek de mutsuz bir tablo çizdiğim söylenemez.
- C) Rahat bir iyimserlik bugünün dünyasında gülünç olmaz mıydı? Bununla beraber dünyanın kendi yıkımına koştuğu düşüncesine kapılanlardan da değilim. Uygarlığımızın kaçınılmaz çöküşüne inanmıyorum. Bu konuda makul yanılsamalar da beslemeden evet, yeniden doğuşun olası olduğuna inanıyorum.
- D) Sürekli “hayır” diyeceğim belli bir yozlaşma var. Sanıyorum gençler de bunu seziyor. Bana güvenenler onlara asla yalan söylemeyeceğimi biliyor. Gençliğin başkalarından kendi adına düşünmeyi talep etmesine açıkça “hayır” demeliyiz.
- E) Sanatı yok eden her şeyin, insanı mutsuz eden ideolojileri güçlendirmeyi amaçladığı gün gibi ortada. Dünyaya herhangi bir kötülüğü dokunmamış birileri varsa onlar, sadece sanatçılardır.

Odaklanma

2

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

1. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

Biraz seçeneksizlikten biraz da yalnızlıktan. Daha kalabalık bir aile ortamı içinde büyümüş olsaydım veya fazla süreklilik duygusu ile büyüseydim yazıyla bu kadar erken buluşur muydum, bilmiyorum.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

Aynı masada buluşup ekmek paylaşmayan insanların aynı kitabı imzalatmak üzere bir araya geldiğini görmek benim çok hoşuma gidiyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) İnsanlarla iletişimsizliğin ne gibi olumsuz yanları oldu?
(II) Okurlarınızı anlamakta zorlandığınız anlar oldu mu?
- B) (I) Çok küçük yaşta yazmaya başlıyorsunuz, neden?
(II) Okurlarınızın çok farklı kesimlerden olmasıyla ilgili neler söylemek istersiniz?
- C) (I) Şiire değil de romana daha çok yönelmenizin altında yatan asıl neden nedir acaba?
(II) Farklı dünya görüşündeki insanların aynı romanı beğenmesini ne ile izah edebilirsiniz?
- D) (I) Size farklı imkânlar sunulmuş olsaydı hangi türde yoğunlaştırdınız?
(II) İnsanların birbirleriyle anlaşamamasını romanlarınızda ele aldınız mı?
- E) (I) Toplumsal doku, kişiliğin oluşmasında ne tür etkiye sahiptir?
(II) Bir yazar, okurlarını aynı çatı altında neden buluşturmak istesin?

2.

- Eskiler lirik şiiri biçimine göre, eleştirici dediğimiz yeniler ise özüne göre tanımlamaktadırlar. Lirik şiir duyguya dayanır, ölümsüzlüğünü de buna borçludur.
- Hemen hemen lirizme dayanmayan şiir yoktur. Bir şiir hem epik hem lirik hem pastoral olabilir.

Bu iki parçada ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski eleştirmenlerin lirik şiire bakışı, pastoral ve epik şiirlerin duygusal içeriğe sahip olmasındaki en önemli etken olduğundan lirik şiir, eski eleştirmenler tarafından daha çok sevilmiştir.
- B) Bütün şiirler hem lirizme hem epik anlayışa dayandığı için ölümsüzlüğü yakalamış olurlar; bu durum, o şiirin şairini de kalıcı hâle getirir.
- C) Eski ve yeni eleştirmenlerce farklı tanımlanan lirik şiir, ölümsüz oluşunu duyguya dayanmasına borçludur; zaten hangi türde olursa olsun her şiir, bir şekilde lirizmden beslenmektedir.
- D) Eskiler lirik şiiri biçimine göre, yeniler de özüne göre tamamlamakla kalmamış, onu ölümsüz kılacak içerik zenginliğini de elde etmişlerdir.
- E) Her şiirde lirik bir taraf olduğu için pastoral ve epik yanlar da bulunur; bu yanlar, yüzyıllar boyunca insanın ulaşmak istediği ölümsüzlüğü şiire nasip etmiştir.

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Türklerin insan varlıklarının veya Türk kimliklerinin ancak Türkçede yaşayabildiği açıktır. (II) Kısacası Türklerin ana yurdu Türkçedir. (III) Ana yurdumuz Türkçeyi, bilinen zaman ve mekân boyutları içinde gezersek farklı güzelliklerle karşılarız. (IV) Takip edebildiğimiz tarihî seyri içinde Türkçe, komşularına en az onlardan aldığı kadarını vermiştir. (V) Yani Türkler, komşularına onlardan öğrendiklerinden fazlasını öğretmişlerdir. (VI) Hatta Slavlar, Macarlar, Rumlar ve Farislerle ilişkileri söz konusu olduğunda bu bilgi alışverişinde Türklerin komşularına öğrettiklerinin, onlardan öğrendiklerinden daha önemli olduğunu görürüz.

3. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede saptama yapılmıştır.
- B) III. cümlede şart anlamı söz konusudur.
- C) IV. cümlede karşılaştırma vardır.
- D) V. cümlede neden-sonuç ilişkisi bulunmaktadır.
- E) VI. cümlede öznelliğe yer verilmiştir.

4. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türklerin ana yurdunun Türkçe olduğuna
- B) En yaygın dilin Türkçe kabul edildiğine
- C) Türkçenin farklı güzellikleri bulunduğuna
- D) Türkçenin başka dillerden kelime aldığına
- E) Türkçenin diğer dillere kelime verdiği

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Ben, popüler kültürden bilinçli bir şekilde uzak durmanın, ona sırt çevirmenin günümüz yazarı için yapılabilecek bir şey olduğunu düşünmüyorum. (II) Popüler kültür, bu kadar çok imkânla hayatımızın içine giriyorsa bizim buna uzak durmamız olumlu bir şey olarak algılanamaz. (III) Bence burada asıl soru şu: Yazar, edebiyatçı, düşünce üreten insan; popüler kültürü kendi düşünce gelişiminde bir malzeme olarak mı kullanıyor yoksa kendisi mi popüler kültürün malzemesi hâline geliyor? (IV) Yazarın popüler kültüre uzak durması değil popüler kültürü kendi üretimine bir kaynak malzeme olarak kullanması gerekiyor. (V) Ama biz son dönemde her alanda düşünce üretenlerin giderek popüler kültürün malzemesi hâline geldiğini görüyoruz ve bu yüzden büyük bir feryat figan içerisindeyiz.

5. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak çıkarılır?

- A) Popüler kültüre yakın duran toplumlar, mutluluğu elde etmektedir.
- B) Sanayileşme, kültürler arası değişimi hızlandırmıştır.
- C) Popüler kültür, yaşamda yer almaya başlamıştır.
- D) Yazarlar, her okurun beklentisini dikkate alarak yazmalıdır.
- E) Popüler kültürü yanlış kabul etmek, ayrı bir yanılgıdır.

6. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde eylem gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Reşat Nuri Güntekin'in *Çalıkuşu* romanındaki B... vilayeti Maarif Müdürü Raşit Nâzım, miskin görünüşünün altında, âdeta uyuyan bir yılan gibidir. İlahi Kudret, onu bakmaktan çok sanki uyumak için yaratmıştır. İşine gelmeyen konularda, bitmek bilmeyen yorgunluğunu dinlendirir gibi masasında miskin miskin uyuklayarak oturur. Fakat işine gelen konularda adamı bir dakikada satar. Uyur uyur da sonra adama öyle bir vurur ki nereden geldiğini fark edemezsin. Aşırı Batı hayranı tavırlarıyla alay konusu olması, yalan ve entrikalarla görevini yapması, söz sahibini koruyup zayıfı ezmesi gibi nedenlerle asla güven vermeyen bir kişidir.

Bu parçada roman kişisi Raşit Nâzım ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Herkesle iletişim kurabildiğine
B) Sessiz sakın bir görünüşü olduğuna
C) Menfaatine düşkünlüğüne
D) Güven vermeyen özelliğine
E) Güçlü olanları koruduğuna

9. I. Dergide öteki yazarların yapmadığı bir şeyi de yapmış.
II. Yazar, yazdıklarına önem verdirmek için yazısına, sayfanın üçte birini kaplayan bir başlık atmış.
III. İmzasının yanına ve altına öğretim görevlisi olduğunu, Fransız dili ve edebiyatı kürsüsünde çalıştığını belirten sözler de eklemiş; gerçi bu hiç de fena olmamış.
IV. Çünkü bu unvan açıklanmamış olsaydı kimsenin, yazısını okuyarak Mualla Genez'in öğretim görevlisi olduğunu ve üstüne üstlük Fransız dili ve edebiyatı kürsüsünde çalıştığını anlamasına olanak yoktu.
V. *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*'nin sayılarından birinde Mualla Genez'in bir yazısı var.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört
Bes

8. Mübalağa, duyguları anlatmak için hayatın hemen her kademesinde başvurulmuş bir anlatım tarzıdır. Bu şekilde insanlar, kendilerini daha iyi anlattıklarına inanırlar. Hayale dayalı divan şiirinde de şairler, mübalağayı çokça kullanmışlardır. Başarılı bir mübalağa, içerdiği abartıdan çok, verilmek istenen duyguyu keskin bir şekilde öne çıkarır. Anlatımı çarpıcı hâle getirmek, muhatabı etkilemek, yanıltmak veya ikna etmek amacıyla herhangi bir şeyi olduğundan daha fazla veya az göstermedir mübalağa. Mübalağa, nükteli ve zarif olmalıdır. Bir şairin hayal gücünü ve genişliğini göstermesi bakımından mübalağa sanatına önem verilmiştir.

- I. Divan şairleri, şiirlerinde fazlaca yer vermişlerdir.
II. Anlatımı etkili hâle getirmek için tercih edilmektedir.
III. Şairlerin hayal gücünü geliştiren bir sanattır.

Bu parçadan mübalağa ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Edebiyata meraklı gençleri anlamakta zorlanıyorum. Özellikle de yazıya merak saran gençleri... Edebiyat yapmak, söze süs katmak onlarda yazmanın temel unsuru olarak görülüyor. Oysa edebiyatın özündeki sadeliği bir anlayabilseler işin hiç de öyle olmadığını fark edecekler ama yapamıyorlar. Biraz zamana ihtiyaçları olduğu kesin.

Aşağıdaki yargıların hangisi bu parçada eleştirilen yazma biçimiyle örtüşür?

- A) Nisan yağmurlarıyla birlikte karlar erimiş, leylekler köyümüze dönmüştür.
B) Annem hâlâ burada, yanı başımızda; onun sesi, onun kokusu evimizin duvarlarına sinmiş gibi.
C) Her sabah erkenden işe gitmek, sürekli aynı dosyalarla ilgilenmek onu sıkımsa başlamıştı.
D) Sobada fısılayarak kaynayan ıhlamur, odaya mis gibi kokular yayıyordu.
E) Yalnızlığın kuytu köşesinde büyüyen hasretler, yüreğimin dinmek bilmeyen bir sızısı gibidir.

11. - 12. soruları aşağıdaki parçalara göre cevaplayınız.

- I. Sezai Karakoç, İkinci Yeni akımında kendisine ayrı bir yer edinmeyi başarmış önemli bir şairdir. Şiirlerinde İslami düşünceyi modern bir anlayışla kaynaştırmış, yer yer evliya ve enbiya kıssalarından yararlanmıştır. Kendine ait yeni ve kapalı bir imge evreni kuran sanatçı, *Diriliş* dergisini edebiyatımıza kazandırmıştır.
- II. Önceleri toplumcu gerçekçiliğin etkisiyle şiirler yazan İsmet Özel, 1971'den sonra bu anlayışı bırakarak İslami bir anlayışa yönelmiştir. Üslubu, her iki dönemde de serttir. *Halkın Dostları* isimli dergiyi çıkararak edebiyatımıza ayrıca hizmet etmiştir.

11. Yukarıdaki parçalarda söz edilen iki şairle ilgili olarak

- I. Toplumcu görüşe sahip olma,
- II. Sert ve yüksek tonda bir üslup kullanma,
- III. İslami söyleyişe yer verme,
- IV. Dergi yayıncılığıyla uğraşma

özelliklerinden hangileri ortak değildir?

- A) I ve II B) III ve IV C) II, III ve IV
D) I, II ve IV E) I, III ve IV

12. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her iki parçada da şairlerin yayıncı yönü belirtilmiştir.
- B) Birinci parçada şiirlerin içeriğinden söz edilmiştir.
- C) İkinci parçada bilgi verilirken tarihî sıra gözetilmiştir.
- D) Her iki parçada da açıklayıcı bilgiler verilmiştir.
- E) İkinci parçada özgünlükle ilgili cümleler kullanılmıştır.

13. Her köşe yazarına, eleştirmene veya birkaç kitap yazana aydın denebilir mi? Yani aydın olmak, bu kadar kolay mıdır? Tabii ki değil! Çünkü aydın olmak fedakârlık ister, bir annenin çocukları için kendi yaşamını geri plana atması gibi. Cesaret ister, harp meydanlarında korkusuzca çarpışan savaşçılar gibi. Ayrıca çokça sabır da ister. Aydın insan, bilimin rehberliğini savunan, sorgulayan, doğru olduğuna inandığı değerler için türlü sıkıntıları göze alan ve bunları yaparken de toplum yararını hep ön planda tutan kişidir. Bir kandil gibidir o, yanarken etrafı aydınlatan.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı bir yol izlenmiştir.
- B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
- C) Sebep-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
- D) Tanımlama yapılmıştır.
- E) Nesnel anlatımla oluşturulmuştur.

14. Ilık bir bahar sabahı Londra'daki "besteci mağarası"ndan sorularımızı telefonla yanıtıyor Dobrinka Tabakova. Hafif aksanlı İngilizcesiyle sözcüklerini özenle seçerek, telaşsız, panik yapmadan konuşuyor. Sesindeki sempatik tondan ve tarzdan yüzündeki tebessümü hissetmek mümkün. Cümlelerin akışı müziği gibi, az önce meditasyondan çıkmışçasına stressiz ve uyumlu. 21. yüzyıla ilgili endişelerini ifade ederken bile kendiyle barışık bir kişiliğin, zengin bir iç dünyanın iyimserliğiyle konuşuyor. Gereksiz bir söz söylememeye, öylesine seçilmiş bir kelime kullanmamaya dikkat ediyor.

Bu parçada söz edilen sanatçının üslubuyla ilgili olarak

- I. titiz,
- II. sevecen,
- III. kalıcı,
- IV. ahenkli,
- V. duru

nitelendirmelerinden hangisi yapılamaz?

- A) V B) I C) IV D) III E) II

15. Enerji “maddede var olan ve ısı, ışık biçiminde ortaya çıkan güç” ya da “iş yapma kapasitesi ya da gücü” diye tanımlanıyor. Çevremizde gördüğümüz her nesne bir biçimde enerji tüketerek ortaya çıkıyor ve her nesnenin çoğunlukla işlevini sürdürmesi için de enerjiye gereksinimi var. ----. Bitkiler, büyümek için güneşten gelen enerjiyi şekere çevirip yaprak ve köklerinde biriktiriyor. İnsan ve hayvanlarsa bitki ve diğer canlıları yiyip onlarda depolanmış enerjiyi kullanarak yaşamlarını sürdürüyorlar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Artık enerji ihtiyacımızın çoğunu elektrikle karşılıyoruz
- B) Canlılar da aynı şekilde enerji kullanarak işlevlerini sürdürüyor
- C) Üstelik enerji tüketimimiz sürekli artıyor
- D) Dünya nüfusu ve enerji gereksinimimiz arttıkça insanlar yeni kaynak arayışı içinde başka canlı türlerinin yaşam alanlarını da yok ediyor
- E) Görülüyor ki artık insanlık için tehlike çanları çalıyor

17. Roman, yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olayların belli kurallar dâhilinde okuyucuya aktarıldığı sanatsal metin türüdür. Bu bakımdan öyküyle ikiz kardeş gibidir. Evet, belki ikisi de zaman, mekân ve şahıs üçlüsü üzerine bina edilir. Fakat romandaki durum çok farklıdır. Zira öyküde daha dar kapsamlı ele alınan mekân ve zaman, romanda alabildiğine detaylı ve kompleks bir özellik gösterir. Aynı şey kahramanlar için de geçerlidir. Öyküye nazaran romanda çok geniş bir şahıs kadrosu vardır. Bu türlerin ikisi de Tanzimat’la beraber edebiyatımızda boy göstermeye başlamış ancak zamanla kendilerine has bir kalıp oluşturmuştur.

Bu parçaya göre roman ve öykü

- I. şahıs kadrosunun genişliği,
- II. edebiyatımızda görülmeye başladığı dönem,
- III. okurlarca tercih nedenleri

bakımından karşılaştırıldığında hangilerinin benzeştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) II ve III E) I, II ve III

ÜçDört
Bes

16. Bu kitapta yer alan öykülerin bazısında Batılılaşma özentisi mizahi bir tarzda işlenmiş, bazısında tarihî kahramanlıklar ele alınmış, bazısında da ibretlik dersler veren olaylar anlatılmıştır. Ama hepsinin ortak noktası, gerçeklerden yola çıkılarak hazırlanmış olmasıdır. Tüm öykülerde gözlem unsuru büyük önem taşır. Hepsi de gücünü, anlatılan çekici olaylardan alır ve öyküler okuyucuyu sarar; okuyucu öykünün bitmesini istemez. Öykülerde son derece anlaşılır bir dil kullanılmış, bundan dolayı öyküleri okuyan herkes aynı şeyi anlamaktadır. Gereksiz uzatmalar ve süslü anlatımlardan da uzak durulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen öykülerin bir özelliği değildir?

- A) Duruluk B) Yaşanmışlık C) Sürükleyicilik
- D) Açıklık E) Özgünlük

18. Bana diyorlar ki:
— Canım, sen de buluttan nem kapıyorsun!

Ben de o zaman diyorum ki:

— Peki, yağmurun altında kalıp da ıslanmayanlara ne demeli?

Bu metinde yazarın çevresindekilere yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuşkucu B) Eleştirel C) Sevecen
- D) İdealist E) Tarafsız

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sevme Sanatı, Erich Fromm'un "Bir kişiyi ihtiyacımız olduğu için mi severiz yoksa sevdiğimiz için mi ona ihtiyaç duyarız?" problemini irdelediği eseridir. Yazar; sevgiyi bir insana "kapılmak" olarak değil, bir ilişkinin "içinde olmak" şeklinde tanımlıyor. Ona göre içinde olmanın öncelikli şartı aktif olmak. Bunu yapabilmek için seven kişi sevdiğine ilgi göstermeli, kendini ondan sorumlu hissetmeli, onu tanımalıdır. Ancak bu duygu sadece bir başkasına yönelik değildir; kişinin kendini ve içinde yaşadığı evreni anlamlandırması, tanınması ve bulmasıyla da ilişkilidir. Nitekim Fromm'a göre sevgi kavramını yalnızca bir duygu durumu olarak görmek, bu kavramın geniş ve zengin alanını daraltıyor; kardeş sevgisi, yaratıcı sevgisi, kendini sevme gibi pek çok farklı türünü de dışlıyor. Fromm'un sadece ahkâm kestiğini düşünmeyin çünkü yazar, okurlara bir reçete sunmayı da ihmal etmiyor: Sabır, ilgi, alçak gönüllülük ve nesnelliğin sevgiyi güçlendireceğini ve yaşatacağını savunuyor. Aynı zamanda, sevginin hâlihazırda hepimizin içinde var olduğunu kabul etmemiz ve işe onu uyandırarak başlamamız gerektiğini söylüyor.

19. Bu parçaya göre Erich Fromm'un sevgiye bakış açısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sevginin insanların varoluşlarını anlamlandırmasında bir etkisi olduğunu düşünmektedir.
- B) Sevgiye sanatsal bir anlam yükleyerek onu diğer duygulardan daha üstün görmektedir.
- C) Sevgiyle birlikte kişilerin olumsuz duygulardan kurtularak mutlu olabileceğine inanmaktadır.
- D) Kişinin kendisini sevmeden başkalarını gerçekten sevmeyeceğini vurgulamaktadır.
- E) İnsanların farklı koşullar ve durumlar altında sevgilerinin değişebileceğini belirtmektedir.

20 Bu parçaya göre Sevme Sanatı adlı eserde sevgi ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Çeşitli hâllerinin bulunduğu
- B) Evrensel bir özellik taşıdığına
- C) Belirli bir emek gerektirdiğine
- D) Duygulardan yalıtılmış olduğuna
- E) Farklı sorgulamalarla ele alındığına

Odaklanma

3

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

D

Y

B

N

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Öğrenme eylemini yüzyıllardır gerçekleştiren insanın kendisi hakkında öğrenebildikleri çok azdır. (II) İnsanın bu kadar bilinmez kalması, aslında onun en çapraşık yaratık olmasındandır. (III) Hele insan beyni, hiçbir neşterin ve anatomi bilgisinin sırrını kavrayamadığı bir mucize olmaya devam ediyor. (IV) Birçok ruh ve sinir hastalıklarının teşhissiz ve tedavisiz kalması da bundandır. (V) Yunus Emre, "İlim ilim bilmektir / İlim kendin bilmektir." diyor. (VI) Herkes her şeyden evvel kendini bilmeye çalışsa ilmin karanlıkta kalan taraflarına belki aydınlıklar dolar. (VII) Muhtemelen böyle bir durumda ahlakın kazancı, ilminkinden fazla olur.

1. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Çocuklarının yer yer garip davranışlar sergilemesi üzerine kendisinden yardım istemeye gelen anne ve babaya uzman psikolog şu öğütlerde bulunur:

- Her ne kadar sizin çocuğunuz da olsa sizden ayrı bir kişilik geliştirmektedir. Bu yüzden onu tanımaya, anlamaya ve ona kuşku duymadan inanmaya çalışın.
- Çocuğunuz her yerde, her zaman koruyup kollamaya çalışmayın.
- Ona yerli yersiz söz vermeyin, verdiğiniz sözleri de mutlaka tutun.
- Özgürlüğünü sınırsız tutmayın.
- Çocuğunuzun öğütlerinizden ziyade sizin davranışlarınızdan etkilendiğini unutmayın.

Bu parçada uzman psikoloğun verdiği öğütlere göre anne ve babanın çocuklarına karakter gelişiminde daha çok yardımcı olabilmek için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Güven duymak
B) Empati yapmak
C) Prensipli olmak
D) Davranışlarında serbest bırakmak
E) Örnek olmak

2. I. Beyniyle ilgili bilgilerin tam olarak çözülemediğine
II. Şiirsel metinler sayesinde daha iyi anlaşılabilmesine
III. Hastalıklardan kurtulmasının mucizelere bağlı olduğuna

Bu parçada insanla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine değilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız II E) II ve III

4. Başarılı bir öğrenmenin gerçekleşmesinde dinleme etkinliğinin bilinçli ve tekniğine uygun olarak yapılmasının büyük katkısı vardır. Duygusal sorunlar, başarısızlık kaygısı, kendine güvensizlik gibi faktörler ise dinlemenin verimli olmasını engeller. Verimli bir dinleme için dinleme eyleminin gerçekleştirileceği mekâna girmeden önce fiziksel ihtiyaçların giderilmesi gerekir. Ayrıca psikolojik olarak da hazırlık yapılmalı, öğrenilecek bilgilerin nerede kullanılacağı düşünülmüş olarak motivasyon sağlanmalıdır. Dinleme işi başladıktan sonra ise sadece konuya odaklanılmalıdır.

Bu parçada dinleme eylemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Kaliteli bir dinlemenin, başarıya katkı sağladığına
B) Öz güven eksikliğinin, dinlemenin verimini düşürdüğüne
C) Dinlemede verimi artırmak için bazı yöntemler uygulanabileceğine
D) Kaliteli bir dinlemenin çok uzun süreli olamayacağına
E) İyi bir dinleme için psikolojik olarak da hazır olunması gerektiğine

5. Lale, asırlar boyunca Türk sanatında önemli bir yer tutmuş; ta Selçuklulardan başlayarak Anadolu Türk sanatının önemli bir elemanı olmuştur. Bugün başta İstanbul'da olmak üzere pek çok anıtsal bina ve sanat eseri lale figürleriyle süslüdür. Peki neden lale? Çünkü eskiler laleyi mukaddes sayarlardı. "Lale" kelimesi ile "Allah" lafzının aynı harflerden oluştuğunu ve ebced hesabına göre de lale, hilal ve Allah kelimelerinin aynı sayıyı verdiğini söylerlerdi. Hâl böyle olunca da lale; güzelliğiyle yurdun dört köşesini, hilâl ise benzersizliğiyle İslam dinini temsil etmiştir.

Bu parçaya göre lalenin Türk sanatında ön çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetiştirmesinin çok zahmetli ve masraflı olması
B) Yalnız Anadolu bölgesine has bir çiçek türü olması
C) Güzelliğinin yanı sıra kutsal bir özellik taşıdığına inanılması
D) Selçuklular ile Osmanlılar arasında manevi bir köprü olması
E) Fiziksel görüntüsünün hilale çok benzemesi

6. Edebiyat dersinde öğretmen, aşağıdaki dizeleri öğrencilerine okuyup anlamlarını bilmedikleri kelime olup olmadığını sormuş. Hepsi bütün kelimelerin anlamlarını bildiklerini söyleyince öğretmen, onları hayretler içinde bırakan şu cevabı vermiş: "Arkadaşlar, bu şiirler Yunus Emre'ye aittir ve 13. yüzyılda yazılmıştır."

Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum, bana seni gerek seni

Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeru

Gökyüzünde İsa ile
Tur Dağı'nda Musa ile
Elimdeki asa ile
Çağırayım Mevla'm seni

Bu parçada Yunus Emre şiirlerinin hangi yönü üzerinde durulmaktadır?

- A) Yüzyıllar sonra bile anlaşılabilir olması
B) Basit gibi görünse de karmaşık bir anlam taşıması
C) Tasavvufi öğeler içermesi
D) Halk şiirinin en güzel örnekleri olması
E) İnsanlar için bir kılavuz niteliği taşıması

ÖSYM KÖŞESİ

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Maya, Sezen Aksu'nun 1991'de çıkardığı Gülümse'den sonra, Türk pop müziğinin en iddialı ve ses getiren albümlerinden biri. Dinleyiciyle önceden buluşan "Öyle Kolaysa" ve "Ya Bu İşler Ne" şarkılarıyla beğeni toplamışken bunlara eklenen "Fırtınadayım", "Çukur" gibi şarkılarla bu albüm bir başyapıtı dönüşüyor. Böylece Maya ile Mabel Matiz, tek atımlık kurşunu olduğu iddialarını da boşa çıkarıyor. Birçok ünlü sanatçının sevilen şarkılarını yorumlayarak daha önceki çalışmasında da cesaretini ortaya koyan Matiz, Maya ile geleneğe değmekten korkmayan modern bir anlatım yakaladı. Tasavvufun mistik havası, halk şiirinin coşkun sesi, synth-pop ile birleşen Arap popunun ritimleri ayrı ayrı ve bir bütün olarak duyuluyor albümde. Gözünün gördüğüyle gönlünün bildiği bir olmayan âşıkların acısını söylerken Matiz, Şeyh Galip'ten Neşet Ertaş'a uzanan bir köprü kuruyor. Böylece toplumsal normlara ve hayatı çerçeveleyen ezici gerçeklere rağmen yüreğinin sesini dinleyenlerin çıkmazını anlatıyor. Değmekten, esinlenmekten, beslenmekten korkmuyor.

7. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşkın yalnızca bir yanılsama olduğunu bilecek kadar olgun olanlar
B) Kendi isteklerini ve hayatlarını sevdikleri kişi için feda edebilenler
C) Arzuları ve gerçeklik arasındaki çatışmanın ortasında sıkışıp kalanlar
D) Gerçek aşkın dış görünüşte değil, âşığın kalbinde olduğunu anlayanlar
E) Mükemmel aşkı beklemenin ve aramanın boşuna olduğunu bilenler

8. Bu parçaya göre Mabel Matiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kültürel ve tarihî çeşitliliği yansıtan bir sese ve anlatıma sahip olduğu
B) Türk müzik piyasasında büyük bir ilgi uyandırmayı başardığı
C) Kendisiyle özdeşleşmiş yürekli yaklaşımını Maya albümünde de sürdürdüğü
D) Modern insanın hikâyesini evrensel tınılardan çok, yerli öğelerle aktardığı
E) Uzun süre aynı başarıyı sürdüremeyeceğini savunanları haksız çıkardığı

2020 - TYT

9. - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Mitomani, toplumda bilinen adıyla yalan söyleme hastalığı, kişinin sürekli olarak herhangi bir çıkar gözetmeden yalan söylemesidir. (II) Bu hastalığa yakalanmış kişilere mitoman adı verilir. (III) Hiçbir durum yokken birden yalan söyleme ihtiyacı duyan kişi, hastalığın ilerlemesi ile söylediği yalanlara kendisi de inanmaya başlar. (IV) Bu kişiler kolay kolay tedavi ihtiyacı duymazlar. (V) Zira çoğunlukla bu yaptıklarının hastalık derecesinde olduğunu düşünmezler. (VI) Kendisinde bir problem olduğunu düşünmediği için hasta, mümkün mertebe yakınları tarafından tedaviye ikna edilmelidir.

9. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki cümlelerin gerekçesi durumundadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. Bu parçada mitomaniyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Halk arasında yalan söyleme hastalığı olarak bilindiğine
B) Hastanın yakınları tarafından tedaviye ikna edilmesinin daha uygun olacağına
C) Mitomanların genellikle kendilerinin hasta olduğunu kabul etmediklerine
D) Mitoman kişilerin ileride başkalarına da zarar verebileceklerine
E) İleri aşamasında söylenen yalanların gerçek gibi algılandığına

11. Yer çekimi kanununa göre bir cisim bırakıldığında aşağı yani dünyanın merkezine doğru düşer. Diğer bir deyişle cisimler yer çekimi tarafından aşağı doğru çekilir. Fakat burada Newton'un keşfettiği bir başka şey, çekim kuvvetinin cisimler arasında da bulunduğuudur. Her cisim başka bir cismi kendisine doğru çekmeye çalışır. İster gözle görülmez madde parçacıkları olsun ister dev yıldızlar olsun, aralarındaki çekim kuvveti aynı kanuna uyar. Serbest uzayda asılı madde parçacıkları birbirleri üzerine uyguladıkları çekim kuvvetleriyle bir araya toplanır.

Bu parçada söz edilen yer çekimi kanununa göre cisimlerle ilgili olarak

- I. Boşluğa bırakıldıklarında yeryüzüne doğru hareketlenir.
II. Yıldız, gezegen gibi büyük olanlar yer çekimi kanunundan etkilenmez.
III. Kendi aralarında birbirlerine karşı çekim kuvveti uygular.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Mevlana'nın

"Eden kendisine eder.
Yapan bulur ve çeker.
Unutma!
Kazanmak koca bir ömür ister.
Kaybetmeye ise anlık gaflet yeter."

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Başarının öyle hemen elde edilebilecek bir şey olmadığı
B) Ufak bir gevşekliğin bazen ciddi kayıplara yol açabildiği
C) Başkalarına yapılan kötülüğün, yapanın yanına kâr kalmayacağı
D) İnsan her ne kadar başkasına zarar veriyor görünse de aslında yine bu işten kendisinin zarar göreceği
E) İyiliği hak etmeyenlere iyilik yapmanın insanı zor durumda bırakacağı

13. Kararlarınızı, üzüntü ve korku hâllerinde almaya kalkışmayın. Böyle durumlar, insanın zayıf hâlidir. Zayıf hâlde bulunan insanlar, zayıf kararlar alırlar. Bu yüzden çok etkilendiğiniz problemler ve olaylar karşısında kendinize mutlaka zaman tanıyınız. Bu süre zarfında ----.

- I. zihninizin etrafındaki sis bulutları dağılacak ve meseleyi daha net görmeye başlayacaksınız
- II. küçük ve önemsiz meselelerle uğraşmak, insanın enerjisini sömüren şeylerin başında gelir
- III. olayları değişik açılardan değerlendirme fırsatı yakalamış olursunuz

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

14. (I) Karikatür hem bir zanaat hem de bir sanattır. (II) Kökeni İtalyanca bir kelime olan "caricare"ye dayanan karikatür; zamanla gazetelerin, dergilerin, çocuk kitaplarının ve genel olarak güldürünün, mizahın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. (III) Karikatür kelimesinin türediği "caricare", "anlam yüklemek" sözünü içermektedir. (IV) Türk karikatürü, kökleri Tanzimat Dönemi'ne kadar dayanan bir kültüre dayanır. (V) Nasreddin Hoca fıkraları gibi, karikatür kavramı "güldürürken düşündürmek" ya da başka bir deyişle "güldürünün içine eklenmiş, yüklenmiş fikirler, idealler, dışa vurumlar, eleştiriler ve övgüler" şeklinde de açıklanabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. - 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kimi insanların kötümser bir çevresi vardır. Bunlardan mutlaka kurtulmak gerekir. Bu, başarı için oldukça önemlidir. Her şeye karamsar bakanların en büyük zararı yetenekli kişilerin cesaretini ve girişimlerini yok etmesidir. Cesareti ve girişimcilik kabiliyeti zayıflayan insanlar, hayatın kıyısında ürkek bir ceylan gibi yaşamak durumunda kalırlar. Karamsar insanlar, tıpkı bir kundakçı ve suikastçi gibi değerli fikirleri yok ederler. Böyle insanların bulunduğu işletmeler, risk almaktan kaçınır. Yeniliklere kapalıdır. Buralarda verim düşüktür. Nihayetinde ise bu tip kuruluşlar yok olmaya adaydır.

15. I. Düşünceyi daha etkili kılmak için benzetme yoluyla bir durumu daha da somut hâle getirme
II. Konuyla ilgili yaşanmış bir örnek verme
III. Sanatlı bir söyleyişle okuyucunun ilgisini çekme

Bu parçadaki altı çizili ifadeye yukarıdaki tekniklerden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız II E) I, II ve III

16. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanların, etraflarındaki karamsar kişilerden uzak durması gerektiğine
- B) Kötümser kişilerin bulunduğu işletmelerde verimin düşük olduğuna
- C) Karamsar kimseler yüzünden değerli fikirlerin daha filizlenmeden kurduğuna
- D) Karamsar kimselerin, etraflarındaki diğer insanların kabiliyetlerini sınırlandırdığına
- E) Risk alan birçok işletmenin kısa sürede yok olup gittiğine

17. *Dokunmadan*; görmeye, hatırlamaya, unutmaya, vicdana dair bir yapıt. Yazarın gerçekleri gören gözleri, gördüklerinden suçluluk duyan bir vicdanı ve bunları edebiyata dönüştürecek yeteneği var. Mizah ile hüznü harmanlayan keskin bir dille yazıyor. Bireyi ve toplumu edebî ve etkileyici bir dille kuşatmış. Önceki romanlarında da benzer temaları işlemişti ama bu roman, dili ve kurgusuyla yazarın şüphesiz en güzel romanı. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Yapıtla ilgili bazı romancıların olumsuz eleştirilerine bu nedenle katılmak mümkün değil
- B) Üstelik yazarın özgün ve yaratıcı biçemi, romana apayrı bir kalite katmış
- C) Yapıtta bir üslup sorunu yaşansa da konunun ilginçliği yapıtı okunur kılıyor
- D) Dolayısıyla da bu roman her türlü övgüyü hak ediyor
- E) Yazar, geliştirdiği romancılığıyla sonraki çalışmalarında belli ki daha güzel yapıtlar ortaya koyacak

19. Benim, hayal ile işim yoktur. Ne yazmışsam görüp yaşayıp yazmışımdır. Benim bu aşırı realist tavrım, bazıları için biraz itici olabilir belki ama ne yapabilirim? Ben böyleyim. Gözlemlemediğim, duymadığım ya da bizzat yaşamadığım şeyleri yazamıyorum. Diğer türlü, insanlara yalan söylüyormuşum gibi hissediyorum. Şu ana dek dokuz roman kaleme aldım. Hepsinde de bu düşünceme sadık kaldım. Peki neden yalnız roman diye sorarsanız romanın benim bu hayat felsefeme en yakın tür olduğunu düşünüyorum da ondan.

Bu sözleri söyleyen yazar için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Gerçekçi olmayan eserlerin değerli olmadığını düşünmektedir.
- B) Çok çalışkan bir karaktere sahiptir.
- C) Okuyuculara ümit dağıtmaktan hoşlanmaktadır.
- D) Roman dışında başka türlerde eser vermemiştir.
- E) Gözleme pek önem vermemektedir.

18. • Biz senelerden beri zevkimize, irademize hükmetmiş, onlara şekil vermiş edebiyatların o sıkıcı tesirinden kurtulabilmek için onların bize öğretmiş olduğu her şeyi atmak mecburiyetindeyiz.
- Alışkanlıkların bizi sürüklediği garip düşüncelerden kurtulmamız ve aslımıza dönebilmemiz ancak edebiyatın bize dayattığı şeyleri bir kenara bırakmakla mümkündür.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıllardan beri zevkimize yön vermiş edebiyatların o bunalıcı tesirinden kurtulmak için onların bize geçmişte öğrettiği her şeyi bir kenara bırakmalıyız.
- B) Senelerden beri irademize ve zevkimize hükmetmiş edebiyatların, bizlerde oluşturduğu alışkanlıkları bir kenara atmak öyle görüldüğü kadar kolay değildir.
- C) Aslımıza dönebilmek için yıllardır bize sunulan o sıkıcı ve bunalıcı edebiyatları artık bir kenara bırakmalıyız.
- D) Edebiyat ve sanat alanında aslımıza dönebilmemiz için öncelikle yıllardır bizim irademize yön veren o sıkıcı ve bunalıcı edebiyatlardan kurtulmamız gerekir.
- E) Birçok şeyde olduğu gibi edebiyat alanında da alışkanlıklarımız vardır ve bunlardan kurtulmak hiç de sanıldığı kadar kolay değildir.

20. Eskimolar, Kuzey Kutup Bölgesi'nde yaşayan ve buradaki diğer yerlilere kıyasla yaşam koşullarına en iyi uyum sağlamış olan insanlardır. Bu insanlar, aynı zamanda bölgenin en kuzeyine kadar yayılmışlardır. "Eskimo" kelimesi, "çiğ et yiyen" anlamına gelir. Eskimolar, avcı ve toplayıcı olarak Taş Çağı'ndakine benzeyen göçebe bir yaşam sürerler. Bunlar, "kayak" adı verilen küçük kayıklarıyla en çok fok avlayıp etini yiyecek; derisini ve kürkünü giysi; yağını ısı ve ışık kaynağı olarak kullanırlar. Vitamin ihtiyacını eti pişirmeden yiyerek karşılarlar. Ne var ki uygar ülkelerin kutup bölgelerine de el atmalarıyla Eskimoların yaşam alanı gün geçtikçe daralmaktadır.

Bu parçada Eskimolarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çiğ et yiyerek vitamin ihtiyacını karşılamaya çalıştıklarına
- B) Bölge koşullarına çok iyi şekilde uyum sağladıklarına
- C) Avcılık ve toplayıcılık yaparak yaşamlarını sürdürdüklerine
- D) Yaşadıkları bölgede yeni yaşam alanlarıyla ilgili çalışmalar yapıldığına
- E) Fok balığı sayesinde birçok ihtiyaçlarını giderdiklerine

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilim insanının en önemli özelliği, amacı öğretmek olan öğretmenlik değildir. Aslında bilim insanı, öğretmen değildir. Öğretmenliğin, öğretim yapmanın yanında eğitim gibi bir işlevinin de olduğu doğrudur. Esasında öğretmenlik, öğretmenin ve eğitmenin bütünüdür. Bilim insanının öğretmenle benzer yanı sadece formallığıdır. Bir başka ifadeyle önündeki insanlara bir şeyler anlatmasıdır. Ancak bu, şekilsel bir benzemeden öteye geçemez. Bilim insanının öğretmenden en belirgin farkı, öğretmek ve eğitmek değil; düşünmek, sorgulamak, analiz etmektir. Ve bu düşünme, sorgulama ve analiz etme yeteneğini süreklileştiren ve yaşam tarzı hâline getiren bilim insanının duruşu ve işlevi, öğrencisini öğretilmesi ve eğitilmesi gereken bir kişi olarak değil yaşanabilir bir hayatın doğal unsurları olarak görmesiyle gerçekleşir.

1. Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim insanı ve öğretmen arasında insanlara bir şeyler anlatması yönüyle bir benzerlik vardır.
- B) Öğretmenliğin öğretmek ve eğitmek gibi iki önemli işlevi vardır.
- C) Bilim insanı; düşünme, sorgulama ve analiz etmek yönüyle işi öğretmek ve eğitmek olan öğretmenden ayrılır.
- D) Öğretmen; öğrencisini öğretilmesi ve eğitilmesi gereken bir kişi olarak görür.
- E) Bilim insanı ile öğretmen arasında hiçbir açıdan benzerlik yoktur.

2. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bilim insanının öğrencilerine karşı tutumunu özetlemektedir?

- A) Öğrencisini eğitilmesi ve öğretilmesi gereken kişi olarak görür.
- B) Öğrencilerini etkileme ortamını hazırlamak için hayatını düzenler.
- C) Sorgulama, düşünme ve analiz etmeden önce eğitilmesi ve öğretilmesi gerektiğine inanır.
- D) Öğrencisini, yaşanan hayatın doğal bir unsuru olarak görür.
- E) Öğrencileriyle arasındaki ilişkinin öğretme odaklı olduğunu düşünür.

3. **Gazeteci:** Yaratıcı yazarlık üzerine dersler veren, kitaplar yazan birinin yazacağı bir kurgusal metnin ideal ya da mükemmel olması beklenir mi?

Yazar: Belki beklenmedik bir durum olduğu için bir ön yargı oluşabilir.

Gazeteci: Amaç o zaman ideal olan mıydı yoksa içerik miydi?

Yazar: İnsanın düşüncelerini ve duygularını birlikte yakalayan bir roman yazmaya çalıştım.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Gerçeğin sözcüsü olmuş bir yazar, yazınsallığı ötelemeye mahkûmdur.
- B) Eserle yazar arasında kurulan bağ, sanatsallığa gölge düşürebilir.
- C) Okurun duygularına hitap etmeyen bir eserin uzun soluklu olması mümkün değildir.
- D) Kurgusal gerçeklik, yaşamın gerçekliğinden baskın olursa okurda etkilenmeler başlar.
- E) Sanat eseri, insanı bütüncül bir yaklaşımla kucaklamalıdır.

4. - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Biçimin ve tekniğin düzgün olması, bir emek değeri taşıması; sanat ürününün estetik değerine katkı yapmayabilir. Aruz veya hece veznini çok iyi kullanan bir sanatçının ortaya koyduğu bir ürünün estetik yanı zayıf olabilir. Tevfik Fikret bunun güzel bir örneğidir. Aruz veznini neredeyse hatasız kullanır, tekniği iyidir. Ne var ki şiirlerinin estetik yanı zayıftır, yazınsal değeri düşüktür. Fikret, akıcı bir dille söylemeyi bir türlü beceremez. Gerçek şair; dili hırpalamadan, dile eziyet etmeden kurallara uyabilen adamdır. Baştan aşağı okuyun *Rûbab-ı Şikeste*'yi, *Haluk'un Defter'i*ni hep böyle dili cendereye sokan mısralarla karşılaşırsınız.

4. Bu parçaya göre bir sanat ürünün estetik değer taşıması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Biçim ve teknik açıdan değer taşımasına
- B) Dilin akıcı bir şekilde kullanılmasına
- C) Ölçü ve ritim bakımından kusursuz olmasına
- D) Okuyucuyu düşünmeye yönlendirmesine
- E) Estetik amaçla dilin yapısını zorlamasına

5. Bu parçaya göre Tevfik Fikret'in aruz tekniğinin iyi olmasına rağmen estetik yönünün zayıf olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisine sahip olmamasıdır?

- A) Tutarlılığa
- B) Çok sesliliğe
- C) Derinliğe
- D) Özgünlüğe
- E) Üslup güzelliğine

6. Kim ne derse desin, başkalarının başarılarından rahatsız oluyorum. Hele en yakınimdakilerden biri, bir ödül aldıysa ya da bir eseri çok ilgi gördüyse o gece uyu uyuyabilirsen! Sakın "Sanatçısın, sanatçılar birbirlerinin başarılarıyla gurur duyarlar." demeyin bana. Buna inanmıyorum. Bugüne kadar bir tek başarımla bile gurur duyan, arayıp da "Tebrik ederim." diyen kimse görmedim. Örneğin geçen sene ülkemizi yurt dışında temsil edip önemli bir ödül almıştım. Ne arayan oldu ne de soran!

Bu parçanın yazarı

- I. kıskançlık,
- II. yakınma,
- III. kaygı

duygularından hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Anlatımda söz ve yazının kolay, anlaşılır olmasına açıklık denir. Bir cümle, temsil ettiği fikri herhangi bir karışıklığa meydan vermeden anlatabilmelidir. Cümleler yanlış anlamlara yol açmamalı, öğeler yerli yerinde kullanılmalı, yazım ve noktalama hatası yapılmamalıdır. Cümleyi uzatmak, açıklığı engelleyen etkenlerden biridir. Anlatımda konu bütünlüğü, daha çok açıklık ile başarılıdır. Yazıda açıklığın sağlanması için öncelikle yazarın o konuda berrak fikirlere sahip olması gerekir. Seçilen kelimelerin herkesçe bilinmesine dikkat etmek, akla gelen ilk kelime yerine fikrimizi anlatabilecek en uygun kelimeyi kullanmak ve planlı yazmak açıklığı ortaya çıkarır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Kelimelerin ilk anlamlarıyla kullanılması gerektiğine
- B) Yazının bir plan dâhilinde kaleme alınması gerektiğine
- C) Yazarın işlediği konuyla ilgili anlaşılır düşüncelere sahip olması gerektiğine
- D) Yazım kurallarına uyulması gerektiğine
- E) Cümlelerin taşıdığı anlamın net ifade edilmesi gerektiğine

8. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi, ülkemiz için yeni bir konu değildir. Üstün yetenekli potansiyelin değerlendirilmesine yönelik tarihsel çabaların dünyada ilk ve en ünlü uygulaması tartışmasız Enderun Mektebi'dir. Üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili Cumhuriyet Dönemi'nde de uygulamalar denenmiştir. Ülkemizdeki bu tür çalışmalar daha çok bireysel olarak yürütülmüştür. 1960'lı yıllarda özel üst sınıfların açılması ile üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi daha kapsamlı olarak ele alınmış fakat uygulamada karşılaşılan bazı problemlerden dolayı vazgeçilmiştir. 1980'li yıllarda konu tekrar gündeme alınmış ve projeler geliştirilmiştir. Bu projeler yardımı ile 1993 yılında Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli ve Bayburt illerinde "Bilim-Sanat Merkezleri" adı altında yetenek geliştirme merkezleri kurulmuştur. Ülkemizde 2008 itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğrenci kabul eden 43 Bilim ve Sanat Merkezi mevcuttur.

Bu parçadan üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkiye'de yapılan çalışmalar, diğer ülkeler tarafından taklit edilmiştir.
B) Dünyada ilk çalışma örnekleri, Enderun Mektebi'nde görülmüştür.
C) Üst sınıfların alt sınıflara örnek olacağı şekilde planlanmıştır.
D) 1993'ten itibaren tüm illerde Bilim - Sanat Merkezleri adı altında kurumlar kurulmuştur.
E) Bazı aksaklıklar, bu alandaki eğitimin daha planlı olarak ele alınmasını zorunlu kılmıştır.

ÖSYM KÖŞESİ

9 - 11. sorularda, numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerektiğini bulunuz.

9. I. Selçuklu yaşamına tanıklık eden Kubad Abad Sarayı Külliyesi, 1235'te Sultan Alaaddin tarafından tasarlanıp yaptırılmıştır.
II. Amanos Dağları'nın eteğinde yer alan küçük ovadaki Beyşehir Gölü'nün kıyısına inşa edilen bu külliye, kalıntılarıyla Selçuklu yaşamı hakkında eşsiz bilgiler sunmaktadır.
III. Göldeki adalara ve çevredeki yaylalara dağılmış olan çeşitli köşk kalıntıları da Kubad Abad'la bağlantılı olup külliyenin uzantılarıdır.
IV. Külliye'nin bu kalıntılarından üçünün kimliği kolayca anlaşılabilmektedir: Büyük Saray, Küçük Saray ve su seviyesinde bulunan Kayıkhanesi.
V. Bunlardan Kız Kalesi Adası'ndaki Su Şatosu ile Malanda Yaylası'ndaki köşk, çinileri ve yapısal düzeniyle ana külliyeyle birlikteliği en belirgin olanlardır.

- A) I ile II
B) II ile IV
C) III ile IV
D) III ile V
E) IV ile V

2021 - ALES

ÇIKMIŞ SORU

ÖSYM KÖŞESİ

10. I. Schopenhauer'un *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya* adlı kitabı, hem çağdaş psikolojiye hem de çağdaş felsefeye katkı sunan bir başyapıttır.
II. Nietzsche, Wittgenstein gibi filozofları, Freud, Jung gibi psikanalistleri, Wagner gibi sanatçıları etkileyen Schopenhauer'un felsefesi, bu eserinde de başarıyla temsil bulur.
III. Schopenhauer'un büyük bir emekle kurguladığı bu zengin içerik, muntazam bir bütünlüğe sahiptir.
IV. Öte yandan Doğu felsefesinin Batı felsefesinde özümsemişini yansıtan kitap, bilim felsefesinden etiğe ve sanata varan geniş bir içerikten oluşur.
V. *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya*, tüm bu nitelikleriyle felsefe tarihindeki müstesna yerini alır.

- A) I ile II
B) I ile V
C) II ile III
D) III ile IV
E) IV ile V

11. I. Edebiyat dünyasında roman geleneğinin başlangıcı olarak görülen *Don Kişot*'un, çevrildiği dil ve uyarlandığı eserlere her gün yenisi ekleniyor.
II. İspanyol edebiyatçılarından bazıları, böyle bir kitabı ulusal gurur kaynağı saymakla birlikte eseri özünden uzaklaştırdığını düşündükleri bu uyarlamalara karşı olumsuz tavır takınıyor.
III. Ancak kitabın özgün İspanyolca metninin yarısının bile açıklama olmaksızın İspanyollar tarafından anlaşılamaması bir "paradoks" olarak görünüyor.
IV. Eleştirmenlere göre günümüz diline uyarlamak için de olsa bu tür çalışmalar "entelektüel tembellik" göstergesinden başka bir şey değil.
V. Oysa kitaptan bazı cümlelerin çıkarılması, kimi sayfaların özete indirgenmesi ve bazı kelimelerin değiştirilmesi edebiyat suçu sayılmamalı.
VI. Bu sorunun çözümünü uyarlama eserlerde görenler ise *Don Kişot* gibi, yaşayan bir kitabın toplumsal hayata uzanması gerektiğini söylüyorlar.

- A) II ile III
B) II ile IV
C) III ile V
D) IV ile V
E) IV ile VI

2021 - ALES

ÇIKMIŞ SORU

12. - 13. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

On sekiz yaşındayken elinde şiir dosyasıyla ilk gittiği yayınevinin kapısında uzun bir kuyruk varmış. Editörle görüşmek için o kuyrukta beklemiş. Sıra kendisine gelince şiirlerini takdim etmiş. “Arkadaş, biz şiir kitapları basmıyoruz artık! Necip Fazıl olsan kitabını basmayız.” demiş editör ters bir üslupla. Daha önce bastıkları şiir kitaplarını satamamışlar ve depolarında kalmış. Genç şair, edebiyat hocasının yönlendirmesiyle yeni bir yayınevinde şansını denemiş. İkinci yayınevinin editörü ise kendisine, şiirlerinin çok güzel olduğunu söylemiş. Ne var ki “Bir şairi geri çevirmenin başlangıç noktası iltifattır!” diyen şairimiz, birbiri ardına sıralanan iltifatların neticesini söz bitmeden tahmin etmiş. Editör, depolarındaki satılmamış şiir kitaplarından dört tanesini kendisine hediye ederek onu kapıya kadar uğurlamış. Genç şairin gittiği başka bir yayınevinde karşılaştığı durum ise daha da ilginç: Yayınevi sahibi, onun çok büyük bir yetenek olduğunu söyledikten sonra kitabı bastırmak için yayınevine kaç para vereceğini sormuş; daha sonra şaşırان genç şaire durumu şu şekilde açıklamış: “Zaten şiir kitabı satmıyor. Biz sadece senin için basacağız!” Kahramanımızın hikâyesi burada bitmiyor tabii ki, çaldığı başka bir kapıda şu teklifle karşılaşmış: “Önce roman yaz, basalım. Ardından şiir kitabını basacağız, söz veriyoruz. Çünkü çok kaliteli şiirleriniz var. Ama maalesef roman satıyor, şiir değil!”

12. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söz edilen şairin karşılaştığı engellerden biri değildir?

- A) Yayınevlerinin şiir kitabı basmak istemeyişi
- B) Usta sanatçılardan referans istenmesi
- C) Şiir kitaplarının az satılıyor olması
- D) Önce roman, sonra şiir yazmasının istenmesi
- E) Kitabını bastırmak için para istenmesi

13. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi genç şairin editörlerde karşılaştığı durumlardan biri değildir?

- A) Sert üslup
- B) Geçişirici iltifat
- C) Maddi beklenti
- D) Tavsiyelerde bulunma
- E) Şiirlerinin beğenilmemesi

- 14.** Benden her zaman yoğurdun sağlıklı beslenmenin “olmazsa olmaz” unsurlarından biri olduğunu, sofralarımızda mutlaka bulunması gerektiğini duymaya alışık olanlar için bu giriş “şaşırtıcı” olabilir ama hayır, bir yanlışlık yok: Yoğurt hasta ediyor! Hasta ediyor dediğim yoğurt, evde “işlenmemiş süttten” yaptığınız mis gibi kaymaklı ev yoğurdu değil. Bunlar marketlerin raflarını dolduran, içinde pek çok katkı maddesi bulunan yoğurtlar. Marketlerdeki markalı yoğurtlarda pek çok katkı maddesi bulunur. İşlenmiş yoğurtta bulunan bu maddelerin çoğu sağlığınıza zarar verir, davranış sorunlarına ve nörolojik problemlere yol açar. Suni gıda boyaları çocuklarda hiperaktiviteye sebep olur. Yüksek fruktozlu mısır şurubu, obezite ve karaciğer hasarıyla ilişkilidir. Suni tatlandırıcılar nörolojik hasar, kilo alımı ve bir dizi sağlık meselesine yol açar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Hazır yoğurtların sağlıksız oluşu
- B) Gıda maddelerindeki katkılar
- C) Sağlığı bozan gıda boyaları
- D) Ev yoğurtlarının ekonomikliği
- E) Sanayi tipi gıdaların zararları

- 15.** Ben otuzu geçeli iki yıl oldu, artık olgunca bakıyorum her şeye. Eskiye göre daha garanticiyim, daha az risk alıyorum, daha az aynaya bakıyorum; güvenli alanlar arıyorum kendime evde, sokakta, vapurda, insanların hayatında. Şu an bir şey olsa kime, nereye sığınırımı kolluyorum. Üzülüyorum sahipsiz çocuklara, şiddet gören kadınlara, yakılan ormana. Dahası, insanların birbirine bunca sevgisiz, anlayışsız yaklaşmasına... Ama inanıyorum, bunca yanlışın ve bunca vicdansızlığın bir çıkış kapısı var, ardı bahar bahçe...

- I. Hayatta kontrollü yol alma
- II. Gelecekte umutlu olma
- III. Toplumdan uzaklaşmaya çalışma
- IV. İnsana ve çevreye duyarlı olma
- V. Yaşlandığını kabullenmeme

Yukarıdaki durumlardan hangileri bu parçanın yazarıyla ilgili değildir?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve V

16. Hiç unutmuyorum, on iki yaşındaydım. İstanbul'a gidecektim. Antep'teydim ve kentte son günümdü. O gece annemle babam sinemaya götürdü beni. Nakıp Ali Sinemasına... Filmi keyifle izledik. Sinemadan çıkarken Nakıp Ali beni gördü. Çocuklara karşı ayrı bir yakınlığı olduğunu bilirdim. "Nasıl, beğendin mi filmi?" diye sordu. "Beğendim ama gelecek program çok güzel. Onu kaçıracağım. Ben yarın akşam İstanbul'a gideceğim." dedim. "Talihine küs!" dedi Nakıp Ali. Gece gözümde uyku girmede, üzgündüm. Ertesi sabah dokuzda bizim kapı vuruldu. Açtım. Bir adam "Nakıp Ali seni bekliyor." dedi. Merak ve heyecanla sinemaya gittim hemen. Nakıp Ali kapıdaydı. "Gel, otur!" dedi. Salonda bir koltuğa oturttu beni. Görmek istediğim filmi on iki yaşındaki o çocuk için, sadece benim için oynattı.

- I. Çocukları seven
- II. Duyarlılık gösteren
- III. Anlayış sahibi olan
- IV. Empati yapabilen
- V. Heyecanını yenen

Bu parçada söz edilen sinemacı, yukarıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Son yıllarda seyirci profili genç ve üniversiteli bir kitleye evrilirken kadınların yeniden sinemaya gitmeye başladığı gözlemlenmektedir. Bunda en büyük etken, alışveriş merkezlerinin güvenilir ve her türlü ihtiyaca (hem film seçeneği hem de tüketim ve boş zaman değerlendirmesi açısından) yanıt verebilir durumda olmasıdır. Ayrıca alışveriş merkezleri, gelişen orta sınıfın tüketim ihtiyaçları ve yaşam biçimine uygun bir ortam sunmaktadır. Alışveriş merkezleri içindeki çoklu salonlar, mekân tasarımıyla fuayeye, koltuktan perdeye, projeksiyon sisteminden ses kalitesine belli bir seviyenin üzerinde bulunurken bazı salonların da dijital sinemaya yönelik hazırlandığı görülmektedir. Sinemaya gitme düşüncesi olmayan bir kitle bile alışveriş merkezleri içinde boş zamanlarını değerlendirirken çoklu salonların sunduğu seçeneklerle sinemaya gidebilmekte, "sahte flanör"ler potansiyel sinema seyircisine dönüşmektedir.

Bu parçadan sinema seyircisi - alışveriş merkezleri ilişkisi ile ilgili olarak

- I. Aileler, güvenli olduğu için alışveriş merkezlerindeki salonları tercih etmektedir.
- II. Toplumun bir kısmının gelir düzeyini aştığından tercih edilmemektedir.
- III. Üniversite öğrencileri ve gençlerin yanı sıra kadınlar da sinemaya gitmeye başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

17. Buz şelfi, denizin yüzeyinde yüzen bir buz platformudur. Bir buzul ya da buz levhasının kıyı şeridi boyunca deniz yüzeyine doğru akmasıyla oluşur. Buz şelfleri; Antarktika, Grönland, Kanada ve Rusya'nın Kuzey Buz Denizi kıyılarında görülür. Yüzen bir buz şelfi ile bu şelfi besleyen karasal buz kütlesi arasındaki sınıra toprak hattı denir. Buz şelflerinin kalınlığı 100 ile 1000 metre arasında değişir. NASA'dan ve üniversitelerden bilim insanları, uzun çalışmalar ve keşifler sonucunda okyanus sularının Antarktik buz şelflerinin alt yüzeyini erittiğini ve bu mekanizmanın kıtadaki buz şelfi kayıplarından birinci derecede sorumlu olduğunu belirttiler.

Bu parçayla ilgili olarak

- I. Senli benli bir anlatımla oluşturulmuştur.
- II. Tanımlama yapılmıştır.
- III. Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
- IV. Dolaylı anlatım söz konusudur.
- V. Nesnel ifadeler kullanılmıştır.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. (I) *Adı: Aylin, Füreya* gibi biyografik eserler ile *Sevdalinka, Veda* gibi romanlarıyla birçok ödül kazanan Ayşe Kulin, üretken bir yazar olduğunu yine kanıtladı. (II) Senarist ve sanat yönetmeni kimliği de bulunan Kulin, yeni romanı *Kanadı Kırık Kuşlar* ile okurla buluştu. (III) Kitap; Nazilerin hükmettiği, ayrımcılık ve toplumsal çatışmanın kol gezdiği Almanya'da vaktinin sınırlı olduğunu düşünen Tıp Doktoru Schlimann'ın ailesiyle birlikte daha insanca bir yaşam sürmek amacıyla Türkiye'ye kaçmasıyla başlıyor. (IV) Okur, yazarın roman boyunca süren akıcı dili sayesinde olaylardan kopmadan kitabın sayfalarında ilerliyor. (V) Romanı bitirdiğinde de olaylara, karşı tarafın gözüyle bakabilmeyi öğrendiğini hayretler içerisinde fark ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yapıt içeriğinden söz edilmiştir?

- A) II B) I C) III D) V E) IV

20. Geçmiş dönemlerde yaşamış toplumların morfolojik ve demografik yapıları ile sağlık durumları, bu toplumlara ilişkin antropolojik kalıntıların incelenmesiyle anlaşılmaktadır. Toplumların sağlık yapıları, genellikle diş ve kemikler üzerindeki normal olmayan izlerin makroskobik, mikroskobik ve radyolojik incelemeleri sonucu anlaşılabilmektedir. Bilindiği gibi yaşamış ve yok olmuş bir toplumun sağlık yapısı hakkında bilgi edinmenin en iyi yolu iskeletlerin incelenmesidir. İskelet incelemelerinde geçmiş çağlarda yaşamış insanların sağlık yapıları belirlenirken o insanların biyolojileri, kültür ve çevre koşulları da dikkate alınarak geniş bir çerçevede değerlendirme yapılmaktadır. Hastalıkların birçoğu sadece yumuşak dokuyu etkileyen hastalıklar olması nedeniyle bu tür rahatsızlıklardan hayatını kaybeden bireylerin kemiklerinde herhangi bir iz tespit edilememektedir ancak bu tür hastalıklarla ilgili bazı ipuçlarını bireyin kemik gelişimini, diyetini ve diş yapılarını inceleyerek anlamak mümkündür.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Antropoloji, geçmişte yaşamış bireylerin sağlık sorunlarıyla değil bütün insanlığı etkileyen sağlık sorunlarıyla ilgilenir.
- B) Antropoloji, tüm kemikli canlıların geçmişten günümüze geçirdiği kemik hastalıklarıyla ilgilenen bilim dalıdır.
- C) Geçmiş dönemlerde meydana gelen hastalıkların birçoğu, yanlış tedaviler nedeniyle ölümle sonuçlanmıştır.
- D) Yok olmuş toplumların sağlık durumu hakkında bilgi sahibi olmak, kemik buluntularının incelenmesiyle mümkün olmaktadır.
- E) Eski dönemlerde sıradan hastalıklar, kemik yapısı üzerinde belirgin izler bırakmıştır.

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yurt dışında yaşamak, insanlara parayla satın alınamayacak maddi ve manevi kazançlar sağlarmış; görmüş olduk. Çevreye bakmak, insanlarla tanışmak, dışarıdan birisinin gözüyle Türkiye'ye bakmak; gerçekten çok önemliymiş. İnsanımız sıcakkanlıymış, iyiliksever ve candanmış. Bu zamana kadar kıymetini bilemediğimiz veya bakıp da göremediğimiz nice değerlerimiz varmış. Bu bağlamda bir de "eve dönüş"ü olan bazı yazar ve şairler vardır. Bunlar kendi topraklarında farkında olmadıkları bazı değerleri görmeye başlar; dört elle bu değerleri kendince öğrenmeye, kavramaya ve anlamlandırmaya hayatlarını adarlar.

1. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk insanının yabancılar gözünde değerli olduğuna
- B) Yurt dışında yaşamının ülkenin farkına varılamayan değerlerini gösterdiğine
- C) Yabancı ulusların insanlarda kendi ülkelerine olan özlemi artırdığına
- D) Yurt dışına çıkan insanların kendi ülkelerinin güzelliklerini unuttuğuna
- E) Kendi topraklarının kıymetini anlamak için yurt dışına çıkılması gerektiğine

2. I. Fransa'da bulunduğu sırada Albert Sorel'in "Bilir misiniz ki henüz iki şey tamamiyle keşfedilmiş değildir: Coğrafyada kutup ve tarihte Türk." sözünden sonra kendi tarihi üzerinde düşünmeye başlayan Yahya Kemal
- II. Eşiyle birlikte Londra'da yaşayan, sokaklarda yürürken insanları tanıma yarışı yapan, her defasında Türk olanları tanıyan; onların Baudelaire gibi yabancı şairlerin şiirlerini ezbere bilirken ülkesine ait şairlerin şiirlerini bilememesi karşısında utanç duyan Hilmi Yavuz
- III. Tophane Mektebinde Fransızca öğrenip bu dili geliştirme adına yabancı şairlerin şiirlerini Türkçeye tercüme eden Şinasi

Bu parçada geçen "eve dönüş" sözüne yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Yıllardır yurt dışındaki kitap fuarlarında ve edebiyat çevrelerinde Türk edebiyatçılarının ve eserlerinin yeterince tanınmamasıyla ilgili birçok sebep öne sürülmüş olsa da bu konuda tartışan herkesin hemfikir olduğu hususların başında çeviri ile ilgili sorunlar geliyor. Türk edebiyatının yabancı dillere özellikle de İngilizceye çevirisindeki nicel kısırlığı, Amerika'da herhangi bir kitapçının raflarına veya yayınevi kataloglarına bakarak gözlemlemek mümkün. Bugün artık markalaşmış birkaç isim dışında diğer Türk edebiyatçıların isimlerine ve eserlerinin çevirilerine rastlamak neredeyse imkânsız. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki üniversite kaynaklı yayınevlerinden Syracuse University Press tarafından arka arkaya yayımlanan iki Türk şiiri antolojisi, mevcut eksikliği giderme yolunda atılmış önemli bir adım niteliğinde.

Bu parçada Amerika'da Türk şiirine ilişkin olarak

- I. Fuarlarda yeteri kadar tanıtım yapılamadığı,
- II. İngilizceye az sayıda şiirin çevrildiği,
- III. İngilizceye çevrilecek seviyede şiir olmadığı

İfadelerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. (I) İtalo Calvino, "Klasikleri Neden Okumalıyız?" başlıklı unutulmaz yazısında şöyle diyordu: "Klasikler, insanların hiçbir zaman okuyorum demedikleri, genellikle yeniden okuyorum dedikleri kitaplardır." (II) Çünkü "klasik" dediğimiz eserler, bir defa okuyup bir kenara bırakılacak kitaplar değildir. (III) Klasikler dendiğinde nitelikli ya da orta seviyede her okurun zihninde saygınlıkla birlikte bir şema belirir. (IV) Bu yüzden bahara girerken klasikleri kapağa taşımak istedik. (V) Kimi yayınevlerinin başlattığı klasik dizileri ve her geçen gün basım ve çeviri kalitesiyle birlikte nicelik olarak da artan klasik kitaplar, bu eserleri okumak veya yeniden okumak için iyi bir fırsat olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Sinemanın etkisiyle oluşan turizm hareketliliklerinde istatistik tutmak zordur. En doğru bilgiye tüm turistlere uygulanan anketlerle ulaşılır ki bu verilere ulaşmak büyük zaman ve emek alacağından bu zorluk nedeniyle çoğunlukla anketlere gidilmez. Ancak filmlerin etkilerini gösteren, uygulanması kolay yerel anketler ve gözlemler ipucu niteliğindedir. Bu ipuçlarından biri, İngiltere’de Thomson Holiday’in yaptığı bir araştırmadır. Araştırmaya göre İngilizlerin %80’i sinemada gördükleri mekânlara gitme eğilimindedir. Ayrıca aynı araştırmada İngilizlerin en çok tercih ettiği ülke olarak Yeni Zelanda gösterilmektedir. Yeni Zelanda’ya tatil amaçlı giden turistlerin üçte biri *Yüzüklerin Efendisi*’ni izledikten sonra bu ülkeyi ziyaret etmeye karar vermektedir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sinema ve turizm arasındaki ilişkiyi en kapsamlı biçimde ifade etmektedir?

- A) *Yüzüklerin Efendisi* filmini seyredenlerde Yeni Zelanda’yı görme isteğinin oluşması, sinemanın turizme etkisini göstermektedir.
- B) Sinemanın etkisiyle oluşan hareketliliği değerlendirmek için anket düzenlemek zordur.
- C) Turizmdeki hareketliliğin artmasında sinema filmlerinin olumlu etkisi yadsınamaz.
- D) En sağlıklı bilgiler, tüm turistlere uygulanacak anketlerle elde edilebilir.
- E) İngiltere’de insanların filmlerin çekildiği mekânlara görmek istemesi, sinemanın turizme etkisini göstermektedir.

6. “Toplumsal gerçekçilik” adı altında kendi ideolojilerinin etkisiyle yeni arayışlara giren yazarlar, öz yaşamsal nitelikleri verebilmek için yapıtlarını ağa-ırgat, yöneten - yönetilen, zengin - yoksul gibi zıtlıklar üzerinde şekillendirir. İnsani ve evrensel değerleri ideolojik yanlılıkla sıralayan yazarlardan birisi de Yaşar Kemal’dir. Yaşar Kemal, *Dağın Öte Yüzü* genel başlığı altında topladığı *Ortadirek*, *Yer Demir Gök Bakır* ve *Ölmez Otu* romanlarında Çukurova yöresini anlatırken hem folklorik hem de gerçek unsurlardan büyük ölçüde yararlanır. Fiziksel ve algısal olarak betimlediği Çukurova yöresine estetik değer kazandıran yazar, söz konusu mekânda toplumsal bozulma yaratan çarpıklıkları yöre insanının yaşamda kalabilmek adına verdiği mücadele ile birlikte işler. Yaşamlarını kendi algısıyla çevreleyen Yalak köyünün sorunları, çaresizliği ve yaşama tutunma çabasını gözlemlerine dayanarak sunar.

Bu parçaya göre Yaşar Kemal’in romanlarında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) İkili karşıtlıklar
- B) Nesnel yaklaşım
- C) Biyografik izler
- D) Konuşma dili
- E) Gerçekçi karakterler

ÖSYM KÖŞESİ

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Polisiye türünün bilinen ilk örneklerini veren Edgar Allan Poe ile Agatha Christie’nin eserleri başta olmak üzere bu türde kaleme alınmış kurgusal eserlerde modern insanın anlam dünyasına ilişkin ipuçlarını bulmak mümkündür. Kültürel anlamda farklılaşsa da türün klasik eserlerinin temelinde bir formülün yer aldığı görülür. Bir suçun işlenmesiyle ortaya çıkan tüm bu hikâyelerde suç işleyebilecek şüpheliler üzerine bir soruşturma yürütülür. Okurun da soruşturma sürecinin bir parçası olması, kendini kahramanın yerine koyması ve ipuçları temelinde zihinsel bir sorgulama gerçekleştirmesi beklenir. Tabii ki kurgu; okurun gerçek suçluyu, romanın kahramanından önce bulmasını engelleyecek şekilde oluşturulur. Aynı zamanda olay örgüsü bir neden sonuç ilişkisi temelinde tersten başlar; öncelikle sonuç verilir, sonrasında nedenler ele alınır. Bu sayede hikâye; modern hayatın birbirini tekrar eden günlerinde nefes almak isteyen okura, kendi güvenli ortamında bir gerilim yaşama ve hikâyenin çözüme ulaşmasıyla rahatlama fırsatı sağlar.

7. Bu parçadan modern insanla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Rahatlamak için kurgusal dünya ve gerçek yaşam arasındaki zıtlıklara sığınmaktadır.
- B) Polisiye türü sayesinde günümüzde kurgusal eserleri daha fazla okumaktadır.
- C) Gündelik hayatın sıradanlığından kurtulmak için polisiye türüne yönelmektedir.
- D) Farklı kültürel özelliklerin çağdaş dünyayla bütünleşmesini beklemektedir.
- E) Çevresindeki olayların nedenlerinden çok, sonuçlarına odaklanmaktadır.

8. Bu parçaya göre Edgar Allan Poe ve Agatha Christie’nin romanlarını okuyan birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Romanı okurken durmadan suçlunun kim olduğunu bulmaya çalıştım ama sonunda hiç aklıma gelmeyen birinin suçlu olduğunu öğrendim.
- B) Romanı okurken olayların akışında kahramanın neler hissettiğini ve sonraki hamlesinin ne olabileceğini tahmin etmeye çalıştım.
- C) Elimden bırakmadığım bu romanı okurken kimi zaman kendimi romanın içinde suçlunun peşinden koşarken gördüm.
- D) Romanın başlarında bir toz bulutu gibi görünen olayların, romanın sonlarına doğru bir suçun etrafında geliştiğini anladım.
- E) Ara sıra heyecanlandığım, bazen stres yaşadığım bu romanın sonuna geldiğimde mutlu olduğumu fark ettim.

ÇIKMIŞ SORU

2022 - TYT

9. - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türkçeyi yüksek bir sanat dili hâlinde işlemeye çalışan, bu görüşü savunan ve Türk diline değer kazandıran Ali Şir Nevai'nin eserleri hem yazıldıkları devirde hem de daha sonra bütün Türk dünyasında zevkle okunmuştur. Şiire Farsça ile başlayan sanatçı, on beş yaşından sonra yazdığı Türkçe şiirlerle adını duyurmuştur. Onun en ciddi kaygısı Türkçenin, Farsça karşısında tercih edilmemesi olmuştur. O dönemde Türklerin çoğunluğu Farsça yazar bir hâlde iken Türkçe konuşan ancak Farsça bilmeyen insanların yazılan eserleri anlamaları imkânsız hâle gelmişti. İşte böyle bir dönemde Ali Şir Nevai gerek Türk dilinin kullanım özellikleri gerekse Türkçe ile Farsçanın birbiriyle harmanlanması açısından o kadar büyük hizmetler yapmıştır ki bugün dahi Özbekistan'da çocuklar okullarda kendisinin şiirlerini ezberler. Demek ki bir milletin hafızası, öncelikle kendi diline hizmet edenlerin şiirleriyle donanmalıymış.

9. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklamaya başvurulmuştur.
- B) Öznel değerlendirmeler vardır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
- E) Çıkarımda bulunulmuştur.

10. Bu parçadan hareketle Ali Şir Nevai ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkçenin Fars dili karşısında tercih edilmemesinden dolayı endişelendiği
- B) Türkçeyi sanat dili olarak kabul ettirebilmek için uğraş verdiği
- C) Türkçe ile Farsçanın birbiriyle kaynaşarak kullanılmasını sağladığı
- D) Yaşadığı coğrafyada şiirlerinin hâlâ canlılığını koruduğu
- E) Türkçenin Farsçadan daha üstün bir dil olduğunu kanıtladığı

- 11. Entelektüeller, günümüzdeki karmaşık toplum yapısı içinde siyasal, kültürel ve düşünsel bakımdan hayli etkin olan ve vazgeçilmez gibi görünen kişilerdir. Toplumun düşünüş ve tavır alış biçimi üzerinde gerçekten şu veya bu ölçüde etkili olduğu gözlenen entelektüellerin yükümlülükleri ve nitelikleri konusunda farklı fikirler öne sürülmektedir. Kimileri entelektüeli "var olması gereken bir düşünce adamı", kimileri de "gereksiz kişi" olarak görür. Bu bağlamda entelektüeller boş konuşan bir şahsiyet olarak değerlendirildiği gibi, çağın sorgulayan zihni olarak da nitelendirilir.**

Bu parçadan hareketle entelektüeller ile ilgili olarak

- I. Toplumdaki konumları tartışmalı bir durumdadır.
- II. Toplumun düşünce hayatı üzerinde etkileri vardır.
- III. Toplumdaki herkes tarafından değerleri bilinmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız II
- E) Yalnız III

- 12. (I) Günümüzde bilinçsiz sanatçıların tuttuğu yol, eğlenceli fakat karanlık bir yoldur. (II) Sanat ışığını yalnız belli bir kesim için yakıp diğerleri için söndüren sanatçı, aslında kendini zincirlemiş olmaktadır. (III) Bu taraflı yol, bir bakıma, sanatçının sonu olacaktır. (IV) Eserleri inançtan ve düşünceden yoksun olduğu sürece kitleler sanatçıdan nefret edecek, tarih o sanatçıyı nefretle anacaktır. (V) Ancak bu şekildeki yanlı tutumlar, sadece sanatçılar için değil toplumun diğer kesimleri için de bir derstir.**

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

ÜçDört
Bes

13. (I) Tek seferlik ticari tohumların egemenliği nedeniyle gıdamızın ve geleceğimizin güvencesi olan yerli tohumların nesli maalesef tehlike altında. (II) Binlerce yıllık tarım geleneğini barındıran Anadolu topraklarında yetişen yerli tohum çeşitliliğimiz bundan dolayı neredeyse yok olmakla karşı karşıya. (III) Yeryüzünde zengin çeşitlilikteki yaşamı sürdürebilmek ancak atalık tohumlarımızı gelecek kuşaklara aktarmamıza bağlıdır. (IV) Atadan kalma tohumlarımız, lezzetli ve sağlıklı gıdaların elde edilmesi için birer genetik hazinedir. (V) Bu tohumlar, binlerce yıldır değişen koşullara uyum sağlayarak günümüze ulaşmayı başarmış numunelerdir. (VI) Tarımsal biyoçeşitliliğin önemli bir parçası ve yaşamın sürdürülebilirliğinin olmazsa olmazı olan atalık tohumlar, dışarıya bağımlı kalmaksızın ülkemizin gıda güvenliğinin teminatıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. Sanki uzun mesafeler boyunca yürümüş gibi yorgunuz ama geldiğimiz hiçbir yer yok. Sanki her şeyi çok seviyormuş gibi yapıyoruz ama dünyamız kaskatı, içinde neredeyse hiç sevgi yok. Sanki her düğümün çözümünü biliyormuş gibi konuşuyoruz ama her yaptığımızla, her söylediğimizle düğümler daha da çözülemez hâle geliyor. Milyon tane kitap deviriyoruz görünüşte ama o kitaplardan hayata yayılan hiçbir bilgelik yok. Herkes ne kadar doğruluk timsali olduğunu ispat etmenin derdinde. İyi de hayatın fotoğrafına bu kadar eğrilik nereden karışıyor? Sanki aynı derdin dertlisi, aynı yolun yolcusu kocaman kalabalıklarmışız gibi konuşuyoruz; bir küçük kıvılcım yetiyor oysa aramızda koca koca yangınlar çıkartmaya. Aramızdan biri bir diğerine "Yalnız değilsin!" dediğinde hepimizi üşüten bir yalnızlık rüzgârı esmiyor mu her yanımızda?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Düşünceleri alıntılarla pekiştirme
B) Birinci kişili anlatıma yer verme
C) Mecazlı söyleyişe yer verme
D) Öznel ifadelerle başvurma
E) Karşıtlıklardan yararlanma

15. - 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk müziğinin ayrılmaz parçası olan bağlama asırlarca Türk halkının, âşıkların ve ozanların dert ortağı, can yoldaşı oldu. Kopuz, saz, cura, tambura, divan sazı gibi yörelere ve büyüklüğüne göre farklı adlandırılrsa da hepsi bağlama ailesinin bir üyesi. Türkiye’de en yaygın kullanılan telli çalgı olan bağlama, geleneksel kültürün de sembolü. Orta Asya’ya uzanan tarihi ile bağlama, Anadolu’nun vazgeçilmez miraslarından biri. Bağlama; Türklerin kimi zaman dertlerini, kimi zaman sevinçlerini, çoğu zaman da iki âşığın kavuşamama hikâyelerini dile getirdiği türkülerin de baş tacı. Geçmişte bağlama ustaları doğru ağacı bulduklarında enstrümanlarını kendileri yaparmış. Bugünse bağlamalar atölyelerde üretiliyor. Bağlama, bir dönem marangozhanelerde üretilirken günümüzde saz atölyelerine taşındı. İyi bir bağlamanın yapım süresi kırk kırk beş gün arasında değişiyor.

15. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bağlamanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Farklı adlarla anılması
B) Türk kültürünü yansıtmaması
C) Ozanların ayrılmaz bir parçası olması
D) Kökeninin Anadolu’ya dayanması
E) Saz şairleri tarafından üretilmesi

16. Bu parçadan bağlamayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk müziğinde yaygın olarak kullanılan telli çalgı aletidir.
B) Âşıkların birbirine kavuşmasını sağlamak için kullanılan bir enstrümandır.
C) Günümüzde saz ustaları tarafından marangozhanelerde üretilmektedir.
D) Doğru bir ağaç bulunamazsa farklı maddelerden de yapılabilir.
E) Orta Asya’da ve Anadolu’da saz şairleri tarafından miras olarak bırakılmaktadır.

17. - 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Behçet Necatigil'in deyişiyle "Olayları rintçe bir bakışla gülünç taraflarından alan, kıvrak, sürprizli, esprili bir üsluba aktaran..." Haldun Taner, öykü ve tiyatrolarıyla adını duyurmuştur. (II) Özellikle 1960'tan sonra daha az hikâye yazmış, bundan sonra kaleme almaya başladığı tiyatro eserlerine ise çocukları gözüyle bakmıştır. *Keşanlı Ali Destanı*, *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı* onun büyük evlatlarıydı. (III) Edebiyatımızın ilk epik tiyatrosu *Keşanlı Ali Destanı*, 1964 yılında 275 kere temsil edilerek büyük bir başarıya imza atmıştır. (IV) Olayı ön planda tuttuğu, klasik örgülü hikâyeler yazan Haldun Taner, hikâyelerinin bu yapısı ile kesit hikâyeleri kaleme alan Sait Faik'ten ayrılmıştır. *Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu* bu özellikleri yansıtmaktadır. (V) Füsun Akatlı tarafından "Tiplerden, durumlardan, ruh hâllerinden, aykırılıklardan öykü çıkartmanın ustası" olarak tanıtılmasının nedeni ise onun hikâyelerinde oluşturduğu şahıs kadrosunda genellikle toplumun yozlaşmış insanlarına yer vermiş olmasıdır. Haldun Taner, Sait Faik'in kişilere sevgiyle yaklaştığı bakış açısı yerine onların kusurlarını yüzüne vurmadan kaçınmamıştır.

17. Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Öznel anlatıma
- B) Nesnel ifadelerle
- C) Gerekeç içeren yargıya
- D) Doğrudan anlatımlı cümleye
- E) Amaç-sonuç ilişkisine

18. Yukarıdaki parçada numaralanmış bölümlerin hangilerinde örneklendirme anlatım tekniğine başvurulmuştur?

- A) I ve III
- B) II ve V
- C) III ve V
- D) II ve IV
- E) I ve IV

19. Yukarıdaki parçada numaralanmış bölümlerin hangilerinde nicelik bildiren ifadelerle yer verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) III ve V

20. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Sporda yetenekli olmanın, belirlenmiş bir ölçütü var mıdır?" sorusuna **cevap vermektedir**?

- A) Temel hedef, sporcunun kalıtsal olarak sahip olması gereken potansiyelinin antrenmanla en yüksek seviyeye çıkarılmasıdır. Fizyolojik, antropolojik, psikolojik, sosyolojik ve çevresel faktörlerden oluşan gerçek performansın tüm özelliklerini kapsayan bir tanım yapmak zordur.
- B) Kompleks bir özellik olan spor yeteneği, kalıtsal olarak belirlenir. Karmaşık bir yapısı olan bu yetenek, çevresel koşullardan etkilenmektedir. Her ne kadar spor bilimciler lazım olan şartları tanımlamaya devam etse de bu alanda bir görüş birliği yoktur.
- C) Yetenek belirlemenin ilk evresinde yaş farklılıkları; aynı yılın başında, ortasında ve sonunda doğan çocuklar arasında bile yüksek vücut ağırlığı ve boy uzunluğundan kaynaklanan performans değişikliklerine neden olur. Bu da bizi elle tutulur gereklerin uzağına düşürüyor.
- D) Genelde antrenörün gözlemi ve uzmanların kararları, yetenek taraması ve seçimi süreçlerinde belirleyici olmaktadır. Sporda yeteneğin tanımlanması, seçimi ve geliştirilmesini kapsayan bir fikir birliği mevcut değildir.
- E) Yeteneklerin erken yaşlarda nesnel ölçütlerle belirlenerek bilgili, becerili, etik ve profesyonel antrenörlerce eğitilmesi spor federasyonlarının temel görevlerinden biridir. Sporda en önemli sorunlardan biri, yeteneği iyiye yönlendirememektir.

ÜçDör
Bes

Odaklanma

6

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

D

Y

B

N

ÖSYM KÖŞESİ

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Picasso 1920'lerde kariyerinin önemli bir dönüm noktasını oluşturacak kritik bir adım atar: Eşi benzeri olmadığı düşünülen sanat eserlerini karikatürize etmeye başlar. Karikatür sözcüğü yanlış bir izlenim uyandırmaz. Picasso'nun her biri bir dehayı taklit eden bu yapıtları, basit birer şaka olarak kabul edilemeyecek kadar ustaca yapılmıştır. Picasso'nun, ustalarinkine yakın bir yeteneğe sahip olduğunu kanıtlayan bu eserleri, özgün yapıtlar ölçüsünde doyurucu veya derin kabul edilmemiştir çünkü biçimleriyle içerikleri arasında rahatsız edici bir bölünme vardır. İşte tam da bu yönüyle derin bir alay ögesi taşırlar. Aslında ustalar gibi yapabileceğini bu eserleriyle kanıtlayan ressam, kendi üslubunu belirlemek yerine ustaların hepsine onların kendi tarzlarıyla meydan okumayı seçer. Öte yandan Picasso, döneminde önemli görülüp kültürel bir öge olarak müzelerde sergilenen eserlere verilen değerin ve onur payesinin abartılı olduğunu öne sürer. Bu yapıtları üreten Picasso'nun motivasyonu, resamlara duyduğu saygısızlık veya resim hakkında söylemek istedikleri değil, sanat tarihi hakkında vurgulamak istedikleridir. Henüz kendi eserleri geniş çevrelerce tanınmamış sıradan bir ressamın bile o dönemde önemli görülen eserleri kendi üslubuyla taklit edebilmesine dayanarak şu soruyu sorar: Halktan biri, kralın yaptığı yapılabiliyorsa soyluluğun ne anlamı var?

1. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tekrar edilebilir sanatsal üretimin ayrıcalıklı kabul edilmesi beklenemez.
- B) Eserlerin soyluluk göstergesi kabul edilmesi, sanatın gelişmesini engeller.
- C) Müzelerde sergilenen eserler, sanatçılar tarafından üstün olarak değerlendirilir.
- D) Sanatçılar, eserlere üstünlük payesini ancak halkın verebileceğine inanır.
- E) Sıradan birinin anlayamadığı sanat, üstün olarak değerlendirilemez.

2. Bu parçaya göre Picasso ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kariyerinin bir döneminde geleneksel değerlere ve halk için sanat anlayışına savaş açmıştır.
- B) Karikatürize eserleri, teknik üstünlükten ziyade içerdikleri sanat eleştirisi açısından önemlidir.
- C) Karikatürize eserleriyle pek çok saygın ressama, tarzlarını taklit ederek kafa tutmuştur.
- D) Ressamların eserlerini, sanatçı kimliklerine karşı olumsuz bir tavır beslemeden taklit etmiştir.
- E) Müzelerdeki önemli eserleri taklit ederek bu eserlerin ulaşılabilir olduklarını göstermiştir.

2020 - KPSS

3. Hikâyelerimle ilgili çalışmalarımın birçoğu, yeniden düzenleme ve tekrar yazma evrelerinde. Uzun bir süreden beri de yeni bir hikâye üzerinde çalışıyorum. Bu hikâyemde yakın tarihimizden bir kesitle, yaşamakta olduğumuz çağın olanaklarını karşılaştıran bir konuyu, şimdiye kadar hiç denenmemiş bir yöntemle yazmaya çalışıyorum. Düşüm attığım yerde hikâye yeniden başlıyor gibi... Hikâye içinde hikâye yani. Az kaldı, bitmek üzere. Yakında okuyucularımın buluşacak hepsi.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

- A) Hikâye yazmanın en önemli yöntemi sizce nedir?
- B) Hikâye çalışmalarınız şu an ne durumda?
- C) Sizi hikâye yazmaya iten nedenler hangileridir?
- D) Hikâyeciliğimizin yakın tarihi hakkında bilgi verebilir misiniz?
- E) Hikâyeye düşüm atmakla ilgili düşünceleriniz nelerdir?

4. Kütüphane, bilindiği gibi, "kitaplar evi" demektir. Orası için sağlanan kitaplar, gerekli işlemleri yapıp kütüphane içindeki yerleri belirlendikten sonra raflara konularak okumak veya incelemek isteyenlerin ilgisine sunulur. Kütüphane kavramı, günümüzün teknolojik gelişmelerinin sonucu olarak çok gelişip genişlemiştir. Bunun sonucu olarak onlar yalnız kitapların değil bilgi, düşünce, duygu ve sanat verimlerini kaydeden bütün gereçlerin "evi" olma konumuna girmişlerdir. Başka bir deyişle kütüphane terimi çok değişik anlamlar kazanmış; çok değişik türdeki gereçlere kaydedilen bilgi, düşünce, duygu ve sanat verimleri onun toplum hizmetine sunduğu öğeler olmuştur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Kütüphanedeki kitapların yanı sıra araç ve gereçlerin kayıtlı olduğu bir sistem vardır.
- B) Kütüphanelerde teknolojik gelişmelerin takip edilebildiği metinler bulunmaktadır.
- C) Kütüphane kavramının içerdiği anlam, zamanla çeşitlilik kazanmıştır.
- D) Toplum hizmeti amacıyla kütüphaneye kazandırılan kitapların değeri çok daha fazladır.
- E) Bilgi ve düşünce kitapları ile duygu ve sanat kitapları kütüphanenin farklı raflarında yer alır.

5. Yayımlandıktan bir süre sonra büyük beğeni toplamış ve yirmi dokuz dile çevrilmiş olan 6.27 *Treni*, Aysel Bora'nın özenli çevirisiyle rahatça okunuyor. Fransız yazar Jean - Paul Diderlaurant, iki mutsuz insanın özne olduğu ve kelimelerle hayatlarını sağaltmaya çalıştıkları bir dünyanın hikâyesini anlatıyor. Alt metne dikkat edildiğinde birçok mesajı var kitabın. Örneğin kalabalık yalnızlıklar içinde debelenip iş hayatında kendine yabancılaşan "insan", bir yol bulup Kafkavari bir böcekleşme yaşamadan hayata tutunabiliyor bu romanda. Diderlaurant, süslü cümleler kurmaktan kaçınır; altı çizili satırlar sunmaz. Ancak eserin hikâyesi o denli etkileyici ki karakterlerle bir gönül bağı kurup onlar için üzülürken bir taraftan da iyi olmaları için sayfaları çevirmeye başlıyorsunuz. Okuyucuya umut aşılayan hikâyesiyle Diderlaurant, okunmayı ve üzerine konuşulmayı hak ediyor. Hikâye edişindeki kendiliğiyle de edebiyat dünyasında kalıcı olacağı benziyor.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kitabın çevirisiyle ilgili bazı üslup problemleri olduğunu düşünmektedir.
- B) Yazarın süslü cümleler kurmasının esere olumlu katkı sağladığına inanmaktadır.
- C) Roman kahramanının yaşadıklarını ümitsizliğin bir sonucu olarak görmektedir.
- D) Öykünün ve karakterlerin etkili olmasının okuyucuyu eserin içine çektiğini söylemektedir.
- E) Eserin alt metninde gizlenen iletilerin olumsuz yansımalarının olabileceğine değinmektedir.

6. - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türkiye'de postmodern edebiyat denildiğinde başta gelen isimlerden biri Oğuz Atay'dır. Erken bir yaşta hayata gözlerini yuman Atay'ın eserleri -başta *Tutunamayanlar* olmak üzere- edebiyat camiasında büyük etki bırakmış ve özellikle ölümünden sonra daha bir ün ve anlam kazanmıştır. Geçen süreçte bu anlam derinliğinin giderek artan bir genişleme arz ettiğini söylemek mümkün. Bu günleri tahmin eden Oğuz Atay, "Ben buradayım ey okuyucu, sen neredesin?" diye sorarak ilerideki okuyucularına işaret etmiş gibidir. Gelineen noktada yazar tarafından tekil olarak sorulan sorunun ---- söyleyebiliriz. Dolayısıyla Atay'ın sorusuna giderek daha fazla bireyin cevap verdiğini görüyoruz. Artık Atay'a "Buradayız ey yazar!" diyebilen bir kitle oluşmuştur.

6. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) okuyuculara haddini bildirdiğini
- B) okurlarca bir çırpıda yanıtlanmadığını
- C) okuru çok zor bir durumda bıraktığını
- D) okurlar arasında çoğul bir yankı bulduğunu
- E) okur tarafından makul karşılanmadığını

7. Bu parçadan hareketle Oğuz Atay ile ilgili olarak

- I. Postmodern edebiyatın Türkiye'deki kurucusudur.
- II. Öldükten sonra değeri ve bilinirliği artmıştır.
- III. Okuyucularıyla her zaman diyalog hâlinindedir.
- IV. Kitaplarındaki anlam derinliği zaman geçtikçe artmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8. Rasathaneler, teleskobun icadından çok önce gökyüzündeki değişiklikleri ve hareketleri incelemek için kurulmuştur. Günümüzde kurulan rasathaneler; içinde bir veya daha fazla teleskobun, atölyelerin ve çalışma odalarının bulunduğu büyük binalardan oluşur. Bunun yanında dünya yörüngesi içinde dönen uydularda da insansız rasathaneler bulunmaktadır. Optik rasathaneler ve radyo rasathaneleri olmak üzere iki tür rasathane vardır. Optik rasathanelerde teleskoplar bulunurken radyo rasathanelerinde uzaydaki radyo sinyallerini toplayan büyük çanaklar bulunur. Optik rasathaneler şehir ışıklarından uzakta, yüksek ve az bulutlu yerlerde kurulur. Bunun nedeni şehir ışıklarının parlaklığının, gök cisimlerinin parlaklığını sönük bırakmasıdır. Ayrıca otomobillerden çıkan egzoz gazları ve tozlardan meydana gelen hava kirliliği, teleskopların görüşünü engellemektedir. Teleskopların soluk ve zayıf görüntüleri algılayabilmesi için havanın açık olması gerekir.

Bu parçaya göre rasathaneler ile ilgili olarak

- I. Rasathanelerde otomobillerden çıkan egzoz gazları ve tozlardan meydana gelen hava kirliliğini önlemek için birtakım önlemler alınır.
- II. Hava kirliliği yaşanan yerlerde radyo rasathaneleri, havanın açık olduğu yerlerde ise optik rasathaneler gökyüzündeki değişiklikleri takip eder.
- III. Sadece binalar içinde oluşturulan rasathanelerde değil, uydulara yerleştirilen insansız rasathanelerde de gözlemler yapılabilir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) Yalnız II E) Yalnız III

9. - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mustafa Kara'nın yazıp yönettiği *Kalandar Soğuğu* filmi gerek insanın içine doğru bir pencere açan hikâyesi gerekse sinematografik başarısıyla kendinden çokça söz ettirdi. Aldığı ödüller ve Türkiye'yi temsilen 2016 Oscar ödülleri için yabancı dilde en iyi film dalında aday film olmasıyla da adı sık sık duyuldu. Film, Oscar için yarışacak son dokuz film arasına kalamasa da değerinden, başarısından bir şey kaybetmiş değil. *Kalandar Soğuğu*'nun iyi, hem de oldukça iyi bir film olarak nitelenmesine sebep birçok durum var. Filmin özellikle görüntü estetiği, oyuncu yönetimindeki başarı ve diğer sinematografik unsurların daha derininde kendine özgü durumlar bunlar. Öncelikle yönetmenin seçmiş olduğu hikâyenin özgünlüğünün altını çizmemiz gerekiyor. Hikâyeyi yerli ve inandırıcı kılan bir diğer önemli unsur ise yönetmenin mekânı kullanma biçimi.

9. Bu parçadan hareketle *Kalandar Soğuğu* adlı film ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türk sinemasında sıra dışı yöntemler kullanılarak çekilen özgün bir sanat yapıtıdır.
- B) İzleyicinin yadırgamayacağı ve kendi toplumuna ait görebileceği bir hikâyeyi işlemiştir.
- C) En iyi film Oscar'ını alabilmek için ülkemiz adına aday gösterilmiş ama ödül alamamıştır.
- D) Aynı sanatçı tarafından yazılmış ve çekilmiş, bazı ödüller de kazanmış olan başarılı bir filmidir.
- E) Yönetmenin mekânı kullanmadaki özgünlüğü, onu Oscar'a aday göstermeye yetmiştir.

10. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzleyicilerin sanatsal beklentilerini karşılamak
- B) Her kesimden ve her yaş grubundan izleyiciye hitap etmek
- C) Evrensel ve yerel nitelik taşıyan konuları aynı anda işlemek
- D) İnsanın duygu, hayal ve fikir dünyasını konu edinmek
- E) Gerçek hayatta yaşanan toplumsal ve bireysel sorunlara çözümler bulmak

11. **Gazeteci:**

Yeni neslin başarı yolunda temelde zekâ değil odaklanma sorunu olduğunu söyleyenler var ve siz buna şiddetle karşı çıkıyorsunuz. Neden?

Başarı koçu:

Çünkü genç kuşaklar, oldukça zeki ve oldukça odaklı çalışabiliyor.

Gazeteci:

Peki, sorun odaklanmada değilse nerede o zaman?

Başarı koçu:

Sorun odaklanmada olsaydı aşırı dikkat ve odaklanma isteyen bilgisayar oyunlarında çoğu başarısız olurdu. Sorun tamamen eğilim gösterip göstermemekte.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki başarı koçunun yaklaşımıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Başarı, kendi gelen bir şey değildir; onu dalından bir elma koparır alır gibi almak gerekir.
- B) Başarıyı arzulayanların, yapılışı kolay ama sonuçla ilgisi olmayan uğraşlardan uzak durmaları gerekir.
- C) Başarı yolunda o kadar çok engel vardır ki onları aşmaya birçok insan sabır göstermediğinden başarısız olur.
- D) Hedeflenen bir noktada başarıya ulaşmak için o yolda sonuca götüren unsurlara ilgi göstermek gerekir.
- E) Dünya üzerinde başarısız insan yoktur, hedefine yeteri kadar odaklanmamış insan vardır.

12. Dünyada ünlülerin özel hayatına gösterilen aşırı ilgi

20. yüzyılda yeni bir meslek yarattı: paparazi. Paparazi, ünlülerin ve yakınlarının peşinden sürekli koşuturup fark ettirmeden resimlerini çekmek için fırsat kollayan fotoğrafçılardır. (I) "Paparazi" sözcüğü Federico Fellini'nin *La Dolce Vita (Tatlı Hayat)* filmindeki Paparazzo adlı karakterden geliyor. (II) Filmde Paparazzo, ünlüleri sürekli kovalayan bir fotoğrafçıdır. (III) Çoğul hâli "paparazzi" olan "paparazzo" İtalyancada "vızıldayan, hedefinin etrafında sürekli dönen bir sinek" demek. (IV) Secchiaroli; eski Mısır Kralı Faruk'un bir restoranda öfkeyle masa devirdiğini, dönemin ünlü aktörü Anthony Steele'in ünlü yıldız Anita Ekberg'le bir sokak kavgasına karıştığını gösteren türden fotoğraflarıyla ün kazanmıştı. (V) Bu fotoğraflar, o günlerden itibaren Avrupa medyasında yeni bir moda başlatmıştı; artık poz vererek çektirilmiş fotoğraflar değil gizlice çekilmiş, fotoğrafı çekilenin pek de hoşlanmayacağı fotoğraflar para ediyordu.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine

"Federico Fellini'ye Paparazzo karakteri ilhamını veren ise Tazio Secchiaroli adlı gerçek bir fotoğrafçıdır." cümlesinin getirilmesi en uygundur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Bilgiyi üretecek kişiler; öncelikle merak duygusuyla arama, sorgulama, şüphe etme ve anlama çabasına girişirler. ----. Aslında insanlık tarihi bunun mücadelesiyle geçmiştir. Din, felsefe, bilim ve hatta sanat; insanın, hakikat adını da verdiğimiz işte bu gerçekliğin peşine düşmesiyle meydana gelmiştir. Böylelikle her disiplin, gerçekliğin farklı yönleri ile ilgilenmiş ve bu arayışın, bu sorgulamanın, bu araştırmanın neticesinde ortaya bilgi dediğimiz büyük hazineyi koymuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tanrı, evren, doğa, insan, kültür gibi alanların gerçekliğini çözmeye çalışırlar
- B) İnanmak, şüphe etmeye ve bilginin peşinde koşmaya göre daha bilimseldir
- C) Teknolojik araçlar yapmak, çağın en büyük insanı başarısı olarak tarihe geçmiştir
- D) Kendi toplumumuzda bilim üretemememizin en büyük engeli bu tür düşüncelerdir
- E) Yeni arayışlar, sorgulamalar ve şüpheci yaklaşımlar bilimin önünü tıkayan unsurlardır

14. (I) Herkesin boyuna göre sahip olması gereken kilosu vardır ama bu durum her zaman gerçekleşmeyebilir. (II) Kimi insanlar, hayatlarını kilo vermek için uyguladıkları diyetlerle geçirir. (III) Bazı insanlar az yer ama kilo alır, bazıları çok yer ama zayıftır; işte burada genetik faktörlerin de payı vardır. (IV) Yapılan bilimsel araştırmalar, genetik faktörlerin bazı hastalıkların gelişmesinde büyük bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. (V) Hatta bu kalıtsal faktörlerin hastalık oluşumunda en önemli rolü oynadığı düşünülmektedir. (VI) Ama "moleküler genetik araştırma" adı altında yapılan araştırmalarda henüz bu genetik nedenler tam olarak tespit edilememiştir. (VII) Geçtiğimiz yıllarda genetik faktörlerle ilgili elde edilen veriler artmış olsa da bu faktörlerin nedenleri henüz kesin olarak ortaya konamamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

15. Roma tarihi, MÖ VIII. yüzyıldan MS V. yüzyıla değin varlığını devam ettiren hatta Doğu Roma ile birlikte düşünüldüğünde 2000 yılı aşkın bir süre dünya üzerinde hâkimiyet sürdüren bir imparatorluğun tarihidir. Dünya tarihinde en uzun süre varlığını devam ettiren imparatorluk olarak Roma İmparatorluğu, dünya tarihinin ve medeniyetinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. İtalya Yarımadası'nda doğmuş ve buranın jeopolitiğinden faydalanarak Akdeniz havzasında genişlemiş olan Roma İmparatorluğu, uygarlığını Eski Çağ dünyasının bilinen Avrupa, Afrika ve Asya kıtalarında yaymıştır. Dünya tarihinde Roma İmparatorluğu'nun yeri ve önemi, yalnızca varlığını sürdürdüğü uzun döneme ve tüm Akdeniz coğrafyasında tarihte ilk ve son kez kurduğu siyasal mekân birliğine değil; devlet olarak yaptığı etkilere, uygarlık ve kültür başarılarına da bağlı bulunmaktadır.

Bu parçaya göre Roma İmparatorluğu ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roma İmparatorluğu'nun tarihî dokusunun olağanüstü bir önem taşıdığı
- B) Roma İmparatorluğu'nun mimari estetiği ve sanat eserleriyle çağlara meydan okuduğu
- C) Roma İmparatorluğu'nun hem tarihî hem coğrafi hem de kültürel ve siyasal bakımdan önemli olduğu
- D) Roma İmparatorluğu'nun kültürel hazinesinin yüzyıllardır yaşam alanlarının içinde yer aldığı
- E) Roma İmparatorluğu'nun bulunduğu coğrafya itibarıyla dünyanın hâkimi olduğu

17. Aklınızdan geçenleri kelimelerinizin arkasına gizleyerek açığa vurmaktan kaçınabilirsiniz. Ancak bedeninizin her hareketi, gizlemeye çalıştığınız duygu ve düşüncelerinizi ortaya koyarak karşı tarafa ruh hâlinizle ilgili önemli ipuçları verir. Gerek dünyada gerekse ülkemizde beden dili üzerine çok sayıda bilimsel araştırma yapılmıştır. Evrensel bir beden dili tam olarak olmamasına rağmen dünyadaki insanların birçok ortak duyguda aynı yüz ifadesini sergiledikleri gözlemlenmiştir. Farklı yıllarda ve farklı ülkelerde yapılan araştırmaların sonuçları birbirine oldukça yakındır. Yapılan çalışmaların hepsinde duygusal ifadelerin aktarılmasında kültürler arasında ortak yüz ifadeleri olduğu tespit edilmiştir.

Bu parçada vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temel duyguların yüz ifadeleriyle aktarılması kısmen doğuştan gelir ve kültürden kültüre ufak farklılıklar gösterir.
- B) Farklı kültürlerden gelen insanların temel duyguları yüzleriyle ifade etme biçimleri, evrensel bir nitelik taşır.
- C) Yüz ifadelerinin toplum tarafından hangi durumlarda nasıl yorumlanacağını kültürel etkenler belirler.
- D) Herhangi bir kültüre ait yüz ifadeleri, zaman içerisinde yaygınlaşarak evrensel bir özellik kazanır.
- E) Temel duyguları dile getiren yüz ifadeleri, yalnızca iletişim hâlindeki toplumlarda benzer anlamlara sahiptir.

16. Adına "keder" denen duyguyu hiç bilmiyorum, ne seviyorum onu ne de değer veriyorum ona. Oysa insanlar sanki her şeyi önceden biliyormuş gibi bir tavırla kedere özel bir yer ayırmayı alışkanlık hâline getirmişler. Kederi akılla, erdemle, bilinçle donatıyorlar. İtalyanlar akıllıca düşünüp ona "kötülük" demişler. Çünkü kederli olmak her zaman zararlı, her zaman delice bir varoluş tarzı. Stoacılar da kederi korkakça buldukları için öğrencilerine bu duyguyu yasaklamışlardır.

Bu parçadan hareketle keder ile ilgili olarak

- I. Her toplum için farklı anlam ifade eder.
- II. Akıl dışı ve önemsiz bir duygudur.
- III. Herhangi bir ölçüte sığdırılmaz.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

18. Küba'da ilaç üreticisi BioCubaFarma, daha önceki SARS ve MERS salgınlarında etkisini gösteren Interferon Alpha 2B dâhil olmak üzere koronavirüsle savaşıacak 22 ilacın üretimi konusunda garanti verdi. Ajansların aktardığına göre BioCubaFarma yöneticisi Eduardo Martinez Diaz, "Şu anda birçok ülkeden talepler alıyoruz ve yeterli kapasitemiz olduğu için bunlara cevap verebiliyoruz." dedi. Diaz, ilaç talep eden ülkelere gerekli olandan fazlasını göndermediklerini belirtti. Küba Genetik Mühendislik ve Biyoteknoloji Merkezinden (CIGB) Genel Müdür Eulogio Pimentel Vazquez de "Depolarımızda Çin'de enfekte olan herkesi tedavi edebilecek miktarda ilaç bulunuyor." ifadelerini kullandı. Interferon Alpha 2B, 2002'deki SARS ve 2012'deki MERS salgınında da kullanılmış ve tedavide etkili olduğu görülmüştü. Bu ilaç, Küba teknik altyapısıyla ve Changchun Heber Biyolojik Teknoloji Kurumu'yla yapılan ortak çalışma sonucu Çin'in Jilin Bölgesi'nde üretiliyor. Bu arada Küba'da şimdiye kadar dört koronavirüsü vakası tespit edildi.

Bu parçada Küba kaynaklı koronavirüs çalışmalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Alpha 2B'nin hangi ülkede, nerede üretildiğine
- B) Gelişmeleri hangi kurumunun haberleştiğine
- C) İlaç stoklarının ne kadar ihtiyacı karşılayabileceğine
- D) Mevcut ilaçların önceki salgınlardaki etkisine
- E) Üretim aşamasında hangi ülkelerin ortak çalıştığına

19. - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Mimar Sinan'ın inşa ettiği eserlerin sayısı ile ilgili farklı listeler verilmektedir. (II) Ancak döneme ait kaynakların karşılaştırılmasıyla ona ait eser listesini 452'ye kadar yükseltmek mümkündür. (III) Bu listeyi onun uzun ömrü yanında yayıldığı geniş coğrafyayı, devrin ulaşım ve teknolojik imkânları ile üstlendiği görevleri dikkate alarak değerlendirmek gereklidir. (IV) Yaklaşık 100 yıl ömür süren Mimar Sinan bu kadar eserin her birini bizzat kendisi inşa etmemiş, ayrıntılarla bire bir ilgilenmemiş, bazı yapıların sadece planlarını çizmiş, projeleri değerlendirmiş, "Mimarbaşı" olarak süreçleri yardımcılar vasıtasıyla denetlemiş ve yönetmiştir. (V) Bu durum Osmanlı İmparatorluğu'nun organizasyon başarısı kadar Mimar Sinan'ın yöneticiliğini, organizatörlüğünü, sevk ve idaredeki başarısını da göstermektedir.

19. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
- B) II. cümlede, nesnel ifadelerle yer verilmiştir.
- C) III. cümlede, bir zorunluluktan bahsedilmiştir.
- D) IV. cümlede, açıklama yapılmıştır.
- E) V. cümlede, beğeni dile getirilmiştir.

20. I. Kendinden sonrakilere öncülük etmiştir.
II. Eserlerinin hepsini kendisi inşa etmiştir.
III. Her eserinde farklı bir görevde yer almıştır.

Bu parçadan hareketle Mimar Sinan'la ilgili yargılardan hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Odaklanma

7

- Bu testte 20 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan sorular, deneme sınavı bütünlüğünde oluşturulmamış; sadece odaklanma düzeyinizi daha ileri seviyeye taşıyabilmeniz için oluşturulmuştur.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

- Bu test için size önerilen süre 18-22 dakikadır.

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Duruş bozuklukları, kalıtsal yani aileden gelen kalıcı bir rahatsızlık sonucunda oluşabilir. (II) Bu tür duruş bozuklukları, tıbbi tedaviyle düzeltilebilir. (III) Yaşam ve çalışma alışkanlıklarından doğan duruş bozuklukları ise sonradan oluşacağı gibi tıbbi tedaviye gerek duymadan, alışkanlıkları değiştirerek ve bazı egzersizlerle düzeltilebilir. (IV) Duruş bozukluklarının genel olarak çalışma sırasında sürekli tekrarlanan hareketler sonucu ortaya çıkıyor olması, insanların sağlıklarına pek de dikkat etmediklerini göstermektedir. (V) Bilgisayarla yapılan işlerde sürekli oturarak çalışmak, şoförlük, kitap üzerine eğilmek, çocukların okulda kendi boylarına uygun olmayan okul sıralarında oturmaları, çok küçük yaşlardan itibaren ağır sırt çantası taşımak gibi alışkanlıklar; duruş bozukluklarına neden olabilir. ----.

1. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir çıkarım yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Duruş bozukluğu nedeniyle oluşabilen omurga eğriliği gibi vücut rahatsızlıklarını ileri yaşlarda düzeltmek maalesef zordur
- B) Bu yüzden çocukların erken yaşlarda sporla tanıştırılması gerekir; spor, kasları güçlendirdiği için vücudun dik durmasını kolaylaştırır
- C) Beden gücüyle çalışanlar için duruş bozukluğunun düzeltilmesi çok önemli değildir; önemli olan nefes alıp veriyor olmak ve çalışma performansını artırmaktır
- D) Duruş bozukluğunun giderilmesi için en etkili yöntemlerden biri vücut kondisyonunun artırılması, kasların esnetilmesi ve güçlendirilmesidir
- E) Çalışma alanlarındaki bu tür duruş bozukluklarının temelinde görüldüğü üzere genellikle ergonomi kurallarına uyulmayan çalışma koşulları yatar

ÖSYM KÖŞESİ

3. Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltirsem maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
- B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlışlıkları bulunmaktadır.
- C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.
- D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
- E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

2020 - TYT

4. Edebî metinler, gerçek bir olaya dayansa da temelde kurgusaldır. Onu ortaya koyan kişinin ya da toplumun duygularını, düşüncelerini, hayallerini, özlemlerini yansıtır. İçinde gerçek dışı hatta akıl dışı unsurlar barındırabilir. İnsan düşünür, hisseder, hayal eder ve bunları edebî ürün olarak ortaya koyar. Bu bağlamda edebî metin, ortaya konduğu dönemin bakış açısını ve özelliklerini yansıtır. Edebî metinde bir olay anlatılırken anlatıcının duyguları, sezgileri hatta hayalleri işin içine girer. Tarihî metinler ise olanı yansıtır. Olayların fotoğrafını çeker. Bunu da delilleriyle ortaya koyar. Tarihî metinler, bir araştırma ürünüdür. Ortaya konduğu dönemin bakış açısına göre oluşturulur. Hiçbir şeyi değiştirmez, var olanı ortaya koymaya çalışır. Bilim insanı, tarihî metinleri oluştururken işin içine kendi duygularını, hayallerini katmaz.

Bu parçadan hareketle edebiyat ve tarih ile ilgili olarak

- I. Ortak kaynak kullansalar da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.
- II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.
- III. Her iki tür de üzerinde çalıştıkları dönemi tüm çıplaklığıyla gözler önüne serer.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

— Türkiye’de biyogaz potansiyeli çok yüksek fakat bilindiği üzere Avrupa’da biyogaz tesislerinde verim artırıcı olarak mısır silajı kullanılır. İklimsel özellikleri nedeniyle yağmur sayesinde mısır silajı üretimleri de çok fazladır ve fiyatı da çok uygundur.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

— Her şeyden önce üç bakanlığın ortak çalışma yapması gerekmektedir. Tarım, Enerji ve Çevre Bakanlıklarının ortak sorunu olan atık ve enerji master planı yapılmalı ve yurt içindeki bir kuruluştan danışmanlık alarak bölgesel stratejiler oluşturulmalıdır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Türkiye’de biyogazdan enerji üretimi konusundaki çalışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?
(II) Biyogaz kaynaklarının daha verimli ve etkin olarak kullanılması için neler yapılmalıdır?
- B) (I) Biyogaz kaynaklarından elektrik üretimi konusundaki enerji politikasıyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?
(II) Biyogazdan enerji üretimiyle ilgili olarak yapılan Ar-Ge çalışmalarını yeterli buluyor musunuz?
- C) (I) Biyogaz tesislerinin kurulması ve işletilmesi konusunda Türkiye’deki engeller nelerdir?
(II) Biyogazdan enerji üretiminin önümüzdeki 20 yıllık projeksiyon içerisinde yeri ve önemi ne olacaktır?
- D) (I) Biyogazdan enerji üretiminde özel sektörün rolü nedir ve ne olmalıdır?
(II) Biyogazın kullanımının daha yeşil ve yaşanabilir bir dünya için işlevi nedir?
- E) (I) Biyogazın faydalarını anlatmamız gerekirse ne söyleyebilirsiniz?
(II) Biyogaz, Türkiye’de istihdama büyük katkılar sağlayabilir mi?

6. Son günlerde *And Olsun* başlıklı bir şiir üzerinde çalışıyorum. Uzunca bir şiir. Yazmak benim için yaşamın bir parçası oldu artık. İyi kötü hep bir şeyler yazıyorum. Sonra ayıklıyorum onları. Kötüleri hemen atamıyorum. Ne de olsa benden bir şeyler var onlarda. Evet, elimde bir kitaplık daha şiir birikti. Kısmet olursa gelecek yıla demetlerim onları. Zamana karşı kaç şiir dayanacak bakalım. Zamanın en büyük şairi olarak pazarlanan çoğu şairin kendileri daha hayatta iken iplikleri pazara çıkmadı mı? Önemli olan, ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiirleri bir an önce kitaplaştırmak değil mi?
B) çok yazmak değil; gerçek şiiri yakalayabilmektir.
C) yazılan şiirlerin niteliği değil; niceliğidir.
D) güçlü imgelere sahip sanatsal söyleyişe ulaşabilmektir.
E) iyi-kötü ayrımı yapmadan duyguları söze dökülebilmektir.

8. (I) "Sürgün" sözcüğü; halk kültürümüzde, sözlü ya da yazılı olsun, geleneksel yazınımızda yer etmemiş bir sözcüktür. (II) Buna karşılık "gurbet" türkülerimizden âşık hikâyelerine, masallardan ağıtlara dek halk yazınının tüm örneklerinde duyurur ağırlığını. (III) "Gurbet" sözcüğü; yan anlamlarının zenginliği, yol açtığı çağrışımların bolluğuyla halkın imgeleminde ve giderek ortak bilincinde önemli bir yer tutmuştur. (IV) Ekonomik koşulların yol açtığı gurbet olgusu, toplumsal hatta giderek ruhsal bir duruma dönüşmüştür. (V) Yalnızca köyünden, sevdiklerinden, yaşadığı topraktan ayrılmak değildir çünkü gurbet; uzakta olmanın, "ölümden beter" ayrılığın yol açtığı bir ruhsal durumdur aynı zamanda.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört
Bes

ÖSYM KÖŞESİ

7. "Seni ne kadar özlediğimi keşke anlatabilsem." gibi düz bir cümleyle karşılık bulan özlem, şairin dilinde bir çırpıda "Şurama saplanana özlem demeselerdi, bıçak derdim." ifadesine dönüşebiliyor. Bu farklılaşma kültürler arasında da görülebiliyor. Kişinin iç sıkıntısının artması ve herhangi bir şey yapma konusunda isteksizlik yaşaması olarak tanımlanan depresyon hâli, Japonlarda "ruhun üşümesi" olarak ifade edilirken Anadolu'da ise "gönlün yorulması" şeklinde niteleniyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişilerin duygularını paylaşma arzuları, toplumdan topluma farklılaşır.
B) Duygulara yüklenen anlamlar, kültürle göre derecelendirilir.
C) İnsanların ruh durumları, kişiler ve olaylara göre değişiklik gösterir.
D) Duyguların ifadesi, sanatçı ve toplum dikkatiyle sıradanlıktan kurtulur.
E) Şairler, kelimelerini toplumların hassasiyetine bağlı olarak seçer.

9. I. Düşünce yazıları genel başlığı altında toplanan felsefe ve tarih eserleriyle makale, sohbet, fıkra gibi gazete ürünlerinin, 16. yüzyıldan sonra çeşitleri çoğalan deneme yazılarının bir toplumun edebiyatında var olabilmesi için bazı koşullar gereklidir.
II. Örneğin bir toplumda tiyatro çalışmalarının ve yazılı eserlerin yürümesi için yoğunluk, zenginlik ve özgürlük şeklinde üç kelimedede özetlenen niteliklerin varlığı aranır. Bugün bile Türkiye'nin birçok ilinin tiyatrosuz oluşu, yazlık turnelerin birkaç günlük gelgeç gösterilere kalışı, bu üç koşulun üçünün birden gerçekleşmemiş olmasıyla açıklanabilir.

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Farklı bir bakış açısıyla tespitlerini güçlendirmek
B) İddialarının olası sonuçlarına dikkat çekmek
C) Gerekçeleri açıklayarak ana fikri desteklemek
D) Anlatılanların nedenlerini sıralamak
E) Edebî türlerin varlığının farklı koşullar gerektirdiğini kanıtlamak

10. - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Baksı Müzesi, bütün yaratıcılıkları yüksek bir tepe üstünde bir araya getiriyor. Bu müze; kadını, çocuğu, insanı odağına alan, gönüllülük ruhunu baştan tanımlayan, sanat ve tutkunun yapısıdır. Müze, Bayburt doğumlu sanatçı ve akademisyen Prof. Dr. Hüsamettin Koçan'ın 2000 yılında filizlenen bireysel düşü. Eski adıyla Baksı, bugünkü adıyla Bayburt'un Bayraktar köyünde yükselen sıra dışı bir bina. Geleneksel sanat ile çağdaş sanatı aynı çatı altında yan yana, iç içe getiren Baksı Müzesi; bulunduğu toprakların derinliği, tılsımı ve gizemiyle hayat buluyor. Kendisini sadece seyirlik bir müze olarak sınırlamayan, o bölgede yaşayan insanlara imkânlar sağlayan, eğitim veren, o topraklarda yaşamayı bir sevinç hâline getirmek isteyen bir müzedir. Baksı Müzesinde etnografya da var köylünün kilimi de var seramiği de var modern sanatın bütün elemanları da var. Resmi, heykeli, video sanatı, müziği var. Anadolu'da insanların çok muhafazakâr oldukları bir bölgede 12 yıldır kadınlar tarafından yönetiliyor bu müze. Bu karmada İstanbullu çok iyi eğitim almış kadın da Bayburtlu kadın da yerelle şehirli arasında çatışma olmadan birlikte katma değer yaratmak için çalışıyor. Müze, açtığı "ehram" ve "kilim" atölyeleriyle 35 kadın istihdam etmeye hazırlanıyor. Ehram dokumanın çağdaş bir anlayışla ele alınması, böylelikle bölgedeki kadınların etkin birer üretici sıfatıyla ekonomik hayatın içinde var olması amaçlanıyor.

10. Bu parçada Baksı Müzesinin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değilmemiştir?

- A) Tasarımının özgünlüğüne
- B) Merkezden uzakta oluşuna
- C) Coğrafyasıyla diyalog hâlinde olduğuna
- D) Etkileşimlere açık yapılanmasına
- E) Sanat ve halk bilimiyle ilgili yayınlar hazırladığına

11. I. Kadın istihdamını desteklemek

II. Baksı adının müzenin misyonuyla örtüştürülmek istenmesi

III. Dokumacılığa çağdaş bir boyut kazandırmak

IV. Bölgeye yönelik turizm etkisini yoğunlaştırabilmek

Bu parçada söz edilen kadınların çalıştırılması yukarıdaki gerekçelerden hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve IV

12. - 13. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Son dönemlerde edebiyatımızda bir roman bereketinin yaşandığı gözlemlenmektedir. Özellikle son birkaç yıl içerisinde büyük bir atağa geçmiş; yayın ve edebiyat hayatımızda âdeta bir patlamaya dönüşmüştür ki bu, romanın bizim edebiyatımızdaki varoluş tarihi içerisinde bugüne kadar şahit olunmamış bir durumdur. Edebiyat ve kitap dergilerinde, internet sitelerinde ve televizyon programlarında bu duruma dair son zamanlarda epeyce şey yazılıp söylenmeye başlandı. Kimileri bu sayısal artışı olumlu buldu, kimileri nitelik açısından değerlendirdi. Bu durum, genç yazarların da hararetle bir istekle romana yönelmelerini sağladı. Geçmişte gençlerin edebiyata ilgisi veya özentişi şiir üzerinden başlardı. Bu, uzun süre de geçerliliğini korudu. Sonra galiba bir ara, belki 90'lı yıllarda, sevindirici olarak hikâyeye ilgi yeniden canlanmaya başladı. Hikâye kitapları ve dergileri birbiri peşi sıra okuyucu karşısına çıktı. Biyografiler ve hatırat kitapları derken eski İstanbul hayatını anlatan kitaplar da yine bu yıllarda ilgi kervanına eklendi.

12. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Roman furçası, bütün edebî türleri geride bırakmıştır.
- B) Romanın ivme kazanması, genç yazarları roman türünde eserler vermeye sevk etmiştir.
- C) Romana olan ilginin artması gazetelerin kültür-sanat sayfalarına ve eklerine konu olmuştur.
- D) Roman, Türk edebiyatında son iki yıl içinde ivme kazanmıştır.
- E) Roman türündeki sayısal artışı, çok kişi olumsuz yönde değerlendirmiştir.

13. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gençlerin geçmiş yıllarda ilgi duyduğu yazın türlerinden biri değildir?

- A) Hikâye
- B) Şiir
- C) Yaşam öyküsü
- D) Köşe yazısı
- E) Anı

14. (I) Bu yıl düzenlenecek FIFA Dünya Kupası'nı dünya genelinde 2 milyar kişinin takip etmesi bekleniyor. (II) 7,6 milyar insanın yaşadığı gezegenimize gerçekten de küresel bir heyecan vadediyor meşin yuvarlak. (III) Türkiye'nin yer aldığı turnuvalar hâliyle daha çok ilgimizi çekse de yine de futbolla dolu bir yaz hayal etmek çoğu insan için her zaman heyecan verici oluyor. (IV) Futbolun kıtalar arası mücadelesi yüz yıl öncesinde olimpiyat şemsiyesi altında gerçekleşiyordu. (V) Futbolun popülerlik anlamında diğer sporların önüne geçmesi ve kendi başına bir turnuvayı hak ettiği düşüncesinin ağırlık kazanmasıyla beraber Dünya Kupası'nın ilk düdüğü çalar. (VI) Yıl 1930'dur. (VII) Bir yıl önce ABD borsasının çökmesiyle oluşan ekonomik kriz, tüm dünyaya yayılırken futbol tarihinde ilk defa kitlelerin kafa dağıttığı bir etkinliğe dönüşür.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

15. (I) "Mutlu olmam gerek" düşüncesi, bir zorlanma hâline gelirse beklenenin tam tersi şekilde strese yol açabilir. (II) Bunun yerine faaliyetin kendisine veya yaptığınız işe odaklanıp mutluluğu bir hedef olarak belirlemeyip sürece odaklanmak, mutlu hissetme sonucunu kendiliğinden getirir. (III) Yalnızlık, birçok ruhsal rahatsızlıkla bağlantılı olabilen bir olgu; insanlarla zaman geçirmeye çalışın. (IV) Yalnız kaldıkça mutsuzluk artar ve mutsuzluk arttıkça da diğerlerinden daha uzak oluruz. (V) Bu kısır döngü ise depresyona yol açabilir. (VI) Arkadaşlarınızla bir kahve içmeye çıkabilir veya bir derneğin faaliyetlerine katılarak yeni insanlarla tanışmayı ve sorumluluk almayı deneyebilirsiniz.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

16. 15 Mart 1981 tarihinde yaşama gözlerini yuman, 17 Mart Salı günü toprağa verilen Yaşar Nabi ile Türk ulusu, Cumhuriyet Dönemi'nde üstün varlık gösteren en büyük evlatlarından birini yitirmiştir. Yaşar Nabi, önce kişiliğinin saygınlığı, dengeli tutumu ve çalışkanlığı ile dikkati çekerek. İkinci büyük özelliği; hiçbir yerden akçıl yardım görmeden Türk tarihinin en etkili ve çağcıl yazın dergisi olan *Varlık*'i küçük bir ara verme dışında sürekli olarak çıkarması, kendi yaşatlarından başlayarak hemen bütün Cumhuriyet Dönemi sanat topluluk ve akımlarının *Varlık* yuvasında ortaya çıkıp kanatlanmalarını sağlamasıdır. Bu özellik ve nitelikleri Yaşar Nabi'ye en uzak yurt köşelerinde olduğu gibi hemen bütün yabancı ülkelerde de saygınlık kazandırmıştı. Türkiye'de yazınla ilgili her isteği olan ona koşar, yabancı ülkelerdeki kişi ve kuruluşlar ise bizimle ilgili her başvuruyu ona yaparlardı. Yaşar Nabi'ye birkaç yıl önce en büyük devlet armağanı olan Kültür Bakanlığı Ödülü verilmişti. Ne var ki Atatürk'ün doğumunun 100. yıl armağanları dağıtılırken nasıl son altmış yıllık dönemimizin en büyük ve ilginç kişisi, piyano virtüözü Ferhunde Erkin düşünülmeyse Yaşar Nabi ile Vedat Nedim Tör de unutuldu.

Bu parçada Yaşar Nabi ile ilgili olarak

- I. Yaşar Nabi'nin öne çıkan kişilik özellikleri nelerdir?
- II. Yaşar Nabi'nin edebiyatımız için önemi nedir?
- III. Kültür Bakanlığı Ödülü neden Yaşar Nabi'ye verilmiştir?
- IV. Yaşar Nabi'nin yurt içinde de yurt dışında da saygınlık kazanmasının ona ne gibi bir getirisi olmuştur?
- V. Yaşar Nabi ne zaman ve nereye defnedilmiştir?

sorularından hangilerinin cevabı vardır?

- A) I, II, IV B) I ve IV C) II ve V
D) I ve II E) Yalnız II

17. - 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat ve düşünce dergiciliğinde editörün görevi öncelikle edebiyata yeni ve iyi yazarlar kazandırmaktır. Her sayısında genç yazarlara da yer veren *Sözcükler* nedense edebiyat çevrelerindeki algısı bakımından daha ziyade yaşlı yazarların metinlerini yayımlayan bir dergi olarak algılanmakta. Gençlerin isimlerinin henüz Emin Özdemir, Cevat Çapan, Refik Durbaş, Cemil Kavukçu, Roni Margulies, Ahmet Telli kadar yaygın olarak bilinmemesi onların görünür olmalarını önüyor. Bu nedenle dergi, son sayısında genç yazarları daha yakından tanımaya imkân verecek söyleşi dizisi başlattı. Kim ne derse desin yaşlı yazarların birbirine yaslanmasıyla yükselen derginin alçak yerlerinde genç yazarlar da var ve bu isimlerin sayıları son yıllarda giderek artıyor. Dergi, bir edebiyat dergisinin özgün ve nitelikli işlevi açısından hayli önemli metne ve konuşmaya sayfalarında yer verdi. Şiir ve hikâye yanında Tahsin Yücel, Doina Ruşti, Drago Jancar gibi yazarların romanlarından bölümler yayımlanırken Terry Eagleton'ın *İngiliz Romanı* adlı incelemesinden bazı bölümler kitabın çevirisi basılmadan dergide okuyucularla buluştu. Başka edebiyat dergilerinde olduğu gibi aynı adla bir yayınevi de var. *Sözcükler*, çeviri edebiyat odaklı dosyasıyla da farklı bir yerde durdu. Kültür ve düşünce dünyasını zenginleştiren, bazen de kısırlaştıran çeviri konusunda kapı açtığı bir gerçek. Türkçeden, Farsçadan İngilizceye yapılanları ele alması ise edebiyat dergilerindeki yaygın tutumun dışındaydı.

19. I. Çeviri çalışmalarının edebiyata bazen olumlu bazen de olumsuz etkileri olabilir.
- II. Söz konusu dergide yer alan çeviriler, her edebiyat dergisinde görebileceğimiz türden çalışmalardır.
- III. Dergide, Farsçadan ve İngilizceden Türkçeye yapılmış çevirilere yer verilmiştir.

Bu parçadan hareketle yukarıdakilerden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

17. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi *Sözcükler* dergisini tanımlamaz?

- A) Bir edebiyat ve düşünce dergisidir.
- B) Farklı türdeki özgün ve nitelikli yazıların bulunduğu bir yerdir.
- C) Yalnızca tanınmış yazarların boy gösterdiği bir ortamdır.
- D) Yabancı yazarların çalışmalarına da yer veren bir dergidir.
- E) Yeniliklere kucak açmış bir öncüdür.

18. Bu parçadaki altı çizili sözle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışmalarda ayrıntılara çokça dikkat etmek
- B) Devamlı olarak bir devinim içinde olmak
- C) Süregelen durumun her koşulda devamını istemek
- D) Diğerlerine örnek olmak üzere bir işe ilk önce başlamak
- E) Özgün ve yenilikçi bir üsluba yer vermek

20. (I) Bir insanın içinde para kaygısıyla sanatın uzlaşacağına inanmıyorum. (II) Sanat, hiçbir ortak kabul etmeyecek kadar kıskanç bir sevgilidir. (III) Küçük hesapların da en büyük düşmanıdır. (IV) Buna karşılık ekmek paralarını bile sanatlarına harcayanlar, sonunda para da kazanmışlardır. (V) Bu iki kaygı bir araya gelmiyorsa kabahatin kimde olduğu da ayrı mesele ama gelmediği de ortada.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Önce para kazanayım, sonra sanat yaparım diyen sanatçıların nasıl kurduğunu görmüşsünüzdür." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- Bu testte 30 soru yer almaktadır.
- Bu testte yer alan soruların tamamı, ÖSYM tarafından KPSS, ALES, DGS, MSÜ, TYT veya AYT'de sorulmuş olan sorulardan seçilmiştir.
- Dikkat! Bu testte yer alan soruları, tek oturumda çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size önerilen süre 30 - 38 dakikadır.

ÖSYM Çıkmış Sorular Özel Denemesi

ÖSYM KÖŞESİ

1. Sanat, edebiyat ve eleştirinin kökeninin yakın dönemlere dayandığını iddia ederken resim, şiir ve müzik türlerinin izlerine daha önceki çağlarda rastlanmadığını değil; bu türlere bakışımızın önceki dönemlerden farklı olduğunu ileri sürüyorum. Söz gelimi İlyada destanı 2000'li yıllarda Arkaik Çağ'dakinden çok farklı işlevler görür. Modern okurlar için bir başyapıt olarak Batı edebiyatında önemli bir yeri vardır. Ama Antik Yunan'da yaşayanlar, onun edebiyat olduğunu düşünemezlerdi çünkü kavramsal olarak henüz böyle bir sınıflama yoktu. Bu epik şiir, kurmaca olması yönüyle benzersiz bir yazın tarzı payesi almak şöyle dursun, toplumsal hayatla sıkı sıkıya bütünleşmişti; törenlerde okunuyor, öğretiliyor ve sık sık hukuksal anlaşmazlıkların karara bağlanmasında kullanılıyordu.

Bu parçaya göre Antik Yunan'da İlyada destanının günümüzdeki gibi bir edebî yapıt olarak görülmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözlü kültür geleneğinden beslendiği için toplumun ürünü olarak algılanması
- B) Sosyal yaşamda bir amaca hizmet ettiği için faydacı yaklaşımla incelenmesi
- C) Hukuki metinlerin boşluğunu doldurduğu için estetik yönüne odaklanılmaması
- D) Yazınsal metin kategorisi oluşmadığından bu yönünün değerlendirilememesi
- E) İçeriğinin, yazıldığı dönemin sosyal ve siyasal işleyişine yönelik tasarlanması

2022 - TYT

2. Charlie Chaplin'e özgü güldürme yeteneğinin çıkış noktası, her birimizin yaptığı gibi, katı ama daima yeni olan, aynı zamanda belirsizlikler ve güçlüklerle dolu bir gündelik hayatın içine paldır küldür dalan bir çocuğun basitliğidir. Bu yüzden onun komedi gücünün sırrı bedeninde değil, bu bedenin maddi ve toplumsal dünyayla kurduğu ilişkide yatar. Chaplin'in yarattığı naif, çevik bedenli ama masum ruhlu Şarlo karakteri, davranışları belirlenmiş insanların ve şeylerin karmaşık ve kusursuzlaşmış evrenine girer. Şarlo'nun fiziksel esnekliği, jestlerini süratle uyarılma ve dönüştürme kapasitesi; naifliğinin kanıtı ve işareti olan aşırı beceriksizliğe insani bir doğallık katar. Şarlo, nesnelerle kavgaya girer ve bunlar gündelik nesnelerdir: bir şemsiye, bir arkalıklı koltuk, bir motosiklet, bir muz kabuğu... Her daim şaşkın, şeylerin yabancılığı karşısında daima heyecanlı ve rutinleşmiş sıradan eylemlerde bile her zaman beceriksiz olan Şarlo, bu bayağı şeyler karşısındaki tutumumuzu gözümüzde sabitler. Böylece durumu şaşkınlık verici, dramatik ve neşeli hâle getirir. O, aşına olduğumuz dünyaya yabancı biri gibi girerek orada kendi yolunu neşeli hasarlarla açar. Tam da bu sırada aşına olduğumuz nesneler birdenbire aşına olmadığımız bir şekle bürünür ve bize aniden yabancılaşır. Aslında amaç bizi rahatsız etmek ve nesneler karşısındaki bizi, bize daha iyi göstermektir.

Bu parçaya göre Chaplin'in filmlerindeki nihai amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar arasındaki gündelik ilişkilerin arka planını görebilmemizi sağlamak
- B) Alışılmış olana ilişkin kişisel yargılarımızı toplumun beklentileriyle uzlaştırmak
- C) Müdahalelerimizle hayatın eğlenceli ve doyurucu olabileceğini göstermek
- D) Gündelik, sıradan ve rutin eylemler karşısındaki tavırlarımızı sürdürmek
- E) Basit nesne ve durumlar karşısındaki bilindik duygusal tepkilerimizi sorgulatmak

2021 - ALES

3. Yaratıcı yazarlık seminerine katılan bir öğrenciden, kahramanın yaşadığı korkuyu konu alan bir öykü yazması istenince öğrenci şu cümleleri yazar:

“Ahsen kapıya doğru koşarken ardındaki kişinin onu takip ettiğini işitti. Bütün vücudunu saran bir korkuyla ürperdi. Kalbi hızla çarparken korkudan bayılacak gibi oldu.”

Öğrenciye verilen tavsiye: “----.”

Semineri veren öykücünün tavsiyesinden sonra öğrenci aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

“Ahsen kapıya doğru koşarken ardındaki ayak seslerini duydu. Bütün gövdesi kontrolünü yitirmiş bir yay gibi gerildi. Kalbi göğsüne sığmıyor, güçlükle soluk alabiliyordu.”

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

- A) Mekân tasvirlerini, kahramanın duygularından daha ön planda tutarsan silik bir kalemle ibaret kalırsın
- B) İnsanların duygularına dokunmak istiyorsan metnindeki kahramanların yaşadıkları olaylara her anıyla tanıklık etmelisin
- C) Güçlü bir kalem olmak için ayın parladığını söylemeden, kırık bir cam parçası üzerindeki ışıltısını göstermelisin
- D) İnsanın ve insanlığın temel duygularına, dürtülerine odaklanmak seni başarıya götürecek hareket noktalarından biridir
- E) Kahramanının duygularını zaman ve mekânla bütünleştirmelisin ki o, gerçek dünyada bir yansımayla dönüşsün

2021 - AYT

- 4.
- Zaman zaman televizyonlarda toplu balina ölümlerine ilişkin haberler, karaya vurmuş balina görüntüleriyle karşımıza çıkar. Araştırmalar bu ölümlere okyanusların endüstriyel ve kimyasal atıklarla kirlenmesi, suların bulanıklaşması ve yanlış avlanmalar gibi etkenlerin sebep olduğunu gösterir.
 - Balinalar, okyanusta yüzerken kafalarının ön kısmından gönderilen elektromanyetik dalgalarla yönlerini bulurlar. Bu özelliklerinden hem bulanık sularda yüzerken hem de göç ederken yararlanırlar. Ancak zaman zaman dünyanın manyetik alanının değişmesi ya da balinalardaki yön bulma sisteminin hastalık sonucu bozulması nedeniyle yönlerini tayin etmekte sorun yaşarlar ve karaya vururlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

2019 - TYT

5. Psikolojide “hatırlama efekti” olarak adlandırılan daha eski anıların geri dönüşü, tam bir muammadır. Anıların en eski olandan başlayarak hatırlanması, “unutmanın ilk temel yasası” ile tezatlık göstermektedir. Bu yasaya göre bir olayın üzerinden ne kadar uzun zaman geçmişse olayın hatırlanma ihtimali de o kadar azdır. Ancak hatırlama efektinde durum tam tersidir. Kişi, yaşı ilerledikçe daha eski anılarını hatırlar. Bu anıların ortaya çıkması için neden ihtiyarlığı beklediği ise bilimin araştırdığı başka bir muammadır. Kırklarında, ellilerindeki insanların da bunları kolaylıkla anımsamaları gerekmez mi? Neden bu anılar, bellek gerçekten yaşlanınca gösteriyor kendini? Sanki bunca yıl boyunca yayın yasağı varmış da yasağın kalkması için belli bir süre geçmesi gerekiyormuş gibi...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hatırlama efektinde, anılar genellikle en eski olandan daha yeni olana doğru hatırlanır.
B) Unutmanın ilk temel yasasına göre üzerinden uzun zaman geçen olayların hatırlanması zordur.
C) Eski anıların bellek yaşlandıktan sonra hatırlanması, bilimsel açıdan bir merak konusudur.
D) Bellekte yer alan ilk anıların bellek yaşlanmadan ortaya çıkması, dış etkenlere bağlıdır.
E) Hatırlama efektinin ortaya çıkması ancak ihtiyarlıkta, belleğin yaşlanmasıyla mümkündür.

2019 - TYT

6. **Gazeteci:** Denizin renginin mavi olduğunu söyleyen genç dostunuza niçin şiir yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Şair: Deniz mavi olduğu için.

Gazeteci: Aynı sözleri söyleyen bir ressam olsaydı yanıtınız yine aynı mı olacaktı?

Şair: Bir ressama denizin rengini sormazdım ki. Olsa olsa dalgaların sesini betimlemesini isterdim ondan.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Bir eserin sanatsal bir nitelik taşıdığını anımanın en kolay yolu, onun gerçekliği olduğu gibi yansıtabilmesinden geçer.
B) Bence sanatın amacı, sözcükler veya görsel tablolar aracılığıyla karşısındaki kişiyi duygusal bir ruh hâline taşıyabilmektir.
C) Sanatın işlevinin, ele aldığı gerçekliği bir başka düzleme taşıyarak onu dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum.
D) Sanatın; işlediği herhangi bir gerçeklik veya nesneyi, onları kuşatan sınırlar içinde resmedebildiği ölçüde başarılı olacağına inanıyorum.
E) Şiir, resim veya sanatın diğer alanları, insani gerçeklik karşısında bir ayna olmayı başarabilirse asıl hedefine ulaşmış sayılır.

2021 - TYT

7. Ay ve Mars yüzeyine gerçekleştirilmesi planlanan uzun süreli, mürettebatlı uzay seyahatleri için aşılması gereken çeşitli teknik zorluklar bulunuyor. Örneğin insanların ihtiyacı olan her şeyi Mars'a göndermek hem teknik hem de finansal açıdan mümkün görünmüyor. Bu nedenle araştırmacılar orada bulunan malzemelerle bina inşası ve basit araç gereçler üretilmesi gibi konulara pratik çözümler getirmeye çalışıyorlar. Uzun süreli, mürettebatlı görevler süresince kullanılacak çeşitli aletler ve barınaklar inşa etmek için güvenilir yapı malzemelerine ihtiyaç duyulması kaçınılmaz oluyor. Bu noktada yerel kaynakların etkin kullanımının, maliyetleri azaltmaya yardımcı olacağı düşünülüyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın yakın gelecekte Dünya dışında bulunan farklı yaşam alanlarına yerleşerek bu alanlara kolaylıkla uyum sağlamanın mümkün olduğuna
B) Günümüzdeki teknolojik olanaklarla Mars'a ancak kısa süreli seyahatlerin yapılabilmesi için gerekli alt yapı çalışmalarının tamamlandığına
C) Yüksek maliyet ve teknolojik yetersizlikler aşıldığında Ay ve Mars dışında da insan yaşamına uygun yaşam alanları oluşturulabileceğine
D) Mars'ta insan yaşamına uygun temel gereksinimlerin sağlanmasının yüksek maliyetler ve iş gücü gerektirdiği için çalışmaların yavaş ilerlediğine
E) Mars'ta bulunan olanakları değerlendirerek görevli mürettebata uygun bir yaşam alanı oluşturabilmek için ek çalışmalar yapılması gerektiğine

2021 - ALES

8. Ahmet Hamdi Tanpınar, *Beş Şehir* adlı eserine yeni bir şehir eklese bu kuşkusuz Paris olurdu. Tanpınar; Yahya Kemal'den, Proust'tan okuduğu bu şehre ancak İkinci Dünya Savaşı sonrasında gidebildi. Yazar için gecikmiş bu ziyaret, hayalindeki Paris ile karşılaştığı şehir arasında çatışmalara neden oldu. Tanpınar için düş kırıklıklarıyla dolu bu seyahatin izlerine, bazı deneme ve mektuplarında rastlanır. Yazarın İstanbul'u, kişisel tarihine dönerek arşınlamasına benzer biçimde Paris'i de kendi soyut tasarımlarındaki hâliyle görmeye çalıştığı ama gerçekte gördükleri karşısında şehre dair bu zihinsel kabulleri terk ederek yepyeni bir çatı, daha derin bir temel arayışına girdiği anlaşıyor.

Bu parçadan hareketle Ahmet Hamdi Tanpınar ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Hayalindeki Paris'i, başkalarının anıları ile edebî eserlerinden hareketle biçimlendirdiği
B) İstanbul'u, edebiyatla iç içe oluşan hayallerden çok somut deneyimleriyle yorumladığı
C) Paris'e dair izlenimlerinin zaman zaman çeşitli türlerdeki eserlerinde yer aldığı
D) İstanbul ve Paris'in, edebî yaşamında belirli bir yer edinen şehirler arasında olduğu
E) Paris değerlendirmelerinde başlangıçtaki beklentilerin zamanla değişim gösterdiği

2021 - TYT

9. Walter Mischel, Trinidad'da kültürel farklılıklar ve kişilik üzerine bir araştırma yürüttü. Araştırmanın amacı ülkede yaşayan Afrika ve Hindistan kökenli etnik gruplar arasında yaygın kabul gören kişisel farklılıkları tespit etmektir. Hindistanlılara göre Afrikalılar yaptıklarının sonucunu düşünmeden hareket eden, yarını hesaplamadan elindeki parayı harcayan kişilerdir. Afrikalılar da Hindistanlıları cimri, fazla kaygılı ve daha iyi bir gelecek için çalışırken elinde olanın tadını çıkaramayan kişiler olarak tanımlıyordu. Mischel, benzer bir çalışmayı yaşları 7 ila 9 arasında değişen 35 Afrikalı ve 18 Hindistanlı çocukla da gerçekleştirdi. Deney günü Mischel, çocuklara birer çikolata uzattı ve bunu almayıp bir hafta beklerse daha büyük bir çikolata alabileceklerini söyledi. Afrikalıların çoğu o gün küçük çikolatayı kabul ederken Hindistanlıların çoğu bir hafta bekleyip büyük çikolatayı almayı tercih etti. Bu çalışma ayrıca iki grup içinden de yaşça büyük olan, ebeveynleriyle aynı evi paylaşan, ailesinde saygı gören, maddi manevi ihtiyaçları karşılanabilen ve kendini güvende hissedenden çocukların, zevki erteleme konusunda daha başarılı olduğunu ortaya koydu. Araştırmalarının sonucunda Mischel, bir arada yaşayan toplulukların birbirlerine dair gözlemlerinin bilimsel çalışmalarla kanıtlanabilir gerçeklikler olduğunu saptadı ve çalışmasının sonucunda şunları söyledi: Ön yargılar gerçekten var olan bir durumu ortaya koysa da bu durumun kaynağını bulmaya çalışırken kolaya kaçtığı için sınıfta kalır. Bu da insanların çok iyi gözlemciler ama berbat yorumcular oldukları anlamına geliyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Zevki erteleme çocuklukta ve aile içinde öğrenilen bir davranış kalıbıdır.
B) Sıradan insanların gözlemlerini bilimsel bir temele oturtmak mümkündür.
C) Etnik kimlikler toplumsal ön yargıların yaygınlaşmasında önemli rol oynar.
D) Ebeveynleriyle aynı evi paylaşan çocuklar, kanaatkâr bireyler olarak yetişir.
E) Güvenli olmayan bir çevrede büyüyen çocuklar, ön yargıları daha kolay içselleştirir.

2021 - ALES

10. I. Düşünmeye ayırdığımız zaman kontrolsüz bir şekilde arttıkça eylem alanımızı daraltır ve yapacağımız işleri farkında olmadan biriktirmeye başlarız.
II. İş hayatında öngöremediğimiz bir soruna karşılaşmamak için her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünür, benzer konuları inceler, karşılaştırırız.
III. Kafamızı kaldırıp önümüzde tamamlanması gereken iş yığınına görünce bir anda ne yapacağımızı şaşırırız çünkü işleri sıraya koymak zorlaşmıştır.
IV. Belli bir düzen izlemeyi bırakıp biriken işleri ya son anda ya da gecikmeli olarak tamamlamaya başlarız ve işi teslim etmenin yarattığı kısa süreli rahatlama ile avunuruz.
V. Erteleme, stres, sıkıntı, kısa süreli rahatlama şeklinde devam eden bu döngüde hem işe başlamak zorlaşır hem de ilk adımı atamamanın yarattığı stres, kişinin öz güvenini zedeler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

2020 - KPSS

11. *Bilişsel Psikoloji Uygulamaları* adlı dergide yayımlanan bir çalışma kapsamında katılımcılara sıkıcı sayılabilecek bir konuşma kaydı dinletilmiş. Bu sırada katılımcıların yalnızca bir kısmından kaydı dinlerken kâğıda bir şeyler karalamaları istenmiş. Daha sonra katılımcılara kayıttaki konuşmada geçen kişi ve mekânların isimleri sorulmuş. Araştırma sonucunda kayıt sırasında kâğıda bir şeyler çizenlerin, çizmeyenlere göre yüzde yirmi dokuz daha fazla bilgi hatırladığı belirlenmiş. Çalışma, dinlerken karalama yapmanın kişinin ilgisini çekmeyen bir konuya odaklanmasını kolaylaştırdığını göstermiş.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki araştırma sonucunu destekler niteliktedir?

- A) Not tutmak, kişilerin uzun bir konuya odaklanması ve ana noktaları yakalamasında önemli bir rol oynar.
B) Sıkılmaya başladığında monotonluğu kırarak basit bir aktivite, insanın konuya yeniden yoğunlaşmasını sağlar.
C) Zihnin karmaşık yapısını anlamak için yürütülen çalışmalar kişilerin farklı uyarılardan etkilendiğini gösterir.
D) Dikkat dağınıklığının önlenmesi için kişiyi etkileyecek çevresel uyarıların en aza indirilmesi gerekir.
E) Konunun içeriğine önceden hâkim olmak, kişilerin odaklanma süresini önemli ölçüde artırır.

2021 - KPSS

12. Yazmaya hevesli bir genç olarak ünlü yazarın evine vardığımda çok heyecanlıydım. Çünkü kitaplarına hayran olduğum bu yazarın söyleyeceği tek bir cümle bile benim için yol gösterici olacaktı. “Siz romanlarınızı yazarken en çok neye dikkat ediyorsunuz?” diye sordum ürkerek. Biraz düşündükten sonra: “Romanlarımdaki kişilerin bana benzememesine...” dedi ve sürdürdü konuşmasını: “Onlar kendilerine benzemeliler. Sözcükler de bana değil, onlara ait olmalı.” dedi. Ünlü yazarla yaptığım bu konuşmayla romana ilişkin çok temel bir gerçeği kavramıştım. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İyi bir yazarın ürettiği karakterler, romancının kendisiyle ilgili gerçekleşmemiş olasılıkları yokladığı oranda başarılı oluyordu
- B) Roman türünde sadece karakterleri üretmek değil, onlarla gerçek dünya arasında sağlam bağlar kurmak da önemliydi
- C) Romancının yarattığı karakterlerin kendilerine has bir kişiliğe ve o kişiliği yansıtan bir söyleme sahip olmaları gerekiyordu
- D) Romancının kendi kurmaca kişileriyle kurduğu ilişki, olayların nasıl gelişeceğinin de önemli bir habercisiydi
- E) Yazarın ürettiği kurgusal kimliklerin birbiriyle uyumlu olması, okur tarafından benimsenmesini de sağlıyordu

2019 - KPSS

14. Aşağıdaki parçalardan hangisi “İyi bir yazar şüphesiz, insan psikolojisini çok iyi bilmeli, karakterlerini önce kendisi anlamalıdır.” düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Ed Catmull’un *Yaratıcılık*’ına biyografimsi denmesinin sebebi, kendi çocukluğunu anlatıyor gibi görünse de aslında herkesin çocukluğundan bahsetmesidir. Karakterlerini o kadar içten tanıtıyor ki onlarla bir arada yaşıyor gibi hissediyoruz.
- B) *Şanzelize Düşün Salonu* adlı eserinde Tarık Tufan, bir karakterine isim vermeyerek onun hayatındaki bocalamalara dikkat çekmek istiyor. Okurlardan kendi içsel dünyalarına göre karaktere isim koymalarını bekliyor.
- C) *Olasılıksız* ve *Empati*’nin yazarı Fawer, son kitabıyla da başarıyı yakalamış görünüyor. Kahramanının zihnini ve duygularını ters yüz ederek çıktığı maceranın masalsi bir zeminden yükselmesi ağızda güzel bir tat bırakıyor.
- D) Nobel ödüllü yazar Saramago’nun eseri *Körlük*, umutsuz ama insana cesaret aşılayan romanlardan biri. Kitabın başarısı, bir döneme bağlı kalmadan insanı hem tarihsel derinlikte hem de kendi psikolojisinin diplerine inerek analiz etmesinde yatıyor.
- E) Nahid Sıtkı Örik’in *Kıskanmak*’la yakaladığı başarı, insan ruhunun derinliklerinde gördüklerini gün yüzüne çıkarabilmesinde yatar. Çünkü yazar, kahramanını önce bağrına basmış, ondan sonra okurun karşısına çıkarmıştır.

2021 - TYT

13. Arkeoloji, geçmişe ait anlaşılması çaba gerektiren karmaşık detaylara odaklanır. Arkeologların ürettiği bilgi, zahmetsizce anlaşılacak türden bir bilgi olmadığından toplumda karşılık bulmaz. Buradaki eksikliği müzeler tamamlar. Müzelerde göze hoş görünen, ilgi çekici, ne olduğu anlaşılacak heykel, takı, para gibi buluntular sergilenir. Üstelik bunlar medya aracılığıyla “Arkeologlar şu muhteşem eseri buldu.” türünden çarpıcı ifadelerle geniş kitlelere duyurulur. Tüm bunlar, arkeolojinin amacına yönelik yanlış bir algının yerleşmesine yol açar.

Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmamıştır?

- A) Emek gerektirdiği için arkeolojinin ürettiği asıl bilgiyle ilgilenilmemesine
- B) Arkeolojik bilgilerin detay içermeleri sebebiyle anlaşılmasının kolay olmamasına
- C) Arkeolojik bilginin uygulama ve teşhir alanları olan müzelerde sergilenmesine
- D) Arkeolojinin maddi kazanç sağlayan bir alan olarak değerlendirilmesine
- E) Medyanın arkeolojik bilgiden ziyade ilgi çekici örnekleri ön plana çıkarmasına

2021 - ALES

15. (I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda karşılaşılıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla “öteki”ni tanıma fırsatı sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir aradalığını sinema diliyle anlatıyor. (V) Böylelikle insanlar arasındaki mekânsal ve düşünsel ayrım, sinema aracılığıyla bulanık hâle gelmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2022 - TYT

16. (I) Küresel ısınma nedeniyle yeryüzü gün geçtikçe ısınırken yazlar daha uzun ve sıcak, kışlar daha kısa ve ılıman hâle geliyor. (II) Araştırmacılar, bu ısınmanın yol açacağı muhtemel mevsim değişimleri ile ilgili tahminlerde bulunuyor. (III) Küresel ısınmayı engellemek için çaba gösterilmezse 2100'e gelindiğinde Kuzey Yarım Küre'de senenin altı ayında yaz mevsimi yaşanacağını belirtiyorlar. (IV) Mevsim değişimlerinin çevre ve sağlık açısından önemli sonuçları olduğu biliniyor. (V) Kuşların göç düzenleri değişiyor, bitkiler farklı zamanlarda çiçek açmaya başlıyor, yalancı baharlar ve geç gelen kar fırtınaları filizlenen ekinlere zarar veriyor. (VI) Yaşanan değişiklikler sonucunda insanlar alerjik polene daha çok maruz kalıyor ve artan sıcaklarla beraber hastalık taşıyıcı sivrisinekler giderek daha kuzeye yayılıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2021 - KPSS

17. (I) Mürekkep balıkları kısa süre içinde şekil, renk ve desen değiştirerek kamufle olabiliyor. (II) Peki ama biyoelektrik sinyallerini algılayan köpek balıklarından nasıl korunuyorlar? (III) ABD'nin Duke Üniversitesinden biyolog Dr. Christine Bedore ve meslektaşları, akvaryumdaki mürekkep balıklarına kendilerine doğru yaklaşan köpek balığı videoları izleterek deneyler yaptı. (IV) Dr. Bedore ve ekibinin yayımlanan araştırma sonuçlarına göre, dinlenme pozisyonunda olan bir mürekkep balığının elektrik alanı 10-30 mikrovolt aralığında. (V) Köpek balığı gördüğünde vücut deliklerini kapatıp kendini yere doğru bastırarak, nefes alma hızını yavaşlatan bir mürekkep balığının ise yaklaşık 6 mikrovolt.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, " Köpek balığını gören mürekkep balıklarının çoğu, vücut deliklerini kapatıp nefes alma hızlarını yavaşlatarak elektrik sinyallerini azalttı." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2017 - DGS

18-20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Binlerce yıl sağlam kalabilen nadir malzemelerden olan çanak çömlek, insanlık tarihinin en eski zamanlarına ışık tutan emsalsiz arkeolojik kalıntılardır. Bu malzeme, aynı zamanda tarihsel dönemlendirme için kullanılan önemli bir göstergedir. Dünya genelinde yaygın bir malzeme olduğu için üretildiği toplumları karşılaştırılabilir kılan çanak çömlek, üreticisinin tercihlerine dair hassas göstergeler de taşır. Çömleğin teknik ve ham madde olanaklarını, kimlik ve geleneklerini, inancını veya sosyal statüsünü çanak çömlek üzerinden okumak mümkündür. Öte yandan bu kalıntılar toplumların çevreleriyle ilişkilerine dair de önemli veriler sunar. Örneğin Çatalhöyük'te görülen ilk çanak çömlek buluntuları, dik kenarlı kâse biçimindeki kaplardır ve bu bölgenin yakın çevresinden elde edilen yerel kilden üretilmiştir. Daha dayanıklı olmaları için çamuruna bitkisel ürünler katılmış bu kaplar, gündelik hayatın bir parçası olamayacak kadar az sayıdadır. Sonraki dönemlerinde karşımıza çıkan koyu kahverengi tonlarda yüzey renklerine sahip, su testisi tipindeki çömlekler ise farklı bir ham madde olan volkanik kökenli kilden yapılmış aynı zamanda farklı bir teknoloji kullanılarak üretilmiştir. Yapılan güncel araştırmalar, hayatın her alanında oldukça yaygın kullanılmış, koyu yüzeyli çömleklerin üretildiği bu volkanik kilin kaynağının Çatalhöyük'ün yaklaşık 70 kilometre uzağındaki bir bölgeden çıktığını ortaya koydu. Bu bilgi, Çatalhöyük'te yaşayan insanların zamanla daha uzak mesafelerdeki kaynaklara hâkim olduğunu ve eşya üretim teknolojilerini bu yeni kaynaklara göre geliştirdiklerini gösterdi.

18. Bu parçada çanak çömleğin hangi özelliğinden söz edilmemiştir?

- A) Tarihsel dönüşümlere malzeme sunmasından
B) Araştırmacılara sunduğu bilgilerin çeşitliliğinden
C) Üreticisinin kimliğine dair bilgiler içermesinden
D) Toplumların çevreleriyle etkileşimini göstermesinden
E) Zamana karşı dayanıklılığını koruyan yapısından

19. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çatalhöyük'te farklı dönemlerde üretilmiş çömlekler hem fiziksel görünüşleri hem de yapısal özellikleri bakımından farklılaşmıştır.
B) Çatalhöyük toplumunun başka topluluklar üzerinde hâkimiyet kurması, çömlek üretim teknolojisini geliştirmiştir.
C) Çatalhöyük'te daha dayanıklı ve kullanışlı malzemelere ulaşma isteği, çömleğin ham maddesinin değişmesinde etkili olmuştur.
D) Çatalhöyük'te çömlek kalıntılarında elde edilen bulgular, diğer eşya kalıntılarının işlevine yönelik bilgiler sağlamıştır.
E) Çatalhöyük'teki çömlek kalıntıları, bölgedeki çömlek kullanımının 70 kilometreden geniş bir alana yayıldığını göstermiştir.

20. Bu parçada çanak çömlek ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Üreticisinin hangi özelliklerini yansıttığına
- B) Arkeolojideki kullanım amacının ne olduğuna
- C) Ham maddesinin ne olduğuna
- D) Biçimsel açıdan nasıl çeşitlendiğine
- E) Hangi teknikler kullanılarak incelendiğine

2021 - DGS

22. Yukarıda verilen besin kaynaklarının hangilerinin açıklaması öneri içermektedir?

- A) Kabuklu kuru yemiş – domates
- B) Avokado – turuncu sebzeler
- C) Yeşil yapraklı sebzeler – sarımsak
- D) Kabuklu kuru yemiş – avokado
- E) Domates – sarımsak

2014 - DGS

21-22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sarımsak: Yaşlanma etkilerini yavaşlatan zengin ve güçlü bir gıdadır. Ayrıca sarımsağın ayak mantarını iyileştirme, siğilleri yok etme ve gribe önleme gibi başka iyileştirici özellikleri de bulunuyor.

Yeşil yapraklı sebzeler: Brokoli, kara lahana, ıspanak gibi sebzeler bol miktarda lif içerir ve besin kaynağı bakımından oldukça zengindir.

Kabuklu kuru yemişler: Omega yağ asitleri açısından zengin olan kabuklu yemişler beyin fonksiyonlarını geliştirir. Beslenmenize her gün bir avuç kuru yemiş eklemeniz çok faydalı olacaktır.

Avokado: Besin olarak tüketmenin yanında cilt maskesi olarak da yararlanılmaktadır. Avokado kuru ve kaşıntılı cilt, sedef hastalığı ve egzamayı hafifletmek için kullanılıyor.

Turuncu sebzeler: Havuç, tatlı patates ve kabak gibi turuncu sebzeler antioksidan açısından zengindir ve bol miktarda beta-karoten içerir. Gözleriniz için de çok faydalıdır.

Domates: Domatesin içinde bulunan likopen cildinizin genç görünümünde çok önemlidir. Antioksidan açısından zengin olan domatesi çiğ olarak, sos şeklinde tüketebilir veya yemeklerde kullanabilirsiniz.

21. Yukarıda açıklaması verilen sebzelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sarımsak ve turuncu sebzeler tedavi edici özellikler taşımaktadır.
- B) Avokado kozmetik amaçlı olarak kullanılabilir.
- C) Domatesin tüketimi konusunda farklı alternatifler vardır.
- D) Kabuklu kuru yemişlerin düzenli tüketimi zihinsel gelişim üzerinde etkilidir.
- E) Turuncu sebzeler ve yeşil yapraklı sebzeler benzer besin kaynaklarıdır.

23. “Boooooozaaaa, booz..!” Doğduğum kent Eskişehir’in soğuk kış gecelerinin kimsesiz sokaklarında, uzaktan uzağa yankılandığında kışın hüznünü taşırdı bu ses. Sırtında güğümüyle sokakları arşınlayan bozacı, kendi imalatı olan bozayı mı satardı, şehir merkezindeki tek bozacının bozasını mı bilmem. Yalnız aklımda kalan ekşimsi tadı, yoğun kıvamıyla bozanın, soğuk içilen bir içecek olmasına rağmen o soğuk kış günlerinde içimizi ısıtması, evde bir eğlence ortamı oluşturmaya idi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
- C) Öznellik ağır basmaktadır.
- D) Farklı cümle türlerine yer verilmiştir.
- E) Şart öne sürülmüştür.

2013 - DGS

24-26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Shirley Jackson'ın "Piyango" öyküsü, konusu itibarıyla belirsizliklerle sarmalanmış eserlerinden biri. Yazarın öykünün yazım süreciyle ilgili açıklamaları da öykü etrafındaki sis bulutunu kalınlaştırıyor. Öyküsünü güneşli bir günün öğleden sonrasında, bir oturuşta yazdığını söyleyen Jackson, kendi ifadesine göre metni hemen ertesi gün yayınevine göndermiş. Başka bir konuşmasında yazar; öyküyü yayımlanmasından üç hafta önce yazdığını, ilk taslağı inceleyen editörlerin kendisinden sadece ufak bir değişiklik istediğini söylüyor. Oysa edebiyat tarihçilerinin incelemeleri, öykünün iki ayrı editör tarafından gözden geçirildiğini ve bu süreçte yazara, metne dair hayati birtakım değişiklikler önerildiğini ortaya koyuyor. Söz gelimi Jackson, öykünün ilk taslağının açılış cümlesindeki "soğuktan bir iz taşıyan haziran sabahı" ifadesini "bir yaz gününün insanın içini ısıtan sıcaklığıyla dopdolu bir gün" olarak değiştiriyor. Yüzeysel gibi görünse de editöre göre bu, nokta atışı bir değişiklik. Çünkü yaz gününün sıradan sıcaklığı öykünün devamındaki sinsiliği gizlemeye yardım ederken çarpıcı sonun da yolunu yapıyor. Görünen o ki kendisi aksini söylese de birçok yazar gibi Jackson da başarıya, denemeler yaparak ve yardım alarak ulaştı. Eserin meydana gelme sürecinde taslaklar oluşturuldu, eksiklikler ve hatalar gözlemlendi, editörlerin yorumları incelendi, gerekli değişiklikler yapıldı ve nihayet öykü son hâline kavuşup ışığı okurun gözüne çarpacak eğimle basıldı. Metnin yayımlanma sürecinde de her şey en az öykünün başlangıcındaki kadar sıradan ve olması gerektiği gibiydi, ta ki sondaki sürprize dek! Öykünün yayımlanmasını izleyen hafta, okur mektupları da öyküdeki taşlar gibi yağmaya başladı.

24. Bu parçaya göre "Piyango" adlı öyküyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okurlarını şaşırtan ve onların tepkilerini çeken bir sona sahiptir.
- B) Farklı kişilerin fikirleriyle geliştirilerek yayıma hazırlanmıştır.
- C) Yayıma hazırlanma sürecine ilişkin eldeki bilgiler çelişkilidir.
- D) Anlamayı zorlaştıran imgelerle dolu örtük bir üslubu vardır.
- E) Önerilen düzenlemeler, başarısını artıran etkenlerdendir.

25. Bu parçada altı çizili sözle öyküyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müdahalelerin okurun ilgisini çekecek yönde yapıldığı
- B) Kolay okunmasını sağlayacak bir dille yazıldığı
- C) Okurların gözündeki sanatsal değerini artırdığı
- D) Okurun yorumunu katacağı sürpriz bir son eklendiği
- E) Okurların beklentilerini karşılayacak hâle getirildiği

26. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları destekler nitelikte değildir?

- A) Yazarların eserlerini ortaya koyma süreçlerine dair açıklamaları yanıltıcı olabilir.
- B) Bir yazarın başarısı, verilen tavsiyeleri dikkate alıp metnine yansıtmasıyla ilişkili olabilir.
- C) edebiyat eleştirilerinde bir eserin meydana gelme sürecine dair bilgilere yer verilebilir.
- D) Editörlerin metninle ilgili değişiklik talepleri yazım sürecinin olağan akışı içinde yer alabilir.
- E) Tek seferde ve kolayca hazırlanmış etkileyici bir metin, yazarının dehasını yansıtabilir.

27-30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

I. Erkek ve kadın birbirinden doğal olarak farklıdır. Bu farklılık en açık şekilde biyolojik yapılarında, özellikle genetik ve hormonal sistemlerinde, görülür. Bu durum, doğal olarak her toplumda erkek ve kadının farklı toplumsal roller üstlenmelerine neden olmuştur. Hırs, mücadele ve fiziksel kuvvetle özdeşleştirilen testosteron hormonu salgılayan bir bedene sahip olan erkek, eski çağlardan beri yapısına uygun olarak savaşçılık ve avcılık rollerini üstlenmiştir. Kadınlara doğurganlığın yanı sıra şefkat, merhamet ve koruyuculuk gibi özellikler kazandıran östrojen hormonu ise onların daha çok korumaya ve yetiştirmeye yönelik roller üstlenmelerine neden olmuştur. Dolayısıyla erkekler hemen her toplumda sosyal hayata yön veren liderler olarak öne çıkarken kadınlar üretici ve destekleyici yardımcıları olarak geri planda kalmıştır.

II. Sosyal antropologlarca XX. yüzyıl başlarında yapılan bir etnografik araştırmada üç farklı kabilenin toplumsal yapısı incelenmiştir. Bunlardan ilkinde, kabile hayatında kadınların etkinliği üst düzeydedir. Liderlerin tamamının kadınlardan oluştuğu bu kabilede, hem topluluğun geneli için hem de aileler için kararları kadınlar almakta, erkekler bu kararlara uymaktadır. İkincisinde ise kabile hayatında hiçbir toplumsal rol ve konum için cinsiyete dayalı bir ayrışma bulunmamaktadır. İncelenen son kabilede ise erkekler avcı, savaşçı ve lider olarak kabile hayatına hâkimdir. Araştırmacılar, aynı dönemde yaşayan ve coğrafi olarak birbirine bu kadar yakın olan üç kabilede bu denli büyük yapısal farklılıkların bulunmasının dikkat çekici olduğunu vurgulamıştır. Eğer pek çok çalışmanın öne sürdüğü gibi erkek ve kadının toplumsal rolleri biyolojik farklılıklara göre belirleniyorsa nasıl oluyor da bu üç kabilede cinsiyetler arası roller bu kadar farklı olabiliyor? Çünkü insanın biyolojik yapısının her yerde aynı olduğu evrensel bir yasadır.

27. Bu parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. parça, I. parçada öne sürülen temel savı örneklendirme amacıyla yazılmıştır.
- B) Her iki parça da aynı konuya farklı disiplinlerin nasıl yaklaştığını göstermektedir.
- C) II. parça ortaya koyduğu savlarla I. parçada açıklanan genel kabulü çürütmektedir.
- D) II. parçanın konuya yaklaşım biçimi I. parçadaki yaklaşıma göre daha genelleysicidir.
- E) Her iki parça da bir araştırmanın farklı yöntemler kullanarak aynı bulgulara ulaşmasını örneklendirmektedir.

28. I. parçaya göre kadınların toplumda geri plandaki rolleri üstlenmelerinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erkek egemen sistemin baskıcılığı
- B) Duygusal açıdan dezavantajlı olmaları
- C) Fiziksel ve hormonal yapılarındaki farklılıklar
- D) Toplumsal normların yerleştirdiği eşitsizlikler
- E) Konumlarını değiştirmeye isteksiz olmaları

29. II. parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumsal cinsiyet rolleri, birbirine yakın bölgelerde yaşayan topluluklar arasında bile farklı olabilir.
- B) Toplum hayatında kadınların daha hâkim ve etkin oldukları topluluklar gözlenmiştir.
- C) Kadın ve erkeğin toplumsal rollerinin eşitliğe dayandığı topluluklar bulunmaktadır.
- D) Üretkenliği ve çocuk bakımını üstlenmesi, kadına her toplumda eşit haklar verilmesini sağlamıştır.
- E) Kadın ve erkeğin toplumsal hayattaki değişen konumlarını açıklamada biyolojik özellikler yetersizdir.

30. Aşağıdakilerden hangisi hem I hem de II numaralı parçada ele alınan konulardan biridir?

- A) Kadın ve erkeğin toplumsal rollerini belirleyen baskın hormonlar
- B) Bireylerin yaşam biçimleri üzerinde belirleyici olan coğrafi özellikler
- C) Tarihsel süreç içinde kadının toplumdaki konumunun ve rolünün değişimi
- D) Kimi kişilik özelliklerinin bireyin toplumdaki değerini belirlemedeki rolü
- E) Kadın ve erkeğin toplum yaşamında üstlendikleri kimi cinsiyet rolleri

0 SIFIR RISK

6

**TEMATİK
METİNLER**

Aile Testi

1

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Aile" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. Aile içi iletişim, hayatın her aşaması ve gelecek için oldukça önemlidir. Her anne baba; hayatı boyunca çocuklarına en iyi imkânları sağlamak, onları en iyi koşullarda büyütmek ister. Aslında bunun için yapılabilecek en önemli ve en temel şey, ev içerisinde eşler arasında ve çocukla sağlıklı iletişimin hâkim olduğu bir ortam yaratmaktır. Sağlıklı iletişimin gerçekleştiği bir ortamda karşılaşılabilecek büyük küçük bütün sorunlar, ciddi sonuçlara neden olmadan çözüme kavuşacak ve yaşam kalitesi oldukça yükselecektir.

- Okul başarısında düşüş gözlemlenen öğrencilerin anne babalarıyla olan iletişimleri
- Görev dağılımı yapılmayan ailelerde görülen çatışmalar
- İlk meslek tercihinden memnun kalmayan öğrencinin yeni bir tercihte bulunmak istemesi

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

2. Koruyucu aile hizmeti; çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakılamayan çocukların kısa veya uzun süreli olarak bakımlarını üstlenen aile ya da kişilerin yanında, devlet denetiminde yetiştirilmeleridir. Bu hizmeti veren aile ya da kişilere "koruyucu aile" denilmektedir. 2 Eylül 1990 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocuğun öncelikle ailesi yanında, bunun mümkün olmaması durumunda ise uygun bir aile ortamı içinde yaşamını sürdürmesine özel bir önem verilmektedir. Ülkemizin de imzalamış olduğu bu sözleşmeyle koruyucu aile hizmeti daha da önem kazanmıştır. Koruyucu aile hizmeti, kanunları temel alarak hazırlanan Koruyucu Aile Yönetmeliği dâhilinde yürütülmektedir.

Bu parçada koruyucu aile hizmetleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Devlet denetiminde yapıldığına
B) Belirli kanunlar çerçevesinde ele alındığına
C) Her çocuğa sunulan bir hizmet olduğuna
D) Uygun ortam sağlandığında gerçekleştiğine
E) Farklı seçeneklerde süreleri içerdiğine

3. Her ailede bireyler arasında çatışma olabilir; aile içi sorunlar, tartışmalar yaşanabilir. (I) Sorunlara çözüm ararken eşler birbirine saygılı olmalıdırlar çünkü çocuklar yaşamlarında anne ve babalarının davranışlarını örnek alırlar. (II) Sağlıklı iletişimin olduğu ailelerin çocukları sorunlarına kolayca çözüm bulabilir. (III) Ailenin mutluluğunda sosyal kurumlarla olan ilişkiler de etkilidir, okul ve iş yerindeki ilişkilerin niteliği aile yaşamına yansır. (IV) Ayrıca komşuluk ve akrabalık ilişkileri de olumlu ya da olumsuz yönleriyle aile huzurunu etkiler. (V) Zaman zaman tiyatro, sinema vb. yerlere gitmek, dostları ziyaret etmek, evde konuk ağırlamak aile yaşamını renklendirir. (VI)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine "Bu durum, çocukların okuldaki başarılarını yükseltebilir." cümlesi getirilebilir?

- A) I ve III D) II ve IV E) V ve VI
D) I ve V E) III ve VI

4. Çekirdek aile; anne, baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşur. Bu aile tipi, endüstrileşmeyle gelen sosyal ve ekonomik değişimin bir sonucudur. Endüstri üretimine geçilmesiyle birlikte yeni sanayi işletmeleri kurulmuştur. Bu işletmelerin gereksinim duyduğu iş gücüne sahip genç nüfus, kırsal kesimden ve geniş aileden ayrılarak endüstri merkezlerine göç etmiştir. Burada oluşan yeni kentsel yaşam biçimi, sosyoekonomik gelişmeler doğrultusunda aile yapısını da etkilemiştir. Kent yaşamında geleneksel geniş aile yapısının sürdürülmesi mümkün olmadığından aile küçülerek çekirdek aileye dönüşmüştür. Çekirdek ailenin benimsediği değer yargıları, inanç, siyasi görüş, ahlak kuralları ve yaşam biçimi üzerinde aile büyükleri ile akrabaların etkisi geniş aileye oranla daha azdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tanımlama B) Açıklama C) Tartışma
D) Öyküleme E) Betimleme

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aile ilişkilerini her zaman canlı tutmak zordur. Bazen günlük hayatın hayhuyu içinde en yakınlarımızı bile ihmal eder ve onları gücendiririz. Ama üzülmeyin, bu sadece sizin başınıza gelmiyor. Bu durumda hem işe güce hem kendime hem de sevdiklerime nasıl vakit ayıracağım diye telaşlanmak yerine günümüzde teknolojinin bize sağladığı nimetlerden yararlanabilirsiniz. Video kiralayıp ailecek film izlediğimiz günler hayli gerilerde kaldı. Ne var ki bilgisayar ile televizyonunuzun bağlantısını yapar, evinizi küçük bir sinemaya dönüştürürseniz yakınlarınızla online film izleme geceleri düzenleyebilirsiniz. Üstelik filmi kiraladım, iki gün içinde geri vermeliyim derdi de yoktur. Bir de internet ile ilgili en çok duyduğumuz eleştiri, özellikle gençleri izole bir yaşama ittiği yönünde. Tersine sosyal ağlar, doğru kullanıldığında aile üyelerini daha da yakınlaştırıyor; aile üyelerinin birbirinden haberdar olmalarını sağlıyor. Bir aile sosyal medya profili oluşturarak çocuklarınıza sosyal medyayı doğru kullanma sorumluluğunu da verebilirsiniz.

5. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tehlikeli ortamlardan korunma yollarını aramak
- B) Arkadaşlık ilişkilerinde kendi kararlarını tek gerçek kabul etmek
- C) Kendi dünyalarına kapanıp yaşamın gerçeklerinden uzak kalmak
- D) Yaşamın gerçeklerini anlamakta çok fazla zorlanmak
- E) Dış dünyanın ilgi çekiciliğinin kalmamasından dolayı farklı arayışa girmek

6. Bu parçaya göre aile ilişkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ebeveynlerin özel çabalarıyla aile bağları güçlenebilir.
- B) Bilinçli bireyler, teknolojinin nimetlerinden faydalanma yollarını arar.
- C) Aile içi sosyal medya grupları, iletişim kaygılarını azaltan unsurlardandır.
- D) Sorumluluk bilincinin gelişmesi için görevlendirmeler yapılmalıdır.
- E) Sosyal ağlar, çocuğun gelişim sürecini gün gün fotoğraflamak için aktif kullanılmalıdır.

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aile, yetişkinlere ve çocuklara bazı ahlaki ve hukuki sorumluluklar vermektedir. Günümüzde sosyologlar; aile kavramının kapsayıcılığı içinde cinsiyet eşitsizliği, ekonomik ilişkilerdeki değişim, geleneksel aile yapılarından çekirdek aileye doğru değişim ve giderek gevşemeye ve parçalanmaya başlayan aile sistemlerini inceleyerek aile kavramının evrimini araştırmaktadır. Ortak bir tanımlaması ve üzerinde bir fikir birliği olmasa da aile; toplumsal ilişkileri düzenleyen, insan için gerekli işlevleri yerine getiren ve sağlıklı nesillerin devamı için gerekli görülen toplumsal yapı olarak önemini korumaktadır.

7. Bu parçada sayılan ailenin işlevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bireylere kimi görevler yükleme
- B) Sosyal ilişkiler üzerinde belirleyici olma
- C) Cinsiyet eşitsizliğini giderme
- D) Bireyin gereksinimlerini karşılama
- E) Sağlıklı kuşaklar yetiştirme

8. Bu parçaya göre toplum bilimcilerin aile kavramının evrimiyle ilgili olarak

- I. Yerleşik birlikteliğin çözülmesi,
- II. Birey sayısındaki azalma,
- III. Mal paylaşımı konusundaki yeni anlayışlar

maddelerinden hangilerini incelediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Akademi Testi

2

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Akademi" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Üniversitede "kurumsallaşmaya" önem verilmesi, "liyakatin en önde" tutulması, "etik dışı davranışlara" fırsat verilmemesi bizi arzuladığımız hedefe götürecektir. Peki birkaçını dışarıda tutarsak üniversitemizdeki o büyük eksiklik ne? Üniversite olgusunun tarihsel geçmişine bakıldığında "aidiyet" kavramı öne çıkmaktadır. Siz bir üniversitede görev yapıyor ya da okuyorsanız o bütünün bir parçası olmaktan hoşnut musunuz? En basitinden, sosyal medyada kurum logosunu paylaşırsanız ondan bir itibar gelir mi size?

Bu parçaya göre yazarın üniversitelere yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtibar sağlayan bir kurum olması nedeniyle edinilen önde oluş duygusunun değerlendirilememesi
- B) Kurumsallaşma konusunda ait olduğu anlamsal çerçeveyi dolduramaması
- C) Etik açıdan hassas bir bilimsel araştırma kurumu olma niteliğinin geride kalması
- D) Mensuplarının parçası olmaktan hoşnutsuzluk duyduğu itibarlı bir kurum özelliği göstermemesi
- E) Aidiyet düşüncesiyle liyakate uygun olmayan görevlendirmeler yapılması

2. En yalın hâliyle bilgiye ulaşmak, daha fazla öğrenmek, ne kadar bilmediğini anlayıp araştırma gücü bulmak ve keşif yapmak; sizi mutlu etmiyorsa akademik kariyeriniz beklediğiniz gibi olmayabilir. Akademik kariyerinizin sonunda bile olsanız akademik ortamın dışında seçenekleriniz olduğunu unutmayın. Dar bir alanda uzun yıllar çalışmanın getirdiği izolasyon, size kendinizi değersiz hissettirebilir. Durum hiç de böyle değil. Akademik alanda kazandığınız analitik ve eleştirel düşünce, gözlem, bilgiye farklı kaynaklardan ulaşabilme, karmaşık bilgileri belirlenmiş sınırlar içerisinde anlaşılabilir hâle getirebilme vb. yetenekler; dışarıda hayatta kalmak için oldukça yeterli.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- B) Öznel cümlelere yer verilmiştir.
- C) Amaç cümlesi bulunmaktadır.
- D) Tanımlama yapılmıştır.
- E) Koşul ifadesi vardır.

3. (I) Dünya çapında birçok değişkene bağlı olarak üniversite sıralamaları açıklanıyor. (II) Yurt dışında üniversite eğitimi görmek istiyorsanız bu sıralamayı takip etmeniz önemli. (III) Ancak o kadar çok üniversite başarı sıralaması listesi açıklanıyor ki belirlediğimiz üniversite, bir listede üst sıralarda iken diğer listede daha düşük bir sıralamada yer bulabiliyor. (IV) QS World University Rankings, her yıl eylül ayında British Quacquarelli Symonds tarafından yayımlanan bir üniversite başarı sıralamasıdır. (V) 2004 yılında ilk kez yayınlanan liste, 3 bin üniversiteye yer vermiş ve bu üniversiteler arasından "En İyi 400" listesi oluşturmuştur. (VI) Günümüzde bu liste genişletilerek 700 üniversitenin bulunduğu bir liste olarak yayımlanmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Lisanstan başarılı bir şekilde mezun olduktan sonra hâlâ akademik kariyere hevesiniz kalmışsa bu sefer yüksek lisans serüveni başlıyor. Üniversiteler arasında bazı ufak değerlendirme kriter farklılıkları olsa da mezuniyet ortalaması, ALES, yabancı dil, yazılı ya da sözlü sınav; yüksek lisansa başlamadan önce başarıyla geçmeniz gereken aşamalar. En azından başvuranlar arasında iyilerden olmanız gereken durumlar. Son yıllarda yüksek lisansa başvuru sayıları hızla arttığından lisansta ve sınavlarda ne kadar yüksek puan ve ortalamaya sahip olursanız o kadar iyi.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yüksek lisansla ilgili durumlardan biri değildir?

- A) Mezuniyet ortalamasında iyi olma
- B) Yabancı dil yetkinliğine sahip olma
- C) Aynı alandan mezun olma
- D) Sınavlarda başarılı olma
- E) Sınav sıralamasında üstlerde olma

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir bilimsel çalışma, bizi bilgiye götürebilecek en iyi yol olması sebebiyle üzerinde etraflıca düşünülmesi gerekli bir husustur. Örneğin günümüzde bir konuyu araştırmak isteyen kişi, ilgili anahtar kelimelerle internet arama motoruna girdiğinde veya kütüphane kitaplığını taradığında karşısına çıkacak bilimsel çalışmalarla bilgiye erişebilecektir. Elbette bu yöntemler, bilgiye erişebilmenin yegâne yöntemleri değildir ancak bilgiye erişimin en yaygın yöntemleridir, diyebiliriz. Buradan varmak istediğimiz sonuç şudur: Bilgiye erişmek bu tip yöntemlerle mümkündür fakat o bilgiye en doğru şekilde vakıf olmak aynı derecede mümkün müdür? Şöyle ki edindiğimiz her bilgi doğru veya alanında tutarlı bilgi olmayabilir. İşte bunu önleyebilmenin yani tutarsız, bilime yararsız ve amaçsız bilgileri en aza indirmenin yolu; doğru bir bilimsel çalışma yapmaktan geçmektedir.

5. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her bilginin insana kazandıracağı bir şeyler mutlaka vardır.
- B) Bilim insanlarıyla sanatçıların çalışma yöntemleri birbirinden farklıdır.
- C) Bilgiye ulaşmanın tek yolu bilimsel faaliyetler değildir.
- D) Sağlıklı bilgiye ulaşmanın yolu, doğru bir bilimsel çalışmadan geçmektedir.
- E) Bilgi, her türlü etkinliğe katılarak elde edilebilir.

6. Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın sergileyeceği bir tutum değildir?

- A) İnternette bilimsel makaleleri araştırmak
- B) Üniversitelerin dijital kütüphanelerine üye olmak
- C) Deneme yanılma yöntemini daha çok kullanmak
- D) İlgili duyduğu alandaki çalışmaları takip etmek
- E) Kendine uygun bir bilimsel metod geliştirmek

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Akademik başarı konusu incelenirken sıklıkla araştırmalarda ele alınan değişkenlerden birisi de “öğrencinin kaldığı yer” değişkenidir. Bazı çalışmalar, öğrencinin kaldığı yer değişkeninin akademik başarı üzerinde önemli bir etkiye sahip olmadığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte Delucchi, yapmış olduğu çalışmada evde kalanların yurttaki kalanlara oranla daha düşük akademik başarı gösterdiğini vurgulamıştır. Bunun nedenini ise evdeki çeşitli olanakların kısıtlı olması olarak açıklamaktadır. Üniversite öğrencilerinin okudukları programı tercih sırası, akademik başarı üzerinde etkili olan bir başka değişkendir. Örneğin yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre üniversite tercih aşamasında okumakta oldukları programı ilk sıralarda tercih edenlerin akademik başarılarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte öğrencinin okuduğu programdan memnuniyetinin akademik başarıyı etkilediği görülmüştür. Buna karşın yapılan başka bir çalışma da öğrencinin okuduğu programdan memnuniyetinin akademik başarıyı önemli düzeyde etkilemediği görülmektedir.

7. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Akademik başarıda yol gösterici bir danışman olmadan başarıya ulaşılamaz.
- B) Aynı konuda yapılan birden çok araştırmada farklı sonuçlar çıkabilmektedir.
- C) Sıra dışı her çalışma, başarıyı hak etmektedir.
- D) Genel kabul görmeyen çalışmalar, hiçbir zaman başarıyı yakalayamaz.
- E) Başarılı bir akademisyenin yaşama bakışı, mutluluk eksenlidir.

8. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öncelikli tercih ettiği bölümlerde öğrencinin daha başarılı olduğuna
- B) Okunan bölümden memnuniyetle başarı arasında değişkenlik olduğuna
- C) Öğrencinin kaldığı mekânla başarı arasında ilişki bulunduğuna
- D) Bazı araştırmacılara göre ev şartlarının başarı için pek uygun olmadığına
- E) Yurtta kalan öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinin daha ileri seviyede olduğuna

Aktüalite Testi

3

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Aktüalite" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. YouTuber:

(I) ----

Bölüm başkanı:

— Evet, işletme mühendisliği bölümü, Türkiye'deki devlet üniversiteleri arasında yalnızca İTÜ'de bulunan, 1977 yılında kurulmuş köklü bir bölüm. Program, mühendislik altyapısıyla donatılmış bir şekilde, modern işletmelerin üretim, yönetim, pazarlama ve finans gibi alanlarında hizmet verecek ve mühendis bakış açısıyla çözümler üretecek, girişimci ruhlu bireyler yetiştirmeyi, bunun için gerekli kuramsal ve uygulamalı bilgi ve beceriler kazandırmayı hedeflemektedir.

YouTuber:

(II) ----

Bölüm başkanı:

— İşletme mühendisliği bölümünün %30 İngilizce ve %100 İngilizce olmak üzere iki ayrı programı bulunuyor. İşletme mühendisliği programının ilk yılında, tüm mühendislik programlarında ortak olan matematik, fizik, kimya gibi temel fen bilimleri dersleri veriliyor. İkinci ve üçüncü yıllarda ise öğrenciler istatistik, ekonomi, yönetim ve organizasyon, pazarlama, üretim alanlarına ilişkin dersler alıyorlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) İşletme mühendisliği bölümünü bize biraz tanıtır mısınız, az bulunuyor çünkü?
(II) Öğrencilerin başarı durumu hakkında neler söylersiniz?
- B) (I) Başkanı olduğunuz bölüm üzerine bilgi vermek ister misiniz, pek bilinmiyor da?
(II) Eğitim İngilizce mi yoksa Türkçe mi acaba?
- C) (I) Bölümünüz üniversitelerde nadir bulunan bölümlerden, söz edebilir misiniz biraz?
(II) Peki nasıl bir program veriliyor bölümde?
- D) (I) İşletme ya da işletme yönetimini biliyoruz ama İşletme mühendisliği nasıl bir bölüm?
(II) Yabancı dilin akademik derslere etkisi nasıl?
- E) (I) Bize bölümünüz hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?
(II) Öğrencilerin yüzde kaç başarılı olabiliyor hazırlık bölümünde?

2.

"İstanbul Photo Awards" kazananları açıklandı. Dünyanın farklı yerlerinden gönderilen on altı binden fazla fotoğraf arasından, yangından kaçan yaşlı bir kadını konu edinen Tsakalidis'in "Evia'da Bir Kadın" eseri birinci oldu. Yarışma sözcüsü; fotoğrafın, haber içeriğini dil, mekân ve zamanın ötesine taşıdığını söyledi. Uluslararası isimlerin bir araya geldiği yarışma jürisinin, gönderilen fotoğrafların kalitesinin yanında yarışma organizasyonundan da övgüyle bahsetmesinin önemine vurgu yapan sözcü, "Bizi Kaliforniya yangınlarının endişesine, olimpiyat yarışlarının heyecanına, mülteci kamplarındaki trajediye tanık eden tüm fotoğrafçılara ve tecrübeleriyle yarışmaya sağladıkları katkıdan dolayı jüri üyelerine teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Bu parçada İstanbul Photo Awards ile ilgili olarak

- Yarışmada birinciliğe layık görülen eserin yangından kaçan bir yaşlıyı konu etmesi,
- Yerli ve yabancı katılımcıların yarışma organizasyonunun kusursuz işlediği ile ilgili beğeni dolu görüşlerini bildirdikleri,
- On altı binden fazla fotoğraf katılmasına rağmen çok az sayıda esere ödül verildiği

bilgilerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

- İnsanlığın eski çağlardan beri kayıt altına aldığı bu Perseid meteor yağmurunun hikâyesi, Güneş etrafındaki yörüngesinde seyreden ve 1992'de Dünya'nın yakınlarından geçen Swift-Tuttle isimli kuyruklu yıldızın geride bıraktıklarına dayanıyor.
- Monoton yaz gecelerinden sıkıldıysanız meteorların en görkemli gösterilerinden birini izlemek için bugün ve yarın gökyüzüne bakmanız yeterli.
- Bu artıklar hakkında İngiltere'de Greenwich Kraliyet Gözlemevinden Gök Bilimci Edward Bloomer bir açıklama yapıyor.
- Gök bilimci "Her yıl yaşadığımız şey, Dünya'nın kuyruklu yıldızın yörüngesinden geçerek geride bıraktığı kalıntılara çarpmasıdır." diyor.
- Orada, her yıl aynı dönemde gözlemlenen büyüleyici Perseid meteor yağmurunu göreceksiniz.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Hint Okyanusu'ndaki ada ülkesi Mauritius'ta, mercan kayalıklarına çarpan petrol tankerinden yayılan sızıntı nedeniyle büyük bir çevre felaketi yaşanıyor. Tankerdeki 4.000 ton yakıtın yaklaşık 1.000 ton kadarı denize yayıldı, bir kısmı sahile ulaştı. 27 Temmuz'da yaşanan olayla ilgili hafta sonu olağanüstü hâl ilan edildi. 1,3 milyon nüfuslu ülkenin her yerinden gönüllüler, çevre felaketiyle mücadele için kazanın yaşandığı bölgeye geldi. Petrole karşı emici olması nedeniyle saç bağışı kampanyası da başlatıldı. Sızıntı alanı üzerinde yaşayan vahşi yaşam da büyük tehdit altında. Çevre gönüllüleri, bölgedeki bebek kaplumbağaları ve ender görülen bitkileri -koruma amaçlı- başka bölgelere taşıyor.

Bu parçanın anlatımında

- I. İnsana özgü özellikleri doğaya verme,
- II. Sayısal verilerden yararlanma,
- III. Bilgi verme amaçlı cümleler kurma

yargılarından hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) İnsanlar sosyal varlıklar olduğundan başkalarının bize arkadaş olduğu hissini yaşamaya ihtiyacımız var. (II) Günümüzde arkadaşlarımızla bağlantı kurmak için sosyal medya platformlarına güveniyoruz. (III) Sayısız özçekimler ve en derin düşünceleri sosyal medyada paylaşmak, sağlıklı bir benmerkezcilik yaratıyor. (IV) Kişiyi gerçek yaşam bağlantılarından uzaklaştırıyor. (V) Ego ve çeşitli duygusal tatminler de işin içine girince sosyal medya bizleri daha da bağımlı yapıyor. (VI) Çift yönlü iletişim ve algı yönetimine imkân tanıyan, etkileşimi mümkün kılan sosyal medya; her yaştan insana cazibeli gelebiliyor.

5. Bu parçada sosyal medya ile ilişkili olarak aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Güven B) Arkadaşlık
C) Yalnızlık D) Ruhsal doyum
E) Bencillik

6. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Bu çekime kapılıp gerçek hayattan uzak olan gençler ve yetişkinler sizce de kendilerine büyük bir kötülük yapmıyorlar mı?" cümlesi getirilmelidir?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"Aktüel"i çoğunlukla "günübirlik, gelip geçici" anlamında kullanırız. Bu sözcük "yeni, güncel" anlamına da geliyor. Bu anlamda sanat yapıtlarına değerini veren niteliklerin başında gelen "biricik" kavramı yerine de kullanılabilir. Son zamanlarda gündeme gelen "kripto sanat" konusu da ilk bakışta belirli bir toplumsal sınıf için dijital temelli olarak üretilen sanat yapıtlarına değer kazandırılmasının bir yöntemi olarak görünmektedir. Kripto sanatın en temel özelliği ise dijital dosyaları aktüel, eşsiz, biricik bir hâle getirmesidir. Kripto sanat, bir yanıyla elbette, kopyalanamaz değildir ama NFT (non-fungible token, değişimi olanaksız çip) yapıta atanan, bir tür vatandaşlık numarası gibi bir işleve sahiptir. Bu numara, "blockchain" olarak adlandırılan veri tabanında yer alır ve bu veri tabanı, bir dizi veri bloğu içerisinde bu numaraları tasniflemektedir.

7. Bu parçaya göre

- I. Kripto sanat ürününün yeni ve biricik olarak üretilmesi,
- II. Aktüel sözcüğünün "kalıcı olmayan" anlamında kullanılması,
- III. Dijital temelli sanat yapıtlarının çoğaltılamaz olması

özelliklerinden hangileri aktüel sözcüğünün kripto sanat yapıtları için kullanılan bir sıfat olmasını gerektirir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Karşılaştırma ve derecelendirme bildiren bir ifadeye başvurulmuştur.
II. Zamanda genelleyici belirsizlik anlamı veren bir sözcük kullanılmıştır.
III. Anlam, ilişki kurma yöntemiyle somutlanmaya çalışılmıştır.

Numaralanmış yargılardan hangileri bu parçadaki altı çizili sözlerden en az biriyle eşleştirilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Anı Testi

4

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Anı" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Çocukluğumun bir kısmı Madrid'de geçti evet. İngilizceden sonra İspanyolca ikinci dilim oldu. Daha sonra lise yıllarında annemin mesleğinden dolayı sık sık Ürdün'e gidip geldim. Akabinde Almanya, Köln... Derken İstanbul ve ondan sonra Boston, Michigan ve Arizona... Bütün bu şehirler, seyahatler bende birçok iz bıraktı. Henüz çocukken aidiyet, kimlik gibi kavramlar üzerine düşünmem gerekti. Romanlarımda bu tür konuları sorgulamam tesadüf değildir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Küçük yaştan itibaren farklı kültürler tanımanız size neler kattı?
- B) Yazar olmayı seçmenizin en önemli sebebi nedir?
- C) Farklı şehirlerde yaşamının arkadaşlık kavramına katkısı var mıdır?
- D) Sizi en çok büyüleyen şehir hangisi oldu?
- E) Roman karakterleriniz de sizin gibi sürekli yer mi değiştirmektedir?

2. Şairliğim on iki yaşında başladı. Bahanesi tuftadır. Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmişim. Beyaz yatak örtüsünde siyah kaplı, küçük ve eski bir defter... Bitişikte yatan veremli genç kızın şiirleri varmış defterde. Haberi veren annem, bir an gözlerimin içini tarayıp "Senin şair olmanı ne kadar isterdim!" dedi. Annemin dileği bana, içimde besleyip de on iki yaşına kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Varlık hikmetimin ta kendisi... Gözlerim, hastane odasının penceresinde savrulan kar ve uluyan rüzgâra karşı, içimden kararımı verdim: Şair olacağım! Ve oldum.

Bu parçadan hareketle

- I. Kararlılık, hedefe ulaşmanın şartlarından biridir.
- II. Var olan potansiyelin ortaya çıkması için bir dürtüye ihtiyaç vardır.
- III. Kabiliyeti olan herkes, zamanı gelince şair olur.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

3. (I) Eşim Behçet Necatigil, genellikle şiir düşündüğü zaman konuşmaz; bizlerin arasında bile sanki yalnız olurdu. (II) Odasına kapanır, şiirini bitirmeden çıkmazdı; ben ve çocuklar odasına hiç girmezdik. (III) Zaten öyle günlerde genellikle yüz vermezdi. (IV) En güzel ve neşeli anlarımız, eğer o günü iyi değerlendirdi ve hele bir de şiir yazabildiyse hepimizin bir arada olduğu akşam yemekleriydi. (V) Behçet'in çok renkli kişiliği vardı. (VI) Konuşmaya başladığı zaman esprili ve hoş sohbet olurdu, insan onunla bu bir saatlik güzel konuşmasını dinlemek için on iki saat çalışmasına razı olurdu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Halamın öyküsünü derli toplu hiç kimseden dinlemedim. Onun hayatı, herkes için söze dökülemeyecek kadar manevi bir mahremiyete sahipti âdeta. Herkes halamdan söz ederken koruması gereken mesafeyi, durması gereken yeri, aşmaması gereken sınırı bilirdi. Bütün bunlar, onun konuşulamaz bir insan oluşundan değildi elbette. Tam tersine yüzünden tebessümü hiç eksik olmayan, sevecen, yumuşak başlı, evde her şeye, her yere, her işe yetismeye çalışan bir insandı. Büyüklerden birisi biz çocuklardan bir şey isteyecek olsa yerinden ilk kalkan halam olurdu. Ellerimiz onun eteğinden ayrılmazdı, dizinin dibinden kalkmazdık. Bir tavuğun civcivleri gibi, halam ev içinde ve ev dışında nereye giderse biz çocuklar da ardından dökülürdük hemen. Ben de ablalarım da ne öğrendiysek halamdan öğrenmişizdir. Dört kardeşin dördü de doğumumuzdan itibaren halamın koynunda büyümüşüz.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülemeye yer verilmiştir.
- B) Betimlemeden yararlanılmıştır.
- C) Tartışmacı anlatım vardır.
- D) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
- E) Benzetme yapılmıştır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kadıköy'deyim. Kendi yazdığım bazı dizeleri okuyorum. Karşımda aynı zamanda yayıncım olan bir başka şair arkadaşım oturuyor. İlk kitabım çıkacak, ödül almışım. Artık şairliğim tescilli olacak. Bu sırada oturduğumuz yerin hemen önünden biri geçiyordu. Biri diyorum çünkü o geçen adamın Fazıl Hüsnü Dağlarca olduğunu o ana kadar bilmiyordum. Arkadaşım, "Bak, şansa bak, Dağlarca geçiyor." dedi. İlk defa görüyordum, hem de bu kadar yakından. Hemen masadan kalkıp yanına koştum. Koluna girip "Hocam merhabalar, nasılsınız?" diye sordum. Kalın gözlük camının arasından bana sertçe baktı. Elindeki bastonun yardımıyla beni biraz itti. "Kimsin sen?" diye sordu sert bir ifadeyle. "Şairim." dedim, olanlar oldu. Bastonunu kaldırdığı gibi kafama geçirdi. Neye uğradığımı şaşırdım. Ardından bastonla rastgele vurmaya başladı. "Hocam, özür dilerim, ben..." diyecek oldum. O durmadan vuruyor ve avazı çıktığı kadar bağıırıyordu: "Ben 100 yaşına gelsem şairim demem kendime." Demez olsaydım. Pişmandım, farkına varmışım ama iş işten geçmişti. Dağlarca, vurmaya devam ediyordu hem de nereme denk gelirse. "Şair olmak kolay değildir. İyi şiir yazmakla şair olunmaz." Çevreden insanlar girdi araya, kurtardılar beni bastonun darbelerinden. Sonra o bağıra çağıra yoluna devam etti. Arkasından böylece bakakaldım.

5. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şairler, kendini büyük gören insanlardır.
- B) Gerçek şiir yazabilmek için yaşamın gerçeklerini bilmek gerekir.
- C) Aşk şiirleri, yaşamın en büyük gerçekliğini içinde barındırır.
- D) Birkaç şiir yazmakla gerçek anlamda şair olunamaz.
- E) Yaşı ilerleyen şairler, verimli şiirler yazamazlar.

6. Bu parçada altı çizili cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşını başını almış kişilerden iyi şiirler yazması beklenemez.
- B) Bir kişinin şairliğine kendisi değil toplum karar vermelidir.
- C) İnsan, yaptığı herhangi bir işte kendini yeterli görmemelidir.
- D) Şairlikle yaş arasında doğru bir orantı söz konusudur.
- E) Yeni şiirler yazabilmek için yeni heyecanlara ihtiyaç vardır.

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dedem, olur olmaz her şeye sinirlenirdi. Yaşlandıkça daha da aksi oldu. Hepimiz korkardık ondan. Uzun, üzeri yakılarak işlenmiş Amasra yapımı bir bastonu vardı. Kızdığına bastonu havaya kaldırır, gökyüzünde bir yerleri dörter gibi sallardı. En çok da yapılmamasını söylediği bir şeyin bir daha tekrarlanmasına kızardı. Mercimek çorbasını çok severdi ama yanında bol acı ve limon olacak. Onun için yemek yapan kişi bilmeliydi bunu. Kaç yaşında olduğunu hiç bilmezdik dedemin. Ama hiç göstermezdi yaşını. Gene de herkesi korkutan bu ihtiyaç, kara kuru bir şeydi. Sanki üzerinde emanet gibi duran takım elbisesini üniforma gibi hiç üstünden çıkarmazdı. Sokağa çıkarken de ille fötr şapkasını takardı. Ona göre şapka İstanbullu olmanın bir gereğiymiş sanki. Bir keresinde şapkası kaybolmuştu da evin tüm ahalisini şapkayı bulmak için seferber etmişti. Bir de madalyası vardı. Madalyasını hep taşırdı ceketinin sol yakasında. Çok övünürdü dedem İstiklal Madalyası ile. Hatta annem bir keresinde "Bu ihtiyaç, madalyayı yataarken de pijamasına takıyor galiba demişti." Öyle bir fırçaladı ki annemi, bir daha gözlerinin içine hiç bakamadı. Bir tek kardeşim Hasan korkmazdı dedemden. Sanki aralarında gizli bir bağ vardı. Dedem onu hep dizine oturtur, ona savaş anılarını anlatırdı. Bazen de çikolata alır, birlikte yerlerdi. Hep çikolata için dedemi dinliyor zannederdik. Hatta çoğu zaman aralarındaki bu yakınlığı kıskanırdık.

7. Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Gurur duymak B) Azarlamak C) Eğreti durmak
- D) Belli etmemek E) Şaşırtmak

8. Bu parçada sözü edilen dede

- I. Bazı takıntıları olan
- II. Millî değerlere önem veren
- III. Olaylar karşısında serinkanlı davranan

sözlerinden hangileriyle nitelendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

Atasözü-Deyim Testi

5

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Atasözü-Deyim" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Radyo, televizyon, gazete, dergi, telefon, okul, tren, otobüs, uçak gibi eğitim ve ulaşım araçlarının çoğalmas; bölgeler arasındaki ayrılıkları gittikçe azaltmaktadır. Nitekim elli altmış yıl önce yazı dilimizde görülmeyen birçok yöresel sözcük, şimdi yayın araçlarımızda ve toplumun dilinde kullanılmaktadır. Bunun gibi birtakım yerel atasözleri ve deyimler de bölgelerinin sınırını aşarak genelleşmektedir. Şu da var ki bir söze kesin olarak genel ya da yerel demek kolay değildir. Çünkü bu nitelendirme, bilgi ve görgü düzeylerine göre kişiden kişiye değişir. Bir kişinin genel nitelikte gördüğü sözü, başka bir kişi bu nitelikte görmeyebilir; işitmemiş de olabilir.

Bu parçaya göre yerel atasözü ve deyimlerin yaygınlaşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okumaya olan ilginin gittikçe artması
B) Kültürel bilincin oluşması için gayret gösterilmesi
C) Televizyonlarda kültür programlarının yapılması
D) Taşra kültürüyle ilgili araştırmaların çoğalması
E) İletişim organlarının eskiye göre daha çok yaygınlaşması

2. Yabancı dil öğrenen bireylerin dile hâkimiyeti, hedef dilde yer alan sözcüklere ve sözcük gruplarına hâkimiyetiyle doğru orantılı olduğu kadar o dildeki deyimler ve atasözleri gibi söz varlığı öğelerini bilmekle de ilişkilidir. Bunları günlük yaşamdaki iletişimde doğru ve yerinde kullanmak, etkili iletişimin kazanılmasında ve bireyin anlama ve anlatma becerisinin gelişmesinde önemli yer tutmaktadır. Bir dilin söz varlığı içinde yer alan deyimler; "dili konuşan toplumun anlatımdaki gücünü ve başarısını, benzetmeye ve nükteye olan eğilimini ortaya koyan öğelerdir." Deyimler, aynı zamanda bir halkı kendi yapan niteliklerin dildeki görünümü olduğu için kültür aktarımını da sağlamaktadır.

Bu parçada deyimlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Etkili iletişime katkı sağladığına
B) Yabancı dil öğrenimine ilgiyi artırdığına
C) Dile hâkimiyeti kolaylaştırdığına
D) Toplumun özgün yanlarını yansıttığına
E) Bireyin anlama yetisini geliştirdiğine

3. (I) Her ulusun atasözleri, kendi varlığının ve benliğinin aynasıdır; atasözlerinde bir ulusun düşünceleri, yaşayışları, inanışları, gelenekleri görülür. (II) Atasözleri, ulusların zekâlarındaki keskinliği, hayallerindeki genişliği, duygularındaki inceliği belirten en değerli örneklerdir. (III) Bu sözler, derin felsefelerden başka güzel buluşlarla, parlak nüktelerle, ince alaylarla, sert taşlamalarla doludur; böylece her atasözü, kendi ulusunun damgasını taşır. (IV) Bir atasözünün ilk taslağını kuşkusuz ki tek kişi ortaya atmıştır. (V) Ama zamanla birçok kişi onun üzerinde yontmalar, ona eklemeler, değiştirmeler yapmış; ona kamunun beğendiği, benimsediği bir biçim vermiştir. (VI) İşte ilk taslak, bu son biçimiyle atasözlerinin bütün niteliklerini kazanmış ve bir kişinin malı olmaktan çıkarak toplumun malı olmuştur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Atasözleri içinde anlamları birbirine aykırı olanlar vardır. Her atasözü bir kural olduğuna göre bu çelişik sözlerden her biri nasıl kural sayılabilir? Bu soruya cevap verebilmek için görüp geçirdiğimiz olayların çelişiklerle dolu olduğunu düşünmek gerekir. Bunları belirten kurallar da şüphesiz öyle olacaktır. Bundan başka aynı olay, değişik koşullar altında ayrı ayrı sonuçlar verebilir. O zaman birbirini tutmayan düsturlar ortaya çıkar. Nitekim yalan söylemenin kötü sonuçlar vereceğini bildiren atasözleriyle birlikte doğru söylemenin kötü sonuçlar vereceğini bildiren atasözleri de yaşamaktadır: Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış. / Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. / Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar. / Doğru söyleyenin tepesi delik olur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Örneklendirme B) Öyküleme
C) Tanık gösterme D) Tanımlama
E) Benzetme

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her dilde atasözleri ve deyimler vardır. Toplum bilim, ruh bilim, eğitim bilim, ekonomi, felsefe, tarih, ahlak, folklor gibi birçok alanı ilgilendiren ve birçok yönden incelemeye değer bulunan bu ulusal varlıklar; deyiş güzelliği, anlatım gücü, kavram zenginliği bakımından pek önemli dil yapılarıdır. Bizde eskiden sav, mesel, tabir diye anılmış olan ve eski, yeni konuşma dillerinde manzum, mensur yazılar arasında kullanılmış ve kullanılmakta bulunan atasözleriyle deyimler; birçok kişi tarafından derlenmiş ve kitap olarak yayımlanmış ise de ne gibi özelliklere sahip söze atasözü, hangi özelliklere sahip söze deyim denmesi gerektiği ciddi olarak incelenmemiştir. Başta Şinasi'nin *Durub-i Emsal-i Osmaniyye*'si olmak üzere bütün derlemeler; atasözleri adı altında verilen deyimlerle, deyim adı altında verilen atasözleriyle ya da ne atalar sözü ne deyim olan birtakım sözlerle doludur. Bu karışıklık sürüp gitmektedir. Her iki söz çeşidinin ortak niteliği olan özlü, kalıplaşmış, hoş giden bir anlatım aracı olmak; bu sözleri birbirine karıştırmanın başlıca nedenidir.

5. Bu parçaya göre atasözleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî özelliğe sahip sözlerdir.
- B) Farklı alanlarla ilişkilendirilebilmektedir.
- C) Toplumu etkileyen olaylardan sonra söylenmiştir.
- D) Değişik türdeki yazılarda kullanılmaktadır.
- E) Kalıplaşmış veciz sözler olarak kabul edilmektedir.

6. Bu parçadan hareketle atasözü ve deyimler üzerine yapılan çalışmaların eleştirilen yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensel bir yapıya sahip bulunmamaları
- B) Ciddi bir incelemeden geçmemiş olmaları
- C) Özgün bir tutumla ele alınmamaları
- D) Tekrarların fazla yer alması
- E) Öznel olarak hazırlanmaları

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"Ağzım sana da lafım başkasına" tabiri, İbrahim Erbaş'ın, köyü Kırşehir Dalakçı'dan derlediği ve alanın ilgililerinin dikkatine sunduğu bir deyim. Taradığımız belli başlı deyim sözlüklerinde yer almıyor. "Kızım sana söylüyorum gelinim sen anla!"dan daha farklı bir kullanımı var. Erbaş; kitabında deyim kullanılış bağlamı ve anlamıyla ilgili şu açıklamayı yapmış: "Gerek herhangi bir şeye kızma gerekse yapılacak bir iş veya doğrudan söylenmesinde sakınca duyulan durumlarda, sözü söyleyen kişi; samimi olduğu, kendine yakın gördüğü birini hedef alır, ona istediğini söyler. Verilmek istenilen mesaj böylece yerini bulur, olay da büyümemiş olur." Biraz dolaylı, kapalı bir açıklama. "Kişiyi üzecek, incitecek bir uyarı, tenkitin başkasının üzerinde yapılması durumu" diye açıklayabiliriz deyim anlamını. Ama uyarıyı, tenkiti yapan kişi, genellikle sözünü bitirirken bu deyim söyler. Belki mesaj, uyarı sahibini bulmamıştır diye.

7. Bu parçada söz konusu deyimle ilgili aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Derlendiği kişinin özelliklerine
- B) Söz içinde nerede kullanılacağına
- C) Hangi anlam inceliğini içerdiğine
- D) Ayırdına varılacak bir başka deyim
- E) Kim tarafından gündeme getirildiğine

8. Bu parçanın yazarının

- I. Ne yazık ki henüz derlenmemiş, yerel ağızlarda yaşayan o kadar güzel söz varlığı parçaları var ki!
- II. Bir deyim bilmek kadar ona halkın kullandığı anlamın dışında yeni anlamlar yüklemek de önemlidir.
- III. Benzer gibi görünen deyimlerin arasındaki ince anlam farkını bilmek gerekir.

ifadelerinden hangilerini söylemesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Bilim Testi

6

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Bilim" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Uluslararası bilim insanlarından oluşan bir ekip, dejeneratif retina hastalıklarının tedavisinde inanılmaz bir çalışmaya imza attı. Granada Üniversitesinde yapılan yeni çalışmada tek bir nano parçacık enjeksiyonuyla yapay bir retina yaratılarak kör kemirgenlerde görme kaybı onarıldı. Yaşa bağlı görme kaybı dejenerasyonu, oldukça yaygındır ve yaşlandıkça kaçınılmaz olduğu düşünülür. Buna rağmen belli başlı birkaç araştırmada bu dejenerasyonu önleyecek veya en azından yavaşlatacak yöntemler geliştirildi. Yaşa bağlı görme kaybıyla mücadele etmek için birçok araştırmacı; retinal fonksiyonlarını onaran elektrotlar, sensörler veya yapay retinalar üzerinde çalışıyor. Fakat bu protez çözümler; kablolar, kameralar ve cerrahi müdahaleler gerektirdiğinden pek ideal değil.

Bu parçaya göre bilimsel çalışmalarla ilgili olarak

- Ekip çalışması, yeni buluşlara imkân vermektedir.
- Bilimsel çalışmalar, vaka sayısına göre öncelik gösterir.
- Hayvanlar, bilimsel çalışmalar için önemli deneklerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Yeni yapılan bir araştırma sayesinde bitkilerin toprak altında haberleşmek için kullandığı gizli elektrik sinyali ağını daha iyi anlamak mümkün olabilecek. Bu ağ daha önce "mycorrhizal fungi" adlı mantarda gözlenmişti. Mantar, toprağı bir elektrik devresi gibi kullanıyordu. Fiziksel deneyler ve diferansiyel denklemlere dayanan matematiksel modelleri birleştiren araştırmacılar, elektrikle sinyalleşmenin nasıl gerçekleştiğini inceledi. Bitkilerin tam olarak ne gibi mesajlar ilettiği bilinmiyor. ---. Daha önce gerçekleştirilen deneyleri temel alan çalışmada bu yer altı mesajlaşma sisteminin nasıl işlediğine bakıldı. Kullanılan bazı yöntemler yardımıyla bitkilerin aynı toprakta olmasa bile nasıl sinyal iletimi gerçekleştirdiği test edilebiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayvanlar âlemindeki iletişim daha anlaşılırdı
B) Her şeye rağmen bitkiler, doğal yaşamın bir parçası olarak önemlidir
C) Ancak bitkiler bu sayede iletişim kurmak istiyor olabilir
D) Ama araştırmacıların kendine has doğrularını yabana atmamak gerekir
E) Araştırmalar çok yönlü devam ettiğinde kesin sonuçlara belki ulaşılır

3. 3D yazdırma işlemi, bir tür katkılı üretim tekniğidir. Bu teknik; katı bir cismi bir bilgisayar modeline göre katman katman, üç boyutlu olarak üretmeyi sağlar. Yani bilgisayar ortamında bir yazılım kullanarak tasarladığınız veya tarayarak görüntüsünü bilgisayar ortamına aktardığınız bir cismin modeli; 3D yazıcılar kullanılarak dakikalar içinde elle tutulur, gerçek bir ürün hâlinde elinizde olur. Bu sayede günümüzde başka hiçbir üretim yöntemiyle üretilmesi mümkün olmayan bazı geometrik parçalar da üretilebilir.

Bu parçada 3D yazıcılarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne tür ürünler oluşturmaya yaradığına
B) Tasarlanan cisimleri kısa sürede hazır ettiğine
C) Geometrik şekillerin üretiminde kullanıldığına
D) Zor kabul edilen üretilere yardımcı olduğuna
E) Kimi madenlerin üretiminde kullanıldığına

4. Akıllı sanal asistanlar, her geçen gün yeni yetenekler kazanıyor. Apple, Google, Microsoft ve Amazon gibi firmalar bu alanda ciddi bir rekabet içinde. Ev, telefon, televizyon derken akıllı olmayan hiçbir alet kalmayacak gibi görünüyor. Alexa adlı akıllı dijital asistanı geliştiren Amazon; BMW, Toyota, Ford ve Lamborghini gibi otomobil üreticileriyle anlaşarak otomobillerden Alexa'ya erişimi mümkün kılacak bir altyapı kurmaya çalışıyor. Böylece sesli komutlarla arabanın birçok özelliğini kontrol etmek ve internete bağlanıp çeşitli işleri halletmek şimdikinden daha kolay ve mümkün olacak.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
B) Betimleyici ögeler söz konusudur.
C) Açıklamaya yer verilmiştir.
D) Örnelemeye başvurulmuştur.
E) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Normal ışık, bazen dalga gibi bazen de parçacık gibi davranır ve düz bir doğru üzerinde hareket eder. Köşelerin ardındaki ve cisimlerin arkasındaki şeyleri göremememiz de ışığın doğrusal yayılmasından kaynaklanır. Fakat olağan dışı koşullar altında ışık bir sıvı gibi davranış sergileyebilir ve gerçekten de nesnelerin etrafından akabilir. Fizikçiler, oda sıcaklığında “sıvı ışık” elde ederek maddenin bu tuhaf hâlini ilk defa erişilebilir kıldılar. Bu madde, hem sıfır sürtünme ve viskoziteye sahip bir süper akışkan hem de zaman zaman maddenin beşinci hâli olarak da tanımlanan Bose-Einstein yoğunlaşması hâlinde ve bu da ışığın nesnelerin etrafından ve köşelerden akmasına olanak tanır.

5. Bu parçadan hareketle

- I. Bilimin geldiği nokta, ışığın parçacık gibi davrandığı durumlarda nesnelerin etrafından dolaşmasını örnekleyecek düzeydedir.
- II. Bilim insanları, ışığın iki farklı türde yayılmasıyla ilgili örnekler sunabilmektedirler.
- III. Işığın bir sıvı gibi akışkanlık gösteren hâline oda sıcaklığında ulaşabilmektedir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bu parçada

- I. Hemen yakınında ışık olmasına rağmen bazı nesneleri göremememizin nedeni ne olabilir?
- II. Işık, Bose-Einstein yoğunlaşması hâline hangi şartlarda gelir?
- III. Işığın parçacık gibi davranmadığı durumlar, normalde gözlemlenebilir özellikte midir?

sorularından hangilerinin cevabı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilim, günümüzde en çok kullanılan ve en çok itibar edilen kavramlardan biridir. Modern yaşamın en güçlü referans noktası bilimdir. Bu kadar güçlü bir kavram olmasına rağmen bilimin, üzerinde uzlaşmış bir tanımı bulunmamaktadır. Bilim; insanın kendisi, yaşadığı evren ve toplumla ilgili hakikate ulaşma çabası olarak hep var olmuştur. Bu açıdan bilim bütün toplumlarda var olan bir etkinliktir. Gerek tarihsel süreçteki bilim anlayışını gerekse modern bilimi, toplumsal bağlamından ayırmak mümkün değildir. Modern bilim anlayışının gelişim serüveni incelendiğinde 16. yüzyılın dönüm noktası olduğu görülmektedir. Bu döneme kadar bilgi anlayışı neredeyse bütün toplumlarda ilahi bir kaynağa dayandırılmaktadır. Yöntem olarak tümdengelim esastır. Aydınlanmadan sonra akıl ve olgu ön plana çıkmış ve bilmenin yöntemi olarak tümevarım geçerli kabul edilmiştir. Sosyal bilimler ve doğa bilimleri birbirinden ayrılmıştır. Doğa bilimlerinin yöntemi sosyal bilimlerde de geçerli kabul edilmiştir. Günümüzde ise gerek Hristiyan Batı’da gerekse İslam dünyasında sosyal bilimlerde farklı yaklaşımlar görülmekte ve sosyal bilimlerin yeniden yapılandırılması ihtiyacı gündeme gelmektedir.

7. Bu parçaya göre bilimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgiye ulaşmanın her dönemde aynı yöntemle olduğu
B) Modern yaşamda önemli bir kriter olarak görüldüğü
C) Sadece bir alanla sınırlandırılmayacağı
D) Dinî tutumlara göre farklılıklar gösterdiği
E) Sosyal bilimlerin farklı yaklaşımlara kapı araladığı

8. Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdaki kavramlardan hangisi arasında ilişki söz konusudur?

- A) Tutarlılık B) Evrensellik C) Süreklilik
D) Kanıtlanabilirlik E) Yerellik

Biyografi Testi

7

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Biyografi" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Biyografi, çocukların gelişim sürecinde oldukça etkili bir türdür. Örneğin çocukların genellikle küçük yaşlarda kendi hayatlarına yön vermede sıkıntı çektikleri bilinmektedir. Biyografi, toplum tarafından sevilen ve önem verilen kişilerin yaşamını içerdği için öncelikle çocuklara yol gösterici olabilmesi, kendisini anlama ve tanıma imkânı verebilmesi açısından önemlidir. Biyografiler; çocukların toplum tarafından başarılı kabul edilen kişiler hakkında bilgiler edinmesinde, kendi hayatlarına yön vermesinde önemli yararlar sağlayacaktır.

Bu parçada biyografiyle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyografilerden olumsuz örnekler çıkarılmalıdır.
- B) Her biyografiden alınacak dersler vardır.
- C) Çocuklar, biyografi okuyarak kişiliklerini şekillendirir.
- D) Yazınsal türler içinde en faydalı tür biyografidir.
- E) Çocuklara, örnek olabilecek kişilerin biyografileri okutulmalıdır.

3. (I) Türk edebiyatında uzun bir geçmişi olan biyografilerde aranan temel nitelik; tarafsız, gerçekçi bir anlatımdır. (II) Bu nedenle objektif bir anlatımın sağlanabilmesi için biyografinin o kişiyi yakından tanıyan ya da onun üzerine araştırma yapan, sağlam bilgilere ulaşmış kişiler tarafından oluşturulması gereklidir. (III) Biyografiler tamamen bilgi ve belgeye dayanılarak oluşturulabileceği gibi yine gerçeğe bağlı kalmak kaydıyla hikâyeleştirilerek de okura sunulabilir. (IV) Olayların anlatımında genellikle kronolojik bir sıra takip edilmektedir. (V) Biyografilerde önemli bir husus da yaşam öyküsü anlatılan kişinin benzerlerinden farkının, önemli yanlarının öne çıkarılması gereğidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Başka bir ifadeyle nesnellik, bilgi ve belgeye bağlı olma, gerçeklerin çarpıtılmamış olması bu türde aranan en önemli özelliklerdir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aziz Sancar, 1946 senesinde Mardin'in Savur ilçesinde dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Savur ve Mardin'de tamamladı. Sonrasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde eğitim gördü. Savur'da iki sene doktor olarak çalıştıktan sonra Teksas Üniversitesinde doktorasını, DNA onarımı üzerine yaptı. Yale Üniversitesinde yine DNA onarımı dalında doçentlik tezini tamamladı. 1982 senesinde UNC Chapel Hill'de biyokimya ve biyofizik alanlarında çalıştı. Burada DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve biyolojik saat üzerinde çalıştı. 288 makale ve 33 kitap yayımladı. ABD Ulusal Bilimler Akademisine seçilen ilk ABD'li Türk olarak tanınır. Hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırmaları sayesinde 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmıştır.

Bu parçada Aziz Sancar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Memleketinde bir süre doktorluk yaptığına
- B) Üretken bir akademisyen olduğuna
- C) Nobel Ödülü'nü alan ilk Türk olduğuna
- D) DNA üzerine çalışmalarının bulunduğu
- E) Alanında başarılı görüldüğüne

4. Biyografi bir anlatı türü olmasının yanı sıra sinema, tiyatro gibi türlere de uygulanmasıyla uzunca bir zamandır yaratıcı ve okurun en çok bulunduğu yollardan biridir. Tarih, gerçeklik, birey algısındaki değişim; biyografi türünü etkilediği kadar biyografi de bu değişimin yaratılmasına katkı sağlamıştır. Bugün ve geçmiş, gerçek ve hakikat, görünen ve saklanan, bilinç ve bilinç dışı ama en çok gerçek ve kurgu karşıtlıkları biyografiyi çağdaş yazının en tartışmalı alanlarından biri yapmıştır. 20. yüzyıla hâkim olan bu tartışmalar, Rus biçimcileri ve yapısalcılarla birlikte metnin, yazarın ve okurun yeniden yorumlanmasıyla başlar. Aynı zamanda gerçek, kimlik, benlik, ideoloji gibi kavramlar da yeniden yorumlanır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Karşılaştırma
- C) Çoğullaştırma D) Terim kullanma
- E) Betimleme

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kâzım Koyuncu'yla tanışmam, tümüyle bir tesadüfe dayanır aslında. 1995 yılında Ankara'da kurduğumuz Radyo Arkadaş'ın kapısını çaldı, "Yeni bir grubumuz var, size kasetimizi getirdik." diyerek girdi içeri. Gececiydim, o gün tesadüfen oradaydım. Çay içtik, sohbet ettik, kaseti dinledik ve akabinde yayına aldık. Zuğuş Berepe'nin ilk albümüydü elindeki, dinlediğimiz anda sevdik. Kâzım yayında, müziğinden ziyade Karadeniz sevgisini ve orada yapılmak istenenleri anlattı uzun uzun. Asıl derdi oydu. "Şarkılar orada, onlar kendini anlatır zaten." dedi ve sadece sözleri Türkçeye çevirdi. Mütevazı ve samimiydi. İçinden geleni yapıyordu. Hep öyle kaldı. Hepimiz için özel olmasının sebebi bu belki de. Yalansız, riyasız olması... Benim için bir sebep daha var: Bilmediğim, kendimi uzak hissettiğim bir kültürün kapılarını sonuna kadar açtı bana. Bugün yıllarca yanına yaklaşmadığım Karadeniz müziğine biraz olsun yakınlık duyuyorsam Kâzım Koyuncu'nun ve açtığı yoldan ilerleyenlerin sayesinde. Koyuncu, öz müziğini özünü bozmadan gelenekselin dışına çıkardı ve tekdüzelikten uzaklaştırdı.

5. Bu parçadan hareketle Kâzım Koyuncu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz müziğine özel ilgi duyduğu
- B) Davranışlarında içten olduğu
- C) Tanıyanlar tarafından ilgi gördüğü
- D) Yerel tınıları, Batı tarzı müzikle sentezlediği
- E) Müziğiyle insanları etkilediği

6. Bu parçada geçen "özünü bozmadan gelenekselin dışına çıkarmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözüyle ezgisi uyum içinde olmak
- B) İçeriğiyle kalıcılığı yakalayabilmek
- C) Yerel özellikleri ön plana çıkarmak
- D) Aslına sadık kalarak çağdaşlaştırmak
- E) Evrensel müziği örnek kabul etmek

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1960'lı yıllarda başlayan sinema yolculuğunda birçok filmde rol alan Türkan Şoray, Türk sinemasının "Sultan"ı olarak kabul edilmektedir. Güzelliği ve oyunculuğuyla izleyenleri büyüleyen Şoray, kariyeri boyunca zirvede kalmayı başarmıştır. Komediden drama kadar farklı türlerdeki rolleriyle seyirciyi büyülemeyi başarmıştır. Halit Şoray ve Meliha Şoray'ın kızı olarak 28 Haziran 1945'te İstanbul'da doğan Türkan Şoray, okul yaşamına Rami Taş İlkokulunda başladı. İkametlerini sürekli değiştirmelerinden dolayı farklı okullarda okumak zorunda kalan Şoray, ilköğrenimini Feriköy İlkokulunda tamamladı. Ailevi ve maddi sıkıntılar, onu çok farklı bir mecraya sürükledi. Anne ve babasının boşanması sonrasında Karagömrük'teki Sarmaşık Sokak'a taşınmaları ve ev sahibinin kızı Emel Yıldız'la tanışmaları onun Yeşilçam'a adım atmasına vesile oldu. Nisan Heper'in asistanı olan Türker İnanoğlu, Şoray'ı keşfetmişti ve *Köyde Bir Kız Sevdim* adlı film için Emel Yıldız'la anlaşmalarına rağmen kendisine şans verdi.

7. Bu parçadan hareketle Türkan Şoray ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Oyunculuğunun etkileyici bulunduğu
- B) Başarısız bir öğrencilik yaşamı olduğu
- C) Yaşama tutunmak için gayret gösterdiği
- D) Karşısına çıkan fırsatı değerlendirdiği
- E) Maddi problemler yaşadığı

8. Bu parçadan hareketle

- I. Her başarının altında birilerinin koruyuculuğu vardır.
- II. Çocuklar, anne babalarının sahip olduğu sanatsal yetiyi içselleştirir.
- III. Yaşam, sürprizlere açık yönüyle geleceği var etmeyi sağlar.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

Canlılar Testi

8

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Canlılar" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Yaygın kanının aksine toprak solucanları ikiye bölündüklerinde iki ayrı solucana dönüşmez. Dış görüşlerinden anlaşılması güç olsa da bu solucanların baş ve kuyruk bölümleri bulunur. Ayrıca solucanların vücudunda hafif şişkin ve diğer kısımlardan daha açık renkteki clitellum adında segmentsiz bir bölüm vardır. Clitellum, vücudun ortasının baş bölümüne daha yakın kısmında bulunur ve yalnızca belirli bir olgunluğa erişmiş solucanlarda bulunur. Solucan baş ve clitellum bölümlerinin bütünlüğü bozulmadan kuyruk kısmından bölündüğünde yenilenme ile yeni bir kuyruk oluşturabilir. Ancak ayrılan kuyruktan yeni bir baş çıkmaz. Solucanlar bu sayede avcılarından kurtulmak için kuyruklarını geride bırakıp kaçabilir.

Bu parçaya göre toprak solucanlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kuyruklarını saldırı amaçlı kullanmaktadır.
- B) Bir solucandan, bölünmeyle birden fazla solucan türemektedir.
- C) Bazı yönleriyle kendini yenileme özelliğine sahiptir.
- D) Mevsimsel değişimlere göre savunma sistemleri değişir.
- E) Toprağın havalanmasına katkı sağlayan en önemli canlılardır.

2. Arılar tarafından kullanılan kaynağın türüne göre ballar, çiçek balı ve salgı balı olarak ikiye ayrılır. Çiçek balı, bitkilerin çiçeklerinde bulunan nektarların toplanmasıyla, salgı balı ise böceklerin bitki üzerinde bıraktıkları salgıların toplanmasıyla üretilir. Çam balı üretim sürecinin başoyuncusu, halk arasında "çam pamuklu biti", "çam pamuklu koşnili", "basra" ya da "balsıra böceği" isimleriyle anılan Marchalina hellenica türü parazitik bir kabuklu bittir. Doğal yaşam alanı Türkiye ve Yunanistan olan bu bite bazı İtalyan adalarında da rastlandığı raporlanmıştır. En çok kızılcım, sarıçam ve fıstık çamı gibi türlere dadanan bu bit; ağaç boyunca tırmanırken bulduğu kabuk çatlaklarından bitkinin iletim demetlerine erişerek öz suyunu emer. İhtiyacı olan proteinleri karşıladıktan sonra kalanını dışkılar. Daha sonra çam balına dönüşecek şekerce zengin bu artığa "bal şebnemi" adı verilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine açıklık getirilmemiştir?

- A) Balların kaç kategoride ele alındığına
- B) Çiçek balının nasıl oluştuğuna
- C) Ağaç türlerinin bal tüketimi üzerindeki etkisine
- D) Parazitik bitlerin nerelerde görüldüğüne
- E) Bal şebneminin ne olduğuna

3. (I) Kendilerine özgü birtakım anatomik özellikler içeren atlar, yüksek seviyelerde protein ve vitamine ihtiyaç duymaktadır. (II) Her at aynı olmadığından beslenme alışkanlıklarında da değişiklikler görülebilmektedir. (III) Özellikle genç ve sağlam atların beslenmesi, taze saman meralarıyla sağlanmalıdır; yaşlı ve ağır işlerde kullanılan atlar ise yüksek seviyelerde protein içeren besinlerle beslenmelidir. (IV) Kepek, şeker pancarı, buğday, yulaf, kıyılmış saman ve arpa atın beslenmesini desteklemek için kullanılmaktadır; ayrıca atın ağırlığını artırmak için tahıllar tercih edilmektedir. (V) Atın, özellikle bir dönem göçebe kültüre sahip Türkler için ne denli önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Muhabbet kuşlarının boyu, ortalama 18 santimetre ve kiloları da ortalama olarak 40 gramdır. Muhabbet kuşlarının ana renkleri genellikle karın ve but bölgesindedir. Geri kalan kısımları desenli ve farklı renklerdedir. Muhabbet kuşlarının büyük bir kısmının kuyruk tüyünün uçları mavimsi renktedir. Gagaları da zeytin yeşili rengindedir. Muhabbet kuşlarının renkleri; yaşadıkları ortama, kalıtsal bozukluk ve değişikliklere göre farklılaşabilmektedir. Evcil olarak yetişen muhabbet kuşlarında menekşe rengi, gri, alaca ve mavimsi gibi renkler görülmesi muhtemeldir. Muhabbet kuşlarının tüyleri, özel yapıları nedeniyle mor ötesi ışık altında floresan özelliği gösterebilmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayısal veriler kullanılmıştır.
- B) Betimlemeye yer verilmiştir.
- C) Çoğullaştırmalar vardır.
- D) Açıklamadan yararlanılmıştır.
- E) Tartışmacı bir üslup söz konusudur.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sonbahar gelip hava serinlediğinde ihtiyatlı sincapları bir telaş sarar. Bulabildikleri kadar sert kabuklu yemişi toprağa gömerek yiyecek bulmanın zor olacağı kış mevsimine hazırlık yaparlar. Kış için yiyecek depolayan canlıların bazıları yiyeceklerinin tamamını tek bir yerde saklar. Ancak birçok sincap türü muhtemel hırsızlık vakalarına önlem olarak stokunu parçalara ayırarak saklar. Gömdükleri yiyecekleri bulurken sincapların sadece koku duyularına güvendikleri düşünülüyordu. Ancak güncel araştırmalar, sincapların birbirine çok yakın konumlanmış stoklardan sadece kendilerine ait olanları açtıklarını ortaya çıkardı. Bu durum, sincapların yiyecek gömerken uzamsal ipuçlarından da faydalandıklarını gösteriyor. Gelişmiş olaysal bellekleri, koku duyusunun işe yaramadığı kar altındaki yiyeceklerini bulmada sincaplara avantaj sağlıyor. Kendilerini izleyen türdeşlerini kandırmak için kazdıkları sahte depoları da uzun süre hatırlayabilen sincapların yaşadıkları bölgenin detaylı zihinsel haritasını çıkarabildiği düşünülüyor. Sincapların her bir depolama ünitesine farklı türde yiyecek saklaması da bir süre sonra küçük depolarının yerlerini hatırlamalarını kolaylaştırıyor. Sakladıkları yiyecekleri bulmada %95 başarı gösteren sincaplar, bulamadıkları tohumlarla doğaya yeni ağaçlar kazandırıyor.

5. Bu parçadan hareketle sincaplarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Sergiledikleri davranışlarının bir amacı vardır.
- B) Belirli seviyede bilinçleri bulunmaktadır.
- C) Koku alma kabiliyetleri gelişmiştir.
- D) Yardımlaşma duygusuyla hareket etmektedirler.
- E) Stratejik hareket etme kabiliyetlerine sahiptirler.

6. Bu parçaya göre sincapların topladıkları yemişleri farklı yerlere gömmelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok farklı mekânları sahiplenme istekleri
- B) Açlık duygusunu nerede bastıracağını bilmemeleri
- C) Kolay erişim düşüncesiyle hareket etmeleri
- D) Doğanın devinimine katkı sağlamaları
- E) Muhtemel hırsızlık olaylarına karşı tedbirli olmaları

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Su ayıları, bilimsel adıyla tardigradlar, dünyanın hemen her yerinde sessiz sedasız yaşayıp elektron mikroskoplarıyla elde edilen sevimli mi korkutucu mu olduğuna karar vermesi zor görüntülerinin yanı sıra uç koşullara karşı sıra dışı dayanıklılıkları ve bunun hücre düzeyindeki temelleri hakkında sundukları yeni bilgilerle özellikle son yıllarda popüler bilim gündeminde hayli ses getiren mikroskobik hayvanlar. İlk görüşte kurgu ürünüymüş izlenimi uyandırabilen bu tuhaf canlılar, son yıllarda bilim dünyasının belki de en popüler maskotu olmakla kalmayıp giderek daha fazla araştırmaya konu oluyor. Su ayılarını popüler bilim gündeminde ön plana çıkaran en önemli özellikleri çok çeşitli uç koşullara karşı sıra dışı biçimde dayanıklılık göstermeleri. Bu aynı zamanda dünya üzerinde çok geniş bir yayılım göstermelerinin de bir sebebi. Bilinen 1100'ün üzerinde su ayısı türü var. Çoğu tür; kara yosunlarının, likenlerin ve alglerin öz sularını emerek beslenirken bazı türler hem bitkileri hem de başka hayvanları yiyerek besleniyor. Başka su ayılarını avlayan türler bile var. Su ayılarının önemli bir bölümü karasal ortamlarda yaşıyor. Su ayısı olarak adlandırılmalarının sebebiyse yaşamsal etkinliklerini sürdürmek için vücutlarını çevreleyen ince bir su tabakasına ihtiyaç duymaları.

7. Bu parçada su ayılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilim dünyasının ilgisini çektiğine
- B) Çok özel aletlerle görüntülenebildiğine
- C) Suda yaşayan canlılar olduğuna
- D) Çok sayıda türünün bulunduğu
- E) Şaşırtıcı derecede dayanıklı oluşlarına

8. Bu parçada su ayılarıyla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Yaklaşık olarak ne kadar su ayısı türü var?
- B) Besin ihtiyaçlarını nasıl karşılamaktadırlar?
- C) Su ayısı, ismini hangi özelliklerinden dolayı almaktadırlar?
- D) Canlılıklarını kaç yıl sürdürebilmektedirler?
- E) Dünya üzerinde geniş bir yayılım göstermelerinin sebebi nedir?

Coğrafya Testi

9

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Coğrafya" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Dalgalar, dünya üzerindeki toprak ve suların farklı ısınması sonucu oluşan rüzgârların deniz yüzeyinde esmesiyle meydana gelir. Deniz dalgalarındaki güç; dalga yüksekliği, dalga hareketi, dalga boyu ve su yoğunluğu ile belirlenir. Dalga yüksekliği ise rüzgâr hızı, rüzgârın esme zamanı, esen rüzgârın suya olan mesafesi ve su derinliğine bağlıdır. Genellikle büyük dalgalardan daha çok enerji elde edilir. Deniz dalgalarından enerji elde edilmesi konusunda ilk çalışmayı 1892 yılında A. W. Stahl yapmıştır. Günümüzde dünyanın değişik merkezlerinde bu konuda araştırmalar yapıp prototipler geliştiriliyor. Dalgalardan enerji elde eden tüm sistemler deniz yüzeyinde ya da deniz yüzeyine yakın kurulur. Bu sistemler, dalganın geliş yönüne dik ya da paralel kurulmalarına ve enerjiyi dönüştürme biçimlerine göre farklılaşabilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dalgaların enerjisini almak, denize zarar verebilir.
- B) İnsan, yaptığı her değişiklikte doğaya zarar vermektedir.
- C) Doğal devinim, farklı bakış açısıyla fırsata dönüştürülebilir.
- D) Denize kıyısı olan kentler, sanayi şehrine dönüşmektedir.
- E) Deniz çalışmaları bir yerden sonra tıkanmaya başlamıştır.
2. Eskişehir'de yer alan mağaralardan Beyyayla Düdeni, şehrin kuzeyindeki Beyyayla köyünün 1,5 kilometre kuzeybatısında yer alıyor. Yüksek bir bölgede bulunan Beyyayla Düdeni Mağarası'nın içinde yer altı deresi, göller ve yer yer damla taş şekilleri bulunuyor. Mağaradan çıkan sular, 8 metrelik bir düşüş yaparak Düden Deresi'nin başlangıcını oluşturuyor. Ayrıca mağarada büyük koloniler hâlinde bulunan yarasalar, mağaranın önemini daha da artırıyor. Eskişehir'de yer alan bir diğer tescillenmiş mağara olan Kara Mağara ise Alpu ilçesine bağlı Karacaören Mahallesi sınırları içerisinde bulunuyor. Fosil bir mağara olan Kara Mağara'da sarkıt, dikit, sütun ve duvar damla taşları bulunuyor. Ayrıca Sakarya Nehri ve Gökçekaya Barajı'na bakan yamaç üzerinde bulunan mağara, güzel bir manzaraya sahip.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen mağaraların özelliklerinden biri değildir?

- A) Farklı geometrik şekillerin yer alması
- B) Korunma amaçlı kullanılması
- C) Görsel açıdan beğenilmesi
- D) Bazı canlıların toplu yaşam alanı olması
- E) Yer altı sularının ve göllerin bulunması

3. Bulutun bir bölgesinde biriken elektrik yükleri büyük boyutlara ulaşınca bulut ile yer arasında ya da iki bulut arasında şimşekler ve gök gürültüsüyle birlikte bir boşalma olayı gerçekleşir. Yıldırım terimi, genellikle yere ulaşan boşalmalar için kullanılır. ----. Hemen ardından bu kanal içinde, en iletken kesimlerin kıvrımlarını izleyerek zikzaklar çizen dönüş boşalmaları gerçekleşir. Bu durum, yüksek yerlere daha çok yıldırım düşmesini açıklar. Bütün bu olay, saniyenin yaklaşık onda beşi ya da altısı kadar bir sürede olup biter. Toprağa, ortalama olarak saniyede yüz kadar yıldırım düşer. Fırtına boşalmalarında, kümülonimbusün başlıca bölgelerinin her biri için ortalama yirmi coulomb düşer. Demek ki biriken enerji azdır ama büyük potansiyel farkları ve boşalmanın çok kısa sürmesi nedeniyle çok büyük yıkıcı etkileri olabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Her toplumda aynı şekilde adlandırılmayan yıldırımlar ürperti oluşturacak denli de etkileyicidir
- B) Elektrik boşalması bazen tehlikeli sonuçlara da yol açabilir
- C) Düşüğünü gördüğünüz anda ağaçlık alanlardan uzaklaşmalısınız
- D) Önce buluttan toprağa doğru iyonlaşmış bir kanal oluşur
- E) Bu hareketlilik ve etkileşim, gözle de görülebilir
4. Türkiye'nin en yüksek doruğu olan Ağrı Dağı, 5137 metre yüksekliği olan sönmüş bir volkandır. Doğu Anadolu volkan dizisi üzerinde yükselen bu dağ; Türk, İran ve Ermenistan sınır kavşağında yer alır. Kuzeyinde Iğdır Ovası, güneyde Doğubayazıt Ovası, güneydoğusunda ise sönmüş bir volkan olan Küçük Ağrı Dağı yükselir. Büyük Ağrı ve Küçük Ağrı volkan dağları arasında ise Serdar Bulağı Platosu yer alır. Sönmüş iki volkan dağlarını birbirine bağlayan bu lav platosu 2.600 metre yüksekliktedir. Genel itibarıyla Ağrı Dağı, muhteşem bir görünüme sahiptir. 1.188 metrekare alan üzerindeki tepesinde 160 metre düzlük bulunmaktadır. Burası yaz kış buzlarla kaplıdır. Urartuların İbrani dilinde ve Batı dillerinde Ağrı Dağı'nın adı, Ararat olarak geçmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklamaya yer verilmiştir.
- B) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
- C) Benzerlik ilişkisi söz konusudur.
- D) Öznel yargı bulunmaktadır.
- E) Karşılaştırma yapılmıştır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çöllerde ve kumsallardaki kum taneciklerinin oluşturduğu şekiller, kendiliğinden düzenlenme olgusunun doğadaki en ilgi çekici örneklerindendir. Bu şekiller, rüzgârın zemindeki kum tanecikleri üzerine uyguladığı kuvvetin etkisiyle oluşur. Bir kum tanesinin rüzgârın etkisiyle nasıl hareket edeceğini üç kuvvet belirler. Kütle çekim kuvveti, taneciğin zemin üzerinde sabit kalmasını sağlayan kuvvettir. Rüzgâr, estiği doğrultuda kum taneciğinin sürüklenmesini sağlar. Ayrıca rüzgâr kum taneciğinin yüzeyinde hareket ederken oluşan basınç farkı, taneciğin üzerine -uçakların kanadında oluşana benzer şekilde- bir kaldırma kuvvetinin etki etmesine neden olur. Kum taneciğinin rüzgârın etkisiyle ne kadar yükseleceğini ve ne kadar uzağa taşınacağını kütlesi, şekli ve yoğunluğu ile rüzgârın hızı belirler. Örneğin yoğunluğu ve kütlesi büyük olan kum taneleri ancak zemin üzerinde yuvarlanarak sürüklenebilir. Bazı tanecikler ise kaldırma kuvvetinin etkisiyle biraz yükselir, kısa bir süre havada kaldıktan sonra tekrar yere düşer. Çok küçük tanecikler ise daha yüksek ve daha uzak mesafelere taşınır. Taneciklerin hareketindeki bu farklılıklar; simetrik olmayan, dalga şeklinde kum tepelerinin oluşmasına neden olur.

5. Bu parçaya göre kum tepelerinin oluşumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Oluşumu için milyonlarca yıl gerekmektedir.
B) Yağış almayan iklimlerde görülmektedir.
C) Sahil kenarlarında daha çok görülmektedir.
D) Birbirlerine simetrik olmaktadır.
E) Dış etkenlerle oluşmaktadır.

6. Bu parçaya göre

- I. Dalga şeklinde oluşan kum tepeleriyle kum tanecikleri arasında ilgi vardır.
II. Bir taneciğin yüzeyde durağan hâlde kalmasını sağlayan faktörden söz edilebilir.
III. Rüzgârın oluşturduğu basınç farkı, havadaki uçakların dengesini sağlamaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yer kabuğunun oluşması esnasında magma, yüzeye çıkar ve katılaşır. Bununla beraber ortaya çıkan yeryüzü şekilleri eşliğinde bunların altında kalmış olan katmanlar kayaçları oluşturur. Tabii bu süreç içerisinde çevre şartları da yer almaktadır. Yağmur, rüzgâr, akarsu aşındırması, sel, yüksek sıcaklık ve basınç gibi faktörlerin etkisi üzerinden kayaçların oluşumu sağlanır. Tam olarak tanımlamak gerekirse kayaç, yapısında birçok değişik mineral madde bulunduran yer kabuğundaki en büyük kaya parçaları bütünüdür. Aynı sıcak ve soğuk değişimleri ile beraber çevresel faktörlerin sürece dâhil edilmesiyle yer kabuğu, kayaçların oluşumuna katkı sağlamaktadır. Yüksek sıcaklıkla beraber ayrıca basınç üzerinden yaşanan soğuma, kayaçları oluşturur. Özellikle mineral kaynakları üzerinde günümüzde önemli bir yere sahiptir. Bu sebepten pek çok farklı sektör için üretim konusunda ciddi bir yeri vardır. Gündelik yaşamın içerisinde kullanılan birbirinden farklı ürünler, kayaçların ham madde olarak kullanılmasıyla elde edilir.

7. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değnilmemiştir?

- A) Magmanın yüzeye nasıl çıktığına
B) Aşındırmanın doğa olayları sonucunda gerçekleştiğine
C) Farklı minerallerin aynı yapı içinde yer aldığına
D) Magma'nın sıcaklığının doğal sulara eş olduğuna
E) Sıcaklıkla basınç arasında bir ilişki olduğuna

8. Bu parçada

- I. Kayaçların oluşmasında ne tür etkenler vardır?
II. Kayaçların oluşum aşamasında doğaya salınan zararlı gazlar nelerdir?
III. Kayaçlarla günlük yaşam arasında herhangi bir bağ var mıdır?

sorularından hangilerinin cevabı yoktur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I ve III

Çocuk Testi

10

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Çocuk" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. "Çocuk, insanın babasıdır." denilerek çocuğa verilen önem dile getirilmiştir. Bedensel, bilişsel, toplumsal gelişim içindeki çocuklar; gelişimlerini tam olarak istenen düzeyde tamamlamak için kimi araçlara ve ortamlara gereksinim duyarlar. Özellikle somut işlem dönemi, gelişim için önemlidir. Bu dönem 7 ile 11 yaş arasını kapsamaktadır. Çocuklukta 7 yaş okuryazar olmaya başlama yaşı olup 11-12 yaş ise dil edinim sürecinin tamamlandığı yaşıdır. Çocuklara bu dönemde sunulan ders içi ve ders dışı materyallerin, çocukların dilsel gelişimine büyük katkı sağladığı yadsınamaz bir gerçektir. Kitaplar, sunulan bu materyallerin başında yer almaktadır. İyi bir okur olmamız, okuma alışkanlığı kazanmamız, okuryazar olma yaşımızdaki nitelikli kitapların varlığıyla olası hâle gelmektedir.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Okumanın herhangi bir sınırının olmadığını
B) Sürekliliğin okumanın ilk şartı kabul edildiğini
C) Her kitabın her okura hitap etmediğini
D) İlk dönem okumaların nitelikli olması gerektiğini
E) Kitapla kurulan bağın zamanla oluştuğunu

2. Ahlaki, toplumsal norm ve değerler, çocuğun zihnine erken yaşlardan itibaren yerleşir. Çocuğa bu değerlerin aktarılmasında ebeveyn kadar aile büyüklerinin de önemli bir görev üstlendiği göz önüne alındığında dede-nine-torun birlikteliğinin mutlaka ebeveynlerin de sürekli olumlu paylaşımlarıyla pekiştirilmesi gerekmektedir. Ancak bir aile dayanışması içindeki aile büyükleriyle çocuğun sosyal kişiliğinin pekişmesi sağlanmaktadır. Sevgi, saygı, hoşgörü, fedakârlık, dayanışma gibi kavramların ailede biçimlenmesiyle toplumsal kültürün ana formları da yeni nesillerde benimsenmektedir. Bu benimsemenin derin ve önemli olmasında aile üyelerinin yakın ve sürekli ilişki içerisinde olmalarının payı büyüktür.

Bu parçadan hareketle eğitimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aile içindeki yardımlaşma düşüncesi, sosyal kişilik üzerinde etkilidir.
B) Doğumla birlikte eğitim de başlamaktadır.
C) Ebeveynler, çocuk eğitiminde başkalarının müdahalesini kabul etmemelidirler.
D) Saygı ve sevgi gibi kavramlar, aile içinde şekillendirilir.
E) Çocuğun göreceği olumlu paylaşımlar, öğrenmeyi de pekiştirmektedir.

3. (I) İki çocuk annesi bir yetişkin olarak on yıllık annelik deneyimimde o kadar büyük bir ruhsal değişim geçirdim ki anlatmaya nereden başlamam bilemiyorum. (II) Zaman zaman bizim için yazıyorum bazılarını; bilgilenelim, öğrenelim, yalnız sanmayalım kendimizi diye. (III) Çünkü insan bütün bunları yaşarken sadece kendini böyle tuhaf zannediyor ama öyle değil işte. (IV) Yaşadığımız her şey, insan olma deneyiminin içinde bir bilinç akışının eşsiz bir parçası ve bu deneyim bir sürü insana dokunabiliyor. (V) Ben çocuklarıma rehberlik yapıyorum sanırken onların bana rehberlik yaptığını anladığım çok zamanım oldu. (VI) Bir acının içinden geçerken, sıcacık sarımlarıyla "Anne üzülme, her şey geçer, çok şükür bir aradayız." ya da "Anne herkes hata yapabilir, sen az önce hata yaptın ve ben seni affediyorum." derlerken ya da "Ruh, insanın yaşaması için gerekli olan enerjidir ve ben benimkinden sana veremem sen kendi enerjini yükselt." derlerken bana rehberlik ediyorlar aslında.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Çocukları fazla korumak, onlara zarar veriyor. Guelph-Humber Üniversitesi eğitim görevlilerinden olan Psikoterapist Lindsay Barton, insanların genellikle sinirli olduklarını ifade etmekten korktuklarını belirtiyor ve ekliyor: "Sinirle alakalı olan duyguları hemen bastırma gibi bir istek var. Böyle yapıldığı zaman çocuk, sinirli olmanın ne demek olduğunu ve bu süreci nasıl geçireceğini bilemiyor." Barton şunu da söylüyor: "Eskiden çocuklar yanlış bir şey yaptığında onları dürtmek normal sayılırdı. Aslında çocukları fiziksel yollarla disipline etmeye çalışmak da bir çeşit kötü duyguları tolere edememenin bir göstergesiydi. Bu da gösteriyor ki kötü duygulara kesinlikle tahammülümüz yok. En basit göstergesi ise ağlayan bir bebek gördüğümüzde bir an önce susmasını istememiz."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri vardır?

- A) Tanık gösterme - örneklendirme
B) Açıklama - tanımlama
C) Öyküleme - betimleme
D) Tartışma - karşılaştırma
E) Tanık gösterme - öyküleme

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eminim sen de en az bir kere fark etmişsindir çocukların bilgiyi ne kadar saf bir şekilde taşıdıklarını, sünger gibi emdiklerini ve neyi görürse onu anında kopyaladıklarını. Hatta bazen bilgece konuştuklarını... Atalarımız, boşuna “Çocuktan al haberi!” dememiş. Bu atasözü, sadece evlerde konuşulan dedikoduları aktaran afacan çocuklara mal edilmemeli bana göre. Çocuk dediğin varlık, insanın küçüğü değil asla! O daha farklı, özel ve eşsiz bir varlık. Bunu daha derinden anlayan birçok yazar, psikolog ve ruh bilimci de mevzuya böyle bakıp çocukluğa vedayı ya sanat eserleriyle yücelterek ya da yaşam sürecinin bir önemli basamağı olarak ilmek ilmek işleyip anlatıyor. Çocuklar dedikoduları taşıdıkları için değil evrenin en gizli kadim bilgilerini yeri geldiğinde taşı gedğine koyarcasına aktardıkları için, yetişkinlerden daha bilge oldukları için söylenmiş bu atasözleri.

5. Bu parçada çocuklarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Bilgiyi katıksız bir biçimde ilettiklerine
- B) Pratik bir öğrenme kabiliyetlerinin olduğuna
- C) Küçüklük algısının çocuklar için yanlış anlaşılması gerektiğine
- D) Yazarlardan ve bilim insanlarından daha bilgili olduklarına
- E) Gizemli bir biçimde evrene ait farklı bilgileri aktardıklarına

6. Bu parçaya göre psikologların çocukluk dönemini ele almalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenme kabiliyetinin hızlı geliştiği dönem olması
- B) Çocukların sahip olduğu özelliklerle eşsiz bir varlık oluşu
- C) Anne babaların çocuklarına özen göstermeleri
- D) Konuşmayla birlikte ilklerin yaşanması
- E) Zihinsel kirlenmenin henüz yaşanmamış olması

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çocuk işçiliği; “on sekiz yaşının altındakilere fiziksel, mental, ahlaki açıdan zarar veren ve onları eğitimden yoksun bırakarak zedeleyen, istismar eden bir çalıştırma biçimi” olarak ifade edilebilir. ILO’ya (Dünya Çalışma Örgütü) göre de on sekiz yaşından küçük yaşta bazı şartlarda çalışanlara “çalışan çocuk” ve bu çalışma biçimine de “çocuk işçiliği” denilmektedir. ILO, çocuk tarafından yapılan her işi çocuk işçiliği olarak saymamaktadır. Eğer çocuğun çalıştırıldığı o iş; çocuğun ruhsal, fiziksel, sosyal gelişimini olumsuz yönde etkiliyorsa bunu bir tür sömürü olarak nitelendirmektedir. ILO; yaş şartını esas olarak 18 yaş belirlemişse de çok sıkı koşullara bağlı olarak 16’ya kadar, gelişmekte olan ülkeler için istisnai işlerde 14’e kadar, “hafif işler” için 12 yaşa kadar kabul edebilmektedir.

7. Bu parçaya göre ILO için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çocuk işçiliğinde yaşla birlikte başka ölçütleri de değerlendirmektedir.
- B) Çocuğun herhangi bir alandaki gelişimini olumsuz etkileyen işleri onaylamamaktadır.
- C) Çocuğu eğitimden geri bırakan çalışma şekline karşı durmaktadır.
- D) Çocuk işçiliği konusunda yaşı, genelgeçer bir ölçüt kabul etmektedir.
- E) 18 yaş altı çalışmaların hepsini çocuk işçiliği olarak görmemektedir.

8. Bu parçada, açıklamaya dayalı metinlerde anlaşılabilirliği sağlamak için önerilen

- I. Aktarılan bilginin kaynağı belirtilebilir.
- II. Anlaşılmayı kolaylaştıracak açıklamalar kullanılabilir.
- III. Özellikle belirtmek istenen sözler, çeşitli yöntemlerle öne çıkarılabilir.

tavsiyelerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Deneme Metni Testi

11

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Deneme metni" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Kitap eleştirisi yazıları, genellikle kuramsal boyutları ve felsefi derinlikleriyle sıradan okuyucuya soğuk gelen bir yüze sahiptir. Aslında okuyucudan çok, yazarlar için yazılmıştır. Bu tür metinlerde yazar ele aldığı kitaptan hareketle başka metinler oluşturur, kavramlar geliştirir, sorgulamaya girer ve kitabı yatay boyutlarına ayırır. İlgilileri dışında okuyanı olmayan metinlerdir ve ele alınan kitaba okuyucu dikkat kesilmez. Kitap tanıtım yazıları ise doğrudan okuyucuya yöneliktir. Tanıtılan kitabın merak uyandıran bölümleri, paragrafları ya da onunla ilintili metin pasajları tanıtım yazısına yerleştirilir. Keyifli, dikkat uyandırıcı ve okumaya teşvik edici yazılardır.

Bu parçadan hareketle kitap eleştirisi metinleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Okurun kitaba olan merakını arttırmaktadır.
- B) Eleştiriyi sevmeyen yazarlarca hoş karşılanmamaktadır.
- C) Uzun bir yazım sürecinde ortaya konmaktadır.
- D) Normal bir okuyucu tarafından sıkıcı görülen metinlerdir.
- E) Yayınevlerinin özen gösterdiği bir yazı türüdür.

2. Okumayan insandan korkuyorsanız haklı bir sebebiniz var demektir. İsnat, ispat, mesnet ve kaynak gibi kavramların dünyamızdan çekilmesi demek ancak zihinsel yer çekimi kanununun yok olup gitmesi anlamına gelir. Okumayanlar bir süre ellerinde kitap taşıyarak kültürlü insan profili çizmeye çalışırlarsa da bu çok uzun sürmedi. Dijital ve mekanik aygıtlar, taşınabilir kitap dönemini kapattı. Şimdi insanın dönüp de gençlere "Hiç olmazsa koltuğunuzun altında kitap taşıyın." diyesi geliyor. Meğer o bile bir tutunma biçimiymiş. Kitaplar, yalnız insanların hayat içerisinde yürüme rampası gibi görülüyor şimdilerde. Memleket meselelerini konuşurken ya da derinlikli dinî ya da felsefi tartışmalar yapılırken kitap okuyan zihinlere ayrılmış bir sandalye yoktur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Okumayan insanların iletişiminin zayıfladığına
- B) Kitap okumayandan çekinmenin kimi nedenleri bulunduğuna
- C) Bazı kavramları kullanmamanın etkisine
- D) Teknolojik gelişmelerin kitap taşımayı olumsuz etkilediğine
- E) Kitap taşımanın bir tutunma biçimi olduğuna

3. Çocukluğumda yazarlık, benim için gökteki yıldızlar gibiydi. ----. Ben bir yazarla ancak üniversite yıllarımda tanışmıştım. Belki böylesi benim yazı kaderime büyük katkı sağlayan ve derin ivmeler kazandıran, özlemlerin tutuşturduğu bir yazı aşkının da doğmasının başat nedeni sayılabilir. Yazarlığa nasıl ulaşılmaz, erişilmez bir anlam yüklüyorsa yazı da aynı minval üzere bir değerdir benim için. Her zaman su gibi akan, arı duru bir hâlde yazdığım söylene de bu metinlerin başına oturmam zorlu süreçler sonucu olur. Kelimelerin, cümlelerin öylece akması, yazının bir bütünlük hâlinde birden oluşması; bu da bir kaderdir. Sonrasında üzerinde çalışmalar yaparım.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir yazarı ancak yazdığı eserle tanırırsınız
- B) Yazı ve eser arasındaki bağı sağlıklı kurmalı
- C) Şimdi yazarlar, her daim okurlarla buluşuyor
- D) Her çocuk, okul döneminde bir yazarı tanımış olmalıdır
- E) Biz çocukların yıldızlara uzanan kimi hayalleri vardı

4. Fantastik kurgularda öne çıkan karanlık, modern yapının mükemmellik gerekçesinde açılması planlanan bir gedik gibi karşımıza çıkar. Modern akıl, karanlığı ancak yapay bir aydınlatma ile yırtar. Fantastik ise her aydınlığın içinde bir karanlık, her karanlığın içinde de bir aydınlık olduğu bilinciyle hareket eder. Bundan dolayı fantastik için "günlük gerçekliği yırtan, gerçeklikteki yırtılma" ifadeleri kullanılır. Onun burada yaptığı tek şey, mükemmellik kavramı ile dalga geçmektir aslında. Mükemmel yoktur, herkes biraz şeytandır ve her şeytanın meleksi kanatları vardır. Gölge, karanlığın aydınlığa bakan yanında görünür. İyi bir rehber olmasıyla gölge, içinde ışığı taşır. Hristiyan terminolojideki Lucifer (şeytan) sözcüğünün ışık taşıyan anlamına gelmesi gibi...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
- B) Benzetme
- C) Karşılaştırma
- D) Sayıp dökme
- E) Tanık gösterme

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yazar; bir öyküyü oluştururken hikâyeyi kimin anlatacağını, nasıl anlatacağını, kahramanın dünyayı, eşyayı nasıl algıladığını belirler. Bu tasarı; yazarın anlatımda, metinde bir odak belirlemesinden başka bir şey değildir. Yazar, odağını oluşturduktan sonra bu zaviyeden hikâyesini anlatır. Yazarın en hayati tercihi budur: Olayı kimin gözüyle anlatacağı? Bu seçim, aynı zamanda yazarın tarafını ve öyküden beklentilerini de belirler. Çünkü öyküyü kimin bakış açısından anlatacağını bu beklentileri doğrultusunda oluşturur. Bir anne kız vedalaşmasını anlatacak öykücü için annenin bakışı seçilirse öykünün farklı, kızın gözünden anlatılırsa farklı bir hâl alacağı açıktır. Yazar hangi duyguyu vermek istiyorsa o anlatıcıyı seçer.

5. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bir yazarın sergileyeceği tutumlardan biri değildir?

- A) Yakın çevresinden tanıdığı birkaç insanın özelliklerini kahramanına aktarma
- B) Ben anlatıcı tekniğini kullanarak eserini oluşturma
- C) Asıl anlatmak istediği konuya göre çevre betimlemesi yapma
- D) Öykü karakterleri arasından birini öne çıkarma
- E) Okuru şaşırtmak için sürprizlere yönelme

6. Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir probleme hangi açıdan baktığın, çözüm adına çok önemlidir.
- B) Bir yanlışın izini silerken bir şeyleri de tecrübe hanesine yazmak lazım.
- C) Okurun ihtiyacını karşılayabilecek bir eser arayışı içinde olmalısın.
- D) Öykünün evrensel bir dili olduğu tartışılmaz bir gerçektir.
- E) Yazarın dünyasında evrilen olaylar, kendi gerçekliği içinde sunulur.

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hepimiz, dünyanın bir merkezi olduğu düşüncesini çok fazla önemsiyoruz. Oysa yazı yazmak için bizi yıllarca bir odaya kapatan şey tam tersi bir güvendir; bir gün yazdıklarımızın okunup anlaşılacağına çünkü insanların dünyanın her yerinde birbirlerine benzediklerine ilişkin bir inançtır bu. Ama bu -kendimden ve babamın yazdıklarından biliyorum- kenarda olmanın, dışarıda kalmanın öfkesiyle yaralı, dertli bir iyimserliktir. Dostoyevski'nin bütün hayatı boyunca Batı'ya karşı hissettiği aşk ve nefret duygularını pek çok kereler kendi içimde de hissettim. Ama ondan asıl öğrendiğim şey, asıl iyimserlik kaynağı, bu büyük yazarın Batı ile aşk ve nefret ilişkisinden yola çıkıp onların ötesinde kurduğu bambaşka bir âlem oldu.

7. Bu parçadaki altı çizili sözle

- I. evrensellik,
- II. özgünlük,
- III. özlülük

kavramlarından hangileri ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Her nefret, beraberinde sonsuz bir kırgınlığı getirir.
- B) Duygular, insanın farklı bir dünya kurmasını sağlamaktadır.
- C) Aşk, sadece nefret duygusunun geliştirdiği bir duygudur.
- D) Aşkın olmadığı hiçbir yerde sevgi de olmaz.
- E) Yazmanın büyü, ömür boyu devam eder.

Deniz Altı Canlıları Testi

12

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Deniz Altı Canlıları" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. 100 metre ve altı derinliklerin keşfi yüksek maliyet ve gelişmiş teknoloji gerektirdiği için derinliği 3,8 kilometreye ulaşan sırlarla dolu deniz altı yaşamına henüz tam olarak ulaşamıyoruz. Erişim konusundaki bu yetersizliğimiz, çeşitliliğin az olduğu gibi yanlış bir fikri doğurmamalı. Bilinen deniz canlılarının sadece %2'si açık denizlerde yaşarken %98'i eğlence amaçlı dalış yapanların krallığı olan sahillerde yaşıyor. Şaşırtıcı çeşitliliğe sahip olan bu bilinmeyenin en büyük ve en değişmez kuralını görmezden geliyoruz: ortak yaşama saygı.

Bu parçada yazarın deniz altı yaşamıyla ilgili olarak

- Yüz metreden daha derinlerdeki yaşamın incelenmesi için yüksek maliyetli çalışmaların gerektiği
- Derin denizlerdeki yaşama erişim zorluğunun çeşitliliğin azlığı yargısına ulaştırmaması gerektiği
- Dalgıçların etkinlik alanında var olan deniz canlılarının yaşam alanlarına saygı gösterilmesi gerektiği

uyarılarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Plankton; deniz, okyanus, dere ve akarsu gibi sulak alanda yaşayabilen tek hücreli canlıların genel adıdır. Çünkü denizde var olan besin zincirinin ilk halkasını oluşturuyorlar. Yani denizdeki plankton miktarı azalırsa onunla beslenen küçük balıkların da sayısı azalacak, doğal olarak küçük balıklarla beslenen balina gibi devasa büyüklükteki balıklar bile besin bulamadığı için giderek yok olacak. Sudaki canlılığın devamını sağlamanın yanında planktonlar tarafından atmosfere bırakılan bazı maddeler, havadaki oksijenle birleşerek sülfatı meydana getiriyor. Sülfat ise atmosferde bulunan su buharının yoğunlaşmasında önemli bir maddedir. Üstelik planktonlar, tıpkı karadaki bitkiler gibi güneş ışığını doğrudan kullanarak fotosentez yapar. Havadaki karbondioksiti kullanarak nefes alabilmemiz için ihtiyaç duyduğumuz oksijeni üretir, karbondioksit miktarını azaltarak havayı temizler.

Bu parçadan hareketle planktonlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deniz canlılarının beslenmesinde önemli bir yere sahiptir.
- B) Balık neslinin eksilmesine bağlı olarak azalma yaşamaktadır.
- C) Farklı türdeki balıkların beslenmesini dolaylı olarak etkilemektedir.
- D) Bıraktıkları bazı maddeler sayesinde doğadaki devinime katkı sağlamaktadır.
- E) Fotosentez yapabilme yönüyle bitkilerle benzerlikleri vardır.

3. (I) Mürekkep balıkları kadar olmasa da kamuflaj ile kendini savunan yüzlerce balık türü mevcuttur hatta bazılarını kendimiz birkaç metrelik su altı dalışlarında bile görebilmekteyiz. (II) Örneğin kaya balığı, mercanlar ve kayalıklar arasında gizlenebilmektedir. (III) Benzer bir balık olan taş balığı da kaya balığının okyanuslarda bulunan zehirli hâli olarak düşünülebilir. (IV) Benzer bir stratejiyi ahtapotlarda da görebilmekteyiz. (V) Bir diğer gizlenme ustası ise denizatıdır, iyi yüzücüler olmadıkları ancak ufak yapıda oldukları için iyi saklanmak onlar için önemlidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "Rengi ve yapısı neredeyse kaya gibi görüldüğünden çok yakına gelmedikçe fark edilmemektedir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Okyanus ve denizlerde yayılış gösteren “aurelia aurita” türü; Atlantik Okyanusu, Pasifik Okyanusu, Hint Okyanusu ve Türkiye’de Ege, Karadeniz, Marmara ve Akdeniz’de bulunur. Zehirsiz denizanelerinden olan bu tür; genellikle denizlerin kirliliği bölgelerinde, deniz kıyılarında görülür. Nadiren acı sularda da bulunabilir. Aurelia aurita üyelerinin yüzlerce hatta binlerce bir arada sığılma yerlerinde yayılış gösterir. Bu şekilde oluşturdukları yığınlar, ağ atımını zorlaştırdığından balıkçılık menfi etkilenmektedir. Geniş sığ alanlarda yaşayanları fırtınalarla karaya vurduklarından sahiller de hem görüntü itibarıyla hem de çürümeleri esnasında kötü koku yaymaları nedeniyle hoş olmayan durumlar ortaya çıkmaktadır.

Bu parçada aurelia aurita türü denizanelerinin oluşturduğu olumsuz durumlar

- I. Tanık gösterme,
- II. Örneklendirme,
- III. Soyutlama

yöntemlerinden hangileriyle dile getirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bu yaz muhakkak kulağınıza çalınmıştır, derin su kütlelerinde ve onun içerisindeki büyük canlı ya da cansız varlıklardan aşırı derecede korkmak üzerine ortaya çıkan bir duygu durumu var. Hatta bu duygu durumunun literatürde bir de adı var: talassofobi yani derin su kütlelerinde kalmak korkusu. Bu korku, koyu renk denizlerde, insanları taşıyan büyük gemilerin çok az bulunduğu büyük okyanuslarda özellikle depreşen bir panik duygusuyla kendini belli ediyor. Hatta öyle ki bazen büyük su kütlelerinin içerisindeki insanların ya da diğer devasa canlıların ne kadar küçük kaldıklarını gösteren büyük resimler bile bu korkuyu tetikleyebiliyor.

5. Bu parçaya göre talassofobi ile ilgili olarak

- I. Bilimsel adı olan bir duygu hâlidir.
- II. Görsel materyallerle bile harekete geçebilmektedir.
- III. Gerçek dünyada karşılığı olmayan bir korkudur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Bu parçada altı çizili bölümle ilgili olarak

- I. Okuyucunun konudan habersiz olma olasılığı olmadığı vurgulanmıştır.
- II. Kendinden önceki bir cümleyi gerektirecek bir işaret sıfatı ile başlatılmıştır.
- III. Günlük yaşam ile anlatılacak kavram arasında ilişki kurmak için kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- I. Dünya genelinde okyanuslarda çok sayıda farklı köpek balığı türü bulunuyor. Bunların bazıları sıcak suda yaşarken diğerleri soğuk, buzlu suları seviyor. Köpek balıkları çok büyük olabilmelerine ve keskin dişleri olmasına rağmen çoğunluğu insanlar için zararsızdır.
- II. Köpek balıklarının dişleri bizimkiler gibi, kendileri için çok önemlidir. Dişleri olmadan yemek yiyemezler, bu nedenle hayatta kalmak için dişlerine ihtiyaçları vardır. Dişleri çok sayıda sıra halinde dizilmiştir. Bir tanesi kazara çıkarsa bir diğeri onun yerine çıkar. Böylece köpek balıkları asla dişsiz kalmaz.

7. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Köpek balıklarının iki özelliği birbiriyle ilişkilendirilerek anlatılmıştır.
- B) Köpekbalıklarının yaşama alanlarıyla ilgili bilgiler kısa cümlelerle verilmiştir.
- C) İnsan ve köpek balığı dişlerinin işleviyle ilgili iki benzer konu üzerine yazılmıştır.
- D) Bir su canlısının genelde neden zararsız olduğunu anlatan iki benzer parçadır.
- E) İlk genel anlamlı bir konuyla ilgiliyken ikincisi bu konunun alt başlığıyla ilgilidir.

8. Bu parçalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İlk parçada yakın anlamlı sözcükler yer almaktadır. İkinci parçada “çıkarmak” sözcüğü, iki yerde de aynı anlamdadır.
- B) İlk parçada karşılaştırma yapılmıştır. İkinci parçada kesinlik bildiren sözcük kullanılmıştır.
- C) İlk parçada karşıt durumlara yer verilmiştir. İkinci parçada tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- D) İlk parçada bir cümlede birden çok anlatım bozukluğu vardır. İkinci parçada tüm eylemler anlamca olumludur.
- E) İlk parçada olasılık anlamlı bir sözcük kullanılmıştır. İkinci parçada cümleler birbirinden bağımsız kurgulanmıştır.

Dil Bilimi Testi

13

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Dil Bilimi" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Dil biliminde işlevci yaklaşım, farklı iletişim bağlamlarında dilin rolünü ve işlevlerini betimlemeye çalışan ve iletişime dayanan bir yaklaşım olarak betimlenmektedir. Bu yaklaşımda dilin insanların birbirleriyle olan etkileşimlerinde anlam oluşturmaya nasıl olanak sağladığı araştırılmaktadır ancak dilde anlam her zaman açıkça belirlenememektedir. Bireylerin iletişimlerinde temel olan dilsel anlatımların betimlenmesinde biçimi göz ardı etmemek gerekir. İşlevsel bakış açısıyla bakıldığında çevremizde var olan her şey, dilin alanına girmektedir.

- Yöresine göre kelimelerin sahip olduğu anlamlar ve kullanılış biçimleri
- Kelime hazinesiyle sağlıklı iletişim arasındaki bağ
- Yapım ve çekim eklerinin birbirlerinden farklı kullanımı

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Bir milletin yüzyıllar boyunca edindiği bilgi, dil sayesinde nesilden nesile aktarılır. Konuşma dili tabirleri, ata hazinesidir. Bundan dolayı okuma yazma bilmeyen Türk halkının bir sağduyuya, bir hayat görüşüne sahip olması; konuşma dilinin zenginliğinden ileri gelir. Fakat yazı dili ve onun mahsulü olan kitap, sözlü kültürden çok daha zengin ve emin bir kaynaktır. Kitap okuyanın bilgisi kadar konuşması da başka türlü olur. Bir memlekette kitap kültürü ne kadar zenginse günlük konuşma da o kadar zengin olur. Derin kültür, konuşmayla değil kitaplarla elde edilir, yüzlerce kitapla... Kültürlü bir insanın dili ve kelime kadrosu, okuduğu kitaplara göre değişir.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Ataların sözleri, kitaplardaki bilgilerden daha kalıcıdır.
B) Dilini kaybeden toplumlar, millî değerlerini de yitirmeye başlar.
C) Büyüklerimizin kültürel mirası, dil sayesinde bize kadar gelmektedir.
D) Kitap okuma, dilsel gelişmeye katkı sağlamaktadır.
E) İnsan, okuduğu kitapların zihin dünyasına göre şekillenir.

3. (I) Anneler, çocuklarına sütleri ve sevgileriyle beraber onlar kadar güzel, onlar kadar besleyici bir şey daha verirler: dil. (II) Dil, analardan öğrenildiği için bir insanın kendi diline ana dili denilir. (III) Bir dili bilmek demek; konuşulanı, yazılanı anlamak ve bizzat konuşmak ve yazmak demektir. (IV) İdeal, bir dilde kullanılan bütün kelime ve deyimleri bilmektir. (V) İşte o zaman, insan geniş duygu ve düşünce dünyasına rahatça açılabilir. (VI) Bundan dolayı okullarda dil öğrenimine büyük önem verilmesi gerekir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Adli dil bilim; suçun yazılı ve sözlü deliller yoluyla incelenmesini sağlayan, söz konusu incelemeyi birtakım dil bilimsel analiz ve ölçüm yöntemleriyle gerçekleştiren bir bilim dalıdır. Adli dil bilim, ülkemizde üzgünüm ki henüz gelişmeyi bekleyen bir suç araştırma alanıdır ve alana dair atılacak her türlü adım, ülkemizde birey haklarının korunması ve adaletin sağlanması için inanın elzemdir. John Olsson, adli dil bilimin ortaya çıkış serüvenini açıklarken adli dil bilimin kullandığı "yazar kimliği tespiti" yönteminin Eski Yunan'a dayandığını ifade eder. Zira birbirini intihal ile suçlayan Eski Yunan oyun yazarlarından beri yazar kimliği tespiti çalışmaları, çalışmacıları çokça düşünmeye sevk eden ve bu nedenle zihinleri yoran bir süreç olmuştur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- Alıntının anlam kaybına uğramadan başka sözlerle aktarılması sağlanmıştır.
- Yazarın duygularından arınmış, herkese hitap eden nesnel bir anlatım tercih edilmiştir.
- Anlaşırlılığı sağlamak amacıyla parçaya tanımlama yapılarak başlanmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çocukların bir dili edinebilmeleri için yalnızca dil girdisi almaları yetmez. Örneğin kendisine ister teypten ister yüz yüze oturularak sürekli bir şeyler anlatılması, çocuğun dili edinmesini sağlamaz. Çocuğun dili bildirişim içinde duyması gerekir. Bu, bir yandan çocuğun duyduğu sesleri çevresinde bulunan dış dünya nesne ve olgularıyla bağlayabilmesini yani seslerle nesneler arasında bağlantı kurabilmesini olanaklı kılar; bir yandan da söylenenlerin bir şey anlatmak, yapmak ya da yaptırmak için kullanıldığını öğrenmesini sağlar. Ancak bu yolla ----. Yani dil edinimi doğrudan doğruya bildirişim edinimiyle iç içe işlemektedir. Bu aynı zamanda çocuğun dili dinlemesinin yetmediği, kendisinin de dili kullanarak bu beceriyi edinmesi gerektiği anlamına gelir. Çocuk, ana dilinin değişik yapı ve kullanım özelliklerini öğrenmeyi çevresindeki insanlarla bildirişime girerek ve okula başladıktan sonra okuyarak sürdürür.

5. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dil bildirimleri etkileşim içinde öğrenilir.
- B) Dil öğrenmenin yanında dili kullanmayı da öğrenmek gerekir.
- C) Dil, sadece uyarılara maruz kalınarak tam olarak öğrenilmez.
- D) Dil, kullanıldıkça gelişim göstermektedir.
- E) Gerçek anlamda dil öğrenimi, örgün öğretimle başlar.

6. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) çocuk hem dili öğrenir hem de dili kullanmayı
- B) çocuk, anne babasıyla iletişimden heyecan duyar
- C) sevimli bir konuşmaya sahip olunur
- D) dilimizin zenginliği nesillere aktarılır
- E) farklı insanların ilgisini çekmek kolaydır

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yeni kavramlar için yeni kelimelerin icadı ile Türkçeye girmiş, yerleşmiş yabancı kökenli kelimeleri tasfiye etmeyi birbirine karıştırmamak gerekir. Bugün bizim ilim, teknik, edebiyat, sanat ve felsefe sahalarında binlerce yeni kelimeye ihtiyacımız vardır. Bunların Türkçe köklerden türetilmesi elbette iyi olur. Bunu yapacak olanlar desteklenmelidir. Türkçede bulunmayan bir kavrama Türkçe karşılık bularak Türk kültürüne mal etmek, övülmeye değer bir hizmettir. Bu suretle Türkçe yeni bir kelime ve kavram kazanmış olur. Fakat bunu yaparken Türk dilinde yaşayan kelimeleri yabancı diye tasfiyeye kalkmak düşünce akışını sekteye uğratmak, dile sınıksız bağlı olan duygu ve düşünce sistemini zedelemek demektir. Dilimizi fakirleştirmemeli, zenginleştirmeliyiz.

7. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Zengin kelime hazinesine sahip dille bilim yapmak daha kolaydır.
- B) Dilden yabancı sözcüklerin atılması, gelişmişliğin göstergesidir.
- C) Dildeki her yabancı kelimeye Türkçe karşılık bulunmalıdır.
- D) Dile müdahale etmek, dilin ruhuna aykırı bir tutumdur.
- E) Türkçe olmayan kelimelerle bilim yapmak, zaman kaybına neden olur.

8. Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Dilin kendine özgü o geniş evreninde hareket ederken çok dikkat edilmelidir.
- B) Son eserinde dikkat çeken bazı yanlışlıkları temizleme ihtiyacı duymuş.
- C) Bir dil bilimcinin dile bakışıyla tıp adamının dile bakışı bir yerde örtüşmek zorundadır.
- D) Kelimeleri bir kuyumcu hassasiyetiyle eserine damıtan bir şair, geleceğe kalmayı da hak ediyordur.
- E) Toplumsal hafızanın dil sayesinde depolanıp nesilden nesile aktarıldığı unutulmamalıdır.

Edebiyat Testi

14

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Edebiyat" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Çocukluk günlerini XIX. yüzyılın sonlarına doğru herkese nasip olmayacak bir şansla Boğaziçi'nde geçiren Abdülhak Şinasi Hisar'ın edebî kişiliğinin ağırlık noktasını doğrudan doğruya mazinin hikâyesi meydana getirmektedir. Çağdaşı olan Cumhuriyet Dönemi yazarlarının birçoğu memlekette gerçekleşmekte olan modernleşme macerasını büyük bir heyecanla hikâye ederken o tam tersine geçmiş zaman peşinde koşmaktadır. Maziye anlatırken hem Türk milletinin Boğaziçi'nde asırlar boyu süren hayat maceraları sonunda oluşan Boğaziçi medeniyetinin güzelliklerini ilk kez keşfeder hem de içinde yaşadığı zamandan uzaklaşarak daha güzel ve anlamlı bulduğu geçmiş zamana sığınır.

Bu parçada Abdülhak Şinasi Hisar'la ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Modernleşme temasına niçin rağbet etmediği
- B) Seçtiği konuyu hangi yöntemlerle geliştirdiği
- C) Çağdaşlarına göre neden farklı bir üslup kullandığı
- D) Yaşamının ilk yıllarının eserlerinde nasıl yer aldığı
- E) Yazınsal kimliğini hangi konular üzerine bina ettiği

2. (I) Öyküsü olan yazar için kip örneği önemsizdir çünkü yaşanmış olana kip biçilemez. (II) Ellemenin, müdahale etmenin kurgu alanına kayıyor olması doğrudur fakat bir anlatı ile bir öykü arasındaki fark çizgisinin üzerinde silik bir şekilde yazan sözcük kurgudur. (III) Kurgulanmamış şey bir anlatı iken kurguya maruz kalan öyküleşmiş demektir. (IV) Nihayetinde kurgulansın kurgulanmasın, anlatılması gerekli olan hikâyelerde sayfalara aktarılan anlatılar okuyucuyu hemen kuşatır. (V) Bir savaş dramı, aşk kırıklığı, hayal içinde hayal, trajik aile sarsıntıları, egemen odakların gölgesindeki gölge hayatlar, itilmiş ve sindirilmiş kadınlar, çocuk hayalleri, ölümün sindiği tükenmiş ortamlar, umutlarını sırtlanmış yeni yaşamlar vs. okuyucunun kendisini ve çevresini bütünleştirebildiği temalardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Onun zamanı bellidir ve eylem sonlarına kurgulanmış, ellenmiş bir ek koymak öykünün ruhunu ve asaletini zedeler; neyse odur öykü." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Eserleri elliden fazla dile çevrilen Japon ve dünya edebiyatında yeri unutulmazlar arasına giren Haruki Murakami, tüm zamanların en üretken yazarı olarak bilinir. Gençliğinde eşiyle birlikte bir caz kulübü işleten yazar, 7 yıl boyunca bu işte çalışmıştır. Yazma isteğinin ise bir gün beyzbol maçı izlerken bir anda oluştuğunu söylemiş, tüm başarılı kitaplarını bu karardan sonra kaleme almıştır. Murakami'nin bilinen en ilginç yönü ise yemek konulu rüyalarıdır. Kâbus derecesinde olan bu rüyalarda ünlü yazar; tırtıllardan yapılmış pastalar, içi panda dolu pilavlar ve yılan etinden yapılmış yemekler görüyormuş. Bu rüyaları görmeye ise birkaç yıl boyunca devam etmiş. Ayrıca tam bir disiplin hastasıymış. Akşam 21.00'de yatıp sabahın 04.00'ünde uyanıyormuş. Günün 5-6 saatini ise aralıksız yazı yazmaya ayırmış.

Bu parçadan hareketle Haruki Murakami ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ulusal ve evrensel bir yazar olarak bilinmektedir.
- B) Çalışkanlığıyla ve ortaya koyduğu eserleriyle dikkat çekmiştir.
- C) Okurlarıyla sağlıklı bir iletişim kurmaktadır.
- D) Yazarlığa başlaması, alakasız bir zamanda gelen ilhamla olmuştur.
- E) Başarılı olmasında disiplinli çalışmasının rolü vardır.

4. Yazıda yazarın iddiasını ille de kesinliğe ulaştırması beklenemez. Ortaya koyduğu mevzu üzerine düşünüyor olması bile yeterlidir. Bu sesli düşünmeden bizim haberdar olmamızı isteyebilir. Ancak bu sesli düşüncede bize iletilen bir şey olmalı, yazar bu niyetle düşüncelerini bizimle paylaşmalıdır. Değilse bunu yazmak için bir gerekçesi kalmaz. Yani bir yazının öncelikle söyleyeceği bir şey olmalı ve biz de okur olarak bu şeyin peşinden gitmeliyiz. Oysa son günlerde düzyazılarda ilginç, tuhaf, anlaşılabilir bir tutum gözlenmekte. Bu tür yazıların ortak özelliği hiçbir şey anlatmamaları ve anlaşılabilir, ağır yazılar olması. Çözümleyici, açıklayıcı, aktarıcı ve aydınlatıcı olması gereken bu yazılar, her nedense imgeler ve metaforlarla anlamı kapatma, öznelleştirme ve yazının öznesini bağlamından kopartıp her yöne çekilebilecek bir şirazesizliğe ve savrukluğa dönüştü.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tartışma
- B) Öyküleme
- C) Betimleme
- D) Tanımlama
- E) Alıntılama

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zaman ve mekân, roman türünün temel yapısını oluşturan unsurlardandır. Anlatıdaki etkin görevleriyle bu iki unsur, kurgusal metnin yapısal bütünlüğüne katkı sağlar. Zamana ve mekâna yüklenen anlamlarla hem anlatı kişileri karakterize edilir hem de olay örgüsü okurun dikkatine ayrıntılı olarak sunulur. Anlatı türlerinde zaman, olaya bir tür yataklık görevi yapar. Mekân ise daha çok karakterlerin üzerinde geliştiği, büyüdüğü, eylemde bulunduğu ve kendini gerçekleştirdiği sorunsal nitelikli bir yer olma özelliği gösterir. Bu yönleriyle kurgusal metnin gelişimine zemin hazırlayan bu iki unsur, roman türü çerçevesinde ortaya çıkan değerlendirmeler için önemli bir hareket noktası oluşturur. Romanın gelişimiyle birlikte türe getirilen yeni yaklaşımlar arasında zaman ve mekâna yönelik dikkatler önemli yer tutar. Modern romanın ortaya çıkışıyla da mekân ve özellikle de zaman, romanın temel unsurları içinde ayırt edici bir işlev üstlenir. Eleştirmenlerin türe yönelik yaklaşımlarında söz konusu unsurların romandaki etkin yapısına ve belirleyici özelliğine vurgu yapılır. Böylelikle bu iki unsurun işlevselliğine farklı bakış açılarıyla yorumlar getirilir.

5. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaman ve olayın birbirini aynı ölçüde etkilemesi
- B) Olayların zaman içerisinde değişkenlik göstermesi
- C) Zamanın, olayların oluşumunu besleyen kaynak olması
- D) Tekdüze olayların farklı zamanlarda meydana gelmesi
- E) Zamanın akışının olaylarla sıkça kesilmesi

6. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Romanın birden fazla yapı unsuru olduğuna
- B) Anlatı kişileriyle mekân arasında ilişkinin varlığına
- C) Romanın gelişimiyle birlikte romana yaklaşımların da değiştiğine
- D) Karakterleri etkileyen birden fazla mekânın bulunduğu
- E) Modern romanda zamanın ayırt edici işlevi olduğuna

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk edebiyatında münhasır şairlerimizden biri de hiç kuşkusuz Özdemir Asaf'tır. Neden? Çünkü o tam anlamıyla duyguları ile yaşadığı şarkıları seslendiren, kalben kabullendiğini serlevha eden bir şairdi. Okuduğunuz hangi şiiri yüreğinizde bir sızı ya da heyecan uyandırmaz ki? Eğer kalbiniz etten ve kandan ise o sözlerin etkilememesi mümkün değil. Şairin asıl adı Halit Özdemir Arun'dur. Yazın hayatına başladığı yıllarda, dergilerde Özdemir Özden ismini kullanmış. Bunun sebebi ise "r" harfini söyleyememesiymiş. Ancak daha sonra Oktay Akbal ona babasının adını kullanmayı önermiş ve o günden sonra, Özdemir Asaf ismini kullanmaya başlamış. Sempatik tavırlarıyla insanlar üzerinde hep olumlu izlenim bırakan Özdemir Asaf'ın pek bilinmeyen bir başka özelliği ise gençlik yıllarında bir futbol kulübünde futbol oynamasıdır.

7. Bu parçaya göre Özdemir Asaf'la ilgili

- I. Sahip olduğu duygusallık, eserlerinde hissedilmektedir.
- II. Sanatçı kişiliğinin oluşumunda babasının etkisi olmuştur.
- III. Eserleri, etkileyici bir nitelik taşımaktadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duygusal konulara ilgi duyması
- B) Acıklı olaylardan çok fazla etkilenmesi
- C) İçine sinmeyen hiçbir konuda konuşmaması
- D) Doğaya sevgi ve şefkatle bakması
- E) İçselleştirdiği bir olguyu ön plana çıkarması

Eğitim Testi

15

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Eğitim" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Eğitim, yeni doğan bir yavrunun yetişkinlerin bakımına sürekli olarak bağımlı olduğu dönemde başlar. İnsan, iç dünyası ve dış dünya ile ilgili temel bilgileri bu dönemde edinmeye başlar. Öz bakım becerilerinin geliştirilmesi, tehlikeleri ve farklılıkları ayırt etme, düzeni kavrama, ince ve kaba motor becerileri geliştirmeyle dili; kendini, duygu ve düşüncelerini ifade edecek şekilde kullanabilme de bu süreçte olur. Başkasının duygularını anlayabilme, basit somut muhakeme yeteneklerini geliştirme, aile içinde kendi ve diğer bireylerin sınırlarını öğrenme ve bu sınırlara saygı duymanın temelleri bu dönemde atılır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Dilin bireyin kendini tam olarak ifade edebileceği bir araç olarak kullanıldığı dönem, bebeklikte gerçekleşir.
- B) İnsan yaşamını fiziksel ve ruhsal yönden etkileyen eğitim, bebeklik döneminde başlar.
- C) İnsanın kendini ve çevresinde olup bitenleri tanımaya başlaması, eğitimle olur.
- D) Yaşamın her alanını kuşatan eğitim, insanın doğumuyla başlayıp ölümüne kadar devam eder.
- E) Çocukluk dönemi, insan yaşamını yakından ilgilendirdiği için çok önem verilmesi gereken bir süreçtir.

2. 2000'li yıllarda, öğrenmenin hayatın her evresinde ve herhangi bir yerde gerçekleşebileceğini dikkate alan, yararlı ve zevkli bir öğrenmeyi savunan, öğrenme-öğretme rol ve eylemlerinin değişik zaman ve ortamlarda olabileceğine vurgu yapan "yaşam çapında öğrenme" kavramı gündeme gelmiştir. Bu kapsamdaki öğrenmelerin gerçekleştiği bir toplum öngörüsünü dile getiren "öğrenen toplum" kavramı da daha fazla kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle öncelikle herkesin eğitime erişimini güvence altına alacak bir planlamanın, ilgili politikaların ve düzenli eylem programlarının gerekliliğini ortaya koyan yaşam boyu eğitim ya da sürekli eğitim kavramlarının kullanımı son yıllarda yeniden artmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) 2000'li yıllarda öğrenme-öğretmede farklı zaman ve mekânlara dikkat çeken bir kavram ortaya çıkmıştır.
- B) Yaşam boyu eğitimin, herkesin eğitime erişiminin garantisi olacak bir planlamayla ilgisi vardır.
- C) Öğrenmenin hayatın her evresinde olabileceği, öğrenen toplum kavramında yer almaktadır.
- D) Öğrenen toplum kavramı, uzmanlar tarafından birincil kavram olarak nitelendirilmektedir.
- E) Yaşam çapında öğrenme, yararlı ve zevkli öğrenmeyi destekleyen bir anlayış içermektedir.

3. (I) İnsan sermayesi ve insan kaynakları yaklaşımları; eğitim ve yetiştirmenin ekonomik işlevleri konusuna öncelik vermekte olup eşitlik, demokrasi, toplumsal adalet ve benzeri konuları göz ardı etmektedir. (II) Dünyada son yıllarda uygulanan eğitim politikaları sonucu, eğitimi piyasanın istem ve gereksinimlerine uyarlayan anlayış ağırlık kazanmıştır. (III) Eğitimin toplumsal amacı ve işlevine yönelik bu anlayışta köklü değişimler oluşmuştur. (IV) Bunun sonucunda eğitim ekonomik etkinliklerin verimlilik ögesine indirgenmiştir. (V) Her düzeydeki eğitim çalışmalarında ekonominin ve piyasanın talepleri doğrultusunda insan gücü yetiştirmeye ve geliştirmeye yönelik profesyonel ve teknik yaklaşım ağırlık kazanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Sağlık hizmetlerinde sürekli eğitimin amacı; hiçbir ayrıcalık olmadan sağlığın korunması ve geliştirilmesini sağlamak, hasta bakımını gerçekleştirmek, sağlık mesleğini yüceltmek, topluma nitelikli hizmet verilmesini sağlamaktır. Sağlık personeli; mesleki bilgi ve becerisini geliştirmeyi sürdürmezse ya bildiklerinin bir kısmını unutacak ya da yenilikleri öğrenmemek, yanlış görüşleri korumak nedeni ile zamanın gerisinde kalacaktır. Bundan dolayı sürekli eğitim, sağlık profesyoneli yetiştirmeye yönelik eğitimin üçüncü aşaması olarak önem kazanmaya başlamıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Koşul B) Açıklama C) Benzetme
D) Niteleme E) Mecazlı söyleyiş

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sürekli eğitim; bireylerin mezuniyet öncesi ve sonrası eğitimlerini tamamladıktan sonra görgü ve bilgilerini bir amaca yönelmiş olarak sürekli ve planlı şekilde artırmak için kendilerini eğitmeleri ve eğitilmeleri sürecidir. Bir başka yaklaşımla bu kavram, örgün eğitimden ayrıldıktan sonra yetişkinlerin herhangi bir ödüle, başarıya, belgeye ya da doyuma yönelik olarak öğrenmeye katılımını sağlamak amacıyla düzenlenmiş eğitsel etkinlikler olarak tanımlanmaktadır. Sürekli eğitim, zorunlu eğitimden sonra kurumların bireylere sağladığı eğitim olanakları bütünlüğüdür. Bu durum, bireylerin profesyonel gelişimlerine katkıda bulunarak onları hayata hazırlamaktadır. Sürekli eğitim kavramı örgün eğitimlerini tamamlamış kimselerin, mesleksen ya da akademik amaçlı katıldıkları eğitim anlamında da kullanılmaktadır. Son yıllarda "sürekli yetişkin eğitimi" ya da "yetişkin eğitimi" gibi kavramların kullanılması da yaygınlaşmaktadır.

5. I. Akademik amaçlı eğitimin örgün eğitimden sonra gelmesi
II. Sürekli eğitimin birden çok tanımının bulunması
III. Yaygınlaşan sürekli yetişkin eğitimi ile yetişkin eğitiminin farklı kavramlar olması

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Bu parçadaki altı çizili ifadeyle aşağıdakilerin hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Örgün eğitimin birey için düzenlenmesi
B) Sürekli eğitimin donanımlı bireyleri hayata hazırlaması
C) Eğitsel etkinliklerin bireyin davranışlarını değiştirmesi
D) Kurumların bireylere eğitim imkânı sunması
E) Eğitim kurumlarının sürekli eğitimi amaçlaması

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Uygarca ve refah içinde yaşamaya yetecek eğitimi, insanın aile içinde ya da kendi kendine alması yeterli olmadığından bu ihtiyacı karşılayacak kurumlar ortaya çıkmıştır. İnsanların eğitilmek için başkalarıyla ilişkiye geçmesi, toplumda eğitim için bir ilişkiler dokusu yaratmıştır; böylece okullar oluşturulmuştur. Okul, eğitimi üreten ve değişik adlarla anılan bütün eğitim sistemlerini kapsayan genel bir kavramdır. Bütün sistemler gibi eğitim sistemi de amaçları olan, bu amaçları gerçekleştirmek için girdiler alan, bunları bilimsel meslek birikimi ile amaçlar doğrultusunda işleyip dönüştüren ve çıktı veren bir sistemdir. Eğitim sisteminde üretim işlemi okulda yapıldığından sistemin kilit, stratejik ve vazgeçilmez ögesi okuldur. Okullarda bir grup öğrenciye toplumun ve bireyin ihtiyacına göre önceden hazırlanan programlar doğrultusunda öğretim faaliyetleri sunularak öğrencilerde istendik davranış değişikliği meydana getirilmeye çalışılmaktadır.

7. Bu parçadan hareketle okulla ilgili olarak

- I. Öğrencilerde ihtiyaçlarına göre davranış değişikliğinin gerçekleştirildiği ortamdır.
II. Eğitimin üretilmesi ve icra edilmesinde anahtar rolü vardır.
III. Oluşumunda bireyin ve toplumun talepleri etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Resim sanatına onlarca nitelikli tablo kazandıran ressamın hep aynı konularda tablo yapmasını doğru bulmuyorum.
B) Saha içinde başarılı olmak isteyen bir futbolcunun olmazsa olmazı, antrenörünün talimatlarına uymak olmasıdır.
C) En iyi bestesini yapmak için sürekli çalışan bir müzisyenin bu tavrı, herkes tarafından takdir edilmelidir.
D) Genç insanların her fırsatta cesaretlendirilmesi, gelecek adına önemli bir davranış olmayı hak ediyor.
E) Okurların roman okumadaki benzer yöntemleri, okudukları bir romandan aynı çıkarımları yapacakları anlamına gelmez.

El Sanatları Testi

16

- Bu testte yer alan soruların metinleri "El Sanatları" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Her şey, bir zincirle başlar. Anadolu'da 5-6 yaşlarına gelen kız çocuklarının eline önce iplik ve iğne ya da tığ verilir. Çocuk, o tığı eline alır ve başlar zincirin ilk halkası... İğne oyasına heves ettiyse zürafa denilen, oyanın en basit adımını atar. Zincirler ve zürafalar uzun süre meşgul eder kız çocuğunu... "Anne bak, yaptım." demek yetmez. Israrla, uzatmalıdır zinciri. Gözü kapalı çekebilmelidir. Ezberlemelidir. Hatasız gitmelidir. Sonra zincirle konuşmalıdır. Konuşmalıdır ki oya da konuşsun. Oya da kızsın, oya da çiçek açsın, oya da sevin sin, ağlasın ve gülsün.

Bu parçada anlatılanları içeren en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kız çocukları, iğne oyasında ilerlemek amacıyla erken yaşlarda tığ kullanarak önce basit alıştırmalar yaparlar.
- B) Anadolu'da kız çocukları için iğne oyasına giden yol, zürafa adı verilen basit zincirler üretmekten geçmektedir.
- C) Anadolu coğrafyasında iğne oylarının temeli, küçük yaşlarda kız çocukları tarafından zincir adı verilen bölümler yapılarak atılır.
- D) Anadolu'da küçük kız çocukları, çeşitli anlamlar yükleyecekleri iğne oyası yapmaya zürafa zincirinde ustalaşarak başlarlar.
- E) Küçük kız çocukları, Anadolu'da iğne oyası zevkini annelerinden uzun uğraşlar sonucu zürafa yapmakla alırlar.
2. "Yok olmaya yüz tutmuş el sanatımız" sözünü sıklıkla duyduğumuz bugünlerde bu sanatlar arasında anılan bakır işlemeciliği, sayıları 10'u geçmeyen ustalar tarafından yaşatılmaya çalışılıyor. Osmanlıdan günümüze kimi zaman vitrinleri süsleyen, kimi zaman da mutfak gereci olarak raflarda yerini alan bakır ürünler; değişen zamanın gerisinde kalmış olmanın hüznüyle bakıyor şimdiye. Gaziantep bakır işlemesinin özelliği, yekpare olarak imal edilmesi yani lehim ya da benzeri bir yolla birleştirme yapılmamasıdır. Bakır eşyaların işlenmesinde çakma ve çizme diye bilinen basit işleme yönteminin dışında Gaziantep'e özgü bir çekiç ve bir çelik kalemlle yapılan işleme de vardır. Bu işleme yönteminde bir tek parçanın işlenmesi, bazen haftalarca hatta aylarca sürmektedir.

Bu parçada Gaziantep bakır işlemeciliğiyle ilgili olarak

- I. Son zamanlarda gözde olmamasının ekonomik nedenleri,
- II. Kullanılan teknikler ve bazı tekniklerin özellikleri,
- III. Vitrinleri süsleyen bakırlar ile mutfakta kullanılanlar arasındaki işleme farkları

ayrıntılarından hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

3. (I) Amigurumi, Japon kökenli bir kelimedir; tığ veya şiş ile yapılmış anlamındaki "ami" ile içi doldurulmuş oyuncak demek olan "nuigurumi" kelimelerinden türemiştir. (II) Örgü örenlerin iyi bildiği sık iğne tekniğinin oyuncağa uyarlanmış hâlidir ve sık iğne, amigurumide olmazsa olmazdır. (III) Bu teknik, bir Türk el sanatı olan iğne oyasında da sıkça kullanılır. (IV) Kullanılan malzemeler ise tığ veya örgü şişi, ip, boncuk elyaf, kuru pastel ve amigurumi gözleridir. (V) Bitmiş bir amiguruminin görseelliğini artırmak için renkli keçeler, örgülü ya da dikişli kıyafetler, saç ve toka gibi aksesuarlar da eklenmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Beypazarı'na Ahilik yoluyla kazandırılmış gümüş işlemeciliği, yöre halkı için oldukça eski bir uğraştır. Gümüş işlemeciliğinin en gözde sanat olduğu bu ilçede gümüş madenin bulunduğu düşünülmesin. İlçeye gümüş başka illerden geliyor ve burada usta ellerle buluşup harika aksesuarlara dönüşüyor. Gümüşün işlenip ince tel hâline getirilerek şekillendirildiği bu tekniğe "telkârî" adı verilmekte. Telkârî işçiliğiyle kemer, kolye, bilezik, küpe, iğne, başlık gibi takı ve aksesuarlar yapılıyor. Bu özgün ürünler, ilçeye gelen ziyaretçilerin ilgisini çekiyor. Mardin başta olmak üzere Türkiye'de ve yurt dışında birçok yerde alıcısını bularak ticari pazarı hareketlendiriyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

- I. Bir türü tam olarak anlatmak için tanımlama yöntemine başvurulmuştur.
- II. Yanlış anlamayı önleme amacıyla açıklayıcı bir bilgi verilmiştir.
- III. Sıralama sonucu söylenen, derece bildiren bir nitelemeden yararlanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gümüş tel işleme sanatı anlamına gelen “telkâri”nin çeşitleri vardır. “Örgü işi” veya “Trabzon işi” olarak da bilinen hasır telkârde ürün, tellerin örülmesi ile ortaya çıkarılmaktadır. Bu teknikte altın ve gümüş teller, sekiz santimetreye kadar elde örülerek şeritler hâline getirilmektedir. Daha sonra silindirler arasından geçirilen bu örgüler ezilerek tam bir örgü şerit hâline getirilir. Bu şeritler, uygun uzunlukta kesilerek bilezik ve kolye yapılır. Kakma telkârde ise bir taş, maden veya ağaç yüzey üzerine kazınan şekil ya da oyukların içine tel yerleştirilir. Tel kakma yapılacak yüzey üzerine çizilen şekil, kazıma veya asitle oyma tekniği ile yüzey üzerinde çukurlaştırılır. Bu çukura yerleştirilen çoğunlukla köşeli tel, çekiçle vurularak sıkıştırılır ve şekil içerisine gömülür. Bu teknikle silah kabzaları, bıçak sapları, şemsiye sapları, zarf açacakları, tespihler, nalınlar, ağızlıklar, baston sapları, şamdanlar vb. eşya süslenir.

5. Bu parçadan hareketle hasır telkâri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kakma telkârden nitelikli olduğu
- B) Çeşitli yapım evrelerinin bulunduğu
- C) Yapılışında hangi madenlerin kullanıldığı
- D) Farklı adlandırılmalarının yapıldığı
- E) Gümüş tel işleme sanatının bir türü olduğu

6. Bu parçadan hareketle kakma telkâri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Taş ve madenin elde örülmesiyle yapıldığı
- B) Yapım aşamasında bıçak ve çekiç kullanıldığı
- C) Ağaç yüzeylerine daha kolay işlendiği
- D) Trabzon ve çevresinde yaygınlaştığı
- E) Telin oyma ve kazımayla yerleştirildiği

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bakırcılık ilk kullanımından itibaren diğer el sanatlarında olduğu gibi günlük ihtiyaca göre şekillenmiş bir el sanatıdır. (II) Anadolu sanatında önemli bir yeri olan bakır; kap-kacak yapımında, süs takılarında, miğferlerde, kapılarda, değişik yapı unsurlarında vb. kullanılan, işlenmeye ve süslemeye çok elverişli olan bir madendir. (III) Bakırın işlenmesi; Anadolu'da bir beceri, uzmanlık durumuna gelmiştir. (IV) Bu sanat; yemek kaplarına, su güğümlerine, hamam taslarına ve buna benzer eşyalara işlenen süslemeler ile mangallarda, büyük sinilerde, ibriklerde de kendini göstermiştir. (V) Anadolu'da bakır sanatı, araç ve gereçleri bakımından yerlidir.

7. Bu parçadan hareketle bakırla ilgili olarak

- I. Gereksinim üzerine biçimlenen bir yönü vardır.
- II. Bazı eşyalarda süsleme aracı olarak kullanılmaktadır.
- III. Diğer el sanatlarında görülmeyen özellikleri bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırmalı bilgilendirme vardır.
- B) II. cümlede bir madenin uygulama alanlarına yer verilmiştir.
- C) III. cümlede öznel bir değerlendirme yapılmıştır.
- D) IV. cümlede bir öneride bulunulmuştur.
- E) V. cümlede bir saptama yapılmıştır.

Eleştiri Testi

17

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Eleştiri" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Eleştiride öncelikli olarak içten bir anlatım benimsenmelidir. Ana dil, etkili kullanılmalı; iyi bir planlama yapılmalıdır. Eleştiride eser sadece iyi veya kötü yönleriyle belirtilmez. Eserin iyi veya kötü olmasının nedenleri, hangi özelliklerden dolayı ve neye kıyasla iyi veya kötü olduğu somut örneklerle ve alıntılarla kanıtlanmalıdır. İnandırıcılığın önemli olduğu eleştiride şahsa değil esere mümkün olduğunca tarafsız yaklaşılmalı, olumsuz yönler kadar olumlu yönler de ortaya konmalıdır.

Bu parçada eleştiriyle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazılmasının belli kurallara uymayı gerektirmesi
- B) Eser odaklı bir anlayışla gerçekleştirilmesi
- C) Görüşlerin objektif temelli yansıtılması
- D) Metnin olumlu ve olumsuz yönleriyle irdelenmesi
- E) Düşünceyi geliştirme yöntemleriyle desteklenmesi

3. I. Sanatçıya yönelik eleştiri, eleştirmenin eseri açıklamak için eser ile eseri yapan arasında ilgi kurduğu eleştiri türüdür.
- II. Sanatçıya yönelik eleştiri, biyografik eleştiri ve ruh bilimsel eleştiri olmak üzere ikiye ayrılır.
- III. Bu türde eleştirmen, sanatçının hayatını ve kişiliğini inceler ve elde ettiklerini belge olarak kullanır.
- IV. Eserle yazarın hayatı arasında ilişki kuran eleştiriye biyografik eleştiri denir.
- V. Yazarın ruh dünyasını inceleyip eseri değerlendiren eleştiriye de ruh bilimsel eleştiri denir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve V
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

2. Ünlü eleştirmen, eleştirel yazılar yoluyla sanatçıların edebiyata ne gibi katkılar yapabileceğini somut örnekler vererek anlatmaktadır. Çok yönlü bir düşünme eylemi olan eleştirel incelemenin edebiyat eserinin özellikle biçimsel zenginliğini ortaya çıkarmaya yönelik bir çalışma olduğunu kanıtlamaktadır. O, çoğu zaman güncelden yola çıkarak konunun geçmişiyle yarınıyla ilgili bilgilendirme yoluna gitmektedir çünkü güncel konuları içeren yazılarda ancak böylelikle kalıcılık sağlanabileceğini bilmektedir.

Bu parçadan hareketle sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuşaklarca okunabilmenin formülünü bulduğu
- B) Yapıtların anlatımsal değerini belirtmeyi öncelediği
- C) Tek yanlı bakış açısından uzak olduğu
- D) Geleneksel eleştiri kriterlerinden yararlandığı
- E) Ürettikleriyle yazınımıza katkı sağladığı

4. Cumhuriyet Dönemi'nde 1940'lı yıllardan itibaren eleştiri türünde hem nitelik hem de nicelik açısından önemli gelişmeler olmuştur. Eleştiriye ilgi artmış, yeni eleştirmenler yetişmiştir. Eleştirmenlerdeki artış, eleştiri kuramlarındaki çeşitlilik; eleştirimizin kalitesini de yükseltmiştir. Eleştiride uzmanlaşma başlamış; şiir, roman, hikâye eleştirmenleri gibi sadece bir edebî türde yoğunlaşan eleştirmenler yetişmiştir. Edebî eleştiri türünde biçim-içerik, açıklık-kapalılık, eski-yeni, edebiyatta yarar, toplum için sanat, sanat için sanat, yenilik, sanatta güzel ve fayda gibi genel konuların üzerinde durulmuştur. Roman ve hikâyede yazarların roman anlayışları, kişiyi canlandırmadaki ustalıkları, bakış açıları, dili ve ayrıntıyı kullanmadaki becerileri ele alınan konulardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanımlama
- B) Açıklama
- C) Benzerlik ilişkisi
- D) Karşıtlık
- E) Nesnellik

ÜçDört
Bes

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Eleştiride her ne kadar bir metinden söz edildiği vurgulansa da çoğu kez eserin yazarı veya şairi, eleştirinin nesnesiyle özdeş görülebilmektedir. Eleştirinin bilim ve sanat yönleri de -arzulanmasına ve iddia edilmesine rağmen- çoğu kez birbirinden ayırtılamamaktadır. Eleştiri, ele aldığı malzemesi ve yöntemi itibarıyla edebiyat bilimi ve edebiyat tarihinden de büsbütün ayrı tutulmamaktadır. Eleştirinin göz ardı edilmemesi gereken önemli bir sorunu da bazen eserden ve yazardan çok, eleştiriye gerçekleştirenin bir anlamda kendini ifadesine dönüşmesidir.

5. Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eleştiriye, bilim ve sanat yönlerinin sınırlandırılması bağlamından uzaklaştıran öğeler tartışmaya açıktır
- B) Eleştirinin yadsınamayan özelliklerine vâkıf olan bir sanatçının nesnel kriterleri göz ardı etmeden metin üretmesi gerekir
- C) Pek çok anlamı barındıran eleştiri, çözümsüz gibi gözüken bazı problemleri de beraberinde getirmektedir
- D) Eleştiri, malzemesi ve yöntemi yönünden edebiyat bilimi ve edebiyat tarihinden faydalanmayı birincil öge görür
- E) Eleştiride tek bir metin üzerinde durulduğu söylene de çok katmanlı anlatımlar bu görüşü doğrular nitelikte değildir

6. Bu parçadan eleştiriyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Yazarın kendinden söz edebileceğine
- B) Farklı bilimlerle ilişki durumuna
- C) Asıl konudan uzaklaşılabildiğine
- D) Çeşitli anlayışlarda yazılmaya uygun olduğuna
- E) Bilim ve sanatla özdeş yönlerine

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Yirminci asrın ikinci yarısında Amerika'da en etkili akım olan estetik eleştiri, edebiyatın gayesini kendi içinde arayan bir anlayış içerir. (II) Estetik eleştiri, edebiyatın yalnız kendisine özgü değerlerle ölçülebileceği görüşüne dayanır ve sanatı kendi gelenekleri içinde bir bütün olarak kabul eder. (III) Estetik eleştiriye benimseyen eleştirmenlere göre edebî eserin başarısı, onu meydana getiren unsurların ahenkli bir bütün sağlamasıyla ölçülebilir. (IV) Böyle yapılırsa estetik eleştiri, edebiyat dışındaki ilim dallarından ayrı bir tür olarak gelişmiş olur. (V) Estetik eleştiri, Amerika'da 1930-1950 yılları arasında hüküm süren Yeni Eleştirmenlik Dönemi'ni meydana getirmiştir.

7. Bu parçada estetik eleştiriyle ilgili olarak

- I. Yeni bir devrin öncülüğünü yapmak,
- II. Sanatta bütüncül bakış açısını savunmak,
- III. Ortaya çıktığı yerde etkisini devam ettirmek

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde koşul anlamı vardır?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

Felsefe Testi

18

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Felsefe" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Felsefe; insanın kendini, toplumu, evreni anlama ve açıklama çabasının sonucudur. İlgilenilen konu ve alanlar bakımından eleştirel ve sistemli düşünmeyle düşündüklerini ifade etme sürecidir. Felsefede asıl olan, hakikatin aranmasıdır. Gerçeğin doğru bilgisini bulma çabası; kişiyi kimi zaman evreni araştırmaya, kimi zaman da kendi veya başkalarının düşünceleri üzerine düşünmeye yönlendirir. Felsefe tarihine bakıldığında felsefenin her çağda diğer alanlarla etkileşim içinde olduğu görülür. Bu etkileşimde alanlara atfedilen değer, çağlara göre değişiklik gösterse de felsefe, insan yaşamındaki bütünlüğü anlamlandırmayı sürdürmüştür.

Bu parçadan hareketle felsefeyle ilgili olarak

- İnsanın düşünsel uğraşısıyla orta çıkan bir süreçtir.
- Geçmişte iletişim kurduğu alanlar olmuştur.
- Yönlendirilmeye açık işlevleri vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. MÖ 6.-5. yüzyıl arasında Anadolu'nun batı kıyısında yaşamış bazı filozoflar, doğa olayları hakkındaki açıklamalarıyla öne çıkmıştır. Bu açıklamaların ortak niteliği mitolojik unsurlar içermeyen doğal gözleme ve incelemelere dayanmasıdır. Filozoflar; varlığı, doğayı ve evreni yapmış oldukları gözlemler çerçevesinde belli ilkelerle açıklamaya çalışmıştır. Thales, Anaksimandros, Anaksimenos, Anaksagoras, Ksenofanes ve Herakleitos en çok bilinen filozoflardır. Filozofların çalışmaları, kendilerinden sonrakiler için temel olması ve felsefenin gelişip sistemleşmesine katkı sağlaması açısından önemlidir. Felsefenin sistemli olarak başlaması noktasında çoğu kaynağın bu filozofları işaret etmesi, onların önemini daha da artırmaktadır.

Bu parçada filozoflarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öne çıkanlarının, sonraki filozoflara öncülük ettiklerine
B) Felsefenin düzenli oluşumuna katkı sağladıklarına
C) Gözlemlerini mitolojik öğelere dayandırdıklarına
D) Anadolu'da yaşayanlarının olduğuna
E) Evrenle ilgili ilkesel bakış açılarının bulunduğu

3. (I) Ulaştığımız bu açıklık; Aristo'nun tüm bilgilerin, bilimlerin neden "büyük" babası olduğunu sanırım gözler önüne apaçık serer.

(II) Bunları biraz açıklayacak olursak formel neden, bir şeyin özünün tanımını veren form veya model; maddi neden, bir şeyi bu şeyin bir parçası olarak meydana getiren içkin madde; fail neden, devinimi ya da değişmeyi ya da durağanlığı başlatan ilk ilke; ereksel neden ise bir şeyin varlık sebebidir.

(III) Bu bağlamda Aristoteles'e göre dört neden sıralanabilir: formel neden, maddi neden, fail neden ve ereksel neden.

(IV) Aristoteles'e göre her şeyin yalnızca ilk nedenini bildiğimizde onu gerçek anlamda bildiğimize kanaat getiriyorsak sahip olmamız gereken asıl bilim, nedenlerin bilimi olmalıdır.

(V) Bir evin hareket ettirici nedeni sanat veya mimar, ereksel nedeni bu evin yerine getirdiği işlevi, maddesi toprak ve taşlar, biçimi ise onun formel tanımıdır diye bir örnek vermek sanırım konuyu açıklığa kavuşturacaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Herakleitos, felsefede varlığın oluşu ve değişimi denince akla gelen ilk filozoftur. Bilgelik ile çok bilgi sahibi olmayı birbirinden ayırır. Herakleitos'a göre "arkhe" ateştir. Ateş, ölçüsü değişse de değişimin temelinde bulunur. Ateş, oluşumu sağlar. Bu durum sürekli bir değişim içindedir. Değişimi anlamak için zamanı düşünmek yeterlidir. Her şey karşıtıyla vardır ve kaçınılmaz olarak karşıtına dönüşecektir. Yaşam ölüme, sıcak soğuğa... Değişimin maddesi ateş, ilkesi logostur. Logos ölçüdür, akıldır. Ancak bu aklın her şeyi yeniden başlatmanın dışında belirli bir amacı yoktur. Herakleitos, değişim ve oluşa yönelik düşünceleriyle günümüze kadar birçok filozofu etkilemiş ve etkilemeye de devam etmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme B) Örnekendirme C) Kişileştirme
D) Tanımlama E) Karşılaştırma

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Felsefi düşünce, Antik Yunan'da sistematik bir hâle gelmiştir. Sümer, Mezopotamya, Mısır, Çin, Hint ve İran medeniyetlerindeki kozmos ve erdem anlayışları; felsefi düşünce üzerinde oluşum ve gelişim açısından etkili olmuştur. İlk medeniyetlerde felsefenin yapısını oluşturan varlık, bilgi ve değer alanlarına yönelik görüşler; felsefenin ortaya çıkışını sağlamıştır. Mezopotamya ve Mısır'da yazı öncesi döneme dair pek çok öğeden söz edilir. Ancak bu medeniyetlerin "yazılı" kültüre geçişleri daha önemlidir. Yazı dilinin oluşması, onun öğretilmesi ve aktarılmasını; yazı materyallerinin (tablet veya parşömenler) üretilmesi ise okulların açılmasını sağlamıştır. Bu durum, aynı zamanda üst düşünce üretimi anlamına da gelmektedir. Yazılı kültüre Sümer (çivi yazısı) ve Mısır ile (hiyeroglif yazı) geçildiği kabul edilir. Felsefi düşünce içinde bu kültürler, ilkler olarak görülmektedir. Sümerler, çamurdan yaptıkları (kil) tabletler üzerine *Gılgamış Destanı*'nı yazmıştır. Bunlar, düşünce ve medeniyetlerin yazılı kültürdeki ilk büyük örneklerini oluşturmaktadır.

5. Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Okulların açılmasında yazı dilinin işlevinin olması,
- II. Felsefi düşüncenin ilk önce Antik Yunan'da düzenli hâle gelmesi,
- III. Medeniyetlerin yazı öncesi devirle ilgili birçok düşünceyi üretmesi

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. I. Kozmos ve erdemle ilgili düşünüş biçimlerine sorgulayıcı yöntem getirilmiştir.
II. Üst düşünce üretiminin gerçekleşmesi sağlanmıştır.
III. Felsefenin yapısını oluşturan unsurlarla ilgili düşünceler ortaya çıkmıştır.
IV. Yazılı kültürle ilgili ilk örnekler ortaya konmuştur.

Bu parçaya göre ilk medeniyetlerin felsefeye katkısıyla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve IV E) II, III ve IV

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Anaksimandros'a göre ilk neden nicelik olarak sınırsız, nitelik olarak ise belirsiz olmalıdır. Bu da su gibi fiziksel bir madde olamaz. Arkhe; duysal olmayan bir varlık, soyut bir ilkedir. Sonsuz olan bu ilk neden apeirondur. Apeiron, bütün varlıkların temelidir. Apeirondan ilk olarak birbirine karşıt olan sıcak ve soğuk ortaya çıkmıştır. Bütün varlıklar da bu iki durumun oluşturduğu zıtlıklardan oluşur. Empedokles'te arkhe, dört ana maddeden oluşur: su, toprak, hava ve ateş. Kendinden başka bir şeye indirgenemeyen ve hareketsiz olan bu ana maddeleri hareket ettiren dış bir gücün olması gerektiğini söyler. Bu güç, sevgi ve nefrettir.

7. Bu parçadan hareketle Anaksimandros ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk nedeni içeren bir görüşünün olduğu
B) Suyu fiziksel bir madde olarak görmediği
C) Duyusal olmayan varlıktan söz ettiği
D) Bütün varlıkların temelini açıkladığı
E) Apeiron'un ilkin zıtlık esaslı olduğunu ileri sürdüğü

8. Bu parçadan hareketle Empedokles ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Arkhe konusunda Anaksimandros'tan farklı düşündüğü
B) Dört ana maddeyi evrenin özü kabul ettiği
C) Havanın ve ateşin yalın durumda olması gerektiğini savunduğu
D) Su ve toprağı hareketli madde olarak tanımladığı
E) Evrende sevgi ve nefretten başka güç tanımadığı

Fıkra Testi

19

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Fıkra" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Fıkra yazılarını diğer yazın türlerinden ayıran en önemli özellik, bu tür yazıların diğer türlere göre ömrünün az olmasıdır. Fıkra yazarı, günlük bir yazı kaleme alırken okuyucunun ilgisini çekecek konular bulmakla birlikte bu konuları çarpıcı bir şekilde işlemeli, etkin bir dil kullanmalıdır. Kültürel derinliği bulunan, hitap ettiği kesimin sosyokültürel özelliklerini ve bu grubun dil kullanımı, espri anlayışı gibi özelliklerini bilen, günlük olayları dilin kıvraklığıyla yoğunabilen yazarlar bu türde tutunabilir; yarına kalabilir.

Bu parçada fıkra yazılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmmiştir?

- A) Diğer türlerle karşılaştırılmasının okura bir fayda sağlamadığına
- B) Yazarın okurun yönelimlerini, isteklerini bilerek konu seçmesi gerektiğine
- C) Nükteli dil kullanmanın, okuru daha çabuk etkileyebileceğine
- D) Okurun seviyesini gözetken yazarların oldukça başarılı olduğuna
- E) Dili ustaca kullanan, donanımlı yazarların bu türde kalıcılığı yakalayacağına
2. Gazete veya dergilerin belirli sütunlarında, gündelik konuları ya da ülke ve toplum sorunlarını, bir görüş ve düşünce etrafında, yazarın kişisel yorumları çerçevesinde, akıcı bir dille ifade eden yazılara fıkra ya da köşe yazısı denir. Gazete fıkrası (edebî/yazınsal fıkra) ve mizahi fıkra olmak üzere iki çeşit fıkra vardır. Gazete fıkralarının bir diğer adı da köşe yazılarıdır. Köşe yazılarını "gündelik siyasi, sosyal ve kültürel olaylar başta olmak üzere serbest bir şekilde seçilmiş herhangi bir konuyu, bir meseleyi belli bir görüş ve düşünceye göre ele alıp işleyen, yorumlayan, ele aldığı bir konu etrafında bir kamuoyu oluşturma amacı taşıyan, kısa ve özlü, çoğunlukla sade ve konuşma diliyle yazılmaya çalışılan gazete ve dergi yazıları" şeklinde tanımlayanlar da vardır.

Bu parçadan hareketle köşe yazısıyla ilgili olarak

- I. Ele alınan düşüncelerini kanıtlama amacı taşımaktadır.
- II. Farklı tür ve tanımlamaları içeren yönü vardır.
- III. Gazete ve dergilerde her gün düzenli olarak yayımlanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

3. (I) Gazete fıkralarında bulunan düzen ve tekrarlayan yapılar, bilişsel olarak değerlendirilmelidir. (II) Çünkü bunlar, yazarın bu metni oluştururken kullandığı stratejileri yansıtır. (III) Bu stratejiler, aynı zamanda belli bir topluluğa ya da söyleme ait olan gelenekselleşmiş sosyal bilgiyi de ele verir. (IV) Diğer bir deyişle bilişsel yapı öncelikle fıkrayı oluşturan yazarın gelenekselleşmiş ve standartlaşmış düzenini yansıtır. (V) Ayrıca okuyucunun metne karşı olan olası kişisel tepkisini de açığa çıkarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu ikinci anlamda; bilişsel yapı, bir kişide bulunduğu varsayılan çerçeve ya da şema kuramlarının ilgilendiği bilgi organizasyonundan farklıdır." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Leylek yaz mevsiminin kuşu değil, bizzat yazdır. Kırmızı gagasının takırtısı, ses hâline gelmiş sıcak bir temmuzdur. Bir baca üstünden ufka çizilen bir leylek şekli, muhayyileye neler hatırlatmaz: Maviliği içi bayıltan sonsuz, derin gökyüzü... Yeşil bir vadide gizlenmiş minareli, küçük, beyaz bir şehir... Yarasaların uçuştugu, kavak ağaçlarının hafif hafif sallandığı yeşil bir akşam... Sıcak bir Asya gecesi... Damların yan duvarlarına dayanarak gizli gizli konuşan ve doğacak bakır bir ayı bekleyen siyah zülüflü, altın ve mercan gerdanlıklılı kadınlar... Alçak bir gece semasına serpilmiş büyük yıldızlar... Bütün bu yıldızların içinde bir leyleğin düşünen gagası...

Bir fıkradan alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalın bir dil kullanılmıştır.
- B) Kanıtlama çabası güdülmemiştir.
- C) Betimleyici öğeler vardır.
- D) Mecazlı sözlere yer verilmiştir.
- E) Düşünceler, alıntılarla pekiştirilmiştir.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Gazete ve dergi yazısı olan fıkra, edebiyatımızda gazetelerin çıktığı Tanzimat Dönemi'nde yazılmaya başlanmış, zamanla da gelişmiştir. (II) Halk edebiyatındaki kısa hikâyecikler olan güldürücü fıkralar ise anonimdir. (III) Fıkra, günümüzde köşe yazısı olarak adlandırılmaktadır. (IV) Bazı fıkralar edebî bir niteliğe sahiptir; bu tür fıkralarda günlük bir olay ele alınsa da üslup açısından yazı kalıcıdır. (V) Ahmet Rasim, Ahmet Hâşim, Yusuf Ziya Ortaç, Şevket Rado, Falih Rıfkı Atay bu tür fıkralarda usta sanatçılardır.

5. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede öğretici bir türün dönemsel durumuna değinilmiştir.
B) II. cümlede niteleyici sözcüklerden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede farklı bir adlandırmaya yer verilmiştir.
D) IV. cümlede öğretici metnin türlerinden ayrılan yönü açıklanmıştır.
E) V. cümlede sadece fıkra türünde yazan usta sanatçılardan söz edilmiştir.

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilgilendirici metin türlerinden köşe yazıları, çocuk edebiyatı alanında diğer edebî türlerin gölgesinde kalmıştır. Oysa ilköğretim çağındaki öğrencilerin gelişim dönemleri göz önünde bulundurulduğunda köşe yazılarının birçok yarar sağlayacağı mutlaklıdır. Özellikle öğrencilerin dil gelişimine katkı sağlayacağı ve öğrencilerin düşünce ufkunu genişleteceği öngörülmektedir. Köşe yazılarının günlük kaleme alınması, ilgi çekici konular üzerine olması ve dilin inceliklerinden yararlanılması, toplumda bir kamuoyu oluşturma amacı gütmesi gibi özellikleriyle birlikte öğrencinin yurtta ve dünyada gelişen olaylar hakkında fikir sahibi olurken vatandaşlık görevlerini anımsayacağı, ana dilinin kullanım inceliklerini fark edeceği varsayılmaktadır.

7. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Yurttaşlık sorumluluklarının hatırlatılmasına katkısı olan bilgilendirici metin türü vardır.
B) Belirli çağındaki çocukların dillerini geliştirmelerinde köşe yazılarının payından söz edilebilir.
C) Üslup inceliklerinin öğrencilere aktarılmasında yetkin sanatçıların ürettikleri daha önemlidir.
D) Çocuk edebiyatı alanında görmezden gelinen öğretici metinler olmuştur.
E) Bir düşüncenin yaygınlaştırılmasında köşe yazılarının rolü yadsınamaz.

8. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Kesinlik belirten yargı vardır.
C) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
D) Mecazlı ifadeler kullanılmıştır.
E) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.

Fizik Testi

20

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Fizik" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Dönme hareketi denilince akla birçok örnek gelir. Lunaparktaki bir dönme dolabın hareketi, döner kavşağın çevresindeki araçların yaptığı hareket, saatin akrep ve yelkovanı ile tekerleğin hareketi, elektronların çekirdek çevresindeki dolanımı, Dünya'nın Güneş, Ay'ın Dünya çevresindeki dönüş hareketleri gibi... Ancak her dönme hareketinin bir düzgün çembersel hareket olmadığını bilmek gerekir. Bir hareketlinin sabit bir eksen etrafında, eşit zaman aralıklarında eşit yollar almasına ya da sabit bir nokta etrafında, sabit büyüklükte bir hızla dönmesine düzgün çembersel hareket denir. Düzgün çembersel hareket kavramının öğrenilmesi; uyduların, gezegenlerin ve atom çekirdeği çevresindeki elektronların hareketlerinin anlaşılmasına yardımcı olur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzgün çembersel hareketin belirgin bir tanımı henüz yapılamamıştır.
- B) Dünya'nın Güneş, Ay'ın Dünya çevresindeki dönüş hareketleri; coğrafya biliminin konusudur.
- C) Dönme hareketinin saatin akrep ve yelkovanı, tekerleğin hareketi gibi çeşitleri vardır.
- D) Uyduların ve gezegenlerin hareketlerinin anlaşılması, bilimlerin ortak uğraşısının sonucudur.
- E) Tüm dönme devinimlerini düzgün çembersel hareket olarak değerlendirmek yanlıştır.

2. Radyoaktivite, atom çekirdeğinin tanecik veya gama ışıması yayarak parçalanmasıdır. Bu parçalanma sonucunda enerji açığa çıkar. Bazı atom çekirdekleri çeşitli yollarla ışıma yapabilir. Kendiliğinden veya dışarıdan bir etkiyle çekirdeği bozunuma uğrayabilen atom çekirdeklerine radyoaktif çekirdek, bu atomların oluşturduğu maddelere radyoaktif madde denir. Radyoaktif bozunma kendiliğinden gerçekleşirse doğal radyoaktiflik, dışarıdan bir etkiyle gerçekleşirse yapay radyoaktiflik adını alır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Atom çekirdeğinin gama ışıması yayarak parçalanmasının bir sonucu vardır.
- B) Doğal radyoaktiflik, radyoaktif bozunmayla ilgili bir kavramdır.
- C) Yapay radyoaktifliğin gerçekleşmesi, belirli bir şarta bağlıdır.
- D) Atom çekirdeklerinin bir kısmında ışıma oluşması, ihtimal dâhilindedir.
- E) Radyoaktif madde, parçalanmayla oluşan enerjinin açığa çıkmasının bir sonucudur.

3. ----. Siyah cisimler tarafından cismin sıcaklığına bağlı olarak yapılan ışımaya da siyah cisim ışıması denir. Güneş ve yıldızların yaptığı ışıma, kor hâline gelmiş kömür parçaları arasındaki ışıma, yüksek sıcaklığa kadar ısıtılan demirden yayılan ışıma; siyah cisim ışımasına örnek olarak gösterilebilir. Siyah cisimler görünür bölgede kırmızı ışıma yaparken cismin sıcaklığı arttıkça turuncu, sarı, yeşil ve maviye doğru değişen ışımlar yapar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Işığın tamamını soğuran ve sıcaklığa bağlı olarak her dalga boyunda ışıma yapan cisimlere siyah cisim denir
- B) Siyah cisim, bu yönüyle üzerine düşen ışığın tamamını absorbe ederek farklı bir ışımaya yol açar
- C) Siyah cisim, yüksek sıcaklığa kadar ısıtılan demirden yayılan ışımayla oluşan fiziksel bir kavramdır
- D) Güneş ve yıldızların yaptığı ışımanın siyah cisim ışımasına örnek olarak gösterilmesi de yeni bir keşif değildir
- E) Cisimlerin sıcaklık arttıkça farklı renklere dönüşmesi, bilim insanlarının ilgisini çekmeye devam etmektedir

4. 19. yüzyıl sonlarında yapılan çalışmalarda bazı metallerin üzerine düşürülen ışığın metalden elektron yayılmasına sebep olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmaların başında 1887 yılında Heinrich Rudolf Hertz'in yaptığı çalışmalar gelir. Hertz'in oluşturduğu düzende aralarında kısa mesafe bulunan küreler, bir indüksiyon bobinine bağlıdır. Bobin sağladığı voltaj ile kürelerden birini pozitif, diğerini negatif yüklü hâle getirir. Kürelerin arasında oluşan elektrik alanının büyüklüğü belli bir değere ulaştığında kıvılcım atması olur ve ivmeli hareket yapan elektronlar, elektromanyetik dalga yayar. Elektromanyetik dalgayı oluşturan fotonlar, alıcıdaki küreler tarafından daha az soğurularak elektron yayılmasını sağladığından alıcıda akım oluşur. Hertz'in oluşturduğu bu düzenek, fotoelektrik olayının ilk kez gözlemlendiği düzenektir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Çoğullaştırma C) Benzetme
- D) Örneklendirme E) Karşılaştırma

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ultraviyole ışınları, insan derisinde tahribat yaparak deri kanseri riskini artırır. Ultraviyole ışınlarından korunmak için koruyucu kremler kullanılabilir. Ultraviyole ışınları özellikle dezenfeksiyon için kullanılır. Ameliyathanelerde ve diş kliniklerinde kullanılan malzemeler, kimyasal maddelerle temizlendikten sonra ultraviyole ışınlarla mikroplardan arındırılır. Gama ışınları ise elektromanyetik dalga spektrumunun en küçük dalga boyuna sahiptir. Radyoaktif çekirdeklerin nükleer tepkimeleri sırasında yayılır. Gama ışınları, yüksek enerjili ışınlar olduğundan canlı dokularda tahribat oluşturur. Bu nedenle radyasyon uyarı sembolü olan yerlerden uzak durulmalıdır. Gama ışınları astronomide, gezegen özelliklerinin belirlenmesi ve kanserli hücrelerin yok edilmesinde kullanılır.

5. Bu parçadan hareketle ultraviyole ışınlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sağlık alanında kullanıldığı
- B) Medikal gereçlerin temizliğinde kullanıldığı
- C) İnsan sağlığına ciddi zararlar verdiği
- D) Krem kullanılarak zararından korunulabileceği
- E) Kimyasal maddelerle kullanılması gerektiği

6. Bu parçadan hareketle gama ışınlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanser hücrelerini yok edici özelliği bulunduğu
- B) Ultraviyole ışınları gibi, nükleer tepkimeyle yayıldığı
- C) Yüksek enerjili ışınlarıyla canlılara yarar sağladığı
- D) Dalga boyu bakımından ultraviyole ışınlarından ayrıldığı
- E) Uyarı sembolü olan yerlerde sıkça görüldüğü

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Kuantum fiziğinin günlük hayatta işlevsellik kazanma sürecinde önemli bir yere sahip olan nano yapılar, 1-100 nanometre arasındaki yapılardır. (II) Bu boyutlarda sistemlerin fiziksel davranışlarında farklı özellikler gözlenir. (III) Bu özellikleri kuantum fiziğinin ilkelerinden yararlanarak açıklayan bilim dalına nanobilim denir. (IV) Nanobilimden elde edilen sonuçların hayatın içindeki uygulamaları olan nanoteknoloji, yeni yapılar tasarlanmasını ya da bu yapılara yeni özellikler kazandırılıp yeni işlevlerde kullanılmasını sağlar. (V) Bu nedenle nanoteknolojinin amacı, nano boyutlarda aygıtlar geliştirmek ve bunların günlük hayatta kullanılmalarını sağlamaktır. (VI) Söz konusu niteliğinden dolayı nanoteknoloji, en küçük maddelerin teknolojisi olarak da tanımlanabilir.

7. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede nicel veriler kullanılarak işlevsiz bir kavramdan söz edilmiştir.
- B) III. cümlede kuantum fiziğinin ilkeleri ve tanımı vurgulanmıştır.
- C) IV. cümlede bir bilim dalının yaşamdaki pratiğinin ne olduğu açıklanmıştır.
- D) V. cümlede teknolojinin yaşamla ilgili tek amacının olmadığına değinilmiştir.
- E) VI. cümlede küçük maddelerin teknolojisi sözünün yanlış tanımlanmasından yakınılmıştır.

Gezi Yazısı Testi

21

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Gezi Yazısı" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Bir yazarın çeşitli sebeplerle yurt içinde ve yurt dışında gittiği yerlerdeki gözlem, tespit, deneyim ve yorumlarını canlı ve etkileyici bir dille aktardığı yazı türüne gezi yazısı denir. Gezilebilecek her yer, gezi türüne konu olabilir. Bu tür eserlerde en önemli husus gözlemlerdir. Diyaloglardan, rivayetlerden, hikâyelerden, efsanelerden, anılardan, atasözlerinden ve deyimlerden faydalanılması bu türün önemli özelliklerindendir. Gezi yazılarının okunurluğu, anlatılanların ilgi çekiciliğine bağlıdır. Söylenenlerin gözlem ürünü olması, anlatıma düş gücünün karışmaması gerekir. Bu tür eserlerde betimleyici, öyküleyici, açıklayıcı anlatım gibi anlatım biçimlerinden; örnekleme, karşılaştırma, sayısal verilerden yararlanma gibi düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılır.

Bu parçadan hareketle gezi yazılarıyla ilgili olarak

- Gözlem, başat öğelerden biridir.
- Düşünceyi geliştirme yollarından yararlanmaya elverişlidir.
- Gezilebilecek yerlerle ilgili öneri listesi barındırır

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Kahvaltıdan odama dönünce on birinci katta başımı pencereden uzatıp baktım. Atlantica adlı, Copacabana'ya paralel sahil yolu üstündeyiz. Sağda Copacabana uzanıyor: geniş cadde, sonra daha da geniş kumsal... Bu erken saatte bile birileri var orada. Kıyıya büyük dalgalar vurduğunu buradan görebiliyorum. Demek ki deniz bizim Kilyos ya da Patara gibi. Rüzgâr filan yok ama tabii koca okyanus bu. Büyük bir koy içinde olmamıza rağmen büyük dalga var. Solda ise kentin ana caddelerinden biri, Copacabana... Burayı Rio'nun İstiklal Caddesi gibi düşünebilirsiniz yani Beyoğlu ile (Henüz denize girilebilir temizlikte.) Feneryolu Bostancı sahil yolu, aralarında elli metre kadar bir mesafeyle yan yana uzanıyor gibi.

Bu parçada değinilen konular arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- Bir mekânla ilgili gözlemlere yer verilmesi
- Zamanın belirli bir kesitinden söz edilmesi
- Gezilen yerin karşılaştırma yapılarak yansıtılması
- Okyanusla ilgili izlenimlerin ortaya konulması
- Yazarın ülkesine duyduğu özlemi dile getirmesi

3. I. Yalılar, İstanbul'da yaşayan herkesin önünden geçtiğinde imrenerek baktığı tarihsel emanetlerdir.
- II. Ateşin hışmından kurtulanlarda geçmiş kuşakların yaptığı gibi gerçek İstanbullu birkaç aile oturmaya sürdürüyor.
- III. Ama birçoğu uzun süre bakımsızlığın ardından vefasızca terk edildi, birçoğu da yandı.
- IV. Çarpık yapılaşmadan önce yeşillikler arasından görünen bu emanetler, önlerinde süzülen rengârenk kayıklarıyla kıskanılacak bir manzaraydı.
- V. Belki siz de bir gün bu ailelerden birinin yalısının cumbasında, sofasında misafir olursunuz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

4. Kentin bu bölgesinde hava kararırken böyle yerler de şenlendi. Bazı sokaklarda kaldırım kafeleri, tıklım tıklım... Sokakta, geniş kaldırıma taşmış bir yer, belli ki yemek de veriyor, dikkatimi çekti; çekmemesine imkân yok çünkü önünde küçük bir gezgin orkestra konser veriyor. Akşam yemeği faslını burada tamamlamaya karar verip bir yere çöktüm. Çalgıcılar beş kişi. Biri mandolin tipi telli bir alet çalıyor, öbür dördünde çeşitli davullar, vuruşlular var (Daha sonra bunun benzeri başka gruplar da gördüm.). Gayet iyiler. Eski kent aynı zamanda iş merkezi. İnsanlar, bürolarından çıkınca zaten çoğu tanıdık olan böyle yerlere geliyor; birkaç saati buralarda geçiriyorlar. Çoğu kişi birbirini tanıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Mecazlı söyleyişe yer verilmiştir.
- Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- Önerilerde bulunulmuştur.
- Öykülemekten yararlanılmıştır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eski Türk edebiyatında gezi yazısına “seyahatname” denirdi. Türk edebiyatında en eski seyahatnameler, Timur’un oğlu Şahruh’un yanında bulunan Gıyaseddin Nakkaş’ın yazdığı *Acâibü'l-Letaif*’tir. Tanınmış denizcilerimizden Seydi Ali Reis’in *Mir’âtü'l-Memâlik (Memleketlerin Aynası)* adlı eseri, ilk gezi yazısı örneği kabul edilir. Eser; Seydi Ali Reis’in Hindistan, Afganistan, Buhara ve Maverâünnehir yoluyla Edirne’ye dönüşü sırasında başından geçen serüvenleri kapsar. Evliya Çelebi’nin 17. yüzyılda yazdığı *Seyahatname* adlı eser ise dünya edebiyatındaki en iyi örneklerle boy ölçüşebilecek niteliktedir. Bu eserin birinci bölümü, her yönü ile İstanbul’u anlatmaktadır. Piri Reis’in yazdığı *Kitabı Bahriye* adlı eseri, vermiş olduğu coğrafya ve deniz bilimi bilgileri dışında mükemmel bir Akdeniz seyahatnamesi sayılabilir.

5. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Gezi yazısının başka bir anlamı var mıdır?
- B) Türk edebiyatında gezi yazısının tarihsel gelişiminden söz eder misiniz?
- C) Piri Reis, gezi yazısı türünde eser kaleme almış mıdır?
- D) Gezi yazısı türünde yazılan ilk eser hangisidir?
- E) Gezi türünde yazan bir sanatçı, eserini oluştururken neler yapmalıdır?

6. I. *Seyahatname* adlı eserde kapsamlı bir İstanbul anlatımına yer verilmesi
- II. Seydi Ali Reis’in eserinde anılarından söz etmesi
- III. En nitelikli gezi yazılarının geçmişte üretilmesi

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Söke’ye gitmek için Selçuk’tan otobüse bindik. Otobüsümüzün adı neydi? Telâştan bakmamış olacağım ama yolda karşımıza çıkan otobüslerin, kamyonların adlarını okumakla epey eğlendiğimizi hatırlıyorum. Anadolu’da taşıtlara takılan adlarla bir kitap yazılabilir. Bu kitap; dört tekerlekli, motorlu taşıtın taşra hayatında oynadığı büyük rolü de tek tek kişilerin ve halkın psikolojisini de aydınlatır. Adamın biri kamyonuna “Yolların bülbülü” demiş, öteki “Tapon” adını takmış, nazar değmesin diye olacak yoksa kamyonu hiç de tapon yani işe yaramaz değil. Toz bulutları arasında çıkagelen “Gangster”, arabasının gücünü insanlaştıran bir sinema meraklısınıdır herhâlde. Şu güzel ve ferah otobüse “Hicran” adını takan adam da olsa olsa bir alaturka şarkı düşünür. Çoğu adlardan tabiat sevgisi ve şiir fışkırıyor: İşte “Doğan Şafak”, işte “Açılın dağlar, çiçekler”, “Yol ver yeşile, gitsin işine” diye bir beyit bile düzmüş birisi. “Yollar hiç tükenir mi?” adına ne dersiniz? Beni çok düşündürdü.

7. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sosyal yaşamın gerçekliğine
- B) Doğa sevgisinin taşıtlara verilen isimlerle ortaya konduğuna
- C) Taşıtların taşra insanları üzerindeki etkisine
- D) Taşra yaşamına duyulan özleme
- E) Taşıtlara verilen isimlerin gerekçesine

8. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Seyahat etmenin insanı eğlendiren yanları vardır.
- B) Anadolu’da kitap yazmaya elverişli konulara rastlanabilir.
- C) Yakıştırılan isimlerin her kitapta farklı değerlendirilmesi doğal karşılanmalıdır.
- D) Taşrada birtakım olgular, halkın psikolojisini yansıtmada araç olabilir.
- E) Taşralı insanın bazı nesnelere taktığı isimlerin düşündürücü özelliği bulunabilir.

Günlük Testi

22

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Günlük" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Türk edebiyatında günlük türünün ilk örnekleri ruznamedir. Günlük türünün divan edebiyatındaki karşılığı ruznamedir. Ayrıca vakayiname, seyahatname, sefaretname gibi eserlerde günlük türüne özgü özelliklere rastlanmaktadır. Türk edebiyatında günlük türünün Batılı anlamdaki ilk örnekleri Tanzimat'la birlikte görülmeye başlanmıştır. Direktör Ali Bey'in görev amaçlı seyahatlerinde tuttuğu notlardan oluşan *Seyahat Jurnalı*, türün Batılı anlamdaki ilk örneğidir. Bunu şair Nigâr Hanım'ın *Hayatının Hikâyesi* adlı eseri takip etmiştir. Günlük şeklinde düzenlenen roman, hikâye ve şiirler de vardır. Andre Gide'in *Kalpazanlar* adlı romanı, Ayfer Tunç'un *Suzan Defter* adlı hikâyesi, Nâzım Hikmet'in *Saat 21-22 Şiirleri* adlı eseri günlük şeklinde düzenlenmiştir.

Bu parçadan hareketle günlük türüyle ilgili olarak

- Yazınsal eserlerin bir kısmında günlük türünden yararlanılmıştır.
- Klasik edebiyatta günlüğün yerini tutan ürünler ortaya konmuştur.
- Batılı anlayıştaki örnekleri çoğunluk roman şeklinde düzenlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

2. I. 22 Mayıs Cuma, yine birkaç gündür İstanbul'dayım ve ne güç bu şehirde yaşamak.
- II. İstanbullular günlerinin yarısını yolda geçiriyorlar.
- III. Değil, burada pek az kimse işine yakın bir yerde oturabilir.
- IV. Ben adada oturduğum için "Bana mı öyle geliyor?" diye düşündüm.
- V. Öyleyse bütün gün bir taşıt arkasından koşacak: Tramvay, otobüs, dolmuş...

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve V B) III ve IV C) IV ve V
- D) II ve III E) II ve IV

3. 16 Haziran

Dolmabahçe'deki lunapark açılmış. Bitişğinde de bir sirk var. Öyle iyi ayarlamışlar ki sirkten çıkanlar lunaparktan geçmek zorundalar. Lunaparkta akla gelen her türlü oyuncığa bindik. Yüreğimin ağzıma gelmesini seviyorum galiba. Dünya da sizinle ötelere savruluyor. Baktım da oğlum hiçbir şeyin tadını çıkaramıyor yeterince. "Bundan sonra nereye gideceğiz?" ya da biraz büyüdükten sonra "Bundan sonra ne yapacağız? Yarın arkadaşımın doğum günü var, iyi ama ya öbür gün?" "Bu kitap bitince hangisini okuyacağız?" soruları bitmiyor. Yaşadığı anı bilerek, tadına vararak yaşayan bir çocuk ya da bir genç göremiyorum ortalıkta. Acaba bu duygu bir güvensizlik, yarına, bir an sonraya güvenememe duygusundan mı çıkıyor, yoksa o anı, o yarını, o kitabı hep elde bir sayma doyunluğundan mı? İşin içinden çıkamadım.

Bu parçada değinilen konular arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çocukların sorgulayıcı bir tutum içinde olması
- B) Eğlence araçlarının insanda heyecan yaratması
- C) Yazarın iç dünyasında çatışma yaşaması
- D) Zamanın çoğunun lunaparkta geçirilmesi
- E) Yaşananlarla ilgili çeşitli yorumlar yapılması

4. 14 Aralık İstanbul

Hacer Hanım geldi ansızın. Öldü sanıyordum, hiç bu kadar açmamıştı arayı. Geçen yaz, son geldiğinde, hastaydı zaten: çarpıntı, damar sertliği, gerginlik... Hacer Hanım'ın hayatı, anlatılsa roman olur. Birkaç hikâyeme konuk sanatçı olarak katıldı. Şöyle diyeyim Katherine Mansfield'in ağzından: "Geçmişini düşünüp ağlayacak vakti yoktur onun. İyi ki!... Çünkü baştan başlasa, bir kerecik ağlasa bir daha sonu gelmez gözyaşlarının. Dünyada rahatça bu kadar gözyaşı dökebileceği bir yer de yoktur üstelik." Sevincimden, elim ayağım birbirine dolandı. "Puf böreği yap!" dedim, "İstersen dolma, canın ne istiyorsa..." Yoksa biliyorum, alacak eline süpürgeyi ya da camları silmeye kalkışacak. Hiçbir iş yapmazsa benim para vermem güçleşecek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Alıntı yapma B) Öyküleme C) Betimleme
- D) Kalıplaşmış söz E) Varsayım

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günlük (günce); kişilerin yaşadıkları olayları, olaylarla ilgili duygu, düşünce ve izlenimlerini, hayallerini günün gününe tarih belirterek yazdıkları yazı türüdür. Öğretici metinler içinde yer alan günlükler; yazarın iç dünyasını, yaşadıklarını, tanık olduğu olayları yansıtır. Bilim, sanat ve siyaset alanındaki tanınmış kişilerin günlükleri, tarihî olayların aydınlatılmasına yardımcı olur. Günlükler, genellikle yazarın kendisiyle dertleşme amacıyla yazdığı yazılardır. Günlüklerin çoğu yayımlanmaz ancak daha hayattayken yayımlatmak için günlük yazan sanatçılar olduğu gibi ----.

5. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yazarın bir köşede tuttuğu notları kitap hâline getirenler de olabilir
- B) özel bilgiler içeren günlüklerin de yayımlanması hoş görülmebilir
- C) sanatçının ölümünden sonra yakınlarınca yayımlanan günlükler de vardır
- D) tanıklıkları anlatması yönüyle günlüklerde yalın anlatım da tercih edilebilir
- E) günlük yayımı için yazarının ölümünün beklenilmesi de doğru değildir

6. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Günlük deyince ne anlaşılmalıdır?
- B) Günlükte üzerinde durulan belirli bir konu var mıdır?
- C) Günlüklerin tarihsel olaylarla ilgisinden söz eder misiniz?
- D) Günlüklerin, yazarına bakan yönü olur mu?
- E) Günlük türünün yazınıımızdaki gelişimiyle ilgili neler söylersiniz?

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1 Haziran

Gerçek bir ay başlangıcı. Yazın geldiği ortada. Hava sıcak ama boğucu değil. Bozkır, yazın geldiğinin farkında. Ankara'da yaz başlangıcı farklıdır, böyle mattır; kaldırımlardan, topraktan fışkırmaz sıcak. Yayılır, havada durur, renkleri parlaklaştırır. Güneş, uzun süre yerine çakılı kalır. Selçuk Baran'ın Baraj'daki evine davetliydik. Ayhan'ın elinden çıkma bir ev... Bir kadının arayabileceği bütün incelikler düşünülmüş. Bulaşığı, yemek yapmayı kolaylaştıracak yığınla ayrıntı... Geniş bir çayır var evin önünde. İğdelerin, ezik papatyaların kokusu çayırı ve evi tutuyor. Bir iki gelincik bile serpilmiş en kırmızısından. Küçük tahta bir köprüyü aşır toprak yola varıyorsunuz. Dere kıyısında salata, marul yetiştiriyorlar. Noel ağaçlarını andıran kocaman, yeşil şeyler. Bir kulübede de tavşanlar var. Selçuk'la attık kendimizi çayıra. Küçük bir alanda ne çok, ne çeşitli otlar, dikenler, daha bilmem neler var! Birbirlerinden birbirlerini besliyorlar. İneklerin, kuzuların sesi çok uzaktan geliyor oysa hepsi burnumuzun dibindeler.

- 7. I. Olaylardan kişi, zaman ve mekân ilgisiyle söz edilmiştir.
- II. Doğayla iç içe bir yaşam coşkusu dile getirilmiştir.
- III. Yaşanılan mevsim üzerine yorumda bulunulmuştur.

Yukarıda numaralanmış yargılardan hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Doğanın insan ruhuna yansıyan etkileri vardır.
- B) Mimari eserlerde kullanışlı olma, gözetilmesi gereken bir konudur.
- C) Doğaya zarar verecek uygulamalardan uzak durulmalıdır.
- D) Beslenmeye katkı sağlayan çeşitli bitkiler vardır.
- E) Bazı şehirlerde yaz mevsimi farklı yaşanabilir.

İnsan ve Toplum Testi

23

- Bu testte yer alan soruların metinleri "İnsan ve Toplum" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

- Her toplum, daha çocukluktan itibaren üyelerinin uyacakları maddi ve manevi değerleri, özel ve genel kuralları ortaya koyar; bunlara uymayanları kendine has metotlarla cezalandırır. Toplumda geçerli olan giyimler, davranışlar, konuşmalar, yiyecekler vb. ayrıntılı olarak tespit edilir. Bireyler, ait oldukları toplumun değerlerini ve kurallarını öğrenip benimseme, onları içselleştirme yoluyla sosyalleşir.
 - Sosyalleşme, sosyal ve kültürel şahsiyetin meydana gelme sürecidir; bilinçli veya bilinçsiz olarak devam eden bir eğitim süreci ile birlikte gençlik döneminin bitişi ile sınırlıdır. Ama hangi yaşta olursa olsun toplumda üstlenilen ve öğrenilen her yeni sosyal davranış, her yeni bir gruba katılma sosyalleşme sayılabilir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- Farklı düşünceyi pekiştirmeye yönelik çeşitli örnekler sunmaktadırlar.
- Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

- Olumsuz sapma; toplumun çoğunluğunca hoş karşılanmayan, onaylanmayan, toplumsal değer ve normlara uygun olmayan, negatif türden davranışlara verilen addır. Hırsızlık yapmak, yalan söylemek, uyuşturucu madde kullanmak, aile içi şiddet uygulamak gibi davranışlar toplum içinde doğru olmayan davranışlar olarak kabul edilir. Bazı insanların kendi aralarında çete kurmaları ve düşüncelerini diğer insanlara zorla kabul ettirmeye çalışmaları da bu sapma türüne girer. Adi suçlar, şiddet, uyuşturucu bağımlılığı, rüşvet, terörizm vb. olumsuz sapma türlerindendir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Tanımlama yapılmıştır.
- Gerekçeli öneri vardır.
- Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- Benzerlik ilişkisinden yararlanılmıştır.
- Örnekleme başvurulmuştur.

- Bireylerin statülerine uygun olarak birden fazla toplumsal rolü vardır. Bu rollerden biri anahtar (temel) rol durumundadır. Bireyin anahtar rolü, onun anahtar statüsüne göre belirlenir. Anahtar statü ve rol ise toplumsal yapıya göre belirlenir. Örneğin tarım toplumlarında en etkili kurum aile olduğu için kadının statüsünü yükselten en önemli unsur anneliktir. Kadın ancak anne olduğunda bazı konularda söz sahibi olmaya başlar. Bu nedenle tarım toplumlarında kadının anahtar rolü de anneliktir. Fakat sanayileşmiş bir toplumda en etkili kurum ekonomi olduğundan anahtar rol de mesleki konumun gerektirdiği rol olacaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Anahtar rolün toplumdan topluma değişen özelliği vardır.
- Etkili kurumun aile olduğu toplumlarda annelik başat unsur olmuştur.
- Bireye bakan yönüyle anahtar rol ile anahtar statü arasında ilişki bulunmaktadır.
- Sanayileşmiş bir toplumda bireyin statüsü mesleki konumla belirlenmektedir.
- Toplumsal rolün çokluğu, bireyi gerçekçi olmayan davranışlara yöneltmektedir.

- (I) Toplumsal değerler, belli bir toplumda ya da toplumsal grupta oluşan, ortaklaşa kabul gören düşünce ve kuralları uygulama biçimlerini yansıtan ölçütlerdir. (II) İnsan davranışlarının hangilerinin iyi, hangilerinin doğru ve yararlı olduğunu belirtir ve genellikle ahlaka ve inançlara dayanır. (III) Toplum tarafından ortaklaşa kabul gördüğünden toplumun üyelerini birbirine yaklaştıran, bir arada tutan, toplumun sürekliliğini sağlayan öğelerdir. (IV) Toplumun bütünleşmesini, böylece toplumsal yaşamın düzen içinde devamlılığını sağlayan asıl güçtür. (V) Toplumsal yaşamda sosyal grup ve kurumlar, kendi içlerinde toplumsal değerleri yaşatarak toplumun bütünlüğüne ve sürekliliğine, düzenin bozulmamasına yardım eder. (VI) Gelenek ve görenekler de bayrağa, insan yaşamına saygı, barış, dürüstlük, adalet, yardımseverlik gibi kavramlarla buna destek olur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- II
- III
- IV
- V
- VI

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çoğu kuramcı, toplumsallaşmada çocukluk döneminin diğer dönemlere göre daha önemli olduğunu kabul etmektedir. Çünkü bir kimsenin potansiyelini en üst sınırına kadar gerçekleştirebilmesi, mutlu ve başarılı olabilmesi, çocukluk döneminde ona uygun fiziksel ve sosyal çevrenin sunulması, geniş eğitim olanaklarından yararlandırılması, zengin uyarıcılar içerisinde büyümesi gibi önemli katkıları vardır. Yaşlılık döneminde insanların uyumları, sosyal ilişkilere girme düzeyleri, aile ve toplumla ilişkileri; birbirinden farklılık göstermektedir. Burada özellikle eğitim, meslek, gelir durumu ve çevre gibi faktörlere bağlı olarak sosyal uyum zayıflamaktadır. Yaşlılar için kritik dönemlerden biri de emeklilik dönemidir. Yaşlılar bu dönemde sosyoekonomik ve sosyokültürel sorunlar yaşamaktadırlar.

5. Bu parçadan hareketle yaşlılık dönemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim düzeyi yüksek yaşlıların sosyal yaşama çabuk adapte olduğu
- B) Yaşlıların belli bir dönemde hem toplumsal hem ekonomik alanda problemlerle karşılaştığı
- C) Uyum göstermenin çevresel etkenlerle doğrudan ilgisinin bulunmadığı
- D) Gelir durumundaki dengesizliğin kültürel ve toplumsal alanda yoğunlaştığı
- E) Sosyal ilişkilerin tahmin edilen ölçüde değişkenlik göstermediği

6. Bu parçadan hareketle çocukluk dönemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birçok teorisyenin önemi konusunda ortak görüş dillendirdiği
- B) Bireyin yeteneğinin üst seviyede gösterilmesine olanak tanıdığı
- C) Zengin eğitim imkânlarından faydalanma yönünün bulunduğu
- D) Yaşamdan zevk almayı sağlayan özelliğinin olduğu
- E) Sosyal çevre etkenlerinin yardımıyla bireysel becerileri ortaya çıkardığı

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Toplum yapısını oluşturan toplumsal gruplar, kurumlar, sınıflar, tabakalar, nüfus hareketleri, nüfusun toprak üzerindeki yerleşim düzeni, gelenekler, görenekler, inançlar ve bunlar arasındaki ilişkilerden doğan toplumsal olaylar; sosyolojinin alanına girer. Toplum bir bütündür. Bu bütünün içinde aile, ekonomi, eğitim, siyaset, hukuk ve diğer sosyal kurumlar yer alır. Her toplumsal kurum ya da sürecin öteki kurumlarla bağlantısı vardır. Sosyoloji, bu parçaların birbirleriyle ve bütünle olan ilişkilerini incelemeye çalışır. Bu bakımdan sosyolojinin ilgi odağı, toplum ve toplumsal ilişkilerin bütünüdür.

7. Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi sosyolojinin bakışıyla örtüşür?

- A) Sosyoloji, toplumsal kurumların ortak özelliklerini araştırır.
- B) Geçmişteki toplumsal olaylar zaman zaman yeniden yaşanır.
- C) Sosyoloji, pozitif bilimler gibi kanun yapar.
- D) Sosyoloji, yalnızca insan ilişkilerini dikkate alır.
- E) Toplumsal kurumların ekonomik düzeyi yükseltilmelidir.

8. Bu parçada sosyolojiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlgili olduğu kurumlara
- B) Parça ve bütün ilişkilerini araştırdığına
- C) Yoğunlaştığı alanın ne olduğuna
- D) Kapsama sahasında bulunanlara
- E) Nüfus hareketlerine olan katkısına

Kişisel Gelişim Testi

24

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Kişisel Gelişim" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. 1990'larda Swatch Group'un yerinde durmak bilmeyen kurucusu Nicolas Hayek ile birlikte Orta Avrupa'da bir iş kongresi düzenliyorduk. Hayek, o esnada muhtemelen yetmişli yaşların ortasındaydı, İsviçre saat sektörünü tek başına kurtarmıştı ve şimdiye kadarki İsviçre saat tecrübesi kadar birikim ortaya koymuştu. Bunların hiçbiri onu sakinleştirmeye yetmemişti. Etkinliğin tanıtımını yapmak için basın toplantısı düzenlediğimiz sırada genç bir muhabir, Hayek'e ne zaman emekli olmayı düşündüğünü sordu. Hayek, ona sanki adam kendisine hakaret etmiş gibi baktı. Sonra boğuk sesi ve huysuz tarzıyla şöyle dedi: "Girişimciler sanatçıdır ve sanatçılar asla emekli olmazlar!"

Bu parçada Nicolas Hayek, girişimcilikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Sanat dallarıyla yakın ilişki içinde olduğunu
B) Emekliliğe olanak tanıyan bir niteliği bulunmadığını
C) Sanatçılar arasında çok sayıda girişimci çıktığını
D) Yaşamın hiçbir döneminde uzak kalınamayacağını
E) Başarılı insanların hiçbir zaman vazgeçemeyeceğini

2. Hayatın gelişim yasaları, yaşam yolculuğumuzda bizlere rehberlik eden ve karşılaştığımız sorunlara bilgelikle yaklaşmamızı sağlayan varoluşsal ilkelerdir. Analogik olarak baktığımızda yaşamın doğası ile insan doğası arasında büyük bir benzerlik vardır. Makro kozmos olan evren için geçerli olan tüm yasalar, mikro kozmos olan insan için de geçerlidir. Yaşam, sürekli bir gelişim ve değişim döngüsü içinde belirli yasalar etrafında hareket eder. Yer çekimi kanunu gibi, bu yasalarla uyum içinde olduğumuzda yaşam amacımıza doğru daha güçlü bir şekilde ilerler, bu yasalara aykırı bir şekilde hareket ettiğimizde ise yolculuğumuz boyunca çetin sorunlarla karşılaşırız.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gelişim yasalarıyla çelişen kişiler, yaşamda zorluklar çeker.
B) Yaşam, gelişip değişse de bazı kurallar etrafında ilerler.
C) Bazıları yaşamın gelişim kurallarına yapmacıksız olarak uyarlar.
D) İnsan, yaşamın kurallarıyla uyum içinde olmalıdır.
E) Evreni ilgilendiren yasalar, insan için de geçerlidir.

3. (I) Zamanı üç parçaya bölüyoruz: geçmiş, şimdi, gelecek. (II) Bu bölünme sahtedir, tamamen sahte; zaman aslında geçmiş ve gelecektir. (III) "Şimdi" zamanın bir parçası değildir, sonsuzluğun parçasıdır. (IV) "Sonsuz" eski Yunanca "Lemniscate" kelimesinden gelmektedir, çoğunlukla matematik ve fizikte sonu olmayan şeyleri ve sayıları tarif etmekte kullanılan bir kavramdır. (V) Matematikte "sonsuz" sıklıkla bir sayıymış gibi ele alınır ama aslında gerçek sayılar türünde bir sayı değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Mizahın bir motivasyon aracı olarak kullanılması, yaşanan olayların komik taraflarını görme becerisiyle ilgilidir. Aslında mizah duygusu, sizin olayları gereğinden fazla ciddiye almamanız gerektiğini hatırlatan önemli bir hatırlatıcı işlevi görür. Olayları ve başımıza gelen talihsizlikleri komik taraflarından görebilmek, bazen zor olsa da bir alışkanlık hâline getirildiğinde önemli bir motivasyon aracına dönüşebilir. Dünyada hiçbir şeyin bizim verdiğimizden başka bir anlamı olmadığını görebildiğimizde ve bir o kadar ciddiyetle yaptığımız şeylerin dünyanın büyük bir kısmının umurunda olmadığını anladığımızda büyük bir rahatlama hissi yaşarız. Bu bakışla yaşadığımız talihsizliklere takılıp kalmaz ve kendimizi daha pozitif şekilde yönlendirerek motivasyon gücümüzü korumayı başarabiliriz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırmalar yaparak konunun anlaşılmasını sağlama
B) Benzetmelerden yola çıkarak somutlamayı hedefleme
C) Anlatılmak isteneni açık ve kısa cümlelerle verme
D) Düşünceleri, başkasından görüş aktararak temellendirme
E) Öznel yaklaşımlarla okurun bilgi dağıncığını zenginleştirme

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zihin haritaları 1970'lerin başında zihin araştırmalarıyla ünlü İngiliz Tony Buzan tarafından doğrusal düşünmeye alternatif olarak beynin tamamını kullanma tekniği olarak geliştirildi. Zihin haritaları, düşüncelerinizi anahtar kelimelerle temsil ederek beyninizin muazzam potansiyeline ulaşmayı olanaklı kılar. Bu, bir ana konu belirleyip daha sonra düşüncelerinizi ve çağrışımlarınızı bir üzüm asmasının merkezî bir noktasından tüm yönlere yayılan dalları gibi kelimelerle betimlemeyi amaçlayan bir beyin fırtınası yöntemidir. Düşüncelerinizi aktif doğasını koruyarak yakalamanın en iyi yolu, bir zihin haritası yaratmaktır.

5. Bu parçaya göre zihin haritaları hakkında aşağıdaki özelliklerden hangisi doğru değildir?

- A) Düşünce belirlemede en iyi yol
- B) Doğa ile ilgili konularda çok başarılı
- C) Anahtar sözcüklere dayalı
- D) Bir tür beyin fırtınası
- E) Alternatif bir düşünme yöntemi

6. Bu parça aşağıdakilerden hangisini örneklediren ifadeler barındırmaz?

- A) Tanımlama yapmak, bir kavramı ya da nesneyi anlamamanın iyi bir yoludur.
- B) Anlatıma katılan küçük mizah parçaları, metni daha kolay okunabilir kılmaya yarar.
- C) Önceden anlatılan bir kavrama cümle başında bir zamirle gönderme yapılabilir.
- D) Karşılaştırma yapmak, benzerlerinden farkı ortaya koyduğu için gereklidir.
- E) Bir tekniği geliştiren kişiyi anmak, o yöntemi anlamak için önemlidir.

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eğer içinde sürekli içsel bir diyalog sürüp gidiyorsa onu serbest bırak. Dinlemediğin, önemsemediğin, kayıtsız kaldığın bir şeyi sana aktarmak istiyor o. Her akşam uykuya yatmadan önce kırk dakika boyunca duvara dönük oturarak yüksek sesle konuş. İki ayrı ses olduğunu görürsen iki taraftan da konuş. Önce bir tarafı destekleyip sonra diğer taraftan yanıt ver ve nasıl güzel bir diyalog yaratabileceğini gör. Eğer çılgınca olacaksın bırak öyle olsun. On gün içinde sana bir şeyler anlatmaya çalışan ama senin kulak asmadığın bir şeyler, su yüzüne çıkacak veya farkında olduğun ama duymak istemediğin bir şey belirecek. Bazen konuşurken içinden bağırarak, öfkelenmek geliyorsa kız ve bağır çünkü bu ancak hissedilerek yapıldığında derine inecektir. On günün sonunda içsel konuşmanın gitgide kaybolduğunu göreceksin ve kendinle ilgili daha önce hiç kavramamış olduğun birkaç şeyi kavramış olacaksın.

7. Bu kişisel gelişim parçasının anlatımı aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yaptırım
- B) İkna
- C) Öneri
- D) Güdüleme
- E) Baskılama

8. Bu parçada anlatılanlar aşağıdakilerden hangisiyle özetlenebilir?

- A) Zihinde dolaşan düşünceler, sizi doğru düşüncelere götürür.
- B) İç seslere kulak verildiğinde kişisel farkındalık sağlanır.
- C) İnsanın düşüncelerini en az tanıdığı kişi kendisidir.
- D) İçten gelen sesler, bazı yeni buluşların ilk basamağı olabilir.
- E) Çılgınca düşünceler, sakın düşüncelerden daha yararlıdır.

ÜçDört
Bes

Koleksiyon Testi

25

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Koleksiyon" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Eleştirmen, küratör, danışman ve yönetici olarak birden fazla nedenle çağdaş sanat dünyasının içindeyim. Peki, o zaman koleksiyoner kimdir? Bu zor soru bana sık sık yöneltilir. Cevabım basittir. Koleksiyoner; belli bir döneme yoğunlaşmış, çok sayıda yapıt alan, özellikle yeni sanatçı ve yapıt keşfeden, koleksiyonunu ne pahasına olursa olsun parçalamayan yani satışa çıkarmayan kişidir. Koleksiyonerin mutlaka danışmanları olmalıdır. Koleksiyoner, sezgisiyle ve sevgisiyle çalışabilir ama özünde bilgiyle çalışmalıdır.

- Sanatsal değeri yüksek eski eserleri toplarken kanunen gerekli şartı yerine getirmek
- Geçmişin belirli dönemlerinde ortaya çıkan sanat akımlarını incelemek
- Belgelenmemiş tarihî eserlerin suça neden olacak ticaretinden uzak durmak

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Koleksiyonculuk; sabır, süreklilik, koruma, bilgi ve tecrübe ister. Sabır ister çünkü hemen her parçayı alamazsınız. Cebinizdeki paraya göre davranmak zorundasınız. Bugün paranız azdır alamazsınız, yarın paranız olunca alırsınız. Bazen paranız da olsa almazsınız çünkü değerinden çok fazla fiyat istenmiştir. Bazen de parça nadirdir ve düşündüğünüz değerin biraz üstünde istenmiştir. İşte o zaman bunu almak gerekir çünkü fırsat kaçıktan sonra o paranın fazlasını da önerseniz o parça yoktur, bulunamaz. Tecrübelerime göre söylüyorum, bir fırsat kaçınca tekrar o parçayı 10 - 15 yıl sonra görebiliyorsunuz. Elinize geçen her fırsatı olanakları içinde değerlendirmelisiniz.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Koleksiyonculuğu kişisel görüşler üzerinden değerlendirmiştir.
- Deneyimlerini içtenlikle aktarmaktan çekinmeyen bir tutumu vardır.
- Kararsızlığın birey üzerinde süregelen bir etkisi olduğunu düşünmektedir.
- Doğru zamanda doğru eylemlerin başarıyı getireceğine inanmaktadır.
- Alanıyla ilgili yaşadıklarını somut veriyle ortaya koymuştur.

3. I. Günümüzde koleksiyon denince akla ilk gelen, pul koleksiyonculuğudur.
II. Bundan sonra para koleksiyonculuğu gelmektedir.
III. Pul koleksiyonculuğu, yerli ve yabancı pullar şeklinde kategorize edilmektedir.
IV. Çünkü en kolay bulunabilecek ve ucuz koleksiyon materyali puldur.
V. Bu koleksiyonculuk da pul koleksiyonculuğunda olduğu gibi yerli ve yabancı paralar olarak ikiye ayrılır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Hobi, insanların boş zamanlarını yararlı bir şekilde değerlendirebilecekleri çeşitli konular ve işlerdir. İnsanların her günlük işlerinin dışında ondan tamamen ayrı bir konudaki uğraşlarıdır. Bunlar koleksiyonculuk, briç, satranç, golf, bir spor ya da bilim dalındaki çalışma olabilir. Bu hobilerden koleksiyon, bir objeyi toplama işidir. Önceleri sadece her gördüğünü alıp biriktirme şeklinde gelişir. Belli bir miktara ulaşınca daha zengin koleksiyonlara öykünülerek uygun şekilde dizilir ve saklanır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Benzetme C) Çoğullaştırma
D) Örneklendirme E) Tanımlama

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanlar koleksiyonculuğu zorla değil zevk alarak yaparlar. Bunun ilk basamağı böyle bir uğraşının varlığından haberdar olmaktır. Diğer konularda olduğu gibi bu da okulda öğrenilir. Koleksiyonculuk bazı okullarda eğitsel kol faaliyetleri arasında yer alır. Bu yolla insanlar bir hobi edinmiş olur. Aslında her çocuğun ilköğretim sırasında pul koleksiyonculuğundan haberi olur. Şimdi seyrekleştirdi ama postanenin filateli servisi (pul koleksiyonculuğu) hâlen güzel pullar basmaktadır. En yakın postaneden, filateli servisine bakan bölümden bu pullar temin edilebilir. Koleksiyonculuğun sonu yoktur; kolaydır, masraflı değildir.

5. Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Koleksiyonculuğun günümüzde azalmasının temelinde yatan sebepler nelerdir?
- B) Koleksiyonculuk sizce zor ve pahalı bir uğraş mıdır?
- C) Sizce okullarda koleksiyon olgusu üzerinde yeterince duruluyor mu?
- D) Bugün bazı okullarda pul koleksiyonculuğuna yönlendirme ne durumdadır?
- E) Koleksiyonculuğun topluma bakan yönüyle ilgili neler söylersiniz?

6. I. Beyza'nın, pul koleksiyonunu beğenenlere, ilkokul öğretmeninden söz etmesi
- II. Selim'in, iş dönüşü yorgun olmasına rağmen koleksiyonuna zaman ayırması
- III. Kaya'nın, hobi edinmesi için büyük oğlunu filateli servisine yönlendirmesi

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Koleksiyon, türü ve kapsamı ne olursa olsun, uzun bir zamana yayılan toplama-biriktirme süreci, temelinde ekonomik anlamda belirli bir alışveriş etkinliği taşımaktadır. Eserlerin alanını daraltarak, estetik olarak nelerden hoşlandığınızı keşfederek koleksiyonunuzu daha odaklı ve hikâyesi olan bir anlatı hâlinde bir araya getirmek mümkün olacaktır. Örneğin "resim" alanında, "Çağdaş Türk Sanatçıları" içinden genç kuşak sanatçıların "figüratif" eserlerine odaklandığınızı varsayalım. Tutkunuz için belirleyici en önemli nokta; ayırabileceğiniz, oluşturabileceğiniz bütçenizdir. Eser veya nesneye ulaşma konusunda bu bütçe, bilgi ile daralttığınız çalışma çevrenizi gittikçe netleştirmenize yardımcı olacaktır.

7. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin dar çevreleri daha da genişleten yönüne vurgu yapmak
- B) Oluşturulan bütçenin bilgi vasıtasıyla kendi sınırlarını aşmasını sağlamak
- C) Bilgiyle sınırları önceden çizilmiş çalışma sahalarına serbestlik kazandırmak
- D) Bilgi sayesinde sınırlandırılan alanı, zaman ilerledikçe belirgin hâle getirmek
- E) Nesnelere ulaşmada geniş olmayan alanların zamanla belirginliğini artırmak

8. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Bütçe oluşturmak, koleksiyonculuğun temel unsuru olmayı sürdürmektedir.
- B) Varsayımlardan hareket edilerek koleksiyon için altyapı hazırlanabilir.
- C) Koleksiyon oluştururken dikkat edilmesi gereken belirgin noktalar bulunur.
- D) Koleksiyon; tür sınırı gözetmeyen, ekonomik bir alışveriş özelliği gösterir.
- E) Koleksiyon için yapılması gerekenler, tam anlamıyla netleştirilememiştir.

Kültür Testi

26

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Kültür" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Kültür kavramının içeriğinde üretim, uygarlık, eğitim ve sanat öne çıkmaktadır. Bu dört kavram, zaten kültürün esas olarak neleri içerdiğini aşağı yukarı işaret etmektedir. Kullanılan alanlara göre biraz daha somutlaştırmaya çalışırsak bilimsel alanda kültür, uygarlıktır. Beşerî alanda ve günlük dilde kültür, eğitim; estetik alanda kültür, sınırları çizilemeyen sanat demektir. Maddi ve teknolojik alanda kültür, üretimle eş değerdir. Bu sınıflamalara ek olarak pedagoji alanında kültür; zekâsını, duyu ve davranışlarını uyumlu bir biçimde geliştirerek zihinsel olgunluğa ulaşmış kişiliği belirtir.

Bu parçadan hareketle estetik alanda kültür aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Belli kalıplar içine konulamayan ve güzellik duygusu ile ilgili olan insan düşüncelerinin dışı vurumudur.
- B) Bilime ait olguların güzel duyuusal üretimle özdeşleşmesinden ve maddi alana yansımından oluşan bir süreçtir.
- C) Kanıtlanmasının kriter olarak ele alınmadığı, uygarlık düzeyinin sanatsal değerlerle belirlendiği öznel bir kavramdır.
- D) Bireylerin duyu ve davranışlarının ait oldukları kültür açısından değerlendirilmesi gerektiğini savunan bir düşüncedir.
- E) Nitelikli insanların yetiştirilmesinde, bireye güzel duygular kazandırılmasında eğitimin önemini vurgulayan bir değerdir.

2. Evrensel kültür; bir çağa ve bir tarihsel döneme dünya ölçüsünde hâkim olan, diğer kültürlerle baskın çıkan çoğul kültürdür. Örneğin bugün için bu anlamda "evrensel" olan kültür, Batı kültürüdür. Fakat bu, Batı kültürünün yaşayan diğer kültürlerden üstün ve iyi olduğu anlamına gelmez; sadece var olan diğer kültürlerle baskın çıktığı ve dünya ölçüsünde yaygınlaştığı anlamına gelir. Evrensel kültür teriminin kendisi, aydınlanmacı Batı kültürünün bir kültürel mirası olarak terminolojiye girmiştir. Evrensel kültürü -tarihsel perspektif altında bakıldığında- herhangi bir "baskın ve hâkim kültür" olarak anlamak uygun olur.

Bu parçadan hareketle evrensel kültürle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Dominant bir niteliğe sahiptir.
- B) Kaynağını Batı'dan alan bir terimdir.
- C) Ayrıcalıklı yönüyle başka kültürleri etkiler.
- D) Tüm insanlığa seslenir.
- E) Farklı anlamlandırmalara açıktır.

3. (I) Kültürel değerler, tarihî süreç içerisinde oluşur; milletler yaşadıkça o da yaşar. (II) Dededen, atadan gelen kültürel değerler; yaşayan insanların duyu, düşünce ve yaşantılarıyla şekillenir, zaman içerisinde gelişerek bazen de değişerek devam eder. (III) Kültür değerleri, hiçbir zaman statik kalmaz; devamlı değişim hâlinindedir. (IV) Kültürün toplumdan topluma değişim göstermesi doğaldır. (V) Bu değişim çok hızlı olmaz, yıllar bazen de yüzyıllar içinde olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ulusal kültür; bir millete kimlik kazandıran, diğer milletlerle arasındaki farkı belirlemeye yarayan, uzun bir zaman sürecinde meydana getirilen, o millete ait maddi ve manevi değerlerin uyumlu bir bütünüdür. Bir toplumu millet yapan ve onun bütünlüğünü sağlayan ulusal kültürdür. Bu kültür; bir millete özgü bilgi, inanç ve davranışlar bütünü ile bu bütünün parçası olan maddi nesnelerden oluşur. Bir milletin dil, düşünce, gelenek, işaret sistemleri, kurumlar, yasalar, aletler, teknikler, sanat yapıtları gibi her türlü maddi ve tinsel ürününü kapsamına alır. Örf, âdet, gelenek ve görenekler ulusal kültürün kökleşmiş öğeleridir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- C) Çoğullaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- E) Açıklama tekniği vardır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Birey, içinde doğduğu kültürel ortamın özelliklerini ana babasından, yakınlarından, arkadaşlarından, okuldan, sokaktan ve iş ortamından öğrenir. (II) Yani kültürün kazanılması ve toplumsallaşmanın sağlanmasında özellikle aile, eğitim, sanat gibi toplumsal kurumlar çok önemlidir. (III) Bu kurumlar hem kültürü bünyesinde taşıyıp üyelerine benimsetir hem de kültürün kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlar. (IV) Toplumsal kurumların bazılarında oluşan değişiklikler toplumun diğer kurumlarını ve dolayısıyla kültürü de etkilemekte ve kültürel değişime neden olmaktadır. (V) Her şeyden önce maddi kültürdeki hızlı değişimler toplumsal kurumları etkilemekte, bireylerin olayları algılayış tarzından giyim tarzına, düşünüş tarzından davranış biçimine kadar pek çok konuda değişikliğe neden olabilmektedir.

5. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede birey-kültürel ortam ilişkisinden söz edilmiştir.
- B) II. cümlede kültürel kazanımda öncelikli kavramlara vurgu yapılmıştır.
- C) III. cümlede toplumsal kurumların işlevine yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede kültürel değişimin sonuçlarına değinilmiştir.
- E) V. cümlede maddi kültürdeki değişimin içeriğiyle ilgili bilgi verilmiştir.

6. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sosyalleşmede etkili olan kurumlara
- B) Eğitimin kültürü aktarıcı rolüne
- C) Kuşaklar arasındaki etkileşime
- D) Bireydeki değişimde kültürün etkisine
- E) Kültürel ortamın evrensel niteliklerine

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüz görsel kültürünün karakterinin; gerçekliği taklit eden, onu kopyalayan ve yayan bir teknolojinin ürünü olduğu görülmektedir. Bu durum, iki farklı görme rejimi ile karşı karşıya olduğu anlamına gelmektedir. Modern sanat imgenin derinliklerini savunurken görsel kültür imgeyi enformatik düzeye eşitlemiştir. Görsel kültürün bu karakterine paralel olarak resim sanatında da gerçekliği aşırı derece taklit eder hâle gelen bir imge tarzının olduğu görülmektedir. Hiper gerçek (gerçeğin yeniden üretilmesi) olan bu imge, gerçekliği aşırı derecede yanılsama düzeyinde taklit ederken farklı bir estetik deneyim de sunmaktadır. Birçok araştırmacı, resimdeki imgenin değişimini hiper gerçekçi imge üzerinden ele almaktadır. Araştırmacılar, işe geçmişten günümüze imgenin değişen konumunu betimleyerek başlamaktadır; devam eden kısımlarda hiper gerçekçi imge ve resimdeki kullanımı üzerine durulmaktadır. Ve hemen her çalışmada varılan sonuç, imgenin geçmişteki kullanımının günümüzde mümkün olamayacağıdır.

7. Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modern sanat ile günümüz görsel kültürü, yansıtılacak nesnelerin renk ve şekilleriyle ilgili çatışma hâlinindedir.
- B) Görsel kültür, yeni izleyiciye klasik görsel şölenlerin üzerinde derinlikli anlamlar içeren iletişim unsurları vadetmektedir.
- C) Başta klasik dönem, ardından modern zamanlar, şimdi de görsel kültür anlayışlarında imge; benzer konumlarda alınılmıştır.
- D) Günümüz görsel kültürü, resimdeki imgeyi gerçekliği aşırı taklit eder konumda tutmaktadır.
- E) Gerçeği taklit ederek yeni bir gerçek oluşturan görsel imgeler, modern sanat zamanında kalmıştır.

8. Bu parçada

- I. Gerçeği taklit eden görsel anlayışın somut sonuçları vadeden yaklaşımla yer değiştirmesi,
- II. Gerçeğin yeniden üretilmesi yaklaşımının bireye giderek daha az düşünme alanı bırakır hâle gelmesi,
- III. İmgenin modern sanattaki derinlikli anlayıştan gerçeğin taklit edilmesi anlayışına evrilmesi

değişikliklerinden hangilerine yer verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Kültür Turizmi Testi

27

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Kültür Turizmi" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 6 - 9 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Gazeteci:

(I) ----

Turist rehberi:

— Rüzgârın sabırla taşıdığı kumlar, zaman içinde büyüyerek ihtişamlı tepelere dönüşmüş. Plajın ziyaretçilerini de ilk onlar şaşırtıyor. Kum tepelerinin ardındaki muhteşem gün batımı manzarası ise Patara Plajı'na yolu düşenleri büyülemeyi bekleyen doğal güzelliklerden biri.

Gazeteci:

(II) ----

Turist rehberi:

— Bu doğal güzele sadece insanlar sahip değil tabii. Nesli tükenme tehlikesi altında olan ve bu bölgede koruma altına alınan caretta caretta deniz kaplumbağaları da plajın bir diğer sahipleri. Özellikle bahar döneminde yüzlerce caretta caretta engin denizi aşp yumurtlamak için bu plaja geliyor. Sonbahar mevsiminde yeni doğan yavrularla birlikte Patara'ya veda edip tekrar denize dönüyorlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Patara Plajı'na hangi gözle bakmak gerek?
(II) Caretta caretta, Patara Sahili'ni hangi amaçla kullanmaktadırlar?
- B) (I) Patara Plajı'nın turistlere ilginç gelen yönü nedir?
(II) Patara Plajı'nın insan dışındaki sakinlerini anlatır mısınız?
- C) (I) Patara Plajı'nın en gözden ırak özelliği nedir?
(II) Patara Plajı'ndaki caretta caretta varlığı hakkında neler söylersiniz?
- D) (I) Patara Plajı'nı tarif etmek gerekse hangi özelliklerini öne çıkarırsınız?
(II) Patara Plajı'nın çevre düzenlemesi hakkında bilgi verir misiniz?
- E) (I) Patara Plajı, hangi yönleriyle gezginlerin ilgisini çekiyor?
(II) Patara Plajı, kara kaplumbağalarına nasıl bir fayda sağlamaktadır?

2.

Turizm çeşitleri ve olanakları, her geçen gün biraz daha artıyor. Safari turizmi ise doğaseverler için seyahat listesinin en başında yer almaya devam ediyor. Bu turizm türüne meraklı olan turistler her defasında farklı yerler görmek, farklı deneyimler edinmek istiyor. Bu durumda "Dünyanın en iyi safari bölgeleri nereleridir?" sorusu, söz konusu turistler için cevabı en fazla merak edilen soru. Doğanın, vahşi yaşamın ve vahşi hayvanların iç dünyasına yaklaşmanızı ve onları gözlemlemenizi sağlayan safari için en uygun kıta, Afrika kıtası. Bu kıtada da Kenya, Tanzanya ve Güney Afrika ülkeleri ilk üç sırada yer alıyor. Dünyanın bu en eski kıtasında balta girmemiş ormanlar, uçsuz bucaksız çöller, şelaleler, binbir çeşit hayvan derken; safari tutkunlarının bu turlardan memnun kalmamaları imkânsız.

Bu parçada "safari turizmi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Doğasever turistlerin en çok ilgilendikleri turizm türü olduğuna
- B) İnsanların her seferinde değişik tecrübeler kazanmak istediklerine
- C) İçeriğin, deneyimli turistlerin gözlem ve önerileri doğrultusunda hazırlandığına
- D) İnsanlara yabancı yaşamı ve canlıları yakından tanıma imkânı verdiğine
- E) Hangi bölgelerin, hangi açılardan bu turizm türüne müsait olduğuna

3. (I) Dünya kültürel ve doğal mirasının korunmasına öncülük eden UNESCO, 2020 yılında Türkiye'den 5 yeni kültür varlığını daha listeye ekledi. (II) Dünya çapında pek çok ülkede kültür varlıklarını listeleyen UNESCO, Türkiye'den toplam 83 kültür varlığına bu listede yer verdi. (III) Geçici liste, üye devletler için ulusal bir envanter niteliğinde olup asıl listeye başvurulacak olan alanlar, bu listeden seçilerek belirlenmektedir. (IV) Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü ya da İngilizce kısaltmasıyla UNESCO, Birleşmiş Milletlerin özel bir kurumu olarak 1946 yılında kurulmuştur. (V) Bu kurumun yasası 1945 yılı Kasım ayında Londra'da 44 ülkenin temsilcilerinin katıldıkları bir toplantıda kabul edilmiştir. (VI) Merkezi Paris'te bulunan ve Genel Konferans, Yürütme Konseyi, Sekreterlik olmak üzere üç organı olan UNESCO; eğitim, bilim ve kültür alanlarındaki amaçlarını kendisine üye olan her devlette kurulan Millî Komisyonlar aracılığıyla gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Nemrut Dağı, eski çağlarda "Kommagene" olarak bilinen, bu alanda bulunan arkeolojik kalıntılara ev sahipliği yapmaktadır. Antiochos tümölüsü ve buradaki dev heykeller, Eskikale, Yenikale, Karakuş Tepe ve Cendere Köprüsü millî park içinde kalan kültürel değerlerdir. Doğu ve batı teraslarında Antiochos ile tanrı, tanrıça heykellerinin yanı sıra aslan ve kartal heykelleri bulunmaktadır. Batı terasında bir aslanlı horoskop yer almaktadır. Aslanın üzerinde on altı ışından oluşan üç adet yıldız vardır ve bunların Mars, Merkür ve Jüpiter gezegenlerini temsil etmekte olduğu sanılmaktadır. Heykeller; Helenistik, Pers sanatı ve Kommagene ülkesinin özgün sanatı harmanlanarak yontulmuştur. Bu anlamda Nemrut Dağı'na "Batı ve Doğu uygarlığının köprüsü" denebilir. Kommagene Kralı Antiochos Theos, MÖ 62 yılında bu dağın tepesine pek çok Yunan ve Pers tanrısının heykelinin yanı sıra kendi mezar/tapınağını da yaptırmıştır. Mezarda, bir kartalın başı gibi, tanrıların taş oymaları bulunur. Heykellerin diziliş şekli hiyerotesyon olarak bilinir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çoğullaştırma B) Sayıp dökme
C) Sayısal veri D) Benzetme
E) Duyguları yansıtırma

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- Afrodias kent, deprem kuşağındaki konumu nedeniyle tarihi boyunca pek çok depremden şiddetle etkilenmiştir. 7. yüzyıldaki depremden sonra Afrodisias bir daha hiçbir zaman tam olarak kendine gelememiş ve bakımsızlığa düşmüştür. Kalıntılar, zamanla kısmen Geyre köyü alanı ile örtüşmüştür. 20. yüzyıl başlarında Geyre köyünün bir kısmı yine bir deprem nedeniyle boşalmış, boşaltılan alanın altındaki kalıntılar ortaya çıkmıştır. 1960'larda Geyre, deprem olasılığı da düşünülerek bugünkü yerine taşınmış ve belde olmuştur.
- Kent, 7. yüzyıldan itibaren paganizm çağrışımı Afrodisias ismi terk edilerek Hristiyanlık etkisiyle Stavoropolis (Haç kenti) şeklinde adlandırılmıştır. Bizans İmparatorluğu Dönemi'nde bölge Antik Çağ Karya'sına nazaran daha iç bölgede yer almasına rağmen Karya olarak anılmaya başlanmıştır. 1260 yılından itibaren Türklerin bölgede egemenlik kurmasıyla Karya ismi Türkçeye Geyre olarak yansımıştır.

5. Yukarıdaki parçalarla ilgili olarak

- Depremlerin tarihi Afrodisias kalıntılarına verdiği zararlar anlatılmıştır.
- Afrodisias ile ilgili gelişmeler baştan sona kronolojik sırayla aktarılmıştır.
- Bir antik kentle ilgili genel imar ve isimlendirme bilgileri verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Afrodisias'la ilgili

- I. parçadan:* Birçok depremden etkilenmiştir.
II. parçadan: İnanc tabanlı bir düşünceden dolayı adı değişmiştir.
- I. parçadan:* Geyre köyündeki yerleşim, kalıntıların daha da harap olmasına yol açmıştır.
II. parçadan: Bizans zamanındaki politik çekişmelerden aldığı pay dile getirilmiştir.
- I. parçadan:* Depremdeki toprak hareketliliği nedeniyle yeni kalıntılar gün yüzüne çıkmıştır.
II. parçadan: Bir dönem Hristiyanlık merkezi olarak işlev görmüştür.

yargılarından hangileri kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Makale Testi

28

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Makale" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

- Bilimsel makale; özgün araştırma sonuçlarını tanımlayan, yazılmış ve basılmış rapordur. Fakat bu kısa tanım; bilimsel makalenin belli bir biçimde yazılmış olması ve üç yüzyıl boyunca geliştirilmiş gelenekler, editör uygulamaları, bilimsel ahlak ve basım-yayım etkileşimiyle tanımlanan belli bir biçimde yayımlanması gereğine dikkat çekilerek nitelenmelidir.
 - Bilimsel makaleyi uygun bir biçimde tanımlamak için bilimsel makaleyi yaratan mekanizmayı yani geçerli yayını tanımlamalıyız. Özetler, tezler, konferans raporları ve diğer birçok literatür yayımlanabilir ancak bunlar her zaman geçerli yayın ölçütünü sağlamaz.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- Farklı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik çeşitli örnekler sunmaktadırlar.
- Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

- Bilimsel ve toplumsal konularda, siyaset, ekonomi, sanat, spor vb. alanlarda yazılan, açıklayıcı veya yorumlayıcı niteliği olan gazete veya dergi yazılarına makale denir. Bilimsel dergilerde yayımlanan makalelerde tıp, ekonomi, sosyoloji, felsefe gibi bilim dallarıyla ilgili konular işlenir. Gazetelerde yayımlanan makalelerde halkı aydınlatmak ve bilgilendirmek amaçlanır. Güncel bir sorun ortaya konur, değerlendirilir ve sonuca varılır.

Bu parçada makaleyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- Tanımsal niteliğine
- Kapsadığı konulara
- Başka bir türle benzerliğine
- Belli bir amaçla yazıldığına
- Çıkarımsal özellik taşıdığına

- (I) Bilimsel makaleler, bilimsel çalışmalara özgü anlatım yöntemlerinin kullandığı bilgileri ileten metinlerdir.
 - (II) Bu tür metinlerle o zamana kadar ortaya konmamış bir bilimsel tez ortaya konur.
 - (III) Bir gerçeğin açığa çıkarılmak istendiği, bilimsel bir sözün söylendiği bu metinler, kanıtlanma amacıyla ortaya konan bir teze dayanır.
 - (IV) Söz konusu tez, bir hazırlık sürecinden sonra belli kriterlere göre oluşturulur.
 - (V) Bilimsel makalelerin anlatımında nesnel kriterler kullanılır.
 - (VI) Kanıtlanabilir niteliğe sahip söyleyişlere yer verilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- II
- III
- IV
- V
- VI

- Edebî ve bilimsel makale olmak üzere iki tür makale vardır. Edebî makalelerde dil, edebiyat ve sanatla ilgili konular ele alınır. Bilimsel makale ise tıp, sosyoloji, ekonomi gibi bilimle ilişkili dallara yönelik konuların ele alındığı makalelerdir. Bilimsel makaleler genellikle dergi, kitap ve genel ağda yayımlanır. Gazetelerde güncel konularla ilgili, nesnel yaklaşımla yayımlanan yazılar da makale olarak değerlendirilir. Edebî makalelerde daha çok tarih biliminden yararlanma öne çıkarken bilimsel makalelerde pozitif bilimlerin her çeşidi faydalanma aracıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- Öyküleme
- Tartışma
- Betimleme
- Karşılaştırma
- Alıntılama

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimsel bir makalenin yazımı ve yayımlanması konusunda İngilizce pek çok kitap arasında Robert A. Day'in eserini ilk gördüğümde nasıl bir sevinç yaşadığımı anlatamam. Bu sevincimin asıl nedeni, pek çok meslektaşım gibi benim de yaşamış olduğum zorlukların nihayet çözülmüş olmasını görmektir. Kitapta bir makalenin nasıl yazılacağı ayrıntılarıyla ele alınırken genç bilim insanlarına da açık bir kılavuzluk yapılıyor. Bilimsel araştırmalar yapan genç bilim insanlarını ulusal ve uluslararası dergilerde cesaretle yayın yapmaya özendirecek, güvenle yazmalarını sağlayacak öneriler, oldukça ilginç geldi bana.

5. Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen birisinin özelliği olamaz?

- A) Duygularını söylemekten çekinmeyen
- B) Arkadaşlarıyla özdeşim kuran
- C) Düşüncelerini paylaşan
- D) Geçmişteki bir sorunun giderilmesine sevinen
- E) Alanında yetkin olan

6. I. *Dünyada ve Türkiye'de Rüzgâr Enerjisi* adlı yazısına yöneltilen eleştirileri yanıtlamak
- II. Araştırma yaptığı konularda somut veriler kullanmak
- III. Bilim kurgu türündeki kitapları değerlendirmek

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimsel bir tezi savunma amacıyla alanında uzman kişilerce yazılan bilimsel makalede yargılar, kesin ve ispatlanabilir niteliktedir. Bu tür makalelerde söz oyunlarına ve kapalı ifadelere yer verilmez, düşünceler doğrudan aktarılır. Kelimeler genellikle temel anlamlarında kullanılır, bilimsel terimlere yer verilir. Öğretme ve bilgilendirmenin amaçlandığı açıklayıcı anlatımla bir düşünceyi çürütürken yerine karşı düşünceyi yerleştirmenin amaçlandığı tartışmacı anlatım biçimleri hâkimdir. Alıntılardan yararlanılır; alıntı yapılan kaynak, kaynakçada gösterilir. Makalenin bilimsel yeterliliğine zarar gelmemesi için uzun alıntılardan ve alıntılara sıkça başvurmaktan kaçınılır.

7. I. Konu çeşitliliği
- II. Gerçek anlam
- III. Karşıt görüş
- IV. Kanıtlama

Bu parçada bilimsel makalenin yukarıdakilerden hangisiyle bağlantısından söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) III ve IV

8. Bu parçadan hareketle bilimsel makaleyle ilgili olarak

- I. Uzmanlık gerektiren niteliğe sahiptir.
- II. Bilgilendirme hedefli içerik taşımaktadır.
- III. Kaynakça kullanımasından dolayı diğer metinlerden ayrılmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Meslekler Testi

29

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Meslekler" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Yazılım mühendisleri, kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulacak yazılımın gereksinimlerini, tasarımını ve yapısını inceler ya da programlama dillerini kullanarak yazılımı meydana getirirler. Yaygın olarak son kullanıcı odaklı olarak çalışmalar gerçekleştiren yazılım mühendisleri, son kullanıcıları hesaba katarak yeni yazılımlar ve yeni tasarımlar oluşturur ya da var olan bir yazılımı son kullanıcı ihtiyaçlarını çözmek üzere iyileştirir. Bugün bilgisayarlarımızın, akıllı cihazlarımızın, televizyonlarımızın hatta otomobillerimizin kullandığı programlar, yazılım mühendislerinin çalışmaları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bu parçadan hareketle yazılım mühendisleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilgisayar mühendisleriyle iş birliği yaparak yapay zekâyı yaygınlaştırmaya çalıştıkları
- B) Var olan teknoloji ürünlerine, araç ve gerece sanatsal boyut kazandırdıkları
- C) Teknolojiyi son kullanıcının gereksinimlerini göz önünde bulundurarak pratik hâle getirdikleri
- D) Malzemeyi en verimli biçimde kullanarak ürünlerin maliyetlerini düşürdükleri
- E) Son kullanıcılarla görüşerek kullanım sırasında oluşabilen sorunları çözdükleri

2. Ses dalgalarının çeşitli amaçlar için belli kurallar içinde bazı tekniklerle incelenmesi, benim mesleki alanım. Bir anlamda fizikğin makro evrendeki ses dalı da denebilir. Tıpta da konuşma ve işitmeye ilgili benim alanıma sıkça girilir. Çevre alanında da seslerin iletilebilirliği veya aslını belirleyen durumlarda oda, oditoryum, tiyatro binası gibi mekânların ses özellikleri ile ilgilenirim. Ben ve meslektaşlarım, şimdilerde daha çok müzik ile ilgili çalışmalar içindeyiz. Siz de son zamanlarda bir müzik eserinin adının başında akustik sözcüğünü sıkça görmüş olmalısınız.

- I. Bir orkestranın konser vereceği alanın yankı özelliklerinin belirlenmesi
- II. Yeni bir beyaz eşyanın çıkardığı gürültü düzeyinin belirlenen sınırlar içinde olup olmadığının tespiti
- III. Tıpta hücre içi organellerin aktiviteleri sırasında çıkardığı seslerin analizi
- IV. Kulaklık tasarımında ses kalitesine uygun özellikte plastik çeper belirlenmesi

Yukarıdaki numaralanmış alanlardan hangileri bu parçada mesleğini tanıtan kişinin saydığı noktalarla ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve IV

3. I. Kentsel tasarımcıların yanı sıra mimarların, iç mimarların, peyzaj mimarlarının, çevre tasarımcılarının eserleri de kentlerin kimliğini meydana getiriyor.
- II. İnsanlığın bugünü ve yarını için daha yaşanabilir ve kolaylaştırıcı kentler tasarlamak, kentsel tasarımcıların başlıca alanları arasında yer alıyor.
- III. Kentleşme sürecinin sıkıntıları, şehirlerdeki yaşamsal sorunlar; kentsel tasarımın hayatımız için önemini ortaya koyuyor.
- IV. Bu noktada tasarım odaklı bakış açısı ve estetik kaygı her mesleki alanda dikkat edilmesi gereken belirleyici unsur hâline geliyor.
- V. Bundan dolayı tasarım ve estetik kaygı, bu işi yapanların vazgeçemeyeceği özelliklerdir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
- D) III ve IV E) IV ve V

4. Malzeme bilimi; doğal olan malzemelerin verimli şekilde işlenmesi, farklı formlara ve şekillere dönüştürülmesi, doğal olmayan malzemelerin ihtiyaçlar doğrultusunda üretilmesi ile ilgileniyor. Malzemelerin ihtiyaç duyulan üretim alanı için gerekli olan mukavemeti, ısı direncini, ağırlığı, iletkenliği sağlaması; alanın çalışma konuları arasında yer alıyor. Malzemeler yoluyla insan hayatının kolaylaştırılması hedefleniyor. Malzemelerin yeniden kullanımı ile üretirken verimlilik ve alternatif üretim malzemeleri ile tükenen kısıtlı kaynakların verimli şekilde kullanılması amaçlanıyor. Nanoteknoloji ve lazer işlemede ilerlemeler çok olduğundan malzeme bilimi ile lojistik ön plana çıkmıştır. Alanda çalışacak kişilerin geliştirmelere ve yeniliklere açık olması gerekiyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nesnellik B) Açıklama C) Terim
- D) Gerekçeli yargı E) Mecazlı ifadeler

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Birbirlerinden haberi midir bilinmez, İstanbul'da Vefa bozası fırtınası eserken Trakya'da da o Rumelili damardan gelen bir boza kültürü yeşermektedir. Günümüzde Tekirdağ'ın Ergene ilçesine bağlı bir belde olan Velimeşe, Trakya'da boza üzerine parmakla gösterilen bir yerleşim olarak dikkati çekmektedir. Buna rağmen komşu yerleşimlerde isim yapmış bozacıların; Kırklareli Lüleburgaz'daki Balaban Bozacısı, Edirne'de Arslan Bozacısı ve daha pek çoğunun ortak noktası; kuşaklardır aktarılan bu geleneğin sahiplenmelerinin Rumelili göçmenler olduğudur. Velimeşe'nin sakinlerinin önemli bir bölümü, "93 Harbi" olarak bilinen Osmanlı-Rus Harbi sonrası, şimdi Bulgaristan sınırlarında olan Veliko Tırnova'nın Balvan Köyü'nden göçmenlerdir. İstanbul'da Balkanlar'dan hemşehrileri Vefa bozası namını perçinlerken Velimeşe gibi Trakya'nın içlerindeki küçük bir köy yerleşiminde üretilen bozanın nasıl bu denli kendini tanıtabildiğinin hikâyesi çok hoştur.

5. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Bozasıyla ünlü Velimeşe, Tekirdağ'ın hangi yerleşim birimine bağlı bir beldedir?
- B) İstanbul'daki Vefa Bozacısı ve Trakya'daki bozacıların kökeni neresidir?
- C) Velimeşe beldesinde oturan halkın büyük çoğunluğu buraya nereden gelmiştir?
- D) Trakya'daki bozacılık geleneğini sürdürenler arasında nasıl bir bağ vardır?
- E) Velimeşe bozasının küçük bir yerleşimden adını çevreye duyurabilme öyküsü nasıldır?

6. Bu parçanın yazarı ile ilgili olarak

- I. Kültürel gelişmeleri bitkilere özgü gelişim aşamalarından biriyle adlandırma,
- II. Sağlamlıkla ilgili teknik bir yöntemi cümle içine kalıcı ün salma anlamına gelecek şekilde alma,
- III. Atmosfer olaylarını toplumsal yaygınlıkla ilgili bir durum için kullanma

yaklaşımlarından hangisine sahip olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Meslek seçiminde hazırlık evresi 18-23 yaş arasını kapsar. Bu dönemde birey; okul hayatı ve yaptığı etkinliklerle mesleğe hazırlanmaya başlar. Meslekle ilgili beceriler geliştirmeye, bilgi birikimi oluşturmaya ve o alanda mesleki tutumlar geliştirerek mesleği icra etmeye hazır duruma gelir. Bu dönemde yine mesleği ile ilgili iş arama sürecine girer ve mesleki kariyer planını oluşturur. İşe yerleşme evresi, meslek seçiminin son evresidir. Bu evrede artık birey iş dünyasında kendine bir yer bulur ve mesleğini icra etmeye başlar. Mesleği icra etmek, mesleki gelişim sürecini sonlandırmaz. Meslekte ilerleme ve iş dünyasında statüsel olarak kendine yer edinme, bu evrenin en temel özelliklerindendir.

7. Bu parçaya göre

- I. Mesleki kariyer, yaşam boyu devam eden bir aşamadır.
- II. Bireyin okul yaşamının, hazırlık evresiyle ilgisi vardır.
- III. Mesleğini yapması, bireyin mesleki gelişimini bitirmez.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mesleğe hazırlıkta birtakım etkinliklerin ve okul yaşamının etkisi olduğu söylenebilir.
- B) Kariyer planlaması, meslek seçimi ilkeleri arasında ilk sırada yer alır.
- C) Bireyin iş dünyasında bir konum elde etmesi meslek seçiminden sonra gelir.
- D) Meslekte ilerleme, işe yerleşme aşamasının asli unsurlarından biridir.
- E) Meslek icrası, bireyin iş dünyasında kendine yer bulması anlamına gelir.

Mitoloji Testi

30

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Mitoloji" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Mit, geleneksel olarak yayılan veya toplumun hayal gücü etkisiyle biçim değiştiren alegorik bir anlatımı olan halk hikâyesidir. Mitoloji ise mitleri, doğuşlarını, anlamlarını yorumlayan, inceleyen bir bilimdir. Dünya mitolojisi aynı konulardan söz eder. İlk ana baba, sıklıkla gökyüzü ve yeryüzü tanrılarıdır. Yaratıcı tanrı, ilk insanları genellikle ağaç, kaya, bitki ve çamur gibi yeryüzü elemanlarından yaratır. Tanrılar; ölümlülere ait en az bir dünyayı, büyük bir tufanla yok ederler. Evrende doğum, olgunluk ve ölümden sonra sıklıkla yeniden doğuş gelir. Kahramanlar; alışılmadık biçimde doğan, olağanüstü bir güce sahip, özel silahlarla canavarları öldüren, çetin yolculuklara çıkan, görevlerinin bir parçası olarak yer altına inen ve beklenmedik bir şekilde ölen tanrı çocuklarıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzer içeriklere sahip olmaları, yeryüzündeki mitlerin ortak özelliğidir.
- B) Halk hikâyesi biçiminde gelişen mitler, olağanüstü olaylardan meydana gelir.
- C) Mitlerle ilgili ortak içerikleri araştıran bilim dalına, mitoloji adı verilir.
- D) Yeniden doğuş, her efsanede harika olaylarla en çok işlenen konudur.
- E) Soyut kavramların kişileştirilmesine dayanan mitler, kaynağını gerçek olaylardan alır.

3. (I) MÖ 8. yüzyılda yaşadığı düşünülen ve yoksul bir çiftçinin oğlu olan Hesiodos, Aiolia'nın Kyme şehrinden Yunanistan'da Boiotia'nın Askra şehrine göç etmiştir. (II) Efsaneye göre Helikon yamaçlarında koyun güderken Müzler adı verilen ilham perileri ona şairlik bağışlamışlardır. (III) Nerede ve ne zaman öldüğü bilinmeyen Hesiodos, Homeros ile birlikte Yunan ilk çağı hakkında bugün edinilen bilgilerin temel ve derli toplu ilk kaynaklarından biridir. (IV) Ona göre bereket ve huzur kuşağı olan ilki, bu dönemler arasında zirveyi teşkil etmektedir. (V) O dönemde Olympus tanrıları altın bir insan nesli var etmişti ve onlar yüreklerinde endişe, ağır iş ve zorluktan uzak keyif içinde yaşıyorlardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hesiodos, bu dönemi her biri bir öncekinden daha zorlu ve daha bozulmuş olan Altın, Gümüş, Pirinç, Kahramanlık ve Demir Çağları olarak adlandırdığı beş aşamaya ayırır." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Söylenceler (efsaneler); gereksinim ve arzularıyla, umut ve korkularıyla insan doğasını, insanlık durumunu yansıtır. Yaratılış söylenceleri, köken sahibi olma duygusuna yanıt verir. Bereket söylenceleri, önceden sezinlenemeyen bir dünyada gereksinim duyulan ekonomik istikrar duygusunu tatmin eder. Kahramanlık söylenceleri insanlara davranış modelleri sağlar. Söylenceler, her zaman önemini koruyan sorulara (Ben kimim? Yaşamımı nasıl geçirmeliyim?) verilen kültürel yanıtları yansıtır. Böylece söylenceler, insanları birleştiren ortak konulara ilişkin farklı yaşam biçimlerini yansıtır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanın yaşamsal sorularına cevap veren efsane çeşidine rastlanabilir.
- B) Söylenceler, odağında insanlık hâllerini içeren anlatılardır.
- C) Farklı yaşam biçimlerini aktarma, söylence kavramı içinde değerlendirilebilir.
- D) Efsanelerin yerli nitelik taşıması, evrensel olmalarını etkilemez.
- E) Bireylere örneklik oluşturabilecek tipler, epik efsanelerde görülebilir.

4. Kahramanlık söylenceleri, insanların kişisel istekleriyle topluma karşı olan sorumlulukları arasındaki ilişkiyi inceler. Seçim, çoğunlukla can alıcı ama basittir; toplumu kurtarmak için ölümü göze almalı mı? Ölümü göze alan kahraman ün ve onur sahibi olur, risksizliği tercih edense her ikisini de kaybeder. Herakles ve Beowulf birçok canavarı öldürerek dünyayı daha güvenli bir yer hâline getirmiş, *Kotan Utunna*'nın kahramanı Poiyaunpe ise düşmanlara karşı cesurca savaşarak halkına yardımcı olmuştur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznel ifadelerle yer verilmiştir.
- B) Benzetmeye yer verilmiştir.
- C) Karşılaştırma yararlanılmıştır.
- D) Abartma yapılmıştır.
- E) Açıklama vardır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Sigmund Freud ve onun gibi düşünenler; söylenceleri insanın bilinçaltındaki istek, korku ve güdülerinin iç çevreye bağlı bir ifadesi olarak görmüşlerdir. Örneğin Otto Rank, geleneksel kahramanın özelliklerini bebek düşmanlığı, çocukluk fantezileri ve babaya karşı isyan olarak açıklamıştır. Freudistler, söylenceleri evrensel ve ortaklaşa bilinçaltının ifadesi olarak görürler. Onlara göre doğuştan gelen psikolojik özellikler; tüm dünyada ve tarih boyunca insanların yaşamın akışına nasıl yanıt verdiklerini, ne gibi deneyimler yaşadıklarını belirler. İnsanın ortak bilinçaltı; anne, çocuk, kahraman, dev veya sahtekâr gibi kök örnekleri içerir ama bunlar Batı imge anlayışından doğmuştur.

5. Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Freudistler, ortak bilinçaltı kök örneklerini simgelerden hareketle dış çevre yönünden değerlendirmiştir
- B) Söylencelerin psikolojiyi ilgilendiren taraflarını ilk defa Freud ve arkadaşları gündeme getirerek bilim dünyasını aydınlatmışlardır
- C) Yirminci yüzyılda söylencelerin dış çevreye bağlı simgesel yorumu, yerini bilinçaltının oluşturduğu iç çevreye bırakmıştır
- D) Söylencelerdeki geleneksel kahramanın özelliklerini yirminci yüzyıldan itibaren farklı yorumlayan düşünürler olmuştur
- E) Söylenceleri insanın bilinçaltında oluşan söylemlerin dışa vurumu olarak yorumlayan düşünürler, ilgi görmüştür

6. Bu parçada değinilen konular arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Düşünürlerin söylenceyle ilgili görüşlerinden söz edilmesi
- B) İç çevreyle ilintili öğeler hakkında bilgi verilmesi
- C) Ruh bilimsel öğelerin yaşamda belirleyici olması
- D) Kök örneklerin farklı topluluklara yansıtılması
- E) Söylence kahramanlarındaki özelliklerin açıklanması

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir din tarihçisi olan Mircea Eliade, mitolojinin dinsel deneyimlerden ortaya çıktığını ve dinin özünü oluşturduğunu savunur. Mitolojiye yapı ve kullanım kazandıran, kutsal deneyimlerdir. Eski Dünya; tek tanrılı ve çok tanrılı dinler, doğa tapımı ve ata tapımı gibi dinî düşünce ve biçimler bolluğunu içinde barındırır. Bu durum, bir kültürden diğerine çok sayıda benzerlik ve bağlantı olduğunu gösterir. İlahların niteliği, yaratılış söylenceleri, kurbanlar, ayinler, ölüm ve cennet gibi dinî kavramların farklı yönlerine ilişkin araştırmalar bunu ortaya koymaktadır.

7. I. Kültürel benzerliği ortaya koyan araştırma alanları
II. Mitolojinin dinsel kaynaklı olma savı
III. Kutsal deneyimlerin yansıtılma biçimi

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Dinsel deneyimlerin mitolojinin yörüngesini değiştirmesi
- B) Din tarihçilerinin farklı görüşler sunması
- C) Eski Dünya'da dinsel düşünce ve biçimlerin çok olması
- D) Dinsel kavramların mitolojik unsurlarla kullanılması
- E) Dinsel inançların Eski Dünya'da daha fazla yaygınlaşması

Mutfak Kültürü Testi

31

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Mutfak Kültürü" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Türk mutfak kültürü, Türkiye toprakları üzerinde yaşayan insanların tüketmiş olduğu yiyecek ve içecekler ile bunların hazırlanmasında, pişirilmesinde ve saklanması için kullanılan araç gereç ve teknikleri barındırır. Türk mutfak kültürü, dünyanın en önemli mutfakları arasında yer almaktadır. Türkiye’de yerel mutfakların özgün etkilerini içinde barındıran köklü ve çok yönlü bir mutfak kültürü yaşamaktadır. Diğer kültürlerle yaşanan etkileşim, Asya ve Anadolu mutfaklarının sunmuş olduğu ürünlerin çeşitliliği, Selçuklu ve Osmanlı saraylarında gelişen yeni tatlar gibi nedenler; bugünkü Türk mutfak kültürünün çeşitlenmesinde ve şekillenmesinde rol oynamıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmmiştir?

- A) Türk mutfaklarının başka milletlerin mutfaklarından üstün yanlarına
- B) Asya ve Anadolu mutfaklarındaki ürün çeşitlerinin kalitesine
- C) Osmanlı saraylarında yetişen aşçıların yetkinliğine
- D) Kültürler arası etkileşimin Türk mutfaklarını özgünleştirmesine
- E) Türk mutfak kültürü denildiğinde nelerin anlaşılması gerektiğine

2. Ukrayna mutfak, belirgin tarihsel gelenekler içerir. Rus, Polonya ve Türk mutfaklarından esinlenmiştir. Yaygın yiyecekler arasında et, sebze ve mantar çeşitleri, dutsu meyve ve çeşitli otlar sayılabilir. Ukrayna’da ekmek temel gıda maddelerinin başında gelir ve pek çok ekmek çeşidi bulunur. Ukrayna için Avrupa’nın “ekmek sepeti” denilmektedir. Mevsimine göre taze sebzeler bulunmadığında turşu yapılmış sebzeler kullanılmaktadır. Ukrayna’da millî yemek olan “borç çorbası”nın yaklaşık otuz çeşidi yapılır ve hemen hepsinde et kullanılır.

Bu parçadan hareketle Ukrayna mutfakıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yemekler, yaygın olarak bitkisel yağla pişirilmektedir.
- B) Taze sebzelere ulaşılamadığında alternatif çözüm bulunmaktadır.
- C) Ulusal yemeklerin et katkılı birden fazla çeşidi yapılmaktadır.
- D) Geleneği, farklı kültürlerden alınan ilhamla oluşturulan lezzetleri içerir.
- E) Ekmek, vazgeçilmez bir gıda olarak sofraları süslemektedir.

3. (I) Roma İmparatorluğu’nun yıkılışı ile başlayan Orta Çağ, Avrupa mutfaklarının şekillendiği dönem olmuştur. (II) Bu dönemde yaşanan yoğun göç, Haçlı Seferleri ve Doğu ile ticari ilişkiler nedeniyle Avrupa mutfakları diğer mutfaklardan önemli ölçüde etkilenmiş; seçici bir nitelik kazanmıştır. (III) Özellikle Bağdat-Trabzon-İstanbul üzerinden Venedik’e uzanan, oradan Po Nehri aracılığıyla Alplere, Almanya ve Kuzey Fransa’ya kadar uzanan ticaret yolu sayesinde önemli bir kültürel etkileşim süreci yaşanmıştır. (IV) Açlık ve kıtlığın çok yaygın olduğu Orta Çağ, aynı zamanda toplumsal sınıflar arasındaki farklılıkların da yoğun biçimde yaşandığı bir dönemdir. (V) Sınıflar arasındaki bu katı sınırlar beslenme biçimlerine de yansarak kişilerin sosyal statüsü ve gelir düzeylerine bağlı olarak değişime uğramıştır. (VI) Lüks gıdalar olarak kabul edilen et gibi hayvansal ürünlerin soylu sınıfa mensup olmayanlar tarafından tüketimi de yasaklanmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Bir toplumun sahip olduğu kültürel değerler; toplumların yaşam biçimleri, yeme içme alışkanlıkları üzerinde etkilidir. Farklı toplumların, farklı kültürlerle sahip olduğu bir gerçektir. Türk toplumu da yemek çeşitleri, tadı, özelliği bakımından diğer toplumlara göre farklılıklar göstermektedir. Türkler, tarihte yer almaya başladıkları andan itibaren, beslenmeye çok önem vermişlerdir. Yeme içme, sosyal hayatta her zaman önemli bir faktör olmuştur. Öyle ki Türk idarecileri, halkını aç ve çıplak bırakmamayı ana ilke olarak görmüşlerdir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklendirme yapılmıştır.
- B) Öznellik ağır basmaktadır.
- C) Genelleme yapılmıştır.
- D) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
- E) Açıklama yapılmıştır.

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- Fransız veliahdı Prens II. Henry'nin karısı Catherine'in Fransa sarayına kendi aşçı ekibini de getirmesi, İtalyan mutfak kültürünü bu ülkeye taşımış ve Fransız saray mutfağını köklü bir şekilde değiştirmiştir. Bu sayede Fransız mutfağı pek çok yeni yemek ve tatlı çeşidiyle tanışırken mantar, makarna, enginar, kavun, karpuz gibi ürünlerin kullanımı yaygınlaşmıştır.
- Fransız mutfağını önemli ölçüde değiştiren İtalyan kültürü, yemeklerin tüketilme şeklini ve sofrada adabını da belirgin bir şekilde etkilemiştir. Bu tarihe kadar yemeklerini elle yiyen Fransızlar, çatal bıçak kullanmaya başlamış; sarayda yerleşen bu alışkanlığın halk tarafından benimsenmesi ise yüz yıllık bir süreç içerisinde gerçekleşmiştir.

5. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Farklı düşünceleri pekiştirmeye yönelik çeşitli örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

6. Bu iki parçadan hareketle Fransız mutfağıyla ilgili olarak

- I. İtalyan mutfak kültürü, bir kadın marifetiyle Fransa'ya taşınmıştır.
- II. Fransız mutfak kültüründe yeni araçlarla yemek yeme alışkanlığı başlamıştır.
- III. Dünya mutfak kültürüne en önemli katkısı Fransız mutfağı sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Fatih Sultan Mehmet'in 1453 yılında İstanbul'u fethetmesinden sonra saraydaki Osmanlı yemeklerinde büyük değişiklikler yaşanmıştır. (II) Deniz ürünlerinin tüketimi bu dönemde oldukça artmıştır. (III) Yine bu dönemde Fatih Kanunnamesi ile Osmanlılarda ilk defa yemek yeme kuralları uygulanmaya başlanmıştır. (IV) Fatih Sultan Mehmet zamanında yemeğin çeşitliliğinden çok, sade ve doyuruculuğuna önem verilmiştir. (V) Saraydaki görevlilere verilen yemekler arasında lahana çorbası, baklava, yoğurtlu ve ıspanaklı büryanı, pekmezli yoğurt tatlısı, yoğurtlu pazı ve ayran, şerbet yer almaktadır.

7. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede geçmişe yönelik bir saptama yapılmıştır.
- B) II. cümlede balık ve türevlerindeki artışın dönemle ilgisine değinilmiştir.
- C) III. cümlede yaşanan bir ilkin ne olduğu açıklanmıştır.
- D) IV. cümlede özellikle üzerinde durulan bir durumdan söz edilmiştir.
- E) V. cümlede bazı kişilere daha kaliteli yemeklerin yapıldığı vurgulanmıştır.

8. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı'daki yemek kültürünün değişmesinin bir zamanı olduğu söylenebilir.
- B) Yazılı bir emirle yemek kurallarına uyulması istenebilir.
- C) Osmanlı mutfağının dünyaya tanıtılmasının Fatih zamanında gerçekleştiği söylenebilir.
- D) Bir yemeğin sadeliği ve doyurucu olması tercih sebebi olabilir.
- E) Belirli bir dönemde deniz ürünlerinin tüketilmesindeki artıştan söz edilebilir.

Müzik Testi

32

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Müzik" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Country tarzı, 1920'lerde ABD'nin güney eyaletlerindeki yoksul ve beyaz köylüler arasında ortaya çıktı. Country, ilk sömürgecilerin torunlarının kuşaktan kuşağa aktardıkları Galler, İskoçya ya da İrlanda'ya özgü eski halk şarkılarının ya da baladlarının Amerikan zevkine uyarlanmasıyla oluşturulmuştur. Eşlik eden başlıca çalgılar bir gitar ve bir kemandır. Nashville, çıkışından bu yana bu türün merkezi olarak bilinir. 1930'lu yıllarda bu müzik tarzına "Hillbilly Music" (Orman Köylülerinin Müziği) de dendi. Bill Haley, Elvis Presley gibi güneyin ilk Rock and Roll şarkıcıları, sanat yaşamlarına Country ile başladılar. Johnny Cash ve Carl Perkins bu türün en ünlü iki savunucusudur.

- İki çalgıyla icra edilen bir müzik tarzının kökeni ve temsilcileri
- Yakın dönemde ortaya çıkmış bir müzik türünün genel özellikleri
- Country tarzı anonim müzik eserlerine ait sözlerin kaynağı

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada değinilen konular arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. TRT'de cumartesi akşamları *Bizden Size* isimli programı 2 yıl boyunca sundum ve şarkılar söyledim. Özel televizyonların gündeme gelmesiyle *Süper Aile* adlı programı 500 bölüm sundum. Daha sonra televizyonlarda hepsi ayrı ayrı 1-2 yıl süren *Erol Evgin Show*, *Bir Şarkısın Sen*, *Benzemez Kimse Sana* isimli programları yaptım. Bunlar hep kariyerimin kilometre taşları oldu. Arabesk müziğin egemen olduğu 80'li yılların ortasında kariyerimi korumak amacıyla sahnelerden uzaklaştım. O da bir kilometre taşıdır benim hayatımda. Bu dönemde mimarlık ofisi açtım. Eşimle birlikte 20 yıl mimarlık yaptık. Bir yandan da albümler ve TV showları sürüyordu.

Kendi yaşam öyküsünden ve sanatından böyle söz eden Erol Evgin'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı türde programlar yaptı
B) Müzik kariyerinde bir devamlılık olduğu
C) Farklı meslek dallarıyla ilgilendiği
D) Televizyonlarda uzun süre program yaptığı
E) Albümlerinde yalnız kendi bestelerini seslendirdiği

3. (I) Barak, uzun tüylü bir av köpeği ve kurt başı anlamlarını taşımaktadır. (II) Kaşgarlı Mahmut ise efsanevi bir kuşun ihtiyarladıktan sonra iki yumurta yumurtladığını, bunlardan birisinden kendisinin son nesli olan yavrusu olduğunu, diğerinden ise barak denilen sahibine sadık bir köpeğin çıktığını belirtmektedir. (III) Şamanlar ise oturdukları mukaddes evlere bark ve barak isimlerini vermişlerdir. (IV) Barakların kendilerine özgü bir müziği vardır. (V) Baraklar; sevdalarını, kahramanlıklarını duyguları ile birleştirip şiirlerine konu ederek kendilerine özgü bir ezgiyle yoğurmuş ve bu ezgileri çalmış söylemişlerdir. (VI) Bu ezgiler de halk müziğimize ayrı bir renk katmış ve müziğimizin daha çok zenginleşmesini sağlamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Çok iyi bir müzisyen olmasının yanı sıra koleksiyonerlik, ressamlık, aranjörlük, sunuculuk gibi birçok niteliğe de sahip olan Barış Manço; Anadolu rock kültürünün ilk örneklerini ortaya koymuştur. Galatasaray Lisesinden mezun olduktan sonra Kurtalan Ekspres isimli müzik grubuyla çalışmalarına başlayan Barış Manço, Türkiye dışında da onlarca ülkede konserler vererek gönüllere taht kurmuştur. Kendine ait iki yüzün üzerinde bestesi bulunmaktadır. 12 altın ve 1 platin ödül sahibi olmakla beraber şarkıları farklı dillere de uyarlanarak farklı şarkıcılar tarafından seslendirilmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tanımlama B) Açıklama C) Tanık gösterme
D) Betimleme E) Tartışma

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Abdal müziğinin son temsilcisi olarak anılan Neşet Ertaş, yaşamı boyunca çıkardığı 400 plak, kaset ve kayıtlarla bozlak türkülerini koruma altına almıştır. Müzisyen bir babanın oğlu olan Neşet Ertaş, UNESCO tarafından yaşayan insan hazinesi olarak kabul edilmiştir. Sadece sanatı değil alçak gönüllülüğüyle de tanınan Neşet Ertaş, kendisine takdim edilen “Devlet Sanatçılığı” unvanını “Hepimiz bu devletin sanatçısıyız, ayrıca bir devlet sanatçısı sıfatı bana ayrımcılık gibi geliyor.” diyerek teklifi kabul etmez ve halkın sanatçısı olarak kalmasının kendisi için en büyük mutluluk olacağını ifade eder. Neşet Ertaş, türkülerinden eksik etmediği “Garip” mahlasını da şöyle açıklar: “Soyadı yokken bize ‘Garipler’ derlermiş. Gerçekten de biz garip yani ezilmiş, hor görülmüş, abdal diye nitelendirilmiş, aşağılanmışızdır. O gariplik bende kaldığı için garibim diyorum.” Türkülerinin ana konusu Allah aşkı, insan hakkı ve sevgisi, ana ve babaya duyulan özlem, ilim ve cehalet, memleket hasreti olan Neşet Ertaş; türkülerıyla gönüllerde yaşamaya devam etmektedir.

5. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, Neşet Ertaş’ın özelliklerinden biri değildir?

- A) Üretkenlik B) Mütevazılık C) Tarafgirlik
D) Kırılganlık E) Kalıcılık

6. Bu parçaya göre Neşet Ertaş’ın kendisine verilen “Devlet Sanatçısı” unvanını kabul etmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı sanatçıların bu tutumdan rahatsız olacağından
B) Sanatçılar arasında ayrımcılık olarak gördüğünden
C) Sanatını olumsuz etkileyeceğinden
D) Büyükleme düşüncesinden çekindiğinden
E) Sanatsal rahata kavuşmanın tedirginliğinden

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Müzik, sadece ruhun değil; beden de gıdasıdır. Yüzyıllar önce tedavide müzik kullanılmış. Başta Yunan medeniyetinde olmak üzere Anadolu’da kurulan çeşitli medeniyetlerin müzikle tedavi yöntemini uyguladıkları bilinmekte. Müziği her türlü erdemin kaynağı sayan Yunanlılar, müziği ruhun eğitimi ve arınmasında kullanmış. Eski Yunan mitolojisinde Apollon, lir çalarak insanların sıkıntılarını giderir ve onlara neşe vermiş. Yunan Filozof Sokrates’in öğrencisi Platon da MÖ 400’lü yıllarda müziğin ahenk ve ritimle ruhun derinliklerine etki ederek kişiye bir hoşgörü ve rahatlık verdiğini söylemiş. Yine Platon, şarkıyı iyileştirici özelliği olan bir çare olarak kabul etmekle birlikte şarkı olmaksızın hastaya uygulanan reçetelerin etkisiz olacağını da eklemiş. Tıbbın babası sayılan Hipocrates’in de 2 bin 400 yıl önce bazı hastaları ilahi dinlemeleri için tapınaklara götürdüğü rivayet edilir.

7. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Anadolu’da müzikle tedavinin yapıldığına
B) Eski Yunan’da müziğin erdemin kaynağı görüldüğüne
C) Müziğin mitolojik öğelerde yer aldığına
D) Hastalara tapınaklarda ilahi dinletildiğine
E) İlahi dinleyen hastaların iyileştiğine

8. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Müziğin her hastalığı tedavi etme gibi bir özelliği vardır.
B) Müzik, ilk önce söyleyen kişiyi tedavi eder.
C) Geleneksel müziğin tedavi etme özelliği daha fazladır.
D) Müzik, sadece bir zevk ve eğlence aracı olarak görülmemelidir.
E) Eski dönem insanları, deneme yanılma yoluyla doğruyu bulmuşlardır.

Psikoloji Testi

33

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Psikoloji" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. "Sen haksızsın, en iyisini ben bilirim." şeklinde bir cümle, muhtemelen birini bir sohbetten soğutmanın en garanti yoludur. O kişi olmayın. Çocuğunuz konuşmaya başladığında bırakın devam etsin. Yalnızca dinleyin, bir noktadan sonra okulu ya da arkadaşları hakkında sesli düşünmeye başladığını göreceksiniz. Başınızı sallayın, düzenli aralıklarla kısa tepkiler verin ve ara sıra tarafsız sorular sorun. Siz konuşmadığınızda çocuğunuz boşlukları doldurmaya başlayacak. Araştırmalara göre kabul eden bir tavırla dinlemek, gençleri çok daha açık bir şekilde konuşmaya teşvik ediyor; özellikle de bir sonraki tepkinizi endişeyle beklemelerine sebep olan iğneli sorulara ya da eleştirilere kıyasla.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru ve yanlış ortaya koymak, bazılarının canını acıtabilir.
- B) Dinlemeyi bilmek, muhababını rahatlatan bir özelliktir.
- C) Gençlik döneminde anlatma psikolojisi baskındır.
- D) İletişimin temelinde karşılıklı sevgi vardır.
- E) Kesintisiz dinleme, herkeste olması gereken bir özelliktir.

2. Birçok insan yardım istemekte ve duygularını başkalarına bildirmekte zorlanır. Birilerinin sadece onlar söyledikleri için iyi olduklarını sanmayın. Daha fazla soru sormak ve rahatsız edici olma riskini almak, depresyon belirtileri gibi önemli şeyleri kaçırmaktan daha iyidir. Eğer söylemek istemiyorlarsa davranışlarını izleyin ve çok geç uyumak, bir şey yememek, uzun süre dalmak, birçok şeyden kaçınma ve birçok şeyi iptal etme gibi olağan dışı bir şey fark edin. İnsanların duyguları genellikle düşüncelerine ve davranışlarına bağlıdır ve bu, bilişsel davranışçı tedavi modelinde ispatlanmıştır. İnsanlar üzgün olduklarında sıklıkla negatif düşünce akışlarını tekrar ederler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen psikolojik durumla ilgili değildir?

- A) Zaman tanziminde düzensizlik
- B) Yeme bozukluğunun ortaya çıkması
- C) Alınan kararlardan vazgeçme
- D) Bulundukları konumu terk etme
- E) Bir noktaya uzun süre şuursuzca bakma

3. (I) Yüksekten, örümceklerden ya da palyaçolardan mı korkuyorsunuz? (II) Bu korkularınızda yani fobilerinizde yalnız değilsiniz. (III) Birçok kişinin hayatında karşılaştığı en büyük sorunlar arasında fobiler geliyor ancak bazı fobiler diğerlerine göre daha yaygın şekilde görülüyor. (IV) Önemsiz gibi görülen şeylere dair yaşanan korkular bazen mantıksız gibi görünse de bu korkuları yaşayan milyonlarca insan bulunuyor. (V) Fare gibi zararsız ve minik bir hayvan bile insanlarda korkuya sebebiyet verebiliyor. (VI) Bir fobiye aşmanın ilk adımı, neden korktuğunuzu bilmektir; ayrıca geçmişinizden fobinize neden olabilecek olayların farkına varmak korkmanız gereken hiçbir şeyin olmadığını anlamınıza yardımcı olabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Psikoloji, zihinsel süreç ve davranışların bilimsel çalışmasını içeren akademik ve uygulamalı bir bilim dalıdır. Psikologlar algı, dikkat, duygu, kişilik, davranış ve kişiler arası ilişkiler gibi olguların üzerinde çalışırlar. Psikoloji aynı zamanda aile, eğitim, iş gibi günlük yaşam da dâhil olmak üzere bu tür bilgilerin insan faaliyetlerinin farklı alanlarına uygulanması ve akıl sağlığı sorunlarının tedavisiyle ilgilidir. Psikoloji, davranış bilimlerinden biridir. Psikoloji, zihinsel işlevsellik kavramlarına fizyolojik ve nörolojik süreçleri dâhil ederken insanın daha çok sosyal dinamizmde oynadığı rolü anlamaya çalışır. Psikoloji; insan gelişimi, spor dalları, sağlık, endüstri, hukuk ve maneviyat gibi alanlar ile ilgilenen çalışma ve uygulamaların birçok alt dalını içerir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Niteleme C) Karşılaştırma
- D) Alıntılama E) Tanımlama

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan deneyimi üzerinde etkili olan kurallardan biri, birisi sizin için bir şey yaptığında sizin de o kişi için bir şey yapmanız gerektiğidir. Buna “karşılıklık normu” adı verilmektedir. Laboratuvar ortamında yapılan araştırmalarda küçük iyiliklerin bile katılımcıları karşılık olarak çok daha büyük iyilikler yapmaya itebildiğini ortaya koymuştur. Satıcılar, karşılıklı size bir iyilik yapıyormuş gibi davranarak size karşı kullanırlar: “Aslında senin için fiyatı 5 lira indirebilirim.” veya “Sırf benimle konuştuğunuz için size benden bir numune.” Bu strateji, eğer iyiliğe karşılık vermezseniz ve ürünü almazsanız sizi psikolojik olarak rahatsız bir duruma sokar. Karşılıklık normundan ortaya çıkan bir diğer uyum yöntemi ise bazen “kapı-surat” yöntemi adı verilen yöntemdir. Bu yöntemde yağmurdan kaçayım derken doluya tutulursunuz.

5. Bu parçada geçen “yağmurdan kaçarken doluya tutulmak” deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir değil birden fazla durumla karşılaşmak
- B) İradesi dışında gerçekleşen bir durumu kabul etmek
- C) Alternatifler arasında bir seçim yapmak zorunda kalmak
- D) Güç bir durumdan kurtulayım derken daha kötüsüyle karşılaşmak
- E) Bir kişiye karşı iradesinin elden alınmasına ses çıkaramamak

6. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticarete amaç, her ne şekilde ve her ne pahasına olursa olsun kazanç elde etmektir.
- B) İyiliğe iyilikle mukabele etmemek, huzursuzluk nedenidir.
- C) Kendisinden haksız kazanç elde edildiğini düşünen kişiler, benzer yolu kendileri denemeye başlar.
- D) Yanlışa yanlışa karşılık vermek, içsel bir tepkinin dışa vurumudur.
- E) Müşterinin her zaman haklı olduğuna dair kanının yaygınlaşması satıcının zararınadır.

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan ve hayvan davranışlarıyla ve bilişsel süreçleriyle ilgilenen psikoloji biliminin 125 yıllık bir tarihi vardır. Bu genç yaşına rağmen psikoloji, biyolojiden sosyolojiye kadar uzanan oldukça geniş kapsamlı bir alandır. Psikoloji, insan ve hayvan davranışlarını ve bu davranışlarla ilintili psikolojik, sosyal ve biyolojik süreçleri inceleyen bir alandır. Bir meslek olarak ise mevcut bilgilerin insan sorunlarını çözmek için kullanılmasıdır. Bu bilginin kullanılması psikolojinin alt alanlarına göre değişmekle birlikte dili iyi kullanma, araştırma, istatistiksel analiz ve empati gibi bazı özel beceri ve yetenekleri gerektirir. Peki, psikologlar ne iş yaparlar? Psikologlar iki önemli ilişki üzerinde çalışırlar: İlki, beyin ve davranış; ikincisi ise çevre ve davranış ilişkisidir. Psikologlar; hem araştırmacı olarak gözlem, deney ve analiz gibi bilimsel yöntemleri izlemek hem de bilimsel bulguları uygulamak için yaratıcı olmak durumundadırlar. Psikologlar araştırma yaparak geliştirdikleri kuramları sınırlar ve araştırmalar sonucu ortaya çıkan yeni bilgileri uygulama alanında çalışanların kullanımına sunarlar. Ayrıca bireylerin ve toplumların değişen gereksinimlerini karşılamak amacıyla yeni yaklaşımlar geliştirirler.

7. Bu parçada psikolojiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsan ve hayvan davranışlarına odaklandığına
- B) Farklı bilim dallarıyla ilişkili olduğuna
- C) Biyoloji ve sosyolojiye kaynaklık ettiğine
- D) Kimi becerilere gereksinim duyduğuna
- E) Bazı alt dallarının bulunduğuna

8. Bu parçadan hareketle psikologlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Elde ettikleri verileri uygulama potansiyeline sahiptirler.
- B) Davranışların etik sınırlarını belirlerler.
- C) Gözlem ve inceleme yetenekleri bulunmalıdır.
- D) Elde ettikleri verileri ilgili kişilerle paylaşırlar.
- E) Değişen ihtiyaçlara göre hareket ederler.

Rehberlik Testi

34

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Rehberlik" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Yaz tatilinin öğrenci öğrenmesi üzerindeki etkileri, çeşitli araştırmalara konu olmuştur. Eğitimciler ve aileler, sık sık öğrenci öğrenmeleri üzerine yaz tatilinin muhtemel olumsuz etkileri hakkındaki üç kaygılarını dile getirirler: Birincisi, öğrenme yetersizliği olan öğrencilerin sürekli öğrenime ihtiyaç duyduklarından uzun yaz molasının bu tür çocukların öğrenimine olumsuz bir etkiye sahip olması. İkincisi, üst sosyoekonomik düzey öğrencilerinin yaz aylarından sonra hem ilave okul ilişkili öğrenme veya daha düşük unutmaya seviyeleri sonucu onların daha az avantajlı akranlarına göre okullar açıldığında hayli eğitimsel avantajla okula dönebilmeleridir. Sonuncusu, uzun yaz tatilinin öğrenmenin ritmini bozması, unutmaya sebep olması ve öğrenciler sonbaharda okula geri döndüklerinde materyal tekrarının gerekmesidir.

Bu parçada yaz tatiliyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Üst sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin diğerlerine etkisinin olumlu sayılabileceğine
- B) Öğrencilerin geneli için iyi bir zihin dinlenmesine olanak sağlaması karşısında bazıları için kötü bir etki bıraktığına
- C) Genel olarak öğrencilerin öğrenmesi üzerinde olumsuz bir etkisinin olduğuna
- D) Öğrenme yetersizliği olan öğrenciler için genelde olumsuz sonuçlar doğurduğuna
- E) Süresi kısaltıldığında öğrenciler üzerindeki olumsuz yönlerinin nispeten azalacağına
2. Rehber psikolojik danışman, veli toplantısında öğütlerini sıralamaya başlamıştı:
- Onun başarılı olabilmesi için arkasında olduğunuzu ona hissettirin.
 - Onu suçlayıp yargılamayın, aşağılamayın, başkalarının yanında asla eleştirmeyin.
 - Karnesine bakarak çocuk hakkında kişilik analizi yapmayın.
 - Ona "Tembel, bu çocuk adam olmaz!" gibi olumsuz ifadeler kullanmayın.
 - Onu arkadaşlarıyla, kardeşleriyle, komşunuzun çocuklarıyla kıyaslamayın.

Bu parçada rehber psikolojik danışmanın velilere verdiği öğütlere göre bir velinin yapması gereken işler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Kıyaslamamak B) Olumsuzlamamak
- C) Yargılamamak D) Aşağılamamak
- E) Hırpalamamak

3. (I) Çocukluk ve gençlik dönemleri; duygu ve davranışlarda, ilgilerde ve isteklerde sürekli değişiklikler dönemidir. (II) Önemli olan; ana ve babanın bu tür bir gözleme sahip oldukları anda hemen olumsuz düşünmemesi, paniklememesi ve çocuğunu rahatsız etmemesidir. (III) Ancak onu sessizce bir süreliğine izlemesi, kontrol adına önemlidir. (IV) Sıcak bir izlemenin sonunda çoğu zaman kötü bir sonuç çıkmayacaktır. (V) Ergende madde kullanımı kuşkusunu akla getirebilecek bazı ciddi davranış değişiklikleri gözden kaçırılmamalıdır. (VI) Bu belirtilerin ciddiyetinin değerlendirilmesi, çözüm önerileri ve tedavi yaklaşımı; madde kullanımı konusunda özelleşmiş ergen psikiyatristleri ve yetişkin psikiyatristlerinin görev ve sorumluluk alanı içindedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Uzaktan eğitim; zamandan ve mekândan tamamen bağımsız bir şekilde öğrencinin ve öğretim üyesinin kampüse gelme zorunluluğu olmaksızın var olan bilgisayar teknolojileri vasıtası ile tamamen sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak derslerin işlendiği, katılımcının istediği zaman bunları tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği, günümüz şartlarında eğitim ve öğretimin hızla bilgisayar ortamında geçtiği akılcı, çağdaş, yenilikçi bir eğitim sistemidir. Uzaktan eğitim; bir açık öğretim sistemi ya da örgün öğretimin yanında başvuru alan ikinci sınıf bir öğretim sistemi değildir. Aksine yıllardır ileri düzey gelişmiş ülkelerde uygulanan ve en yeni ölçme ve değerlendirme metotları kullanılan, en modern donanıma sahip eğitim sistemidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ağırlıklı olarak tanım cümleleri kullanma
- B) Olağandan uzun cümlelere yer verme
- C) Birden çok duyurun etkisinden yararlanma
- D) Virgül ve bağlaçlarla birden çok yargıyı birleştirme
- E) Tanımlamayı kavramın değillemesi üzerinden yapma

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Üniversite eğitimi almış birçok insanın güzel bir işte çalışmak, bu sayede hem emeklerinin karşılığını alırken hem de aldığı eğitimi kullanarak daha verimli olmak gibi hedeflerinin olması oldukça normaldir. Ancak her zaman bu mümkün olmamaktadır. O zaman yapmanız gereken ilk şey, oturup geleceğiniz ile ilgili bir kariyer planı yapmaktır. Kariyer planı; kariyerinizde ulaşmak, istediğiniz hedefe ulaşmanızı kolaylaştıracak bir haritadır. Kişiler ya istemediği işlerde çalışarak hedeflerine ulaşamamakta ya da çalıştıkları işte köeldiklerini hissetmektedir. Oysa kariyer planlaması yapılmış olsa böyle bir olumsuz durum yaşanmayacaktır. Çünkü yapacağınız planlama hem size yol gösterecek hem de istediğinize ulaşmanız yönünde gerekli donanımı sağlamanıza yardımcı olacaktır.

5. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin, kariyer planlaması yapmamanın sonuçlarından biri olduğu kesin olarak söylenemez?

- A) Verimli olmamak
- B) Emeklerinin karşılığını alamamak
- C) İstediği hedefe ulaşamamak
- D) Takdir görememek
- E) Güzel bir işte çalışamamak

6. Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Dünyanın en prestijli üniversiteleri; mühendislik ve coğrafya kültürünün oluşumuna yatırım yapmaktadır.
- B) Bir şirkette mutlu ve verimli çalışabilmek için kurumun değerlerini benimsemek gerekir.
- C) Yıl sonuna kadar yapacağınız işlerin taslağını çıkarıp adım adım bunların kontrolünü sağlayabilirsiniz.
- D) Gözlerinizi kapatarak derin bir nefes alın, hayatınızda ne çok şey olduğunu fark edeceksiniz.
- E) Gün içinde yaşadığınız bazı olumlu durumları günün sonunda hatırlayarak mutlu olabilirsiniz.

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Öğrenme güçlüğü, beynin bazı fonksiyonlarındaki aksamayı gösterir ama bir hastalık değildir. Özel ve farklı bir durum olarak değerlendirilmesi gerekir. Öğrenme güçlüğü, genellikle şu belirtilerle kendini göstermektedir: konuşmada gecikme ve yerinde telaffuzda güçlük, bir şeyi isimlendirirken sözcük bulmada zorluk, yaşından daha az sözcük dağarcığına sahip olma, yüklemelerde yani temel kelimelerde zorlanma, hecelerin yerlerini değiştirme. Dinleme ve izlemede güçlük, ses-harf arasındaki ilişkiyi öğrenmede güçlük, derslerde özellikle geometrik şekilleri çizmede zorluk. Çocuğunuzda bu belirtiler varsa bir uzmandan destek almanız gerekmektedir. Bu belirtiler, çocuğunuzda öğrenme güçlüğü olduğunun göstergesi olabilir. Ama tabii ki bunlardan bir kısmı var diye hemen telaşa kapılmamalısınız.

7. Bu parçaya göre bir çocuğun öğrenme güçlüğü çektiği -kesin olmamakla birlikte-

- I. Geometrik şekillerin ayırımında zorluk yaşama,
- II. Konuşmada az heceli sözcükleri yeğleme,
- III. Doğru sesletimde zorluk çekme

belirtilerinden hangileriyle bulunabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Bu parçanın anlatımı için

- I. Sayıp dökmeden yararlanılmıştır.
- II. Uyarı ifadelerine yer verilmiştir.
- III. Birinci kişili bakış açısıyla yazılmıştır,

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

Sağlık Testi

35

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sağlık" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Diyetlerimizde az bahsedilir ama en önemli eksikliklerden biri, vücutlarımızdaki yapı taşı bloklarının yokluğudur. Sağlığınıza korumak ve sağlıklı yaş almayı kolaylaştırmak için diyetlerinizi sağlıklı, sindirilebilir proteinlerle desteklememiz çok önemlidir. Bu büyüyen ihtiyacı karşılamak için bilim insanları, her gün karşılaştığımız fiziksel mücadelelere hazır olmamız için gereken proteini sağlayan bir ürün geliştirdi. Sıvı kolajen, pek çoğumuzun eksikliğini çektiği önemli besinleri sağlar ve hak ettiğiniz aktif, sağlıklı yaşam tarzını benimsemenize yardımcı olur.

Bu parçada sözü edilen ürünün işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sindirilebilir besinlerin etkisini artırmak
- B) Vücuda gerekli gıdaların alımını sağlamak
- C) Yaşlanan insanlardaki cilt kırışıklığını gidermek
- D) Bünyenin yapısını oluşturan birimleri fazlaştırmak
- E) Proteinleri oluşturan yapı taşlarını sıkılaştırmak

3. (I) Fiziksel aktivite, egzersiz ve spor kavramları aynı olarak algılsa da aslında bu kavramlar arasında bazı farklılıklar bulunmaktadır. (II) Yürüme, koşma, sıçrama, yüzme, bisiklete binme, çömelme-kalkma, kol ve bacak hareketleri, baş ve gövde hareketleri gibi aktiviteler; fiziksel aktivite olarak kabul edilebilir. (III) Egzersiz, düzenli ve tekrarlı vücut hareketlerini içeren fiziksel aktivitelerdir. (IV) Spor ise insanların ferdi veya toplu olarak fiziki, ruhi ve düşünme kabiliyetini kendine ve bir rakibine karşı, önceden belirlenmiş bir düzen içinde başarı kazanmaya yönelik ve mücadele heyecanını yaşamak için yaptığı beden hareketlerinin bütününe verilen genel isimdir. (V) Futbol, hentbol, voleybol, binicilik, kayak, avcılık, denizcilik, güreş, atletizm, basketbol gibi branşlar; sporun çeşitli kollarıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Üç farklı tipi vardır: Aerobik egzersiz, dirençli ve ağırlıklı kuvvetlendirme egzersizleri, denge ve germe egzersizleri." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. Sağlık ve hastalık kavramları dijital ortamda en fazla konuşulan, tartışılan konuların başında geliyor. Hastalıklarla ilgili paylaşım, yorum, farklı tedavi seçenekleri, bu tedavi seçeneklerinin sonuçları internet ortamında kolayca ulaşılır oldu. Bireyin kendinde olduğunu düşündüğü hastalıklar hakkında internet ortamında bilgi ve belgeleri araştırıp sonrasında tanı koyma, ardından da tedavi etme çabası "siberkondri" gittikçe yaygınlaşan bir davranış hâlini aldı. Kalitesinin sorgulanamadığı ortamda ulaşılan bilgi, kişide kaygıyı artırabilir. Mide yanması için internet arama motorlarının başına geçen bir kişi gün sonunda kendisine mide kanseri tanısını koyabilecek duruma gelebilmektedir.

- I. Bireyin teşhis ve tedavi süreçlerine kendi başına girişmesine
- II. Doğruluğu test edilmeyen bilgilerden yola çıkılabilmesine
- III. Hastalık evreleriyle ilgili güvenilir bilgilere kolay ulaşılabilmesine

Bu parçada siberkondriyi hazırlayan nedenlerle ilgili yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Sağlıklı beslenme, hem sağlığın hem de vücut formunun korunması açısından en önemli konulardan bir tanesidir. Bebeklerde anne sütü veya formüller ile başlayan süreçten, yetişkinlik ve yaşlılık dönemine kadar tüm yaş gruplarında sağlıklı ve dengeli beslenme konusunda gerekliliklerin yerine getirilmesi, hastalıklardan korunmak ve ideal vücut kütleline sahip olmak açısından büyük önem taşır. Vücutta günlük işlevlerin sorunsuz bir şekilde yerine getirilebilmesi için tüm besin öğelerinin eksiksiz bir şekilde karşılanması gerekir. Bunun sağlanabilmesi için sağlıklı ve dengeli beslenme oldukça elzemdir. Ek olarak her yaştan birey için obezite, akut ve kronik birçok hastalık türü için en önemli risk faktörleri arasında yer alır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Öznel yargılar bulunmaktadır.
- D) Tartışmacı anlatıma yer verilmiştir.
- E) Üçüncü kişili anlatım kullanılmıştır.

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fiziksel ve psikolojik hastalıkların birbirleriyle bağlantılı olmaları oldukça dikkat çekicidir. Psikolojik rahatsızlık yaşayan insanda fiziksel hastalığın tetiklenme ihtimali çok yüksek iken fiziksel rahatsızlığı olan bireylerde psikolojik problemlerle karşılaşmak çok olasıdır. Depresyon, kronik bedensel hastalıklarla en sık görülen ruhsal bozukluktur. Yaşam boyu yaygınlığı, erkeklerde yüzde 5-12, kadınlarda yüzde 10-25 olarak bulunmuştur. Depresyonun en temel belirtilerinden birisi enerji kaybıdır. Kişilerin genelde hâlsizlik, enerjisizlik, yorgunluk yakınmaları vardır. Depresyon, kişilerin zindeliğini etkilediği gibi işlevselliğini bozar; sorumluluklarını yerine getirmesini engeller.

5. Bu parçadan depresyon ile ilgili olarak

- I. Kadınlarda erkeklere oranla yaklaşık iki kat yaygın görüldüğü,
- II. Genelde yorgunluk ve enerjisizlik sonucunu verdiği,
- III. Fiziksel rahatsızlık yaşayanlarda yüksek olasılıkla görüldüğü

Bilgilerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bu parça için

- I. Bir cümlede verilen bir bilgi sonraki cümlede sıralı sözcüklerle ayrıntılandırılmıştır.
- II. Depresyonun etkileri anlatılırken sayıp dökme yöntemi kullanılmıştır.
- III. Depresyonla ilgili ortalama istatistik bilgiler verilmiştir.

Yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bitter çikolata, lezzetinin yanı sıra vücuda yararı olan teobromin isimli maddeleri içerir. Teobrominler, antioksidandır ve antioksidanlar vücudu serbest radikal denen zararlı atıklardan korur. Serbest radikaller, vücudun hücrelerine zarar verebilir ve çeşitli hastalıkların oluşmasına neden olabilir. Potansiyel faydalarına rağmen bitter çikolata kalori ve doymuş yağ bakımından yüksektir, bu nedenle şekerli bitter çikolata tercih edilip az miktarda tüketilmelidir.

7. Bu parçadan bitter çikolata ile ilgili olarak

- I. Vücudu serbest radikallerden koruyan maddelerden biri teobrominlerdir.
- II. Bitter çikolatayı tüketirken çikolatanın şekerli olmasına dikkat etmek gerekir.
- III. Teobromin, bir grup yararlı maddedir ve bitter çikolatada bulunur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Bu parçada altı çizili bölüm yerine düşüncenin akışına göre anlam eksilmesi ve değişmesi olmadan

- I. Bir kısım rahatsızlıkların nüksetmesine neden olabilir.
- II. Bazı hastalıkların ortaya çıkmasına etki edebilir.
- III. Kimi belirtilerin ortaya çıkmasında öncülük rolü üstlenebilir.

İfadelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Sanat Testi

36

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sanat" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Müzisyen adaylarının profesyonellik yolunda atacağı ilk adımda karşılaşacağı kafa karıştırıcı sorulardan biri, "Hangi ses kartını kullanmalıyım?" sorusu olmalı. Merak etmeyin tabii ki size "Bütçeniz ile orantılı olanı." deyip klişe bir cevap verip kaçmayacağım. Genelde bu tarz soruları sorun eden müzisyen kitle, amatörlükten ayağını çekmeye karar vermiş profesyonellik yolunda emeklemeye başlayan taraf olduğundan her zaman imkânlarının en iyisi olsun ister. Gönül rahatlığıyla sizlere tüm firmaların hemen hemen eşit fiyat karşılaştırmalarında birbirlerinden uçuk bir kalite farkı olmadığını söyleyebilirim. İhtiyaca göre yine değişir ama kafanızı karıştıracak kadar kaos durumu olmadığını ve ürünü satın aldığınızda keşke diyebilecek bir ses kaybı yaşamayacağınızı, gönül rahatlığıyla söyleyebilirim.

Bu parçaya göre profesyonellik yolundaki bir müzisyene ses kartıyla ilgili olarak

- Daha pahalı olan ses kartı genelde daha iyi ses imkânları sunar, bu sana basit bir ölçüt olabilir.
- Ses kartı seçiminde şunu unutma: Firmaların benzer fiyatlı ürünleri benzer performansları verir.
- Sen bütçeni belirle, her firmanın aynı fiyat aralığındaki kartı aşağı yukarı aynı kalitededir.

önerilerinden hangisi doğru olur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Sulu boya ile resim yaparken yağlı boyada olduğu gibi çok fazla katman uygulamanıza gerek yoktur çünkü uygulayacağınız her katmanda renkler biraz daha koyulaşacaktır. Bu nedenle her zaman ilk önce en açık tonlardan başlayıp koyuya doğru ilerlemelisiniz. Bu, sulu boyanın temel kuralı sayılabilir. Her bir yeni katmanda renk tonunu koyulaştırmak için daha az su ve daha fazla boya kullanmalısınız. Bu şekilde boyadığınız renk, kuruyunca daha az soluklaşacaktır. Sulu boya resimler genellikle beyaz renkli kâğıda yapılır ki renkler ortaya çıksın. Mavi bir kâğıt üzerinde renklerin gerçek tonunu göstermek muhtemelen imkânsız olurdu.

Bu parçada sulu boya resim tekniğiyle ilgili

- Hangi katmanın önce vurulması gerektiği,
- Kuruyan boyada solmayı önlemenin yolu,
- Zeminde kullanılacak kâğıdın rengi

ayrıntılarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. (I) Türkiye'nin önemli ressamı arasındaki Mustafa Ata, 1945'te Trabzon'da doğdu ve baştan itibaren resimde figürü yani insanı temel aldı. (II) İnsan, Trabzon kökenli birçok ressamın ana temasıdır zaten. (III) Başta durağan olan figürleri, zaman içinde rengin de işin içine girmesiyle daha coşkulu ve daha eyleme geçen figürler hâline geldi. (IV) Soyutlaşan figürlerine rengin katılmasıyla Ata'nın şimdiki üslubu oluşmaya başladı. (V) Tek ve büyük fırça darbeleriyle yaptığı resimleri daha bütünsel eserlerin ortaya çıkmasını sağladı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Pantomim (pantomim), her şeyi taklit etmek anlamına gelir. Pantomim, oyuncularının kelime kullanmaksızın çoğu durumu anlattığı ya da sahneleri, yerleri ve karakterleri jest ve mimikler sayesinde anlaşılır hâle getirdiği gösteri sanatının bir biçimini tanımlamaktadır. Pantomimde maskeler ya da makyaj maskeleri kullanılabilir. Sessiz filmlerde bilinen ve dans ile sirk artistliğinden meydana gelen pantomimin aslı ile ilişkili, önemli şeyleri kısıtlanmış "özerk" pantomim, bir çağdaş sanat biçimi olarak gelişmiştir. Ancak bu pantomim bazen diğer tiyatro türleriyle bağlantılıdır. Karanlık tiyatrodan, daha nadiren de tek ışıklı tiyatrodan bunu görmek mümkündür. Bir palyaçonun gösterisi aynı şekilde pantomime ait öğeler barındırabilmektedir. Söz gelişi kendilerini bir yabancı dilde ifade edebilen insanların açıklamaları aynı şekilde sık sık "pantomime özgü" olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca müzik, 18. yüzyıldan bu yana sık sık pantomime özgü sanat olarak işlev görmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Örneklendirme
C) Karşılaştırma D) Öyküleme
E) Tanımlama

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Başlangıcıyla ilgili kesin bilgiler olmasa da ilk olarak kâğıdı icat eden Çinliler tarafından icra edildiği değerlendirilmektedir. Kâğıt, Çinliler tarafından MÖ 250'de bulunmuştur. Bu yıllarda sadece zenginlerin uğraştığı bu sanat, daha çok dinî törenlerde ve hediyeleri kaplamada bir zenginlik göstergesi olarak kullanılmıştır. Japonya'ya Budist rahipler tarafından getirildiği düşünülen origami, gelişimini burada tamamlayıp ismini de Japoncadan almıştır. Kâğıdın yaygınlaşması ve kâğıt fiyatlarının uygun hâle gelmesiyle origami daha fazla insana ulaşmaya başlamıştır. 17. yüzyılda halk arasında eğlence şeklini almış ve gelişmeye devam etmiştir. Bu dönemde konuyla ilgili ilk kitap da basılmıştır. Günümüzde ise bu sanatla ilgili sergiler, atölyeler, kurslar ve çeşitli faaliyetlere ulaşmak oldukça kolay hâle gelmiştir.

5. Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre

- I. Origami, 1900'lü yılların başlarından itibaren okullarda öğretilmeye başlanılmış ve çocukların matematiksel zekâlarının gelişimine büyük katkıda bulunmuştur
- II. Origami, Japonca oru (katlama) ve kami (kâğıt) kelimelerinin birleşmesiyle meydana gelmiş "katlanmış kâğıt" anlamına gelen geneksel kâğıt katlama sanatıdır
- III. Origami, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra sanatsal anlamda büyük gelişme kaydetmiş; sadece çocukların değil her yaşta insanın ilgisini çekmiştir

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kronolojik sıra gözetme
B) Okura bilgi verme
C) Anlatıma beğeni duygusu katma
D) Tarihsel rakamlara başvurma
E) Sayıp dökmelere yer verme

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"Panorama Radio" projesiyle sanatçıları ve seyircileri arabanızda ağırlamaya ne dersiniz? Üstelik ücretsiz. "Panorama Radio"; İstanbul'dan Ayşe Draz ve Düsseldorf'tan Marlin de Haan'ın iş birliğiyle gerçekleşen, kamusal meseleler ve kamusal olana dair kişisel bakış açılarıyla ilgili bir performans projesi. Bu projeye özel mekânınız olan arabanızla katıldığınız takdirde yaklaşık 45 dakika sürecek bir yolculuğa başlayacaksınız. ---- : Her biri aşağı yukarı 45 dakika sürecek iki tur için sanatçı ve seyircileri arabanızda misafir etmek ve önceden belirlenen rotada bir yolculuğa çıkarmak. İki tur fazla dersiniz tek bir tura çıkararak da projeye dâhil olabilirsiniz. Şunu belirtmeliyiz ki benzin masrafları proje tarafından karşılanacak.

7. Bu parçadan "Panorama Radio" ile ilgili olarak

- I. Projenin amacı,
- II. Projenin mimarları,
- III. En az katılım süresi

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Bu parçada boş bırakılan yere

- I. Ayrıntılar şu şekilde
- II. Şunları yapacaksınız
- III. Koşullar şöyle

sözlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Sinema Testi

37

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sinema" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Gazeteci:

(I) ----

Serdar Orçin:

— Çok ilginç bir duygu, mutluluk ve heyecan verici bir şey. Bir de ben çok heyecanlı biriyim, böyle sahneye çıktığımda kendi başarımla ilgili konuşma yaparken çok heyecanlanırım. Hani tiyatrocular çok rahat olur zannederler ama ben öyle değilim, sahnede elim ayağım titrer.

Gazeteci:

(II) ----

Serdar Orçin:

— Kazım'la karşılaştık ve güzel de bir arkadaşlığımız oldu. Ara ara sete gelir bizi ziyaret ederdi çünkü onu çok severdik. Kazım'ı sette birkaç kez canlı da dinleme şansımız oldu. Sonra konserlerine gittik, birlikte yediğimiz içtiğimiz günlerimiz de oldu. Onu da buradan sevgiyle anallım.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Sahnede sunucu olmanız istendiğinde neler hissettiniz?
(II) Kazım Koyuncu'ya canlı performansında eşlik ettiniz mi hiç?
- B) (I) Ödül töreninde isminiz açıklandığı anda neler hissettiniz?
(II) *Gülbeyaz* dizisinin setinde Kazım Koyuncu'yla hiç karşılaştınız mı?
- C) (I) Sinema ödülleri töreninde ödül alacağınızı biliyor muydunuz?
(II) Film galasında Kazım Koyuncu'yla tartışma nedeniniz neydi?
- D) (I) Sinema ödülleri sizin sunmanız istendiğinde bu durumu nasıl karşıladınız?
(II) Kazım Koyuncu'yla film setinden önce nerede tanışmıştınız?
- E) (I) Sahnede adınız okunduğunda neler hissettiniz?
(II) Kazım Koyuncu'nun aynı filmde oynama teklifi konusunda neler söyleyebilirsiniz?

2.

Bu ay röportaj görevi bana verildiğinde aklıma pandemiden hemen önce prömiyerini izlediğim *Kara Kutu* kısa filminin yönetmeni olan Can Deniz Atıcı ile söyleşi yapmak geldi. Can Deniz ile 2012 yılında gittiğimiz Sinema Okulunda tanışmıştık. O kurstan sonra ben sinema üzerine yazılar yazmaya o ise bizzat icraatın içinde olup yönetmenlik yapmaya başladı. Pek çok reklam filmi, video klipi, yerli ve yabancı sinema filminde gerek sanat yönetmeni asistanı gerekse senaryo yazarlığı ve yardımcı yönetmenlik görevlerinde bulunduktan sonra nihayet Şubat 2020'de senaryosu ve yönetmenliği kendine ait olan *Kara Kutu* filmini çekti. Ben de sinema gözü çok gelişmiş olan arkadaşımı sizinle tanıştırmak istedim.

Bu parçanın yazarı ve Can Deniz Atıcı'nın ikisiyle ilgili

- I. Bir eğitim ortamında birlikte bulundukları
II. Yönetmenlik ve sinema yazarlığı yaptıkları
III. Reklam filmi ve video klipi çektikleri

bilgilerinden hangisine kesinlikle ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

3.

(I) Claire Denis'nin yeni filmi *Bıçağın İki Yüzü*, İstanbul Film Festivali'yle Türkiye'deki izleyicilerin karşısına çıktı. (II) Denis'in dar alanlarda tansiyon yaratma yeteneği elbette Binoche'un harika oyunculuğuyla taçlanıyor ve Sara karakterinin paranoyak bir âşık olarak portresini önümüze net bir şekilde koyuyor. (III) Filmin Fransızca isminin direkt çevirisi "Sevgi ve Kararlılık" iken İngilizcede "Bıçağın İki Yüzü" ve "Fire" isimleri de kullanılıyor. (IV) Film bize gerçekten ne demeye çalışıyor, sorusuna cevap ararken bu 3 farklı isim, filmin kendisinin de bu konuda biraz kararsız kaldığı hissini yarattı bende. (V) Zira yönetmen "aslında" neler olduğunu çok da anlatmadan Sara karakterinin Jean ile bir türlü diyaloga çeviremediği konuşmalarından kırıntılarla beslemeye çalışıyor izleyiciyi. (VI) Üstelik filme eklemeye çalıştığı yan hikâyeler (Jean'ın ailesiyle ilişkisi, Sara'nın radyoda yaptığı politik röportajlar, ırkçılık konusu) filmin bir aşk filmi olmaktan öteye gitme çabalarını pek de karşılamıyor bana kalırsa.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

4. Geçmişten günümüze değin gerek imgesel gerekse yaratılan kurgusal karakterlerle birlikte seyircinin psikolojisini büyük oranda etkileyen ve yer yer verdiği imgeler vasıtasıyla endişelendiren, sevindiren ve korkutan filmler varlığını sürdürür. Ancak öyle filmler vardır ki kurgusal karakterler yaratmadan da rahatsızlık verici öğelerle ve anlatımla seyirciyi tedirgin edebilir. Seyirci, çoğu zaman filmin içinde neden rahatsız olduğunu ve niçin korktuğunu da çözemez. Filmin içinde bir şey vardır ve bu şey koltuklarımızda huzursuz bir şekilde kıpırdamamıza yol açar. Bu, tıpkı bilinçaltımızda yer eden ve kendini rüyalarda gösteren bir yolculuk gibidir. Gün boyunca maruz kaldığımız olaylar ve durumlar sonucunda zihin, rüyada birtakım imgelerle birlikte bizi sonsuz bir yolculuğa çıkarır.

Yazar bu parçanın anlatımında

- I. Az bilinen bir durumu anlatmak için bilinen bir durumla benzerlik kurmalısın.
- II. Çeşitli duyulara seslenerek okuru anlatılan konunun içine çekmeye çalışmalısın.
- III. Sözcüklere peş peşe sıralanmış niteleyici sözcüklerle anlam katmaktan çekinmemelisin.

önerilerinden hangilerini uygulamıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sinefillere birlikte keşfetme ve paylaşma deneyimi yaşatan Fil'm Hafızası; yol ve tatil temalı 6 kısa filminden oluşan seçkisini 21 Temmuz 00.00'da 48 saatlik erişime açıyor! Kısa filmler Türkçe alt yazılı olarak 21-22 Temmuz tarihlerinde izleyicilerle buluşuyor. Etkinlik ücretsiz, katılımcı sayısı sınırsız... 22 Temmuz 21.30'da Ahmet Sert ve Civan Serhat Çevik'in moderatörlüğünde gerçekleşecek, filmhafizasi.com sitesi ile Fil'm Hafızası YouTube sayfasından canlı yayınlanacak söyleşide ise konuşumuz Yağmur Arat. Yaklaşık 3 yıldır dünyayı gezen, seyahatlerini YouTube kanalı üzerinden takipçileri ile paylaşan ve bu sene *Bir Yol, Bin İhtimal* kitabını yayımlayan Yağmur Arat'ın katılımıyla seçkideki kısa filmler ile birlikte, kendi yol hikâyeleri konuşulacak. ----.

5. Bu parçadan Fil'm Hafızası ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Süreli olarak izlemeye açtığı kısa filmler Türkçe dublajlıdır.
- B) Yağmur Arat kaydı, siteden ve YouTube'dan verilecektir.
- C) Kısa film etkinliğinde katılımcı sayısı sınırsızdır.
- D) Söyleşisini yayımlayacağı kişi gezgin bir sinema yazarıdır.
- E) Kendisine ait bir kısa film derlemesini izlemeye açmıştır.

6. Bir basın bülteninden alınan yukarıdaki metinde boş bırakılan yere

- I. Fil'm Hafızası ekibi "İyi seyirler" diler
- II. Konuşma kaydına daha sonra çevrim içi ulaşılabilir
- III. Fil'm Hafızası bunun gibi etkinlikler yapmaya devam edecek

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Filmlerinde çeşitli "metafor"lar kullanarak insan ve doğa arasındaki çatışmanın sıklıkla altını çizen yönetmen Hayao Miyazaki, 1997 yapımı filmi *Princess Mononoke* ile animasyon türünün en önemli örneklerinden birine imza atmıştır. Modern Çağ'ın bir getirisi olarak endüstrinin gelişmesi, sermaye taleplerinin artması ve insanın gitgide daha açgözlü hâle gelmesi; doğanın üretici ve tamamlayıcı gücünü tehdit etmektedir. Teknolojik imkânlar sayesinde doğal kaynakların birçok farklı alanda kullanılmaya başlanması, toplumlar özelinde sosyal ve ekonomik açıdan bir "gelişim" hâli olarak algılandığında içinde yaşadığımız dünyayı adım adım tüketmeye doğru sürüklemektedir. Bu durumu eleştirel bir dille ele alan *Princess Mononoke*, ormanın ruhunu yok eden insanın endüstrileşme uğruna doğaya açtığı savaşı ve bununla birlikte doğanın insana verdiği tepkiyi fantastik bir atmosfer içerisinde anlatır.

7. Bu parçaya göre Hayao Miyazaki ile ilgili

- I. *Princess Mononoke*'de doğanın teknoloji karşısında zayıflamasını konu edinir.
- II. Filmlerinde çoğunlukla insanla doğa arasındaki ilişkilere vurgu yapar.
- III. *Princess Mononoke* adlı eseri en önemli animasyon örneklerinden biri sayılır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Bu parçanın anlatımıyla ilgili

- I. Bazı sözcükler, tırnak içine alınarak belirginleştirilmiştir.
- II. Okura bilgi verme amaçlanmıştır.
- III. Kişileştirmelere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Sohbet Testi

38

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sohbet" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Ellerinizdeki telefonlar neden "akıllı" biliyor musunuz? Çünkü kullandığınız her program ve indirdiğiniz her uygulamayla veri üretip kendinize dair sizin bile farkında olmadığınız bilgileri, o uygulayıcıyla paylaşıyorsunuz. Kendi elinizle kamerası, mikrofonu, GPS ve konum özelliği ve daha nicesi olan akıllı telefonunuzla tüketici eğilimi analizlerine sürekli kimlik bilgilerinizle veri sağlıyorsunuz. Yapay zekâ uygulamaları, şu an kullandığımız her programın arka planında çalışıyor. Yani mal da ürün de pazar da tamamen sensin. Lütfen elinizdeki robotları bu basit farkındalıkla kullanın.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıllı telefonların, kullanıcıların eğilimlerinin uygulama sahiplerine aktarıldığı bilinciyle kullanılması gerektiği
- B) Akıllı telefon uygulamalarının güvenli olanlarının seçilmesi gerektiği
- C) Kamera ve mikrofon izni verilen uygulamaların diğerlerine göre daha dikkatli kullanılması gerektiği
- D) Akıllı telefonların bir robot kadar yetenekli olabildiği
- E) Akıllı telefonların kaçınılmaz ve gerekli bazı durumlar dışında kullanılmaması gerektiği

2. "Çocuktum ufacıktım / Bir susayıp bir acıktım / Dedim: Dede masal anlat / Dedem dedi: Sen anlat / Ben anlattım. Dedem güldü / Bilmem dedem neden güldü..." Bu dizelerle başlayan, söz oyunları ve tekerlemelerle anlatılan öykülerle benim oğlum 4,5 yaşında okumayı öğrendi. Tabii ki hedefim okumayı öğretmek değildi. Bu satırları bilmeyenlerin sayısı çok azdır. Fatih Erdoğan, İÜC SEM Çevrim İçi Çocuk Edebiyatı Eğitimi Programına destek vererek bizi son derece mutlu etti. Kesin kayıtlar kontenjan dolana kadar devam ediyor. Alana önemli katkıları olan akademisyen, yazar, yayıncı, yapımcı birçok paydaşı bir araya getiren ve Türkiye'de ilk olma özelliğiyle özgün bir eğitim programı bu. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa olarak gururlu ve heyecanlıyız.

Bu parçadan

- I. İstanbul Üniversitesi bünyesinde Çevrim İçi Çocuk Edebiyatı Eğitimi Programı düzenlenmektedir.
- II. Fatih Erdoğan, çocuk edebiyatı ile ilişkili bir kişidir.
- III. Okul öncesi çocuklara okumayı öğretmek amacıyla bazı kitaplar yayımlanmıştır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. I. İkisi ne alaka dediğinizi duyar gibiyim.
- II. Yoksa siz hâlâ görmediniz ya da duymadınız mı?
- III. Göbeklitepe gibi burası da çok meşhur olacak, bakın şuraya yazıyorum.
- IV. Üzerine kitaplar yazılan, filmler çevrilen İlluminati ve bizim güneydoğu ilimiz Diyarbakır...
- V. Diyarbakır'ın Çınar ilçesine 13 km uzaklıkta bulunan Zerkavan Kalesi'nde bulunan Mithras (Gizli Roma Dini- İlluminati) tapınağı şimdiden dünyanın gözünü buraya çevirmeyi başardı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Günde "dört yüz kelimeyle" konuşan; bilemedin, yapılan seksen küsur eğitim reformunun bünyeye yaptığı katkıyla "beş yüz kelimelik" dil repertuarı oluşturan ahalimizi yeni bir merak sardı: Konuşmalarını yabancı kültürlerden alınma atasözleriyle süslemek. Geçen haftanın spor vitrininde bir kulüp başkanı vardı ve "Bir Kızılderili atasözü vardır." deyip lafı oturttu: "Kartalı öldüren tüyleridir." Yayla atılan okun dibine, havada iyi süzülün diye kuş tüyü takarlar. Kızılderili milleti de oklarına "hava olsun diye" zor bulunan kartal tüyü takıyormuş. Oku yiyen kartal da "Beni öldüren tüylerimdi." diye inliyormuş. Bu atasözünün benzeri bizde de var. Kesilen ağaç, belini kıran baltaya "Ne yazık ki sapı bendendir." diye laf sokar. O laf da atasözü olarak dağarcığa katılır. Kulüp başkanı, Kızılderili tarzını daha çok sevmiş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örneklendirme
- B) Tanık gösterme
- C) Alıntı yapma
- D) Gündelik dil kullanımı
- E) Karşılaştırma

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İsviçreli bilim insanları, yapacak başka işleri olmadığından, oturmuşlar “kâğıda basılı gazetenin” geleceğini araştırmışlar. Bilimsel tartışmanın yapıldığı çalışma odasına o sırada bir at sineği girmiş, vızıldayarak tepelerinde uçup İsviçreli bilim insanlarını rahatsız etmeye başlamış. Bilim insanları arasında İsviçre vatandaşlığına geçmiş bir Türk de bulunuyormuş. İsviçre’nin bilim kafasıyla Türk bilim kafası arasındaki farkı ortaya çıkaran da o olmuş. ----. Haşarat yorulup da ilk molasını verdiğinde gazeteden ruloyu sineğin tepesine yapıştırmış. Sinek ezilip gittikten sonra oturup çalışmanın ilk sonucunu zapta geçirmişler: “Kâğıt gazeteyle sinek öldürmek mümkün. Sanal gazeteyle bunu yapamazsın.” İlahi bilim insanları!

5. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre

- I. Önünde duran bir gazeteyi önce ikiye, sonra dörde katlamış; kâğıttan ruloyu sağ eline alıp uçup durmakta olan sineği takibe başlamış.
- II. Masadaki gazeteyi almış, önce ikiye bölmüş, sonra dörde parçalamış; tuttuğu gazete saçaklarıyla vızıldayıp durmakta olan sineği takibe başlamış.
- III. Gazetenin hafta sonu ekini asıl gazeteden ayırmış, renkli kısmı dışa gelecek şekilde rulo yapmış, ruloyu açınca gazete masada u şeklini almış,

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bu parçada

- I. Alaysamalı anlatım
- II. Tartışmacı anlatım
- III. Açıklamacı anlatım

yaklaşımlarından hangileri söz konusudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Beşiktaş ile Fenerbahçe kalite olarak değilse de heyecan açısından bize yılın en güzel maçını seyrettirdi. Önce bunun altını çizip sahada emeği geçenlere teşekkür etmek gerek. Gönül, bu sene bu iki takım taraftarının da yüzünün gülmesini istiyor. Mesela Beşiktaş lig şampiyonu olup taraftarını sevindirsin. Fenerbahçe ise Avrupa Kupası’nı kazanıp Türkiye’yi sevindirsin. İçimden geçen budur. Budur ama gerçek, umuda bakmıyor. Kadıköy’deki maç, bin kere tekrarladığım “kendi yarattığımız yıldızlara tapınıyoruz” tezim konusunda beni yine haklı çıkardı. Bu tez sadece futbol için geçerli değildir. Sinemadan gir, tiyatrodan çık; müzikten gir, iş dünyasından çık. Sonuç değişmez. Bizim kendi kendimize “dünya değeri” ilan ettiğimiz insanların yüzde 99’unun gerçek dünyada kıymetiharbiyesi yani karşılığı yok. Ama her alanda “Türkiye seninle gurur duyuyor!” diye bağırarak amigo çok.

7. Bu parçada anlatılmak istenen

- I. Değerli olmayanlara gereksiz övgülerde bulunmaktadır.
- II. Genelde övgüye layık değerimiz pek bulunmamaktadır.
- III. Yerli takımlar ulusal ve uluslararası başarıları layıktır.

ifadelerinden hangileri olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılır?

- A) Beşiktaş ve Fenerbahçe arasındaki maç berabere bitmiştir.
- B) Yazar, övücü tavırları hoş karşılamamaktadır.
- C) Tiyatroda ilerleyenler sinemada şansını denemektedir.
- D) Yazar çevresine karşı genel bir kötümser bakışa sahiptir.
- E) Müzik insanları, iş dünyasından gerekli desteği alamamaktadır.

Sokak Oyunları Testi

39

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sokak Oyunları" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. **Gazeteci:** Eskiden anneler çocuklarını sokaktan eve çağırırdı, son eserinizde siz çocukları sokağa çağırıyorsunuz. Nedir bu döngünün aslı?
- Yazar:** Çocuklarımızın sessizce erişimine, hantallaşmasına duyursuz kalamazdım. Oyunlar değişti, sokağın diriliğini taşıyan oyunlarımız, gözlerimin önünde sanal bir dünyaya mağlup oluyor şimdi.
- Gazeteci:** Sokağa çıktığında, eski sokak oyunlarını oynadıklarında daha mı mutlu olacak çocuklarımız?
- Yazar:** Mutluluk ne kelime? Uçacaklar, mutluluktan uçacaklar!.. Paylaşmanın güzelliğini, rekabetin heyecanını tadacaklar. Yendiğinde birlik olmayı, kucaklaşmayı; yenildiğinde rakibi tebrik etmeyi bilecekler. Toprağa, kuma, yağmura dokunmanın hazzını yaşayacaklar. Böcekten, karıncadan korkmamayı öğrenecekler.
- Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sokak oyunları anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?**
- A) Sosyolojik değişimlerin gerçekleşmesi için ailenin yaşamın her alanında etkin olması önemlidir.
- B) Modern çağın gereklerini yerine getiremeyen çocukların, bir zaman sonra uyum sıkıntısı yaşamaları kaçınılmazdır.
- C) Oyun; çocuğu hayata hazırlayan, onun ruhsal ve bedensel gelişimi için en önemli unsurlardan birisidir.
- D) Sanal gerçeğin önemi anlaşılmadığından çocukların dijital oyunlar oynaması engellenmektedir.
- E) Oyunların temelinde paylaşmak ve rekabet yattığına göre bunun nasıl ve nerede oynandığı önemli olmaktan çıkar.

2. (I) "Çelik çomak" oyunu, genellikle açık alanlarda oynanan bir oyundur. (II) Çelik çomak oyununu büyükler de çok sever. (III) Bu oyunda iki ucu yontulmuş kısa bir tahta yani çelik ile 50-60 cm uzunluğunda bir sopa yani çomak kullanılır. (IV) Oyun oynayacak olanlar iki gruba ayrılırlar, her iki taraftan birer kişi seçilir ve bu seçilen kişiler çeliklerini daha uzağa fırlatabilmek için yarışılır. (V) Hangi oyuncu çeliği daha fazla uzağa atabilmişse o taraf oyuna ilk başlama hakkını kazanmış olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. "Çivileme", iki yahut daha fazla kişi ile oynanabilir. Oyunu oynayabilmek için büyükçe bir çivi, ısıtılmış ya da yağmur sonrası nemini yitirmemiş ve iyice yumuşamış büyükçe bir toprak alan gerekmektedir. Oyuncular büyük bir dairenin içine girerler. Çiviye saplayarak rakiplerini çevrelemeye çalışırlar. Saplanan her atış bir atış daha yapma imkânı sunar. Çivinin saplandığı yerlerden çizilen daire ile rakibi tarafından çevrelenen, oyun dışına çıkar. Çiviye saplayamayan oyuncu sırasını bir sonrakine devreder. Son kalan oyuncu oyunu kazanır. Oyunun süresi, toprağın niteliğine ve oyuncu sayısına göre değişir. Alet çantaları ya da hırdavatçılardan büyükçe bir çivi bulmak, oyunu oynayabilmek için ilk ve temel adımdır.

Bu parçaya göre çivileme oyunuyla ilgili olarak

- I. Her ortamda oynanabilen basit bir oyundur.
- II. Kişi sayısı önemli değildir.
- III. Rakibinden iyi olanın kazandığı bir oyundur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Sokakta oynanabilen oyunlar; bireylerin arasında iletişim, iş birliği ve rekabeti sağlamalarının yanı sıra fiziksel güç, beceri, dayanıklılık gerektirmeleri ve yaratıcılığı geliştirmeleri açısından da önemlidir. Bu oyunları literatürdeki yaygın ismiyle "geleneksel oyunlar" olarak adlandırabiliriz. Fiziksel etkinliğin ön planda olduğu bu oyunlarda oyuncular; oyun alanına, oyuncu sayısına, oyun kurallarına, süresine ve araçlarına müdahale ederek oyunu kendilerine göre kolaylıkla uyarlayabilirler. Dolayısıyla bu oyunlar, oyuncu konumundaki şanslı çocukların iletişim, iş birliği ve yaratıcılık gibi özelliklerinin yanı sıra fiziksel gelişimleri açısından son derece işlevsel niteliklere sahiptir.

Bu parçanın anlatımında;

- I. Cümle başında önceki cümleye gönderme yapan sözlere yer verme,
- II. Kanıta dayalı anlatımı benimseyerek inandırıcılığı sağlama,
- III. Bilgi aktarımında öznel yaklaşımlar sergileme

yöntemlerinden hangilerine başvurulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5.- 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

“İstop”, eğlenceli bir sokak oyunudur. Renkli ve renksiz istop olmak üzere ikiye ayrılır. Adından da anlaşılacağı gibi renkli istop renksiz istopa göre daha renkli bir oyundur. Her iki istop çeşidi için gereken en önemli malzemeler bir top ve çokça kişidir. Bir kişi ebe seçilir. Ebe seçilen kişi, oyuncuların birinin adını söyleyerek topu havaya atar. Adı söylenen oyuncu, top yere düşmeden yakalarsa bir diğer oyuncunun adını söyleyip topu hemen havaya atar. Adını duyan oyuncu, topu havada tutamayıp yere düşürürse kendisi topu yakalayana kadar diğer oyuncular sokağın ya da bahçenin çeşitli yerlerine kaçırlar. Ebe topu yakaladığı anda “istop” diye bağırır. Kaçışan diğer oyuncular “istop” sesini işitir işitmez oldukları yerde durmak zorundadırlar. Bu durumda ebe, duran oyuncuların birini olduğu yerden topla vurmaya çalışır. Vurulan oyuncu ebe olur, oyuncuların birinin adını söyleyerek topu tekrar havaya atar ve renksiz istop renksiz bir şekilde devam eder.

5. Bu parçadan hareketle istop oyunuyla

- I. çeşitlilik,
- II. beceriklilik,
- III. yardımseverlik

kavramlarından hangileri ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bu parçada istop oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çok kişiye ihtiyaç duyulduğuna
- B) Topla oynandığına
- C) Açık alanda oynandığına
- D) Belirli kuralları olduğuna
- E) Sağlıklı kişilerle oynandığına

7.- 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

“Köşe kapmaca”, kare şeklinde bir oyun sahasında beş kişiyle oynanan geniş alan oyunudur. Yüzlerce yıllık geçmişe sahiptir. Oyuna dair bilinen en eski yazılı kayıt, İngiliz şair-yazar William King’ın 18. yüzyıl başında yayımlanan bir eseridir. Bir kaynağa göre mevki ve koltuk kavgalarının bir hicvi olan köşe kapmaca oyunu, İngiltere’nin anayasal meşrutiyeğe geçtiği 1688 tarihli devrim sonrası çocuklar arasında hayli revaçta imiş. Standart olarak beş oyuncu ile kare biçiminde bir oyun sahasında oynanır. Fakat örneğin altı oyuncu ve birbirine yaklaşık aynı uzaklıkta beş köşe ile de oynanabilir. Bir oyuncu ebe olur ve ortaya geçer, diğer oyuncular köşelere geçerler. Köşe noktaları, sabit ve belirgin olmalıdır. Zira oyun bu köşeleri kapmaya dayalıdır. Bu noktalar zemine konan işaretler, seçilen dört nesne veya bizzat bir odanın köşeleri olabilir. Köşedeki oyuncuların en az ikisi, aralarında ses veya hareketlerle anlaşarak hızlıca yer değiştirmeye çalışır. Ebe’nin amacı ise yer değiştirme sırasında boşalan köşelerden birini kapmaktır. Ebe, bir köşeyi kaptağında ortada kalan oyuncu yeni ebe olur. ----.

7. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) O kişiyle oyuna aynı şekilde devam edilir
- B) Her ebe’nin kendine has bazı özellikleri vardır
- C) Kimse ebe olmak için özel çaba harcamaz
- D) Ebe’nin sıkıcı görenler oyundan zevk alamaz
- E) Oyun, uzun yıllar beğenilerek oynanmıştır

8. Bu parçaya göre köşe kapmaca oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İngiltere’deki taht kavgalarını sonlandırdığı
- B) İngiliz çocukların en sevdiği oyun olduğu
- C) Oyunun adının köşe sayısına göre değiştiği
- D) Oyunun amacının boş kalan köşeyi kapmak olduğu
- E) Zemine konulan işaretlerin ebe tarafından belirlendiği

Sosyal Medya Testi

40

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Sosyal Medya" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Televizyonlar, dergiler, radyo, web siteleri gibi ortamların her biri insanların iletişimini sağlayan medyalar... Peki, bunlar hâlihazırda varken neden medyanın başına "sosyal" ifadesi konularak farklı bir tanımlama yapmaya ihtiyaç duyuldu? Bu sorunun cevabını alabilmek için web 1.0'den web 2.0'ye geçişi irdelemek gerekiyor. İnternetin ilk yaygınlaşmasıyla beraber bilgi, web siteleri üzerinden tek taraflı olarak sunulmuştur. Kullanıcılar bu içeriği sadece tüketmiş, katkı sağlamamışlardır. Bu yönüyle klasik medyaya çok benzemektedir. Ancak internetin gelişimiyle beraber, kullanıcının da katılımını mümkün kılan web siteleri ortaya çıkmış. İçeriğin bir kısmını kullanıcılar oluşturmaya başlamıştır. Bu değişime web 2.0 denmiştir. İlerleyen yıllarda bu tip içerikler ve bu içeriğe sahip siteler hızla büyüyerek kullanıcıların oluşturduğu bir "sosyal medya" hâlini aldı. Örneğin YouTube içeriği tamamen kullanıcılar tarafından oluşturulur. Facebook içeriği de tamamen böyledir.

Bu parça sosyal medyaya ilgili olarak

- Medya medyadır, sosyal olan tarafını açıklayabilir misiniz?
- Sosyal medyanın doğru kullanımı nasıl olur?
- Medya araçları sosyal yapıyı nasıl etkilemektedir?

sorularından hangilerine cevap aramak için oluşturulmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. İncelemeye başladığınız çalışma, ağ nesli olan üniversiteli gençlerin kurumsal araçlara ve kültürel amaçlara bakışları bakımından 5'li Likert ölçekli Öz Değerlendirme Anketi'ne (ÖDA) göre gruplandırılmış ve sosyal medya kullanım tutumları bakımından farkları incelenmiştir. Tarama tipi araştırma yöntemiyle internet üzerinden 685 üniversiteli ağ nesli gençlerden toplanan veriler üzerinden araştırmanın analizi yapılmıştır. Sosyal medya kullanım tutumlarına ilişkin oluşturulan modelin yordaması için çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Çalışmanın neticesinde bilişim toplumu yolunda hızla değişime ve dönüşüme maruz kalan ağ nesli gençler farklı gruplara göre ayrıldıklarında sosyal medyaya karşı korkularının ve düşüncelerinin farklı oldukları bulguları çıkmıştır.

Bu parçada söz konusu araştırma hakkında aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi yoktur?

- Analizin yapılma zamanı
- Araştırma yönteminin tipi
- Kaç kişi üzerinden yapıldığı
- Ne tür bir ölçme aracı kullanıldığı
- Tahminlerde hangi analizin uygulandığı

3. I. Bugün ise ürün yerleştirme sinemayla sınırlı bir pazarlama iletişim faaliyeti olmaktan çıkmıştır.
- II. Bu ilişkinin odak noktasında ise ürün yerleştirme yer almaktaydı.
- III. Müzikten edebiyata pek çok farklı alanda örnekleri olan uygulama, özellikle YouTube ve Instagram gibi sosyal ağlardaki kullanımıyla yepyeni bir boyuta ulaşmıştır.
- IV. 19. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkan sinema, öykülü filmlerin başarı kazanmasıyla birlikte insanlık tarihindeki en önemli kitle iletişim araçlarından biri hâline gelmişti.
- V. Sinema erişim gücüyle bu, ilk yıllarından itibaren tüketicilere ulaşabilmenin etkili bir yolu olarak reklamcılar da ilgisini çekmişti.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Homojen olmayan pazarları, daha homojen olan küçük gruplara ayırarak hedef pazar tayin etmek için pazar bölümlenme, yapılmaktadır. İşletmeler, pazar bölümlenmesini hangi kriterlere göre yaparlarsa yapsınlar yine de tam homojen bir pazar hâline getiremezler. Ayrıca pazar bölümlenme oldukça maliyetli ve zordur. Ancak internette sosyal medya ağlarının yaygınlaşmasıyla tam homojen pazara ve tüketici gruplarına ulaşmak mümkün olmaktadır. Facebook'un kendi veri tabanını işletmelere açmasıyla, işletmelerin doğrudan istenen tüketici kitlesine -en azından bugün için- reklam ve tanıtım görselleriyle ulaşması sağlanmış oldu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Ara söz kullanımıyla zaman daraltılmıştır.
- "İnsan dışı çoğul özne", "çoğul yüklem"le kullanılmıştır.
- Birden çok yargı, birleşik cümlelerle birbirine bağlanmıştır.
- Bilgilendirici bir anlatım benimsenmiştir.
- Gelecekle ilgili bilgiler iyimser ifadelerle aktarılmıştır.

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kim derdi ki Twitter gibi bir sosyal medya uygulaması konvansiyonel medyanın yerine geçecek ve devlet başkanlarından milyarlık iş insanlarına, sanatçılardan sporculara herkesin iletişim aracı olacak! İşte bu Twitter, son günlerde ünlü yazar Paulo Coelho'nun bir twiti ile çalkalanıyor. Hatta yazarın adı TT bile oldu. Simyacı başta olmak üzere 80'in üzerinde dilde yayımlanan kitapları 300 milyonun üstünde satan Brezilyalı yazar Paulo Coelho'nun yeni kitabı "Okçu'nun Yolu" 21 Eylül'de okuyucuyla buluşmuştu. Brezilyalı yazar Twitter hesabından yaptığı paylaşımda yeni kitabını 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda altın madalya kazanan millî okçumuz, gururumuz Mete Gazoz'a adadığını söyledi. 74 yaşındaki Coelho, Mete Gazoz'a "O okçuluk dâhisi, bu da benim okçuluk eserim. Bu kitabı Mete Gazoz'a adıyorum." dedi. Twitinde Mete Gazoz'un ok attığı bir görüntünün önünde poz verdiği görülen Coelho, Mete Gazoz için bir kitap da imzaladı.

5. Bu parça için aşağıdakilerden hangisini söylemek doğru olur?

- A) Başkasından aktarılan övgü sözleri hem doğrudan hem dolaylı yoldan verilmiştir.
- B) Parça, yazarın beklenmedik bir duruma hâlâ hayret eder bir konumdayken kurduğu tonlamasız okunabilecek bir cümleyle başlamaktadır.
- C) İkinci ve üçüncü cümle, aşamalı bir önem yükselmesi durumunu ifade etmektedir.
- D) İlk cümle konuşma dilinde olmakla birlikte parçanın geri kalan bölümü deneme metni özelliği göstermektedir.
- E) Bir mikroblog sitesinin geniş kullanım olanakları bir yazarın eğlenceli paylaşımı üzerinden anlatılmaktadır.

6. Bu parçada

- I. Kıvanç,
II. Şaşma,
III. Huzur

duygularından hangileri ağır basmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve II E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

LinkedIn, iş dünyasındaki kişilerin diğer kişilerle iletişim kurmasını ve bilgi alışverişi yapmasını amaçlayan profesyonel sosyal paylaşım platformudur. Aralık 2002'de kurulan LinkedIn'in web sayfası 5 Mayıs 2003'te kullanıma açılmıştır. 2006 yılında 20 milyon kez görüntülenen LinkedIn, Haziran 2013'te ise 200 farklı ülkeden 200 milyonun üzerinde kayıtlı kullanıcıya ulaşmıştır. LinkedIn sitesi, aralarında Türkçenin de bulunduğu 20 dilde hizmet vermektedir. 13.06.2016 tarihinde 26,2 milyar dolara Microsoft tarafından satın alındığı açıklanmıştır. Son yıllarda iş verenler de iş ilanları için kariyer siteleri yerine sıklıkla bu platformu tercih etmeye başlamışlardır. LinkedIn'in en popüler olduğu ülke olan Amerika Birleşik Devletleri'nde kullanıcı sayısı 160 milyon, ikinci sıradaki Hindistan'da ise 62 milyon kişidir. En çok LinkedIn kullanıcısına sahip 15. ülke Türkiye'de ise toplam kullanıcı sayısı 2020 itibarıyla 8,4 milyona ulaşmıştır.

7. Bu parçadan LinkedIn ile ilgili olarak

- I. İş dünyası dışındakilerin kullanmadığı,
II. Çabuk yaygınlaştığı için Microsoft tarafından satın alındığı
III. ABD'deki kullanıcı sayısının Hindistan'dakinin iki katından fazla olduğu

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Bu parçanın anlatımıyla ilgili

- I. Kullanım sıklığının en çok hangi ülkede olduğunu belirlemek için karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
II. Anlaşılabilirliği sağlamak amacıyla örneklemelere yer verilmiştir.
III. Zamanla oluşan gelişmeleri aktarabilmek amacıyla sayısal verilere başvurulmuştur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Tarih Testi

41

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Tarih" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

1. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

— Google, Antik Mısır hiyerogliflerini çözmek için makine öğrenimi kullanan bir hiyeroglif çevirmeni devreye soktu. Bu özellik, Google'ın sanat ve kültür uygulamasına eklendi. Ayrıca kullanıcıların kendi kelimelerini ve emojilerini paylaşılabilir hiyerogliflere çevirmelerini sağlıyor. Google, Fabricius'un "bir hiyeroglifin ne olduğunu anlamak için" makine öğrenimi yoluyla eğitilen ilk araç olduğunu söylüyor. Teorik olarak uygulamayı daha fazla insan kullandıkça zaman içinde daha da gelişmesi bekleniyor.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

— Etkileyici olsa da eski yazıtları okuma konusunda oldukça eğitilmiş bir uzmana olan ihtiyacın yerini henüz doldurabilme noktasında değil. Hiyeroglif okumak için bazı büyük engeller var çünkü bunlar el işi ve resimsel ayrıntı düzeyinde ve hiyeroglifler bireysel oymacılar/ressamlar arasında zaman içinde büyük ölçüde değişiyor. Yine de bu uygulama, bu yolda atılmış bir adım.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Mısır yazıtlarını okumak için Google hangi aparatı geliştirdi?
(II) Eğitilmiş hiyeroglif uzmanlarının çalışma alanları nerelerdir?
- B) (I) Hiyeroglif alfabe ile ilgili şaşırtıcı gelişmeyi anlatır mısınız?
(II) Peki, bu uygulama ne kadar yeterli sizce?
- C) (I) Eski Mısır alfabesi hakkında yeni buluşu aktarır mısınız?
(II) Etkileyici abidelerin yeniden dile gelmesi güzel değil mi sizce?
- D) (I) Hiyerogliflerin anlamlandırması yolunda atılan yeni adımlar nelerdir?
(II) Google'ın ürettiği yazılım diğer alfabelerde işe yarıyor mu?
- E) (I) Eski Mısır'ın resimli alfabesini sökmek için Google hangi yeniliğe imza attı?
(II) Antik Mısır uzmanlarının ürettikleri bilginin yeterince değerlendirildiğine inanıyor musunuz?

2.

MÖ yaklaşık 225'te Yunan Mühendis Philo, yedi temata (görülmesi gereken şeyler) oluşan bir liste hazırladı. Bu liste, Antik Dünya'nın Yedi Harikası'ndan, yani Gize Piramidi, Olimpos'taki Zeus Heykeli, Efes'teki Artemis Tapınağı, Halikarnas Mozaesi, Rodos Heykeli, İskenderiye Feneri ve Babil'in Asma Bahçeleri'nden oluşuyordu. Philo'nun listesinin birçok kez yeniden gözden geçirilip düzeltilmesinin sonucu olarak bazı alanlar ya eklendi ya da zamanın zevklerine göre çıkartıldı. Fakat Philo'nun yedi harikası, boyutları ve mühendislik becerileriyle klasik dönemlerde herkesi şaşkına çeviren abideler olarak genel anlamda kabul gördü. Bunlardan sadece Gize'deki piramit günümüzde bütün ve düzgün hâlde. Diğer altısının yok olmasına ya da harabe hâline gelmesine rağmen bir zamanlar görkemli bir şekilde ayakta durduklarını, söylenti ya da efsane ürünü olmadıklarını doğrulayan yeterli doküman ve arkeolojik kanıt bulunuyor.

Bu parçaya göre Philo'nun yedi harikası ile ilgili olarak

- I. Tarih içinde aralıklarla bu listedeki yanlışlıkların başkaları tarafından düzeltildiği
- II. Tam hâllerine ulaşılmayanların kalıntılarına ya da var olduğuna dair belirtilere erişildiği
- III. Dünya'nın Yedi Harikası listelerinin en ünlüsü ve en geçerlisi olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

3.

(I) 552 yılında Juan-Juan Devleti, Bumin'in liderliğindeki Göktürk topluluğu tarafından yıkıldı. (II) Bu gelişmeyle İl (İllic) Kagan unvanını kazanan Bumin, aynı yıl Göktürk Devleti'ni kurmayı başardı. (III) Takip eden yıllarda Göktürk Devleti, Karadeniz'den Kore'ye kadar uzanan bir konfederasyon hâline gelerek bütün Orta Asya'nın tek hâkimi oldu. (IV) Bu siyasi teşkilata sonradan Moğol ve Mançu kökenli kabileler de itaat etti. (V) Moğollar ve Mançular, her ne kadar Orta Asya halklarından olsalar da Türk kökenli olarak kabul edilmezler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. 20 TL'nin arka yüzünde Mimar Kemaleddin'in portresi yer almaktadır. 1870-1927 yılları arasında yaşamış olan Mimar Kemaleddin, imza attığı mimari eserler ve eserlerindeki tarz ile ulusal mimarlık akımının öncülerinden biri olarak kabul edilir. Yine arka yüzde, Mimar Kemaleddin'in eserlerinden biri olan Gazi Üniversitesi Rektörlük Binası'nın çizgisel bir çalışması ile kemer, dairesel motif ve mimarinin üç boyutlu yapısını simgelemek üzere küp, küre, silindir gibi formlar tasarım bütünlüğü içinde kullanılmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme B) Örnekleme C) Tartışma
D) Açıklama E) Karşılaştırma

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Panmunjom Ateşkes Antlaşması, 27 Temmuz 1953 tarihinde Birleşmiş Milletler ile Kuzey Kore ve Çin arasında yapılan ve Kore Savaşı'nı sona erdiren ateşkes antlaşmasıdır. Antlaşma, Birleşmiş Milletler Komutanlığını temsilen ABD Ordusu Korgenerali William Harrison ile Kore Halk Ordusunu temsilen General Nam Il tarafından imzalanmıştır. Antlaşma "son barışçıl bir çözüm sağlanıncaya kadar, Kore'deki düşmanlıkların ve silahlı eylemlerinin durdurulmasını sağlamak" amacıyla yapılmış olup bugün bile henüz nihai barışçı bir çözüm gerçekleşmemiştir. Bu ateşkes ile birlikte 38. kuzey enleminde iki ülke arasında fiilî sınır olan Kore Tarafsız Bölgesi kurulmuş ve savaş esirleri ülkelerine geri gönderilmişlerdir.

- I. Amacı barışçıl bir çözüm sağlamaktır.
II. Antlaşmanın bir tarafında Birleşmiş Milletler vardır.
III. Anlaşma sonrasında hiçbir olumlu sonuç ortaya çıkmamıştır.

5. **Bu parçada Panmunjom Ateşkes Antlaşması'yla ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmemiştir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

- A) Gerekçeler sunarak düşünsel zemini sağlamlaştırma
B) Anlatılanları sayılar vererek daha inandırıcı kılma
C) Bazı kavramlar arasında karşılaştırma yapma
D) Okurun gözünde bir görüntü canlandırma
E) Okurun bilgi dağarcığını zenginleştirme

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihler 541'i gösterdiğinde İmparator Jüstinyen yapımı yeni biten Ayasofya'nın heyecanı içindeydi. Konstantinopolis'i eğlence ve kültür merkezi hâline getirmişti ancak yavaş yavaş yaklaşan bir tehlike vardı. Bir anda ortaya çıkan veba salgını herkesi esir almaya başlıyordu. Doğu Roma İmparatorluğu veba ile karşı karşıya kalmıştı. Mısır ile yakın ilişkileri vardı. Yapılan tahminler Mısır'daki limandan gelen gemilerle birlikte veba taşıyan farelerin de ülkeye geldiği yönündeydi. Roma hukukunun dikkat çekici kanunlarından biri, Jüstinyen'in çıkardığı Karantina Kanunu'ydu. Ancak ne yazık ki geç kalmıştı. Veba yüzünden yüz binlerce insan kısa sürede ölecekti. Ve bu veba iki asır sürecekti.

7. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

- A) Açıklayıcı öyküleme
B) Somutlayıcı açıklama
C) Betimleyici öyküleme
D) Açıklayıcı betimleme
E) Açıklayıcı karşılaştırma

8. **Bu parçadan hareketle**

- I. Veba salgınının, Mısır'dan gelmiş olabileceği düşünülmüştür.
II. Ayasofya'nın inşasını Jüstinyen başlatmıştır.
III. Jüstinyen'in çıkardığı Karantina Kanunu tarihte bir ilktir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Teknoloji Testi

42

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Teknoloji" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D

Y

B

N

- Günümüzde gençler, arkadaşlarıyla daha çok sosyal medyada sosyalleşiyor. Ancak sosyal medya platformları, eğlenmek ve kişi ya da topluluklarla iletişim kurmak gibi amaçların yanında maalesef zorbalık için de oldukça fazla kullanılıyor. Bu nedenle zorbalık, mahalle ortamlarından çevrim içi ortamlara taşınıyor. Son araştırmalara göre gençlerin en az %36,5'i siber zorbalığa uğruyor. Siber zorbalığa maruz kalmak, özellikle çocuklarda gittikçe artıyor.
 - Ebeveyn kontrolü içeren güvenlik yazılımlarıyla çocuğunuzun mesajlar, sosyal medya kullanımı, kişi listesi, ziyaret ettiği internet siteleri, hangi uygulamayı kaç saat kullandığı gibi tüm çevrim içi aktivitelerini ve anlık olarak konum bilgisini kontrol edebilseniz de bir çocuğun siber zorbalığa maruz kaldığını tahmin etmek veya kalmasını engellemek zordur. Çünkü siber zorbalık kurbanı her 10 gençten sadece 1'i, bir ebeveyni veya güvenilir bir yetişkini yaşadığı zorbalık konusunda bilgilendiriyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Siber zorbalığın önlenmesiyle ilgili neler yapılması gerektiği anlatılmaktadır.
- Siber zorbalığa maruz kalma oranları sayısal olarak verilmektedir.
- Güvenlik yazılımlarının internetten gelen olumsuz etkileri önlemede başarısız olduğu üzerinde durulmaktadır.
- İnternet üzerinden yapılan zorbalıkların oranı ve farkına varmanın zorluğu anlatılmaktadır.
- Bir internet tehlikesiyle ilgili artış hızı ve bunu durdurma yöntemleri aktarılmaktadır.

- Metaverse; tüm sanal dünyaların, artırılmış gerçeklik ve internetin toplamı da dâhil olmak üzere neredeyse geliştirilmiş fiziksel gerçeklik ve fiziksel olarak kalıcı sanal alanın yakınsamasıyla oluşturulan kolektif bir sanal paylaşılan alandır. Metaverse kelimesi, "meta" (ötesi, sonrası) ve "evren" ön ssekinin bir bileşimidir. Tipik olarak algılanan bir sanal evrene bağlı kalıcı, paylaşılan, 3D sanal alanlardan oluşan, gelecekteki internet yinelemesi kavramını tanımlayan terim, Neal Stephenson'ın 1992 bilim kurgu romanı "Kar Çöküşü"nde üretilmiştir.

Bu parçada metaverse kavramı ile ilgili olarak

- İlk kez nerede kullanılmıştır?
- Kelime kökeni nedir?
- Kapsamı tam olarak nedir?

sorularından hangilerinin cevabına yer verilmiştir?

- Yalnız I
- I ve II
- I ve III
- II ve III
- I, II ve III

- (I) Dağıtılmış Ağ Saldırıları, genellikle Dağıtılmış Hizmet Reddi (DDoS) saldırıları adıyla bilinir. (II) Bu tür saldırılar, herhangi bir ağ kaynağı için geçerli olan belirli kapasite sınırlarından faydalanır. (III) Bu engellemeyi web sunucuları gibi ağ kaynaklarının eş zamanlı olarak hizmet verebileceği isteklerin sayısı ve bant genişliğinin sınırlı olmasından yararlanarak yapar. (IV) İstek sayısı altyapıdaki herhangi bir bileşenin kapasite sınırını her aştığında hizmet düzeyi büyük olasılıkla şu iki sorundan biriyle karşılaşır: (V) İsteklere verilen yanıtlar normalden çok daha yavaş olur. (VI) Bazı kullanıcı istekleri tamamen yok sayılabilir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine, düşüncenin akışına göre, "DDoS saldırısı, saldırıya uğrayan web kaynağına birden çok istek göndererek web sitesinin çok sayıda isteği işleme kapasitesini aşmayı ve doğru şekilde çalışmasını engellemeyi amaçlar." cümlesi getirilmelidir?

- II
- III
- IV
- V
- VI

4. “Fintech” sözcüğü, “finans” ve “teknoloji” kelimelerinin birleştirilmesi ile oluşmuştur. Bankacılık otoritelerine göre fintech, “tüketicilere finansal hizmetler ve ürünler sunmak için kullanılan teknoloji” demektir. Fintech grubunda mobil bankacılık ve temassız ödemeler vardır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anlatılmak istenenler karşılaştırma tekniğiyle aktarılmıştır.
- B) Bir kavram üzerine köken bilimsel bilgiler verilmiştir.
- C) Somutlama için kişileştirme tekniği kullanılmıştır.
- D) Örneklendirme yöntemine başvurulmuştur.
- E) Kavramlar arasındaki karşıtlıklardan yararlanılmıştır.

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Nesnelerin interneti (Internet of Things, kısaca IoT), fiziksel nesnelerin birbirleriyle veya daha büyük sistemlerle bağlantılı olduğu iletişim ağıdır. (II) Nesnelerin tekil anahtar (unique identifier) ile işaretlenerek internet altyapısı üzerinden birlikte çalışabilmesi ve bu sayede küçük parçaların toplamından daha büyük değerler oluşturulması öngörülmüştür. (III) Nesnelerin interneti açısından nesne kavramı, oldukça geniş bir anlama sahiptir. (IV) Her türlü izleme cihazları, sensörler, biyoçipler veya erişim düzenekleri nesne olarak nitelendirilmektedir. (V) Bir cihazın “akıllı” sayılabilmesi ve nesne olarak nitelendirilebilmesi için gerekli şartlar: Tekil bir isme sahip olması (unique id), bağlanılabilir olması ve bir sensörü olmasıdır. (VI) Bu sayede akıllı nesne dünyanın herhangi bir yerinden erişilebilir ve kontrol edilebilir hâle gelmektedir. (VII) Nesnelerin tekil bir isme sahip olması günümüzde yaygın olarak kullanılan IP adreslerinin sınırlı olması sebebiyle pek mümkün değildir. (VIII) Bu durumu aşmak için tasarlanmış olan IPv6’nın kullanımı ile birlikte nesneler, gerçek manada benzersiz hâle gelebilecektir.

5. Bu parçaya göre nesnelerin tekil bir isme sahip olmasının önündeki engel aşağıdakilerden hangisiyle aşılmıştır?

- A) unique id B) unique identifier C) bioçipler
- D) IPv6 E) sensörler

6. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önce gelen cümlelerin örneklerini barındırır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VIII

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- Hidroponik, toprak kullanmadan su içinde mineral besin çözümleri kullanarak bitki yetiştirme yöntemidir. Hidrokültürün bir alt kümesidir. Karasal bitkiler; mineral besin solüsyonunda veya perlit, çakıl, mineral yün, genişletilmiş kil ve Hindistan cevizi kabuğu gibi nötr bir ortamda kendi kökleriyle yetiştirilebilir. Hidroponik sistemlerde kullanılan besinler balık dışkısı, ördek gübresi, kimyasal gübreler ya da yapay besin çözümleri gibi çok farklı kaynaklardan gelebilir. Hidroponik olarak asal ortamda yetiştirilen bitkiler; domates, biber, hıyar, marul, haşhaş ve Arabidopsis thaliana gibi model bitkileri kapsar.
- Hidroponik, toprağa ihtiyaç duymadığı için bu yöntemle toprağı verimsiz olan yerlerde de tarım yapılabilir. Su ihtiyacı azalır. Bitkilerin beslenme seviyeleri kontrol edilebilir, bu sayede daha nitelikli deneyler yapılabilir. Kirlilik gibi etkenlerden etkilenilmez. Hasat kolaylığı sağlanır. Bitkiler daha sağlıklı büyür. Hidroponik, tarım için su kullanımında azalma gibi pek çok avantaj sağlar. 1 kg domates yetiştirmek için yaygın çiftçilik yöntemlerinde 400 litre su kullanmak gerekir; hidroponik yönteminde 70 litre su yeterlidir. Üretime gerek duyulan su eksikliği yüzünden ulaşılabilir suya sahip olmayan uygun su ortamlarda gıda maddesi yetiştirmek bu yöntemle mümkündür.

7. Bu iki parça arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Geleneksel tarımın yeni yöntemlerini anlatarak maliyet analizi yapmaktadırlar.
- B) Yeni bir tarım türünün nasıl yapılacağını ve kazanımlarını anlatmaktadırlar.
- C) Hidroponik tarıma getirilen yenilikleri ve bu işin ekonomik kazanımlarını sıralamaktadırlar.
- D) Topraksız tarımın ana başlıklarını ve bu yöntemin yararlarını anlatmaktadırlar.
- E) Sağlıklı bir tarım çeşidini tanıtmakta ve bu işin ne kadar gelir getireceğini aktarmaktadırlar.

8. Yukarıdaki iki parçada “hidroponik”in ekonomik yararlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Bitkilerin kirlilikten etkilenmesini önlemesi
- B) Nitelikli deneylerin yapılabilmesi
- C) Su kullanımının azaltılması
- D) Bitkilerin daha sağlıklı büyümesi
- E) Bitkilerin beslenmelerinin takip edilebilmesi

Tıp Testi

43

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Tıp" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

• Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. ARHGAP11B geni, yalnızca insanlarda bulunan ve beyin dil ve planlama gibi üst seviye bilişsel fonksiyonlardan sorumlu kısmı olan neokorteksi genişletmedeki rolü ile bilinir. 18 Haziran 2020'de *Science*'de yayımlanan bir çalışmada araştırmacılar, insanlara benzerlikleriyle bilinen ancak bu geni taşımayan bir primat türü olan marmosetlerin (ipek maymun) fetuslarına bu genin aktarımını yaptılar. 101 günün ardından, maymunların gelişen beyinlerinin neokortekslerinin daha büyük olduğu ve gene sahip olmayan normal maymunların beyin dokusundan çok daha fazla kıvrımlı yapıda olduğu görüldü. Beynin bu kısmında daha fazla kıvrım olması önemlidir çünkü bu kıvrımlar, beynin kafatasına göre çok büyük olmasını engellerken beyin hücrelerinin ya da nöronların bulunabileceği yüzey alanının da genişlemesini mümkün kılar. İnsan geninin başka bir primatin beyinde benzer bir amacı yerine getirdiğini göstermek, beyin hastalıkları konusunda gelecekteki tedavilere bir yol gösterebilir.

Bu sözler

- ARHGAP11B geniyle ilgili yeni gelişmeleri anlatır mısınız?
- Beyin hastalıklarının tedavisi konusunda yeni ümit ışığı var mı?
- Neokorteksin ARHGAP11B genini baskılaması yeni bir bilgi mi?

sorularından hangilerine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Marketlerimizde kol gezen, besin yoluyla aldığımız tehlikeli bir kitle imha silahı (KİS) var: gluten. Gluten çoğunlukla buğdayda ama aynı zamanda arpa, çavdar ve yulafta da bulunan bir protein karışımıdır. Bu tahıllardan ekmekler, makarnalar, granolalar (kuru meyve ve tahıl karışımından yapılan kahvaltı), erişte-noodle ve tortillalar yapılıyor. Bu durum, doğuştan gelen bir bağışıklık sistemi hastalığı olan çölyak hastalığından muzdarip milyonlarca kişi için büyük derd. Bu hastalarda gluten, vücudun ince bağırsağa saldırmasına sebep oluyor. Daha fazla sayıda insan ise "çölyak olmayan buğday hassasiyeti"ne sahip. Bu hassasiyette gluten, çölyak benzeri belirtileri tetikler ve kişi karın ağrıları çekebilir, ishal olabilir veya depresyona girebilir. Gluten bu hastalıklara sahip bireylerin bağırsaklarında bomba etkisi yaratır. Hassasiyet taşımayan kişiler içinse yararlıdır.

Bu parçaya göre gluten ile ilgili olarak

- Tahıl ürünlerinde değişik oranlarda bulunur.
- Genel nüfusun çoğunluğu için zararlı bir proteindir.
- Kullanan herkeste karın ağrısı ve ishale yol açar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Klima kullanmadığınızda serinlemek için iki unsuru göz önünde bulundurmanız gerekir: genel ısı ve nem miktarı. Sıcak bir günde terlemek, vücudunuzu çekirdek ısısına döndürmede şaşırtıcı ölçüde etkili bir yöntemdir. Cildinizdeki su damlacıkları, sıvıdan gaz hâline geçerken buharlaşma sayesinde vücudunuzdaki sıcaklığı alır ve cildinizin altındaki kanı serinletir. ----. Yani bu durum şu anlama geliyor: Serin kalmak, cildinizden mümkün olduğu kadar fazla teri buharlaştırmaya bağlı. Bunun için de nispeten kuru olan havayı vücudunuzdan geçirmeye devam etmeniz gerekiyor. Evinizin düzeni, bunu yapmanıza yardımcı olabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Serinlik, sadece biz insanlar için değil tüm canlılar için gereklidir
- Kan basıncı, damarlarda tansiyonu tetikler ve hepimizin bildiği kardiyovasküler hastalıklara dönüşür
- Serinleyen kan, vücudunuzun merkezine geri gider ve genel sıcaklığınızı düşürür
- Serinlik, vücut için her zaman iyi olmasa da ateşin doruk noktaya çıktığı hastalık anlarında aranan bir özelliktir
- Kanın belirli bir sıcaklıkta olması gerektiğini hepimiz biliyoruz aslında yoksa hayat devam etmez

4. - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geriatrı, yaşıllığa bağılı olarak oluşan sağık sorunlarını ve bunların tedavilerini inceler. Kronik hastalıkların tedavisindeki gelişmeler ve buna paralel ortalama yaşam beklentisinin uzaması ile iç hastalıkları disiplininin bu dalı, gelişmekte olan ülkelerde önem kazanmaktadır. Vücutta yaşıllıkla birlikte meydana gelen metabolizmanın yavaşlaması, strese karşı direncin azalması gibi değişiklikler nedeniyle hastalıkların tedavileri ve hastaya yaklaşımda da nüanslar ortaya çıkmaktadır. Geriatrı, genel iç hastalıkları konularının yanı sıra alzheimer başta olmak üzere sık görülen kognitif problemler ve bunların tıbbi ve davranışsal tedavileri ile de ilgilenmektedir. Yaşamın bu döneminde hastalıkların yoğunlaşmasıyla birlikte koruyucu hekimlik de ön plana çıkar. Bu hasta popülasyonunda strese karşı rezerv düşük olduğu için koruyucu hekimlik uygulamalarında gereksiz tahlil ve tetkiklerden kaçınarak mümkün olan en iyi koruyucu hekimlik hizmetini sunmak da geriatrı uzmanlarının sorumluluklarındandır.

4. Bu parçada yaşıllık hekimliğiyle ilgili olarak

- I. Gerekli olmayan tıbbi tetkiklerden kaçınılması,
- II. Yaşıllıkta metabolizmanın yavaşlamasının göz ardı edilmemesi,
- III. Bilişsel gerilemelerin artmasına dikkat edilmesi

maddelerinden hangileri uyarı niteliğinde dile getirilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Bu parçanın anlatımında yazarın

- I. Konuyu işlerken karşıtlıklardan sıklıkla yararlanmalıdır.
- II. Bir sonucu söylerken onu hazırlayan nedenleri de dile getirmelisin.
- III. Bir konuya başlarken ilk cümlede ana çerçeveyi belirlemelisin.

önerilerinden hangilerine uygun hareket ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Çoğu insan, tıptaki ana ayrımın modern tıp ile alternatif tıp arasında olduğunu düşünür. İnsanların böyle düşünmesinin nedeni, medyanın sorunu tamamen bu şekilde tanımlamasıdır. Medyada genellikle modern tıp ve alternatif tıp ne yazık ki birbirinin karşıtı olarak gösterilir gelgelelim ikisi arasında uzlaşa arayanlar ya da her iki yaklaşımın da üstünlükleri ve zaafırları bulunduğunu savunanlar da yok değıl.

Bu parçanın anlatımında

- I. Karşılaştırma,
- II. Tanımlama,
- III. Tartışma

tekniklerinden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- I. Bu da bizi gerçek dünyaya hazırlar.
- II. Derler ki susuz kalırsanız idrarınızı içebilirsiniz.
- III. Evet evet, gebelik süresince fetüsü saran plasentada dahi çeşitli mikroplar bulunur.
- IV. Ama bu doğru değıl; mikroplar her yerde, bedenimizde, çevremizde...
- V. İdrarın steril olduğu sıkça paylaşılan bir uydurmadır.
- VI. Rahim ve plasentada bile varlar.

7. Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi **baştan dördüncü** olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Birleştirildiğinde anlamlı bir paragraf oluşturacak bu cümlelerin hangisi "İnsan dışındaki çoğul öznelerin yüklemli tekil olur." kuralına aykırı özelliktedir?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

UNESCO Testi

44

- Bu testte yer alan soruların metinleri "UNESCO" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

D Y B N

1. Doğa ve kültür mirası tarihinde son üç yüz yıldır kabaca her asırda yeni bir kavramın doğduğu görülür. 21. yüzyılın doğa koruma ve alan yönetimi paradigması olan jeoparklar, 2000 yılında Yunanistan, Almanya, İspanya, Fransa öncülüğünde kurulan Avrupa Jeoparklar Ağı ile gerçekleşmiştir. Jeoparkların üç temel hedefi vardır: yer mirasının etkin biçimde korunması, doğa eğitimleri sayesinde toplumun yerküre farkındalığını artırma ve jeoturizm vasıtasıyla sosyo-ekonomik yerel kalkınma sağlama. Avrupa'da doğan jeopark kavramı, kısa sürede küresel ölçekte kabul görmüş ve 2015 yılında UNESCO IGGP programına dâhil edilerek uluslararası nitelik kazanmıştır.

Bu parçada;

- Jeopark kavramının doğuşu ve uluslararası duruma gelmesi,
- Jeoparkların Avrupa ülkelerinin doğasına yaptığı katkılar,
- Jeoparkların temel hedeflerinin önündeki küresel engeller

konularından hangileri anlatılmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. "Noel Baba" olarak da bilinen Aziz Nicholaos'un doğum yeri ve çocukluğunun geçtiği yer olan Patara, Likya Birliği şehirlerinin temsilcilerinin bulunduğu dünyanın en eski meclis binasına da sahip. Amfiteatr, tarihsel deniz feneri, ana cadde, hamamlar, Roma zafer takı, Tepecik mezarlığı, bazilika ve çeşitli tapınaklarla tarihsel açıdan büyük zenginliğe sahip antik kentte bulunan dünyanın en eski demokratik meclis binası olarak bilinen Patara Meclis Binası, TBMM tarafından restore edilerek ziyarete açıldı.

Bu parçaya göre Patara;

- Aziz Nicholaos'un doğduğu evi de içine alan çocukluğunun geçtiği mahalle,
- TBMM'ce restore edilen meclis binasının yanında bulunan amfiteatr,
- Bilinen en eski demokratik meclis binası olan Patara Meclis Binası

olarak tanımlanan yerlerden hangilerini kesin olarak barındırır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Bu yılki en önemli gelişmelerden biri de 14 metre uzunluğunda ve tamamen kamıştan yapılan antik gemi replikası Abora-IV, sergilenmek için Patara Antik Limanı'na getirildi. Alman Arkeolog Dr. Dominique Görlitz'in tasarladığı gemi, Bulgaristan'ın Varna Limanı'ndan 1 Ağustos'ta denize indirildi. "Barış ve uluslararası anlayış için yelken açmak" sloganıyla Karadeniz'den Akdeniz'e yol aldı. Yaklaşık 3 ay önce Kaş Limanı'na ulaşarak buradan da kara yoluyla 43 kilometre uzaklıkta yer alan Patara Antik Kenti'ne taşındı. Bu taşıma işlemine ----.

- yerel yönetimlerin yanı sıra köylüler de eşlik etti
- geminin çok ağır olması nedeniyle süresiz bir şekilde son verildi
- antik limanın zamanla sahilden içeride kalması nedeniyle gerek duyuldu

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. Farklı medeniyetlerin varlık gösterdiği, kentsel ve arkeolojik sit alanı olan Sille, bu özelliğiyle uluslar üzeri değere sahiptir. Arazi çalışması, arşiv ve literatür taraması yöntemleri kullanılarak Sille'nin Dünya Miras Alanı potansiyelleri araştırılmış; UNESCO Dünya Miras Listesi adaylığı için kriterler belirlenmiş; alan yönetimi eylem planları geliştirilmiştir. Tarihi kentin sahip olduğu değer ve potansiyelleriyle Dünya Miras Alanı adayı olabileceği değerlendirilmiştir. Böylece alanın mevcut dokusunun tüm insanlığın ortak değeri olarak sürdürülebilir korunurluğunun sağlanması mümkün olabilecektir.

Bu parçanın anlatımında;

- Okurun bilgi dağarcığını genişletme,
- Görüntüyü sözcüklerle zihinde canlandırma,
- Sayıp dökmelere yer verme

yöntemlerinden hangilerinin kullanıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1992'de kurulan UNESCO Dünya Belleği Programı; insanlığın tarihsel, kültürel ve sosyal belleğini oluşturan bilgi ve belgelerin kaybolma veya yok olma olasılıklarına karşı korunmalarını ve dijital ortamda bu bilgi ve belgeleri paylaşmayı amaçlıyor. Bu amaca yönelik olarak ise programın üç ana hedefi bulunuyor. Bunların ilki, yeryüzünün belgesel mirasının en uygun tekniklerle korunmasını kolaylaştırmaktır. İkincisi, belgesel mirasa evrensel erişimin sağlanması konusunda yardımcı olmaktır. Üçüncüsü de belgesel mirasın varlığı ve önemi hakkında dünya çapında farkındalık oluşturmaktır.

5. Bu parçada UNESCO Dünya Belleği Programı ile ilgili olarak

- I. Belgelerin korunması amacıyla yapılan etkinlikler nelerdir?
- II. Belgelerin içeriğine kimlerin ulaşımı düşünülmektedir?
- III. Amaçları arasında insanların dikkatini konuya çekmek var mı?

sorularından hangilerinin cevabı yer almaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Bu parça oluşturulurken

- I. Aktarılabilecek bilgileri numaralayıp art arda sıralama,
- II. Cümle başındaki kimi sözcüklerle önceki ifadelere gönderme yapma,
- III. Cümleleri kişisel duygulardan tamamen arındırarak kurma

durumlarından hangilerine uygun davranıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Antalya Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı yetkililerinden edinilen bilgiye göre Neron Deniz Feneri'nin restorasyonu 2 yıl içinde tamamlanacak. 2011 yılında başlayan bundan önceki restorasyonda tamamlanan 6 metre platformun üzerine şimdi fenerin orijinal taşlarıyla yaklaşık 26 metre yüksekliğinde ve 6 metre çapında Neron Deniz Feneri'nin kulesi, yeniden inşa edilecek. Fenerin çevre düzenlemesi de yapılacak. Platformun kare biçimindeki çevresi 80 metre, alanı ise 400 metrekare. Restorasyon tamamlanınca MS 54 yılında inşa edilen fener, 1968 yıl sonra ikinci doğumunu yaşayacak.

7. Bu parçadan Neron Deniz Feneri'yle ilgili olarak

- I. Kaidenin ilk restorasyonu MS 54 yılında yapılmıştır.
- II. Kaide daha önceki bir çalışmada restore edilmiştir.
- III. Hakkındaki bilgiler resmî bir kanaldan alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Neron Deniz Feneri'nin şu ana dek restore edilen kısmının kaide hariç tutulduğunda yerden yüksekliği 6 metredir.
- B) Antalya Valiliği yetkililerinden edinilen bilgiye göre Neron Deniz Feneri'nin 1968 yıldır süren karanlığına bir son verilmiş olacak.
- C) Neron Deniz Feneri'nin yeniden inşası, kendi taşları ile yapılacaktır.
- D) Antalya Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı, Neron Deniz Feneri'nin restorasyonu ile ilgili kamuya açık bir bilgi vermiştir.
- E) Neron Deniz Feneri'nin platform kısmının restorasyonu 2 yıl içinde tamamlanacaktır.

Uzay Testi

45

- Bu testte yer alan soruların metinleri "Uzay" konusu ile ilgilidir.
- Bu testte yer alan soruları üst üste çözmenizi tavsiye ederiz.

◦ Bu test için size verilen süre 8 - 12 dakikadır.

1. Ay yüzeyine ulaşan ilk uzay aracı "Apollo 11" miydi? Bakalım, görelim. Uzaya yolculuk konusunda ABD ile Rusya arasında hep bir çekişme olmuştur. Ay'a yolculuk konusunda da iki devlet büyük bir yarış içindeydi. İki ülke de defalarca başarısız deneme yaptı. Ardından Rus yapımı Luna-2 roketi, Ay yüzeyine ulaşan ilk uzay aracı olmayı başardı. Başardı başarmasına ama büyük bir sorunla birlikte. Luna-2, Ay yüzeyine yüksek hızla çarparak infilak etti. Bu yüzden "Apollo 11" ilk başarılı yolculuk olarak ün kazandı.

Bu parçanın

- I. Luna-2 roketi, Ay yüzeyine inen ilk araç sayılabilir.
- II. Ay yüzeyine ilk inen araç, ABD'nin yolladığı Apollo 11'dir.
- III. Apollo 11, Ay'a ulaşan ilk araç olma özelliğine sahip değildir.

görüşlerinden hangilerini yalanlamak amacıyla yazıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Modern zamanlarda yapılan gözlemlerde çok ilginç olarak artık uzayın hayal edilemeyen derinliklerine kadar inilebiliyorken gökyüzünü keşfeden ilk bilim adamlarının çalışmaları çok eskilere dayanıyor. Son beş yüz yılda, 1781 yılında keşfedilen ilk gezegen, Uranüs oldu. Dünya'ya olan uzaklık açısından Neptün'den sonra gelen Uranüs'ün ilk keşfedilen gezegen olması da hayli ilgi çekici.

Bu parçanın yazarının dikkat çekici bulduğu noktalar arasında;

- I. Uranüs'ün, Neptün'e Dünya'dan daha yakın olmasına rağmen Neptün'den önce keşfedilmiş olması,
- II. Neptün'ün, Dünya'ya Uranüs'ten daha yakın olmasına rağmen Uranüs'ten sonra keşfedilmiş olması,
- III. Uranüs'ün, Dünya'ya Neptün'den daha uzak olmasına rağmen daha önce keşfedilmiş olması

durumlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. (I) Uzayın hep çok uzak olduğu düşünülse de aslında uzay sanıldığı kadar uzak değil. (II) Çok şaşırtıcı gelmedi mi size de bu bilgi? (III) Görünmez sınır Dünya'nın 100 km üzerinde bulunuyor. (IV) Yani teorik olarak arabanızı yukarı doğru sürebilseydiniz bir saatten daha kısa bir sürede uzaya gidebilirdiniz. (V) Uzayın resmen başladığı yer, Karman Line (Karman Hattı) olarak belirtiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) II ile IV
- D) II ile V
- E) III ile V

4. Uzay boşluğunda iki metal parçası, birbirine değdiğinde bağlanırlar. Bu, soğuk kaynak denilen bir süreçten dolaydır. Dünyada ise çevremizde bulunan oksijen nedeniyle bu garip durum doğal olarak gerçekleşmiyor. Ancak bazı üretim süreçlerinde kullanıldığı biliniyor. Astronotların araçları içinse Dünya'dan çıkarken bile bir oksit tabakası tarafından muhafaza edildikleri için böyle bir durum gerçekleşmemektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili

- I. Duyular arası aktarım yapılmıştır.
- II. Karşılaştırma sonunda söylenebilecek bir yargıya yer verilmiştir.
- III. Sayı sıfatıyla çoğaltılmış özne, çoğul yüklem almıştır.
- IV. Önceki cümleye bağ kuran sözcükler kullanılmıştır.
- V. Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) IV ve V

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) SpaceX, kendi fırlattığı roketin burun konisi kaplamasının her iki parçasını da ilk kez başarıyla yakaladı. (II) Roketin ucundaki içinde yükün depolandığı bombeli kısım yani kaplama parçaları Anasis-II isimli Güney Kore uydusunu taşıyan roketle fırlatılmıştı. (III) Gökyüzüne fırlatıldıktan sonra tekrar Dünya'ya düşen parçalar, özel yapım bir gemi tarafından yakalandı. (IV) Mümkün olduğunca fazla roket parçasını güvenle yakalayabilmek, SpaceX'in uzay yolculuğu maliyetini düşürme misyonu için kilit önem taşıyor. (V)

5. Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine, düşüncenin akışına göre, "Çünkü bu, roketleri yeni baştan inşa etmek yerine mevcut roketlerin tekrar kullanılabilmesi anlamına geliyor." cümlesi getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine, düşüncenin akışına göre, "Elon Musk, şirketine yüklediği bu genel tasarruf görevi dolayısıyla inanılmaz işler başaracağı benziyor." cümlesi getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki astronotlardan Hurley'nin "Yörüngedeki gecelerde bu manzarayı görmekten asla sıkılmam." açıklamasıyla Twitter hesabından paylaştığı fotoğraf, 46 binden fazla beğeni alırken komplo teorisyenlerinin de ilgisini çekti. Fotoğrafta yıldızların neden görünmediğini soran komplo teorisyenleri, bunun aslında photoshop ürünü olduğunu ve astronotun takipçilerine yalan söylediğini ileri sürdü. Kullanıcılardan biri yalnızca "Yıldızlar nerede?" diye sorarken bir diğeri de şöyle yazdı: "Bu fotoğraf sahte, içine yıldızları koymayı unutmuşlar." ----. İnsan gözleri gelişmiş biyolojik sistemler olduğu için geceleri yüksek ışıklı ortamlarda bile bazı parlak yıldızları ayırt edebiliyor. Ancak standart mobil cihaz kameraları, "görüntüleme tekniği" açısından gözden çok daha ilkel sistemler olduğu için gece vizörde parlak bir nesnenin varlığı, kameraların yıldızları görüntülemesini engelliyor.

7. I. BBC'nin haberine göre göz, uzayda dünyadakinden biraz daha verimsiz çalışabiliyor
II. Somag News'in aktardığına göre söz konusu fotoğrafta yıldızların görünmemesinin aslında basit bir nedeni var
III. Agence France Presse'in verdiği habere göre Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki fotoğraf makineleri, insan gözünden çok daha ileri cihazlar

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Bu parçanın anlatımında

- I. Haber metinlerinde bir sorun, ortaya çıkış şekliyle verilirken soru işaretlerinin sonuçlanmasını da aktarmak gerekir.
II. Metinlerde özel isimlerin, her zaman kaynak dilde olduğu gibi yazılması tercih edilmelidir.
III. Alıntı cümleler yay araç içinde verilirse okur metni daha açık seçik anlayabilir.

önerilerinden hangileri uygulanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

**BAŞARACAĞINIZA
BİR İNANSANIZ
İNANILMAZ
ŞEYLER
BAŞARACAKSINIZ.**

0 **SIFIR**
RISK

7

SIFIR RISK

Enerji Dizayn Testi

1

- Önce soru kökünü okuyunuz.
- Sonra metni okuyunuz ve okuduktan sonra herhangi bir nesne ile ya da elinizle metnin üzerini kapatınız.
- Metni sadece 1 defa okuyarak 8 dakika içerisinde soruları doğru çözmeye çalışınız.

- Dikkat! Bu testte yer alan soruların metinlerini sadece bir (1) defa okuyunuz.

1. Beni en çok üzen şey nedir, biliyor musunuz? İnsanların çevresine karşı duyarlı olmaması. Bir tarafta yakılan ormanlar, tarihî evler; bir tarafta kültürlü ve duyarlı olduğunu savunan insanlar... Bir tarafta kirletilen denizler, öldürülen hayvanlar; bir tarafta çağdaş ve modern olduğunu haykıran insanlar... İnsanların çevre bilincine ulaşamamaları, korkarım daha kötü sonuçlar doğurabilir. Yetkililerin buna bir an önce çözüm bulmaları gerekmektedir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre Bilinci ve İnsan
- B) Toplum ve Edebiyat Dünyası
- C) Yetkililerin Sorumlulukları
- D) Hayvanlarımız ve İnsanlarımız
- E) Çağdaşlık ve Tarihimizde Yozlaşma

2. Cahit Sıtkı Tarancı'nın öteki şairlerden ayrılan en önemli yanı; ölümden korkmakla birlikte yaşama sevincine dizelerinde yer vermesi, ikisini birlikte aktarabilmesidir. Tarancı; bu iki duyguyu birbirine karşıt olarak düşünmemiş, tam aksine birbirini tamamlayan unsur olarak değerlendirmiştir. Onun bu yaklaşımı, günümüz şairlerince de değerlendirilmesi gereken bir ayrıntıdır. Farklı duygular "farklı" olarak değil, "tamamlayıcı" olarak değerlendirilmelidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamın yalnızca güzel tarafıyla okura aktarılması gerektiği
- B) Cahit Sıtkı'nın bütün şairlerden daha başarılı yapıtlar verdiği
- C) Günümüzde şairlerin toplumu kucaklayacak şiirler yazamadığı
- D) Şiirlerde karşıt sözcüklerin kullanılmasının şiiri güzelleştireceği
- E) Şiirlerde karşıt duyguların birbirini bütünleyici unsur olarak değerlendirilmesi gerektiği

3. Sizce eski dostluklar kaldı mı çağımızda? Yok, kalmadı ya da daha iyimser söyleyeyim, gitgide azalıyor. Bir gün büsbütün yitip gidecek. Tarih ve yazın kitaplarında duyulan, tanınan, okunan ama ne olduğu anlaşılamayan, belirsiz bir duygu hâline gelecek. Çağımızda kişiler, bu duygulardan çok, elle tutulur nesnelere değer veriyorlar. İlle de yarar bekleniyor her şeyden. Yarar yani paraca kazanç!.. Dostluklar, arkadaşlıklar bir yana itilip gündelik yaşamın çıkarları öne çıkıyor. Dost sandığınız, dost bellediğiniz bir kişinin birden maskeyi atıverdiğini, sizi ortalıkta bırakıp kaçtığını görüyorsunuz.

Bu parçada yazarın asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların duygularını, eskisi kadar rahat bir şekilde dile getirememesi
- B) İnsanların kendilerine dost bulmakta zorlanması
- C) Maddi çıkarlara önem verilmesinin dostluğu yok etmesi
- D) Gündelik sorunların insanların mutluluğunu engellemesi
- E) Yaşanan olumsuzlukların, insanları çıkar peşinde koşmaya sürüklemesi

4. Elinde yetki olduğunda veya güçlü olduğu zamanlarda herkesin kendinden çekindiği kişiler, ellerindeki imkânları kaybedip de güçsüz duruma düşünce bazı kişilerin oyuncağı ve alay konusu olurlar. Özellikle de daha önceden bir kuyruk acısı bulunan kişiler, onların makamlarından çekinerek yapamadıklarını, sonradan yapmakla âdeta intikam almış olurlar. Oysa bu hareket çok yanlıştır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Kurunun yanında yaş da yanar.
- B) Kul azmayınca Hak yazmaz.
- C) Kusursuz güzel olmaz.
- D) Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur.
- E) Kuzguna yavrusu şahin görünür.

5. Geçmiş ancak geçmiş bir zaman olarak bellemeli. Yanlışlıklardan bir şeyler çıkararak, başarılarından hız kazanarak... Geçmişin bize güzel gelmesinin nedeni, onun geçip gitmiş olmasıdır. Geçmiş zaman bir kere geçip gidince bize hoş geliyor, gerçekte hoş olmasa da. Ama geçmişini hoş kılmak elimizde. Bugünkü davranışımıza bağlı bu. Bugün ne kadar başarılı, ne kadar verimli olursak kendimize ve çevremize ne kadar yararlı olursak düşünümüz gerçekten hoş olur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların, geçmişi hep güzel yanlarıyla hatırlamak istediği
- B) Geçmişin güzel anılarla dolu olmasının, yaşanan anın iyi değerlendirilmesine bağlı olduğu
- C) Yaşananların güzel olmasının, kişinin deneyim ve bilinciyle yakından ilgili olduğu
- D) Geçmişte yaşananların, insanlar tarafından çoğu kez hatırlanmak istenmediği
- E) İnsanların çevrelerinde saygın bir yere sahip olmak için yaşamlarını güzelleştirmeleri gerektiği

7. Her birimiz kendi mutluluklarımızı yaratmak peşindeyiz. Bu, yeryüzündeki kısacık geçmişimiz boyunca mutlu yaşamak isteği, en kutsal hakkımız. Ama beceremiyoruz. Mutluluk arayışlarımız çok defa çıkmaza giriyor. Çünkü hayattan gerektiğinden fazla şey bekliyoruz. Gerçeği aşan düşler kurmak, kişiyi yenilgiden yenilgiye sürüklüyor.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan özellikle hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Kişinin yaşamla ilgili abartılı hayaller kurması, onun mutlu olmasını engellemektedir.
- B) İnsanın toplumla barışık olmaması, onu düş kırıklığına uğratmaktadır.
- C) Toplumsal sorunlar, kişinin mutlu olmasına engel olmaktadır.
- D) Kişinin mutlu olmak gibi bir hakkı olduğunu bilmesi gerekmektedir.
- E) Mutluluk, kişinin mutlu olmayı içtenlikle istemesiyle mümkün olmaktadır.

ÜçDört
Bes

6. Yıldırım Oğur, *Ey Özgürlük* adını taşıyan, yüksek lisans tezine dayanan çalışmada "serbestlik", "özgürlük" ve "hürriyet" kelimelerine odaklanarak bir kavram tarihi sunuyor. Eser; diliyle, titizliğiyle ve konuya yaklaşımıyla kitaplaşan pek çok akademik çalışmadan farklı gerçekten de. Kuru ve soğuk bilgiler vermek yerine okuru sorgulamaya yönelten bir havası var eserin. Bunu yaparken de düşüncelerinin ağırlığını bozmamaya özen göstermiş sanatçı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sanatçının üslup ile düşünceyi dengeli kullandığına
- B) Yapıtın, okuru düşünmeye sevk ettiğine
- C) Özgürlüğün sanatçı için vazgeçilmez bir kavram olduğuna
- D) Yapıtın pek çok yönüyle farklı bir niteliğe sahip olduğuna
- E) Yapıtın bir akademik çalışmaya dayandığına

8. I. Selim İleri'nin her eserinde yepyeni ve farklı bir anlayış, bir tat bulursunuz. Sanatçı; kendini ele veren ifadelerle gördüklerini, duyduklarını aktarır. Bunu yaparken asla yapaylığa düşmez, zorlamaz kendini. Bu kadar üretken bir sanatçı nasıl oluyor da kendini tekrarlamıyor, anlamak zor doğrusu.

II. Hilmi Yavuz'un şiirlerinde bugüne kadar başka bir şairi andıran dizeye rastlamadım dersem abartmış olmam. Hatta kendisi de bir önceki tarzını tekrarlamaz, eskimez. Gerçekten de sanatçı, aklına nasıl geliyorsa zorlamadan yazdığı şiirleriyle görsel tanıklıklarına yer veriyor ve farklı olduğunu âdeta haykırıyor.

Bazı özellikleri verilen iki sanatçı için aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğu söylenemez?

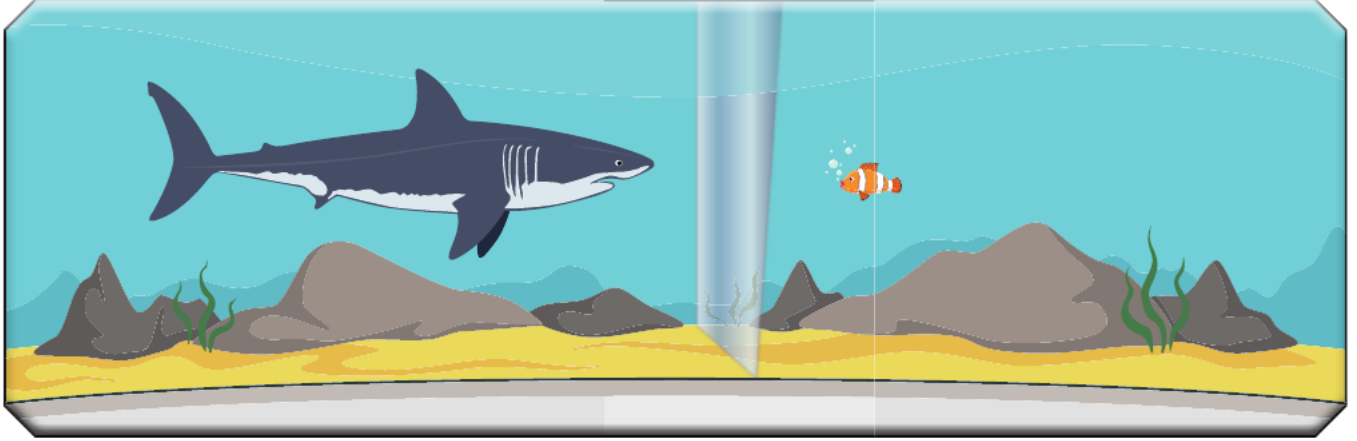
- A) Yaratıcı ürünlere imza atma
- B) Özgün bir niteliğe sahip olma
- C) Anlatımda gözlemlere yer verme
- D) Anlaşılması zor ifadelerle başvurma
- E) Doğal bir söyleyişe başvurma

Puzzle Odaklanma Testi-1

2

- Dikkat! Bu sayfada yer alan metinler, tek bir metnin sırayla bölünmüş kısımlarından oluşmaktadır.
- Soruları, soru köklerinde yer alan yönergelere göre cevaplayınız.

- Bu test, sadece okuduğunuz soruya odaklanmanızı, soruya dışarıdan (metinde olmayan ve soruda istenmeyen) bilgi getirmemeniz amacıyla kurgulanmıştır

1. Bir köpek balığı, aç hâlde bir akvaryuma konur. Balık, akvaryumun her yerinde yüzebilmektedir. Avlayacağı bir şeyler olup olmadığına bakmaktadır. Sonra akvaryuma küçük bir balık konur. Köpek balığı, küçük balığı yemek için hemen harekete geçer. Çünkü açtır, küçük balığı yiyebileceğine inanmaktadır ve küçük balığı yemenin kendi ellerinde olduğunu düşünmektedir. Küçük balığı yemek için ilk saldırısında kafasını ne olduğunu algılayamadığı sert bir şeye çarparak şok geçirir. Çünkü bilim insanları, küçük balık ile köpek balığının arasına cam bir bölme yerleştirerek onları ayırmıştır. Köpek balığı, "balık aklıyla" düşündüğünden camı görmemekte ama kafasını çarptığında camı algılamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada köpek balığının içinde bulunduğu durumları belirten özelliklerden biri değildir?

- A) Motivasyon B) Öz güven C) Şaşırma
D) Sabırlı olma E) Farkına varma

2. Sonra bir daha dener, yine kafasını çarpar. Bir daha dener, tekrar aynı şeyi yaşar. Tanımlayamadığı bir şey, hedefine ulaşmasına engel olmaktadır. Yaklaşık kırk sekiz saat sonra köpek balığı, küçük balığı yemek için uğraşmayı bırakır. Evrensel "Büyük balık, küçük balığı yer." kuralı işlememektedir. Büyük balık depresyona girmiş gibidir. Çaba harcamayı bırakmıştır. Çünkü ne yaparsa yapsın o küçük balığı yiyemeyeceğine inanmıştır. Deneyin ikinci aşamasına geçildiğinde araştırmacılar aradaki cam bölmeyi kaldırır. Artık köpek balığı isterse küçük balığı yiyebilecektir. Önünde hiçbir engel bulunmamaktadır. Çok da açtır!

Yalnızca bu parçaya göre köpek balığı ile ilgili olarak

- I. Küçük balığı yiyemeyeceğini kabullenene kadar denemeye devam etmiştir.
- II. En başta akvaryumun her yerinde yüzebilip sonrasında yüzememek köpek balığını olumsuz etkilemiştir.
- III. Bilim insanlarının araya koyduğu bölmeye ilk çarptığı an ile oluşan şok durumu, ona küçük balığı yiyemeyeceğini düşündürmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Araştırma ekibi, neler olacağını beklemeye başlar. Şaşırtma sırası bilim insanlarındadır. Çünkü köpek balığı küçük balığı yemek için hiçbir şey yapmaz. Küçük balığı kovalayıp büyük balığın alanına geçirirler ama yine de yemek için hiçbir hamle yapmaz. Sonuç çok dramatiktir; büyük balık, açlıktan ölmek üzere olmasına rağmen yine de küçük balığı yememiştir. Köpek balığı, küçük balığı neden yemedi? “Aç ama gururlu” olduğu için mi? Bilim insanları köpek balığının içine düştüğü ruh durumuna “öğrenilmiş çaresizlik” demektedir. Öğrenilmiş çaresizlik, bir canlının defalarca denediği hâlde istediği sonucu alamaması durumunda bir sonraki denemesinde başarısız olacağına inanmasından dolayı deneme cesaretini kaybedip hiçbir şey yapmaması hâlidir.

Sadece bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Bilim insanlarının tamamı köpek balığının, küçük balığı yememesine şaşırmıştır.
- B) Köpek balığı, küçük balığın kendi tarafına geçmesini bile algılayamayacak kadar yorulmuştur.
- C) Cam bölme, deneyin ikinci aşamasında kaldırılır ve buna rağmen köpek balığı, küçük balığı yemez.
- D) Küçük balık, köpek balığının kendisini yiyemediğini anladığı için onun alanına rahatlıkla geçebilmektedir.
- E) Köpek balığı, daha önce defalarca denemesine rağmen küçük balığı yiyememiştir.

4. Bu hâlde, öğrenilmiş başarısızlık da diyebiliriz. Köpek balığı, geçmişteki denemelerinde başarısız olunca gelecekteki denemelerinde de başarısız olacağını öğrenmiştir. Bu durum bize milyarlarca insanın neden başarısızlık içinde yaşadığı hâlde başarılı olmak için hiçbir şey yapmadığını açıklıyor. Öğrenilmiş çaresizlikle bir daha deneme cesaretini kaybetmemektedir. Sürekli başarısızlık korkusuyla hareket etmektedir. Kendine olan güvenini, “başarabilirim” inancını kaybetmektedir. Öğrenilmiş çaresizlik, zihne takılı bir psikolojik kelepçedir.

Bu testteki parçaların tamamından hareketle

- I. Sınavdaki ilk soruları çözemeyen öğrenci, diğer soruların da zor olduğunu düşünüp diğer soruları çözmek için hiçbir hamle yapmaz.
- II. Öğrenilmiş çaresizlik insanın, gücü olsa bile kendisini güçsüz hissetme ve o şeyi başaramama duygusunu dinç tutmaktadır.
- III. Bir öğrencinin matematikte çözdüğü sorularda başarısız olması, onda başarısızlık inancını oluşturmuş ve gitgide pekiştirmiştir.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

Madem öğrenilmiş çaresizlik zihne takılmış psikolojik bir kelepçe, o hâlde kırıp atma vakti gelmedi mi? Korkma arkadaşım! İnan! Ancak inananlar vazgeçmiyor. Ve ancak vazgeçmeyenler başarıyor. Bir kere başarısız olman hep başarısız olacağın anlamına gelmemeli. Başarısızlık sayın 1, 3, 5, 7, 10, 100... hatta 1000... olsa ne önemi var, “Bu defa yapacağım, bu defa başaracağım!” kararlılığını gösterdiğinde. Evet, sayıların bir önemi yok ama alman gereken dersler var. İşte bütün o olumsuzluklar, olmama sebepleri, nasıl yapabileceğine dair güçlü birer tecrübe. Sizin de aklınıza Edison geldi mi? Thomas Edison’a, 999 denemeden sonra yaptığı bininci deneyde ampulü bulmasıyla ilgili olarak şöyle bir soru yöneltmişler:

— 999 kez hata yapmanıza rağmen bininci deneyi yapacak gücü nereden buldunuz?
Edison şu yanıtı vermişti:

— Ampulün icadı bin aşamalı bir süreçti. Hata gibi görünen ilk 999 aşama, bininci ve son aşamaya götüren öğrenmelerle doluydu.

Başarısızlıklarımız sadece birer deneyim. İnanın, başaracaksınız!..

Puzzle Odaklanma Testi-2

3

- Dikkat! Bu sayfada yer alan metinler, tek bir metnin sırayla bölünmüş kısımlarından oluşmaktadır.
- Soruları, soru köklerinde yer alan yönergelere göre cevaplayınız.

- ◉ Bu test, sadece okuduğunuz soruya odaklanmanızı, soruya dışarıdan (metinde olmayan ve soruda istenmeyen) bilgi getirmemeniz amacıyla kurgulanmıştır.

1. Yavru şahin bir an önce büyümek, büyük bir şahin olmak istiyordu. Minicik kanatlarının güçlendiğini hissediyor, pençesi ve gagasını sürekli yuvadaki dallara sürterek keskinleştiriyordu. O, yükseklerde uçmak için doğmuştu; buna inanmıştı bir kere, yerinde duramıyordu. Tüyleri çıktıkça “Benim de annemden ve babamdan eksikim yok. Onların yaptığı her şeyi ben de yapabilirim!” diye düşünüyordu. Kanat pazularını sıkıyor, babasının kanatlarıyla kıyaslıyordu. Sık sık soruyordu: “Baba, ben ne zaman uçacağım?” “Boşlukta kanat açmadan uçup uçamayacağını bilemezsin.” demişti bir kere babası dalgınlıkla. Bu söz aklına takıldı yavru şahinin. O da boşlukta kanat açarsa kanatlarının anne ve babasınınkindi kadar büyük olduğu ortaya çıkacaktı. Buna inanmıştı. Güveniyordu kendine. Boşlukta kanat açmadan kendi kanatlarının büyüklüğü görülemezdi. Bu düşünce aklına yatmıştı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yavru şahinin içinde bulunduğu durumları belirten özelliklerden biri değildir?

- A) Motivasyon B) Öz güven C) Cesaret
D) Merak E) Sabırlı olma

2. O gün, her zamanki gibi anne ve babası onu yuvada gizlemiş; karınlarını doyurmak ve ona yiyecek bulmak için yuvadan uzaklaşmışlardı. Onun henüz kanatlarının güçlenmediğini, tüylerinin hafif bir meltemde bile uçtuğunu bildikleri için de ona sıkı sıkı tembihlemişlerdi: “Yuvada saklandığın yerden asla çıkma!” “Sakin ses çıkarma!” “Kanatlarını açıp kendini gösterme!” “Yuvanın kenarına yaklaşma!” “Aşağıda ne olduğunu merak edip yuvanın kenarından bakma!” “Sakin uçmaya kalkma, düşer ölürsün!” Oysa bu yapılmayacaklar listesi hiç de ona göre değildi (!) ----, onun fabrika ayarlarında vardı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Planlı hareket etmek
B) Sınırların ötesine uçmak
C) Hayallerini gerçekleştirmek
D) Olamaz denileni denemek
E) Kendi kanatlarına güvenmek

ÜçDört
Bes

3. Yavru şahin, ailesinin onu sakladığı dalların altından çıkmıştı ama ötesini de istiyordu. Ötesinde ne var, hep bunu merak ediyordu. Bunun ötesini de aşmalıydı mutlaka. Anne ve babasının kendisini altına gizledikleri yapraklara bir tekme vurup yuvadan aşağı attı. İki kanadını gere gere yuvada dolaşmaya başladı. Sağa yürüdü, sola yürüdü. Yukarı baktı, aşağı baktı. Bir süre sonra bundan da sıkıldı. Yuvarın kenarına gelip aşağı baktı. Dev bir uçurum görünüyordu. Uçmaya kalkarsa uçurum onun içini açabilirdi. Yavrunun yerinde durmaya hiç niyeti yoktu. Yuvarın kenarına yaklaştı. İkinci sınırı zorlayacaktı. Yapma denileni yapıp saklandığı kovuktan çıktığı için hiç de pişman olmamıştı, anne ve babası kesin yanılıyordu(!).

Sadece bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Merak, insanı başarıdan başarıya sürükleyen en önemli güçtür.
- B) Cehalet, insanı bulunduğu konumdan da özgürlükten de alıkoyar.
- C) Gözünü hırs bürüyen insanın duygu ve düşünceleri de sağlıklı olmaz.
- D) Başına buyruk olmak ve başarmak hiçbir zaman aynı yerde barınmaz.
- E) Kendisine güvenilmeyen insan, güven kazanmak için çılgınlık yapar.

4. Zavallı şahin, hızla yere düşüyordu. Sadece yuvasından değil düş'ünden de düşüyordu. Kuşçağız yere düşerken kanat çırpmaya devam etmiş, büyük bir azimle çırpılan küçük kanatların etkisiyle havada sağa sola savrulup ağaç yapraklarının arasına denk gelmişti. Yapraklar, onu ellerinde dolaştırırken hem düşmenin şiddeti hafiflemiş hem de tam o sırada yavrularına yiyecek aramak için dolaşan bir anne çaylak kuşu, düşmekte olan yavrunun çıkardığı gürültüyü duymuştu. Anne çaylak, önce yırtıcı bir kuşun yiyeceğini düşürdüğünü sandı. Onu kapmak için koştu ama hayat ona ilginç bir sürpriz hazırlamıştı.

Bu testteki parçaların tamamından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hiç kimse kendi çabasıyla çıkmadığı yükseklikte kendi çabasıyla kalamaz.
- B) "Cesaret" yedi harfli bir kelimedir, son altı harfi "esaret" tir.
- C) Her canlının hayatında kaderinin döndüğü bir an gelir.
- D) Sevgiden mahrum olanlar, kendilerini sevecek birilerini elbet bulurlar.
- E) Hayaller ve rüyalar başımıza gelecekleri değil içimizde olanları bize söyler.

ÜçDört
Bes

Puzzle Odaklanma Testi-3

4

- Dikkat! Bu sayfada yer alan metinler, tek bir metnin sırayla bölünmüş kısımlarından oluşmaktadır.
- Soruları, soru köklerinde yer alan yönergelere göre cevaplayınız.

- Bu test, sadece okuduğunuz soruya odaklanmanızı, soruya dışarıdan (metinde olmayan ve soruda istenmeyen) bilgi getirmemeniz amacıyla kurgulanmıştır.

Powehi, Tarihin ilk kara delik fotoğrafı

Yayımlanma Tarihi: 10 Nisan 2019

1. ABD Ulusal Bilim Vakfı öncülüğündeki astrofizikçiler; Washington, Brüksel, Santiago, Şangay, Taipei ve Tokyo'da aynı anda gerçekleştirilen toplantılarla ilk defa bir kara deliğin fotoğrafının çekildiğini kamuoyuna duyurdu. Kara delikleri evrendeki en gizemli nesne olarak adlandıran Event Horizon Telescope (EHT) direktörü Sheperd Doleman, gerçekleşen bu tarihsel olayın neden sıradan bir fotoğraf karesinden çok daha fazlası olduğunu şu sözlerle özetledi: "Daha önce görünmez olarak kabul edilen kara deliği, gördüğümüzü açıklamaktan gurur duyuyorum."

Bu parçaya göre sözü edilen görüntünün sıradan bir fotoğraf karesi olmaması;

- I. Astrofizikçilerin arasında kara deliklerin varlığına inanmayanların bulunması,
- II. Daha önce görülemeyeceği düşünülen kara deliğin görülmesi,
- III. Kara deliğin görüntüsünün tahmin edilenden çok daha farklı olması

gerekçelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Peki, bir avuç bilim insanı, varlığı teorik olarak kabul gören ancak pratikte kimsenin gözlemleyemediği kara delikleri nasıl buldu ve fotoğrafladı? Başka bir deyişle bilim insanları görünmezi nasıl gördü? Kara deliklerin çekim gücü, o kadar fazladır ki ışığı bile içine çeker. Bu da kara deliklerin saptanmasını ve fotoğraflanmasını neredeyse imkânsız hâle getirir. Ancak kara delikler, "event horizon" (olay ufku) olarak adlandırılan bir özelliğe sahiptir. Olay ufku, dönüşü olmayan bir noktayı belirleyen bir sınır olarak adlandırılmaktadır. Zira bu eşiği geçen ışık ve madde, kara delikten kaçamaz ancak uzay ufku olay ufkunda parlayan bir çember oluşturacak şekilde eğilme meydana gelir. Çekilen ve yayımlanan fotoğrafta kara deliğin "olay ufku" olarak adlandırılan, kütle çekiminin en güçlü olduğu eşik bölgesi görülebiliyor. Kısacası Event Horizon Telescope'un yakaladığı görüntü, nesnenin bir tür silüetidir.

Yalnız bu parçaya göre kara delik ile ilgili olarak

- I. Kara deliklerin çekim gücü, ışığın çekim gücünden daha fazladır.
- II. Kara delikler, dönüşü olmayan bir noktayı belirleyen bir sınır özelliğine sahiptir.
- III. Gerçekte görüntülenen kara deliğin bizzat kendisi değil, onun bir çeşit gölgesidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Gezegenimizden 53 milyon ışık yılı, 520.000.000.000.000.000 kilometre uzaktaki Başak (Virgo) takımyıldızındaki M87 Galaksisi'nin merkezindeki süper kütleli kara deliğin fotoğrafını çekmek için dünyanın farklı bölgelerinde yer alan 13 teleskop kullanıldı. Yaklaşık 200 kişiden oluşan bir bilim ekibi, bu 13 teleskobu M87 galaksisi yönüne çevirip 10 gün boyunca kara deliği saptayabilmek umuduyla merkezini gözledi. 10 günün sonunda elde edilen veriler o denli büyüktü ki bunu internet üzerinden göndermek neredeyse imkânsıza yakındı. Bu nedenle 13 teleskobun elde ettiği veriler, yüzlerce sabit sürücüde depolanıp Boston ve Bonn'daki işlem merkezlerine aktarıldı ve ortaya bu ikonik kare çıktı. Sadece 8 radyo teleskobunu kullanarak İstanbul'da bir kafede otururken Pekin'e baksaydınız Çin'in başkentinde elinde akıllı telefonu ile bir şeyler okuyan sıradan birinin ekranındaki harfleri tek tek seçebilirsiniz.

Sadece bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Kara deliklerin evrendeki en gizemli varlıklar olduğu, bütün bilim insanları tarafından kabul görmektedir.
- B) Kara delikleri gözlemek amacıyla bütün ülkelerden bilim insanları bir araya gelmiştir.
- C) Kara deliği görüntüleyen teleskopların daha azıyla yeryüzünde çok uzak mesafelerdeki ayrıntılar görülebilir.
- D) Günümüz teknolojisiyle kara delikleri görebilmek imkânsız olduğundan yapılan açıklama kamuoyunu oyalamaya yöneliktir.
- E) Kara deliklerin yarattığı manyetik alan, onlara yaklaşan her şeyi büyük bir güçle içine çekmektedir.

4. EHT tarafından söz konusu karenin çekilmesi, Albert Einstein'ın yirminci yüzyılın başında Genel Görelilik Kuramı (İzafiyet Teorisi) bağlamında var olduğunu öne sürdüğü kara delikler konusunda yapılan ilk doğrudan gözlem. Başka bir deyişle 103 yıl önce 1916 yılında Einstein tarafından yayımlanan kütle çekimi geometrik kuramı, ilk defa bilim dünyası tarafından gözlemlenebildi; Einstein'ın kuramı, tek bir fotoğraf ile teori olmaktan bir adım daha ileriye gitmiş oldu ve ilk büyük testini geçti. Eğer elde edilen görüntü, Einstein'ın teorisine uymasaydı ve gölge küresel olmasaydı; bu Einstein'ın teorisinin doğru olmadığı anlamına gelirdi. Einstein'ın teorisi daha önce bir kara deliği fotoğraflama ile kıyaslandığında mikro sayılacak düzeyde test edilmiş ve başarıya ulaşmıştı. EHT ise İzafiyet Teorisi'nin bugüne kadar tabi tutulduğu en büyük sınavdı ve 103 yıl önce kaleme alınan teori hâlâ uzayı anlayabilmek için en iyi referans kaynaklarından birisi olduğunu kanıtlamış oldu. Kuşkusuz EHT'nin bu keşfi, önümüzdeki dönemde sayısız astrofiziksel ve kozmolojik incelemeleri etkileyecektir zaten. Söz konusu bilimsel çalışmalar, artık varlığı kanıtlandığından olay ufkunun dışındaki gaz ve manyetik alanlara ne olduğunu, kara delik etrafında dönen gaz disklerinin nasıl davrandığını anlamamıza yardımcı olacaktır.

Bu testteki parçaların tamamından hareketle

- I. EHT ile kara deliğin görüntülenmesi, çağımızda bilim adına çok önemli bir gelişmedir.
- II. Kara deliklerin görüntülenmesiyle Einstein'ın İzafiyet Teorisi kanıtlanmış oldu denebilir.
- III. Kara delikler gibi varlığı teorik olarak bilinen ama şimdiye kadar gözlemlenemeyen birçok nesne vardır.
- IV. Kara deliklerin çekim gücü, çevrelerindeki gaz kütleleri ve manyetik alanlardan kaynaklanmaktadır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
- D) II ve III E) III ve IV

"Daha önce görünmez olarak kabul edilen kara deliği gördüğümüzü açıklamaktan gurur duyuyorum." Ne kadar da anlamlı ve dolu dolu bir cümle değil mi? "Var, evet biliyoruz ama göremezsiniz!" diyor birileri. Sizse "Görmekle kalmayıp gösteririz!" diyorsunuz âdeta. Peki, bu nasıl oluyor? Bir inat... Anlık motive... Küçük bir çaba... Tabii ki hiçbirisi. Önce inanç... Sağlam bir inanç... Peşinden de onu sarmalayan "çok çalışmak"... Bıkmadan, usanmadan inanarak çok çalışmak. Düşünsenize Dünya'dan tam 53 milyon ışık yılı uzakta olan bir yer... 2012'den bu yana durmadan, usanmadan çabalyorsunuz. Bunun için yetmediğini düşündüğünüz her alanda destek alıyorsunuz ama asla pes etmiyorsunuz. Dünya çapında tam 200 ortaklık kuruyorsunuz. Sonra araştırmalar... Dünyanın 8 farklı yerine teleskop yerleştiriyorsunuz. 40 milyar kilometre çapıyla Dünya'dan üç milyon kat daha büyük olan bu "dev canavar"ı fotoğraflıyorsunuz.

Birileri, "yapılamaz" diyor ama siz, "ilk yapan" oluyorsunuz. Stephen Hawking'i hatırladınız mı? Bir sözü vardı hani: "Kara delikler, boyandıkları için kara değildir. Onları sonsuz birer hapishane gibi düşünsek de cisimler kara deliklerden kurtulabilir, bir kara delikten evrenin diğer ucuna geçiş yapabilirler. Eğer kendini bir kara deliğin içerisinde hissediyorsan vazgeçme çünkü her zaman bir çıkış yolu vardır."

Puzzle Odaklanma Testi-4

5

- Dikkat! Bu sayfada yer alan metinler, tek bir metnin sırayla bölünmüş kısımlarından oluşmaktadır.
- Soruları, soru köklerinde yer alan yönergelere göre cevaplayınız.

- ◉ Bu test, sadece okuduğunuz soruya odaklanmanızı, soruya dışarıdan (metinde olmayan ve soruda istenmeyen) bilgi getirmemeniz amacıyla kurgulanmıştır.

1. Japonya’da bir çocuk 10 yaşında trafik kazası geçirmiş ve sol kolunu kaybetmiş. Oysa çocuk büyüyünce iyi bir judo ustası olmak istiyormuş. Sol kolunu kaybetmekle birlikte bu hayali de yıkılan çocuğunun depresyona girdiğini gören babası, Japonya’nın ünlü bir judo ustasına gidip yapılacak bir şeyin olup olmadığını sormuş. Hoca, “Getir çocuğu bir bakalım.” demiş. Hoca, çocuğu görünce “Tamam!” demiş. “Yarın eşyalarını getir, çalışmalara başlıyoruz.” Ertesi gün çocuk geldiğinde hocası ona bir hareket göstermiş ve “Bu hareketi çalış.” demiş. Çocuk, bir hafta aynı hareketi çalışmış. Sonra hocasının yanına gitmiş. Bu hareketi öğrendim, başka hareket göstermeyecek misiniz?” diye sormuş.

Hocanın cevabı:

— Çalışmaya devam et, olmuş.

Çocuk, bıkmadan bir yıl boyunca hep o aynı hareketi tekrarlamış.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada çocuğun içinde bulunduğu durumları belirten özelliklerden biri değildir?

- A) İdealist olma
B) Yılgınlık göstermeme
C) İsyan etme
D) Azimli olma
E) Hayal kırıklığı

2. Bir yıl aynı hareketi yapan çocuk, kendisinin boşu boşuna oyalandığına inanarak “Hocam, bir yıldır aynı hareketi yapıyorum. Bana başka hareket göstermeyecek misiniz?” diye sorunca hocası “Sen aynı hareketi çalış oğlum. Zamanı gelince yeni harekete geçeriz.” diye cevap verir. Geleneklerinden ve hocasına büyük güveninden dolayı hocasının söylediğini yapmaya devam eder. 2 yıl, 3 yıl, 5 yıl derken çocuk judodaki 10. yılını doldurur. Bir gün hocası yanına gelip “Hazır ol, seni büyük turnuvaya yazdırdım. Yarın maça çıkacaksın!” deyince delikanlı şok olur. Hem sol kolu yok hem de judoda bildiği tek hareket var! Ünlü judocuların katıldığı turnuvada hiçbir şansının olmayacağını düşünür ama hocasına saygısından ses çıkarmaz.

Bu parçaya göre çocukla ilgili olarak

- I. Çok güçlü rakipleri karşısında tedirgindir.
II. Kültürüne bağlılığı, davranışlarına yansır.
III. Judo yaptığı için büyük bir pişmanlık içindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

3. Turnuvanın ilk günü delikanlı ilk maçına çıkmış. Rakibine bildiği tek hareketi yapmış ve kazanmış. Derken ikinci, üçüncü maç... Çeyrek final, yarı final ve final... Finalde delikanlının karşısına ülkenin son on yılın yenilmeyen şampiyonu çıkmış. Delikanlı dayanamayıp hocasının yanına koşmuş. "Hocam, hasbelkader buraya kadar geldik ama rakibime bir bakın, bende ise bir kol eksik ve bildiğim tek bir hareket var. Bu kadarı bana yeter. Bari çıkıp da rezil olmayayım; izin verin, turnuvadan çekileyim." demiş. "Olmaz!" demiş hocası. "Kendine güven, çık dövüş. Yenilirsene de şerefine yenil."

Sadece bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Turnuvada şampiyon olabilmek için bazı aşamaları geçmek gerekir.
- B) Maçlara öğrenciler, hocalarıyla katılmak zorundadır.
- C) Judo maçlarında kazanan, puanlama usulüne göre belirlenir.
- D) Judoda daha önceki yılın şampiyonu, finale doğrudan katılmaktadır.
- E) Turnuvada finale kalabilmek için toplam dört maç yapmak gerekir.

4. Delikanlı, maça çıkmayı kabul eder ve maç başlar. Yine bildiği o tek hareketi yaparak yener rakibini, şampiyon olur. Kupayı aldıktan sonra hocasının yanına koşup "Hocam nasıl oldu bu iş? Benim bir kolum yok ve bildiğim tek bir hareket var, nasıl oldu da ben kazandım?" diye sorunca hocası "Bak oğlum, 10 yıldır o hareketi çalışıyordun. O kadar çok çalıştın ki artık yeryüzünde o hareketi senden daha iyi yapan hiç kimse yok, bu bir. İkincisi de o hareketin tek bir karşı savunma hareketi vardır: Rakibinin senin sol kolundan tutması gerekir! Yani oğlum, insanların eksiklikleri aynı zamanda en güçlü tarafları olabilir yeter ki bu eksiklik kafalarında olmasın!" demiş.

Bu testteki parçaların tamamından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların başlarına onları hayattan koparabilecek olaylar gelebilir.
- B) İnsan bazı gerçekleri kabul etmeli, hayalperest olmamalıdır.
- C) Kötü durumlarla karşılaşan insanlar, bu durumlarını avantaja çevirebilirler.
- D) İnsan, çabası sayesinde çoğu şeyi başarabilir.
- E) İnsanı fiziksel eksikliklerinden çok, kafasındaki eksiklikler onu engeller.

Nüans Testi

6

- Bazıları birbirine çok yakın, bazılarıysa tamamen zıt olan iki cümleyi de okuyunuz ve iki cümle arasındaki anlamsal farkları bulup yazmaya çalışınız.

- Dikkat! Bu bölüm, daha çok, metinden bağımsız olarak iki seçenek arasında kalmanız durumunda iki seçenek arasındaki farkı daha iyi analiz etmeniz için hazırlanmıştır.

I. İnsan, bazı şeyleri söylemeyi seçtiği için değil; onları belli biçimde söylemeyi seçtiği için yazardır.

II. İnsan, bazı şeyleri belli biçimde söylemeyi seçtiği için değil; onları söylemeyi seçtiği için yazardır.

I. Yazacaklarım yazdıklarım gibi olmasın diye kalemim kâğıdın üzerinde tam tekmil, hiç durmadan dokuma işlemine devam ederim.

II. Yazacaklarım yazdıklarım gibi olacaksa sözün onurunu koruyarak kalemimi kâğıdın yanına bırakıveririm.

I. Türk yazınının önemli yapıtlarından olan *Dede Korkut Öyküleri* yeniden okurlarla buluştu; öykülerin dili, özüne dokunulmadan sadeleştirildi.

II. Türk edebiyatının önemli eserlerinden olan *Dede Korkut Hikâyeleri* bambaşka bir hâlde okurlarla buluştu; hikâyelerin dili, aslına sadık kalınarak günümüz Türkçesine uyarlandı.

I. Küçüklüğümünden beri, babam edebiyatçı olduğu için doğal olarak hep edebiyatın içindeydim.

II. Kendimi bildim bileli, babam edebiyatçı olduğu için ben de mecburi bir istikamet olarak edebiyat çizgisinin dışına hiç çıkamadım.

- I. Ülkemizde çoğu zaman mühendislikle birlikte anılan mimarlığın, nedense sadece teknik bir disiplin veya bir fen bilimi olduğu düşünülür.
- II. Ülkemizde hemen her zaman mühendislikle birlikte anılan mimarlığın, nedense teknik bir disiplin ve bir fen bilimi olduğu düşünülür.

- I. Sizce bir yazıda olmazsa olmazlar nelerdir?
- II. Sizce bir yazıda neler olsa daha iyi olur?

- I. Aşk kavramının Türk şiirindeki yerinin, İslamiyet'ten önceki dönemden günümüze değin bütünüyle incelenmesi
- II. Aşk kavramının Türk şiirindeki yerinin, İslamiyet'ten önceki dönemden günümüze kadar ana hatlarıyla ele alınması

- I. Yaşanmış olayların tamamını olduğu gibi yansıtmak, şairin temel görevidir.
- II. Şairin asıl işi, tanık olduğu olayları kendi penceresinden bakarak okurlarına aktarmasıdır.

- I. Sanatın en önemli özelliklerinden biri de insanın olumlu yanını öne çıkarması, insandan ve doğadan yani yaşamdan yana tavrı almasıdır.
- II. Sanatın bilinen özelliklerinden biri de insanın olumlu yanını öne çıkarması, insandan ve doğadan yani yaşamdan yana tavrı almasıdır.

- I. Sanatçı, kendini gerçek yaşamdan soyutlayamaz, kabuğuna çekilip de kendi düş dünyasında yaşayamaz.
- II. Sanatçı, zaman zaman kendini gerçek yaşamdan koparabilir, kabuğuna çekilip de kendi düş dünyasında yaşayabilir.

- I. Evliya Çelebi'yi doğru anlayabilmek için yapılacak tek iş onun gezdiği yerleri gezmektir.
- II. Evliya Çelebi'yi doğru anlayabilmenin bir yolu da onun gezdiği yerleri gezmektir.

- I. Birçoğumuz biliyoruz ki piyasadaki çocuk ve gençlik edebiyatı metinleri, çocuğa görelilik ilkesi dikkate alınarak yazılmış nitelikli yapıtlar değil.
- II. Hepimiz biliyoruz ki piyasadaki çocuk ve gençlik edebiyatı metinlerinin çoğu, çocuğa görelilik ilkesi dikkate alınarak yazılmış nitelikli yapıtlar değil.

- I. Sanatçının amacıyla izleyicinin algılayışı farklı olabilir.
- II. Sanatta amaçların farklı oluşu tartışmalara yol açabilir.

- I. İnsanların, düşüncelerini saygı sınırları içinde tartışması gerekir.
- II. Genel kaniye aykırı düşünceleri savunmak, düşünceye saygısızlıktır.

- I. Özgün bir şair olabilmek, usta bir sanatçının yanında yetişmeye bağlıdır.
- II. Şairlerin özgünlüğü, örnek aldıkları sanatçılardan esinlenmeleri ile gerçekleşir.

- I. İnsanlar, kitap okumayı bir gereksinim olarak görüyorlarsa okumaya kesinlikle zaman bulurlar.
- II. Kitap okumak için zaman bulamamaktan yakınanlar, gün gelir kitap okumaya muhtaç olurlar.

- I. İnsanlar, beğenmedikleri bir durum ya da düşünceyi eleştirirken saygılı olmalıdır.
- II. Başkalarının duygu ve düşüncelerine saygılı olmak bütün insanların görevidir.

- I. Kalıcı bir dile sahip olmanın yolu, dile kültür kanalıyla giren sözcükleri dışlamadan kullanmak ve onları sahiplenmekten geçer.
- II. Bir milletin dilini öğrenmenin en kolay yolu, o milletin kültürünü dışlamadan yaşamak ve o kültüre sahip çıkmaktır.

- I. Herkes dünyaya kendi penceresinden bakar, gelişmeleri kendi ihtiyaç ve isteklerine göre yorumlar.
- II. Dünyaya bakış açımızı belirleyen en önemli ölçüt, ihtiyaç ve isteklerimizin zamanında karşılanmasıdır.

- I. Kullanılan sözcükler, kendilerine yüklenen anlamlar doğrultusunda o kültürün bir göstergesi olur.
- II. İnsanlar, kullandıkları sözcüklere zaman zaman yeni anlamlar yükleyerek kendilerini ve kültürlerini yenilerler.

- I. Günlük tutan bir yazar, yapıtlarında açığa vurmak istemediği kimi duygu ve düşüncelerini günlüğünde yansıtabilir.
- II. Bazı yazarlar, yapıtlarında açığa vurmak istemediği bazı duygu ve düşüncelerini yazma yeri olarak günlüklerini tercih etmektedir.

- I. O, Türk edebiyatını çok iyi bilen, edebiyatımıza önemli katkıları olan şairleri, öykücü ve romancıları yakından tanıyan, onların ürünlerini ilgiyle izleyen bir yazardır.
- II. O, Türk edebiyatını çok iyi bilen, edebiyatımıza önemli katkıları olan, şiirleri, öyküleri ve romanları olan bir sanatçı olup kendisi gibi üretken yazarları ilgiyle izleyen bir yazardır.

- I. Her kuşak, edebiyatı biraz daha çağdaştırmıştır. Çünkü dünya değişirken edebiyat da değişir. Buna ayak uydurabilmek gerekir.
- II. Edebiyat, her kuşağa etki etmiş, değiştirmiştir. Edebiyat, dünyaya etkiliyorken dünyadaki gelişme ve değişimler de edebiyata etkilemiştir.

- I. Çocukluğum, büyük bir kentte, orta hâlli insanların yaşadığı bir mahallede zor şartlar altında geçti.
- II. Çocukluğum, büyük bir kentte, orta yaşta insanların yaşadığı bir mahallede tozpembe hayaller içinde geçti.

Algisal Bütünlük Testi

7

- Önce -varsa- ön yargınızı kırınız.
- Sonra, soru kökünü okuyup soruda istenileni tam anlamaya çalışınız
- Daha sonra, sadece seçenekler arası anlam ilişkisinden hareketle soruları çözmeye çalışınız.

- Dikkat! Bu testle amaç, sınavlarda metinleri okumadan soruları çözmeye sizleri yönlendirmek değildir! Amaç, soru tiplerinde seçenekler arası ilişkiyi gözden kaçırmamanızı hatırlatmaktır.

1.

...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan

Aşağıdakilerden hangisi, bu sözleri söyleyen şairin bir özelliği olamaz?

- A) Dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
- B) Kullanımdan düşmek üzere olan sözcüklerin yerine yeni sözcükler bulan
- C) Dilin güç ve olanaklarını zorlamadan var olan sözcükleri kullanmakla yetinen
- D) Sözcükleri dilediği gibi kullanarak onlara yeni yeni anlamlar yükleyen
- E) Dilin imkânlarını genişleterek başkasına benzemeyen bir dil örgüsü kuran

3.

...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şairin de ressamın da bestekârın da kendisine rol model olarak kabul ettiği kişileri taklit etmesi kaçınılmazdır.
- B) Sanatın temel amacı, daha önce kimsenin söylemediği şeyi söylemek veya yeni bir şey keşfetmektir.
- C) Eseriniz başka eserlere benzemiyor ve sizin imzanızı taşıyan farklı yönleriyle dikkat çekiyorsa siz sanatçısınız demektir.
- D) Yazarı diğer yazarlardan ayıran, onu orijinal kılan; alanına kattığı yeni şeylerle ön plana çıkaran yönleridir.
- E) Sanatkâr, yapıtına kendi imzasını atamadığı sürece kendine de yaşadığı dünyaya da hiçbir şey kazandıramayacaktır.

2.

...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan

Böyle diyen bir kişiden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Söz gümüşse sükût altındır.
- B) İnsanlar, konuşa konuşa anlaşır.
- C) Susmasını bilmek, akıllı insanın kârıdır.
- D) Allah insana iki kulak vermiş, bir ağız...
- E) Susan, edebinden susar; edepsiz, ben susturdum sanır.

4.

...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
...ve bu dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkim bakış açısıyla yazılmıştır.
- B) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- C) Betimleyici anlatıma yer verilmiştir.
- D) Birden çok duyuya seslenilmiştir.
- E) Bir duyuya özgü sözcük başka bir duyuya için kullanılmıştır.

Algisal Bütünlük Testi

8

► Test 7'de seçenekler üzerinden ilerlediğiniz soruları, bir de kendi yöntemleriniz ile çözünüz.

1. Şairim ben. Kalbimin dokunduğu kelimeler, dilin bütün imkânlarını ayaklandırarak şiir denen sırta yükselir. Şair, dilin kalbine en yakın insandır çünkü. Benim yolum; ince bir anlayış, yüksek bir görüş, derin ve kapsayıcı bir bakış açısından geçer çünkü. Dilim dursa gönlüm durmaz, ben kural icat ederim, kendi kelime ağacımı yeşertirim, donatırım. Kendime yeni bir dil evreni kurarım. Dilin içinde kendime özgü başka bir dil geliştiririm ve kelimelere takılıp kalmam. Yıpranan, eskiyen, yorulan kelimelerin yerine yenilerini bulurum.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen şairin bir özelliği olamaz?

- A) Dilin bütün inceliklerine hâkim olarak dile zenginlik katan
- B) Kullanımdan düşmek üzere olan sözcüklerin yerine yeni sözcükler bulan
- C) Dilin güç ve olanaklarını zorlamadan var olan sözcükleri kullanmakla yetinen
- D) Sözcükleri dilediği gibi kullanarak onlara yeni yeni anlamlar yükleyen
- E) Dilin imkânlarını genişleterek başkasına benzemeyen bir dil örgüsü kuran

2. "Anladım ki derin ve esrarengiz olan her şey susuyor, anladım ki susan her şey derin ve heybetli." diyor Şems-i Tebrizi. İşte bakın, yine gözümün önüne o hemşirenin resmi geldi. İnanın elimde olsa imkânlarım elverse bir televizyon kanalı kurup yirmi dört saat o hemşirenin resmini koyarım yayına. Hani yayın kesildiğinde konulan nefesli masrapa var ya, onun niyetine... Ta ki herkes onun ne demek istediğini düşünürken dilini dinlendirsın. Hani şu hastane duvarlarını süsleyen, işaret parmağı dudaklarında bir hemşire var ya, işte o, yirmi dört saat baksın gözlerimizin ta içine ve "Susun!" desin, "Susun lütfen!"

Böyle diyen bir kişiden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Söz gümüşse sükût altındır.
- B) İnsanlar, konuşa konuşa anlaşır.
- C) Susmasını bilmek, akıllı insanın kâridir.
- D) Allah insana iki kulak vermiş, bir ağız...
- E) Susan, edebinden susar; edepsiz, ben susturdum sanır.

3. Türk şiirinin köşe taşları olan Fuzulî de Yunus Emre de Karacaoğlan da farklı yüzyıllarda yaşamış olmalarına rağmen hep aynı yerlere baktılar ama birbirinden farklı gözlüklerle. Tıpkı Picasso'nun, Da Vinci'nin, Van Gogh'un aynı tuvale farklı zamanlarda, farklı fırçalar attıkları gibi... Ve Bach'ın ve Beethoven'ın ve Mozart'ın aynı tuşlardan farklı sesler çıkarttıkları gibi...

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şairin de ressamın da bestekârın da kendisine rol model olarak kabul ettiği kişileri taklit etmesi kaçınılmazdır.
- B) Sanatın temel amacı, daha önce kimsenin söylemediği şeyi söylemek veya yeni bir şey keşfetmektir.
- C) Eseriniz başka eserlere benzemiyor ve sizin imzanızı taşıyan farklı yönleriyle dikkat çekiyorsa siz sanatçısınız demektir.
- D) Yazarı diğer yazarlardan ayıran, onu orijinal kılan; alanına kattığı yeni şeylerle ön plana çıkan yönleridir.
- E) Sanatkâr, yapıtına kendi imzasını atamadığı sürece kendine de yaşadığı dünyaya da hiçbir şey kazandıramayacaktır.

4. Ortalık adamakıllı kararmış, gemi de limana iyice yanaşmıştı. Rıhtımda tek tük ışıklar yanıyordu. İkinci kaptan, biraz içi geçmişçesine tekrar kumanda köprüsünün ön tarafına gelerek demirin başında duran yorgun tayfalara emirler verdi. Demirin zinciri, istem seslerine karışan büyük bir gürültüyle sıçraya sıçraya geminin burnuna doğru gidip delikten geçerek soğuk sulara gömülüyordu. Vapur, makinelerini istop edip olduğu yerde suların akışına kapılarak ağır ağır dönerken bir sürü kayık, sanki bir anda peyda oluvermişler gibi geminin etrafını sardı. Fakat korkudan aşağıya uzatılan iskeleye yanaşmıyorlar, biraz açıkta duruyorlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkim bakış açısıyla yazılmıştır.
- B) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- C) Betimleyici anlatıma yer verilmiştir.
- D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- E) Birden çok duyuya seslenilmiştir.

5. Hiçbir şey olduğu gibi kalmıyor. Sesimizdeki “günaydın” sözcüğü bile her defasında farklı bir tonla buluşuyor yeni günle. Dünyadaki değişim hızı durmuyor çünkü, kendini katlayarak ilerliyor. O hâlde ilerleyen zamanla birlikte yürümek, koşmak gerek; gelişmelere ayak uydurmak gerek. Bizlerse ne koşuyoruz ne yürüyoruz. İlerleyebildiğimiz belirli bir sınır var. O sınırdaki takılıp kalıyoruz. Lakin her birimizin varabildiği nokta ayrı. Kimimiz daha ileride, kimimiz daha gerideyiz. Ama hangi alan olursa olsun iyi kötü bir noktaya vardık mı tamam diyoruz. İşimizi bitirdik sanıyoruz. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dünyayı tanıdıktan, bilgi birikimimizi çoğalttıktan sonra beğenmediğimiz yanlarımızı refüze ederek kendi içimizden yeni bir ben yaratarak doğuyoruz
- B) Sosyal hayata bakış projelerindeki atılımları, eğitim bilimlerindeki yeni teknikleri günü gününe takip edip kendimizi yenileyebiliyoruz
- C) Dünyadaki teknolojik gelişmeleri, kullanıma yeni çıkan iletişim ve sağlık ürünlerini hemen alıp yeniliklere ayak uydurabiliyoruz
- D) Yeni insanları, yeni sesleri, yeni fikirleri, yeni kültürleri, yeni anlayışları, yeni bakışları; kolay kolay dünyamızın içine sokmuyoruz
- E) Küresel dünyanın ticaret ağına girerek yeni ihracat anlaşmaları yapmayı, kendimizi tazelemeyi ve adımlarımızı büyültmeyi ihmal etmiyoruz
6. Yapıtlarında toplumu aydınlatan, ona yol gösteren, toplumsal sorunları gözler önüne serip onlara çareler arayan bir anlayışla eserler oluşturan sanatçılarımız vardır. Bu eserler; bizim yeni şeyler öğrenmemizi, sorunlara farklı açılardan bakmamızı, kendimizi düşünsel yönden geliştirmemizi sağlar. Bu yapıtlar, oluşturulma gayeleri nedeniyle normal olarak sanatsallığın çizgisinden uzaktır. Bunun aksine bir de edebî zevk vermek amacıyla oluşturulmuş eserler de vardır ki bunlar; insanlara bir şeyler öğretelim, topluma bir katkımız olsun, işte toplumsal sorunlar ve çareleri gibi bir anlayışın yanından bile geçmez. Bu yapıtlarda da beklendiği gibi bir sanatsallığın zirvelerinde dolaşmak amaçlanmıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanatını toplumuna adayan bir sanatçının eserlerinde sanat kaygısı oldukça geri plandadır.
- B) Amacı estetik zevk oluşturmaksa şairimizin şiirlerinde insanların dertleriyle ilgilenmesini beklemek boşunadır.
- C) Bir yapıttaki sanatsal güç, onun toplum meselelerine değinmesiyle doğru orantılı olarak artar.
- D) Gözünü edebî niteliğini yükseltmeye diken sanat eserinde toplumcu bir anlayışın olması beklenemez.
- E) Bize yol gösteren eserlerin sanatsal niteliğinin düşük olması kadar normal bir durum yoktur.

7. Aslan toprakla oynuyormuş bir gün
Bir de bakmış, pençesinde fare
Aslan, aslan yürekliymiş o gün
Kıymamış canına, bırakmış yere
Günün birinde aslan
Biraz çıkayım derken ormandan
Düşmüş bir tuzağa, ağların içinde kalmış
Kükremiş durmuş boşuna
Bereket fare usta yetişmiş imdada
Bu iş kükremekle değil
Kemirmekle olur demiş
Başlamış incecik dişlerini işletmeye
Gelmış ipin hakkından kıtır kıtır
Bir ilmik kopunca ağdan hayır mı kalır

Bu metinde verilmek istenen mesajı karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyilik eden, iyilik bulur.
- B) Umut, fakirin ekmeğidir.
- C) Sabreyle işine, hayır gelsin başına.
- D) Sabırla koruk, helva olur; dut yaprağı, atlas.
- E) Allah gümüş kapıyı kaparsa altın kapıyı açar.

8. Ülkemizde eğitim tam bir yazboz tahtası olmuş durumda. Son on yıla bakıldığında neredeyse her yıl farklı sınıf seviyelerinde sürekli sistem değişikliğine gidilmektedir. Tabii ki amaç en iyi eğitim sistemini bulup uygulamak. Bu alanda sorunlarını çözmüş ülkelere bakıldığında eğitimin bilgi yüklemek değil çocuğu eğitmek olduğu, asıl amacın çocuğun akıl, ruh ve beden gelişimini sağlamak olduğu kolayca görülebilir. Bunu da olabildiğince eğitimi kişiselleştirerek, ezberden uzaklaştırarak yapıyorlar. Ezberin yerini bu bilgileri bulmanın ve bu bilgilerin üzerine yenilerini koymanın nasıl olacağıyla ilgili yönlendirmelerle başarıyorlar.

Bu parçadan eğitimle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Çocuğu bilgi bakımından en üst seviyeye en kısa sürede çıkarma amaçlanmalıdır.
- B) Öğretmekten daha çok eğitime temelli olmalıdır.
- C) Çocuğu geliştirecek özellikte olmalıdır.
- D) Ezberci düşünceden uzaklaştıran sistemlerle eğitim yapılmalıdır.
- E) Çocuğu araştırmaya yöneltecek bir niteliğe sahip olmalıdır.

Mantık Muhakeme Testi-1

9

- Bu testte 8 soru yer almaktadır.
- Bu test için önerilen süre 8-12 dakikadır.

• Bu test, genel olarak "Mantık-Muhakeme" olarak adlandırılan; çıkarımda bulunma, muhakeme etme, hipotez ortaya koyma, akıl yürütme gibi birçok becerinize katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

1. "Yemekle aranız nasıl? Televizyon izlerken ağzına lokma tıkıştırılanlardan mısınız? Ailenizle sofraya oturur musunuz?" Çoğunuzun bu sorulardan hoşlanmadığının farkındayım. Hatta belki de annenizin tabağına herkesten çok yemek koyup hepsini bitirmeniz için yaptığı baskıya artık dayanamıyorsunuz. Beslenme; sağlıklı büyümek, iyi bir eğitim almak ve mutlu bireyler olmak için çok önemli. Büyükleriniz bunun farkında. Siz de artık farkında olduğunuza göre ilk yapmanız gereken, annenizle iş birliği yapmak. Örneğin yemek listenizi birlikte hazırlayın. Ona mutfakta yardım edin. Yetişkin gözetiminde kendi başınıza yapabileceğiniz yemekler hazırlayın.

İlkokula giden bazı öğrencilerin diyalogları şu şekildedir:

Burcu: Beslenme saatinde yemek istediğim şeyleri annemle akşamdan hazırlıyorum.

Cem: Ben de yemek istediğim şeylerin listesini anneme veriyorum.

Duru: Kendi yiyeceğim şeyleri kendim hazırlıyorum ve beslenme çantama yerleştiriyorum.

Bu metinden hareketle yukarıdaki öğrencilerden hangilerine ait davranışın doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız Burcu
B) Cem ve Duru
C) Burcu ve Duru
D) Cem ve Burcu
E) Burcu, Cem ve Duru

2. Nedim, Betül, Onur, Hale, Melda, Yeşim ve Banu isimli yedi çocuk; "sade, kakaolu, vanilyalı, çilekli ve limonlu" dondurma çeşitlerinden birini yemiştir. Bununla ilgili bilinenler şunlardır:

- Çilekli dondurmayı yiyen çocuk yoktur.
- Vanilyalı dondurmayı sadece Melda yemiştir.
- Nedim, Onur ve Banu'nun yediği dondurmalar farklıdır.
- Onur ve Yeşim aynı tür dondurmayı yemişlerdir.
- Sade dondurmayı bir, limonlu dondurmayı iki kişi yemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Hale, sade dondurma yemiştir.
B) Nedim, limonlu dondurma yemiştir.
C) Hale ve Betül, aynı dondurmadan yemişlerdir.
D) Onur ve Hale, aynı dondurmadan yemişlerdir.
E) Betül ile Yeşim, farklı türde dondurmalar yemişlerdir.

3. Güneş sisteminde birçok gezegen vardır ve bunların Dünya'ya olan uzaklıklarıyla ilgili şunlar söylenebilir:

- Satürn, Jüpiter'den sonra gelen gezegendir.
- Dünya'ya en uzak gezegen Plüton'dur.
- Jüpiter'in Dünya'ya olan uzaklığı Mars'tan uzun, Uranüs'ten kısadır.
- Mars, Dünya'ya en yakın gezegendir.

Bu bilgilere göre gezegenlerin Dünya'ya olan uzaklık sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Mars - Jüpiter - Uranüs - Satürn - Plüton
B) Jüpiter - Mars - Satürn - Uranüs - Plüton
C) Mars - Satürn - Jüpiter - Uranüs - Plüton
D) Mars - Jüpiter - Satürn - Uranüs - Plüton
E) Jüpiter - Satürn - Mars - Uranüs - Plüton

4. Dünyanın yaşayan en büyük canlıları, sekoya ağaçlarıdır. Evet, boyu yüz metreyi, çapı on iki metreyi aşabilen sekoya ağaçlarından bir tanesiyle 50 tane altı odalı ev inşa edilebilir. 50 cm kalınlığındaki dış kabuğu, böceklerin sevmediği mazi tozu ile kokulandırıldığından istilaya uğramaz. Süngerimsi ve lifli yapısı sayesinde ise asbestliymiş gibi yangından korunur. Kaliforniya Bölgesi'nin sekoya ağacı (şeker akça ağacı), neredeyse 40 katlı bir bina yüksekliğinde dünyanın en uzun ağaçlarından biridir ve boyu 110 m'den daha yüksekler çıkabilir. 3 bin yıl yaşayabilen bu dev ağacın tohumunun büyüklüğü ne kadardır dersiniz: Sadece bir toplu iğne başı kadar.

Bu parçada sekoya ağaçları ile ilgili özelliklerden hangilerine değinilmiştir?

	Yaşam süresi	Doğal yetiştirme alanı	Fiziki özellikleri	Yaprak yapısı
A)		✓		✓
B)	✓		✓	
C)	✓	✓		
D)			✓	✓
E)	✓		✓	✓

5. UNESCO tarafından evrensel değere sahip varlıkların yer aldığı Dünya Miras Listesi oluşturulmuş ve listede yer alan varlıklara "Dünya Mirası" statüsü tanınmıştır. 2018 yılı itibarıyla dünya genelinde Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 1092 varlık bulunmaktadır. Bunların 845 tanesi kültürel, 209 tanesi doğal, 38 tanesi ise karma (hem kültürel hem doğal) varlıktır. Bir alanın Dünya Miras Listesi'ne dahil edilebilmesi için Dünya Miras Komitesi tarafından belirlenen, üstün evrensel değerini gösteren 10 kriterden en az birini karşılaması gerekmektedir. Bu kriterlerden bazıları şu şekilde sıralanmaktadır:

- I. Mükemmellik derecesinde eşsiz doğal oluşum veya olaylara ya da nadir doğal güzelliğe ve estetik değere sahip olması
- II. Yaşayan veya yok olan bir kültür geleneğinin ya da uygarlığın benzersiz veya olağanüstü, ender rastlanan bir temsilcisi olması
- III. Geri dönülmez bir değişim karşısında hassaslaşmış olan bir kültürün veya kültürlerin temsilcisi olan, geleneksel insan yerleşimi veya arazi kullanımının seçkin bir örneği olması

Bu bilgilere göre yukarıdaki numaralanmış kriterlerden hangileri sadece doğal varlıklar için belirlenmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Oldukça sosyal olan iğnesiz arıların kolonilerinde 100 - 100.000 arasında birey bulunabilmektedir. Bal arısı kolonilerinde olduğu gibi iğnesiz arı kolonilerinde de işçi, kraliçe ve erkek arılar bulunmaktadır. İşçi arıların kovan içerisinde birçok görevi bulunmaktadır. İşçi arılar yaşlarına göre, kovanın içerisinde kovanın temizliğinde, larvaların beslenmesinde, polen toplanmasında ve daha birçok işte görev alırlar.

Bu parçadaki bilgilerden hareketle iğnesiz arıların aşağıdaki tabloda belirtilen özelliklerinden hangileri hakkında bilgi verilmiştir?

	Görev paylaşımı	Bal üretim miktarı	Uçuş mesafeleri
A)	✓	–	–
B)	–	✓	✓
C)	–	✓	–
D)	–	–	✓
E)	✓	✓	–

7. Atatürk, Kurtuluş Savaşı sırasında ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında bütün ulusu değişim ve harekete yönlendirebilmek için ülkenin her yerini gezmiş; toplantı ve çalışmalar yapmış ve halk ile iç içe olmaya özen göstermiştir. Atatürk her gittiği yerde Türk misafirperverliğiyle karşılanmış ve birçok evde kalmıştır. Atatürk'ün oturduğu, misafir edildiği evler, savaş yönettiği karargâhlar, hatırasını taşıyan değerli mekânlar; eşyalarıyla birlikte günümüzde halka açık müzeler hâline getirilmiştir. Atatürk'ün kaldığı belli başlı evler ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Sakarya Atatürk Evi Müzesi'nde, Bursa Atatürk Köşkü'nden önce kalmıştır.
- Trabzon Atatürk Köşkü'nden önce ve sonra kaldığı evler vardır.
- Sakarya Atatürk Evi Müzesi'nden önce sadece bir evde kalmıştır.
- Bursa Atatürk Köşkü'nde, Ankara Atatürk Müze Köşkü'nde kaldıktan sonra kalmıştır.

Bu bilgilere göre Atatürk'ün kaldığı evlerin sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3	4
A)	Bursa	Sakarya	Ankara	Trabzon
B)	Sakarya	Ankara	Trabzon	Bursa
C)	Trabzon	Bursa	Sakarya	Ankara
D)	Ankara	Sakarya	Trabzon	Bursa
E)	Sakarya	Bursa	Ankara	Trabzon

8. Aralarında birer yaş bulunan Yiğit, Erdem, Murat, Nihat ve Sadık isimli öğrenciler İstanbul'da düzenlenen bir bilgi yarışmasına katılmak için Fatih, Eyüp, Esenler, Silivri ve Çatalca ilçelerinden gelmişlerdir.

Bu öğrencilerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Yaşı en küçük olan, Silivri'den; yaşı en büyük olan, Çatalca'dan gelmiştir.
- Eyüp'ten gelen Yiğit, Çatalca'dan gelen Erdem'den üç yaş küçüktür.
- Fatih'ten gelen, Esenler'den gelenden büyüktür.
- Sadık; Yiğit'ten büyük, Murat'tan küçüktür.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Murat, Fatih'ten gelmiştir.
B) Sadık, Silivri'den gelmiştir.
C) Nihat, yaşı en küçük olan kişidir.
D) Esenler'den gelen, yaşça en ortada yer alır.
E) Yiğit, Erdem'den küçüktür.

Mantık Muhakeme Testi-2

10

- Bu testte 8 soru yer almaktadır.
- Bu test için önerilen süre 8-12 dakikadır.

• Bu test, genel olarak "Mantık-Muhakeme" olarak adlandırılan; çıkarımda bulunma, muhakeme etme, hipotez ortaya koyma, akıl yürütme gibi birçok becerinize katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

1. - 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

Ali, Berna, Cem, Deniz ve Elif adlı kişiler hem cuma hem de cumartesi düzenlenen karate ve tekvando kurslarına kayıt yaptırmışlardır.

Kişilerin kurslarına ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir:

- Her bir kişi, sadece bir kursa kayıt yaptırmıştır.
- Cuma günü düzenlenen kurslara sadece birer kişi kayıt yaptırmıştır.
- Cumartesi günü tekvando kursuna sadece Elif kayıt yaptırmıştır.
- Ali ve Cem, aynı kursun farklı günlerine kayıt yaptırmışlardır.
- Berna, cuma günkü kurslardan birine kayıt yaptırmıştır.

1. Bu bilgilere göre

- Deniz, karate kursuna kayıt yaptırmıştır.
- Berna, tekvando kursuna kayıt yaptırmıştır.
- Ali ile Elif, aynı gün için kursa kayıt yaptırmıştır.

ifadelerinden hangisi **kesinlikle** doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilinirse tüm kişilerin kurs bilgileri belirlenebilir?

- A) Ali'nin hangi gün için kayıt yaptırdığı
B) Berna'nın hangi kursa kayıt yaptırdığı
C) Cumartesi günü kaç kişinin kayıt yaptırdığı
D) Deniz'in hangi günkü kursa kayıt yaptırdığı
E) Elif'in kayıt yaptırdığı kursa cuma günü kimin kayıt yaptırdığı

3. - 5. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız yanıtlayınız.

Projelerini sunmak için yuvarlak bir masada sırasıyla birden altıya kadar numaralandırılmış sandalyelerde oturan Ali, Burcu, Ceyda, Dilek, Ezgi ve Fatih adlı kişilerin oturma düzenlerine ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Beşinci koltukta oturan kişi Dilek'tir.
- Ceyda ile Fatih'in arasında yalnızca Ali oturmaktadır.
- Ezgi, dördüncü koltukta oturmaktadır.
- Burcu, çift sayılı bir koltukta oturmaktadır.

3. Buna göre

- Ali,
- Burcu,
- Fatih

adlı kişilerden hangilerinin oturduğu sandalye numarası **kesin olarak** bilinmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi **kesin olarak** yanlıştır?

- A) Burcu ve Dilek yan yana oturmaktadır.
B) Burcu ve Ceyda yan yana oturmamaktadır.
C) Dilek'in yanında oturan kişilerden biri Fatih'tir.
D) Burcu ile Ezgi yan yana oturmamaktadır.
E) Ezgi ile Ceyda yan yana oturmaktadır.

5. Aşağıdakilerden hangisi **kesin olarak** doğrudur?

- A) Ali, Burcu ve Ceyda yan yana oturmaktadır.
B) Dilek, Ezgi ve Fatih yan yana oturmaktadır.
C) Burcu, Dilek ve Ezgi yan yana oturmaktadır.
D) Burcu, Ceyda ve Ezgi yan yana oturmaktadır.
E) Ali, Burcu ve Fatih yan yana oturmaktadır.

Bu soru tipine ait çıkmış ALES, KPSS, MSÜ, TYT ve AYT sorularından oluşan özel testi çözmek için kodu okutabilirsiniz.

ÖSYM KÖŞESİ

6-9. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir okulun A ve B şubelerinde öğrenim gören Nil, Orhan, Pelin, Reyhan ve Serhat adlı öğrencilerden Edison, Gutenberg ve Tesla adlı mucitlerin hayatları hakkında bilgi toplamaları istenmiştir. Öğrencilerin şubelerine ve seçtikleri mucitlere ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Her bir öğrenci, sadece bir mucit seçmiştir.
- A şubesinde toplam üç öğrenci bulunmaktadır.
- Edison ve Tesla'yı ikişer öğrenci seçmiştir.
- Reyhan'ın seçtiği mucit, Tesla'dır.
- Farklı şubelerdeki Nil ve Serhat'ın seçtiği mucitler aynıdır.
- Orhan ve Pelin, aynı şubede öğrenim görmektedir

6. Buna göre;

- I. Pelin,
- II. Reyhan,
- III. Serhat

adlı öğrencilerden hangileri A şubesinde öğrenim görüyor olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Buna göre;

- I. Nil,
- II. Orhan,
- III. Pelin

adlı öğrencilerden hangilerinin seçtiği mucit kesin olarak bilinmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÇIKMIŞ SORU

ÖSYM KÖŞESİ

8. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) A şubesinden bir öğrenci Edison'u seçmiştir.
B) A şubesinden bir öğrenci Gutenberg'i seçmiştir.
C) A şubesinden bir öğrenci Tesla'yı seçmiştir.
D) B şubesinden bir öğrenci Edison'u seçmiştir.
E) B şubesinden bir öğrenci Gutenberg'i seçmiştir.

9. Tüm öğrencilerin seçtikleri mucit ve öğrenim gördükleri şubenin tam olarak belirlenebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin bilinmesi yeterlidir?

- A) Serhat'ın öğrenim gördüğü şube ile Pelin'in seçtiği mucidin
B) Reyhan'ın öğrenim gördüğü şube ile Orhan'ın seçtiği mucidin
C) Pelin'in öğrenim gördüğü şube ile Nil'in seçtiği mucidin
D) Orhan'ın öğrenim gördüğü şube ile Pelin'in seçtiği mucidin
E) Nil'in öğrenim gördüğü şube ile Serhat'ın seçtiği mucidin

ÇIKMIŞ SORU

2021 - KPSS

Tablo Okuma Testi

11

- Bu testte 4 soru yer almaktadır.
- Bu test için önerilen süre 3 - 5 dakikadır.

- ◉ Bu test, tablo hâlinde verilen bilgileri yorumlayabilme becerilerinizi geliştirmeniz amacıyla hazırlanmıştır.

1.

Günler	Sedef	İnci	Ayten
Pazartesi	6000	7000	5000
Salı	7000	7000	6000
Çarşamba	9000	10000	5000
Perşembe	6000	8000	6000
Cuma	6000	7000	5000
Cumartesi	11000	13000	14000
Pazar	15000	13000	12000

Bu tabloda düzenli yürüyüş yapmaya başlayan üç arkadaşın günlük adım sayıları verilmiştir.

Bu tablodan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- Hafta sonunda üç arkadaş da toplamda aynı sayıda adım atmıştır.
- Üç arkadaşın da hafta içinde attığı toplam adım sayısı, hafta sonunda attığı toplam adım sayısından fazladır.
- Hafta içinde en az adım atan, Ayten'dir.
- Hafta içinde en fazla adımı İnci atmıştır.
- Üç arkadaşın toplamda en fazla yürüyüş yaptığı gün cumartesidir.

2.

İller	Gündüz (°C)	Gece (°C)
Ankara	29	20
İstanbul	33	25
İzmir	35	26
Sivas	28	15

Bu tabloda bazı illerin gündüz ve gece sıcaklık değerleri verilmiştir.

Bu tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Gündüz ile gece sıcaklığı arasındaki farkın en az olduğu il İstanbul'dur.
- Gündüz ile gece sıcaklığı arasındaki farkın en fazla olduğu il Sivas'tır.
- Gündüzün en sıcak olduğu il İzmir, gecenin en soğuk olduğu il Sivas'tır.
- İstanbul, gündüz sıcaklığı açısından Sivas ile İzmir'in arasındadır.
- Ankara gündüz Sivas'tan sıcak, gece Sivas'tan daha soğuktur.

3.

Sınav Adı	Soru Sayısı	Toplam Sözcük Sayısı	Soru Başı Ortalama Sözcük Sayısı
2017 YGS	22	2060	93
2018 TYT	21	2485	118
2019 TYT	21	2680	127
2020 TYT	25	3084	123
2021 TYT	25	3325	133

Bu tabloda, ÖSYM tarafından gerçekleştirilen bazı sınavlarda sorulan paragraf sorularının sayıları ve bu sorulardaki sözcüklere dair bilgilere yer verilmiştir.

Sadece bu tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenir?

- Türkçe sorularının yarısından fazlası paragraf konusu ile ilgili sorulmuştur.
- ÖSYM tarihinde paragraf sorusunun en fazla sorulduğu sınavlar, 2020 ve 2021 TYT'dir.
- YGS'lerde sorulan paragraf sorularındaki toplam sözcük sayısı, TYT'lerde artarak devam etmiştir.
- Tabloda verilen beş sınavdan, paragraf sorularındaki ortalama sözcük sayısı en fazla olan 2021 TYT'dir.
- ÖSYM sınavlarında paragraf sorularının toplam sözcük sayısı en fazla olan 2021 TYT'dir.

4.

ÖSYM

2021 - YKS Sonuçları

Sonuç Açıklama Tarihi: 31 Ağustos 2021

T.C. KİMLİK NUMARASI	xxxxxxxxxxx
ADI VE SOYADI	ZEHRA KAYA

TYT TESTLERİNDEKİ DOĞRU VE YANLIŞLARI							
TÜRKÇE		SOSYAL BİLİMLER		TEMEL MATEMATİK		FEN BİLİMLERİ	
Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
39	1	20	0	40	0	20	0

AYT TESTLERİNDEKİ DOĞRU / YANLIŞ SAYILARI					
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER - 1					
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI		TARİH - 1		COĞRAFYA - 1	
Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
0	0	0	0	0	0

SOSYAL BİLİMLER - 2							
TARİH - 2		COĞRAFYA - 2		FELSEFE GURUBU		DKAB / İLAVE FELSEFE GRUBU	
Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
0	0	0	0	0	0	0	0

MATEMATİK		FEN BİLİMLERİ					
MATEMATİK		FİZİK		KİMYA		BİYOLOJİ	
Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
40	0	14	0	13	0	13	0

YDT TESTİNDEKİ DOĞRU VE YANLIŞ SAYILARI	
YABANCI DİLİ: İNGİLİZCE	
Doğru	Yanlış
65	13

OKUL VE ORTAĞRETİM BAŞARI PUANI BİLGİLERİ					
DİPLOMA NOTU	ORTAĞRETİM BAŞARI PUANI	OKUL KODU	OKUL TÜRÜ KODU	ALAN KODU	DAL NO
99,19	495,95000	342208	11066	6303	-

SINAV PUANLARI VE BAŞARI SİRALARI			YERLEŞTİRME PUANLARI VE BAŞARI SİRALARI				
PUAN TÜRÜ	PUANI	BAŞARI SİRASİ	YERLEŞTİRME			EK PUANLI YERLEŞTİRME	
PUAN TÜRÜ	PUANI	BAŞARI SİRASİ	PUAN TÜRÜ	PUANI	BAŞARI SİRASİ	PUANI	BAŞARI SİRASİ (EK PUAN)
TYT	500,00000	1	Y - TYT	559,51400	1	----	----
SAY	500,00000	1	Y - SAY	559,51400	1	----	----
SÖZ	----	----	Y - SÖZ	----	----	----	----
EA	389,20090	2870	Y - EA	448,71490	2293	----	----
DİL	460,71458	474	Y - DİL	520,22858	336	----	----

2021 YKS'ye girmiş olan Zehra Kaya'nın yalnızca bu sonuç belgesinden hareketle;

- TYT'de sadece Türkçe bölümünde 1 soruyu yanlış yapmıştır.
- AYT testlerinin Fen Bilimleri bölümünde boş bıraktığı soru olmamıştır.
- Yabancı dil bölümünde hiç yapamadığı 2 soru olmuştur.
- AYT bölümünde 0,5 ham puanı oluşturacak kadar soru çözmediği için sözel puanı hesaplanmamıştır.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III E) I, II, III, IV

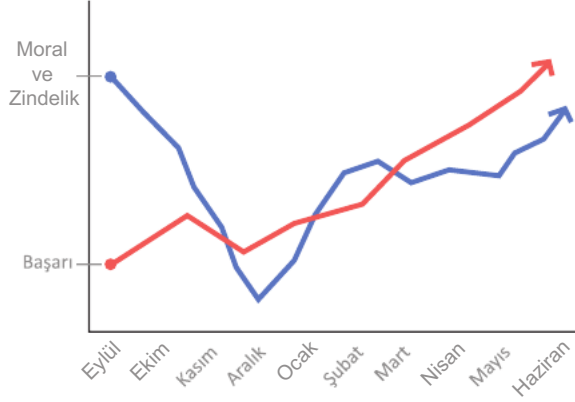
Grafik Okuma Testi

12

- Bu teste 4 soru yer almaktadır.
- Bu test için size önerilen süre 3 - 5 dakikadır.

◊ Bu test; çeşitli şekillerde verilen grafikleri yorumlayabilme becerinize katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

1.

Bu grafikte, üniversite sınavlarına hazırlanan bir öğrencinin başarı, moral - zindelik durumu aylara göre gösterilmiştir.

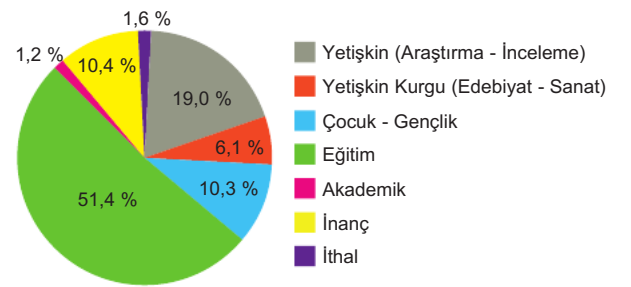
Bu grafikten hareketle

- Öğrencinin morali yükseldiği her dönem, başarısı da yükselmiştir.
- Eylül ayı başarının, aralık ayı da moralin en düşük olduğu aydır.
- Aralık ayından itibaren başarı hazirana kadar artmaya devam etmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2.

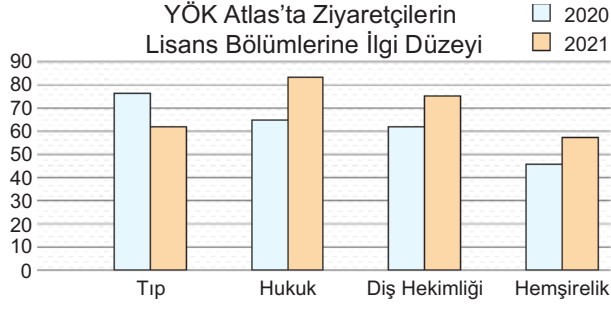

Bu pasta grafikte 2020 yılında basılan kitapların kategori dağılımları verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- Basımı en fazla gerçekleştirilen kitaplar eğitim kategorisi ile ilgilidir.
- İnançla ilgili basılan kitap sayısı, çocuk ve gençlik kitaplarından daha fazladır.
- Yetişkinlere yönelik basılan araştırma ve inceleme kitapları, akademik kitapların on katından fazladır.
- Yetişkinlere yönelik edebiyat - sanat ile ilgili basılmış kurgu kitapları, yetişkinler için en çok basılan kitaplardır.
- Basılan akademik kitaplar, ithal kitaplardan azdır.

3.

Bu grafikten hareketle

- I. 2020'de de 2021'de de en fazla ilgi gören lisans bölümü tıp olmuştur.
- II. 2021 yılında hukuk bölümüne olan ilgi 2020'ye göre artmıştır.
- III. Tıptan sonra en fazla ilgi gören sayısal bölüm dış hekimliği olmuştur.

yargılarından hangilerine **kesinlikle** ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4.

ÖSYM 2021-YKS ADAY SAYILARI			
	TYT Oturumu	AYT Oturumu	YDT Oturumu
Başvuran Aday Sayısı	2.592.390	1.781.678	130.491
Sınava Giren Aday Sayısı	2.416.974	1.627.145	104.917
Sınava Girmeyen Aday Sayısı	175.416	154.533	25.574
Sınavı Geçersiz Sayılan Aday Sayısı	226	62	8
Sınavı Geçerli Aday Sayısı	2.416.748	1.627.083	104.909

ÖSYM tarafından yayımlanan "2021-YKS ADAY SAYILARI" isimli tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sınava giren adayların tamamının sınavı geçerli sayılmıştır.
- B) Sınava başvuran aday sayısı her geçen yıl artmaktadır.
- C) TYT oturumunda sınavı geçersiz olan aday sayısı, AYT oturumunda geçersiz olan aday sayısından fazladır.
- D) TYT oturumunda barajı geçemeyen aday sayısı 175.416'dır.
- E) 2 milyon 416 bin 478 kişi TYT oturumuna katılmış ve başarılı olmuştur.

ÜçDört
Bes

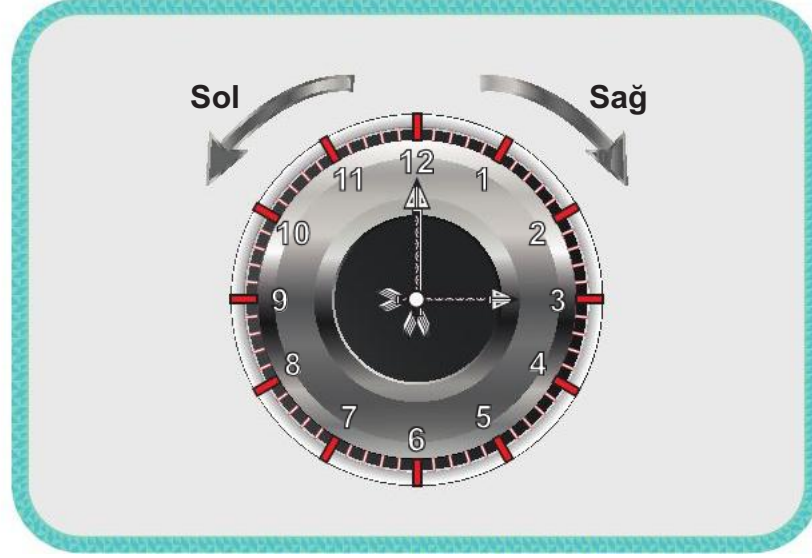
Görsel Okuma Testi

13

- Bu teste 2 tane soru yer almaktadır.
- Bu teste için size önerilen süre 2 dakikadır.

• Bu test; çeşitli şekillerde verilen görselleri yorumlayabilme becerinize katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

1. Okan Bey, evrak çantasının kilidine şifre koyarken analog saatin yelkovan ve akrebinin kullanmıştır.

Şifreyi oluşturmak için saatin yelkovanını ve akrebinin sağa ya da sola döndürmek gerekiyor. Bu saatte 15 birim çeyreği, 30 birim yarımı ifade etmektedir. Kilidi açmak için 12 noktasında bulunan yelkovan ve 3 noktasında bulunan akrep sırasıyla aşağıdaki yönergeler takip edilerek hareket ettirilmektedir. Sonuçta her ikisinin de her hareketinde gösterdiği rakamların yan yana konmasıyla bir şifre oluşmaktadır. Her hareket önceki hareketin bittiği yerden başlamaktadır.

- Yelkovani çeyrek tur sola döndürünüz.
- Akrebi yarım tur sağa döndürünüz.
- Yelkovani bir çeyrek, sonra bir yarım tur sağa döndürünüz.
- Akrebi 15 birim sola döndürünüz.

Buna göre şifre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 991266 B) 996126 C) 912696 D) 663129

2. Fotoğrafçılıkta alan derinliği, odaklama yapılan nesnenin önünde ve arkasındaki alanda oluşan net bölgelerdir. Alan derinliği ilkesine göre çekilen fotoğraflarda nesnenin arka veya ön tarafı net değildir. Yani nesnenin tamamının en net görüldüğü fotoğraf alan derinliğinin en fazla olduğu fotoğraftır.

Buna göre alan derinliği en fazla olan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

E)

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

TOPLAM
SORU SAYISI

196

D

☐

Y

☐

B

☐

N

☐

Test 1A

D

☐

Y

☐

B

☐

Tarih:/...../.....

1.E

☐

2.D

☐

3.C

☐

4.D

☐

5.E

☐

6.C

☐

7.E

☐

8.D

☐

9.D

☐

10.C

☐

11.E

☐

12.E

☐

13.A

☐

14.B

☐

15.E

☐

16.E

☐

17.B

☐

18.C

☐

Tarih:/...../.....

Test 1B

D

☐

Y

☐

B

☐

Tarih:/...../.....

1.C

☐

2.C

☐

3.C

☐

4.D

☐

5.D

☐

6.A

☐

7.A

☐

8.E

☐

9.A

☐

10.B

☐

11.A

☐

12.C

☐

13.B

☐

14.A

☐

15.D

☐

16.A

☐

17.B

☐

18.C

☐

19.D

☐

20.B

☐

Tarih:/...../.....

Test 1C

D

☐

Y

☐

B

☐

Tarih:/...../.....

1.E

☐

2.C

☐

3.C

☐

4.D

☐

5.D

☐

6.B

☐

7.D

☐

8.B

☐

9.B

☐

10.C

☐

11.C

☐

12.E

☐

13.B

☐

14.D

☐

15.C

☐

16.A

☐

17.B

☐

18.B

☐

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

Test 2A	1.B	2.E	3.D	4.E	5.E
D ☐	6.E ☐	7.A ☐	8.C ☐	9.D ☐	10.C ☐
Y ☐	11.A ☐	12.C ☐	13.B ☐	14.C ☐	15.D ☐
B ☐	16.E ☐	17.B ☐	18.C ☐		

Tarih:/...../.....

Test 2B	1.D	2.D	3.A	4.B	5.C
D ☐	6.B ☐	7.C ☐	8.D ☐	9.B ☐	10.B ☐
Y ☐	11.D ☐	12.E ☐	13.E ☐	14.E ☐	15.D ☐
B ☐	16.D ☐	17.E ☐	18.C ☐	19.A ☐	20.E ☐

Tarih:/...../.....

Test 2C	1.D	2.E	3.A	4.B	5.B
D ☐	6.D ☐	7.B ☐	8.C ☐	9.A ☐	10.D ☐
Y ☐	11.E ☐	12.B ☐	13.D ☐	14.C ☐	15.E ☐
B ☐	16.C ☐	17.D ☐	18.E ☐		

Tarih:/...../.....

C

E

V

A

P

L

A

R

C

E

V

A

P

L

A

R

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

Test 3A

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.E	2.E	3.D	4.C	5.A
6.B	7.D	8.E	9.D	10.B
11.A	12.E	13.A	14.E	15.B
16.D	17.D	18.C		

Test 3B

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.A	2.C	3.D	4.D	5.E
6.E	7.A	8.B	9.C	10.D
11.D	12.E	13.C	14.A	15.B
16.A	17.C	18.E	19.D	20.B

Test 3C

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.A	2.B	3.C	4.C	5.B
6.B	7.D	8.D	9.E	10.E
11.C	12.D	13.D	14.B	15.D
16.B	17.E	18.B		

ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.E	3.B	4.D	5.D	6.B	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.B	3.B	4.C	5.A	6.B	7.B
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.C	3.C	4.E	5.D	6.C	7.D
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.E	2.C	3.C	4.A	5.A	6.C	7.C

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

TOPLAM
SORU SAYISI

136

D

Y

B

N

Test 1A

D

Y

B

Tarih:/...../.....

1.C

2.D

3.D

4.E

5.B

6.D

7.C

8.C

9.A

10.C

11.E

12.B

13.E

14.D

15.E

16.D

17.E

18.E

Test 1B

D

Y

B

Tarih:/...../.....

1.E

2.E

3.D

4.D

5.E

6.A

7.C

8.A

9.B

10.B

11.D

12.E

13.C

14.D

15.D

16.E

17.B

18.C

C

E

V

A

P

L

A

R

C

E

V

A

P

L

A

R

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 2A											
D	☐	1.B	☐	2.D	☐	3.A	☐	4.C	☐	5.E	☐
Y	☐	6.E	☐	7.C	☐	8.C	☐	9.E	☐	10.E	☐
B	☐	11.B	☐	12.B	☐	13.B	☐	14.E	☐	15.C	☐
		16.C	☐	17.C	☐	18.A	☐				

Tarih:/...../.....

Test 2B											
D	☐	1.E	☐	2.A	☐	3.E	☐	4.C	☐	5.E	☐
Y	☐	6.C	☐	7.E	☐	8.B	☐	9.E	☐	10.A	☐
B	☐	11.D	☐	12.D	☐	13.B	☐	14.E	☐	15.C	☐
		16.D	☐	17.B	☐	18.E	☐				

Tarih:/...../.....

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test 3A

D ☐

Y ☐

B ☐

1.A ☐

2.E ☐

3.C ☐

4.E ☐

5.E ☐

6.C ☐

7.B ☐

8.D ☐

9.A ☐

10.C ☐

11.C ☐

12.C ☐

13.E ☐

14.C ☐

15.D ☐

16.B ☐

17.A ☐

18.E ☐

Tarih:/...../.....

Test 3B

D ☐

Y ☐

B ☐

1.E ☐

2.B ☐

3.D ☐

4.E ☐

5.B ☐

6.C ☐

7.D ☐

8.B ☐

9.D ☐

10.C ☐

11.E ☐

12.B ☐

13.C ☐

14.E ☐

15.B ☐

16.C ☐

17.A ☐

18.B ☐

Tarih:/...../.....

ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.A	3.E	4.E	5.D	6.D	7.E
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.D	3.B	4.D	5.D	6.E	7.B
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.C	2.B	3.E	4.D	5.D	6.B	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.E	2.D	3.E	4.E	5.A	6.D	7.C

C
E
V
A
P
L
A
R

C

E

V

A

P

L

A

R

PARAGRAFTA YAPI

TOPLAM
SORU SAYISI

130

D

Y

B

N

Test 1A

D

Y

B

1.D

2.A

3.B

4.D

5.B

6.E

7.C

8.B

9.A

10.B

11.C

12.B

13.C

14.E

15.E

16.A

17.C

18.A

Tarih:/...../.....

Test 1B

D

Y

B

1.B

2.E

3.D

4.B

5.A

6.A

7.A

8.B

9.C

10.A

11.D

12.B

13.D

14.E

15.C

16.C

Tarih:/...../.....

PARAGRAFTA YAPI

Test 2A

D

Y

B

1.D

2.B

3.A

4.B

5.D

6.B

7.D

8.C

9.D

10.E

11.C

12.A

13.D

14.D

15.B

16.D

17.C

18.A

Tarih:/...../.....

Test 2B

D

Y

B

1.D

2.D

3.D

4.A

5.E

6.A

7.A

8.D

9.C

10.E

11.B

12.B

13.C

14.B

15.A

16.D

Tarih:/...../.....

C
E
V
A
P
L
A
R

C

E

V

A

P

L

A

R

PARAGRAFTA YAPI

Test 3A

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.C ☐	2.E ☐	3.B ☐	4.E ☐	5.C ☐
6.A ☐	7.A ☐	8.D ☐	9.B ☐	10.E ☐
11.D ☐	12.B ☐	13.A ☐	14.E ☐	15.D ☐
16.C ☐	17.D ☐	18.B ☐		

Test 3B

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.B ☐	2.B ☐	3.A ☐	4.E ☐	5.B ☐
6.B ☐	7.A ☐	8.C ☐	9.E ☐	10.D ☐
11.A ☐	12.D ☐	13.E ☐	14.C ☐	15.B ☐
16.B ☐				

ÖSYM Tadında Sorular 1	1.D	2.B	3.C	4.B	5.B	6.C	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.B	3.C	4.A	5.E	6.A	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.E	3.B	4.C	5.C	6.B	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.C	2.E	3.B	4.B	5.B	6.D	7.E

ANLATIM TEKNİKLERİ

TOPLAM
SORU SAYISI

136

D

Y

B

N

Test 1A

D

Y

B

Tarih:/...../.....

1.B

2.B

3.C

4.E

5.E

6.D

7.B

8.E

9.C

10.D

11.C

12.D

13.A

14.D

15.B

16.D

17.D

18.C

Test 1B

D

Y

B

Tarih:/...../.....

1.C

2.A

3.B

4.D

5.E

6.C

7.C

8.B

9.E

10.C

11.B

12.D

13.D

14.A

15.B

16.A

17.C

18.B

C

E

V

A

P

L

A

R

ANLATIM TEKNİKLERİ

Test 2A

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.C ☐	2.A ☐	3.D ☐	4.A ☐	5.E ☐
6.A ☐	7.C ☐	8.B ☐	9.D ☐	10.B ☐
11.E ☐	12.C ☐	13.E ☐	14.E ☐	15.B ☐
16.B ☐	17.E ☐	18.C ☐		

Test 2B

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.A ☐	2.A ☐	3.B ☐	4.D ☐	5.A ☐
6.B ☐	7.E ☐	8.B ☐	9.E ☐	10.C ☐
11.E ☐	12.C ☐	13.E ☐	14.C ☐	15.D ☐
16.D ☐	17.C ☐	18.D ☐		

ANLATIM TEKNİKLERİ

Test 3A

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.B ☐ 2.C ☐ 3.A ☐ 4.E ☐ 5.A ☐

6.A ☐ 7.D ☐ 8.C ☐ 9.D ☐ 10.C ☐

11.E ☐ 12.D ☐ 13.C ☐ 14.E ☐ 15.C ☐

16.D ☐ 17.B ☐ 18.A ☐

Test 3B

D ☐

Y ☐

B ☐

Tarih:/...../.....

1.B ☐ 2.D ☐ 3.C ☐ 4.C ☐ 5.B ☐

6.E ☐ 7.B ☐ 8.A ☐ 9.B ☐ 10.B ☐

11.D ☐ 12.D ☐ 13.C ☐ 14.E ☐ 15.A ☐

16.D ☐ 17.A ☐ 18.E ☐

ÖSYM Tadında Sorular 1	1.D	2.B	3.D	4.B	5.C	6.E	7.B
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.D	3.D	4.C	5.C	6.C	7.B
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.C	3.B	4.B	5.B	6.D	7.C
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.B	2.B	3.C	4.D	5.E	6.E	7.E

C
E
V
A
P
L
A
R

C

E

V

A

P

L

A

R

ODAKLANMA

TOPLAM
SORU SAYISI

194

D

Y

B

N

Kondisyon 1

1.B 2.D 3.D 4.D 5.E 6.E 7.A 8.C

Kondisyon 2

1.B 2.B 3.C 4.A 5.E 6.A 7.B 8.D

Kondisyon 3

1.B 2.C 3.D 4.D 5.D 6.E 7.C 8.D

Odaklanma 1

1.E 2.C 3.A 4.E 5.B 6.C 7.C 8.A 9.E 10.B

11.A 12.B 13.C 14.D 15.B 16.A 17.D 18.C 19.D 20.C

Odaklanma 2

1.B 2.C 3.D 4.B 5.C 6.E 7.A 8.C 9.C 10.E

11.A 12.E 13.E 14.D 15.B 16.E 17.B 18.B 19.A 20.D

Odaklanma 3

1.D 2.E 3.D 4.D 5.C 6.A 7.C 8.D 9.D 10.D

11.D 12.E 13.D 14.D 15.C 16.E 17.C 18.A 19.D 20.D

Odaklanma 4

1.C 2.D 3.E 4.B 5.E 6.B 7.A 8.B 9.C 10.D

11.C 12.B 13.E 14.A 15.E 16.E 17.A 18.D 19.C 20.D

Odaklanma 5

1.B 2.D 3.B 4.C 5.C 6.B 7.C 8.D 9.D 10.E

11.E 12.D 13.C 14.A 15.D 16.A 17.E 18.D 19.B 20.B

Odaklanma 6

1.A 2.A 3.B 4.C 5.D 6.D 7.C 8.E 9.E 10.D

11.D 12.D 13.A 14.C 15.C 16.D 17.B 18.B 19.A 20.E

Odaklanma 7

1.D 2.C 3.B 4.A 5.A 6.B 7.D 8.D 9.A 10.E

11.E 12.B 13.D 14.C 15.B 16.A 17.C 18.D 19.E 20.C

ÖSYM Çıkmış Sorular Özel Denemesi

1.D 2.E 3.C 4.C 5.D 6.C 7.E 8.B 9.B 10.A 11.B 12.C 13.D 14.B 15.A

16.C 17.C 18.A 19.A 20.E 21.E 22.A 23.E 24.D 25.A 26.E 27.C 28.C 29.D 30.E

TEMATİK METİNLER

**TOPLAM
SORU SAYISI**
358

D ☐

Y ☐

B ☐

N ☐

1.	Aile Testi	1.C	2.C	3.E	4.B	5.C	6.E	7.C	8.E
2.	Akademi Testi	1.D	2.D	3.C	4.C	5.D	6.C	7.B	8.E
3.	Aktüalite Testi	1.C	2.A	3.C	4.D	5.C	6.E	7.C	8.E
4.	Anı Testi	1.A	2.C	3.D	4.C	5.D	6.C	7.E	8.D
5.	Atasözü-Deyim Testi	1.E	2.B	3.C	4.A	5.C	6.B	7.A	8.C
6.	Bilim Testi	1.D	2.C	3.E	4.B	5.D	6.D	7.A	8.B
7.	Biyografi Testi	1.E	2.C	3.A	4.E	5.D	6.D	7.B	8.C
8.	Canlılar Testi	1.C	2.C	3.E	4.E	5.D	6.E	7.C	8.D
9.	Coğrafya Testi	1.C	2.B	3.D	4.C	5.E	6.D	7.D	8.B
10.	Çocuk Testi	1.D	2.C	3.D	4.A	5.D	6.B	7.D	8.E
11.	Deneme Testi	1.D	2.A	3.C	4.E	5.E	6.A	7.A	8.B
12.	Deniz Altı Canlıları Testi	1.E	2.B	3.B	4.B	5.C	6.D	7.E	8.B
13.	Dil Bilimi Testi	1.E	2.A	3.B	4.D	5.E	6.A	7.A	8.B
14.	Edebiyat Testi	1.E	2.A	3.C	4.A	5.C	6.D	7.D	8.E
15.	Eğitim Testi	1.B	2.D	3.A	4.C	5.D	6.D	7.C	8.B
16.	El Sanatları Testi	1.D	2.D	3.C	4.E	5.A	6.E	7.D	8.D
17.	Eleştiri Testi	1.A	2.D	3.B	4.A	5.C	6.E	7.D	8.D
18.	Felsefe Testi	1.D	2.C	3.E	4.D	5.E	6.E	7.B	8.A
19.	Fıkra Testi	1.E	2.D	3.D	4.E	5.B	6.E	7.C	8.E
20.	Fizik Testi	1.E	2.E	3.A	4.C	5.E	6.A	7.C	8.C
21.	Gezi Yazısı Testi	1.D	2.E	3.D	4.D	5.E	6.D	7.D	8.C
22.	Günlük Testi	1.D	2.B	3.D	4.C	5.C	6.E	7.E	8.C
23.	İnsan ve Toplum Testi	1.C	2.B	3.E	4.D	5.B	6.E	7.A	8.E

C

E

V

A

P

L

A

R

C

E

V

A

P

L

A

R

TEMATİK METİNLER

24.	Kişisel Gelişim Testi	1.D	2.C	3.D	4.E	5.B	6.B	7.C	8.B
25.	Koleksiyon Testi	1.C	2.C	3.B	4.B	5.B	6.E	7.D	8.D
26.	Kültür Testi	1.A	2.C	3.D	4.B	5.D	6.E	7.D	8.C
27.	Kültür Turizmi Testi	1.B	2.C	3.C	4.E	5.E	6.A		
28.	Makale Testi	1.C	2.C	3.D	4.D	5.E	6.C	7.A	8.D
29.	Meslekler Testi	1.C	2.C	3.A	4.E	5.E	6.E	7.D	8.B
30.	Mitoloji Testi	1.A	2.D	3.C	4.B	5.C	6.B	7.E	8.C
31.	Mutfak Kültürü Testi	1.E	2.A	3.C	4.B	5.C	6.C	7.E	8.C
32.	Müzik Testi	1.D	2.E	3.C	4.B	5.C	6.B	7.E	8.D
33.	Psikoloji Testi	1.B	2.D	3.E	4.D	5.D	6.B	7.C	8.B
34.	Rehberlik Testi	1.C	2.E	3.D	4.C	5.D	6.C	7.C	8.B
35.	Sağlık Testi	1.B	2.B	3.C	4.D	5.E	6.E	7.E	8.B
36.	Sanat Testi	1.D	2.E	3.B	4.D	5.B	6.C	7.E	8.E
37.	Sinema Testi	1.B	2.A	3.B	4.D	5.C	6.E	7.E	8.E
38.	Sohbet Testi	1.A	2.C	3.E	4.B	5.A	6.D	7.A	8.B
39.	Sokak Oyunları Testi	1.C	2.B	3.D	4.C	5.C	6.E	7.A	8.D
40.	Sosyal Medya Testi	1.A	2.A	3.A	4.E	5.C	6.D	7.C	8.D
41.	Tarih Testi	1.B	2.C	3.E	4.D	5.C	6.E	7.A	8.A
42.	Teknoloji Testi	1.D	2.E	3.B	4.B	5.D	6.B	7.B	8.C
43.	Tıp Testi	1.B	2.A	3.C	4.A	5.E	6.D	7.E	8.E
44.	UNESCO Testi	1.A	2.C	3.D	4.B	5.E	6.E	7.E	8.C
45.	Uzay Testi	1.D	2.E	3.D	4.A	5.E	6.E	7.B	8.C

SIFIR Risk

**TOPLAM
SORU SAYISI** 67

D ☐

Y ☐

B ☐

N ☐

1.	Enerji Dizayn Testi	1.A	2.E	3.C	4.D	5.B	6.C	7.A	8.D
2.	Puzzle Odaklanma Testi-1	1.D	2.A	3.E	4.E				
3.	Puzzle Odaklanma Testi-2	1.E	2.A	3.C	4.D				
4.	Puzzle Odaklanma Testi-3	1.B	2.D	3.C	4.A				
5.	Puzzle Odaklanma Testi-4	1.C	2.B	3.A	4.B				
7.	Algısal Bütünlük Testi	1.C	2.B	3.A	4.★	5.D	6.C	7.A	8.A
8.	Algısal Bütünlük Testi	1.C	2.B	3.A	4.D	5.D	6.C	7.A	8.A
9.	Mantık Muhakeme Testi-1	1.C	2.A	3.D	4.B	5.A	6.A	7.D	8.B
10.	Mantık Muhakeme Testi-2	1.D	2.A	3.C	4.C	5.C	6.E	7.A	8.E 9.A
11.	Tablo Okuma Testi	1.E	2.E	3.D	4.A				
12.	Grafik Okuma Testi	1.D	2.D	3.B	4.C				
13.	Görsel Okuma Testi	1.A	2.C						

TEBRİKLER
TOPLAM 1217 SORU ÇÖZDÜNÜZ!

★ Paragraf sorularının büyük bir çoğunluğu, metin okunmaksızın sadece seçeneklerden hareketle çözülemez! Bu soru da o çoğunluğa küçük bir örnek olarak hazırlanmıştır.

C
E
V
A
P
L
A
R

Aşağıda “SIFIR RİSK” dışında yazan ibareleri bulup yuvarlak içine alınız.

[illegible]